M Y S T I C K É

M E S T O B O Ž I E

Zväzok I

P o č a t i e

Zázrak Božej všemohúcnosti a nevyčerpateľný zdroj milostí

Životopis Panny a Matky Božej Márie

Našej Kráľovnej a Panej, najsvätejšej Uzmierovateľky
za previnenie Evy a Sprostredkovateľke milosti

ktorý podľa zjavenia a za vedenia samotnej Panny Márie
napísala Božia služobnica

sestra Maria od Ježiša, z Agredy

predstavená kláštora Nepoškvrneného Počatia, rádu sv. Františka Serafínskeho v meste Agrede, v provincii Burgos v Španielsku, pre nové poučenie sveta, pre posilnenie katolíckej Cirkvi a pre povzbudenie ľudstva

Podľa pôvodného autorizovaného španielského vydania do anglického jazyka
preložil
Fiscar Morison
(Rev. George J. Blatter)
Podľa tohoto cirkevne schváleného anglického vydania do českého jazyka
preložil v Mariánskom roku 1954
Jan Cyril Řeřucha
A podľa tohoto cirkevne chváleného českého vydania do slovenského jazyka
bolo preložené v roku 1994

Slovo k Mystickému mestu Božiemu v slovenčine.

Vážení priatelia

Vďaka Pánu Bohu, máme v slovenčine už niekoľko kníh, ktoré pojednávajú o živote Panny Márie. Teraz k nim pribudlo toto rozsiahle dielo, ktoré sa vyznačuje tým, že ponúka plnosť svetla a ozdravenie pre neblahý stav sveta, je to škola Panny Márie. Tieto knihy sú rozšírené vo svete už niekoľko desaťročí a tamojšie vysoké cirkevné osobnosti sa o nich vyjadrili pochvalne a doporučili ich verejnosti.

Do tejto rozsiahlej práce pustili sme sa amatérskym spôsobom. Mnohí pomáhali prepisovaním, opravami textov, dobrou radou, počítačovou technikou, tlačením, viazaním. Všetkým týmto patrí srdečná vďaka.

Pri takto vznikajúcom diele vznikli i nedostatky, niektoré slová a výrazy nie sú najvhodnejšie preložené do slovenčiny, niekde sú dlhé súvetia, čo je pre nás nezvyklé, ale tak bolo toto dielo pôvodne napísané v španielčine.

Toto slovenské prevedenie bolo natlačené v malom množstve a je určené pre tých, ktorí sa na tvorbe akýmkoľvek spôsobom podieľali a tiež pre niektorých záujemcov z kňazského a rehoľného rádu a pre niekoľkých mariánskych ctiteľov.

Tieto zväzky sú nepredajné a sú len pre súkromnú potrebu. Texty neprešli jazykovou úpravou .

Takto toto dielo i u nás uzrelo svetlo svetla, ako sa na dobrú knihu patrí. Pre jej oficiálne vydanie bude potrebné ešte veľa práce, ale to už ponechávame ďalším, povolanejším.

Panna Mária ako naša dobrá nebeská Matka v tomto diele nám odhaľuje i mnohé nástrahy zla a zlého ducha a učí nás dokonale poznávať, milosti a nasledovať Pána Ježiša a jeho evanjelium, ako to ona robila, nad čím sme sa často pri čítaní s úžasom v tichu zamýšľali.

Veľká noc 1997

Vydavatelia

I m p r i m a t u r

(pre prvé anglické vydanie)

Rome City, Ind., 24. august 1912.

Dôst. pánovi George J. Blatterovi.

Drahý dôstojný pane:

Dávam Vám svoje schválenie na anglický preklad diela, nazvaného „Ciudad de Dios.“ s prianím všetkého požehnania ostáva Váš v Kristovi

❖ H. J. Alerding,
biskup z Ford Wayne.

O d p o r ú č a n i e

(druhého anglického vydania)

Santa Fe, New Mexico, 9. februára 1949.

S najväčšou ochotou dávam dnes svoje doporučenie pre nové vydanie diela „The City of God“ od Sestry Márie od Ježiša, ktoré bude znovu bez zmien vydané podľa pôvodného autorizovaného vydania zo španielskej reči z roku 1902 a už schváleného Jeho Excelenciou najdp. H. J. Alerdingom, biskupom vo Ford Wayne.

Edwin V. Byrne, D.D.
arcibiskup v Santa Fe.

P r e h l á s e n i e

Majúc v poslušnej úctivosti dekréty pápeža Urbana VIII. i všetkých pápežov, prehlasujeme, že v celku i v jednotlivostiach týkajúcich sa zjavení, zázrakov a pod., podrobujeme sa bezvýhradne súdu svätej Cirkvi Rímsko-katolíckej.

I m p r i m a t u r

(pre české vydanie Mesta Božieho)

NIHIL OBSTAT**:**

Rev. Martin Horak, O.S.B.

censor deputatus

IMPRIMI POTEST:

v **Rt. Rev. Ambrose L. Ondrak, O.S.B**.

St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois

IMPRIMATUR:

v Albert Cardinal Meyer

Archbishop of Chicago

Chicago, Illinois, January 17. 1961

Zvláštne upozornenie čitateľom

Zjavenie

Nikto nesmie veriť alebo učiť to, čo sa nezrovnáva s učením katolíckej Cirkvi. To nie je dovolené za nijakých okolností. Ba i správne náuky je potrebné učiť a rozširovať iba v duchu cirkevného schválenia, alebo aspoň aby to boli náuky, ktoré Cirkev ani neschválila, ale ani nezamietla. Podľa tohoto opatrenia je možné poznať, ktoré zjavenie pochádza z neba a ktoré je plodom blúznivej ľudskej obrazotvornosti, alebo dokonca pochádza od diabla.

Je však isté, že Boh môže zjaviť a tiež skutočne zjavuje vyvoleným dušiam svoje priania a pravdy aj také, ktoré Cirkev neučí. Pripúšťa sa tiež, že Boh v niektorých prípadoch tieto svoje zjavenia zveruje vyvoleným osobám, aby ich oznamovali vyvoleným ľuďom. Tieto zjavenia Boh obyčajne potvrdzuje potrebnými známkami a dôkazmi, ktoré uspokoja všetky požiadavky opatrnosti. Prirodzene je to Bohu milé, keď zjavenia, ktoré On sám potvrdil potrebnými dôkazmi, že majú nebeský pôvod, sa dáva rozumná ľudská viera, a že Ho zarmucuje zatvrdilosť a nedôvera k pravdám zjaveným súkromne. Kde však nie je dosť zjavných dôkazov, alebo keď Cirkev svätá dáva najavo priame alebo nepriame odmietnutie alebo neschválenie takých zjavení, tu by bolo pochabé, ba i úplne nesprávne, keby sa im verilo.

Úplné schválenie

Cirkev ešte nikdy neschválila úplne a verejne žiadne súkromné zjavenie, ani nikdy neschváli, pretože tým by sa to zjavenie stalo akýmsi dodatkom k učeniu, ktoré nám zanechal Kristus. Cirkev mlčky a nepriamo schválila mnohé súkromné zjavenia, medzi ktorými sú tiež tie, ktoré napísala ctihodná služobnica Božia sestra Mária od Ježiša z Agredy. Toto jej dielo, nazvané Mesto Božie - „Ciudad de Dios“ - neobyčajne vyniká nad iné podobné spisy veľkým počtom ľahko pochopiteľných a spoľahlivých dôkazov o Božom pôvode.

Biblia nám však kladie otázku, či sú ešte aj iné knihy a spisy, napísané s nadprirodzenou pomocou Božou? My však dobre vieme, že také spisy nikdy nebudú natoľko dôležité ako Biblia, lebo Biblia obsahuje hlavné zjavenie Božie, dané ľudstvu všetkých stavov a vyhovuje jeho potrebám až do skončenia sveta.

Pole je rozsiahle

Zrejme však ostáva ešte veľmi rozsiahle pole právd, ktoré ľuďom nie sú dostatočne známe a v Biblii nie sú napísané. Poviete snáď: Veď pravé náboženstvo obsahuje všetko. Áno, tak je. Učenie a náboženské prisluhovanie osobami k takej službe ustanovenými, zachovávanie náboženských prikázaní a dobrý príklad osôb vynikajúcich cnostným životom, spisy založené na pravdách náboženských sú obyčajné prostriedky pre rozširovanie pravdy a vedúce ku spáse. Napriek tomu však dejiny dokazujú, že Boh vo zvláštnych prípadoch dovoľuje vyvoleným osobám nazrieť hlbšie do zriadení a nadprirodzených právd, ktoré - ak sú napísané podľa Jeho priania, sám Boh dáva ako ďalší prameň vedomostí a celkom správne sa môžu považovať za pravdivé súkromné zjavenia.

Znaky klamu

Minulé storočia takpovediac oplývajúce spismi, o ktorých sa rozhlasovalo, že sú napísané na základe Božieho zjavenia alebo vnuknutia. Mnohé z nich sú úplným podvodom a javia jasné znaky vedomého alebo nevedomého preludu a klamu. Mnohé sa zdajú byť povahy nadľudskej, nepochopiteľnej, ale súčasne ich pôvod a povaha neobsahuje nič božské , ani prospešné, čo zrejme dokazuje, že okrem ľudskej slabosti, omylov a zloby, nájdu si často cestu do takých spisov nekalé, vierolomné snahy a zlomyseľnosť. Staroveké čarodejníctvo a kúzelníctvo i moderný špiritizmus majú korene v takých klamne nadprirodzených spisoch.

Dôležité je dôkladné vyšetrenie

Bolo by veľmi pochabé, keby sa nežiadalo dôkladné vyšetrenie všetkého, čo sa prehlasuje za súkromné zjavenie. S potešením možno povedať, že ľahko sa dá spraviť bezpečná a neklamná skúška. Je potrebné iba zistiť charakter a snahy spisovateľa a výsledok alebo smer jeho písania. Mohamed sa ukázal ako dynamický dobrodruh, jeho korán je zľahčovaním židovstva aj kresťanstva a usadil sa na ľudstve ako škodlivá smeť, kaziaca civilizáciu. Jozef Smith a jeho spolupracovníci sa zvrhli na odbojných buričov a vrahov. Ich kniha o mormonizme je smiešny falzifikát a základ fanatickej dvojzmyselnej bohovlády. Fakír Dowie, ktorý sa vydával za proroka, skončil ako pomätenec v zbankrotovanom Zione, napriek tomu, že príbuzným zanechal milióny. Klamná Eddyová divoko zostavila výstrižky z Biblie, ku ktorým pridala útržky budhizmu, brahmanizmu a jasnovidetstva a výsledok tejto zmiešaniny rozdáva nemysliacim na-

sledovníkom, ktorí si prajú, aby jej nezmyselné učenie bolo dosť silne a udržalo ju nekonečne pri živote, alebo ju vzkriesilo k životu po jej smrti.

Či nepoznáme ľahko klamstvo v takých „zjaveniach“? Napriek tomu si títo ľudia prisvojujú dar božských zjavení a často si prisvojujú údaje, naznačujúce zdroj informácií a tiež klamstva, ktorý nemá ľudský pôvod. Zhubné prejavy špiritizmu a úžasné informácie médií nie sú nič iné, než obratné výkony rúk alebo vymyslené klamanie. Niektoré z nich nemožno vysvetliť ináč, než že sú uskutočňované zlými duchmi.

Iný doklad pre súkromné zjavenia

Či by nebolo nerozumné, keby sme uznávali za možný styk so zlými duchmi alebo s dušami zomrelých, zatratených i iných (čo pripúšťajú i dobre zmýšľajúce osoby) a pri tom odopierali možnosť takých stykov s duchmi dobrými alebo duše s Bohom? Kto by sa odvážil takto obmedzovať moc samého Boha? Nestačí poukazovať, že každé spojenie s Bohom a dobrými duchmi je vyhradené iba verejným úradom pravého náboženstva. Nie je to tak. Svätý Pavol videl veci, ktoré sa neodvážil povedať, hoci o iných svojich zjaveniach písal ochotne. Náuka o Nepoškvrnenom Počatí a o neomylnosti bola mnohokrát zjavená súkromne, prv než o nej úradne rozhodli a prijali ju ako absolútnu pravdu, ktorú uznávali všetci rozumne zmýšľajúci ľudia. Kto bol opatrnejší a prezieravejší, prv než tieto pravdy boli potvrdené verejným prehlásením: či tí, ktorí odopierali veriť týmto pravdám len preto, že boli zjavené súkromne, alebo tí, ktorí také zjavenia skúmali a keď zistili, že z ľudského stanoviska sú vierohodné a neprotivia sa učeniu Cirkvi Svätej a prijali ich ako pravdy Bohom zjavené? Myslím, že poslední boli značne pokročilejší a osvietenejší vo viere, než predošlí, ktorí zotrvávali vo svojom odpore a nedôvere k súkromným zjaveniam.

Pravdu a klamstvo ľahko rozoznáme

Keď zistíme, že autor súkromného zjavenia je verný v pravom náboženstve, ktoré nám Boh dal, že má príkladný a bezúhonný život, jeho písomné práce sa neprotivia učeniu obsiahnutému v Biblii a tomu, ktoré nám podáva Cirkev Kristova, že nie je sebecký, netúži po peniazoch a inom majetku, že jeho spisy povzbudzujú ku snahe autora po dokonalosti rovnako ako jeho čitateľov, že jeho spisy Cirkev nezavrhla - a keď jeho informácie vedú k vyšším cieľom, alebo priamo ku spojeniu s vyšším životom, nemáme príčinu také jednanie a spisy bez rozmýšľania zavrhovať a považovať za klamné. Pri dôkladnejšej pozornosti sa zaiste ukáže, že sú

to dobré súkromné zjavenia. Vieme však, že aj takým dobrým zjaveniam sa nemá prisudzovať taká viera, aká sa vyžaduje na uverenie pravdám obsiahnutým v Písme svätom. Keď sa však nejaké také spisy dožadujú naprostej viery, znamená to, že to nie je dobré zjavenie a máme ho zavrhnúť ako klamné a nepravé.

Mária z Agredy

Mária bola dcéra Františka Coronela a jeho manželky Kataríny z Aranu. Narodila sa 2. apríla 1602 v malom meste Agreda pri Tarazone v Španielsku. V r. 1617 vstúpila do rádu bosých františkánov v kláštore Nepoškvrneného počatia v Agrede. O rok zložila rehoľné sľuby. V r. 1625 ju proti jej vôli zvolili za predstavenú kláštora a s nepatrnou prestávkou bola stále každé tri roky znovu zvolená. Zomrela v r. 1665. Pre jej múdre jednanie a prezieravosť, ktorou vynikala nielen v kláštore, ale tiež v širších kruhoch, ju vyhľadávali a žiadali o pomoc v rôznych záležitostiach štátnych i cirkevných. Kráľ Filip IV. ju niekoľkokrát navštívil v kláštore a mnoho rokov udržoval s ňou písomný styk v štátnych záležitostiach. Hoci bola neobyčajne ctená nielen jednoduchými ale i vysoko postavenými osobami, ostávala stále veľmi pokorná. V mnohom verne napodobila sv. Františka. Vynikala neobyčajnou bilokáciou, čiže prítomnosťou na dvoch miestach v tom istom čase. Toto vyznamenanie mala udelené po dlhý čas, aký nie je poznačený v živote nijakého svätca alebo svätice. Jej správne konanie, spravodlivosť, úprimnosť, pokora a neobmedzená láska k Bohu a blížnemu urobili ju čo najviac schopnú oznámiť ľuďom zjavenia Božie.

Čo ju prinútilo napísať svoje zjavenia?

Pri každom spise, o ktorom sa hovorí, že sa zakladá na súkromnom zjavení, je veľmi dôležité vyšetriť snahy pisateľa. Ak sa v jeho konaní javia snahy ctižiadostivé, ak hľadá sebecké ciele, peňažný alebo iný zisk, čo veľmi často vedie k nejakému náboženskému učeniu, ktoré Cirkev neschvaľuje a nezrovnáva sa s požiadavkami viery, alebo je písané bez dovolenia alebo rady cirkevných autorít, také spisy sa majú zamietnuť ako nedovolené a škodlivé. V takom prípade Boh neudeľuje žiadne zjavenie, ale ponecháva priechod ľudským chybám, klamu a zlému vplyvu pekla. O takom niečom sa nezmieňujú spisy Márie z Agredy, ktorá hoci bola povzbudzovaná v duchu i vplyvom iných osôb, aby napísala zjavenie o Matke Božej, odmietala všetky také žiadosti a odhodlala sa písať až vtedy, keď dostala priamy rozkaz od svojich predstavených. Veľmi váhala a v r.

1637 začala písať tento životopis, dokončila ho v r.1645. Po celý tento čas stále prosila, aby ju zbavili tejto úlohy, pre ktorú sa považovala nehodná. Keď pevná vôľa jej predstavených v tejto záležitosti ochabla a istý spovedník poukázal na to ako na chybu, bolo jej to vítané, použila to ako dostatočnú príčinu pre zničenie svojich spisov a hneď ich všetky spálila; tak sa zmarila jej niekoľkoročná práca. Keď sa o tom dozvedeli jej rádoví predstavení a žiadali, aby znovu napísala všetko, čo jej bolo pri zjaveniach oznámené, opäť to odkladala celých desať rokov. Keď jej to po desiatych rokoch nariadili pod poslušnosťou, pustila sa znova do tejto práce, začala písať v r. 1655 a dokončila ju v r. 1665. Tieto jej rukopisy sú podnes zachované v jej rehoľnom dome v Agrede.

Prečo sa zjavenie zverilo žene

Je potrebné mať na zreteli, že Boh neobmedzuje svoju veľkú moc iba na niektoré zvláštne nástroje. Boh tvorí z ničoho. V prípade proroka Baláma použil nielen tohoto zlého muža, ale i jeho zviera pre zvláštne zjavenie. Zdá sa, že pre súkromné zjavenia dáva Boh prednosť ženám. Ale pre oznámenie veľmi dôležitých právd, ktoré obsahuje Písmo Sväté, aj pre práce učiteľské, si vyvolil mužov. V Novom zákone však často zveruje súkromné zjavenia ženám lebo väčšinu známych súkromných zjavení máme od žien. Z toho musíme usudzovať, že ženy sú pre také veci vhodnejšie. Je pravda, že pre službu posla nie je potrebné zvláštne vzdelanie, ani veľká prezieravosť, lebo toto by mohlo viesť k prekrucovaniu alebo k obmedzovaniu daných zjavení. Týmto spôsobom by sa Božie zjavenie mohlo znížiť na obyčajné ľudské oznámenie, čo by nebolo správne, pretože súkromné oznámenie od Boha majú vždy za účel povzbudzovať, nabádať k činnosti, ktorá povznáša a zdokonaľuje človeka. Preto pokora, zbožnosť a láska, tiež hlboká viera, sú pred Bohom najdôležitejšie požiadavky pre oznamovanie súkromného zjavenia. Iba osoby vynikajúce v zmienených cnostiach sú schopné a hľadané pre službu zvláštnych poslov Božích. A obyčajne ženy sú viac naklonené k pestovaniu týchto cností než muži, a preto u nich nie je toľko možností zjavenia Božie skracovať alebo meniť, aby bolo viac podľa ich vlastného vkusu a pochopenia. Boh nám vždy už na začiatku dáva poznať, že to, čo si praje zjaviť, má povahu nadprirodzenú a teda prevyšuje schopnosti ako mužov tak aj žien.

Ako bolo „Mesto Božie“ prijaté?

Len čo bolo „Mesto Božie“ vydané tlačou, bolo prijaté veľmi priaznivo a pochvalne ho označovali za dielo veľmi vydarené. Podobne veľmi

priaznivo prijali jeho preklady skoro vo všetkých európskych zemiach. Čoskoro ho schválili cirkevné autority a tiež hojne doporučovali. Podobnú priazeň spis našiel i na univerzitách a u vynikajúcich učencov kresťanského sveta. Niet žiadnej inej knihy, ktorá by bola podrobená takému dôkladnému skúmaniu autoritami cirkevnými aj občianskymi a potom potvrdené ako skutočne „Mesto Božie“. Nariadením pápežov Innocenta XI. , Alexandra VIII., Klementa IX., Benedikta XIV. bolo znovu a znovu dôkladne skúmané a vždy to skončilo schválením spisu, ktorý bol doporučený pre všeobecné používanie a uznaný za bezchybný. Autorke bol udelený titul „ctihodná“. Pochvalné listy o spise „Mesto Božie“ by tvorili veľkú knihu.

Nepriazeň proti spisu

Pretože „Mesto Božie“ tak zásadne vyzdvihuje prednosti Matky Božej a autoritu pápežov, dalo sa očakávať, že sa prejaví nepriazeň jansenistov a galikanistov. V dobe prvého vydania „Mesta Božieho“, asi v r. 1678, veľký počet osôb v parížskej Sorbone a vo Francúzsku sa tajne hlásilo k týmto sektám. Prvý preklad do francúzštiny bol veľmi nesprávny a obsahoval veľký počet sfalšovaných údajov. Dr. Ludwig Eliaš du Pin a dr. Hideoux zo Sorbony sa na tento preklad vrhli so zúrivou nenávisťou. Dr. du Pin bol nazvaný pápežom Klementom XI. „mužom zhubných náuk“. Hideoux sa stal zúrivým zástancom náuk Jansenových, a preto bol vylúčený z Cirkvi ako bludár. Keď spomenutí a iní členovia Sorbony získali priazeň vplyvných prívržencov galikanizmu, i niektorých vynikajúcich mužov v Ríme i v Paríži, vymohli tajný zákaz spisu „Mesto Božie“, ktorý bol zavedený do archívu kongregácie posvätných obradov. Keď to bolo odhalené, pôvodcu tohto činu nebolo možné nájsť. Pápež Innocent XI. bezodkladne ten zákaz zrušil 9.11.1681 a pri tej príležitosti výslovne dovolil, aby spis „Mesto Božie“ bol bez obmedzovania rozširovaný ako medzi kňazmi, tak i medzi veriacimi ľuďmi. Zistilo sa, že zmienený zákaz nebol vydaný komisiou Indexu, ale kanceláriou, ktorá s prehliadkou kníh nič spoločné nemá. To dokazuje, že zákaz bol zapísaný tajne pod vplyvom úskočných nasledovníkov Galikána a záležitosť zasahovala i do vyšších kruhov v Ríme, a tiež do radov ľudí správne zmýšľajúcich. Tieto sektárske snahy presvedčujúco dokazujú, že náuky, ktoré dostala v zjavení Mária z Agredy, sú správne a výborné.

Mnohé vydania knihy

Aký je obľúbený a výborný tento veľký životopis Matky Božej, najlepšie dokazujú mnohé vydania tohoto vzácneho diela. Vytlačené bolo

vyše 60 vydaní, v rečiach španielskej, talianskej, francúzskej, nemeckej, portugalskej, latinskej, arabskej, gréckej a poľskej. Je pozoruhodné, že v reči anglickej bolo vydané iba nedávno. Anglická reč sa na zemeguli najviac používa na šírenie rôznych náuk a izmov rôznymi sektami, preto „Mesto Božie“ je veľmi časový a účinný liek proti šíriacej sa epidémii falošných náuk. A čo povedať o českom jazyku? Koľko klamných , prekrútených i rúhavých kníh bolo v ňom vydaných. A ako neslýchane bola Panna Mária potupená, keď v Prahe 3.XI.1918 neverecká ruka strhla mariánsky stĺp! Kiež český preklad jej vzácneho životopisu, nazvaného „Mesto Božie“, vydaný na Jej česť a oslavu, naša milosrdná nebeská Matka prijme so zaľúbením ako náhradu za ono zneuctenie i za iné urážky, spôsobené Jej a Jej Synovi.

Nádej prekladateľa

Prekladateľ, ktorý si praje rozšírenie spisu „Mesto Božie“, má pevnú nádej, že táto kniha nebude ležať zabudnutá v knižniciach, ale že bude jedna z tých, ktoré hneď pri prvom otvorení stránok vyvolajú túžbu poznať celý jej obsah.

Tento preklad bol vykonaný veľmi starostlivo do češtiny podľa anglického prekladu, ktorý bol tak isto starostlivo preložený podľa pôvodného španielskeho vydania. Bol to výsledok svedomitej práce desiatich rokov i značnej skúsenosti v literárnych prácach, a preto očakávame uspokojivý výsledok. Nech Boh dá, aby tento prvý preklad, upravený podľa pravidiel našej svätej viery, priniesol hojné ovocie v Duchu Svätom ľudu hovoriacemu českým jazykom vo všetkých dieloch sveta.

Zväzok I. , kniha prvá : poslovenčené
z českého prekladu 26.1.1990

S c h v á l e n i e

Prvý pápež, ktorý venoval úradnú pozornosť dielu „Ciudad de Dios“, bol pápež Innocent XI., keď 3. júla 1686 ako odvetu na celý rad búrlivých útokov a nástrah, ktoré robili niektorí členovia Sorbony, o ktorých bolo známe, že sú jansenisti, vydal zvláštny list, ktorým sa povoľovalo vydávanie a čítanie „Ciudad de Dios“. Podobné prehlásenie vydali niektorí pápeži aj v neskoršej dobe. Boli to Alexander VIII., Klement IX. a Benedikt XIII. Tieto prehlásenia boli neskoršie opäť pripomenuté dvoma dekrétmi vydanými kongregáciou posvätných obradov, schválenými pápežmi Bene-

diktom XIV. a Klementom XIV. Tým bola potvrdená pravosť a vierohodnosť spisu „Ciudad de Dios“, ako to oznámila a napísala ctihodná služobnica Božia Mária od Ježiša. Vynikajúci pápež Benedikt XIII., keď bol arcibiskupom v Benevente, používal tieto zjavenia ako predmet pre poradie kázní o blahoslavenej Panne Márii. Dňa 26. septembra 1713 biskup v Sento v Taliansku podal námietku proti publikácii „Mesta Božieho“, ale bolo mu pripomenuté, aby od toho ustúpil, pretože to odporuje rozhodnutiu pápeža Innocenta XI., ktoré bolo vydané pre celú Cirkev.

Proces blahorečenia Márie z Agredy bol veľmi posilnený španielskymi biskupmi a inými vynikajúcimi osobami v Cirkvi. Tak sa stalo krátko po jej smrti v r. 1666, keď bol tejto služobníčke Božej daný titul „ctihodná“ a tým je otvorená cesta k jej blahorečeniu. Je nádej, že ak je to vôľa Božia, čoskoro sa nájde pracovník medzi jej mnohými ctiteľmi, ktorý sa podujme na túto úlohu, na základe úcty k jej svätému životu a znamenitému spisu a mnohým zázrakom pri jej hrobe.

Redemptoristi vydali nový preklad v nemeckom jazyku v roku 1885, ktorý dostal schválenie a významné doporučenie od biskupa v Ratisbone s nasledujúcimi slovami:

„S úprimnou radosťou dávame naše biskupské schválenie prekladu pôvodného španielskeho spisu „Ciudad de Dios“, Márie od Ježiša a odporučujeme túto knihu, ktorá určite povznesie čitateľov a bude pre nich zdrojom duševného požehnania.“

V Ratisbone 29. septembra 1885

❖ Ignác, biskup v Ratisbone

Významné je odporučenie kniežaťa-arcibiskupa Solnohradského, legáta a prímasa nemeckého:

„Podľa dekrétov vydaných pápežmi Innocentom XI. a Klementom XI., odporúča sa na čítanie všetkým veriacim kniha s názvom „Ciudad de Dios“, napísaná ctihodnou služobníčkou Božou Máriou od Ježiša.“

„Túto knihu schválili mnohí biskupi dekrétmi za tým účelom vydanými, štyri vynikajúce univerzity: v Toulouze, v Salamanke, v Alcale a v Lovene a vynikajúci členovia rôznych rádov. Vzdelaný a zbožný kardinál D Aguire vyhlásil, že všetky svoje štúdiá za dobu 50 rokov svojho života považuje iba za malú časť náuk, ktoré sú obsiahnuté v tejto knihe, ktorá sa v celom svojom obsahu zrovnáva s Písmom svätým, s učením pápežov a cirkevných snemov. Ctihodný generálny predstavený u sv. Silpí-

cia, abbé Emery dodal: *„Jedine od toho času, keď som čítal zjavenie Márie z Agredy, poznám správne Ježiša a Jeho svätú Matku.“*

„Preto neváhame s vydaním nášho biskupského schválenia pre „Ciudad de Dios“ a odporučujeme túto knihu veriacim a najmä nášmu duchovenstvu.“

❖ František Albert, arcibiskup

Arcibiskupská kancelária v Soľnohrade
12. septembra 1885

Iné odporučenie knihy „Ciudad de Dios“ z novšej doby je od biskupa v Tarazone, ktoré je v predslove nového vydania z roku 1911-1912:

„Ja, Dr. James Ozoidi v Udave, z milosti Božej a apoštolskej stolice biskup v Tarazone, apoštolský administrátor diecéze v Tudela.

Poverili sme kňaza Eon Eduardo Royo, kaplána a spovedníka v konvente Nepoškvrneného Počatia v Agrede, aby opatrne a presne porovnal rukopis, pripravený do tlače nového vydania „City of God“, ktorý pripravili na vydanie členovia vyššie menovaného konventu. Zistili sme osobne, že zmienený kňaz túto úlohu svedomite vykonal. Preto teraz dosvedčujeme, že nové vydanie „Ciudad De Dios“, až na niekoľko výnimiek, čo sú iba pravopisné zmeny, sa úplne zhoduje s pôvodným rukopisom ctihodnej Matky Márie od Ježiša v Agrede.“

Tarazona 7. apríla 1911

(pečať diecézy) ❖ James. biskup v Tarazone

P o č a t i e

Posvätné tajomstvá Bohom spôsobené v Kráľovnej nebies od okamihu jej nepoškvrneného Počatia až do Vtelenia Slova Božieho v jej panenskom živote a ako veľa zásluh získala s pomocou milosti Božej udelenou jej v prvých pätnástich rokoch jej života

Ú v o d

K ŽIVOTOPISU KRÁĽOVNEJ NEBIES

Oznámenie príčin, pre ktoré bol napísaný a vysvetlenie pomerov, ktoré sú s ním spojené

1. Nebola by som prekvapená keby som o sebe počula nepriaznivý posudok a keby ma pokladali za opovážlivú a domýšľavú tí, ktorí by uvážili (ak je tu vôbec možné uvažovať), že ja, jednoduchá žena, sama osebe úplná slabosť a nevedomosť, pre svoje hriechy nanajvýš nehodná, odvažujem sa písať o veciach božských a nadprirodzených. Také odsúdenie by bolo oprávnené najmä v tejto dobe, kedy svätá Cirkev, naša matka, má hojnosť učiteľov a osôb svätého života; má i hojnosť náuk od svätých otcov a doktorov; v tejto našej dobe, kedy i cnostné a múdre osoby, obdarené svätou horlivosťou a stojace na vysokom stupni duchovného života, sú vzrušené a znepokojené už pri zmienke o vyššom živote - a na videnie a zjavenie pozerajú ako na výsostne nebezpečnú a podozrivú cestu ku kresťanskej dokonalosti. A ak nenájdeme žiadnu príčinu pre podnikanie takých vecí, ktoré sú oveľa väčšie a vyššie, ako môže človek dosiahnuť, a ktoré presahujú ľudskú schopnosť a silu, potom iste dôjdeme k úsudku, že odvážiť sa na ne je buď znakom blúznivých domnienok - alebo účinkom vyššej moci, ktorá presahuje všetky ľudské sily.

2. Ako poslušné dietky svätej Cirkvi musíme priznať, že všetci smrteľníci, nielen s vynaložením všetkých svojich prirodzených síl, ba i všetkých spoločných milostí, ostávajú predsa iba nedostatoční a akoby nemí a nevedomí slabosi, pre takú ťažkú úlohu, ako je vysvetľovanie a popisovanie skrytých tajomstiev a vznešenej svätosti, akú moc Najvyššieho spôsobila v bytosti, akou je Jeho Matka, ktorú vyvolil k tomu, aby bola neobmedzeným morom milostí a výsad a schránkou najväčších Božích pokladov. Musíme uznať, že naše schopnosti sú na to veľmi slabé, keď aj anjelské bytosti vyznávajú, že nemajú slov, ktorými by mohli správne popísať to, čo prevyšuje ich schopnosti. Život tohoto Fénixa v diele

Božom je ako pevne zapečatená kniha, a nie je tvora na nebi ani na zemi, ktorý by bol hodný ju otvoriť. (Zjv 4,3). Je zrejmé, že túto knihu môže otvoriť iba všemohúci Pán, ktorý ju stvoril dokonalejšiu ako všetky tvory, alebo ona sama, naša Pani, Kráľovná a Matka, ktorá bola schopná prijať a náležite oceniť tieto nevýslovné dary. V jej moci je zvoliť si vhodné prostriedky, ktoré najlepšie poslúžia jej sláve a sú schopné jasne ukázať tie dary, ktoré slúžia k zvelebeniu jej a jej Jednorodeného Syna.

3. Podľa môjho úsudku, týmito nástrojmi môžu byť zaiste iba učitelia a učení svätci v katolíckej Cirkvi, alebo doktori vysokých škôl, ktorí učia cestu pravdy a života. Avšak zmýšľanie a úsudky Najvyššieho sú tak vysoko nad naším zmýšľaním, ako sú vysoko nebesia nad našou zemou a nikomu nie sú známe Jeho úmysly a nik nemôže byť Jeho radcom. (Rim 11,34) On drží váhy svätyne vo svojej ruke (Zjv. 6,5), ktorý určoval vetru jeho silu (Jób 28,25), ktorý drží v svojej ruke všetky nebeské telesá (Iz. 40,12) a ktorý veľkou mocou ducha svojho usporiadal veci v ich miere, počte a váhe (Múd 11,21) a každej ustanovil pravý čas a miesto (Ekl. 24,37). On dáva svetlo múdrosti a podľa svojej spravodlivej štedrosti rozdáva ju a niet, kto by vystúpil na nebo a vyviedol ju z oblakov, ani toho, kto by mohol poznať jej cesty, ani kto by vyhľadal jej chodníky (Bar 3, 29-31). On jediný ju náležite poznáva a vysiela ju ako dych Božej moci a je ako odblesk jasnosti všemohúceho Boha a Jeho neprekonateľnej dobročinnosti (Múd 7,25), ako Jeho žiara, Jeho večného svetla, a ako bezchybný odlesk a obraz Jeho večnej štedrosti, prenáša sa do duší svätých medzi národmi a robí Božích priateľov a prorokov (Múd 7,27). Len Boh vie, prečo mňa, z najposlednejších Jeho tvorov tak pripravil, a prečo ma prinútil, aby som napísala životopis Jeho najsvätejšej Matky, našej Kráľovnej a Panej.

4. Bolo by to opovážlivé bez rady a pomoci Božej odvážiť sa na také dielo, ktoré by sa bolo snáď iba v mojej mysli zrodilo. Lebo uznávam i vyznávam, že som iba slabá žena, ktorá nemá žiadne cnosti. Preto som ani zďaleka nemienila podniknúť takú prácu a práve tak nemienim ju z vlastnej vôle odmietnuť. Kvôli správnemu názoru na túto vec opravdivo pripomeniem iba, čo sa mi stalo v spojením s týmto životopisom.

5. V ôsmom roku od založenia tohto konventu a v dvadsiatom piatom roku môjho veku, pod poslušnosťou mi pridelili úrad, ktorý nie som hodná zastávať a v ktorom som dosiaľ - úrad predstavenej konventu. Zažila som veľa ťažkostí, útrap a sklamaní, pretože ani môj vek, ani náklonnosti nezodpovedali tomu, čo sa vyžaduje pre správu a vedenie, skôr sama som mala byť podriadená a poslúchať. Viem tiež, že k môjmu ustanoveniu do tohto úradu bol potrebný zvláštny dišpenz. Tieto a iné spravodlivé príčiny

a bázeň, ktorou ma Najvyšší po celý môj život križoval, sa viditeľne rozmnožili. Okrem toho ma Boh ponechával v trápnej neistote, či som na správnej ceste a či stratím alebo získam Jeho priateľstvo a milosť.

6. V tomto súžení volala som z hĺbky svojho srdca k Bohu o pomoc, ak je to Jeho vôľa, aby ma zbavil tohto nebezpečenstva a bremena. Je pravda, že Pán ma krátky čas vopred pripravoval a žiadal ma, aby som úrad prijala, hoci som sa vyhovárala a poukazovala na svoju bojácnosť. Vždy ma potešil a opakoval svoju žiadosť, ale ja som neustávala poukazovať na svoje nedostatky a uvádzať ešte viac námietok, lebo som poznala, že i pri tých opakovaných žiadostiach, aby som sa podrobila Jeho vôli, ktorej som nemohla odporovať, ponechával mi slobodnú vôľu v kladení odporu a voľnosť vzdať sa, ak chcem konať podľa vôle slabého tvora, uvedomujúc si svoju absolútnu nedostatočnosť. Tak múdro zaobchádza Pán s ľuďmi. Spoliehajúc sa na láskavosť Pána zvyšovala som svoju snahu zbaviť sa toho, čo som považovala za očividné nebezpečenstvo, na ktoré sa však tak vážne nepozerá pre našu pokazenú prirodzenosť, zlé zvyky a nezriadené žiadosti. Pán však stále opakoval, že si to praje, tešil ma a prostredníctvom anjelov mi dohováral, aby som poslúchla.

7. V tejto svojej ťažkosti som sa obrátila na našu Kráľovnú a Paniu, ktorá bola mojím útočišťom vo všetkých ťažkostiach. Keď som jej vyložila svoj spôsob života a svoje prianie, blahosklonne mi odpovedala týmito sladkými slovami: „Dcéra moja, upokoj sa a neznepokojuj svoje srdce pre túto prácu. Priprav sa na ňu a ja budem tvojou matkou predstavenou, ktorú budeš poslúchať; a budem ňou aj pre tvoje podriadené. Ja vynahradím tvoje nedostatky a ty budeš len mojou zástupkyňou a prostrednicou, cez ktorú bude plnená vôľa môjho Syna a môjho Boha. Vo všetkých svojich ťažkostiach a pokušeniach obracaj sa ku mne, raď sa o nich so mnou a prijímaj rady, ktoré ti budem dávať vo všetkých záležitostiach. Poslúchaj ma a ja ti budem stále pomáhať v tvojich ťažkostiach“. Tieto slová nebeskej Kráľovnej potešili a uspokojili moju dušu. Od toho dňa Matka milosrdenstva rozmnožovala svoje milosrdenstvo voči mne, svojej otrokyni. Správala sa ku mne dôvernejšie a stále bola v spojení s mojou dušou. Prijímala ma, počúvala moje žiadosti a s nevýslovnou blahosklonnosťou ma poučovala, radila mi a povzbudzovala ma v mojich ťažkostiach. Osvecovala moju dušu, plnila ju vedomosťami o večnom živote a žiadala, aby som v jej prítomnosti obnovila svoje rehoľné sľuby. Nakoniec sa táto milostivá Matka a Pani zjavila svojej otrokyni ešte jasnejšie - odhrnula závoj zo svojho svätého života a vznešených tajomstiev, smrteľníkom neznámych. Hoci toto posvätné a nadprirodzené svetlo trvalo nepretržite, bolo oveľa jasnejšie v dňoch jej sviatkov, ale aj v iných dňoch ma poučo-

vala o mnohých tajomstvách; toto však nebolo také úplné, časté a jasné ako to, ktoré mi udeľovala neskoršie, po okamihu, v ktorom žiadala, aby som napísala jej životopis podľa toho, ako mi ho bude postupne vštepovať a oznamovať. Stalo sa tak najmä na jeden sviatok najblahoslavenejšej Panny Márie, keď mi Najvyšší oznámil, že má veľký počet svätých tajomstiev a požehnaní, ktoré udelil svojej nebeskej Matke v dňoch jej pozemského putovania a že mi ich chce oznámiť za tým účelom, aby som ich pod jej vedením napísala. Toto prianie Najvyššieho, ktorému som stále odporovala, som mala ustavične na mysli po dobu desiatich rokov, pokým som sa nepokúsila napísať prvýkrát tieto božské dejiny.

8. O svojich pochybnostiach som sa radila so svätými kniežatami a s anjelmi, ktorých ustanovil Najvyšší, aby riadili moje písanie dejín našej Kráľovnej; povedala som im o svojom veľkom nepokoji, o ťažkostiach svojho srdca, a aký mám ochromený a nevýrečný jazyk pre takú ťažkú prácu. Oni mi zasa znovu a znovu odpovedali, že je to vôľa Najvyššieho, aby som napísala životopis Jeho najčistejšej Matky a našej Panej. Istého dňa, keď som zvlášť dôrazne namietala a poukazovala im na svoje ťažkosti, na neschopnosť a veľké obavy, prehovorili ku mne takto: „Plným právom sa obávaš a si znepokojená, duša pochybujúca a nerozhodná vo veciach, v ktorých aj my anjeli by sme konali podobne a považovali by sme sa za neschopných náležite popísať veľké a vznešené diela Všemohúceho, ktoré spôsobil v Matke vznešenej pobožnosti a našej Kráľovnej. Ale pamätaj, duša drahá, že skôr sa pominie obloha nebeská, celé zriadenie sveta a všetky stvorené veci, než slová Najvyššieho. Boh mnohokrát sľúbil svojim tvorom, i v Písme svätom je zapísané, že „muž poslušný bude hovoriť o víťazstve „ (Prís 21,28) nad svojimi nepriateľmi a nebude pokarhania hodný v poslušnosti. Keď Boh stvoril prvého človeka a prikázal mu, aby nejedol ovocie zo stromu poznania, ustanovil tým cnosť poslušnosti; a keď prisahal, prisahal preto, aby človeka väčšmi uistil. Pán znovu a znovu používal také prísahy; napríklad, keď sľuboval Abrahámovi, že z jeho pokolenia vzíde Mesiáš, dodal k tomu prísažné uistenie (Gn. 22,16); podobne spravil pri stvorení prvého človeka, keď pripomenul, že poslušný nepoblúdi. A opakoval tú istú prísahu, keď rozhodol, že Jeho najsvätejší Syn zomrie (Lk. 1, 73). Podobné uistenie dal ľuďom, keď oznámil, že tí, ktorí budú poslušní tomuto druhému Adamovi, napodobujúc Jeho poslušnosť, ktorou obnovil to, čo prvý neposlušnosťou stratil, budú žiť večne a nebudú podliehať vplyvu nepriateľa. Pamätaj, Mária, že poslušnosť má svoj vznik v Bohu, ktorý je jej základným zdrojom, a my anjeli poslúchame moc Jeho božskej pravice a Jeho nanajvýš spravodlivú vôľu. My nemôžeme odporovať Jeho vôli alebo na ňu ned-

bať, pretože vidíme nemeniteľného Boha z tváre do tváre a poznávame, že Jeho vôľa je svätá, čistá a pravdivá, nanajvýš nestranná a spravodlivá. Túto istotu, ktorú my anjeli získavame cez nebeské nazeranie, vy smrteľníci tiež poznávate v patričnej miere ako pútnici, cez slová Pána, týkajúcich sa prelátov a predstavených: „Kto vás počúva, mňa počúva a kto vás poslúcha, mňa poslúcha“ (Lk. 20, 16). Pretože sa teda poslúcha kvôli Bohu, ako hlavnej príčine a predstavenému nás všetkých, patrí sa, aby božská Prozreteľnosť vzala na seba následky poslušnosti, kedykoľvek nie je rozkaz sám o sebe hriešny. Boh nás o týchto veciach uistil prísahou, a preto by skôr prestal byť Bohom, čo je ovšem nemožné, než by dopustil, aby sa Jeho sľub nesplnil. Tak ako deti podľa prirodzenosti pochádzajú z rodičov a všetci ľudia z Adama, tak tiež všetci predstavení sú zriadení Bohom, najvyšším Pánom, kvôli ktorému ich my poslúchame; ľudské bytosti poslúchajú žijúcich predstavených, my anjeli našu vyššiu hierarchiu, ktorá má takú istú prirodzenosť ako my, a všetky tieto bytosti vo svojich predstavených poslúchajú večného Boha. Teraz si pamätaj, že všetci títo ťa pobádali a nariaďovali ti vykonať to, čo stále váhaš vykonať. Keby si snáď teraz začala písať s úmyslom, že tým splníš Jeho rozkaz, Najvyšší urobí s tvojím perom, čo urobil s nožom Abrahámovým, keď bol ochotný a odhodlaný obetovať svojho syna Izáka. Vtedy Pán nariadil jednému z nás, aby sme zadržali jeho ruku s nožom. Teraz však nám neprikázal, aby sme tvoju ruku s perom zadržali, ale aby sme ju urýchlili a hľadiac na Jeho velebnosť napomáhali ti, riadili ťa a osvecovali tvoj rozum.“

9. Také povzbudenie a pokyny mi teraz dávajú Boží anjeli. Pri mnohých príležitostiach mi svätý knieža Michal oznámil to isté prianie a rozkaz Najvyššieho. Týmto ustavičným poučovaním, osvecovaním a pomocou tohto veľkého kniežaťa poznala a pochopila som veľké sväté tajomstvá Pána Ježiša a nebeskej Kráľovnej, lebo tento anjel bol jedným z veľkého počtu strážcov, ktorí jej slúžili a boli vybraní zo zborov anjelských, ako neskôr budem rozprávať. Toto knieža je zároveň najvyšším ochrancom a patrónom Cirkvi svätej. Bol zvláštnym svedkom a verným pomocníkom pri Vtelení a Vykúpení. Toto som častejšie počula od samotného svätého Michala, ktorý mi preukazoval zvláštnu priazeň a ochranu v mojich ťažkostiach a nebezpečenstvách a prisľúbil mi pomoc a vedenie v tejto mojej práci.

10. Nado všetko toto a iné udalosti, ktoré tu nie je treba pripomínať, aj okrem toho, čo ešte ďalej poviem, Pán sám osobne mi veľmi často nariaďoval a pripomínal svoju vôľu slovami, ktoré tu budem opakovať. Raz, na sviatok Obetovania Panny Márie v chráme, mi povedal: „Snúbenica moja, bojujúcej Cirkvi boli už zjavené mnohé tajomstvá týkajúce sa

mojej Matky a svätých, sú však ešte mnohé skryté tajomstvá, týkajúce sa zvlášť jej vnútorného života, tie si teraz prajem oznámiť. Prajem si, aby si ich napísala podľa návodu a riadenie najčistejšej Panny Márie. Ja ti ich oznámim a vysvetlím; lebo až do tejto doby zachoval som ich ukryté, podľa skrytých rozhodnutí svojej múdrosti, pretože podľa mojej Prozreteľnosti dosiaľ nebola vhodná doba ich zjaviť. Teraz však je vhodná doba, a preto si prajem, aby si písala. Poslúchni, milá duša!“

11. Všetko toto, čo som uviedla a ešte veľa ďalšieho, čo by som mohla uviesť, by nebolo stačilo k vzpruženiu mojej vôle na dielo také ťažké a pre môj stav neprislušné, keby sa k tomu nebola pripojila poslušnosť, ktorou som bola zaviazaná svojim predstaveným, ustanoveným riadiť moju dušu a učiť ma o cestách pravdy. Moja nedôvera a obavy iste neboli bezdôvodné a bez nariadenia svojich predstavených sotva by som bola schopná rozhodnúť sa vo veci takej dôležitej, veď aj pri iných oveľa ľahších nadprirodzených prípadoch som sa vždy veľmi spoliehala na radu a poslušnosť. Ako nevedomá žena vždy som vyhľadávala túto severnú hviezdu, lebo je povinnosťou všetkých podrobiť všetko skúške a schváleniu učiteľov a duchovných predstaviteľov Cirkvi, i keď sa nám to zdá bez pochybností výsostne ušľachtilé. Najmä teraz, keď som sa mala odvážiť písať životopis nebeskej Kráľovnej, snažila som sa získať takú istotu. Často som sa snažila zabrániť tomu, aby moji predstavení vo svojom konaní používali ako mierku moje duchovné skúsenosti, ktoré som všemožne skrývala a s plačom som prosila Pána, aby ich osvietil a vzbudil v nich nedôveru ku mne. Prosila som, aby ich osvietil a chránil pred klamom, alebo aby nedopustili, aby som ja bola klamaná alebo nesprávne vedená. Často som si priala, aby úplne zabudli na to, že chceli dať dovolenie k tejto práci.

12. Priznávam sa tiež, že zlý duch využil moju neochotu a obavy a snažil sa túto prácu znemožniť, a preto ma zastrašoval a týral. A bezpochyby by sa bol jeho plán podaril, bol by ma odvrátil od tejto práce, keby moji predstavení neboli tak horlivo a vytrvalo zapudzovali moje obavy. V tomto prenasledovaní často ma osvecoval Pán, najčistejšia Panna a svätí anjeli, prejavovali mi svoju priazeň a obdiv. Napriek tomu som stále odkladala, či lepšie povedané, roky som sa proti tomu vzpierala; ako neskoršie vysvetlím, zdráhala som sa, pretože som nemala dosť odvahy podniknúť niečo, čo presahovalo moje sily. A myslím, že sa to dialo zvláštnym riadením Prozreteľnosti Najvyššieho, lebo sa mi v tých rokoch prihodilo veľa vecí, ba môžem povedať, že sa mi stavali do cesty rôzne záhadné ťažkosti. V tej dobe som nemohla zachovať pokojnú myseľ, potrebnú na udržanie patričného svetla a poučenia, lebo ani tá najpokročilejšia duša sa

nemôže v akomkoľvek stave mysle zamestnávať takými vznešenými myšlienkami, aké sú potrebné pri tak neobyčajných a chúlostivých návodoch. Malo to ešte aj iný dôvod: v čase dlhotrvajúceho odkladu som mala možnosť získať viac informácií a presvedčiť sa o ich správnosti nielen novým osvietením, ktorého postupom času pribúdalo a opatrnosťou v konaní získanou zo skúsenosti, ale tiež príležitosť prekonať svoje obavy, pochybnosti, ale tiež neutíchajúcim naliehaním Pána Ježiša, svätých anjelov a mojich predstavených, ktorým som bola povinná poslušnosťou. Dostala som tiež príležitosť prekonať svoje obavy, pochybnosti a zmätenosti a zveriť Pánovi to, čo som nemohla zveriť svojej slabosti.

13. Podrobila som sa veľkej čnosti poslušnosti a v mene Pána a mojej Kráľovnej a Panej som sa rozhodla odložiť nerozhodnosť. Čnosť poslušnosti pokladám za najväčšiu nielen preto, že poslušnosťou podávame Pánovi ako zápalnú obetu najvznešenejšie hodnoty a ľudské schopnosti: svoj rozum, úsudok a slobodnú vôľu, ale tiež preto, že žiadna iná čnosť nám nezaisťuje natoľko úspech a prospech ako poslušnosť; lebo pri takejto čnosti nekoná tvor samostatne, ale je iba nástrojom Toho, kto velí a riadi. Také uistenie dostal Abrahám, keď prekonal prirodzenú lásku k svojmu synovi Izákovi (Gn. 22,3). Ak stačilo pre taký skutok, ak stačilo zadržať slnko v jeho rýchlom behu (Joz 10,13), zaiste stačí tiež pre postup udalostí na zemi. Keby snáď ruka Ozova bola vedená poslušnosťou, nebol by asi potrestaný za opovážlivý dotyk archy zmluvy. Viem dobre, že som nehodnejšia ako Oza, aby som sa dotkla nie neživej a predobraznej starozákonnej archy zmluvy, ale živej Archy Nového Zákona, ktorá obsahovala mannu Božstva, zdroj milosti a Nového Zákona. Ale keby som ďalej mlčala, plným právom sa bojím, že by som neposlúchla najvyššie nariadenie a mohla by som zvolať s Izaiášom: „Beda mi, že som mlčala“ (Iz. 6,5). Preto, moja Kráľovná a Pani, lepšie bude, aby tvoja vznešenosť, dobrota, milosrdenstvo a požehnanie tvojej štedrej ruky žiarili skrz moje nepatrné a nehodné snahy; je prospešnejšie, aby som pocítila tvoje požehnanie za poslúchnutie Tvojej žiadosti, než aby som u Teba padla do nemilosti. Bude to dielo tvojej dobrotivosti, ó najčistejšia Matka, aby si pozdvihla biedneho tvora zo zeme a vykonala nevhodným a slabým nástrojom dielo také obtiažne: lebo tým zvýšiš svoju blahosklonnosť a milosti, ktoré Ti udeľuje tvoj najsvätejší Syn. Okrem toho zabrániš klamnej domnienke, že toto dielo vykonali ľudské snahy, pozemská múdrosť alebo je výsledkom hlbokého bádania. Týmto dokážeš, že božskou silou znovu prebúdzaš srdcia veriacich, privádzaš ich k sebe, k prameňu láskavosti a milosrdenstva. Preto hovor, ó Pani, nech počuje služobnica tvoja, ktorá Ťa túži dokonale poslúchať. (I Kr 3,19). Avšak, ako svojou snahou môžem dosiahnuť alebo

vyrovnať to, čím som povinná? Sama na to neviem primerane odpovedať hoci by som tak rada spravila. Ó, mocná a vznešená Kráľovná, splň svoje sľuby, ukáž mi svoju milosť a vlastnosti, aby tvoju veľkosť poznali všetky národy a pokolenia. Hovor, ó Pani, lebo tvoja služobnica počúva; hovor a vychvaľuj Najvyššieho pre veľké a obdivuhodné Jeho diela, ktoré vykonala Jeho pravica pre Teba, v tvojej hlbokej pokore. Nech prechádzajú z dlaní Jeho rúk plných hyacintov a vonného korenia do Tvojich (Pies 5,14) a od Teba ďalej na tvojich verných služobníkov, aby Ho anjeli mohli velebiť, spravodliví chváliť a hriešnici vyhľadávať. Nech všetci vidia príklad tvojej najvyššej svätosti a čistoty a s milosťou tvojho Najsvätejšieho Syna dopraj mi zariadiť svoj život podľa tohto zrkadla a výborného vzoru, lebo to bude hlavným účelom a hlavnou mojou starosťou pri písaní tvojho životopisu. Práve toto si mi opäť a opäť pripomínala, keď si mi ráčila ponúkať živé zrkadlo bez poškvrny, v ktorom môžem vidieť a podľa neho okrášliť svoju dušu, aby bola hodná stať sa tvojou dcérou a nevestou tvojho Najsvätejšieho Syna.

14. Toto bude môj jediný cieľ a úmysel, a preto nebudem písať ako učiteľka, ale ako učeníčka; nie ako poučenie udeľujúca, ale ako tá, ktorá hľadá poučenie, vediac, že v Cirkvi svätej ženy majú zachovať mlčanie a počúvať učiteľov (I Kor. 14,34). Avšak ako nástroj nebeskej Kráľovnej budem prehlasovať, čomu ma ona ráči učiť a čokoľvek mi rozkáže; lebo všetky duše sú schopné prijať Ducha, ktorého jej božský Syn sľúbil udeľovať v hojnosti (Joel 2,28). Duše sú tiež schopné vhodným spôsobom o ňom podať zvesť, oznam, kedykoľvek dajú k tomu dovolenie vyššie autority, jednajúc podľa ustanovenia Cirkvi Kristovej. Teraz som presvedčená, že k tomuto životopisu Cirkev dala súhlas prostredníctvom mojich predstavených. Ja, nevedomá žena, prirodzene môžem urobiť chybu; robím však chybu z poslušnosti a nie ako činiaca podľa svojej slobodnej vôle; ponechávam a podrobujem sa tým svojim vodcom a rozhodnutiam svätej katolíckej Cirkvi. Prajem si, aby moji predstavení, učitelia a spovedník, boli svedkami a dozorcami týchto náuk, ktoré prijímam a aby boli aj prísni a bdelí sudcovia, či sa sama podľa nich riadim, alebo či nezanedbávam povinnosti primerané tomuto požehnaniu.

15. Podľa vôle Pána a podľa povinnej poslušnosti, napísala som druhýkrát tento nebeský životopis. Pri prvom písaní sa mi síce dostalo mnoho potrebného a prospešného osvietenia, aby som tie tajomstvá pochopila, ale pretože moje nedostatky boli pomerne veľké, môj jazyk nebol schopný nájsť vhodné slová na vyjadrenie a pero nebolo dosť rýchle, aby ich úplne napísalo. Na niektoré veci som zabudla, ale postupom času a pomocou ďalších osvietení som poznala, že pre toto druhé písanie som lep-

šie pripravená. Predsa však je veľa toho, čo som videla i pochopila, ale som nútená to vynechať, pretože všetko popísať je úplne nemožné. Okrem spomínaných príčin boli ešte ďalšie, ktoré poznal Pán i ja, totiž že pri prvom písaní som nemohla zachovať náležitú pozornosť, potrebnú pre usporiadanie tohto diela, pretože mi v tom veľmi prekážali pokušenia a prílišná bázeň. Toto vo mne vyvolalo takú búrku odporujúcich myšlienok a vnuknutí, že som to pokladala za najväčšiu domýšľavosť, podniknúť takú ťažkú úlohu, a rozhodla som sa spis spáliť. A myslím, že sa to nestalo bez dopustenia Pána, pretože pre zmätok svojej duše som sa nemohla vžiť do patričného stavu, aký Pán očakával pre písanie, a ktorý by dovoľoval vtlačiť do môjho srdca ducha a náuky, ako mi to káže urobiť teraz a ako sa to môže poznať z nasledujúcej udalosti.

16. Na sviatok Očisťovania Panny Márie, kedy bolo výročie skladania mojich sľubov, po prijatí Najsvätejšej Sviatosti som si priala osláviť tento deň mnohými úkonmi vďakyvzdávania a úplným odovzdaním sa Najvyššiemu, ktorý si ma zvolil za nevestu bez akýchkoľvek mojich zásluh. Keď som vzbudzovala tieto pocity, zacítila som vo svojom vnútri veľmi veľkú zmenu, sprevádzanú silným svetlom, ktoré ma povznášalo, sladko a mocne nabádalo poznať Božiu podstatu, Jeho dobrotu, dokonalosť a vlastnosti, a poznať svoju biedu a nedostatky. A tieto veci, ktoré mi boli dané, aby som porozumela, súčasne vo mne vzbudzovali rôzne účinky: Prvý bol, že sa vysoko povzniesla všetka pozornosť mojej mysle a mojich snáh; ďalší účinok bol, že som bola v duchu pokorená až do prachu takým spôsobom, že sa mi zdalo, že už vôbec nejestvujem. Súčasne som cítila veľkú ľútosť a bolesť nad svojimi ťažkými hriechmi, spojenú s predsavzatím polepšiť sa a zrieknuť sa všetkého pozemského a snažiť sa o dokonalú lásku k Bohu. V týchto pocitoch som sa cítila ako zničená, a najväčšia bolesť sa mi zdala byť útechou a smrť životom. Pán mal útrpnosť s mojou slabosťou, z číreho milosrdenstva mi povedal: „Nebuď malomyselná, dcéra a nevesta moja, lebo pre odpustenie, očistenie a zmytie tvojich hriechov použijem nekonečné zásluhy a krv, ktorú som pre teba prelial. Vzbuď v sebe túžbu po úplnej dokonalosti v nasledovaní života najsvätejšej Panny Márie. Píš druhý raz, aby si nahradila, čoho sa nedostávalo a vtlač si jej náuky do svojho srdca. Neposudzuj znovu moju spravodlivosť, ani nebuď nevďačná za moje milosrdenstvo tým, že spáliš, čo napíšeš, aby ti moja nevôľa neodňala svetlo, ktoré si dostala bez tvojich zásluh, aby si napísala toto tajomstvo.“

17. Hneď na to som videla Matku Božiu, ktorá tiež ku mne prehovorila: „Dcéra moja, pokiaľ si nedosiahla pre svoju dušu príslušné ovocie zo stromu života, ktoré ti bolo ponúknuté pri písaní môjho životopisu, ani si

nevnikla do podstaty jeho obsahu. Dosiaľ si málo uvažovala o tejto skrytej manne, ani si ešte nedosiahla dokonalú a úplnú prípravu, akú Všemohúci požaduje, aby ti mohol náležite vtlačiť do duše moje cnosti. Udelím ti príslušné vlastnosti a dokonalosť pre to, čo božská pravica v tebe vykoná. Požiadala som Ho, aby skrze môj príhovor a hojné milosti, ktoré mi udelil, dovolil mi ozdobiť ťa a upokojiť tvoju dušu, aby si bola schopná opäť sa venovať písaniu môjho životopisu, s menšou pozornosťou pre hmotné a s väčšou pre duchovné a jeho podstatné časti. Odstráň prekážky, ktoré sa stavajú do cesty prúdu božskej milosti, tečúcemu zo Všemohúceho skrze mňa do teba a učiň sa schopnou ochotne prijímať plnú mieru, určenú pre teba božskou vôľou. Hľaď, aby si jej neprekážala alebo ju neobmedzovala svojimi chybami a nedokonalosťami.“ Potom som videla, ako ma božská Matka priodela rúchom belším ako sneh a jasnejším ako slnko. Opásala ma drahocenným pásom a povedala: „Toto je účasť na mojej čistote.“ Požiadala som tiež o vedu Pána, ktorá by mi poslúžila ako najkrajšie vlasy pre moju ozdobu, aj o iné vzácne dary, ktorých cena, ako som videla, bola veľká, ale nemohla som ju úplne odhadnúť. Keď ma nebeská Pani tak ozdobila, povedala: „Pracuj verne a usilovne, aby si napodobnila mňa a aby si bola mojou najdokonalejšou dcérou, ktorá bola zrodená z môjho ducha a dojčená na mojich prsiach. Dám ti svoje požehnanie, aby si mohla opäť začať písať v mojom mene, pod mojím vedením a s mojou pomocou.

18. Pre lepší prehľad je celý tento životopis Panny Márie rozdelený na tri diely. Prvý diel sa týka prvých pätnástich rokov jej svätého života, od okamihu jej najčistejšieho počatia až do okamihu, v ktorom večné Slovo v jej panenskom živote vzalo na seba telo, a obsahuje tiež všetko, čo Najvyšší urobil pre Máriu v tých rokoch. Druhý diel obsahuje popis tajomstva Vtelenia, životopis Krista, nášho Pána, Jeho umučenie a smrť a vystúpenie na nebesia. Tak je popísaný život našej Kráľovnej spoločne so životom jej božského Syna a všetko, čo robila, pokiaľ žila so svojím Synom. V treťom diele je popis života Matky milosti v dobe, keď žila sama, zbavená spoločenstva Krista, nášho Spasiteľa, až do radostnej hodiny, v ktorej bola vzatá do neba a korunovaná ako nebeská Kráľovná, kde bude večne žiť ako Dcéra Otca, ako Matka Syna a ako Nevesta Ducha Svätého. Tieto tri diely sú ďalej rozdelené na osem kníh, aby tak bolo uľahčené ich používanie, aby boli vždy predmetom mojich myšlienok, posilou mojej vôle a rozjímaním vo dne v noci.

19. Chcem niečo povedať tiež o dobe, v ktorej som písala tieto nebeské dejiny. Musím pripomenúť, že môj otec, brat František Coronel, a moja matka, sestra Katarína z Arana, moji rodičia z nariadenia Božieho, ktoré

bolo vo zvláštnom videní oznámené mojej matke, sestre Kataríne, založili vo svojom vlastnom dome tento rehoľný dom sestier rádu Nepoškvrneného Počatia. Tento kláštor bol založený v oktáve sviatku svätých Troch Kráľov, 13. januára 1619. Ten istý deň sme tiež prijali rehoľné rúcho, moja matka a jej dve dcéry. Môj otec bol prijatý do rádu serafínskeho otca svätého Františka, v ktorom už žili dvaja jeho synovia ako rehoľníci. Tam obdržal rehoľné rúcho, zložil sľuby, viedol príkladný život a zomrel svätou smrťou. Moja matka a ja sme obdržali rehoľný závoj na sviatok Očisťovania nebeskej Kráľovny 2. 2. 1620. Skladanie sľubov jej druhej dcéry bolo odložené pre príliš mladý vek. Všemohúci vo svojej veľkej dobrote doprial našej rodine, že sme Mu boli všetci zasvätení v stave rehoľnom. V ôsmom roku založenia tohto konventu a v dvadsiatom piatom roku môjho života, roku Pána 1627, svätá poslušnosť vložila na mňa úrad opátky, ktorý až do dneška nehodne zastávam. V prvých desiatich rokoch tohto môjho úradovania som veľakrát dostala nariadenie od Najvyššieho a od nebeskej Kráľovnej, aby som napísala jej svätý život, ale mala som obavy, pochybnosti a odpor proti nebeskému nariadeniu až do roku 1637, kedy som ho začala písať prvýkrát. Keď som tú prácu dokončila, zmietali ma obavy a súženie a na radu spovedníka, (ktorý bol mojím radcom za neprítomnosti pravidelného spovedníka), spálila som všetky spisy, nie iba tieto dejiny, ale tiež iné, pojednávajúce o dôležitých a tajomných veciach. Tento spovedník mi povedal, že ženy katolíckej Cirkvi nemajú písať o takých veciach. Rýchle som poslúchla jeho radu, ale potom som musela zniesť mnohé prísne karhania svojich predstavených a od pravidelného spovedníka, ktorí poznali celý môj život. Aby ma donútili znovu napísať tieto dejiny, hrozili mi cenzúrou. Najvyšší a nebeská Kráľovná tiež opätovne žiadali, aby som poslúchla. Počas druhého písania som dostala takú hojnosť objasnení týkajúcich sa božskej Bytosti, toľké mnohé požehnanie božskej pravice pre obnovenie a oživenie mojej duše v učení, ktoré mi dávala moja nebeská Matka, a sväté tajomstvá mi oznamované boli také vznešené, že bolo potrebné napísať druhú knihu tohto životopisu. Titul tejto knihy bude:

Zákony Ženíchove, vrchol Jeho božskej lásky a ovocie zobrané zo stromu života presvätej Panny Márie, našej Panej.

S pomocou milosti Božej začala som znovu písať tento životopis 8. decembra 1655, na deň Nepoškvrneného Počatia.

K n i h a p r v á

O božskom predurčení Krista a Jeho Matky, ako najvznešenejších bytostí všetkých tvorov, o stvorení anjelov a ľudí, ako ich služobníkov, o rodokmeňoch spravodlivých mužov, o nepoškvrnenom počatí a narodení Kráľovnej nebies a o jej živote až do dňa jej obetovania v chráme

K a p i t o l a 1

O dvoch zvláštnych zjaveniach, ktoré Pán zveril mojej duši a o iných osvieteniach a tajomstvách, ktoré ma prinútili odvrátiť pozornosť od vecí tohoto sveta a pozdvihnúť myseľ k veciam nadzemským

1. Vyznávam sa Ti a velebím Ťa, najvyšší Kráľ, ktorý si vo svojej vznešenej velebnosti skryl tieto veľké tajomstvá pred múdrymi a učiteľmi a vo svojej blahosklonnosti zjavil si ich mne, najnepatrnejšej a neužitočnej otrokyni Tvojej Cirkvi, aby si bol tým viac velebený ako Autor tohto diela, čím opovrhovanejší a slabší je jeho nástroj.

2. Keď som prekonala spomenutú nechuť a veľké obavy, ktoré boli príčinou nerozhodnosti, aby som snáď nestroskotala na mori divov, najvznešenejší Pán dal, aby som pocítila pôsobenie zhora, ktoré bolo silné, sladké, účinné a jemné: svetlo, ktoré osvietilo rozum, podrobilo odbojnú vôľu, upokojovalo, riadilo, ovládalo a zaujalo všetky vnútorné i vonkajšie

zmysly a tak ma úplne podriadilo vôli a riadeniu Najvyššieho, a robilo všetko iba na Jeho česť a slávu. Keď som bola takto pripravená, počúvla som hlas Všemohúceho, ktorý ma zavolal a pozdvihol k Sebe, čím povýšil miesto môjho prebývania na výsosť a posilnil ma proti levom, ktorí hladní revali okolo mňa, chceli vyrvať moju dušu z prežívania radosti a blaženosti nekonečných tajomstiev tohto svätého svätostánku Božieho Mesta. Bola som obkľúčená úzkosťami smrti a zahynutia (Ž 17.5) a ohrozená ohňom Sodomy a Babylonu, v ktorých žijeme - to ma však vyslobodilo z brán úzkosti, do ktorých som bola vlákaná. Moji nepriatelia mi pripravili klamné videnia a zvodné radosti, aby oklamali moje zmysly a polapili ich predstieranými rozkošami; pripravili okolo mňa lákadlá, aby som slepo pristúpila k týmto plameňom, aby ma strávili. Avšak zo všetkých týchto nástrah, ktoré kládli mojim nohám (Ž56,7), vyslobodil ma Najvyšší, povzniesol môjho ducha a účinným napomínaním učil ma ísť po ceste dokonalosti. Povzbudzoval ma k životu oduševnenému a anjelskému a prikázal mi, aby som žila opatrne, takže uprostred pece sa ma oheň nedotkol. Často ma oslobodil od jazyka nečistého, ktorý sa mi snažil hovoriť svetské rozprávky (Ž 118,85). Jeho Velebnosť ma vyzvala, aby som povstala z prachu a malichernosti zákona hriechu, aby som odolávala nedostatkom prirodzenosti pokazenej hriechom, držala na uzde jej nezriadenosti a bojovala proti nim Jeho osvieteniami a vnuknutiami a povznášala sa nad sebou samou (Plač Jer. 3,28). Volával ma niekedy svojou všemohúcnosťou, niekedy otcovským napomínaním, inokedy zas s láskou snúbenca hovoriac: Povstaň, holubička moja, dielo mojich rúk, ponáhľaj sa a príď ku mne (Sir. 2,10). Ja som tvoje svetlo a cesta (Jn 8,12), kto mňa nasleduje, nechodí vo tme. Poď ku mne, ktorý som neklamná pravda, nepremenlivá svätosť, moc a múdrosť, a učiteľ tých, ktorí hľadajú múdrosť (Múd 7,15).

3. Tieto slová účinkovali ako šípy sladkej lásky a naplňovali ma obdivom, úctou, ale i vedomosťou a bázňou pre moje hriechy a zlobu, takže som sa od Neho vzdialila zdesená a zničená poznaním svojej ničoty. A Pán mi povedal: "Poď, ó duša, poď ku mne, tvojmu všemohúcemu Bohu a napriek tomu, že si bola márnotratné dieťa a hriešnica, povstaň zo zeme a poď ku mne, tvojmu Otcovi, prijmi rúcho môjho priateľstva a prsteň snúbenca.

4. Zotrvávajúc ešte v tom bezpečnom úkryte, o ktorom som sa už zmienila, istého dňa som uvidela šesť anjelov, ktorých Všemohúci ustanovil, aby mi pomáhali a viedli ma v tejto práci a aj v iných nebezpečenstvách. Pristúpili ku mne, očistili a pripravili moju dušu a uviedli ma pred Pána. Jeho Majestát udelil mojej vnútornej bytosti nové svetlo

a akoby účasť v sláve, ktorá ma učinila schopnou a žiadostivou vidieť a rozumieť veciam, ktoré prevyšujú schopnosti úbohého pozemského tvora. Čoskoro sa mi ukázali dvaja ďalší anjeli z vyššieho rádu a pocítila som moc Pána, ktorou ma zavolali. Poznala som, že sú to nanajvýš tajomní vyslanci a priali si zjaviť mi veľké a skryté tajomstvá. Dychtivo som odpovedala a túžila som po radosti, ktorú mi ukázali a povedala som im, ako vrúcne túžim vidieť, čo mi hodlajú zjaviť a čo mi je doposiaľ tajomne skryté. Ihneď odpovedali s veľkou vážnosťou: "Opanuj sa, ó duša.". Obrátila som sa k týmto veľkým nebeským kniežatám a hovorila som im: "Kniežatá Všemohúceho a poslovia veľkého Kráľa ! Prečo ma teraz zdržujete proti mojej vôli a prečo odkladáte moju radosť a rozkoš z pozvania, ktoré ste mi oznámili? Aká je táto vaša sila a aká moc ma to volá a naplňuje vrúcnosťou, ktorá ma vábi, ale zároveň aj zdržuje - ktorá ma vábi, aby som bežala za vôňou masti môjho milovaného Pána a predsa ma zdržujú silné putá? Oznámte mi, čo to všetko zapríčinilo? I odpovedali: "Pretože pre poučenie o týchto tajomstvách je potrebné, ó duša, ísť bosými nohami a bez všetkých žiadostí a náruživostí, lebo tieto tajomstvá sa neprispôsobujú a neprepožičiavajú nezriadeným náklonnostiam. Preto vyzuj svoju obuv ako Mojžiš (Ex 3,5), lebo taký dostal rozkaz, prv než mohol uvidieť obdivuhodný ker. " A odpovedala som: "Princovia nebeskí a páni moji, veľa sa žiadalo od Mojžiša, keď mu bolo nariadené vykonať dielo anjelské, pokým bol ešte v smrteľnom tele; ale on bol svätý a ja som hriešnica plná biedy. Moje srdce je nepokojné a zápasím s otroctvom a násilím hriechu, ktorý, ako cítim vo svojich údoch, odporuje zákonu môjho rozumu." (Rim. 7, 23). Na to odvetili: "Duša, bola by to naozaj ťažká úloha, keby si ju mala urobiť iba svojou vlastnou silou; ale Najvyšší, ktorý si ťa praje vidieť v tomto rozpoložení, je mocný a neodoprie ti svoju pomoc, keď Ho z hĺbky srdca budeš o ňu prosiť a pripravíš sa na jej prijatie. Jeho moc, ktorá spôsobila, aby ker horel, ale tiež nedovolila, aby zhorel, môže tiež zabrániť, aby oheň vášní, ktorý zviera a ťaží tvoju dušu, ju nestrávil, ak si žiadaš skutočne byť zachránená. Jeho Velebnosť žiada, čo si praje a môže urobiť, čo žiada. Posilňovaná Ním môžeš vykonať, čo od teba žiada (Fil 4,13); preto vyzuj svoju obuv, plač horkou ľútosťou, volaj k nemu z hĺbky svojho srdca, aby vypočul tvoje modlitby a splnil tvoje priania."

5. V tom okamihu som uvidela drahocennú oponu, zakrývajúcu vzácny poklad a moje srdce horelo túžbou, aby opona bola zdvihnutá a ja som mohla uvidieť to sväté tajomstvo, ktoré ako som vyrozumela, bolo za ňou skryté. Na moju túžbu zaznela nasledovná odpoveď: "Počúvaj, ó duša, čo ti bolo uložené a prikázané; zbav sa sama seba a potom ti toto tajomstvo

bude zjavené." Rozhodla som sa polepšiť svoj život a premáhať svoje chúťky; plakala som a vzdychala som z hĺbky svojej duše a veľmi som túžila po dosiahnutí tejto milosti. Keď som urobila dobré predsavzatia, opona zakrývajúca poklad, sa začala dvíhať. Odrazu zmizla úplne a môj vnútorný zrak uvidel, čo slovami nemôžem popísať. Videla som veľké, tajomné znamenie na nebi - Ženu, najkrajšiu Paniu a Kráľovnú, korunovanú hviezdami, odetú slnkom a mesiac pod jej nohami (Zjv 12,1). Anjeli ku mne prehovorili takto: "To je tá blahoslavená Žena, ktorú svätý Ján videl vo svojom Zjavení, v ktorom sú uložené a zapečatené veľké tajomstvá spasenia. Najvyšší a najmocnejší Boh tak veľmi miloval tohto Tvora, že nás, Jeho anjelských duchov to naplňuje úžasom. Pozoruj a obdivuj jej prednosti, zapíš ich, pretože za tým účelom sa ti ukážu, primerane k tvojmu stavu." Ukázali sa mi divy, nad veľkosťou ktorých som onemela a môj údiv nad nimi ochromil všetky moje schopnosti, a myslím, že ani všetky stvorenia tohto smrteľného života nikdy nepochopia to, čo o nich napíšem.

6. Iného dňa, keď moja duša sladko zotrvávala vo vyššie zmienenom príbytku, počula som hlas Najvyššieho, ako hovoril: "Nevesta moja, prajem si, aby si vzbudila opravdivú horlivosť hľadať ma a vrúcne ma milovať; aby tvoj život bol viac anjelský ako ľudský a aby si celkom zabudla na veci pozemské. Prajem si pozdvihnúť ťa ako chudáka z prachu a bedára z hnojiska (Ž 112,7) a preto, keď ťa povznášam, ty sa ponižuj a priehlavok tvojej ľubovône nech ostáva so mnou. Poznáš svoju vlastnú biedu, a preto v hĺbke svojho srdca buď presvedčená, že si zasluhuješ iba utrpenie a pokorovanie. Uvažuj o mojej vznešenosti a o svojej ničotnosti; pamätaj, že som Spravodlivý a Svätý; zaobchádzam s tebou opatrne, používam radšej svoje milosrdenstvo a netrestám ťa, ako si zasluhuješ. Na základe pokory snaž sa pestovať i všetky ostatné čnosti, aby si tak splnila moje priania. Ustanovil som moju panenskú Matku, aby ťa učila, napomínala a karhala. Bude ťa povzbudzovať k pokroku a bude sprevádzať tvoje kroky podľa môjho priania a zaľúbenia."

7. Keď Najvyšší ku mne hovoril, Kráľovná stála blízko; a nebeská Kňažná nepohrdla touto službou, ktorú jej určila Jeho Velebnosť. Dobrotivo ju prijala a povedala mi: "Dcéra moja, prajem si, aby si bola mojou žiačkou a spoločnicou a ja budem tvojou učiteľkou; ale pamätaj si, že od tohoto dňa musíš ochotne poslúchať a nesmie byť v tebe žiadna stopa po Adamovej dcére. Zrkadlom a vzorom pre tvoj život ti bude moje správanie a práca v dobe môjho pozemského putovania a divy, ktoré ruka Všemohúceho cezo mňa vykonala." Padla som na kolená pred trónom Kráľa a Kráľovnej vesmíru a sľúbila som poslušnosť vo všetkých veciach.

Vzdala som vďaku Najvyššiemu za dobrodenie, ktoré mi udelil tým, že mi dal takú vodkyňu a ochrankyňu, ktorá tak príliš prevyšovala moje zásluhy. Do jej rúk som obnovila svoje rehoľné sľuby. Celá som sa jej obetovala a sľúbila znovu, že budem pracovať na svojom zdokonalení. Pán mi opäť povedal: "Pohliadni a viď!" Obzrela som sa, uvidela som prekrásny rebrík s mnohými priečkami a okolo neho mnoho anjelov a veľký počet ich po ňom vystupoval a zostupoval. Jeho Majestát mi povedal: "Toto je tajomný Jakubov rebrík, dom Boží a brána nebeská (Gn 28,17). Ak sa budeš naozaj snažiť žiť predo mnou bezchybne, vystúpiš po ňom ku mne."

8. Tento sľub roznietil moju túžbu, rozohnil moju vôľu a okúzlil môjho ducha. So slzami som ľutovala, že pre svoje hriechy som sama sebe na ťarchu (Jób 7,20). Túžila som po skončení svojho zajatia a priala som si dostať sa na miesto, kde by neboli prekážky pre moju lásku. V tejto vrúcnej túžbe som prežila niekoľko dní a snažila som sa polepšiť. Vykonala som znovu generálnu spoveď a napravila som niektoré svoje nedokonalosti. Videnie rebríka pokračovalo nepretržite, ale nebolo mi už vysvetľované. Robila som Pánovi mnohé sľuby, odhodlala som sa zbaviť všetkých pozemských vecí a venovať svoju vôľu a silu úplne Jeho láske a nepovoľovať akejkoľvek náklonnosti k tvorom a k veciam stvoreným i tým najnepatrnejším. Zriekla som sa všetkých viditeľných a zmyslom lahodiacich vecí. Keď som prežila niekoľko dní v takom rozpoložení, oznámil mi Najvyšší, že ten rebrík znamená život najsvätejšej Panny, jej čnosti a tajomstvá. Jeho Majestát mi povedal: "Prajem si, nevesta moja, aby si vystúpila po tomto Jakubovom rebríku a vošla cez tieto nebeské dvere, aby si poznala moje vlastnosti a zamestnávala sa nazeraním na moje Božstvo. Povstaň teda a vystúp po ňom ku mne. Títo anjeli, ktorí ho obklopujú a sprevádzajú, sú tí, ktorých som ustanovil za strážcov Márie ako obranu a stráž pevnosti Sionskej. Venuj jej pozornosť, rozjímaj o jej čnostiach a snaž sa ich nasledovať." Potom sa mi zdalo, že som vystúpila po tom rebríku a poznala veľké divy a nevýslovné zázraky Pána v obyčajnom tvorovi, a najväčšiu svätosť a dokonalosť čností, aké kedy vykonala ruka Všemohúceho. Na vrcholku toho rebríka som videla Pána zástupov a Kráľovnú všetkého tvorstva. Vyzvali ma, aby som oslavovala, chválila a velebila Ho pre tieto veľké tajomstvá a aby som o nich napísala toľko, koľko len môžem pochopiť. Vznešený a veľký Pán mi dal zákon, napísaný nie iba na doskách, aký dal Mojžišovi, ale zákon napísaný Jeho všemohúcim prstom, aby sa o ňom premýšľalo a aby bol zachovaný.(Ž 1,2). Povzbudil moju vôľu tak, že v prítomnosti preblahoslavenej Panny som sľúbila prekonať svoj odpor a s jej pomocou začať písať jej životopis a pamätať pritom na tri veci: Po prvé, že tvor vždy má preukazovať Bohu najhlbšiu úctu, aká

Mu patrí, a ponižovať sa v takom pomere, ako sa znížila Jeho Velebnosť k ľuďom a že výsledkom väčších dobrodení a výsad musí byť väčšia bázeň, úcta, láskavosť a pokora. Po druhé, aby som stále pamätala na povinnosť všetkých ľudí, ktorí tak zabúdajú na svoje spasenie a uvažovala i poznávala, čo sú dlžní Kráľovnej a Matke svätosti za jej účasť, akú mala na našom vykúpení; aby som uvažovala o láske a úcte, akú ona preukazovala Bohu a o úcte, akú máme mať my k tejto veľkej Žene. Po tretie, mám preukázať ochotu na to, aby môj duchovný radca a vodca - a ak to bude potrebné - i celý svet poznal moju ničotu a biedu a ten nepatrný vďak za to, čo prijímam.

9. Na moje námietky proti tomu odpovedala najsvätejšia Panna: "Dcéra moja, svet tieto náuky veľmi potrebuje, pretože nepozná, ani nepreukazuje všemohúcemu Pánovi príslušnú úctu. Táto ľahostajnosť popudzuje jeho spravodlivosť, aby potrestal a pokoril ľudstvo. Ľudia pre svoju nedbalosť upadli, sú plní tmy a nevedia, ako majú hľadať pomoc a získať svetlo. Je to ich zaslúžený údel, pretože nedbajú na úctu a bázeň, akú majú mať." Okrem toho Najvyšší i Kráľovná mi dali ďalšie poučenie, aby mi jasne ukázali svoju vôľu ohľadne tejto práce. Zdalo sa mi, že by to bola smelosť a nedostatok lásky, keby som odmietla poučenie, ktoré mi sľúbila, aby som mohla písať dejiny jej života. Taktiež sa mi zdalo nepatričné, aby som odložila písanie týchto dejín, pretože Najvyšší mi dal najavo, že teraz je vhodná doba a povedal: "Dcéra moja, keď som poslal svojho Jednorodeného Syna na svet, okrem niekoľkých duší, ktoré mi slúžili, svet bol v horšom stave, než kedykoľvek od počiatku, lebo prirodzenosť ľudská je veľmi nedokonalá a ak sa ľudstvo nepodrobí vnútornému vedeniu môjho svetla a zachovávaniu predpisov mojich služobníkov tým, že sa zrieknu vlastnej vôle a nasledujú ma, ktorý som cesta, pravda a život (Jn 14,6), a ak nebude starostlivo zachovávať moje prikázania, aby si udržalo moju priazeň, upadne do priepasti temnoty a mnohých bied, až dospeje k zatvrdenosti v hriechoch. Od stvorenia a od hriechu prvého človeka, dokiaľ som nedal Mojžišovi zákon, ľudia sa riadili podľa svojich náklonností a upadli do mnohých bludov a hriechov (Rim 8,13). Keď im bol daný zákon, dopúšťali sa opäť hriechov prestupovaním zákona (Jn 7,19) a tak žili vzďaľujúc sa stále viac od pravdy a svetla, a približujúc sa stavu úplného zabudnutia. Vo svojej otcovskej láske poslal som večnú spásu a liek proti nevyliečiteľným slabostiam ľudskej povahy, a tým som ospravedlnil svoju spravodlivosť. A ako vtedy som zvolil príhodný čas, aby som lepšie ukázal svoje milosrdenstvo, tak i teraz som zvolil túto dobu, aby som opäť preukázal ľuďom veľké dobrodenia. Teraz nadišla hodina a príhodná doba, aby som dal ľuďom poznať príčinu

môjho spravodlivého hnevu, a teraz sú správne obvinenia a usvedčenia z previnenia. Teraz ukážem svoj hnev a vykonám spravodlivosť a vyrovnanie. Ukážem, aká spravodlivá je moja spravodlivosť. Aby sa to uskutočnilo skôr, a pretože teraz je príhodný čas, aby som zrejmejšie ukázal svoje milosrdenstvo, a pretože moja láska nesmie zaháľať, ponúknem im vhodný liek, len ak ho budú chcieť použiť pre opätovné získanie mojej priazne. Teraz, v tejto hodine, keď svet dospel tak ďaleko, a kedy Slovo sa už stalo telom, smrteľní ľudia vo svojom blahobyte sa stali nedbalejší k vtelenému Slovu a menej Ho vyhľadávajú; kedy deň ich pomíňajúceho života rýchle pominie pri západe slnka času; kedy noc večnosti pre bezbožných prichádza bližšie a bližšie a pre spravodlivých začne deň bez noci; kedy väčšina smrteľníkov klesá stále hlbšie do tmy svojich nevedomostí a vín, utláčajúc spravodlivých a posmievajúc sa dietkam Božím; kedy nespravodlivým riadením štátnych záležitostí, ktoré sú voči mne nepriateľské, odporujú mojej Prozreteľnosti a mojím svätým božským zákonom pohŕdajú; kedy bezbožní najmenej zasluhujú moje milosrdenstvo, v tejto predurčenej dobe prajem si otvoriť bránu spravodlivým, cez ktorú môžu nájsť prístup k môjmu milosrdenstvu - prajem si dať im svetlo, ktorým môžu rozptýliť tmu obostierajúcu zrak ich ducha. Chcem im poskytnúť primeraný liek, aby im navrátil milosť. Šťastní sú, ktorí ho nájdu a požehnaní, ktorí ho primerane ocenia, bohatí, ktorí tento poklad nájdu a blahoslavení i veľmi múdri budú tí, ktorí ho budú skúmať a pochopia jeho divy a skryté tajomstvá. Chcem ukázať smrteľníkom, akú veľkú cenu má príhovor Tej, ktorá priniesla obnovenie života tým, že dala smrteľnú existenciu nesmrteľnému Bohu. Ako náhradu za to si prajem, aby ako v zrkadle videli tie podivné veci, ktoré moja ruka spôsobila v tomto čistom Tvorovi a tým mohli odhadnúť veľkosť svojho nevďaku. Prajem si oznámiť im veľa z toho, čo je dosiaľ skryté, čo sa týka Matky vteleného Slova, podľa môjho vznešeného ustanovenia.

10. "Tieto tajomstvá som nezjavil v prvotnej Cirkvi, pretože sú také veľké a veriaci by boli poblúdili pri ich pozorovaní a obdivovaní v dobe, kedy bolo potrebnejšie pevne založiť zákon milosti a Evanjelia. Hoci všetky tajomstvá náboženstva sú v dokonalej zhode jedno s druhým, predsa ľudská nevedomosť by sa mohla ľaknúť pred ich veľkosťou a zapochybovať, keď bola ešte iba v začiatkoch viera vo vtelenie a vykúpenie i k predpisom Nového Zákona. Pre tú istú príčinu povedalo vtelené Slovo učeníkom pri poslednej večeri: "Ešte veľa vám mám povedať, ale teraz by ste to neznesli." (Jn 16,12). Tieto slová platili pre celý svet, lebo svet nebol ešte schopný poslušnosti zákona milosti a prijať vieru v Syna Božieho, a ešte oveľa menej bol schopný, aby bol zasvätený do tajomstiev

Jeho Matky. Ale teraz ľudstvo viac nepotrebuje toto zjavenie a táto potreba ma pobáda, aby som si nevšímal jeho zlé zmýšľanie. Svet by pocítil úľavu, keby sa ľudstvo teraz snažilo zaľúbiť sa mi úctou, vierou a premýšľaním o týchto tajomstvách, ktoré všetci z celého srdca spájajú s Matkou milosti a úzko prosia o jej príhovor. Nebudem už ďalej ľuďom odmietať prístup k tomuto mystickému útočistnému Mestu. Preto im ho popíš a vysvetli, nakoľko to svojimi schopnosťami dokážeš. Nemienim, aby tvoj popis a prehlásenie o živote Blahoslavenej Panny boli iba názorom alebo nazeraním, ale nech sú spoľahlivou pravdou. Kto má uši na počúvanie, nech počúva. Nech smädní prichádzajú k živým vodám a opustia vyschnuté cisterny. Tí, ktorí hľadajú svetlo, nech ho nasledujú až do konca. Tak hovorí všemohúci Pán Boh!"

11. Toto sú slová Najvyššieho, ktoré povedal pri vyššie zmienenej príležitosti. Som poslušná autorite, ktorá mi rozkazuje a v nasledujúcej kapitole popíšem spôsob, akým sa mi dostávalo poučenia a osvietenia a ako zvyčajne vidím Pána. Tak, riadiac sa Jeho príkazmi, vysvetlím raz navždy, ako sa mi dostávalo osvietenia a potrebnej pomoci pre toto dielo, a na čo postupne pri písaní budem poukazovať.

K a p i t o l a 2

Ako mi Pán, takto pripravenej, zjavoval tajomstvá života Kráľovnej nebies

12. Hneď na začiatku tohto životopisu považujem za vhodné napísať vysvetľujúcu kapitolu, v ktorej raz pre všetky ďalšie kapitoly popíšem spôsob, ako mi Pán zjavoval tieto divy - koľko mi bolo dané a ako budem najlepšie môcť.

13. Od tej doby, kedy som začala užívať rozum, bola som si vždy vedomá najmä jedného daru, ktorý - podľa môjho názoru - bol najväčším darom, aký mi Boh vo svojej dobrote udelil, totiž veľká a prenikavá bázeň, aby som nestratila Boha. Táto bázeň ma pudila a nútila k snahe, kráčať po lepšej a istejšej ceste a každodenne si ju od Pána vyprosovať. Chveje sa moje telo pred tebou a obávam sa súdov Tvojich (Ž 118, 120), a žijem v ustavičnom strachu: či som nestratila priateľstvo Najvyššieho, alebo či som ešte v Jeho priateľstve? Mojím chlebom vo dne - v noci sú slzy, ktoré bázeň vynútila z mojich očí (Ž 91,9). Pre tieto obavy, a pretože je teraz viac ako inokedy zapotreby, aby nasledovníci Pána konali svoje

čnosti skryto a bez okázalosti, vysielala som v poslednej dobe horlivé a srdečné modlitby a prosby k Pánovi, prosiac tiež o príhovor Kráľovnú a Pannu, aby ma viedli po bezpečných cestách, ľudským očiam skrytých.

14. Ako odpoveď na tieto opätovné prosby mi Pán povedal: "Neboj sa, duša, a nesmúť, lebo ja ti dám takého ducha a ukážem ti bezpečnú cestu svetla, akú môže poznať a vymyslieť jedine jej Pôvodca. Čokoľvek je z vonka a nebezpečné, to ťa dnes opustí a tvoj poklad bude úplne skrytý. Ty ho opatruj a zachovaj si ho dokonalým životom. Ja budem riadiť tvoje kroky ku skrytej ceste, na ktorej nie sú prekážky, ktorá je spoľahlivá a čistá; kráčaj po nej." a ihneď som v sebe pocítila zmenu a vysoko oduševneného ducha. Môj rozum dostal nové svetlo, ktoré ho osvecovalo a naplňovalo poznaním všetkých vecí v Bohu, aj ako ich On riadi, aké sú samé v sebe a ako ich pozná a pozerá sa na ne Boh podľa miery Jeho oznámenie. Je to poznanie svetla, svätosti, sladké a čisté, prudké, prenikavé, bezpečné a živé, podnecuje lásku k dobru a nenávidí zlo. Je to dych moci Božej a pôvod najjemnejšieho svetla, ktoré pôsobí na rozum ako zrkadlo. Tak začali rozširovať svoju činnosť vyššie mocnosti a vnútorné poznávanie mojej duše. Lebo Bytosť, pomocou svetla, ktoré z nej vyžarovalo, javila sa ako nekonečná, hoci pojem o nej ostával obmedzený a pochopenie konečné. To je videnie, v ktorom sa Pán javil ako sediaci na tróne preveľkej velebnosti, kde - stále v medziach smrteľného človeka - videla som zreteľne Jeho vlastnosti. Čiastočne ho zahaľoval závoj, ktorý sa javil ako najčistejší kryštál a cezeň bolo možno jasne a čisto vidieť obdivuhodné Božie vlastnosti a dokonalosti; avšak toto videnie nie je úplné, bezprostredné, čiže nazieravé, bez akejkoľvek prekážky, ale vždy sa ho dostáva akýmsi prostredníctvom, ktorým je ten spomínaný kryštálový závoj. Nie je ťažko pochopiteľné vnímanie toho, čo závoj skrýva, hoci je to obdivuhodné, lebo duch vie, že to, čo vidí, je nekonečné, a že ten, kto pozoruje, je konečný. Duch sa živí nádejou, že raz dosiahne to, čo vidí a že uvidí závoj odstránený, a nebude potrebný žiaden prostriedok, akonáhle bude duša zbavená smrteľného tela. (II. Kor. 5,4)

15. V tomto videní sú tri rôzne cesty, čiže stupne, podľa rôznych spôsobov, ktorými ich božská vôľa zjavuješ a podľa naladenia ľudskej vôle. Niekedy sa ukazuje jasnejšie, inokedy menej jasne. Občas sú niektoré tajomstvá zjavené s vylúčením iných, veľmi dôležitých tajomstiev. Tieto rozdiely sa obyčajne riadia podľa dispozície duše; lebo ak sa duša neudržuje v pokoji, alebo ak sa dopustí nejakého poklesku, hoci aj najmenšieho, nedostane sa jej videnia v plnej miere. V tom videní, ktoré som popísala, možno Pána vidieť tak jasne a určite, že tu niet žiadnej pochybnosti. Pritom každé videnie predchádza presvedčenie, že Boh je skutočne

prítomný a vtláča sa do duše prv, než človek úplne pochopí, čo najvyšší hovorí. A z toho vedomia vzniká príjemné nútenie, povzbudzujúce dušu mocne a účinne k milovaniu, službe a poslušnosti Najvyššieho. V tomto videní sú objasnené veľké pravdy: aká cenná je čnosť a aký drahocenný poklad je, keď ju konáme a zachovávame. Ukáže sa krása a bezpečnosť čnosti a je udelená mocná túžba po dobre a súčasne sa pociťuje nenávisť a odpor k zlému, i ku všetkým nezriadeným náklonnostiam, ktoré sú v duši, ba veľmi často si ich duša úplne podmaní. Pokiaľ sa duša teší tomuto videniu a nestratí ho, nikdy nebude premožená (Múd. 7,30), pretože toto dáva život, istotu, horlivosť a radosť. Mocne a nežne to volá a pobáda dušu k postupu dáva jej ľahkosť a živosť a pevne utvrdzuje vyššiu časť bytosti nad nižšou. Vtom čase aj telo nadobúda čulosť a oduševnenosť a je zbavené svojich rozmerov a váhy.

16. Akonáhle duša spozoruje a začne pociťovať tieto rozkošné pocity, túžobne volá k Najvyššiemu: "Trahe me post Te" - "Tiahni ma k Sebe" (Pies 1,3) a pobežíme spoločne, lebo v spojení so svojím Milovaným nevníma už dojmy a deje pozemské. Snaží sa bežať za vôňou mastí svojho Miláčika, začína žiť viac tam, kde býva jej láska. Keď tak odložila nižšiu prirodzenosť, vracia sa k nej len preto, aby ju napravila a obmedzovala jej chúťky a žiadosti. A keď sa niekedy odvážia odbojne vstávať, duša ich rýchlo premôže, lebo už „nežijem ja, ale žije vo mne Kristus." (Gal 2,20)

17. Vo všetkých týchto účinkoch a žiadostiach sa cíti pomoc ducha Kristovho, ktorý je Bohom a životom duše (Jn 5,11) a vyznačuje sa horlivosťou, osvietením, svätými žiadosťami a ľahkosťou v konaní skutkov, ktoré duši vnuká. Tieto sú také, že iba Boh môže byť ich pôvodcom. Človek neprestajne cíti činnosť lásky a dôverné spolužitie s Bohom, živé a trvalé, ktoré púta pozornosť ducha k veciam Božím a vzďaľuje ho od pozemských. Kristus sa ukazuje ako žijúci v duši, prejavuje svoju moc a svojím svetlom rozptyľuje temnotu. Toto by sme mohli správne označiť, akoby sme stáli vo vchode do domu Pána; lebo tu duša vidí lesk vychádzajúci z majáka Baránka Božieho. (Zjv 21,23)

18. Nehovorím, že toto je všetko svetlo, je to iba časť svetla; a to pozostáva v poznaní vecí, ktoré sú nad schopnosti a sily tvora. Pomocou tohto videnia Najvyšší posilňuje rozum istou bystrosťou a svetlom, čím ho uschopňuje prijímať vysoké vedomosti. Okrem toho takto udelená vedomosť je spojená s istotou, akú má viera, ktorú pociťujeme pri obyčajnejších pravdách zjavenia. Viera sprevádza videnie a Všemohúci udeľuje duši schopnosť, aby si vážila cenu tejto múdrosti a svetla, ktoré jej vlieva. Jej svetlo je neuhasiteľné (Múdr. 7,10) a všetky dobré veci a šľachetnosť

veľkej ceny mi prišli s ňou. Toto svetlo ma predchádza a riadi moje kroky (Múdr 8,16), a zmocnil som sa ho bezpečne a túžil som hovoriť o ňom bez závisti a neskrýval som jeho prednosti. Je to podieľanie sa na Božstve a Jeho prítomnosť je veľkou rozkošou a radosťou. Ochotne učí veľkým veciam a vzdeláva srdce; s nepremožiteľnou silou zapudzuje klamné veci tohto sveta a cíti nesmiernu horkosť už aj len pri pohľade na ne. Duša, ktorá je ním osvecovaná, opúšťa veci pominuteľné a zalieta do posvätného úkrytu večných právd. Vchádza do pivnice vínnej (Šal 2,4), kde Najvyšší usporaduje vo mne svätú lásku. A táto ma učí byť trpezlivou a nezávidieť (I. Kor 13,4), byť láskavou bez pohoršenia (I. Kor 13,4), byť zbavená pýchy, ctižiadosti a hnevu, o žiadnom nemyslieť zlé a všetko znášať. Jeho hlas je stále vo mne. (Prís 8,1) Tajne a mocne ma nabáda konať to, čo je nanajvýš sväté a čisté, učí ma všetkým veciam; a keď neuspokojujem, hoci i v najmenšom, karhá ma a neprehliadne ani najmenší bod.

19. Toto je ono svetlo, ktoré súčasne osvecuje, povzbudzuje k horlivosti, učí, napomína, karhá a oživuje, volá a zastrašuje, varuje a núti, ukazuje jasne rozdiel medzi dobrom a zlom, odkrýva taje a hĺbky, dĺžku a šírku (Ef 3,18); to mi zjavuje svet, jeho stav, náklonnosti, klam, lži a falošje jeho milovníkov a nasledovníkov. Nadovšetko ma učí pohŕdať svetom, šľapať po ňom a povznášať sa k výšinám Pána, Vládcu vesmíru. V Jeho velebnosti poznávam a vidím riadenie všetkých vecí (Múd 7,17), moc živlov, začiatok, stred a koniec času, jeho zmeny a rôznosť, postup rokov, harmóniu všetkých tvorov a ich vnútornú hodnotu, všetky tajomstvá ľudí, ich konanie aj myšlienky, ako ďaleko zablúdili od Pána, nebezpečenstvo, v akom žijú a ich bludy, štáty a ich vlády, ich krátke trvanie, veľkú nestálosť, ich začiatok i koniec, správne i falošné zásady, ktorými sa riadia. Toto všetko sa poznáva a jasne vidí v Bohu pomocou onoho svetla, ba i to, čo sa týka jednotlivých osôb a okolností. Akonáhle však duša zostúpi do nižších podmienok a do obyčajného stavu, v ktorom musí používať iba podstatu, alebo získaný návyk tohto osvietenia a nemôže používať jeho úplný lesk, stáva sa toto vysoké, vyššie zmienené poznanie osôb, pomerov a tajných myšlienok, viac zúžené a obmedzené. V tomto nižšom stave poznávam iba toľko, koľko je potrebné, aby som sa chránila nebezpečenstva a utekala pred hriechom a cítila úprimnú sústrasť s inými ľuďmi, hoci nemám dovolené hovoriť s niekým otvorene o tom, čo mi bolo zjavené o ich zlom stave. Toho ani nie som schopná, i keby som chcela, lebo sa mi zdá, akoby som onemela, výjmuc prípadov, kedy mi Pôvodca tohto svetla dovolí a nariadi, aby som niektorého blížneho napomenula. Avšak ani v takých prípadoch nesmiem prezradiť spôsob poznania, ale musím hovoriť k srdcu, používať jasné dôvody, obyčajné, jednoduché, láskavé presvedčo-

vanie, zakotvené v Bohu. Zároveň ma žiada, aby som sa modlila za to, čo potrebujú, čo mi za tým účelom oznamuje.

20. Hoci všetky tieto veci mi boli zjavené veľmi zreteľne, predsa mi Pán neukázal konečnú skazu niektorej duše, ktorá si sama pripravila zatratenie. Túto vedomosť mi Božia Prozreteľnosť nedala, pretože spravodlivý Boh nepovažuje za vhodné zjavovať zatratenie duše, len keď je k tomu nejaký dôležitý dôvod; a myslím, že keby mi ukázal túto hrôzu, že by som zomrela od žiaľu. Taký by bol nepochybne účinok takého hrozného zjavenia - taký veľký žiaľ spôsobuje pohľad na dušu naveky odlúčenú od Boha. Ja som aj prosila, aby mi nebol ukázaný žiaden človek, ktorý si sám zavinil svoje zatratenie. Nezdráhala by som sa, hoci s nasadením vlastného života, oslobodiť kohokoľvek z moci hriechu, ani by som nič nenamietala, keby som hádam aj musela vidieť terajší stav takej duše; ale kiež by som nikdy nevidela nikoho, kto by nemohol byť spasený.

21. Toto svetlo mi bolo dané na to, aby som ho opatrne a múdro používala, ale nie, aby som podrobne odhaľovala svoje tajomstvá. Hoci stále ostáva nepodstatným, predsa vo mne trvá ako nejaká podstata, ktorá oživuje a pochádza od samotného Boha, takým istým spôsobom, ako zvyk osvojovať si dobré ovládanie nižších chúťok a pocitov. Okrem toho vo vyššej časti mojej duše požívam videnie a príbytok pokoja, chápem tajomstvá a svätosť života Kráľovnej nebies, aj iné tajomstvá týkajúce sa viery, ktoré mi boli stále ukazované a sprítomňované v tomto spoľahlivom svetle. A keď niekedy ako tvor zostúpim na vybavovanie ľudských záležitostí, Pán ma hneď volá, síce sladko, ale neúprosne prísne, a opäť upútava moju pozornosť na svoje slová a učenie, aby som náležite uvažovala o týchto tajomstvách, o milostiach a čnostiach, a o rôznych vnútorných i vonkajších úkonoch Panenskej Matky, ktoré vysvetlím neskoršie.

22. Tak keď som v stave osvietenia, ako je hore uvedené, vidím a poznávam tiež Kráľovnú a Paniu, ako so mnou hovorí; tiež anjelov, ich prirodzenosť a vznešenosť. Niekedy ich vidím a poznávam v Pánovi a inokedy samotných, ale s tým rozdielom, že keď ich vidím iba samotných, zostúpim na nižší stupeň poznania. Na tomto stupni videnia hovorím so svätými kniežatami a oni hovoria so mnou a vysvetľujú mi mnohé tajomstvá, ktoré mi Pán ukázal. Podobne aj nebeská Kráľovná zjavuje a predkladá mi rôzne tajomstvá jej presvätého života. Každú z týchto bytostí poznávam s veľkou určitosťou a jasnosťou a cítim božský účinok, aký každá z nich vyvoláva v mojej duši.

23. Keď však vidím tie isté bytosti v Pánovi, vidím ich ako v zrkadle, voľne umiestnené Jeho Velebnosťou; takto mi ukazuje svätých podľa svojej ľubovôle. Tieto pohľady sú veľmi jasné a zreteľné a majú veľký úči-

nok na moju dušu. Týmto podivuhodným svetlom poznávam i samého Pána, ako aj svätých a ich vynikajúce cnosti a obdivuhodné skutky; podobne i spôsob, akým tieto cnosti konajú pomocou milosti, ktorá ich činí schopnými na toto všetko (Flp 4,13). V takom stave poznávania je tvor naplnený väčšou a plnšou radosťou, ktorá ešte zvyšuje silu a uspokojenie duše a privádza ju akosi do rovnováhy na stred jej príťažlivosti. Lebo čím viac je toto svetlo duševné, a čím menej telesné alebo domnelé, tým mocnejšie a vyššie sú účinky a tým je tiež podstatnejšia a istejšia získaná vedomosť. Avšak aj tu je rozdiel: lebo videnie a poznávanie samého Boha, ktorého vlastnosti a dokonalosti sú zvrchované a ich účinky nevýslovne sladké a príjemné, videnie a poznávanie tvorov, hoci i v Pánovi, je nižšieho rádu. Zdá sa mi, že tento nižší rád vzniká v duši samotnej, pretože jej vlastná schopnosť k videniu je tak obmedzená, že nemôže tak dobre poznať a pozorovať Boha, keď Ho pozoruje spolu s tvormi, než keď Ho vidí samotného, bez tvorov. Tiež toto videnie Boha samotného je spojené s plnšou radosťou, než videnie tvorov v Bohu. Toto poznávanie Boha je také delikátne, že každá pozornosť, ktorú venujeme niečomu inému, čo je s Ním spojené, do istej miery mu uberá jasnosť, prinajmenšom aspoň na taký čas, pokiaľ budeme v našom smrteľnom stave.

24. V nižšom stave, ktorý som hore spomenula, vidím najsvätejšiu Pannu i anjelov samotných a tiež ich spôsob, ako ma poučujú, hovoria so mnou a osvecujú ma. Vidím, že podobným spôsobom sa osvecujú anjeli navzájom, spolu sa stýkajú a hovoria, keď anjeli vyšších rádov osvecujú nižších. Prvou príčinou tohto svetla je Pán, ale Kráľovná, ktorá ho obdržala v najvyššej plnosti, udeľuje ho akoby nejakým prielivom vyššej časti mojej duše, a tak začínam poznať jej vznešenosť, jej výsady a tajomstvá tým istým spôsobom, ako nižší anjeli poznávajú to, čo im zjavujú vyšší duchovia. Kráľovnú spoznávam tiež podľa náuk, ktoré mi dáva, podľa im vlastných účinkov i podľa iných hodnôt, ktoré cítim a prežívam a ktoré sa vyznačujú čistotou, vzletom a istotou týchto videní. Niet v nich nič nečisté alebo nejasné, nič klamné, alebo podozrivé; a nie je predomnou skrývané nič, čo je sväté, čisté a pravdivé. To isté sa mi stáva v primeranej miere, keď rozprávam s anjelmi; Pán sám ma často poučoval, že ma osvecujú a stretajú sa so mnou tým istým spôsobom, akým sa zhovárajú navzájom jeden s druhým. Často sa stáva, že tieto osvietenia dostávam postupne cez všetky tieto prielivy a prieduchy: Pán dáva vedomosť či svetlo, najsvätejšia Panna mi ich zjavuje a anjeli mi ich slovami vykladajú. Inokedy zas (a to najčastejšie), Pán mi ich vštepuje a učí ma svoje sväté pravdy, niekedy najsvätejšia Kráľovná a niekedy svätí anjeli. Niekedy

sa mi dostáva iba pochopenie určitých vecí, a ich vyjadrenie vhodnými slovami je ponechané na mňa. Vo voľbe vhodných výrazov sa môžem z dopustenia Božieho aj mýliť, lebo som iba nevedomá žena a musím sa spoliehať iba na to, čo som počula. Ak sa vyskytnú nejaké ťažkosti pri vysvetľovaní mojich videní, obyčajne hľadám radu u svojho majstra a duchovného vodcu, zvlášť v ťažkých prípadoch.

25. Za takých podmienok a v takom stave zriedkakedy vidím telesné zjavy, ale niekedy vidím predstavové, tieto sú ovšem oveľa nižšieho stupňa, než tie vyššie, viac duševné videnia, o akých som až doteraz hovorila. Môžem však smelo tvrdiť: vo všetkých duchovných osvieteniach, ktoré dostávam, či veľkých alebo malých, nižších alebo vyšších, či už prichádzajú od Pána, od blahoslavenej Panny alebo od anjelov, vo všetkých dostávam hojnosť svetla a pomôcok spásy, ktoré mi dávajú schopnosť vidieť a poznávať pravdy a možnosti väčšej dokonalosti a svätosti. Cítim v sebe Božskú silu, ktorá ma pobáda ku snahe k väčšej čistote mojej duše, k pokroku v milosti Božej, s pomocou ktorej som ochotná i zomrieť pre ňu a konať všetko s väčšou dokonalosťou. S pomocou tých rôznych stupňov, ktoré som už popísala, učím sa poznávať všetky tajomstvá života Kráľovnej nebies, na veľký pokrok a potešenie mojej duše. Za toto všetko z celého srdca a zo všetkej mysle svojej ďakujem Všemohúcemu, vyvyšujem Ho, klaniam sa Mu a chválim Ho ako všemohúceho, svätého, silného a obdivuhodného Boha, nanajvýš chvályhodného a slávneho, ktorému buď všetka časť a sláva na veky vekov. Amen.

Kapitola 3

O poznaní božstva a o rozhodnutí pre stvorenie sveta

26. Ó, Kráľu najvyšší a Pane najmúdrejší; aké nevyspytateľné sú súdy Tvoje a nevystihnuteľné cesty Tvoje! (Rim 11,33), Nepremožiteľný Bože, ktorý si živý naveky, ktorého začiatok nie je známy! (Ekl 18,1). Kto pochopí Tvoju veľkosť a kto je hodný veľkého Tvojho diela, alebo kto Ti môže povedať, prečo si stvoril tieto veci? (Rim. 9,20). Si vyvýšený nad všetko a náš zrak Ťa nemôže dosiahnuť a náš rozum Ťa nemôže pochopiť. Buď velebený, mocný Kráľ, lebo Ty si ráčil zjaviť mne, svojej otrokyni a biednemu pozemskému červíkovi, veľké sväté tajomstvá a nevyspytateľné záhady, povýšil si prebývanie moje pozdvihnúc dušu moju do výšin, v ktorých som videla zjavy, ktoré nie je možné popísať. Videla som Pána a Stvoriteľa všetkých vecí, videla som velebnosť Bytosti, ktorá je sama od seba prv, než stvorila všetky iné veci. Neviem, akým spôsobom mi to bolo

ukázané, ale viem, čo som videla a pochopila. Jeho velebnosť, obsahujúca všetky veci vie, že keď hovorím o Jeho Božstve, je moja myseľ nečinná, moja duša stiesnená, moje schopnosti sú nečinné a vyššia časť mojej bytosti opúšťa nižšiu, telesnú časť, pohŕda všetkým, čo je zmyselné a vznáša sa k svojmu Milovanému, zanechávajúc bezživotné telo, ktoré by mala udržovať pri živote. Pri takých výletoch a vychádzkach lásky, moje oči pretekajú slzami a jazyk onemie. Ó, môj najvyšší a nevystihnuteľný Pane, nekonečný Predmet môjho poznávania! Aká som zničená pri pohľade na Teba, nezmerateľného a večného a ako sa zvíjam v prachu, sotva sa poznávajúc. Ako sa môže odvážiť moja nepatrnosť a biednosť obdivovať Tvoju vznešenosť a velebnosť? Oživuj, ó Pane, moju bytosť, posilňuj môj zrak, vdýchni život do mojej bázne, aby som bola schopná popísať, čo som videla a tak splnila Tvoj rozkaz.

27. Videla som Najvyššieho a zároveň som pochopila, ako Jeho velebnosť je sama od seba. Bola mi udelená jasná vedomosť a správny pojem, čo to znamená; Boh nekonečný vo svojej podstate a vlastnostiach, večný, nadovšetko vznešený, bytie v troch Osobách, jeden pravý Boh. V troch Osobách z dôvodu trojakých činností navzájom sa poznávajúcich, navzájom si rozumejúcich a navzájom sa milujúcich; jeden, ako pre zaistenie tohoto dobra večnej jednoty. Je to Trojica Otca, Syna a Ducha Svätého. Otec nebol učinený ani stvorený, ani splodený, nemôže byť rozplodzovaný alebo mať počiatok. Videla som, že Syn vzniká iba z Otca večným plodením a sú si rovní vo večnom trvaní, a že je počatý plodnosťou Ducha Otcovho. Duch Svätý vychádza z Otca i Syna účinkom lásky. V neviditeľnej Trojici niet ničoho, čo by mohlo byť nazývané prvou alebo poslednou, väčšou alebo menšou; všetky tri Osoby sú rovnako večné a večne rovnaké; je to jednota podstaty v Trojici Osôb. Tie Osoby nie sú zmiešané, aby tvorili jedného Boha, ani božská podstata nie je rozdelená alebo oddelená, aby tvorila tri Osoby, ktoré sú celkom rozdielne, Otec, Syn a Duch Svätý, predsa však sú jedno a to isté Božstvo, sú si úplne rovné v sláve, vznešenosti, moci, večnom trvaní, v nesmiernosti, múdrosti, svätosti a vo všetkých vlastnostiach. Hoci sú to tri Osoby, ktoré obsahujú všetky tieto nekonečné dokonalosti, je to predsa iba jeden pravý, svätý, spravodlivý, mocný, večný a nezmerateľný Boh.

28. Obdržala som tiež poznanie, ako táto Trojica poznáva Seba jednoduchým pohľadom a nepotrebuje žiadne nové alebo zvláštne poznanie. Otec vie, čo vie Syn, a Syn a Duch Svätý poznajú myseľ Otcovu. Porozumela som, ako sa navzájom milujú rovnakou a nezmerateľnou láskou, aká je ich jedna nerozdeliteľná a rovnaká jednotnosť vedomia, lásky a činnosti, aká jednoduchá je ich netelesná a neviditeľná prirodze-

nosť, božská podstata pravého Boha, v ktorej sú zlúčené všetky dokonalosti v ich najvyššej a nekonečnej miere.

29. Naučila som sa tiež poznávať hodnotu tých dokonalostí najvyššieho Pána; že je krásny bez škvrny, veľký bez miery, dobrý bez potreby obmedzovania, večný bez dĺžky času, silný bez akejkoľvek slabosti, žijúci bez známky slabnutia, pravdivý bez klamú, prítomný na všetkých miestach, ktoré naplňuje a nezaplňuje, je vo všetkých veciach bez zaberania nejakého miesta. Niet žiadnej nezrovnalosti v Jeho láskavosti, ani žiadneho nedostatku v Jeho múdrosti. Vo svojej múdrosti je dokonalý, v rozhodnutiach presný, súdoch spravodlivý, vo svojom zmýšľaní nanajvýš tajomný, vo svojich slovách nanajvýš pravdivý, v skutkoch svätý, v bohatstve prehojný. Žiadne miesto nie je Mu príliš široké a úzkosť miesta Ho nestesnáva. Jeho vôľa sa nemení, zármutok Mu nespôsobuje bolesti, minulosť u Neho nekončí a budúcnosť neprichádza. Ó, Ty večná Bezrozmernosť, aké nesmierne priestory som v Tebe videla! Akú nezmerateľnosť vidím v Tvojej nekonečnej Bytosti! Zrak sa neobmedzuje ani neunavuje v hĺbkach Tvojho Bytia. Je to nemeniteľná podstata, Bytosť nad všetky bytosti, najdokonalejšia svätosť, nezmeniteľná pravda; je to nekonečnosť, dĺžka, šírka, výška a hĺbka, sláva i jej pôvod, pokoj bez únavy, dobrota nezmerateľná. To všetko som videla súčasne, ale nedostáva sa mi schopnosť všetko dôkladnejšie popísať.

30. Videla som Pána, ako bol pred stvorením čohokoľvek a s veľkým úžasom som pátrala zrakom, kde by bol trón Najvyššieho, lebo najvyššie nebo nebolo, ani nižšie. Nebolo ani slnko, ani mesiac, ani žiadne hviezdy, ani nejaké prvky, iba Stvoriteľ, bez akýchkoľvek tvorov. Všetko bolo prázdne, bez anjelov, bez ľudí, bez zvierat. Pochopila som, ako sa musí nutne uznávať, že Boh má svoje bytie sám od Seba, že sám sebe postačí a nepotrebuje veci stvorené, pretože je taký nekonečný vo svojich vlastnostiach pred stvorením, ako i po stvorení vecí a tieto vlastnosti bude mať po celú večnosť, pretože sú v Ňom ako v samostatnej, nestvorenej Podstate. Žiadna dokonalosť, ktorá je v sebe čistá a podstatne ako taká, nemôže Jeho Božstvu chýbať, pretože Boh jediný je, ktorý je , v Ňom sú všetky dokonalosti stvorených vecí v najvyššej a nevýslovnej miere. Všetky ostatné veci, ktoré existujú, majú svoju existenciu iba z tejto nekonečnej Bytosti, ako prvej príčiny ich pôvodu.

31. Vyrozumela som, že Najvyšší bol v pokojnom stave svojej Bytosti, keď tri Osoby (podľa nášho ponímania vecí) sa rozhodli poskytovať svoje dokonalosti ako dobrovoľný dar. Pre lepšie porozumenie musím pripomenúť, že Boh sám od seba rozumie všetkým veciam jediným, nedeliteľným, veľmi jednoduchým, okamžitým úkonom. Nemusí pri ich po-

znávaní ísť od jednej veci k druhej, aby svojím rozumom rozoznal a pochopil najprv jednu vec a potom pokročiť k poznaniu iných a skúmaniu, aké spojenie majú s tými, ktoré už poznal. Boh pozná všetky veci vospolok a všetky naraz, bez rozlišovania, čo bolo, alebo čo bude, lebo všetky veci naraz a spolu sú v Jeho božskom poznaní a vedomí, tak ako sú obsiahnuté a uzavreté v Jeho nekonečnej Bytosti od ich prvého počiatku.

32. V tomto poznaní Boha, ktoré sa obyčajne nazýva vedou jednoduchého rozumu, podľa prirodzeného poriadku, v ktorom rozumové poznanie predchádza činnosť vôle, nesmieme prehliadnuť istý postup, ovšem nie času, ale v prírode. Poznávame teda, že činnosť rozumová predchádza činnosť vôle. Lebo podľa nášho spôsobu pozorovania vecí najprv uvažuje samotnou rozumovou činnosťou vôľa, oddelene od rozhodnutia niečo urobiť. V tomto prvom stupni či okamihu, Tri Božské Osoby úkonom rozumu prehlásili, že je príhodné vykonať zvláštne dielo a stvoriť tvorstvo, ktoré bolo, je a bude.

33. Aj keď nie som hodná, aby som poznala poriadok, akým sa Boh riadil, alebo ako ho my, obyčajní ľudia môžeme pochopiť podľa zákonov tvorenia, predsa si Jeho Velebnosť ráčila všimnúť moju žiadosť, ktorú som v tom ohľade urobila. Žiadala som Ho, aby mi zjavil, aké miesto v Božom pláne zaujímala Matka Božia a naša Kráľovná; a podľa svojej najlepšej možnosti napíšem, čo mi odpovedal a ukázal a poviem tiež niečo o poriadku, ktorý som s pomocou Božou poznala o týchto Jeho ustanoveniach. Roztriedim ho podľa okamihov, či chvíľ, pretože ináč nemôžeme našu poznávaciu schopnosť prispôsobiť schopnostiam božským. Táto veda sa nazýva vedou zjavenou a pozostáva z božských predstáv či obrazov tvorov, ktorým Boh ustanovil dať existenciu a ktoré sú dielom Jeho múdrosti, ktorou pozná tvory s nekonečne väčšou presnosťou, než my ich môžeme poznať.

34. Táto božská vedomosť je jedna, veľmi jednoduchá a nedeliteľná, ale veci, ktoré vidím, sú mnohé, a pretože je v nich akýsi poriadok, podľa ktorého niektoré sú prvé a iné nasledujú, preto je potrebné túto vedomosť Božej múdrosti a poznanie Jeho vôle rozdeliť na mnoho okamihov alebo období, či výkonov, podľa toho, ako odpovedajú rôznym poriadkom stvorených vecí. Pretože existencia niektorých tvorov pochádza od iných, preto sú závislé na iných. Podľa toho my hovoríme, že myslel na jednu a určil ju prv, než druhú, a druhú kvôli tej prvej; a že keby si nebol prial, alebo zahrnul do svojho vopred poznaného plánu prvú, nebol by si prial ani druhú. Avšak z tohoto spôsobu reči nesmieme sa pokúšať vyvodiť domnienku, že Boh urobil rad výkonov rozumu alebo vôle; skôr tým chceme iba naznačiť, že jedny tvory sú závislé na druhých a že nasledujú

jeden po druhom. Aby sme ľahšie pochopili spôsob tvorenia, používame poradie vecí ako ich vidíme, pre označenie výkonu Božieho rozumu a vôle pri ich stvorení.

Kapitola 4

Ako sa Božie ustanovenia triedia podľa okamihov a čo Boh v každom zvlášť určil

35. Poznala som, že toto usporiadanie pozostáva z nasledujúcich udalostí: Prvá: Že Boh poznáva svoje nekonečné vlastnosti a dokonalosti spolu so sklonom, ba nevýslovnou náchylnosťou prejaviť sa navonok. Toto poznanie Božie o prejavovaní sa navonok, je prvé. Velebnosť Božia, pozorujúc povahu svojich nekonečných dokonalostí, ich silu a účinky pôsobiace s veľkomyselnosťou, videl že je spravodlivé a nanajvýš vhodné, a akoby povinné a potrebné, aby sa zdieľal a vyhovel svojej náklonnosti k rozdávaniu a prejavovaniu svojej štedrosti a milosrdenstva, veľkomyseľným rozdávaním zo seba, z hojnosti nekonečných pokladov obsiahnutých v Jeho Božstve. Lebo keďže je vo všetkom nekonečný, udeľovanie darov a milostí je pre Neho oveľa prirodzenejšie, než keď plamene šľahajú hore, alebo keď kameň podľa zákona príťažlivosti padá dole na zem, alebo keď slnko vydáva svetlo. Táto nezmerateľná hĺbka dokonalostí, tento nadbytok pokladov, táto nekonečnosť bohatstva je uvedená do činnosti Jeho vlastnou náklonnosťou, aby sa rozdával. Pritom všetkom Boh vie, že rozdávaním darov a milostí sa Jeho bohatstvo nielen nezmenšuje, ale naopak, že jedinou cestou, aby sa rozmnožili, je, keď ich nechá vytekať z nevyčerpateľného prameňa svojho bohatstva.

36. Toto všetko videl Boh v prvom okamihu po vnútornom úsudku pomocou večného výronu. Vidiac to, cítil, ako by bol povinný zdieľať, či dávať sa navonok, lebo videl, že je to sväté, spravodlivé, milosrdné a božské tak konať; preto Ho nemohlo nič zadržať. Podľa spôsobu nášho chápania môžeme si v mysli predstaviť, že Boh nemal pokoja, pokým nedosiahol predmet, po ktorom túžil, totiž tvory, u ktorých a s ktorými nachádza potešenie tým, že ich robí účastnými svojho božstva.

37. V tom osvietení a poznaní, ktoré dostávam, dve veci držia moje vlažné srdce v údive a rozpaľujú ho až k zničeniu. Prvá je tá náklonnosť a neznesiteľná túžba, ktorú vidím v Bohu a pevná vôľa sprístupňovať svoje Božstvo a poklady svojich milostí. Druhá vec je tá nevýslovná a nepochopiteľná nesmiernosť tých dobrých darov, ktoré, ako vidím, túži rozdávať podľa tohoto stupňa a za tým účelom, a predsa zostáva nekonečný,

akoby nič nerozdal. V tejto túžbe a náklonnosti, ktorou Velebnosť Božia prekypuje, vidím Ho, že je pripravený posväcovať, ospravedlňovať a zasypávať darmi a dokonalosťami všetko tvorstvo spoločne, i každého tvora zvlášť. Bol by ochotný dať každému tvorovi viac, než majú všetci anjeli a serafíni dohromady; ba keby i každá kvapka v oceáne a každé zrnko na jeho brehoch, všetky hviezdy, planéty a prvky a všetky tvory boli schopné používať rozum a Jeho dary, dostali by ich bez miery, keby sa pre ne uspôsobili a nekládli prekážky ich prijatiu. Ó, aké hrozné zlo je hriech, ktorý jediný je v stave zastaviť ten mohutný prúd takých veľkých a večných darov!

38. Druhým okamihom bolo potvrdenie a určenie predmetu a úmyslu tohto sprístupňovania sa Božstva navonok, menovite, aby slúžilo pre zvýšenie Jeho slávy a pre vyvýšenie Jeho velebnosti, i aby ukazovalo Jeho veľkosť. Toto svoje vyvýšenie videl Boh ako cieľ, pre ktorý by sa prejavoval a urobil sa známym svojou štedrosťou v rozdávaní svojich vlastností, a uviedol do činnosti svoju všemohúcnosť, aby mohol byť poznávaný, chválený a velebený.

39. Tretí okamih pozostával z vyvolenia a určenia poriadku a usporiadania, čiže zo spôsobu tohto sprístupňovania sa, aby sa ním dosiahol najvznešenejší účel. Menovite poriadok, akým by sa malo postupovať pri prejavovaní sa Božstva a Božských vlastností tak, aby tento postup mal patričnú príčinu a účel, a aby mohol pokračovať v najkrajšom a obdivuhodnom poriadku, súlade a podriadenosti. V tomto okamihu bolo predovšetkým prehlásené, že božské Slovo má vziať na seba telo a stať sa viditeľným. Dokonalosť a zloženie najsvätejšieho človečenstva Krista, nášho Pána, bolo určené a v Božskom rozume zmodelované. Ďalej boli tiež sformované ideály ostatného človečenstva podľa vzoru Prvého. Boží duch predurčil súlad a krásu ľudskej prirodzenosti, pozostávajúce z telesného ústrojenstva a oživujúcej duše, obdarenej schopnosťou poznávať a využívať svojho Stvoriteľa, rozoznávať dobro a zlo a slobodnou vôľou tohto svojho Pána milovať.

40. Poznala som, že toto osobné spojenie druhej Osoby najsvätejšej Trojice bolo prvou pohnútkou a účelom, pre ktorý predovšetkým sa má Božská bytosť a vôľa prejaviť navonok. Tie príčiny sú veľmi vznešené, takže ich nemôžem vysvetliť. Jedna z tých príčin je, že Boh sám seba poznávajúc, sám seba miloval, preto by mal, podľa správneho poriadku, poznať a milovať to, čo sa vnútorne najviac približuje Jeho Božstvu. Druhá príčina je, že keby sa Božstvo sprístupňovalo vnútorne, malo by sa sprístupňovať aj navonok; lebo tak by božská vôľa i zámer začali uskutočňovať svoje dielo so zreteľom na dosiahnutie najvyššieho cieľa a jeho vlast-

nosti by sa prejavovali v najkrajšom poriadku. Oheň Božstva by sa rozšíril v najväčšej miere na to, čo by bolo s Ním najužšie spojené, menovite na osobne spojené Božstvo s človečenstvom; a jeho Božstvo sprístupňovalo by sa v najvyššom a najvznešenejšom stupni Tomu, ktorý mal byť najbližší Bohu v božskom poznávaní a láske a v účasti na skutkoch a sláve Božstva. Lebo Boh (podľa nášho nízkeho poňatia a vyjadrovania) nemohol vydať do nebezpečenstva dosiahnutie tohto cieľa, pretože iba On sám mohol byť predmetom hodným tak podivuhodného pôsobenia. Tiež sa patrilo, že keď mal Boh stvoriť mnoho tvorov, mal by ich stvoriť v takom súlade a podriadenosti, aké by bolo možné dosiahnuť v najpodivuhodnejšej a najdokonalejšej miere. Teda v súlade s tým musia tie tvory byť podriadené najvyššiemu Vodcovi, ktorý má byť čo možno najviac a bezprostredne spojený s Bohom, aby tvori cez Neho mohli mať spolužitie a spojenie s Jeho Božstvom. Pre tieto a iné príčiny (ktoré nemôžem vysvetliť) dôstojné diela Božie mohli byť uskutočnené iba cez vtelené Slovo; cez Neho malo byť tvorstvo veľmi pekne usporiadané, čo by bez Neho nebolo možné.

41. Štvrtým okamihom bolo určenie darov a milostí, ktoré mali byť udelené človečenstvu Kristovmu, nášmu Pánovi, v spojení s Božstvom. Tu Najvyšší otvoril štedré ruky svojej všemohúcnosti a iných vlastností, aby obohatil najsvätejšie človečenstvo a dušu Kristovu čo možno najväčšou hojnosťou svojich darov a milostí. Tým sa naplnilo, čo neskôr povedal Dávid: "Prudkosť rieky obveseľuje Božie mesto" (Ž 45,5), keď prúd Jeho darov tiekol do človečenstva Slova, udeľujúc Mu všetku vliatu vedu, milosť a dobrotu, akej Jeho svätá duša bola schopná a aká prislúchala tejto Bytosti, ktorá má byť pravým Bohom i pravým človekom, a zároveň hlavou všetkých tvorov schopných milosti a slávy, aby z tohto mocného prúdu mohli prijímať takým spôsobom, aký sa potom naozaj uskutočnil.

42. K tomuto štvrtému okamihu, podľa prirodzeného poriadku, prináleží tiež ustanovenie a predurčenie týkajúce sa Matky vteleného Božieho Slova; lebo k tomu, ako som porozumela, bol určený predovšetkým čistý tvor. Tak pred všetkými tvormi bola Ona počatá v božskej mysli, takým spôsobom a v takom stave, aký by prináležal a bol dôstojný vznešenosti a darom človečenstva najsvätejšieho Syna. Do nej ihneď bezprostredne tiekla rieka Božstva a Jeho vlastností so všetkou svojou prudkosťou, koľko len biedny tvor je schopný prijať a koľko patrilo vznešenosti Matky Božej.

43. Priznávam, že pri poznávaní týchto tajomstiev a ustanovení som unesená obdivom a prichádzam do vytrženia. Keď pozorujem toto nanajvýš sväté stvorenie, ustanovené a počaté v Božskej mysli od počiatku

a pred všetkými vekmi, tu radostne a jasavo velebím Všemohúceho za toto obdivuhodné a tajomné ustanovenie, ktorým pripravil pre nás také čisté a veľké, také tajomné ako božské stvorenie, hodné skôr aby ho všetky tvory obdivovali a chválili, než aby ho niekto popisoval. V údive môžem povedať so svätým Divišom Areopagitom: "Keby ma to neučila viera, a keby mi rozum nehovoril, že tú, ktorú vidím, počal Boh vo svojej mysli, ktorý jediný mohol a môže vo svojej všemohúcnosti vytvoriť taký obraz svojho Božstva, keby som na toto všetko nepamätal, mohol by som prísť do neistoty, či panenská Matka neobsahuje v sebe Božstvo."

44. Ó, aké slzy prelievali moje oči a aký bolestivý údiv zachvátil moju dušu, keď som videla, že tento božský zázrak nie je ocenený a že divy Najvyššieho nie sú ukázané všetkým ľuďom. Mnohé sú známe, ale oveľa viac ich je neznámych, pretože táto zapečatená kniha nebola dosiaľ otvorená. Som vo vytržení, keď hľadím na tento stánok Boží a pozorujem, že Jeho Pôvodca je obdivuhodnejší vo stvorení tohoto Stánku, než vo stvorení celého ostatného sveta, aj keď rozmanitosť tvorov hlása podivuhodnú moc ich Stvoriteľa. V tejto Kráľovnej samotnej je obsiahnuté viac pokladov, než vo všetkých ostatných tvoroch dohromady, a rozmanitosť i vzácnosť jej bohatstva oslavuje Pána viac, než všetky iné tvori.

45. Tu (podľa spôsobu nášho chápania) bol urobený sľub a akoby zmluva so Slovom o stupni svätosti, dokonalosti a darov milostí, ktoré má mať Mária, Jeho Matka. Tiež o ochrane, podpore a obrane, ktorou má byť vybavené toto pravé Božie Mesto, v ktorom Jeho velebnosť pozorovala milosti a zásluhy, ktoré Ona pre seba získala a zároveň ovocie nazhromaždené pre Jeho ľud láskyplným splácaním, ktoré Ona mala robiť Jeho majestátu. V tom istom okamihu a ako na treťom a poslednom mieste ustanovil (rozhodol) sa Boh stvoriť miesto a obydlie, kde má vtelené Slovo a Jeho Matka žiť a bývať. Lebo hlavne pre nich Boh stvoril nebo a zem s ich hviezdami a živlami i so všetkým, čo je na nich. Ďalej tento úmysel a rozhodnutie uzavieralo stvorenie bytostí, ktorých má byť Ježiš hlavou a kráľom, aby s kráľovskou obozretnosťou mohlo byť vopred urobené všetko potrebné a príslušné usporiadané.

46. Prichádza k piatemu okamihu, hoci v skutočnosti som už našla, čo som hľadala. V tomto piatom okamihu bolo ustanovené stvoriť anjelskú prirodzenosť, ktorá je vznešenejšia a podobnejšia duchovnej bytosti Božskej, a zároveň bolo premyslené a určené rozdelenie, či usporiadanie anjelských zástupov do deviatich zborov v troch hierarchiách. Tieto budú stvorené predovšetkým na oslavu Božiu, aby slúžili Jeho Božskej Velebnosti, aby Ho poznávali a milovali, a po druhé, aby napomáhali, chválili, ctili, klaňali sa a slúžili božskému človečenstvu večného Slova, uznávajúc

Ho za hlavu a uctievajúc Ho tiež v Jeho Matke, nanajvýš svätej Márii, Kráľovnej týchto anjelov. Títo anjeli boli poverení, "aby ich (Ježiša a Máriu) na rukách nosili na všetkých cestách" (Ž 90,12). V tomto okamihu Kristus, náš Pán svojimi nekonečnými, chystanými a predvídanými zásluhami, získal pre nich všetky milosti, ktoré mali dostať. On bol ustanovený za ich Hlavu, Vzor a zvrchovaného Kráľa, ktorému majú byť poddaní. I keby počet anjelov bol nekonečný, zásluhy Krista, nášho najvyššieho Boha, boli by prehojne stačili obdariť všetkých potrebnými milosťami.

47. Do tohoto okamihu patrí tiež predurčenie dobrých a zavrhnutie zlých anjelov. Boh vo svojej vševedúcnosti videl skutky prvých i druhých, i právo na predurčovanie podľa Jeho slobodnej vôle a milosrdnej štedrosti tých, ktorí by poslúchali a vzdávali Mu úctu, a zavrhnutie podľa Jeho spravodlivosti tých, ktorí by vo svojej pýche a neposlušnosti následkom svojej nezriadenej sebalásky povstali proti Jeho Velebnosti. V tomto okamihu bolo tiež určené najvyššie nebo na prejavenie Jeho slávy a pre odmenu dobrých, tiež zem a iné nebeské telesá pre iných tvorov, okrem toho uprostred, či v hĺbke zeme bolo určené peklo pre potrestanie zlých anjelov.

48. V šiestom okamihu bolo ustanovené stvorenie ľudí a ľudského spoločenstva pre Krista, ktorý už bol v božskej mysli a vôli utvorený, a podľa Jeho obrazu a podoby má byť učinený človek, aby vtelené Slovo malo bratov Jemu podobných, ale nižších, než má byť On a ľud Jeho prirodzenosti, ktorého by bol Hlavou. V tomto okamihu bol ustanovený poriadok pre stvorenie celého ľudského pokolenia, ktoré malo začať od jedného muža a jednej ženy a množiť sa, až by podľa predurčeného poriadku sa narodila Panna a jej Syn. Vzhľadom na zásluhy Krista, nášho Spasiteľa, boli predurčené milosti a dary, a tiež pôvodná spravodlivosť, keby ju boli zachovali. Pád Adamov bol predvídaný a v ňom pád všetkých ostatných, okrem Kráľovnej, ktorá nebola zahrnutá v tomto ustanovení. Ako liek bolo ustanovené, že najsvätejšie človečenstvo má byť schopné utrpenia. Predurčení boli vyvolení dobrovoľne darovanou milosťou a predvídaní boli zavrhnutí s prísnou spravodlivosťou. Všetko, čo bolo primerané a potrebné pre zachovanie ľudského pokolenia a pre dosiahnutie účelu vykúpenia a predurčenia, bolo vopred zriadené (predzriadené) bez toho, že by prekážalo slobodnej vôli človeka; lebo také ustanovenie bolo primeranejšie Božej povahe a spravodlivosti. Nebolo im spôsobené žiadne bezprávie, lebo keď so slobodnou vôľou mohli hrešiť, tak tiež pomocou milosti a svetla rozumu mohli sa hriechu zdržať. Boh nezrušil právo žiadneho, lebo nikoho neopustil ani nikomu neodoprel, čo

potreboval. Pretože Jeho zákon je vpísaný do ľudských sŕdc, nikto sa nemôže vyhovárať, že Boha, ako najvyššie dobro, nepoznal a nemiloval.

49. Pri pozorovaní týchto tajomstiev som veľmi jasne a presvedčivo videla vznešené dôvody, prečo sa Boh zjavil a prejavil taký veľkodušný, čo by malo ľudí pohnúť k tomu, aby Ho chválili a klaňali sa veľkosti Stvoriteľa a Vykupiteľa všetkých. Videla som tiež, akí sú ľudia ľahostajní v uznávaní týchto povinností a v odplácaní sa za túto láskavosť, a bola som upozornená na sťažnosti a hnev Najvyššieho za túto ľahostajnosť. Jeho Velebnosť ma žiadala a napomenula, aby som sa varovala takej nevďačnosti, ale aby som Mu prinášala obetu chvály a novej piesne a aby som Ho zvelebovala menom všetkých tvorov.

50. Ó, najvyšší a nevystihnuteľný Pane! Kiež by som mala lásku a dokonalosť všetkých anjelov a spravodlivých, aby som mohla náležite vyznávať a chváliť Tvoju veľkosť a vznešenosť. Uznávam, veľký a mocný Pane, že také biedne stvorenie ako som ja, nezasluhuje také výsady, aby mi bolo dopriate jasné a vznešené poznanie svetla Tvojej vznešenej Velebnosti. Pri pohľade na Tvoju veľkosť poznávam svoju nepatrnosť, ktorú som až do tejto blaženej chvíle nepoznala; tiež som nepoznala veľkú cenu a vznešenosť cnosti pokory, ktorej sa možno v tomto poznaní naučiť. Nechcem povedať, že som si túto cnosť už osvojila, ale tiež nemôžem zamlčať, že mi ukázali istú cestu, ktorá k nej vedie. Tvoje Svetlo, ó najvyšší Pane, ma osvecuje a Tvoja svieca mi ukazuje cestu (Ž 118, 105), takže vidím, čo som bola, čo som a bojím sa toho, čím môžem byť. Ty, Kráľu najvyšší, osvietil si môj rozum a roznietil moju vôľu nanajvýš vznešeným javom. Celkom si ma privábil, aby som Ťa hľadala, a toto si prajem oznámiť všetkým pozemšťanom, aby ma nechali na pokoji, ako ja nechávam ich. "Môj Milý je môj, a ja (hoci toho nie som hodna) som Jeho" (Veľpieseň 2,16). Posilni, ó, Pane, moju slabosť, aby som mohla bežať k Tebe a keď Ťa dosiahnem, aby som Ťa nikdy nepustila alebo nestratila.

51. Táto kapitola je veľmi krátka a nedostatočná; hovorí o veciach, o ktorých by bolo možné napísať veľa kníh, ja sa však zdržujem, pretože neviem hovoriť, lebo som obyčajná žena. Mojou hlavnou snahou bolo vysvetliť počiatok a predurčenie panenskej Matky v božom pláne pred všetkými vekmi (Ekl. 24,14). To, čo som videla naviac, o tomto veľkom tajomstve, zmenilo moje vnútro a núti ma, aby som v tichom obdive chválila Pôvodcu takej velebnosti a spolu s nebešťanmi volala: "Svätý, svätý, svätý Pán, Boh zástupov!" (Iz 6,3).

Kapitola 5

Vysvetlenie týkajúce sa Písma svätého, najmä ôsmej kapitoly knihy Prísloví, na potvrdenie predchádzajúcich stránok

52. Budem hovoriť, ó, Pane, s Tvojou veľkou Vznešenosťou, lebo Ty si Boh a ja som iba prach a popol (Judit 7,18) a pokorne budem prosiť Tvoju nepochopiteľnú Nekonečnosť, aby si pohliadol z Tvojho vznešeného trónu na mňa, Tvojho biedneho a neužitočného tvora a aby si bol ku mne milosrdný a osvecoval naďalej môj rozum. Hovor, ó Pane, lebo počúva Tvoj služobník (1. Kr 3,9). Potom Najvyšší, Napravovateľ múdrych, hovoril mi a pripomenul mi ôsmu kapitolu knihy Prísloví a dal mi pochopenie pre jej tajomstvá. Najprv mi pripomenul doslovne slová z tejto kapitoly od verša 22 do 31:

53. Verš 22: "Pán vládol nado mnou hneď od počiatku svojich ciest, prv než bol stvoril odpradávna čokoľvek."

Verš 23: "Od večnosti som ustanovená, od počiatku, prv ako povstal svet."

Verš 24: "Nebolo ešte morských priehlbín, keď som sa ja už zrodila, nebolo ešte žriedel s chŕliacimi vodami."

Verš 25: "Prv ako sa boli hory vhrúžili, pred pahorkami som sa zrodila."

Verš 26: "Prv ako (Boh) nivy urobil a planiny a prvé hrudy na zemeguli."

Verš 27: "Keď zhotovoval nebesia, tam som (bola), keď odmeriaval klenbu nad priehlbinami morskými."

Verš 28: "Keď upevňoval mraky vo výši, keď dával dužieť žriedlám morskej hlbiny."

Verš 29: "Keď vymedzoval moru jeho hranice, aby sa vody neprelievali cez svoj breh, keď ustaľoval zemské základy."

Verš 30: "Ja som bola uňho chovankou a bola som deň po deň jeho rozkošou a hrala som sa pred Ním v každý čas."

Verš 31: "Hrávala som sa na okruhu jeho zeme a moja rozkoš je byť medzi ľudskými synmi."

54. Toto je časť Prísloví, o ktorej mi Najvyšší dal vysvetlenie, aby som jej porozumela. Najprv som myslela, že sa tie slová týkajú plánov a ustanovení v Božom predurčení pred stvorením sveta; a že ich doslovný zmysel sa vzťahuje na osobu vteleného Slova a Jeho presvätú Matku, ale v duchovnom zmysle že sa vzťahuje na anjelov a prorokov. Lebo pred ustanovením a uspôsobením vzorov ďalších hmotných tvorov, Boh stvoril a určil ich pravzor, totiž najsvätejšiu ľudskú bytosť Kristovu a Jeho najčistejšej Matky, a to je naznačené prvými slovami.

55. "Pán vládol nado mnou hneď od počiatku svojich ciest." U Boha nie sú žiadne cesty, nepotrebuje ich, ale používa ich, aby nám umožnil poznávať Ho a aby všetky tvory, ktoré sú schopné poznať Ho, smerovali k Nemu. Na počiatku, prv než vo svojej mysli vytvoril akýkoľvek iný ideál, pretože vo svojich úsudkoch si prial urobiť chodníky a otvorené cesty ku poznávaniu Božstva, ustanovil ako začiatok, že utvorí či sformuje človečenstvo Slova, ako hlavnú cestu, po ktorej by všetky ostatné tvory mohli prísť k Otcovi. S týmto ustanovením bola spojená i Jeho najsvätejšia Matka, prostredníctvom ktorej Jeho Božstvo malo prísť na svet, stať sa človekom a byť z Nej zrodený ako Boh a človek - preto sa hovorí: "Boh vládol mnou", pretože obidvaja boli v Jeho Velebnosti, lebo podľa Božstva bol vlastníctvom, majetkom a Otcovým pokladom, ktorých rozdelenie bolo nemožné, pretože Otec a Syn sú jedno, tej istej podstaty a Božstva s Duchom Svätým; a taktiež vo svojom človečenstve Syn patrí Otcovi; pretože On sám poznal a určil náplň milosti a slávy, ktorú Mu chcel udeliť v okamihu jeho stvorenia a osobného spojenia božstva s človečenstvom. Pretože toto ustanovenie malo byť uskutočnené prostredníctvom Matky, ktorá mala Slovo počať a porodiť (pretože ho Boh nechcel stvoriť z ničoho, ani utvoriť Jeho dušu a telo z niečoho iného), z toho teda vyplýva, že mal Tú, ktorá Mu mala dať ľudské telo. Tak ju mal a nazýval svojou v tom istom okamihu, starostlivo si vyhradiac, že v ráde milosti ani ľudské pokolenie ani nikto iný nemá na ňu nikdy mať žiadne nároky alebo nejaký podiel. Boh sám si podržal na ňu plné právo ako svoj diel a takisto jeho podiel, prislúchajúci hodnosti Matky. Ona jediná Ho má nazývať Synom a ona jediná má byť nazývaná Matkou, Matkou, ktorá bola hodna, aby vtelený Boh bol jej Synom. A ako toto ďaleko prevyšovalo všetko tvorstvo svojou dôstojnosťou, tak tiež v mysli najvyššieho Stvoriteľa to zaberalo popredné miesto. Preto sa hovorí:

56. "Od večnosti som ustanovená, od počiatku, prv než povstal svet." My v našom terajšom stave predstavujeme si Božiu večnosť ako nezmerateľnú dobu. Ale čo bolo v tej "pradávnej dobe", keď ešte nič nebolo stvorené? Je jasné, že sa tu hovorí o troch Osobách, menovite, že Ona (Panna Mária) bola v Božstve predpoznaná od večnosti Bytosťami, ktoré jediné sú pradávne, teda nerozdielnou Trojicou (pretože všetko ostatné, čo má počiatok, je nedávne), že Ona bola predvídaná, kedy pradávny Nestvorený bol iba sám a bola určená pred všetkými inými ideálmi budúcich tvorov. Medzi tieto dve krajnosti zapadá ideál osobného spojenia božstva s človečenstvom, ktoré malo byť uskutočnené navonok prostredníctvom najsvätejšej Matky Márie. Toto bolo ustanovené prv než všetko ostatné tvorstvo, a preto je to Bohu najbližšie, a bolo to najpodivuhodnejšie ustanovenie,

aké sa kedy stalo alebo stane. Prvý a najkrajší obraz v mysli Božej, najbližší večnému plodeniu bol obraz Krista a hneď po ňom obraz Jeho Matky.

57. A aký iný poriadok by mohol byť u Boha, v ktorom všetko, čo sa Jeho týka, je prítomné súčasne, takže žiadna časť Jeho bytosti nemusí čakať na zdokonalenie inej, ani dokonalosti nemusia nasledovať jedna za druhou? V Jeho večnej prirodzenosti je, bolo a bude všetko dobre usporiadané. Predsa však nové bolo ustanovenie, že osoba Syna sa má vteliť a od Jeho božského človečenstva má začať rád Božej lásky a jeho vonkajšie zriadenie. On má byť Hlavou a Ideálom všetkých ostatných ľudí a tvorov, lebo toto bude najprimeranejší poriadok a súlad, aký má zavládnuť medzi tvormi, aby mali Jedného, ktorý je prvý a najvyšší, a aby od Neho pochádzal rád pre celú prírodu, najmä pre ľudí. Prvá medzi nimi bola ovšem Matka Bohočloveka, ako najvyššia z obyčajných tvorov, nasledujúca hneď po Kristovi a skrze Neho najbližšia Bohu. Tak ten vodovod, ktorý viedol kryštálový zdroj Božstva od večného trónu, ústil najprv v človečenstve Slova a hneď po Ňom v Jeho svätej Matke. V tej miere a tým spôsobom, aký pri obyčajnom tvorovi bol možný a ako sa patrilo pre Matku Stvoriteľa. Bolo spravodlivé, aby sa v nej prejavovali všetky božské vlastnosti bez výhrady, ako ďaleko to u Nej bolo možné; a že Ona má byť podriadená iba Kristovi, Pánovi nášmu. Má stáť na najvyššom stupni Jeho nesmiernych milostí, určených všetkým ostatným tvorom, ktorí milosti a dary zasluhujú. Taký bol teda poriadok, tak dobre večnou Múdrosťou ustanovený: že všetko má začať Kristom a Jeho Matkou. Preto text dodáva:

58. "Prv než povstal svet, nebolo ešte morských priehlbní, keď ja som sa už zrodila." Táto zem bola pre prvého Adama; lebo pred jeho stvorením bolo ustanovené a pred priepastnými predstavami vonkajších vecí v mysli Božej už bola počatá či vytvorená podoba Krista a Jeho Matky. Tieto dva vzory, Ježiš a Mária, sú nazvané priepasťami, lebo medzi Bohom a tvormi je nekonečná priepasť. Táto vzdialenosť bola odmeraná (ak hovoríme podľa nášho ľudského chápania), keď v mysli Božej boli vytvorené predstavy tvorov; lebo vtedy tieto hlbiny povstali. Otec večným plodením pred všetkými tvormi počal nielen Slovo, ale i Jeho splodenie v určitom čase z panenskej Matky plnej milosti už vtedy bolo v božskej mysli ustanovené a počaté. Pretože žiadne účinné a úplné ustanovenie o tomto splodení nebolo možné tak, aby do toho súčasne nezahrnul i Jeho Matku, bola teda už vtedy počatá v tej krásnej Nesmiernosti a jej večná pamiatka bola zapísaná do hlbín Božstva, aby po všetky veky nebola odtiaľ odstránená. Bola

vytlačená a zobrazená v mysli večného Umelca a bola v nerozlučnom spojení Jeho lásky.

59. "Neboli ešte žriedla s chŕliacimi vodami." Obrazy a predstavy tvorov nevznikali z ich žriedla a pôvodu; lebo ešte nepovstali z ich žriedla cez spojenie s Božou dobrotou a milosrdenstvom, ktoré mali božskú vôľu pohnúť, aby stvorila vesmír a zdieľala svoje božské vlastnosti a dokonalosti. V ohľade celého ostatného vesmíru tieto vody a studnice boli ešte zastavené a zadržované v medziach nesmierneho oceánu Božstva; v jeho Bytosti neboli ešte zastavené zdroje alebo prúdy pre vonkajšiu činnosť, nebol pre ne ešte vhodný predmet, menovite človek. Ale keď sa tieto vyskytli, sväté človečenstvo Kristovo a Jeho panenská Matka už poskytovali vhodný predmet dobrotivosti. A preto sa dodáva ďalej:

60. "Hory ešte s obrovskou ťarchou nestáli", lebo Boh ešte neurčil stvorenie vysokých hôr patriarchov, prorokov, apoštolov a mučeníkov alebo iných svätcov, vynikajúcich svätosťou, neprejavoval dosiaľ plnú ťarchu a silu mocným a ľúbezným spôsobom, ktorým Boh sprevádzal svoje rozhodnutia (úradky) a veľké diela. A nielen pred horami (čo znamená veľkých svätcov), ale i „pred pahorkami som sa zrodila“, t. j. pred rádmi svätých anjelov. Prv než boli títo, v božskej mysli už bolo počaté najsvätejšie človečenstvo osobne spojené s božským Slovom a s Matkou, ktorá Ho nosila. Syn i Matka boli počatí skôr, než rády zborov anjelských, čím sa stáva zrozumiteľné, čo hovorí Dávid v ôsmom žalme: "Čo je človek, že naň pamätáš, alebo syn človeka, že ho navštevuješ? Učinil si ho o málo menším od anjelov, slávou a cťou korunoval si ho, ustanovil si ho nad dielom svojich rúk." Všetko si položil pod jeho nohy (Ž 8,5-8). Nech každý rozumie a vie, že je to Bohočlovek, ktorý je nad všetkými anjelmi a ľuďmi a že všetci sú nižší, než On a sú Jeho služobníkmi, lebo je prvým v božskej mysli i v božskej vôli a s Ním je spoločná a nerozlučne spojená jedna Žena a Panna, vznešená Kráľovná všetkého tvorstva.

61. Ako sa hovorí v hore uvedenom žalme, človek bol korunovaný slávou a ustanovený nad všetkými dielami rúk Pána, čo sa stalo preto, že jeho Náčelník mu obe koruny zaslúžil a tiež tú, ktorá bola udelená anjelom. Ten istý žalm dodáva, že keď učinil človeka o málo menším od anjelov, ustanovil ho nad všetky diela svojich rúk: a predsa i títo anjeli boli dielom Jeho rúk. Tak Dávid hovoril k celému ľudskému pokoleniu, keď vravel: "Boh učinil človeka o málo menším od anjelov;“ ale hoci človek svojou prirodzenosťou je nižší, našiel sa predsa jeden Človek, ktorý bol učinený väčším a bol ustanovený nad anjelov, ktorí boli dielom Božej ruky. Táto nadvláda je v ráde milosti nielen pokiaľ sa týka Jeho Božstva spojeného s človečenstvom, ale tiež pokiaľ sa týka človečenstva samého

a milosti udelenej mu spojením s Božstvom. V primeranom stupni tiež Jeho svätá Matka získala túto vyvýšenosť, práve tak ako niektorí svätci pôsobením zásluh toho istého vteleného Pána môžu dosiahnuť vyššie miesto a trón nad anjelmi.

62. Ďalej sa hovorí: "Ja som sa zrodila," čiže bola narodená, čo znamená viac, než byť počatá, lebo toto druhé sa vzťahuje na božskú myseľ najsvätejšej Trojice v okamihu, keď vtelenie bolo známe a oceňované podľa svojej hodnoty. Ale byť zrodená sa vzťahuje na výkon vôle, ktorá rozhodla o tomto diele, lebo Najsvätejšia Trojica vo svojich božských ustanoveniach (úradkoch) sa rozhodla účinne urobiť toto dielo a predbežne uviedla do platnosti prehlásenie o spojení božskej Bytosti s ľudskou a uvedenie do existencie nanajvýš svätej bytosti Márie. Preto sa najprv používa slovo "počatá" a potom "zrodila sa", či narodila sa; lebo dielo vopred v mysli vzniklo, potom ihneď bolo o ňom rozhodnuté, a potom ho vôľa chcela.

63. "(Boh) prv ako učinil nivy a planiny a prvé hrudy na zemeguli." Pred stvorením druhého sveta, to jest pozemského raja (v tomto zmysle sa zem spomína druhýkrát), do ktorého bol postavený prvý človek po jeho stvorení z prvého sveta na damašských pláňach a v ktorom zhrešil; bolo určené najsvätejšie človečenstvo Slova a hlavná zložka, z ktorej mal vzísť, totiž Panna. To bolo potrebné, aby Boh vopred urobil opatrenia proti jej podieľaniu sa na hriechu, aby nikdy nebola hriechu poddaná. Nivy a hrudy na zemeguli sú Cirkev bojujúca a dary a milosti, ktoré majú tiecť zo žriedla Božstva. Tie boli určené pre všetkých ľudí, účinné najmä vo svätých a predurčených. Upevnení v Bohu ako v sťažňoch alebo v ose, a sú na Ňom závislí, predsa sa pohybujú okolo Neho, snažiac sa o dosiahnutie cnosti viery, nádeje a lásky, ktorými sa udržujú, oživujú a riadia, hoci sú ešte zapletení do ľudského spolužitia. Sú priťahovaní k svojmu konečnému cieľu a k najvyššiemu dobru bez odchyľovania sa od stredu, okolo ktorého sa točia. Znamená to tiež sviatosti a ustanovenie Cirkvi, jej krásu a svätosť bez poškvrny a vrásky (Ef 5,27), lebo toto je význam tohoto okrsku a tých riek. Prv než Najvyšší všetko toto pripravil a určil tieto mystické priestory a systém, ktorého stredom a hlavou mal byť Kristus, ustanovil spojenie Slova s ľudskou prirodzenosťou a zvestoval Jeho Matku, cez ktorú mal vykonať tieto divy na svete.

64. "Keď pripravoval nebesá, bola som tam." Keď pripravoval a predurčoval nebesá ako odmenu, ktorá mala byť udelená spravodlivým synom Cirkvi po ich pozemskom putovaní, už vtedy bolo ustanovené spojenie človečenstva so Slovom ako s jeho Hlavou a milosť tým zaslúžená; a s Ním bola ustanovená Jeho najsvätejšia Matka. Keď väčšiu časť

milostí určil pre Matku a Syna, potom Boh rozdelil a pripravil podobné dary a slávu pre ostatných svätcov.

65. "Keď (Boh) odmeriaval klenbu nad priehlbinami morskými" - najmä keď sa rozhodol priepasti či hlbiny svojho Božstva uzavrieť v osobe Syna podľa istých zákonov a rozmerov, ktoré žiaden žijúci tvor nikdy neobsiahne a nepochopí. Vymedzil tento nebeský okruh, do ktorého nikto nemohol a nemôže vstúpiť jedine iba Slovo (pretože okrem Neho nikto nemôže túto oblasť vyplniť). Lebo iba tak Mu bolo možné vyliať a znížiť svoje Božstvo do človečenstva a potom človečenstvo i Božstvo vliať do života presvätej Márie a potom do malých rozmerov a spôsobov chleba a vína a nakoniec do tesného miesta hriešnych smrteľných sŕdc. Toto všetko je naznačené slovami: Priepasť, zákon a okruh alebo ohradenie. Sú nazvané "istými" pre svoju mohutnosť a tiež pre ich istotu s akou boli splnené (i napriek zdanlivej nemožnosti), a pretože sa neľahko vysvetľujú slovami. Zaiste sa zdá nemožné, aby Božstvo bolo poddané zákonu, alebo aby sa uzavrelo do určitých medzí. Avšak múdrosť a moc Pána to učinila možným a uskutočnila to uzavretím Seba do predurčených stvorených bytostí.

66. "Keď oblohu upevňoval a odvažoval studnice vôd, keď vôkol kládol moru jeho medze a zákon ukladal vodám, aby neprešli svojich medzí." Boh tu nazýva spravodlivých "nebom", lebo tým naozaj sú, pretože Boh v nich prebýva svojou milosťou a prostredníctvom tejto podľa dispozície každého z nich - dáva im zmužilosť a pevnosť, aby sa, pokiaľ sú pútnikmi na tomto svete, povzniesli nad neho. Potom im podľa ich zásluh dá miesto prebývania v nebeskom Jeruzaleme. Pre nich pripravil žriedla, rozdelil ich a udelil každému podľa spravodlivosti. On odvažuje dary slávy, čnosti, pomoci a dokonalosti podľa uváženia svojej Múdrosti. Keď sa rozhodol rozdávať tieto vody milosti, rozhodol sa (ustanovil) tiež dať človečenstvu spojenému s Božstvom celé more milostí a darov, ktoré prirodzene tiekli z Božstva jeho spojením s Jednorodeným Boha Otca. Aj keď toto more bolo nekonečné, Boh mu určil medze - určil ich totiž iba pre človečenstvo, v ktorom má prebývať plnosť Božstva (Kol 11,9); a bolo, uzavreté v týchto medziach za tridsaťtri rokov preto, aby mohlo prebývať medzi ľuďmi a aby sa nestalo všetkým ľuďom to, čo sa stalo trom apoštolom na hore Tábor. V tom samom okamihu, v ktorom celé more a všetky rieky milostí dosiahli Krista, nášho Pána, pretože je najbližší Božstvu, pretekali tiež v Jeho najsvätejšej Matke, ktorá bola najbližšia svojmu Jednorodenému Synovi. Lebo bez Matky, a zvlášť takej Matky, dary milosti jej Syna by nebolo možné rozdeliť v takom poriadku a s takou vysokou dokonalosťou. A nebol založený na žiadnom inom základe

ani ten obdivuhodný súlad nebeského a duchovného ústrojenstva a rozdávania darov Cirkvi bojujúcej a víťaznej.

67. "Keď odvažoval základy zeme, s Ním som bola, všetko usporadujúc." Vonkajšie diela sú spoločné všetkým trom božským Osobám lebo všetky sú jeden Boh, jedna múdrosť, jedna moc; preto bolo naprosto potrebné, aby Slovo, v ktorom podľa Božstva sú obsiahnuté všetky stvorené veci, tvorilo ich spolu s Otcom. Tu však to znamená ešte viac, lebo v Božskej vôli vtelené Slovo bolo tiež už prítomné i so svojou svätou Matkou. Práve tak ako sú všetky veci stvorené cez Slovo ako Boha, tak tiež na prvom mieste sú stvorené pre Neho. Pre Neho teda boli stvorené základy zeme i všetko, čo je na nej, pretože On je najvznešenejší a najlepší cieľ.

68. Preto sa ďalej hovorí: "Kochala som sa každý deň, hrajúc sa pred Ním v každom čase, hrajúc sa na kúsku zeme." Vtelené Slovo sa kochalo po celý čas, pretože Mu boli známe všetky veky i život každého smrteľníka, ktoré v porovnaní s večnosťou boli u Neho všetky ako jeden deň (Ž 89,4). Kochal sa, pretože celé dielo stvorenia našlo svoj cieľ, lebo keď mal prísť posledný deň s celou svojou dokonalosťou, ľudia mali prežívať (požívať) účinky milosti a koruny slávy. Kochal sa takmer, keď počítal tie dni, kedy mal zostúpiť z neba na zem a vziať na seba ľudské telo. Vedel, že všetky diela a myšlienky ľudí sú ako hry, ktoré pozostávajú z obyčajných frašiek a klamov. Videl tiež spravodlivých, ktorí - hoci slabí a obmedzení vo svojich možnostiach - predsa budú ochotní prejavovať a zjavovať Božiu slávu a dokonalosť. Porovnával svoju nepremenlivosť s ľudskou nestálosťou a ako napriek tomu On má konať súhlasne s nimi. Kochal sa vo svojich vlastných dielach, najmä v tých, ktoré prichystal pre svoju najsvätejšiu Matku. Kochal sa pohľadom do budúcnosti, kedy v Nej prijme podobu človeka a urobí Ju hodnou takej veľkej prednosti. A pretože počiatok týchto ideálov a účinné rozhodnutie božskej vôle o nich malo nasledovať po ich skutočnom splnení, preto božské Slovo dodáva:

69. " a moja rozkoš je prebývať so synmi ľudskými." Mojím obveselením je pracovať pre nich a preukazovať im dobrodenia; mojím uspokojením je zomrieť za nich a radosťou je mi byť ich Učiteľom a Spasiteľom. Rozkošou je mi dvíhať biednych z prachu a stýkať sa s nízkymi, preto je mi rozkošou ukryť svoje Božstvo a zaodiať ho ľudskou prirodzenosťou, odložiť slávu svojho tela, aby som sa mohol byť schopným trpieť a zaslúžiť pre ľudí priateľstvo Otca; byť Sprostredkovateľom medzi Jeho nanajvýš spravodlivým hnevom a ľudskou zlobou, a byť ich vzorom a hlavou, ktorú by mohli nasledovať.

70. Ó, večná a nepochopiteľná dobrota! Ako som uchvátená obdivom, keď porovnávam nekonečnosť a nezmeniteľnosť tvojej Bytosti s nepatr-

nosťou človeka! Keď pozorujem Tvoju večnú lásku, ktorá je prostrednicou medzi dvoma krajnosťami od seba tak nesmierne vzdialenými: nekonečnú lásku k tvorovi tak bezvýznamnému a zároveň tak nevďačnému! Ó, Pane, na aký nízky a nehodný predmet si uprel svoj zrak, a na aký vznešený predmet má človek upútať svoju myseľ a príchylnosť, keď pozoruje také tajomstvá. Plná úcty a so zarmúteným srdcom nariekam nad nešťastným stavom ľudí, nad ich zaslepenosťou, nad ich ľahostajnosťou, pretože sa nesnažia poznať, ako Tvoja velebnosť už na počiatku na nich hľadela a ponúkala im pravé šťastie a blaženosť s toľkou láskou a starostlivosťou, ako by v tom spočívala Tvoja vlastná blaženosť.

71. Všetky tieto diela a ich usporiadanie, ako boli postupne vytvárané, mal Pán na mysli od počiatku a spočítal i zvážil ich podľa svojej nestrannosti a spravodlivosti. Poznal sústavu sveta pred jeho stvorením, ako je napísané v 7. kapitole knihy Múdrosti. Poznal začiatok, stred i koniec času; zmeny ročné a beh vekov, usporiadanie hviezd, silu živlov, povahu zvierat, zúrivosť divokých šeliem, silu vetrov, rozdiel v rastlinách, účinnosť koreňov a myslenie ľudské. Všetko zvážil a spočítal, nielen to, čo je doslovne isté o rozumných i nerozumných bytostiach, ale predurčil tiež všetok duchovný význam tvorov. Pretože však toto nepatrí teraz do mojej práce, na tomto mieste nebudem o tom hovoriť.

Kapitola 6

O pochybnostiach, ktoré som predložila s ohľadom na náuky, ktoré sú obsiahnuté v týchto kapitolách a odpoveď na ne

72. S ohľadom na náuky obsiahnuté v posledných dvoch kapitolách vznikli vo mne pochybnosti; často som počula a vyučovali ma školené osoby, že tieto pochybnosti sú pretriasané tiež v školách. Pochybnosť je nasledovná: Či hlavnou pohnútkou vtelenia Slova bolo, aby Kristus sa stal Hlavou a prvorodeným všetkého stvorenia (Kolos 1,15), a aby cez spojenie božskej prirodzenosti s ľudskou spravil predurčených účastníkov svojich vlastností a dokonalostí, spôsobom prislúchajúcim Jeho milosti a sláve; a či prijatie tela, schopného trpieť a umrieť za človeka, bola jeho druhotná, či vedľajšia pohnútka: teda ak tieto domnienky sú pravdivé, ako je to možné, že je v Cirkvi svätej toľko rozdielnosti v názoroch o tejto otázke? Najvšeobecnejší názor však je, že večné Slovo zostúpilo z neba, aby vykúpilo ľudstvo svojím umučením a smrťou.

73. Túto pochybnosť som pokorne predložila Pánovi. Keď ma osvietil a porozumela som, spoznala som mnohé tajomstvá, ráčil mi dať odpoveď. Tajomstvá samotné nemôžem vysvetliť, pretože slová Pána obsahujú a znamenajú príliš veľa. Ale Jeho odpoveď bola nasledovná: "Snúbenica moja a holubička moja, počúvaj: Ako Otec a Učiteľ rozlúštim tvoje pochybnosti a poučím ťa o tom, čo nevieš. Vedz, že hlavný a správny účel rozhodnutia, ktorý som mal na zreteli, keď som sa rozhodol spojiť svoje Božstvo v telesnom spojení Slova s ľudskou prirodzenosťou, bola sláva, ktorá sa tým má dostať môjmu menu a zároveň sláva, ktorá sa dostane tvorom, ktorí jej budú hodní. Toto ustanovenie bolo by nad všetku pochybnosť uskutočnené vtelením, i keby prvý človek nebol zhrešil, lebo to bolo výslovné ustanovenie, podstatne nezávislé od nejakých podmienok. Preto úmysel mojej vôle, hlavne moje spojenie s dušou človečenstva Slova, bol by účinne splnený. Toto bolo v súlade so spravodlivosťou a pravosťou môjho diela, a hoci to bolo dielom už vykonaného diela, predsa však v mojom úmysle bolo predchádzajúce. Ak som odkladal s poslaním môjho prvorodeného Syna, stalo sa tak preto, že som sa rozhodol najprv pre Neho pripraviť vybranú spoločnosť spravodlivých, ktorí - predvídajúc pád ľudstva - boli by ako ruže medzi tŕním, to jest medzi hriešnikmi. Predvídal som pád ľudského pokolenia a rozhodol som výslovným ustanovením, že Slovo má prísť spôsobom schopným utrpenia a smrti pre spasenie ľudstva, ktorého má byť Hlavou. Tak moja nekonečná láska k ľudstvu bude oveľa známejšia a zjavnejšia a moje právo a spravodlivosť dostane spravodlivé zadosťučinenie; a ak ten, ktorý bude žiť prvý, bude hriešnikom, tak ten, ktorý bude prvý v dôstojnosti, bude Spasiteľom (1 Kor 15,21). Podľa toho ľudia môžu poznať ťarchu hriechu a milovať jedného a toho istého Stvoriteľa, Oživovateľa, Spasiteľa a Sudcu všetkých smrteľníkov. Chcel som ich takmer prinútiť, aby mi splácali náležitou vďačnosťou a láskou. Nechcel som ich bezodkladne potrestať, ako som potrestal padlých anjelov, ale odpúšťajúc im a pozerajúc na nich s milosrdenstvom, ponúkol som im vhodný liek, takže som vykonal prísnu spravodlivosť na svojom Jednorodenom Synovi a človekovi som ponechal láskavosť môjho veľkého milosrdenstva."

74. "Aby si lepšie porozumela odpovedi na tvoje pochybnosti, pamätaj, že v mojich rozhodnutiach (ustanoveniach) niet žiadneho postupu času, ani ho nepotrebujem, aby som im porozumel a vykonal ich. Tí, ktorí hovoria, že Slovo sa vtelilo preto, aby vykúpilo svet, majú pravdu, a tí, ktorí hovoria, že by sa Slovo vtelilo i keby človek nebol zhrešil, tiež majú pravdu, ale musí sa tomu správne rozumieť. Keby Adam nebol zhrešil, Kristus by bol zostúpil z neba v takej podobe, aká by bola primeraná stavu

nevinného človeka; keď však Adam zhrešil, rozhodol som ďalším ustanovením, aby jeho prirodzenosť bola schopná citu (bolesti a i.), lebo predvídajúc hriech bolo treba napraviť ho takým spôsobom, akým bol spáchaný. A ak si praješ vedieť, ako by bolo bývalo vykonané tajomstvo vtelenia, keby si človek bol zachoval stav nevinnosti, teda vedz, že by ľudská podstata bola tá istá ako je teraz, ale bola by bez vášní a bolestí a nesmrteľná, ako bol môj Jednorodený po svojom zmŕtvychvstaní a pred nanebovstúpením. Môj Jednorodený by bol žil a stýkal sa s ľuďmi, bola by im zjavená všetka skrytá svätosť a tajomstvá, a Jeho slávu by boli často videli, ako sa to stalo raz za Jeho smrteľného života (Mat 17,1). Všetci by boli kráčali cestou k nebu a videli veľkú slávu môjho Jednorodeného; boli by mali potešenie z rozhovorov s Ním a neboli by kládli žiadne prekážky Jeho božskej činnosti, pretože by boli bez hriechu. Ale hriech to všetko pokazil a zamedzil, a preto bolo potrebné, aby môj Syn prišiel v prirodzenosti, ktorá je schopná trpieť a zomrieť.“

75. "Tá rôznosť názorov a úsudkov o týchto svätých veciach a tajomstvách Cirkvi vzniká tým, že jeden súhrn tajomstiev zjavím a vysvetlím jedným učiteľom, a iným objasnením zasa iný, pretože smrteľníci nie sú schopní prijať všetko svetlo. Pokiaľ sú ľudia pútnikmi, nie je prospešné, aby poznatky o všetkých veciach dostala jedna osoba. Lebo aj tí, ktorí sú schopní porozumieť pravdám, získajú iba časť porozumenia, každý podľa svojho stavu a zásluh. Plnosť všetkých darov náleží iba človečenstvu môjho Jednorodeného a v primeranej miere Jeho Matke. Ostatní smrteľníci ich neobdržia tak úplne, ani nie vždy tak jasne, aby si boli úplne istí. Preto ich musia získavať študovaním a učením sa, používaním spisov a vedy. Mnoho právd je zjavené v svätom Písme a niektorým ľuďom bolo dané osvietenie zhora. Pretože väčšinu ľudí nechávam pracovať len s ich prirodzeným svetlom, preto výsledok je, že chápu tajomstvá v rôznom zmysle, a preto sú tiež rôzne mienky o rôznych častiach svätého Písma, lebo každý sa drží svojej mienky, svojho názoru. Mnohí majú dobrý úmysel a svetlo i pravda v podstate je jedna, ale je používaná s rôznymi úsudkami a náklonnosťami, takže niektorí sa pridržiavajú jedných učiteľov, iní zase druhých, a preto medzi nimi vznikajú spory."

76. "Jedna z príčin, prečo je viac rozšírený názor, že Slovo prišlo z neba hlavne pre vykúpenie sveta, je čiastočne vysvetlená tým, že tajomstvo vykúpenia i jeho účel boli už uskutočnené a Písmo sväté sa o ňom tak často zmieňuje, a to ten pohľad robí pochopiteľnejším a zrejmejším. Naopak nestalo sa a rozhodne nebolo ustanovené, aby Kristus nebol schopný cítiť bolesť. Všetko, čo sa tohto stavu týka, zostáva skryté a nikto o tom nemôže vedieť, okrem tých zvláštnych osôb, ktoré som zvolil pre

prijatie tohto osvietenia a aby zjavili moju lásku k človeku pre toto ustanovenie. A hoci by toto mohlo stačiť, aby pohlo ľudí, keby o tom náležíte uvažovali a prenikli to, predsa však ustanovenie a dielo vykúpenia od hriechov je mocnejšie a pôsobivejšie, aby ich pohlo k nejakému uznaniu a splácaniu mojej nesmiernej lásky, lebo toto je cieľ, ktorý urýchľuje moje diela. Preto som to primerane zariadil, aby tieto pohnútky a tajomstvá boli zvlášť udržované v pamäti a boli často vysvetľované. Tak to bolo, že keby človek nezhrešil, Slovo by nemuselo zostúpiť v citlivom tele, ak ale zhreší, príde v tele schopnom utrpenia. Nech by sa bolo stalo čokoľvek, ustanovenie o vtelení by nebolo ostalo nesplnené. Prajem si, aby tajomstvá spasenia boli uznávané a prijímané v náležitej úcte a boli vždy na pamäti, aby tak prinášali príslušné ovocie. Ale práve tak si tiež prajem, aby smrteľní ľudia uznávali Slovo za svoju Hlavu a za konečnú príčinu všetkého stvorenia a celého ľudského pokolenia, lebo spolu s mojou vlastnou dobrotou bola jeho osobnosť hlavnou pohnútkou, aby som dal existenciu tvorom. Majú Ho ctiť nielen preto, že spasil ľudské pokolenie, ale tiež preto, že dal podnet k jeho stvoreniu.

77. "Všimni si tiež, Snúbenica moja, že veľmi často dopúšťam a spôsobujem rôznorodosť názorov medzi doktormi a učiteľmi. Tak niektorí bránia to čo je pravdivé a iní, podľa svojho prirodzeného zmýšľania, bránia zasa to, čo je chybné. Sú ešte iní, u ktorých dopúšťam , aby hovorili i to, čo nie je pravda, aj keď to zrejme neodporuje skrytým pravdám viery, v ktoré všetci musia veriť. Niektorí tiež učia to, čo je podľa ich mienky možné. Týmto rôznym osvecovaním sa hľadá pravda a tajomstvá viery sa stávajú zjavnejšie. Pochybnosť je podnetom pre rozumné skúmanie pravdy. Tieto spory medzi učiteľmi slúžia správnemu a posvätnému účelu. Pripúšťam ich preto, aby sa tým ukázalo, že pravá veda je v mojej Cirkvi vo väčšej miere, než v bádaní všetkých svätých učiteľov dohromady, a že ona ich môže spraviť múdrejšími nad mudrcov tohoto sveta; že je nad nimi Jeden, ktorý je Radcom múdrych (Múd 7,15), totiž Ja, ktorý jediný poznám všetko a rozumiem všetkému, ktorý odvažujem a odmeriavam, pričom sám som nebol nikdy zmeraný ani pochopený (Múd 9,13); môžu ľudia akokoľvek skúmať moje súdy a moje svedectvá, nevystihnú ich, len keď Ja im udelím rozumnosť a osvietenie (Job 32,8), ktorý som počiatok a pôvod všetkej múdrosti a vedy. Prajem si, aby ľudia všetko to uznávajúc večne mi vzdávali chválu, vyzdvihovali a vyznávali moju zvrchovanosť a slávu."

78. "Prajem si tiež, aby svätí doktori získali pre seba veľa milostí, osvietenia a slávy svojimi horlivými, chválitebnými a posvätnými štúdiami a aby sa pravda stále viac dokazovala a očisťovala i sledovala

k svojmu zdroju. Tým, že pokorne skúmajú tajomstvá a obdivuhodné diela mojej pravice, zúčastňujú sa na nich i na chlebe porozumenia Písma svätého (Ekl. 15,3). Prejavil som zvláštnu starostlivosť o doktorov a učiteľov, hoci ich zmýšľanie a pochybnosti boli také rôzne a viedli k rozličným výsledkom. Niekedy na moju väčšiu oslavu a úctu, niekedy pre pozemské ciele, dovoľujem im viesť spory a navzájom si odporovať; je veľa rôznych spôsobov, ako postupovali a postupujú, aby ukázali svoju snahu a horlivosť. Napriek tomu všetkému som ich viedol, riadil a osvecoval, poskytoval som im ochranu takým spôsobom, aby pravda mohla byť vyšetrená a jasne dokázaná. Toto svetlo sa rozšírilo, takže sa vedelo o mojej dokonalosti a mojich obdivuhodných dielach, a Písmo sväté sa vykladalo podľa vysokých pravidiel, čo sa mi veľmi páči. Preto zúrivosť pekla s nepochopiteľnou nenávisťou (najmä v terajšej dobe) povýšila svoj trón neprávosti, chcejúc pohltiť vody Jordánu (Job 40,18) a zatemniť svetlo svätej viery bludnými náukami, snažiac sa rozsievať svoje falošné semeno s pomocou človeka (Mt 13,25). Ale ostatná Cirkev i jej pravdy sú v najlepšom poriadku; katolíci, hoci sú veľmi zaslepení a zapletení v iných záležitostiach, predsa udržujú a bránia neochvejné pravdy viery a jej svetlo. Volám všetkých ľudí s otcovskou láskou, aby sa podieľali na tomto šťastí, ale málo je tých vyvolených, ktorí sa rozhodli poslúchnuť moje volanie."

79. "Prajem si, Nevesta moja, aby si poznala, ako správne riadi moja Prozreteľnosť veci takým spôsobom, aby učitelia hlbšie skúmali moje výroky rôznosťou svojich pohľadov a vlastným úsilím, námahou a štúdiami, a tak odhaľovali putujúcim ľuďom jadro svätého Písma. Bolo by pre mňa veľkou útechou a bolo by to tiež v súlade s mojou činnosťou, keby učené osoby uhasili a odložili pýchu, závisť a túžbu po márnej cti a tiež iné vášne a neprávosti, ktoré z týchto vznikajú spolu so zlým semenom, ktoré klíči z takého zamestnania (Mt 13,25). Ja však teraz nevytrhávam toto zlé semeno, aby som s ním nevytrhal tiež dobré. " - Toto a oveľa viac mi povedal Pán, čo nemôžem vyjadriť. Nech je večne chválená a velebená Jeho Velebnosť, ktorý nepohrdol tak bezvýznamnou a neužitočnou ženou a uznal za vhodné osvietiť a uspokojiť moju nevedomosť takou hojnou mierou a láskyplným spôsobom. Nech Mu za to vzdávajú večnú chválu a vďaku blažení duchovia i spravodliví na zemi.

K a p i t o l a 7

Ako Najvyšší začal svoje diela a stvoril všetky hmotné veci pre človeka, kým anjeli a ľudia boli stvorení, aby boli Jeho ľudom pod vodcovstvom vteleného Slova

80. Pôvodcom všetkého je Boh, ktorý stvoril všetky veci, čo sú. Jeho mocná ruka dala existenciu všetkým Jeho vonkajším dielam kedy a ako On chcel. Počiatok a postup stvorenia popisuje Mojžiš v prvej kapitole knihy Genezis. Pretože mi Pán dovolil porozumieť tomu, zmienim sa o tom, čo sa mi zdá prospešné pre objasnenie tajomného pôvodu vtelenia Slova a nášho vykúpenia.

81. Slová prvej kapitoly knihy Genezis sú nasledujúce:

1. "Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. 2. Zem však bola pustá a prázdna a tma bola nad priepasťou a Duch Boží vznášal sa nad vodami. 3. I riekol Boh: Buď svetlo. A stalo sa svetlo. 4. A videl Boh svetlo, že bolo dobré, a oddelil svetlo od tmy. 5. Nazval svetlo dňom a tmu nocou a nastal večer a ráno prvý deň."

O prvom dni Mojžiš vraví, že "Na počiatku stvoril Boh nebo a zem." Hoci On sám vo svojej bytosti je nemeniteľný, všemohúci Boh, keď vytváral tvory, vzal takmer zo Seba a dal tvorom do vlastníctva, ako by sa chcel tešiť z diela svojich rúk, ako z dokonalého a primeraného výsledku svojho diela. A prv než stvoril rozumné a múdre tvory, chtiac, aby tiež toto dielo bolo najdokonalejšie, stvoril nebo pre anjelov a ľudí; a zem, ako miesto putovania pre smrteľníkov. Tieto miesta sú prispôsobené ich účelu a sú také dokonalé, že Dávid o nich hovorí: "Nebesia rozprávajú o sláve Pána, obloha a zem hlásajú slávu diela Jeho rúk." (Ž 18,2). Nebesia vo svojej kráse svedčia o vznešenosti a sláve, pretože je v nich uložená predurčená odmena pre spravodlivých. A pozemská obloha hlása, že na zemi budú tvory a ľudia obývajúci zem a ľudia po nej majú dôjsť k svojmu Stvoriteľovi. Prv než ich Najvyšší stvoril, prial si pripraviť a stvoriť pre nich to, čo budú potrebovať na dosiahnutie svojho cieľa, i aby mohli žiť spôsobom pre nich určeným. Tak všetky tvory budú takmer nútené poslúchať a milovať svojho Tvorcu a Dobrodincu a podľa diela Jeho rúk budú poznávať Jeho sväté meno a Jeho dokonalosti. (Rim 1,20)

82. O zemi povedal Mojžiš, že bola prázdna, ale o nebi nepovedal nič také, pretože Boh stvoril anjelov v tom okamihu, o ktorom Mojžiš hovorí: "Boh povedal: Buď svetlo, i stalo sa svetlo." Nehovorí tu iba o svetle podstatnom, ale tiež o duchovnom, čiže o anjelských svetlách. Nerobí tu o nich výslovne zmienku, ale ich iba uzaviera v tom slove, kvôli tomu, že

Židia boli náchylní pripisovať božstvo novým veciam a to i oveľa nižším, než sú anjeli. Ale obrazný výraz o svetle je veľmi vhodný na označenie anjelskej prirodzenosti, i svetla ich vedomostí a milosti, ktorými boli obdarení pri svojom stvorení. Boh stvoril zem spoločne s nebesami, aby v strede zeme vytvoril peklo; lebo ihneď v okamihu stvorenia zemegule boli v jej vnútri ponechané veľké priestory a široké priepasti, vhodné pre peklo, očistec a predpeklie. A v pekle bol súčasne stvorený hmotný oheň a iné potreby, ktoré teraz slúžia k trestaniu zatratencov. Teraz mal Pán oddeliť svetlo od tmy a nazvať svetlo dňom a tmu nocou. A to sa stalo nielen s prirodzeným dňom a nocou, ale tiež s dobrými a zlými anjelmi, lebo dobrým dal večné svetlo hľadenia na Neho a nazval to deň - večný deň; a zlým dal noc hriechu, zvrhnúc ich do večných temnôt pekla. Tak nás poučil o úzkom spojení medzi milosrdnou štedrosťou Stvoriteľa a Oživovateľa a spravodlivosťou nanajvýš spravodlivého Sudcu v trestaní.

83. Anjeli boli stvorení v najvyššom nebi a v stave milosti, s pomocou ktorej mohli byť prví, aby si zaslúžili odmenu slávy. Hoci boli uprostred slávy, nehľadeli na Božstvo samé z tváre do Tváre bez zatienenia, pokiaľ by si túto milosť nezaslúžili tým, že poslúchnu Božiu vôľu. Táto skúška dobrých i zlých anjelov trvala iba veľmi krátky čas, lebo stvorenie a skúška s jej výsledkom boli tri zvláštne okamihy, oddelené krátkymi prestávkami. V prvom okamihu boli všetci stvorení a obdarení milosťou a darmi, a boli z nich najkrajšie a najdokonalejšie tvory. Potom nasledovala krátka prestávka, pri ktorej im bola predložená a vysvetlená vôľa Stvoriteľa a daný zákon i nariadenie, aby Ho uznali za svojho Tvorcu a najvyššieho Pána a slúžili účelu, pre ktorý boli stvorení. V tejto prestávke, okamihu alebo lehote, svätý Michal a jeho anjeli viedli ten veľký boj s drakom a jeho nasledovníkmi, popísaný svätým apoštolom Jánom v dvanástej kapitole Apokalypsy. Dobrí anjeli, ktorí si zachovali milosť, zaslúžili si večnú blaženosť, ale neposlušní, ktorí sa vzbúrili proti Bohu, zaslúžili si trest, ktorý teraz trpia.

84. Hoci všetko to, čo patrí do druhého okamihu, pri prirodzenej pohyblivosti anjelov a moci Božej sa mohlo vykonať za veľmi krátku dobu, napriek tomu, ako som vyrozumela, láskavá zhovievavosť Najvyššieho dovolila akési predĺženie. V tejto predĺženej dobe predložil im Boh dobro i zlo, pravdu i klam, spravodlivosť i nespravodlivosť, milosť a Božie priateľstvo, ako odporujúce hriechu a Božiemu nepriateľstvu. Bola im daná schopnosť, aby videli večnú odmenu i večný trest, večné zatratenie Lucifera a jeho nasledovníkov. Božská velebnosť ukázala im peklo a jeho muky. Všetko to videli, lebo svojou vysokou a vznešenou prirodzenosťou mali schopnosť rozumieť podstate iných, nadanejších i obmedzenejších

tvorov, takže pred stratou milosti dobre poznali miesto svojich trestov. Hoci nepoznávali tým istým spôsobom odmenu slávy, mali o nej iné vedomosti a okrem toho mali výslovný sľub Pána. Najvyšší teda ospravedlnil svoj spor a konal s najvyššou nestrannosťou a spravodlivosťou. Pretože však všetka táto dobrota a spravodlivosť nepostačila, aby zadržala Lucifera a jeho nasledovníkov, boli vo svojej zatvrdilosti potrestaní a zvrhnutí do hlbín pekelných priepastí, kým dobrí anjeli boli upevnení vo večnej milosti a sláve. Toto všetko sa dokončilo v treťom okamihu a tým sa jasne dokázalo, že okrem Boha žiadna bytosť nie je svojou prirodzenosťou neschopná hrešiť, keď anjeli, ktorí boli tak vysoko postavení a ozdobení takými mnohými veľkými darmi vedomostí a milostí, predsa zhrešili a sú zatratení. Čo by sa stalo s ľudskou krehkosťou, keby ju božská moc nechránila a prinútila Boha, aby ju opustil?

85. Ostáva iba vypátrať pohnútku, ktorá popudila Lucifera a jeho spoločníkov k hriechu, a čo bolo príčinou ich neposlušnosti a pádu, lebo toto je predmet, ku ktorému som chcela prísť. Ohľadne toho sa mi zjavilo, že sa mohli dopustiť mnohých hriechov, čo sa týka viny hriechu (podľa triedy prirodzenosti), hoci ich vskutku nedokončili. Avšak pre tie, ktorých sa skutočne dobrovoľne a svojou skazenou vôľou dopustili, pre tieto dostali náklonnosť k všetkým zlým skutkom, ku zvádzaniu iných, aby páchali hriechy a ku schvaľovaniu tých hriechov, ktoré sami nemohli spáchať. Lucifer nasledujúc svoje zlé náklonnosti, ktoré ho od tej doby naplňovali, upadol do nanajvýš neobmedzenej sebalásky, ktorá povstávala z vedomia, že je obdarený väčšími darmi a väčšou krásou prirodzenej milosti, ako ostatní, nižší anjeli. V tejto nespútanej záľube a sebavedomí zotrval; a tak pre samoľúbosť ochabol a zlenivel vo vďačnosti povinnej Bohu ako jedinému zdroju všetkého toho, čo obdržal. Znovu a znovu sa s obdivom obracal k sebe a oddával sa záľube zo svojej krásy a milosti, pričítajúc ju sebe a miloval ju ako svoju vlastnú. Táto nespútaná sebeláska ho nielen podnecovala, aby sa povyšoval pre tieto vynikajúce čnosti, ktoré obdržal, ale mala za následok tiež závisť a túžbu po iných daroch a vznešenostiach, ktoré mu neprislúchali. Potom, keď ich nemohol dosiahnuť, zahorel smrteľnou nenávisťou a rozhorčením voči Bohu, ktorý ho stvoril, i voči Jeho tvorom.

86. Odtiaľ povstala jeho neposlušnosť, namyslenosť, nespravodlivosť, nevera, rúhanie, a možno aj akási modloslužobnosť, lebo túžil, aby sa mu vzdávala pocta a klaňanie, ktoré prislúcha iba Bohu. Rúhal sa božskej velebnosti a svätosti, prestal dôverovať a byť Mu verný; kul plány na zničenie všetkého tvorstva a namýšľal si, že toto všetko, ba i oveľa viac vie urobiť svojou vlastnou mocou. Tak jeho pýcha stále vzrastá (Ž 73, 23)

a trvá, hoci jeho namyslenosť je väčšia než jeho sila, lebo v tejto nemohol rásť (Iz 16,6), a v jeho hriechu priepasť ku priepasti volá (Ž 16,8). Prvý anjel, ktorý zhrešil, bol Lucifer, ako je to popísané v štrnástej kapitole Izaiášovho proroctva. On zviedol iných, aby ho nasledovali, a preto sa nazýva kniežaťom zlých duchov; nie pre jeho prirodzené dary, lebo tieto by mu ten titul nezaistili, ale iba pre jeho previnenie Tí, ktorí zhrešili, neboli všetci z jedného rádu či hierarchie, ale vo všetkých rádoch bolo veľa tých, ktorí sa dopustili hriechu.

87. Je potrebné vysvetliť tiež, čo mi bolo povedané o tom, po akej cti a veľkosti Lucifer závistlivo bažil. Pretože v dielach Božích je miera, počet i váha (Múd 11,21), Jeho Prozreteľnosť ustanovila, aby sa anjelom hneď po ich stvorení - ešte prv, než by sa mohli prikloniť k rôznym cieľom - ukázal účel, pre ktorý ich stvoril v takej vysokej a dokonalej prirodzenosti. O všetkom tom som dostala nasledujúce vysvetlenie: Najprv obdržali jasnejšie poznanie bytosti Božej, že je v podstate jeden, v Troch Osobách, a že dostali príkaz klaňať sa Mu a ctiť Ho ako svojho Stvoriteľa a najvyššieho Pána, nekonečného v podstate a vlastnostiach. Všetci sa podrobili tomuto príkazu a poslúchli ho, ale s istým rozdielom; dobrí anjeli poslúchli z lásky, a pretože je to spravodlivé, ukazovali svoju lásku a dobrú vôľu, pripúšťali a ochotne verili v to, čo bolo nad ich chápanie a poslúchali s radosťou. Lucifer naproti tomu sa síce podrobil, pretože sa mu zdalo nemožným protiviť sa, ale neurobil tak s dokonalou láskou, pretože bol akoby rozdelený vo svojej vôli medzi sebou a neomylnou pravdou Pána. V dôsledku toho sa mu ten príkaz zdal do istej miery ťažký a násilnícky a splnil ho bez lásky a nežiadal si vykonať vec spravodlivú. Tak sa už vopred vystavil nebezpečenstvu, že nezotrvá. Hoci pre túto neochotu a váhanie vo vykonaní tohto prvého skutku ešte nestratil milosť, predsa tu začala jeho zlá náklonnosť, lebo mu ostala istá slabosť jeho prirodzenosti a neochota ducha a čnosti, a dokonalosť jeho prirodzenosti sa tak neskvela, ako sa skvieť mala. Zdalo sa mi, že účinky tejto Luciferovej nedbalosti boli podobné, aké spôsobuje v duši človeka dobrovoľne spáchaný všedný hriech. Nehovorím, že vtedy sa dopustil ťažkého hriechu, ba ani všedného, lebo splnil prikázanie Božie; ale bolo to splnenie vlažné a nedokonalé, pochádzajúce viac z vedomia presily, než z láskavej a ochotnej poslušnosti. Tak sa vystavil nebezpečenstvu pádu.

88. Potom bolo anjelom oznámené, že Boh stvorí ľudskú prirodzenosť a rozumné tvory, nižšie než sú oni, aby tiež títo milovali a ctili Boha a báli sa Ho ako svojho Pôvodcu a večného Boha. Bolo im zdelené, že tieto tvory budú vo veľkej priazni u Boha a že druhá osoba Najsvätejšej Trojice stane sa telom a príjme ich prirodzenosť, ktorú tým pozdvihne ku

zlúčeniu ľudskej prirodzenosti s božskou a ku spojeniu s božskou Osobnosťou; že oni (anjeli) majú Ho uznávať za svoju Hlavu nielen ako Boha, ale ako Boha a človeka klaňajúc sa Mu a uctievajúc Ho ako Bohočloveka. Okrem toho anjeli budú v dôstojnosti a milosti nižší než On a budú Jeho služobníkmi. Boh im dal schopnosť poznať primeranosť a oprávnenosť tohoto spravodlivého postavenia. Lebo okrem predvídaných zásluh tohoto Bohočloveka, bol im ukázaný tiež prameň milosti, ktorú oni teraz majú, i sláva, ktorú majú dosiahnuť. Vyrozumeli tiež, že oni boli a ostatné tvory majú byť stvorené pre Jeho česť a slávu a že On bude ich Hlavou. Všetci, ktorí budú schopní poznať Boha a tešiť sa z Neho, majú byť ľudom Syna Božieho a budú Ho uznávať a ctiť ako svojho Vodcu. Tieto prikázania boli ihneď anjelom nariadené.

89. Všetci poslušní a svätí anjeli sa týmto prikázaniam podrobili a prejavili svoj súhlas a uznanie pokornou a láskyplnou podriadenosťou svojej vôle. Ale Lucifer, plný závisti a pýchy, odporoval a navádzal k odporu tiež svojich nasledovníkov, čo oni tiež urobili a dali prednosť nasledovaniu Lucifera a neposlušnosti voči prikázaniam Božím. Toto bezbožné knieža ich prehovorilo, že bude ich náčelníkom a zabezpečí svoju vládu, nezávislú a oddelenú od Kristovej vlády. Závisť a pýcha spôsobili v týchto anjeloch takú veľkú zaslepenosť, takú rýchlu nákazu, že mor hriechu sa rozšíril na nespočetné množstvo iných anjelov.

90. Nato nastal na nebi veľký boj, ktorý sv. Ján popisuje v 12. kapitole Apokalypsy. Lebo poslušní svätí anjeli, plní vrúcnej žiadostivej horlivosti pre slávu Najvyššieho a pre česť vteleného Slova požiadali, aby im Boh dovolil a schválil odporovať drakovi a toto dovolenie dostali dané. Ale v tom všetkom bolo skryté ešte aj iné tajomstvo: Keď bolo anjelom zjavené, že budú musieť poslúchať vtelené Slovo, bol im daný ďalší tretí príkaz, totiž, že zároveň s Ním majú uznať za vyššiu od seba Ženu, v ktorej lone Jednorodený od Otca prijme na seba telo a táto Žena bude Kráľovná a Pani všetkého tvorstva. Dobrí anjeli poslúchli toto prikázanie Pána a ochotne sa mu podrobili ešte s väčšou a živšou pokorou, chváliac moc a tajomstvo Najvyššieho. Lucifer však so svojimi prívržencami vystúpil ešte do väčšej výšky pýchy a chvastavej drzosti. S nespútanou zúrivosťou žiadal, aby on sám bol hlavou celého ľudského pokolenia i anjelských rádov, a ak sa má uskutočniť telesné spojenie, žiadal, aby bolo uskutočnené v ňom.

91. S najhroznejším rúhaním zavrhol prehlásenie, ktoré ho činilo nižším, než má byť Matka vteleného Slova, naša Pani. Obrátil sa proti Pôvodcovi týchto veľkých divov, v bezuzdnom rozhorčení volal k ostatným anjelom a poburoval ich slovami: "Tieto prikázania sú nespravodlivé

a urážajú moju veľkosť. Pane, Ty hľadíš s takou veľkou láskou a tak veľmi máš v priazni túto ľudskú prirodzenosť; ja ju však budem prenasledovať a hubiť. K tomuto cieľu budú smerovať všetky moje snahy. A tú Ženu, Matku Slova, ja zvrhnem z toho miesta, na ktoré ju Ty hodláš postaviť a svojimi rukami zmarím plán, ktorý si urobil."

92. Toto pyšné chvastanie tak popudilo horlivosť Pána, že povedal Luciferovi, aby ho pokoril: "Táto žena, ktorej odopieraš úctu, pošliape tvoju hlavu, Ňou budeš premožený a zničený." (Gen 3, 15). A ak skrz tvoju pýchu príde smrť na zem (Múd 2,24), tak život a spása vzíde smrteľníkom skrz pokoru tejto Ženy. Tí, ktorí budú podľa prirodzenosti a podoby tohto Muža a Ženy, obdržia dary a korunu, ktorú ste ty a tvoji nasledovníci stratili." Na to drak, naplnený nevôľou proti všetkému čo poznal ako vôľu Božiu alebo Jeho ustanovenie, odpovedal s pýchou a vyhrážaním, že zničí celé ľudské pokolenie. Dobrí anjeli videli spravodlivé rozhorčenie Najvyššieho proti Luciferovi a jeho spoluodpadlíkom a bojovali proti nim zbraňami súdnosti, rozumu a pravdy.

93. Všemohúci pri tej príležitosti urobil ďalšie obdivuhodné tajomstvo. Keď dal všetkým anjelom dostatočne jasne pochopiť veľké tajomstvo spojenia Božskej prirodzenosti s ľudskou, ukázal im obraz najsvätejšej Panny pomocou predstavivosti - hovorím tu podľa nášho chápania týchto vecí. Ukázal im dokonalosť ľudskej prirodzenosti v krásnom obraze, predstavujúcom najdokonalejšiu Ženu, v ktorej ruka Všemohúceho bude pôsobiť oveľa podivuhodnejšie, než vo všetkých ostatných tvoroch. Lebo do nej chcel vložiť vyšším a vznešenejším spôsobom dary svojej pravice a milosti. Toto znamenie a či videnie Kráľovnej nebies a Matky vteleného Slova oznámil a ukázal všetkým anjelom, dobrým i zlým. Dobrí anjeli, akonáhle ho videli, plní veľkého údivu prepukli v chválospevy a od toho času začali hájiť česť vteleného Boha a jeho svätej Matky, ozbrojení ohnivou horlivosťou a nepremožiteľným štítom onoho zjavu. Drak a jeho spojenci naproti tomu boli zachvátení neskrotnou nenávisťou a zúrivosťou proti Kristovi a jeho svätej Matke. Potom sa stalo to, čo je napísané v dvanástej kapitole Zjavenia svätého Jána, čo vysvetlím v nasledujúcej kapitole, ako mi to bolo zjavené.

K a p i t o l a 8

Pokračovanie o predošlom predmete a vysvetlenie dvanástej kapitoly Zjavenia sv. Jána

94. V dvanástej kapitole Zjavenia svätého Jána sa hovorí doslova:

1. "I ukázalo sa na nebesiach veľké znamenie: Žena odetá v slnce pod nohami mala mesiac a na hlave veniec z dvanástich hviezd.
2. Keďže bola v požehnanom stave, kričala v pôrodných bolestiach a mukách.
3. A ukázalo sa na nebesiach aj iné znamenie: Hľa, veľký ohnivý drak, ktorý mal sedem hláv a desať rohov a na hlavách sedem korún.
4. Svojím chvostom zmietol tretinu nebeských hviezd a zvrhol ich na zem. Tento drak postavil sa pred rodiacu Ženu, aby zhltol jej dieťa, chlapca, hneď, len čo ho porodí.
5. I porodila dieťa, chlapca, ktorý má železnou berlou pásť všetky národy. Ale jej dieťa bolo uchvátené k Bohu a k jeho trónu.
6. A Žena utiekla na púšť, kde jej Boh pripravil miesto, aby ju tam živili 1260 dní.
7. A na nebesiach povstal boj. Michal a jeho anjeli bojovali s drakom. Aj drak a jeho anjeli bojovali.
8. Ale nemali síl a nebolo pre nich miesta na nebesiach.
9. A zvrhnutý bol veľký drak, starý had, ktorý sa volá diabol a satan, zvodca celého sveta; bol zvrhnutý na zem a jeho anjeli boli zvrhnutí s ním.
10. V tom som počul mohutný hlas volať na nebesiach: Teraz prišlo spasenie a moc a Kráľovstvo nášho Boha a vláda jeho Pomazaného, lebo bol zvrhnutý žalobca našich bratov, ktorý žaloval na nich pred naším Bohom dňom i nocou.
11. Lež oni zvíťazili nad ním pre Baránkovu Krv a pre slovo svojho svedectva; a nemilovali svoj život až na smrť.
12. Preto plesajte, nebesá, a všetci, ktorí v nich prebývate! "Beda však zemi a moru, lebo diabol zostúpi k vám veľmi rozzúrený, vediac, že má málo času."
13. Keď drak videl, že bol zvrhnutý na zem, dal sa prenasledovať Ženu, ktorá porodila chlapca.
14. Žena však dostala dvoje veľkých orlích krídel, aby mohla odletieť na svoje miesto na púšti a živila sa tam mimo dohľadu hada rok a dva roky a pol roka.

15. A had vychrlil za Ženou vody z pysku ako rieku, aby ju prúd strhol.
16. Ale zem pomohla Žene: otvorila ústa a pohltila rieku, ktorú drak vychrlil z pysku.
17. I rozhneval sa drak na Ženu a pobral sa bojovať proti ostatným z jej potomstva, ktorí zachovávajú prikázania Božie a majú svedectvo Ježišovo.
18. A zastal na brehu mora.

95. Toto sú slová evanjelistu. Hovorí v minulom čase, lebo v tej dobe, keď mu to bolo zjavené, už sa to stalo. Hovorí: "Ukázalo sa znamenie veľké na nebi: Žena odetá v slnce, pod nohami mala mesiac, a na hlave korunu z dvanástich hviezd." Toto znamenie z božského nariadenia sa v nebi skutočne ukázalo a bolo ukázané dobrým i zlým anjelom, aby hľadiac naň mohli podrobiť svoju vôľu Božím prianiam a rozkazom. Videli ho teda skôr, než dobrí volili dobro a zlí sa stali zlými. Bolo to akési zrkadlo podivuhodnej dokonalosti diela Božieho v stvorenej ľudskej prirodzenosti. Hoci Boh túto dokonalosť anjelom už zjavil, keď im dal vedomie o tajomstve zlúčenia božskej prirodzenosti s ľudskou, predsa im to chcel zjaviť ešte iným spôsobom, totiž tým, že im ukázal ľudského tvora, ktorého mal stvoriť, najdokonalejšieho a najsvätejšieho po človečenstve, nášho Pána. Bolo to tiež znamenie na ubezpečenie dobrých anjelov a na zmätenie zlých, lebo im to zrejme ukazovalo, že Boh splní ustanovenie o stvorení človeka, napriek tej urážke, ktorej sa dopustili a vtelené Slovo a táto Žena, jeho Matka, budú sa mu páčiť nekonečne viac, než sa Mu môžu znepáčiť neposlušní anjeli. Toto znamenie bolo tiež ako dúha, ktorá sa ukazuje na nebi v mrakoch po búrke ako záruka, že i keby ľudia zhrešili ako tí anjeli a stali sa neposlušní, nebudú tak bez milosti trestaní ako anjeli , ale že toto podivuhodné znamenie im poskytne blahodarný liek. Bolo to, akoby Boh povedal anjelom: "Iné tvory, ktorým dám existenciu, nebudem trestať tým istým spôsobom, pretože k tomu rodu náleží Žena, v ktorej môj Jednorodený prijme telo. Môj Syn bude obnoviteľom priateľstva a Zmiercom mojej spravodlivosti; On otvorí cestu k blaženosti, ktorú by hriech zavrel.

96. Po potrestaní neposlušných anjelov použil Boh toto znamenie ako svedectvo, ktorým ukázal, že Jeho hnev, ktorý podnietila Luciferova pýcha, bol týmto znamením utíšený a uzmierený. A podľa nášho spôsobu chápania - radoval sa z prítomnosti Kráľovnej predstavenej týmto obrazom. Dal anjelom poznať, že skrze Krista a Jeho Matku odteraz obráti na ľudstvo tie milosti, ktoré odpadlí anjeli stratili svojím odbojom. Ono veľké znamenie malo na dobrých anjelov ešte aj iný účinok; hlavne preto, že boli akoby zarmútení a nešťastní (hovoriac podľa nášho spôsobu chá-

pania) chcel ich Najvyšší potešiť pohľadom na ten obraz a touto mimoriadnou rozkošou zvýšiť ich podstatnú blaženosť, čo si zaslúžili svojím víťazstvom nad Luciferom. Pozorovali túto Ženu takú plnú milosti (Ester 4,11), ktorá sa im javila ako znamenie pokoja a hneď poznali, že vyhlásenie trestu nebolo vynesené proti nim, pretože oni poslúchli rozkazy a vôľu Pána. V tomto znamení im bolo veľa zjavené o tajomstvách a svätosti Vtelenia a o Cirkvi bojujúcej a jej členoch. Vyrozumeli tiež, že majú byť na pomoci ľudskému pokoleniu tým, že budú bdieť nad ľuďmi, majú ich hájiť proti ich nepriateľom a viesť k večnej blaženosti. Videli tiež, že za svoju blaženosť budú vďačiť zásluhám vteleného Slova a že ich Stvoriteľ zachoval v stave milosti skrz Krista, ktorého božským úmyslom predurčil.

97. Akou veľkou radosťou a šťastím bolo toto všetko pre dobrých anjelov, takým veľkým trápením to bolo pre zlých duchov. Pre týchto to bolo časťou a počiatkom ich trestu, lebo ihneď videli, že budú týmto znamením premožení a potupení (Zj 3,15), lebo ho nezužitkovali vo svoj prospech. Všetky tieto a iné tajomstvá, ktoré nemôžem vysvetliť, snažil sa evanjelista zhrnúť v tejto kapitole a uzavrieť v tom veľkom znamení, aj keď pre nás to ostane nejasné a tajomné, pokým nepríde príslušný čas.

98. Spomínané slnko, ktorým je Žena odetá, je pravé Slnko spravodlivosti. Anjeli boli tým poučení, že Najvyšší bude svojou milosťou ostávať s touto Ženou, aby ju zatieňoval a hájil ochranou svojej nepremožiteľnej pravice. Mesiac bol pod jej nohami a slnko a mesiac sa rozlišujú od seba ako deň a noc. Mesiac ako symbol hriechu je pod jej nohami a slnko, ktoré je symbolom svetla milosti, odieva ju po celú večnosť. Tak isto všetky nedostatky milosti všetkých smrteľníkov musia byť pod jej nohami a nikdy nesmú vystúpiť do jej duše alebo k jej telu, ktoré naopak majú byť vždy nad všetkými anjelmi a ľuďmi. Ona jediná má byť vylúčená z tmy a pádu Luciferovho i Adamovho a bude ich šliapať nohami a tieto nebudú môcť nadobudnúť nad ňou žiadnu prevahu. Ako bola povznesená nad všetku vinu a následky dedičného hriechu, i bez osobných hriechov, Boh teraz symbolicky položil hriech pod jej nohy, aby dobrí anjeli a tiež zlí (hoci títo nedosiahli úplnú vedomosť o tomto tajomstve) mali úctu k tejto Žene ešte prv, než skutočne prišla na svet.

99. Koruna z dvanástich hviezd sú zrejme všetky čnosti, ktorými bola ozdobená táto Kráľovná neba a zeme. Avšak tajomstvo, že koruna pozostávala z dvanástich hviezd, má vzťah k dvanástim pokoleniam izraelským, podľa ktorých všetci vyvolení a predurčení sú poznačení, ako je to uvedené v siedmej kapitole Zjavenia sv. Jána. A pretože dary, milosti a čnosti všetkých vyvolených v najvyššom a najvznešenejšom stupni mali koru-

novať ich Kráľovnú, preto bola okolo jej hlavy koruna z dvanástich hviezd.

100. "Keďže bola v požehnanom stave." V prítomnosti všetkých anjelov, na radosť dobrých a pre potrestanie zlých, ktorí odporovali vôli Božej a splneniu tohto tajomstva, bolo im ukázané, že tri Osoby najsvätejšej Trojice vyvolili túto podivuhodnú Ženu za Matku Jednorodeného Otcovho. A pretože dôstojnosť Matky Slova bola hlavným počiatkom a základom všetkých veľkých prednosti tejto veľkej Panej a tohoto jej symbolu, bola ukázaná anjelom ako miesto odpočinku Najsvätejšej Trojice, zastúpenej v božskej Osobe vteleného Slova. Pre ich nerozlučné spojenie a spoločné bytie, všetky tri Osoby nemohli ináč, než byť tam, kde niektorá z nich bola prítomná; aj keď iba osoba Slova prijala ľudské telo a iba s Ním bola Mária v požehnanom stave.

101. "Kričala ..." Hoci dôstojnosť tejto Kráľovnej a tohto tajomstva mala byť na počiatku skrytá, aby sa Boh mohol narodiť pokorný, chudobný, nepoznaný, predsa neskoršie správa o tomto narodení bola hlasno ohlásená, že jej prvá ozvena pobúrila kráľa Herodesa a naplnila ho obavami. Vyvolala mudrcov z ich palácov a kráľovstiev, aby Ho hľadali (Mat. 2,3). Niektoré srdcia boli dotknuté bázňou, iné boli pohnuté k vnútornej vrúcnosti. Ovocie tohto narodenia, rastúce až do tej doby, kedy bolo povýšené na kríž, tak hlasno kričalo, že ho bolo počuť od východu slnka až na západ (Jn 12,32) a od končín severných až po končiny južné (Rim 10,18). Tak ďaleko bolo vtedy počuť hlas tej Ženy, ktorá porodila Slovo večného Otca.

102. "V pôrodných bolestiach a mukách." Nehovorí to preto, že mala porodiť v telesných bolestiach, pretože to bolo nemožné v tomto božskom pôrode. Ale hovorí to preto, že má byť veľkou bolesťou pre Matku, keď uvidí božské Dieťa vychádzať z úkrytu jej panenského života preto, aby trpelo a zomrelo ako obeť na zadosťučinenie za hriechy sveta. Lebo o tom Kráľovná mohla vedieť - a skutočne vedela o tom všetko vopred z Písma svätého. Pre prirodzenú lásku takej Matky, k takému Synovi, musela byť hlboko zarmútená, i keď s úplnou odovzdanosťou vôli Božej. V tejto bolesti bol tiež vopred naznačený zármutok tejto najnežnejšej Matky, aký jej spôsobí myšlienka, že pôrodom, kedy Syn opustí jej panenské lono, bude zbavená prítomnosti svojho pokladu; i keď jej duša stále požívala prítomnosť Jeho Božstva, predsa má byť dlho bez jeho telesnej prítomnosti, podľa ktorej bol výhradne jej Synom. Najvyšší ustanovil vyňať Ju spod hriechu, ale nie od prác a bolestí, ktoré by zodpovedali odmene pre Ňu pripravenej. Teda bolesti tohto pôrodu neboli následkom hriechu, ako sú u potomkov Eviných, ale následkom vrúcnej a dokonalej lásky najsvä-

tejšej Matky k svojmu božskému Synovi. Všetky tieto tajomstvá boli pre dobrých anjelov na obdiv a chválu, zlým však počiatkom ich trestu.

103. "A ukázalo sa na nebesiach aj iné znamenie: Hľa, veľký ohnivý drak, ktorý mal sedem hláv a desať rohov a na hlavách sedem korún. Svojím chvostom zmietol tretinu nebeských hviezd a zvrhol ich na zem." Nato nasledovalo potrestanie Lucifera a jeho nasledovníkov; lebo po vyslovení jeho rúhania proti Žene, ktorá bola obrazne ukázaná v nebeskom znamení, zistil, že viditeľne, zovňajškom sa zmenil z najkrajšieho anjela na zúrivého, najdesivejšieho draka. So zlosťou zdvihol svojich sedem hláv, totiž viedol sedem légií či oddielov všetkých tých, ktorí ho nasledovali a padli s ním. Každému oddielu, či zhromaždeniu, ustanovil hlavu a rozkázal im, aby samostatne páchali hriechy a prijali vodcovstvo v siedmym smrteľných hriechoch, ktoré sa obyčajne nazývajú hlavné, lebo zahrňujú v sebe všetky ostatné hriechy a tvoria akýsi regiment, ktorý povstal proti Bohu. Sú to hriechy: pýcha, lakomstvo, smilstvo, závisť, nestriedmosť, hnev, lenivosť. To je tých sedem korún, ktorými bol korunovaný Lucifer, keď sa premenil na draka. To je trest, ktorým ho Najvyšší potrestal a ktorým ho odsúdil, jeho i jeho nasledovníkov, pretože si to zaslúžili hroznou zlobou. Všetkým bol odmeraný trest a bolesti, primerané ich zlomyseľnosti a podielu, aký mali na splodení siedmych hlavných hriechov.

104. Desať rohov znamenalo víťazstvo neprávosti a zloby draka a márne chvastavé oslavy a povýšenosť, ktoré si pripisoval za svoju bezbožnosť. Vo svojej nízkej túžbe po dosiahnutí predmetu svojej nadutosti ponúkal nešťastným anjelom svoje zlovoľné a otravné priateľstvo a svojím falošným kniežatám kamarátstvo a odmeny. Tieto sľuby, plné beštiálnych nevedomostí a nesprávností boli tým chvostom, ktorým drak stiahol za sebou tretí diel nebeských hviezd. Títo anjeli boli tie hviezdy a keby boli vytrvali v dobrom, boli by cez celú večnosť žiarili s ostatnými anjelmi a so spravodlivými ako slnko (Dan 12,3). Avšak trest, ktorý si zaslúžili, strhol ich dole na zem, do ich nešťastia, priamo do stredu zeme, kde je peklo, v ktorom po celú večnosť budú zbavení svetla a radosti. (Júda 6).

105. "Tento drak postavil sa pred rodiacu Ženu, aby zhltol jej Dieťa, len čo Ho porodí." Luciferova pýcha bola taká bezmedzná, že zamýšľal postaviť svoj trón na výsosti a nanajvýš chvastavo hovoril v prítomnosti Ženy ukázanej v nebeskom znamení: "Tento Syn, ktorého tá Žena porodí, má nižšiu prirodzenosť než ja. Ja Ho pohltím a zničím. Povediem svojich nasledovníkov proti Nemu, budem rozširovať svoje náuky proti Jeho prehláseniam a proti zákonom, ktoré ustanoví. Budem viesť proti nemu ustavičný boj a odpor." Ale Najvyšší Pán mu odvetil, že táto Žena porodí

Chlapčeka, ktorý bude riadiť všetky národy železnou berlou. - „Tento človek,“ dodal Pán, "nebude Synom iba tejto Ženy, ale bude tiež mojím Synom, pravým Bohom a pravým človekom, obdarený mocou, ktorá premôže tvoju pýchu a rozdrví tvoju hlavu. On bude mocným Sudcom tvojím i všetkých, ktorí ťa poslúchajú a nasledujú, a bude ťa riadiť železnou berlou a zmarí všetky tvoje márne snahy a zámery. Tento Syn bude vzatý do neba k môjmu trónu, kde bude sedieť po mojej pravici ako Sudca a položím Jeho nepriateľov za podnož Jeho nôh, aby vládol nad nimi (Ž 2,9). Dostane odmenu ako muž spravodlivý, ktorý je zároveň pravým Bohom a vykonal veľa pre svoje tvory; všetci Ho budú poznať, klaňať sa Mu a ctiť Ho (Ž 19,1). Ty však, najnešťastnejší, poznáš, čo znamená deň hnevu Všemohúceho. Táto Žena tiež bude zavedená do ústrania, na svoje miesto, ktoré som pre Ňu určil" (Zj 12,6). Táto samota, do ktorej Žena utiekla, je to postavenie, ktoré zastáva naša Kráľovná, ako jediná nepredstihnuteľná vo svätosti a vyňatá spod každého hriechu. Lebo Ona mala tú istú prirodzenosť ako smrteľníci, ale veľmi vynikala nad anjelmi v milosti, zásluhách a daroch získaných spoločne s inými. Tak Tá, ktorá bola jediná a nemala seberovnú medzi tvormi, utiekla a bola postavená do samoty vyvýšenej nad všetky ostatné. Táto samota bola natoľko vzdialená od každého hriechu, že drak ju nemohol ani uvidieť, ani od doby Jej počatia nemohol o Nej nič poznať. Najvyšší postavil Ju samotnú a jedinú na svet, nikdy nemala styk s hadom a nikdy mu nebola podriadená. Naopak, Boh slávnym sľubom a zárukou potvrdil a prehlásil: "Táto Žena od prvého okamihu jej existencie bude jediná, vyvolená pre Mňa; ja už teraz ju vynímam od nadvlády jej nepriateľov a určím jej miesto milosti nanajvýš vynikajúce a neporovnateľné, aby tam bola živená tisícdvestošesťdesiat dní" (Zj 12,6). Za tento počet dní má Kráľovná zotrvať vo vnútornom a duchovnom stave najvznešenejších a mimoriadnych milostí, ktoré majú byť pamätnejšie a podivné. Toto sa stalo v posledných rokoch jej života, čo s Božou pomocou budem rozprávať, keď k tomu dôjdem. V tom stave bola živená tak božským spôsobom, že to nikdy nebudeme môcť náležite pochopiť. A pretože tieto milosti boli do istej miery cieľom, ku ktorému smerovali aj iné milosti jej života a boli akýmsi vyvrcholením, preto sa o nich evanjelista zvlášť zmieňuje.

K a p i t o l a 9

Vysvetlenie ďalšej kapitoly Zjavenia svätého Jána

106. "A na nebesiach povstal boj. Michal a jeho anjeli bojovali proti drakovi. Keď Pán ukázal tieto veci dobrým i zlým anjelom, sväté knieža Michal a jeho spoločníci s Božím dovolením začali boj proti drakovi a jeho stúpencom. Bol to podivný boj, lebo sa bojovalo rozumom a vôľou. Svätý Michal planúc horlivosťou pre Božiu česť a ozbrojený božskou mocou a svojou pokorou, odporoval nadutej pýche drakovej hovoriac: "Najvyšší je hodný cti, chvály a klaňaniu, hodný je byť milovaný, obávaný a poslúchaný všetkými tvormi. Je mocný a môže činiť, čo si praje. On, ktorý je nestvorený a nezávislý na nikom inom, nemôže žiadať nič iné, iba čo je nanajvýš spravodlivé. Nám dal milosť, akú máme, stvoril a urobil nás z ničoho. Môže stvoriť iné bytosti, tak veľa a takým spôsobom, ako sa Mu zapáči. Je správne a spravodlivé, aby sme pokorne padali dole tvárou v Jeho prítomnosti a klaňali sa Jeho velebnosti a kráľovskej vznešenosti. Preto poďte, anjeli, nasledujte ma, klaňajme sa Mu a vychvaľujme Jeho podivuhodné a tajné súdy, Jeho najdokonalejšie a sväté diela. Boh je najvyšší a nad všetkými tvormi a nemohol by byť najvyšším, keby sme my mohli obsiahnuť alebo pochopiť Jeho veľké diela. Vo svojej dobrote a múdrosti je nekonečný a bohatý v pokladoch svojich dobrodení. Ako Pán všetkých a nikoho nepotrebujúci, môže ich udeľovať komu chce a nemôže sa mýliť vo výbere. Môže milovať a zahrňovať svojou priazňou kohokoľvek si vyvolí a môže milovať, koho chce; môže povyšovať, tvoriť a obohacovať podľa svojho zaľúbenia. Vo všetkom je múdry, svätý a neodolateľný. Klaňajme sa a ďakujme Mu za podivuhodné dielo Vtelenia, ktoré ustanovil, za Jeho priazeň k Jeho ľudu, že mu navrátil milosť po jeho páde. Klaňajme sa tejto Osobe, obdarenej božskou i ľudskou prirodzenosťou, vzdávajme jej poctu a prijmime ju za svoju Hlavu, vyznajme, že je hodný všetkej slávy, chvály a velebnosti, ako Pôvodca milosti, vzdávajme Mu slávu a uznanie Jeho moci a Božstva.“

107. S takou zbraňou svätý Michal a jeho anjeli viedli vojnu a bojovali ako s mocnými papršlekmi pravdy proti drakovi a jeho nasledovníkom, ktorí zase používali rúhanie. Lucifer však nemohol zniesť pohľad svätého kniežaťa a nemohol mu odporovať, drásala ho vnútorná zlosť a snažil sa uniknúť svojmu trápeniu; ale bola Božia vôľa, aby bol nielen potrestaný, ale tiež premožený , aby svojím pádom poznal pravdu a Božiu moc. Napriek tomu sa však rúhal a kričal: „Nespravodlivý je Boh, pretože povýšil ľudskú prirodzenosť nad anjelskú. Ja som najvznešenejší a najkrajší anjel a víťazosláva patrí mne. Ja som to, ktorý postavím svoj trón

nad hviezdy a budem ako Najvyšší; ja nebudem poddaný nikomu, kto má nižšiu prirodzenosť a nedovolím, aby niekto dostal prednosť predo mnou, alebo bol väčší ako ja.“ Podobne hovorili tiež Luciferovi nasledovníci. Ale svätý Michal odpovedal: „Kto je ako Pán, ktorý sídli na nebesiach, alebo kto sa Mu môže prirovnať? Umĺkni nepriateľ, zastav svoje hrozné rúhanie, a pretože sa ťa zmocnila neprávosť, odíď z nášho stredu, ty bedár, a vo svojej zaslepenosti a bezbožnosti buď uvrhnutý do tmavej noci a chaosu pekelných múk. Ale my, duchovia Pána, uctime a pozdravme túto požehnanú Ženu, ktorá má dať ľudské telo vtelenému Slovu a uznajme ju za svoju Kráľovnú a Paniu.“

108. Veľké znamenie tejto Ženy slúžilo dobrým anjelom ako štít a vojenská zbraň proti zlým anjelom; lebo pri pohľade naň slabla všetka moc a dôvody zlých a boli uvedení do zmätku a mlčania, pretože nemohli zniesť tie tajomstvá a svätosť, ktorú malo v sebe. A tak ako sa božskou mocou sa ukázalo toto znamenie, tak sa tiež ukázala iná podoba, či znamenie - draka , aby tak zmenený mohol byť potupne zvrhnutý z neba, na zdesenie a hrôzu jeho nasledovníkov a na údiv svätých anjelov. To všetko bolo výsledkom tohto nového prejavu spravodlivosti a Božej moci.

109. Ťažko je slovami popísať, čo sa odohralo v tom pamätnom boji, pretože je príliš veľký rozdiel medzi našimi pojmami, založenými na hmotných veciach a tými, ktoré by boli primerané prirodzenosti a výkonnosti takých veľkých duchov, ako sú anjeli. „Ale zlí nepremohli“, lebo nespravodlivosť, lož, nevedomosť a zlomyseľnosť nemohli obstáť proti spravodlivosti, pravde, svetlu a dobrote, nemohli byť premožené tieto cnosti neprávosťami. Preto sa tiež hovorí: „ Ani sa už nenašlo ich miesto v nebi .“ Pre hriechy, ktorých sa títo zavrhnutí anjeli dopustili, stali sa nehodnými byť v spoločnosti Pánovej a večne pozerať na Neho. Pamiatka na nich bola vyhladená z Jeho pamäti, v ktorej boli zapísané pre vznešenosť a milosť svojej prirodzenosti, akú dostali. Stratené právo na miesta vyhradené pre nich, keby boli poslúchali, prešlo na ľudstvo. Teraz boli tie miesta odovzdané ľuďom, a to tak, že i každý znak po odpadlých anjeloch bol vyhladený a viac sa v nebi nenašiel. Ó, nešťastná hriešnosť a nešťastie, ktoré nikdy nebude možné popísať, ktoré spôsobilo taký strašný, hrozný trest! Evanjelista dodáva:

110. „ a zvrhnutý bol ten veľký drak, starý had, ktorý sa volá diabol a satan, zvodca celého sveta; bol zvrhnutý na zem a jeho anjeli boli zvrhnutí s ním.“ Svätý knieža Michal zvrhol z neba draka Lucifera svojím nepremožiteľným vojenským heslom: „Kto je ako Boh!“ Toto volanie bolo také mocné, že stačilo zvrhnúť tohoto pyšného obra i všetky jeho davy na zem do hrozného opovrhnutia do stredu zeme. Od tej doby začal

byť nazývaný drakom, hadom, diablom a satanom, ako ho pomenoval svätý archanjel v onom boji, na znak jeho ničomnosti a zlomyseľnosti. Zbavený blaženosti a cti, ktorej sa stal nehodným, bol zbavený tiež svojich mien a čestných titulov a namiesto nich dostal také, ktoré naznačujú jeho hanbu. Hriešne plány, ktoré navrhol a prikázal svojim spojencom, najmä aby zvádzali a kazili všetkých žijúcich na svete, sú dostatočným dôkazom jeho zlomyseľnosti. Preto ten, kto chcel trestať národy, bol odsúdený do pekelných končín, ako hovorí prorok Izaiáš v 14. kapitole, do hlbokej priepasti a jeho mŕtvola bola daná moľom a červom jeho vlastného zlého svedomia; tak sa splnilo na Luciferovi všetko, čo prorok o ňom v onej kapitole hovorí.

111. Keď bolo nebo vyčistené od zlých anjelov a dobrým, poslušným bolo odkryté Božstvo, keď boli už prijatí do slávy a zlí boli potrestaní, stalo sa potom to, čo evanjelista ďalej hovorí: „ vtom som počul mohutný hlas volať na nebesiach : „ Teraz prišlo spasenie a moc a Kráľovstvo nášho Boha, a vláda Jeho Pomazaného; lebo bol zvrhnutý žalobca našich bratov, ktorý žaloval na nich pred naším Bohom dňom i nocou.“ Tento hlas, ktorý evanjelista počul, bol hlas Slova a všetci anjeli ho počuli a načúvali mu. Jeho ozvena sa odrážala až v pekelných končinách a naplnila diablov bázňou a triaškou. Oni však neporozumeli toto tajomstvo úplne, ale iba natoľko, koľko Najvyšší určil zjaviť im pre zvýšenie ich zármutku a trestu. Bol to hlas Syna, ktorý menom človečenstva, ktoré mal prijať, žiadal večného Otca, aby spása, moc a kráľovstvo Jeho velebnosti a Kristovo panovanie už započalo, keď bol vyvrhnutý žalobník bratov toho istého Krista, nášho Pána, totiž ľudí. Bolo to ako žiadosť pred trónom Najsvätejšej Trojice, aby bola vykonaná spása, moc a tajomstvo vykúpenia a vtelenia. Žiadal, aby boli vykonané čo najskôr, pretože Lucifer plný zúrivosti, závisti a zlosti proti ľudskej prirodzenosti, ktorú Slovo má vziať na seba, teraz zle vyvádza na zemi. Slovo plné lásky a súcitu nazýva ľudí svojimi bratmi. O Luciferovi sa hovorí, že na nich žaluje „dňom i nocou“, pretože vo dne - pokiaľ ešte požíval milosť Božiu v prítomnosti večného Otca a Najsvätejšej Trojice - plný pýchy nás zľahčoval, a ešte viac v noci jeho vlastnej tmy a nášho pádu neustáva ustavične nás hanobiť a prenasledovať a neprestane až do skončenia sveta. Slovo nazýva dielo a tajomstvo vtelenia a svojej smrti „čnosťou“, „mocou“ a „panovaním“, pretože skutočne v ňom všetky mali svoj počiatok, lebo práve vo vtelení a smrti najlepšie prejavil svoje veľké čnosti a moc nad Luciferom.

112. Toto bolo po prvýkrát, čo sa Slovo menom človečenstva prihováralo za ľud u Božstva a čo sa Otec - podľa nášho spôsobu chápania takých vecí - radil s ostatnými Osobami najsvätejšej Trojice o tejto záleži-

tosti. Čiastočne zjavil tiež svätým anjelom uznesenie toho božského konzistória, povedal im o tajomstvách, o ktorých rozhodli: „ Lucifer vztýčil zástavu pýchy a hriechu a bude s celou svojou nenávisťou prenasledovať ľudské pokolenie. Svojou ľsťou zvedie mnoho ľudí a využije ich vášne na ich záhubu. Ľudia zaslepení hriechom a neprávosťami a nedbajúc na nebezpečenstvá, budú sa spreneverovať. Avšak jeho klamlivá pýcha, hriech a neprávosti sú nekonečne ďaleko od našej podstaty a našich prianí. Preto my vyzdvihneme slávu čnosti a svätosti; za tým účelom druhá Osoba prijme na seba ľudskú prirodzenosť: On povznesie čnosť pokory a bude ju učiť, ako i poslušnosti a všetkým čnostiam, a zaistí spasenie smrteľníkom. Bude pravým Bohom a stane sa pokorný a poslušný. Bude Mužom spravodlivým, vzorom a učiteľom všetkých čností. Pred naším tribunálom budú iba čnosti uznávané a budú víťaziť nad zlom. Povýšime pokorných a ponížime pyšných (Mat. 11,28). Práca a vytrvalosť bude v našich očiach chvályhodná; sužovaným a trpiacim budeme pomáhať. Nech im utrpenie slúži na nápravu a na postup v milosti a v našom priateľstve a podľa svojich schopnosti dosiahnu spasenie konaním čností. Blahoslavení budú plačúci (Mat. 5,3), šťastní chudobní a tí, ktorí trpia pre spravodlivosť a pre Krista, ich Vodcu; a nepatrní budú velebení a tichí srdcom povýšení. Mierumilovní budú milovaní ako naši synovia. Najdrahší nám budú tí, ktorí odpustia a znesú bezprávie a budú milovať svojich nepriateľov. Udelíme im hojné požehnanie a v nebi nesmrteľnú slávu. Náš Jednorodený splní toto ustanovenie a tí, ktorí Ho budú nasledovať, budú naši vyvolení, naši zvlášť milovaní; ich dobré skutky budú mať svoj počiatok v našom duchu, ktorý je prvou príčinou všetkých čností. My dopustíme, aby zlí utláčali dobrých, a pomáhali im tak dosiahnuť korunu, zatiaľ čo zlí si tým množia tresty. Nech sú pohoršení (Mat. 18,7) pre všeobecné dobro; nešťastní budú tí, ktorí to robia a blahoslavení tí, ktorých zlí sužujú. Márniví a pyšní budú pohŕdať pokornými a urážať ich; veľkí a mocní budú utláčať nízkych a skromných. Títo však namiesto zlorečenia budú im žehnať (1. Kor. 4,12). Dokiaľ budú pútnikmi, budú nimi ľudia opovrhovať, ale potom budú zaradení medzi anjelských duchov, našich synov, a obdržia miesta a koruny, ktoré nešťastní a nehodní odpadlíci stratili. Zatvrdilí a pyšní budú odsúdení na večnú smrť, kde poznajú svoje bláznivé konanie a prevrátenosť.“

113. „Aby všetci mali pravý vzor a nadbytok milosti, ak si budú priať ju využiť, zostúpi Syn schopný utrpenia a ako Vykupiteľ a zachráni ľudí (ktorých Lucifer pripravil o ich blažené postavenie) a pozdvihne ich svojimi nekonečnými zásluhami. Ustanovili a rozhodli sme sa na vykúpení ľudstva skrz Vykupiteľa a Učiteľa, ktorý bude schopný uzmierovať a učiť,

ktorý sa narodí i bude žiť v chudobe, zomrie v opovrhnutí, odsúdený ľuďmi na najpotupnejšiu a najhroznejšiu smrť; budú ho pokladať za hriešnika a za zločinca, ale predsa zadosťučiní našej spravodlivosti a za vinu hriechu. S ohľadom na Jeho predvídané zásluhy budeme preukazovať milosrdenstvo a láskavosť. S poznáme, že tí, ktorí sú pokorní a mierumilovní, ktorí pestujú cnosť, trpia a odpúšťajú, sú nasledovníkmi Krista a naši synovia. Nikto nebude môcť svojvoľne vojsť do nášho kráľovstva, ale iba ten, kto sám seba zapiera a berie svoj kríž a nasleduje svojho Majstra a Vodcu (Mat. 10,22). V našom kráľovstve budú iba dokonalí, ktorí podľa zákona pracovali, bojovali a vytrvali až do konca. Títo budú mať podiel v panovaní Kristovom, ktoré sa teraz začalo a ustanovilo. Lebo žalobník svojich bratov je zvrhnutý dole; víťazstvo Kristovo je zaistené; Jemu patrí povýšenie a sláva, lebo On obmyje a očistí človečenstvo svojou krvou. Preto iba On bude hodný otvoriť knihu zákona a milosti (Zj. 5,9). On je cesta, svetlo, pravda a život (Ján 14,6), skrze nich ľudstvo môže prísť ku Mne. On jediný otvorí brány nebies. On bude Prostredníkom (I. Tim. 2,5) a Príhovorcom smrteľníkov, v Ňom budú mať Otca a Brata (1. Ján 2,1), i Ochrancu, keď ich oslobodí od žalobníka a prenasledovateľa. Anjeli, ktorí ako verní synovia podieľali sa na práci nášho spasenia a moci a hájili panovanie môjho Krista, budú tiež poctení a korunovaní a budú po celú večnosť so mnou.

114. Tento hlas (v ktorom sú skryté tajomstvá od ustanovenia sveta, a zjavené učením a životom Ježiša Krista), vyšiel z trónu a pôsobil viac než môžem vysvetliť. Ním boli určené poslania, ktoré mali splniť anjeli. Svätý Michal a svätý Gabriel boli ustanovení za vyslancov vteleného Slova a Márie, Jeho najsvätejšej Matky. Majú byť pomocníkmi v celom tajomstve vtelenia a vykúpenia. S týmito dvoma kniežatami bol pre tú istú službu určený veľký počet anjelov, čo vysvetlím neskoršie (v číslach 201 - 206) . Iných anjelov ustanovil Všemohúci za spoločníkov a strážcov duší, aby ich učili a povzbudzovali k čnostiam a svätosti, odporujúcej neprávostiam, do ktorých Lucifer sľúbil zvádzať ľudstvo. Boli ustanovení, aby chránili a hájili duše a nosili ich na svojich rukách (Ž. 90,12), aby si snáď spravodliví neudreli svoje nohy o kamene, čo predstavujú nástrahy a osídla, ktoré im kladú nepriatelia.

115. Pri tejto príležitosti boli dané ešte aj iné ustanovenia, o ktorých evanjelista hovorí, že začala moc, spasenie, sila a Kráľovstvo Kristovo. Avšak k tajomným činom tejto doby patrí zvlášť poznačenie a vypočítanie predurčených na tajomných doskách božskej mysle, skrz predvedené zásluhy Ježiša Krista, nášho Pána. Ó, aké záhady a nevysvetliteľné tajomstvá boli ukryté v lone Božom! Ó, aký blažený je osud vyvolených! Čo sa

môže rovnať dôležitosti tohto! Ktoré tajomstvo je také hodné všemohúcnosti Božej! Aké veľké bolo víťazstvo moci Kristovej! Šťastní, nekonečne šťastní sú tí spojenci, ktorí vtedy boli poznačení a spojení s touto Hlavou! Ó, veľká Cirkev! Ó, silní ľudia a sväté zhromaždenia takého Vodcu a Majstra! Pri pomyslení na také vznešené tajomstvá úsudok človeka sa stáva bezmocným, môj rozum sa zastaví a jazyk onemie!

116. V rade troch božských Osôb dostala počiatok oná kniha, o ktorej hovorí Zjavenie svätého Jána a bola podaná Jednorodenému Otca; vtedy bola napísaná, uzavretá a zapečatená siedmimi pečaťami (Zjav. 5,7), o ktorých píše evanjelista. Keď sa Slovo stalo telom, otvoril ju. Jednorodený otvoril pečate podľa ich poriadku tým, že uskutočnil tajomstvá svojho narodenia, života a smrti, až po dokončenie všetkých vecí. Kniha obsahovala všetky ustanovenia Najsvätejšej Trojice po páde anjelov, menovite všetko to, čo sa týka vtelenia Slova a zákona milosti, desiatich prikázaní, siedmich sviatostí, všetkých článkoch viery a ich obsahu, zriadenia celej bojujúcej Cirkvi. Vtelenému Slovu, ktoré na seba vzalo ľudskú prirodzenosť, ako veľkňazovi a najvyššej Hlave (Žid. 6,20), bola daná moc udeľovať potrebné splnomocnenia a dary apoštolom a služobníkom Cirkvi.

117. Toto bol tajomný začiatok zákona evanjelia. V najtajnejšom poradnom zbore Trojice bolo dohodnuté a v božskom duchu zaznamenané, aby tí, ktorí budú zachovávať zákon, boli zapísaní do knihy života. Tu bol začiatok toho zákona a od večného Otca pápeži a preláti majú svoju moc a zastupiteľské splnomocnenie. Z tejto nekonečnej moci prýšti sila pre tých, ktorí sú tichí, chudobní duchom, pokorní a spravodliví. Toto je ich nanajvýš skromný vznik, a preto možno právom povedať, že ten, kto poslúcha predstaveného, poslúcha Boha (Luk.10,16), a kto nimi pohŕda, pohŕda Bohom. Toto všetko vzniklo a bolo ustanovené v božskom duchu a Kristovi bola daná moc, aby v príslušnom čase otvoril knihu ustanovení, ktorá bola do toho času uzavretá a zapečatená. V tejto dobe Najvyšší vydal zákon, to jest svedectvo o Jeho božských slovách v prirodzených zákonoch i v písomných zákonoch a sprevádzal ich podivnými skutkami a zjavovaním časti svojich tajomstiev skrz prorokov a patriarchov.

118. Skrz tieto svedectvá a „pre krv Baránka“, vraví sa „oni (spravodliví) zvíťazili nad ním (drakom).“ Krv Kristova by síce úplne stačila a dala až nadbytočne všetkým veriacim schopnosť, aby premohli draka, svojho žalobcu, a svedectvá i učenie prorokov majú veľkú silu a napomáhajú k večnej spáse - predsa však spravodliví získavajú ovocie umučenia a vykúpenia len svojím dobrovoľným spolupôsobením s touto božskou pomocou tak, že premáhajú samých seba i zlých duchov a používajú milosti. Títo nielenže plnia obyčajné prikázania a rady dané Bohom, ale

idú až tak ďaleko, že i život svoj obetujú za Pána (Zj, 6,9) na svedectvo Jemu i pre svoju nádej na korunu a víťazstvo, ktoré prisľúbil Kristus, ako to robili mučeníci pre svedectvo viery a pre obhájenie jeho cti.

119. Vzhľadom na tieto tajomstvá Písmo sv. dodáva: „Preto veseľte sa, nebesá, a všetci, ktorí v nich prebývate“. Veseľte sa, pretože budete príbytkom spravodlivých a ich Vodcu Ježiša Krista a Jeho najsvätejšej Matky. Veseľte sa, nebesá, lebo žiaden z hmotných a neživých tvorov nemá lepší údel ako vy, pretože vy budete domom Božím, ktorý potrvá večne a dostanete za Kráľovnú najčistejšie a nanajvýš sväté stvorenie, aké vyšlo z moci Najvyššieho. Preto veseľte sa, nebesá a všetci, ktorí v nich prebývate, vy anjeli, vy spravodliví, lebo budete spoločníkmi a služobníkmi Syna večného Otca a jeho Matky a budete mať podiel v duchovnom tele, ktorého hlavou je sám Kristus. Radujte sa, vy svätí anjeli, pretože zvyšujete svoju radosť tým, že zastávate svoje úrady a slúžite im svojou obranou a strážou. Nech sa obzvlášť raduje archanjel Michal, knieža nebeských zástupov, pretože hájil v boji slávu Najvyššieho a jeho posvätné tajomstvá, a pretože bude mať hlavnú úlohu pri vtelení Slova a bude zvláštnym svedkom všetkých jeho výsledkov až do konca. Nech sa radujú všetci jeho spojenci, všetci obranci Ježiša Krista a jeho Matky, pretože v dobe svojej služby nestratia podstatnú slávu, ktorá im už patrí. Pre tieto posvätné tajomstvá nech sa Nebesá veselia!

K a p i t o l a 10

Dokončenie vysvetlenia dvanástej kapitoly Zjavenia svätého Jána

120. „Beda však zemi a moru, lebo diabol zostúpil k vám veľmi rozzúrený, vediac, že má málo času.“ Beda zemi, na ktorej bude spáchané tak veľa hriechov a bezbožnosti! Beda moru, ktoré odoprelo vyliať svoje záplavy a bezodkladne zničiť páchateľov, ktorí sa dopustili takých veľkých urážok proti Stvoriteľovi a pomstiť tie urážky voči Tvorcovi a Pánovi! Avšak oveľa viac beda veľkému a zúrivému moru tých, ktorí nasledujú zlého ducha po jeho zostúpení do ich stredu, aby bojoval proti nim s veľkým hnevom a neslýchanou krutosťou! Je to hnev najzúrivejšieho draka, väčší než ručiaceho leva (1. Peter 5,8), ktorý sa snaží zničiť všetko stvorenie, ktorému všetky dni sveta sa zdajú krátkou dobou na vyliatie svojej zlosti. Tak je hladný a smädný, aby škodil smrteľníkom, že nestačia mu všetky dni ich života, lebo ich čas skončí, kým on túži po celej večnosti, aby mohol bojovať proti synom Božím. Ale neporovnateľne väčšia je jeho

nenávisť proti tej najblahoslavenejšej Žene, ktorá má rozšliapať jeho hlavu (Gen. 3,15). Preto evanjelista hovorí:

121. „Keď drak videl, že bol zvrhnutý na zem, dal sa prenasledovať Ženu, ktorá porodila chlapca.“ Keď odveký had videl to nešťastné miesto a stav, do akého upadol, a že bol zvrhnutý z najvyššieho neba, vybuchol ešte do väčšej zlosti a nenávisti a ako divoká beštia trhal svoje vlastné útroby. Matku vteleného Slova začal tak zúrivo nenávidieť, že to ľudský rozum a jazyk nemôžu pochopiť ani vysloviť. Ale do istej miery možno túto zlosť poznať podľa toho, čo nasledovalo hneď potom, keď tento drak zistil, že i so svojimi nasledovníkmi je uvrhnutý do pekelného ohňa. Popíšem túto udalosť, ako najlepšie mi bude možné a nakoľko to bolo môjmu rozumu objasnené.

122. Cez celý prvý týždeň stvorenia sveta a toho, čo je na ňom, Lucifer a zlí duchovia boli veľmi veľmi zamestnaní v snovaní nástrah a plánov bezbožnosti proti Slovu, ktoré sa malo vteliť a proti Žene, z ktorej sa malo narodiť ako človek. Prvý deň, ktorý zodpovedá terajšej nedeli, boli stvorení anjeli; dostali zákony a predpisy, podľa ktorých majú konať. Zlí anjeli neposlúchli a prestupovali nariadenia, ktoré dal Pán. Z božskej prozreteľnosti a dopustenia nasledovali potom ďalšie udalosti, ktoré sú vyššie popísané, až do rána druhého dňa, ktorý zodpovedá nášmu pondelku, kedy bol Lucifer a jeho zástupy zvrhnutí do pekla. Trvanie týchto dní sa zhoduje s krátkymi dobami alebo prestávkami, ktoré trvali medzi tvorením, činnosťou, zápasom, pádom alebo oslávením. Akonáhle Lucifer a jeho nasledovníci vošli do pekla, zhromaždili sa na všeobecnú poradu, ktorá trvala až do rána vo štvrtok. V tejto dobe Lucifer napínal všetku svoju bystrosť a diabolskú zlomyseľnosť v poradách sa zlými duchmi a kul plány, ako čo možno najviac hnevať a urážať Boha, aby sa čo najviac pomstil za trest, ktorým bol postihnutý. Konečne sa uzniesli a rozhodli, že najväčšou možnou pomstou a urážkou proti Bohu bude, keď budú prekážať účinkom lásky, ktorú mal Boh k človeku. Dúfali, že tým, keď budú ľudí klamať, prehovárať a pokiaľ možno i donucovať, dosiahnu to, aby nedbali na priateľstvo s Bohom, aby k Nemu boli nevďační a protivili sa Jeho vôli.

123. „Toto sa musíme snažiť robiť“, vravel Lucifer, „na to musíme vynakladať všetky naše sily, snahy a vedomosti. Podmaníme si ľudské tvory, aby sme ich mohli zničiť. Budeme prenasledovať toto ľudské pokolenie a olúpime ho o odmenu, ktorú majú prisľúbenú. Napneme všetku našu bdelosť, aby sme im znemožnili hľadenie na Boha, ktoré nám bolo nespravodlivo odopreté. Ja dosiahnem nad nimi veľké víťazstvo. Všetkých ich zničím a podriadim svojim zámerom. Rozosejem nové sekty

a bludy a zavediem zákony, ktoré sa vo všetkom budú protiviť zákonom Najvyššieho. Vzbudím medzi ľuďmi falošných prorokov a vodcov, ktorí tieto bludy budú rozširovať (Sk. 20,30) a pomocou nich budem rozsievať toto semeno. Neskoršie im určím miesto v týchto hrozných mukách. Budem utláčať chudobných, zarmútených a prenasledovať nesmelých. Budem rozsievať sváry, vyvolávať vojny a popudzovať národy k vzájomnému nepriateľstvu. Vzbudím pyšných a spupných mužov, aby šírili vládu hriechu a keď uskutočnia moje plány, pochovám ich v tomto večnom ohni, a to v mukách tým väčších, čím vernejšie ma nasledovali. Toto je moje kráľovstvo a toto je odmena, ktorú dám tým, ktorí ma nasledujú."

124. „Budem viesť krutý boj proti vtelenému Slovu; napriek tomu, že je Bohom, je tiež človekom a má teda nižšiu prirodzenosť, než je moja. Ja povýšim svoj trón a svoju dôstojnosť nad jeho; premôžem a ponížim Ho svojou mocou a prefíkanosťou. Tá Žena, ktorá má byť Jeho Matka, zahynie mojou rukou. Čo je jedna žena proti mojej moci a veľkosti? A vy, vy zlí duchovia, ktorým sa ukrivdilo spolu so mnou, nasledujte ma a poslúchajte ma pri vykonávaní tejto pomsty, ako ste ma nasledovali v neposlušnosti! Predstierajte, že ľudí milujete, aby bolo možné ich zničiť. Pomáhajte im, aby ste ich prevrátili a priviedli do týchto mojich pekelných končín." Žiaden ľudský jazyk nie je schopný primerane opísať zlobu a zúrivosť tohto prvého Luciferovho zhromaždenia a jeho zástupov, ktoré sa konalo proti ľudskému pokoleniu, ktoré v tej dobe ešte ani neexistovalo, ale jeho stvorenie bolo určené. V tejto porade zreli všetky neprávosti a hriechy sveta, odtiaľ vznikli klamstvá, sekty a bludy; všetky neresti vznikli v tomto zmätenom, hnusnom zhromaždení a všetci, ktorí páchajú zlo, sú v službách kniežaťa tohoto zhromaždenia.

125. Po skončení tejto schôdze Lucifer žiadal o dovolenie hovoriť s Bohom a Jeho Velebnosť pre svoje vznešené ciele mu k tomu dala povolenie. Bolo to dovolené tým istým spôsobom, akým satan hovoril s Bohom, keď žiadal o dovolenie, aby mohol prenasledovať Jóba (Jób 1,6) a stalo sa to v deň, ktorý sa zhoduje s naším štvrtkom. Oslovil Najvyššieho týmito slovami: „Pane, pretože Tvoja ruka tak ťažko na mňa doľahla a trestá ma s takou veľkou krutosťou, a pretože si predurčil všetko, čo chceš vykonať pre ľudské pokolenie, ktoré mieniš stvoriť, a pretože si praješ povzniesť a tak vysoko vyvýšiť vtelené Slovo a tú Ženu, ktorá má byť Jeho Matkou, obohatiť všetkými predurčenými darmi: buď teraz nestranný a spravodlivý, a keď si mi dal povolenie prenasledovať ostatných ľudí, daj mi tiež dovolenie pokúšať Krista a bojovať proti Bohočloveku a proti tej Žene, ktorá má byť Jeho Matkou. Daj mi slobodu, aby som proti nim mohol rozvinúť všetku svoju moc." Lucifer pri tejto príleži-

tosti povedal ešte viac a napriek tomu, že jeho pýcha bola veľmi pokorená, predsa sa ponížil, keď žiadal o toto dovolenie. Mal takú veľkú zlostnú túžbu, aby získal to, čo chcel, že bol ochotný pre tú chvíľu odložiť i svoju nadutosť a spupnosť a prinútiť tak jednu neprávosť, aby ustúpila inej. Vedel veľmi dobre, že bez dovolenia od Všemohúceho Pána nemôže nič podniknúť. Preto, aby mohol pokúšať Krista, nášho Pána, a zvlášť Jeho najsvätejšiu Matku, bol ochotný pokoriť sa hoci tisíckrát, lebo sa bál hrozby, ktorá bola vyslovená, že Ona rozšliape jeho hlavu.

126. Pán na to odpovedal: „Satan, nesmieš žiadať také dovolenie, ako by ti malo byť udelené podľa spravodlivosti: lebo vtelené Slovo je Boh a najvyšší a všemohúci Pán, aj keď je zároveň pravým človekom a ty si iba Jeho tvor. I keď iní ľudia hrešia a podriaďujú sa tvojej vôli, nebude to možné u môjho Jednorodeného, ktorý sa stane človekom. I keď sa ti podarí z ľudí spraviť otrokov hriechu, Kristus bude svätý a spravodlivý a oddelený od hriechu. On ľudí vykúpi, keď padnú. A táto Žena, voči ktorej máš toľkú zlosť, aj keď bude iba obyčajným tvorom a pravou ľudskou dcérou, z môjho ustanovenia bude pred hriechom uchránená. Ona bude vždy úplne moja a žiadnym spôsobom alebo právom nebude nikomu dovolené, aby mal na Nej podiel.“

127. Na to satan odpovedal: „Aký teda div, že táto Žena bude svätá, keď nikto na svete nebude mať dovolené zvádzať Ju proti svätosti, alebo Ju prenasledovať a navádzať na hriech? Toto nemôže byť rovnoprávny ani spravodlivý súd, ani to nemôže byť primerané a chvályhodné.“ Lucifer ešte dodal iné rúhania a opovážlivosti. Avšak Najvyšší, ktorý všetko najlepšie riadil, mu odvetil: „Dovolím ti pokúšať Krista tak, že v tom bude príkladom a učiteľom pre všetkých ostatných ľudí. Dovolím ti tiež prenasledovať tú Ženu, ale nesmieš sa Jej dotknúť, pokiaľ sa týka života jej tela. Je to moja vôľa, aby Kristus a Jeho Matka neboli vyňatí z pokušenia, ale aby si ich pokúšal ako ostatných ľudí.“ Toto dovolenie sa drakovi páčilo viac než dovolenie pokúšať všetkých ostatných ľudí. Rozhodol sa, že v tomto prípade bude opatrnejší, než pri uskutočňovaní ostatných svojich plánov, ako sa tiež neskoršie skutočne stalo. Rozhodol sa, že iba on sám ich uskutoční a nikoho iného s tým nepoverí. Preto evanjelista hovorí ďalej:

128. „Dal sa prenasledovať Ženu, ktorá porodila chlapca.“ Lebo s dovolením Pána viedol neslýchaný boj a prenasledovanie proti Tej, o ktorej sa domnieval, že je Matkou vteleného Boha. Pretože toto bude popísané neskoršie (v číslach 692-697), časť II: v číslach 340-371 a III. v číslach 451-528), poviem iba, že toto presahovalo všetko ľudské chápanie. Rovnako obdivuhodný bol jej slávny odpor a víťazstvo nad diablami. Preto,

aby popísal spôsob, ako sa hájila, apoštol vraví: „Žena však dostala dvoje veľkých orlích krídel, aby mohla odletieť na svoje miesto na púšti, a živila sa tam mimo dohľadu hada rok a dva roky a pol roka.“ Tieto dve krídla dostala najsvätejšia Panna prv, než sa dostala do tohto boja, lebo bola obdarená zvláštnymi darmi a prednosťami. Jedným krídlom bola zvláštna vliata veda, ktorá jej novým spôsobom zjavila veľké tajomstvá a sväté záhady; a druhým krídlom bola nová veľká pokora, ako bude na svojom mieste vysvetlené (v časti II. v číslach 335-339 a v časti III. č. 448-450). S týmito dvoma krídlami odletela k Pánovi, do obydlia jej prislúchajúceho, lebo žila iba v Ňom a všetka jej pozornosť bola iba v Ňom sústredená. Letela ako kráľovský orol a jej let nikdy nesmeroval k nepriateľovi, lebo vo svojom lete bola samotná a žila odlúčená od všetkých pozemských vecí, jedine v spoločenstve so svojím posledným Cieľom, totiž s Bohom. V tejto odlúčenosti „bola živená rok a dva“, hoci toto živenie trvalo po celý jej život, predsa bolo väčšie v dobe jej veľkého boja proti satanovi. V tých dobách dostávala milosti primeranejšie k veľkosti tohto boja. Slová „rok a dva“ značia tiež blaženosť, ktorou boli odmenené a korunované jej víťazstvá.

129. „Pol roka mimo dohľadu hada“. Tento pol rok je doba, v ktorej najsvätejšia Panna bola zbavená prenasledovania draka a žila ďaleko od jeho dohľadu; lebo keď zvíťazila v boji, bola božskou prozreteľnosťou ako Víťazka od neho oslobodená. Túto slobodu dostala, aby sa mohla tešiť mieru a pokoju, ktorý si zaslúžila víťazstvom nad nepriateľom, ako to popíšem neskoršie (časť II. č. 526). Čo sa týka doby zápasu, evanjelista hovorí:

130. „A had vychrlil za Ženou vodu z pysku ako rieku, aby ju prúd strhol; ale zem pomohla Žene: otvorila ústa a pohltila rieku, ktorú drak vychrlil z pysku.“ Proti tejto Panej namieril Lucifer celú zlobu i všetky svoje sily, lebo všetci, ktorých kedy pokúšal, zdali sa mu menej dôležití, než nanajvýš svätá Mária. S toľkou silou ako prúd veľkej, prudkej rieky, chŕlili sa z pysku tohoto draka proti Márii zlomyseľnosť, klamstvá a pokušenia. Ale zem jej pomohla, lebo zem jej tela a jej náklonnosti nebola prekliata, ani sa jej nijako netýkal trest, ktorý vyslovil Boh proti Adamovi a Eve. Lebo tým je naša zem prekliata a plodí tŕnie namiesto ovocia. Je zranená vo svojej prirodzenosti náklonnosťou k hriechu, „fomes peccati“ (Gen. 3,17), ktorá stále na nás útočí a budí v nás odporujúce snahy. Diabol využíva tieto náklonnosti na skazu ľudí, lebo nachádza v nás zbraň pre svoje útoky a boje; lichotí našim zlým náklonnostiam svojimi falošnými predstavami a zdanlivou lahodnosťou a rozkošou, a tým nás vábi k zmyselným pozemským veciam.

131. Avšak presvätá Mária bola svätá a posvätená zem, bez dotyku zlých náklonností a vylúčená z akéhokoľvek nebezpečenstva skazenosti pochádzajúcej zo sveta. Naopak, pretože všetky jej náklonnosti boli najdokonalejšie usporiadané a podriadené milosti, zem jej tela bola v úplnom súlade s dušou. Preto zem otvorila svoje ústa a pohltila prúd pokušení, ktoré drak proti Nej márne vychŕlil, lebo zistil, že ten materiál je neschopný zapáliť sa pre hriech, nie taký, aký je u iných Adamových potomkov. Ich pozemské a nezriadené vášne sú priaznivejšie na to, aby záplavy pokušení vydávali, než aby ich pohltili, lebo naše náklonnosti a skazená prirodzenosť vždy odporujú čnostiam. Pre tieto jeho márne snahy proti tejto tajomnej Žene hovorí Písmo sväté:

132. „I rozhneval sa drak na Ženu a pobral sa bojovať proti ostatným z Jej potomstva, ktorí zachovávajú prikázanie Božie a majú svedectvo Ježišovo.“ Keď Kráľovná všetkého stvorenia draka slávne premohla vo všetkých veciach, tento sa desil hrozného trápenia, ktoré mu spôsobí jeho vlastné zahanbenie a zničenie celej pekelnej moci, utiekol od Nej, rozhodnutý viesť krutú vojnu proti iným dušiam, ktoré patria k pokoleniu a rodu blahoslavenej Matky. Sú to veriaci, ktorí sú poznačení krvou Kristovou pri svätom krste, ako plnitelia prikázaní a stáli svedkovia. Preto všetok hnev zlého ducha sa obrátil tým väčšou zúrivosťou proti svätej Cirkvi a jej členom, keď zistil, že nemôže dosiahnuť žiadnu prevahu nad Kristom a Jeho najsvätejšou Matkou. Najviac bojuje proti osobám, ktoré svoje panenstvo zasvätili Kristovi a s obzvláštnou nenávisťou sa snaží zničiť čnosť panenstva a čistoty, ktoré sú základom a dedičstvom najčistejšej Panny a Matky Baránkovej. Preto evanjelista hovorí:

133. „A zastal si na brehu mora.“ Je to opovrhnutiahodná márnosť sveta, ktorou sa drak živí a požiera ju ako seno (pozn. piesok morský). Toto všetko sa odohralo na nebi a anjeli v ustanoveniach božskej vôle videli mnohé tajomstvá, týkajúce sa výsad vyhradených pre Matku vteleného Slova. Popísala som krátko, čo som videla, lebo moje slová sú chudobné a nedostatočné, aby presne popísali toľké množstvo tajomstiev.

K a p i t o l a 11

Vo stvorení všetkých vecí Pán mal na zreteli Krista a jeho najsvätejšiu Matku. Vyvolil si svoj ľud a zahrnul ho milosťami

134. V ôsmej kapitole knihy Prísloví hovorí o sebe Múdrosť, že bola prítomná pri stvorení, usporadujúc všetky veci so Stvoriteľom. (Prísl.

8,30). A ja som vyššie povedala, (v čís. 54), že Múdrosť je vtelené Slovo, ktoré so svojou najsvätejšou Matkou bolo v duchu prítomné, keď sa Boh ustanovil na stvorenie celého sveta, lebo v tom okamihu Syn neexistoval spolu len v božskej podstate s Otcom a Duchom Svätým ale aj v Jeho ľudskej prirodzenosti, ktorú mal na seba vziať, Ho videla Božská myseľ Otcova počatého ako pravzor celého diela. Zároveň s Ním už Boží zrak videl prítomnú v ľudskej prirodzenosti Jeho najsvätejšiu Matku, ktorá Ho mala počať vo svojom najčistejšom živote. V týchto dvoch Osobách predvídal všetky svoje diela, takže kvôli Nim (hovoriac ľudským spôsobom) prehliadol všetko, čo by Ho mohlo urážať v konaní ľudí i anjelov, ktorí mali padnúť; lebo správanie anjelov bolo pohnútkou, aby radšej odstúpil od stvorenia ľudského pokolenia a tých vecí, ktoré mu mali slúžiť.

135. Najvyšší pozeral na svojho Syna a Jeho najsvätejšiu Matku ako na vzory, ktoré vznikli z Jeho najvyššej múdrosti a moci, aby slúžili ako pravzory, podľa ktorých mienil stvoriť celé ľudské pokolenie. Tak všetci ostatní ľudia záviseli od týchto dvoch ako na prostredníkoch medzi nimi a Bohom. Boh stvoril tiež všetky hmotné veci, potrebné pre ľudský život, ale s takou múdrosťou, že niektoré z nich slúžia tiež ako symboly na zastúpenie do istej miery týchto dvoch Bytostí, ktoré hlavne mal na mysli a ktorým, totiž Ježišovi a Márii, malo byť všetko ostatné poddané. Pre ten účel stvoril nebeské svetlá, slnko a mesiac (Gen. 1,10), tak, aby v oddeľovaní dňa a noci tieto svetlá zobrazovali Krista ako Slnko spravodlivosti a Jeho najsvätejšiu Matku, krásnu ako mesiac (Šal. 6,9), lebo títo dvaja oddeľujú deň milosti a noc hriechu. Slnko ožiarujúc mesiac a obidve spoločne s hviezdami nebeskej oblohy osvetľujú všetky ostatné tvory v medziach vesmíru.

136. Boh stvoril ostatné bytosti a zvýšil ich dokonalosť, pretože mali slúžiť Kristovi a Jeho najsvätejšej Matke Márii a jej prostredníctvom tiež všetkým ľuďom. Prv, než vznikol vesmír zo svojej ničoty, vystrojil ho ako bohatú hostinu, pamätnejšiu než Asuerove hody (Est. 1,3), lebo mal stvoriť človeka na svoje potešenie a priviesť ho k užívaniu jeho vedomostí a lásky. Ako najvľúdnejší a najštedrejší Pán neprial si, aby pozvaní hostia boli nútení čakať, ale aby stvorenie i pozvanie na hostinu Jeho vedomostí a lásky bolo jedným a tým istým úkonom. Človek nemal strácať žiaden čas s tým, čo sa ho tak veľmi týka, najmä poznať a chváliť svojho všemohúceho Tvorcu.

137. Šiesty deň Boh stvoril a spravil Adama vo veku tridsaťtri rokov. To bol vek, v ktorom Kristus mal podstúpiť smrť a Adam, čo sa týka telesného vzhľadu, bol podobný Kristovi, že by sa sotva našiel nejaký rozdiel. Tiež podľa duše bol Adam veľmi podobný Kristovi. Z tela Adamov-

ho Boh stvoril Evu, natoľko sa podobajúcu blahoslavenej Panne, že mala tú istú podobu i postavu. Boh sa díval na tieto obrazy veľkých originálov s najväčšou záľubou a blahovôľou a kvôli oným Originálom ich zahrnul hojným požehnaním, ako by sa chcel baviť s nimi a ich potomkami, kým príde čas pre utvorenie Krista a Márie.

138. Avšak ten blažený stav, v ktorom Boh stvoril rodičov ľudského pokolenia, trval iba veľmi krátku dobu. Nenávisť hadova okamžite povstala proti nim, lebo satan netrpezlivo čakal na ich stvorenie a akonáhle boli stvorení, jeho nenávisť ihneď začala proti nim svoju činnosť. Ale nebolo mu dopriate byť svedkom pri stvorení Adama ani Evy, ako bol pri stvorení všetkých ostatných vecí. Boh sa rozhodol, že mu neukáže, ako učinil človeka, ani ako utvoril Evu z rebra Adamovho. To všetko bolo pred ním skryté, pokým neboli obidvaja spolu. Keď však zlý duch uvidel obdivuhodné zloženie ľudskej prirodzenosti, ktorá v dokonalosti vynikla nad všetkých iných tvorov, krásu duší i tiel Adama a Evy, keď videl tú otcovskú lásku, akú im Boh preukazoval a ako ich ustanovil za pánov všetkého stvorenia, a že im dal nádej na večný život, nenávisť draka vyšľahla v zúrivosť a žiaden jazyk nemôže popísať zlosť, aká naplnila túto beštiu, ani akú mal veľkú závisť a túžbu vziať život týmto dvom bytostiam. Bol by to zaiste urobil, ako rozzúrený lev, keby nebol vedel, že vyššia moc by mu v tom zabránila. Napriek tomu skúmal a snažil sa zosnovať nejaký prostriedok, ktorý by ich stačil olúpiť o milosť Najvyššieho a urobil ich nepriateľmi Božími.

139. V tom sa Lucifer klamal; lebo Pán mu už od začiatku tajomne vyjavil, že Slovo vezme na seba ľudské telo v živote presvätej Márie, ale neoznámil mu ako a kedy; a taktiež pred ním skryl stvorenie Adama a utvorenie Evy, aby Lucifer od začiatku pracoval v neistote a nevedomosti o tajomstve a dobe vtelenia Božieho Syna. Pretože jeho hnev a bdelosť boli tak neobyčajne obmedzené v tom, čo sa týkalo Krista a Márie, domnieval sa, že Adam pochádza z Evy a že ona je matkou a Adam vteleným Slovom. Jeho podozrenie vzrástlo, keď pocítil božskú moc, ktorá mu bránila škodiť životu týchto tvorov. Naproti tomu si skoro uvedomil Božie príkazy, ktoré mu neboli tajné, lebo počul o nich rozhovor. Keď jeho pochybnosti stále viac mizli pri počúvaní slov prvých rodičov a keď odhadol ich prirodzené dary, začal ich obchádzať ako rozzúrený lev (1. Pet. 5,8) a snažil sa vstúpiť cez tie náklonnosti, ktoré v každom z nich pobadal. Napriek tomu, pokiaľ nebol vyvedený z klamu až v dobe vykúpenia, stále kolísal medzi hnevom proti Kristovi a Márii a medzi obavami, že bude nimi premožený. Zo všetkého najviac sa hrozil, že ho premôže Kráľovná nebies, ktorá má byť len obyčajný tvor a nie Boh.

140. Preto prikázanie dané Adamovi a Eve mu dodalo odvahy, pripravil si pascu a s celou silou sa Lucifer pustil do práce, aby ich polapil, a odporoval i prekážal v plnení Božej vôle. Najprv sa priblížil k žene a nie k mužovi, lebo vedel, že od prirodzenosti je krehkejšia a slabšia, a pretože - keď ju bude pokúšať - bol si istejší, že to nie je Kristus, s ktorým sa má stretnúť. Proti nej mal tiež väčšiu nenávisť od tej doby, kedy videl jej znamenie na nebi a od onej hrozby, ktorú proti nemu urobil Boh. Pre to všetko bol jeho hnev proti Eve väčší, než proti Adamovi. Prv než sa jej ukázal, vzbudil v nej veľa rušivých myšlienok a predstáv, aby sa k nej mohol priblížiť, keď bude rozčúlená a predpojatá. Ale pretože je o tom písané na inom mieste, nebudem sa tu šíriť o prudkosti a neľudskosti tohto pokušenia; tu stačí zmieniť sa iba o tom, čo hovorí sväté Písmo: že vzal na seba podobu hada (Gen. 2,1) a takto hovoriac k nej začal rozhovor, ktorý nemala pripustiť. Počúvala ho a odpovedala mu, a začala mu veriť; potom prestúpila prikázanie Božie a nakoniec prehovorila i svojho manžela, aby prestúpil to isté prikázanie. Tak zničili seba i všetkých ostatných: pre seba i pre nás stratili blažené miesto, do ktorého ich Boh postavil.

141. Keď Lucifer videl, že padli a ich vnútorná krása milosti a pôvodnej spravodlivosti sa zmenila na ohavnosť hriechu, slávil svoje víťazstvo s neuveriteľnou radosťou a chvastaním sa v spoločnosti svojich zlých duchov. Avšak čoskoro klesla jeho pýcha a chvastanie, keď uvidel opak toho, čo očakával: ako zaobchádzala s previnilcami láskavá a milosrdná Božia láska a ako im ponúkla príležitosť konať pokánie, a dala im nádej na odpustenie a navrátenie milosti. Navyše videl, ako využili toto odpustenie, ako ľutovali a boli skrúšení a ako im bola vrátená krása milosti. Keď diabli spozorovali účinok ľútosti, celé peklo bolo opäť zmätené. Ohromenie Lucifera vzrástlo, keď počul rozsudok, ktorý Boh vyslovil nad vinníkmi a v ktorom bol zahrnutý aj on. Zvlášť a nadovšetko ho trápilo opakovanie hrozby: „Žena rozšliape tvoju hlavu“ (Gen. 3,15), ktorú počul už v nebi.

142. Po páde prvých rodičov potomkovia Evy sa množili a tak vznikali rozdiely a rozmnožovanie dobrých i zlých, vyvolených i zatratených, nasledovníkov Vykupiteľa Krista a nasledovníkov satana. Vyvolení vinú sa k svojmu Vodcovi vierou, pokorou, láskou, trpezlivosťou a všetkými čnosťami a k tomu, aby dosiahli víťazstvo dáva im Boh milosť a dar posily, pomoci a krásy, ktorú im zaslúžil Vykupiteľ a Pán všetkých. Zatratenci však, ktorí nedostávali také dobrodenia od svojho falošného vodcu, nedostanú žiadnu inú odmenu než večné muky a zmätok v pekle, nasledujú ho v pýche, drzosti, nehanebnosti a zlomyseľnosti, lebo sú zvedení do týchto nezriadeností otcom lži a pôvodcom hriechu.

143. K tomu všetkému Najvyšší vo svojej nevýslovnej láskavosti udelil našim prvým rodičom svoje požehnanie, aby ľudské pokolenie rástlo a množilo sa. (Gen. 4,3) Najvyššia Prozreteľnosť dopustila, aby Eva v nespravodlivom Kainovi porodila vzor zlého ovocia hriechu a v nevinnom Ábelovi predobraz Krista, nášho Pána, v podstate i v podobnosti. Lebo zákon a Kristovo učenie začalo pôsobiť v prvom spravodlivom. Všetci ostatní spravodliví ho mali nasledovať tým, že budú trpieť pre spravodlivosť (Mat. 10,22), že ich budú nenávidieť a prenasledovať hriešnici a zatratení, aj ich vlastní bratia. Teda u Ábela sa začala prejavovať trpezlivosť, pokora a tichosť a u Kaina závisť a zlomyseľnosť pre dobrý skutok spravodlivého a na jeho vlastnú záhubu. Zlý víťazí, dobrý trpí; predvádzajú divadlo, aké svet vo svojom pokroku ukazuje do dneška, najmä Jeruzalem bohabojných a Babylon odpadlíkov, každý so svojím vodcom a hlavou.

144. Najvyšší si tiež prial, aby prvý Adam - čo sa týka spôsobu stvorenia - bol vzorom druhého; lebo tak, ako pred stvorením prvého stvoril a zariadil pre neho obec všetkých bytostí, ktorých mal byť pánom a hlavou - tak pred objavením sa Jednorodeného nechal uplynúť veky, aby Jeho Syn v rozmnoženom množstve ľudského pokolenia si mohol pripraviť ľudí, ktorých mal byť hlavou, učiteľom a kráľom. Nemal byť ani na okamih bez ľudí a nasledovníkov: taký obdivuhodný je súlad a poriadok, akým božská múdrosť usporiadala všetky veci tak, že uskutočnila neskoršie tie, ktoré boli prvé v úmysle.

145. Ako svet pokračoval na svojej ceste, aby Slovo mohlo zostúpiť z lona Otcovho a obliecť sa do smrteľnosti, Boh vyberal a pripravoval najšľachetnejších ľudí, najobdivuhodnejších z dôb minulých i budúcich. Z týchto tiež založil najosvietenejšie a sväté pokolenie, z ktorého mal On podľa tela vzísť. Nebudem sa zdržovať podrobnosťami rodokmeňa Krista, nášho Pána, lebo výpis evanjelistov postačí. Poviem iba pre chválu Najvyššieho, že mi veľakrát ukázal, s akou neporovnateľnou láskou tento ľud miloval, koľkú priazeň mu prejavoval a aké tajomstvá a sväté veci mu zveril, ako to bolo neskoršie ukázané cez svätú Cirkev. Lebo v žiadnej dobe nespal ani nedriemal Ten, ktorý strážil Izrael. (Ž. 120,4)

146. Vzbudzoval svätých prorokov a patriarchov, ktorí obrazne v proroctvách dávno nám oznámili to, čo my teraz vlastníme. Praje si, aby sme ich ctili, uvedomili si, ako si oni vážili zákon milosti, ako vrúcne sa zaň modlili a túžili po ňom. Tomuto ľudu Boh ukázal svoju nepremenlivú podstatu v mnohých zjaveniach a oni nám zasa tieto postúpili v svätom Písme, toto obsahuje nesmierne tajomstvá, ktoré chápeme a učíme sa ich poznávať vierou. A všetky tieto tajomstvá boli zdokonalené a uskutočnené

vteleným Slovom, ktoré nám zanechalo bezpečné pravidlá viery a potravu svätého Písma vo svojej Cirkvi. Hoci proroci a spravodliví onoho ľudu neboli takí šťastní, aby videli Krista v jeho tele, predsa prežívali dobrotu Pána, ktorého poznávali v proroctvách a ktorý pohol ich srdcia k modlitbám za Jeho príchod a za vykúpenie celého ľudského pokolenia. Zhoda a súlad všetkých týchto proroctiev, tajomstiev a túžob praotcov boli pre Najvyššieho ako sladká hudba, ktorá mala ozvenu v posvätnom úkryte Božstva a skrátila dobu určenú pre Jeho zostúpenie a spolužitie s ľuďmi.

147. Aby som sa dlho nezdržala pri tom, čo mi Pán o tom zjavil a aby som prikročila k prípravám, ktoré Pán vykonal pre zoslanie vteleného Slova a Jeho presvätej Matky na svet, uvediem tieto tajomstvá iba stručne podľa poradia, ako sú v svätom Písme. V prvej knihe Mojžišovej (Genezis) je písané o počiatku a stvorení sveta pre ľudské pokolenie, o rozdelení zeme, o treste a obnovení, o zmätení jazykov a o pôvode vyvoleného národa, o jeho pokorení v Egypte a mnohé iné tajomstvá, ktoré zjavil Boh Mojžišovi, aby nás priviedol k poznaniu Jeho lásky a spravodlivosti voči ľuďom, ktorých od počiatku viedol k tomu, aby Ho poznali a slúžili Mu a naznačoval vopred to, čo sa rozhodol (ustanovil) urobiť v budúcnosti.

148. Druhá kniha Mojžišova (Exodus) obsahuje to, čo sa s vyvoleným ľudom stalo v Egypte, rany a tresty, ktoré Boh zoslal, aby ho vyslobodil, jeho odchod a prechod morom, písaný zákon, ktorý dal s toľkými prípravami a divmi, tiež mnohé iné veľké tajomstvá, ktoré Boh pripravil pre svoj ľud tým, že stíha jeho nepriateľov a zas dopúšťa súženie naň, nepriateľov tresce s prísnosťou Sudcu, Izraelitov napravuje s láskavosťou Otca, zosiela na nich veľké trampoty a tým ich učí, aby si vážili Jeho dobrodenia. Robil veľké divy s Mojžišovou palicou, ktorá je predobrazom kríža, na ktorom bolo obetované vtelené Slovo, ako baránok za spasenie mnohých a pre pád iných (Luk 2,34). Je to tak, ako to bolo s Mojžišovou palicou a Červeným morom, ktorého vlny vyvolený ľud chránili, ale Egypťanov zahubili. Tak naplňoval život svätých radosťami i bolesťami, námahami i odpočinkom; s nekonečnou múdrosťou a prozreteľnosťou zobrazoval v nich život a smrť Krista, nášho Pána.

149. V tretej knihe Mojžišovej (Leviticus) sú popísané a nariadené mnohé obety a obrady na uzmierenie Boha. Toto všetko naznačovalo Baránka, ktorý mal byť obetovaný za všetkých ľudí; naznačovali tiež nás, skutočne obetovaných Božej Velebnosti, ako to bolo predobrazené v týchto obetách. V tej knihe sú tiež popísané rúcha Árona, najvyššieho kňaza a Kristovho obrazu, hoci Kristus nemal byť kňazom tohto nižšieho rádu, ale rádu Melchizedechovho (Ž 109,4).

150. Štvrtá kniha Mojžišova (Numeri) popisuje blúdenie Izraelitov na púšti, čo je predobrazom toho, čo sa malo stať s Cirkvou svätou, s Jednorodeným ako s človekom a s Jeho najsvätejšou Matkou a tiež s ostatnými spravodlivými, ktorých v rôznych rysoch bol predobrazom stĺp, manna a skala dávajúca vodu. V tejto knihe sú tiež iné veľké tajomstvá, ktoré sú obsiahnuté v udalostiach tam zaznamenaných, ako i tajomstvá týkajúce sa počtu synov izraelských, čo všetko skrýva hlboké tajomstvá.

151. Piata kniha Mojžišova (Deuteronomium) je ako druhý zákon, opakovanie prvého, ale daný iným spôsobom a je bližším predobrazom zákona Evanjelia. Pretože však podľa skrytých Božích súdov a podľa vhodnosti povedomej Jeho múdrosti, vtelenie Syna malo byť odložené, obnovil a znovu usporiadal tieto zákony, aby sa viac podobali tým, ktoré Jednorodený má ustanoviť.

152. Jozue čiže Jezus Nave vedie ľud Boží do zasľúbenej zeme, rozdeľuje Jordán, aby nechal prejsť zástupy, podniká veľké veci, čím zrejme znázorňuje Vykupiteľa ako menom tak aj skutkami. Jeho dejiny znázorňujú zničenie diablovho kráľovstva, oddelenie dobrých od zlých, čo sa splní v posledný deň.

153. Po Jozuovi, keď sa ľud už ujal vlády nad zasľúbenou a vytúženou zemou, ktorá na prvom mieste značí Cirkev, získanú Ježišom Kristom za cenu vlastnej krvi, nasleduje kniha Sudcov. Títo boli ustanovení Bohom, aby spravovali Jeho ľud, najmä v dobách vojen, ktoré viedli proti nim Filištínci a iní susední nepriatelia pre ich hriechy a modloslužbu. Kedykoľvek sa s pokánim obrátili k Bohu a polepšili svoj život, Boh ich od nich oslobodzoval a vytrhával ich z nepriateľských rúk. V tejto knihe sú opísané tiež skutky Debory, ktorá súdila ľud a vyslobodila ho s veľkého útlaku; taktiež skutky Jáhel, ktorá im pomohla k víťazstvu - obe boli statočné a odvážne ženy. Všetky tieto dejiny a predobrazy znázorňujú to, čo sa malo neskôr stať v svätej Cirkvi.

154. Po generácii sudcov nasledovali králi, o ktorých Izraeliti žiadali, lebo túžili mať podobnú vládu, akú mali okolité národy. Kráľovské knihy obsahujú veľké tajomstvá o príchode Mesiáša. Kňaz Heli a kráľ Saul svojou smrťou sú predobrazom zavrhnutia Starého zákona. Sadok a Dávid znázorňujú nové panovanie a kňazstvo Kristovo, taktiež Cirkev, málo početnú v porovnaní s ostatným obyvateľstvom zeme. Ostatní králi izraelskí i júdski a ich zajatie znázorňujú veľké tajomstvá svätej Cirkvi.

155. V dobe hore uvedenej žil trpezlivý Jób, ktorého slová sú také tajomné, že ani jedno z nich nie je bez hlbokého významu: vzťahujú sa na život Krista, nášho Pána, na vzkriesenie zmŕtvych, na posledný súd v tom istom tele, v ktorom každý žije a na násilie a prefíkanosť zlých duchov

a ich boj proti ľuďom. Okrem toho Boh postavil Jóba ako vzor trpezlivosti pre všetkých smrteľníkov, lebo od neho sa môžeme všetci učiť, ako znášať protivenstvá, najmä keď máme pred očami Kristovu smrť, kým tento svätec Ho videl iba zďaleka a predsa Ho nasledoval zblízka.

156. V spisoch mnohých a veľkých prorokov, ktorých Boh posiela v dobe kráľov, aby pripravovali ľud na zvláštnu tieseň, nezostalo neoznámené a nezjavené ani jedno veľké tajomstvo, ktoré sa týkalo príchodu Mesiáša a Jeho zákona. To isté, hoci oveľa vzdialenejšie, vykonal Boh prostredníctvom praotcov a patriarchov. Vo všetkom tom Boh iba rozmnožoval podobnosť a akýsi vzor vteleného Slova a vopred mu pripravoval Jeho ľud a zákon, ktorý mal vyučovať.

157. Trom veľkým patriarchom, Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi dal Boh veľké prisľúbenie, nazývajúc sa Bohom Abrahámovým, Izákovým a Jakubovým. Prial si, aby Ho ctili pod týmto menom a zároveň ich uctil tým, že im ukazoval svoju dôstojnosť, svoje vznešené čnosti a sväté tajomstvá, ktoré zveroval ich starostlivosti, aby oni tak mohli pripravovať úctyhodné meno Bohu. Aby živo predobrazil, čo večný Otec urobí svojmu Jednorodenému, skúšal patriarchu Abraháma rozkazom, aby obetoval svojho jediného Syna Izáka (Gen. 33,1). Keď však tento poslušný otec chcel už túto obeť vykonať, ten istý Pán, ktorý mu dal onen rozkaz, zamedzil jeho vykonanie; lebo takú hrdinskú obeť mal mať vyhradenú iba večný Otec, ktorý sám mal skutočne svojho Jednorodeného obetovať - Abrahám mal to isté vykonať iba symbolicky - lebo tak sa ukáže, že horlivosť a láska Božia je silná ako smrť (Veľpieseň 8,6). Nebolo by však slušné, aby taký výrečný predobraz ostal nedokončený, a preto Abrahámova obeť bola uskutočnená zabitím barana, ktorý je tiež predobrazom Baránka, ktorý mal zaplatiť za hriechy celého sveta (Ján 1,29).

158. Jakubovi bol ukázaný mystický rebrík, plný posvätných tajomstiev a skrytých významov (Gen. 28,12), ktoré znázorňovali najmä vtelené Slovo ako Cestu a prostriedky pre vystúpenie k Otcovi a Jeho zostúpenie k nám. Taktiež po onom rebríku vystupovali a zostupovali anjeli, ktorí nás osvecujú a riadia a nesú nás na rukách, aby sme snáď neublížili svojim nohám na skalách hriechu, bludov a neprávostí, ktorým je cesta tohoto života posiata (Ž 90,12). Bezpečne prejdeme medzi nimi na tomto rebríku vo viere a nádeji Jeho svätej Cirkvi, ktorá je domom Pána, bránou nebeskou a bránou svätosti.

159. Boh, aby v očiach Faraóna urobil Mojžiša bohom a vodcom svojho ľudu, ukázal mu záhadný horiaci ker, ktorý horel a nezhorel, tento znamenal Božstvo zastreté človečenstvom, pričom Božstvo ostáva nedotknuté človečenstvom a človečenstvo nestrávené Božstvom. Zároveň naz-

načoval ustavičné panenstvo Matky vteleného Slova, a to nielen jej tela, ale i duše, takže hoci bola Adamovou dcérou a prišla odetá do prirodzenosti nakazenej hriechom, pochádzajúc od Adama, predsa bola bez škvrny hriechu.

160. Vyhľadal si totiž Dávida, muža podľa svojho srdca (1.Král. 13,14), ktorý dôstojne spieval chvály Najvyššiemu žalmami obsahujúcimi všetku svätosť a všetky tajomstvá nielen zákona milosti ale i písaného a prirodzeného zákona. A svedectvá, súdy a diela Pána, o ktorých Dávid hovoril, ukladal tiež vo svojom srdci a uvažoval o nich vo dne, v noci. Odpúšťal svojim nepriateľom a tým sa najviac podobal a predstavoval nám Boha, ktorý odpúšťa nám. Tak boli svetu viac zaručené všetky prisľúbenia, týkajúce sa príchodu Vykupiteľa.

161. Šalamún, kráľ pokoja, bol obrazom Kráľa kráľov; lebo svojou veľkou múdrosťou vo svojich rôznych spisoch ozrejmil svätosť a tajomstvo o Kristovi, najmä v podobenstvách obsiahnutých vo Veľpiesni, lebo v nej podrobne prebral tajomstvo vteleného Slova, Jeho najsvätejšej Matky, Jeho Cirkvi i veriacich. Učil tiež to, ako máme správne konať v rôznych prípadoch, otvárajúc žriedla pravdy a oživujúcich vedomostí pre mnohých iných pisateľov.

162. Kto však môže dostatočne vyzdvihnúť tie dobrodenia, ktoré pripravil pre svoj ľud chvályhodným spôsobom svätých prorokov, cez ktorých Pán rozšíril svetlo proroctva, ako z diaľky osvecujúce i svätú Cirkev, začínajúc už vopred vysielať papršleky Slnka spravodlivosti a účinného zákona milosti? Vyvolil dvoch veľkých prorokov, Izaiáša a Jeremiáša, aby k nám sladko a vznešene hovorili o tajomstvách vtelenia Slova, o Jeho narodení, živote a smrti. Izaiáš nám sľúbil, že Panna počne a porodí Syna, ktorý sa bude nazývať Emanuel; že maličký narodí sa nám, ktorý ponesie kráľovstvo na svojom ramene (Iz. 7,14; 9,6). Celý ďalší život Kristov opisuje s takou jasnosťou, že jeho proroctvá sú ako evanjelium. Jeremiáš oznamuje neslýchaný div, že Boh spôsobí, aby Žena nosila vo svojom živote muža, ktorý bude zároveň Bohom i pravým človekom, ktorý jediný bude Kristom (Jer. 31,22). Predpovedal Jeho príchod, Jeho utrpenie, potupenie a smrť. Naplňuje ma úžas i úzkosť, keď uvažujem o týchto proroctvách. Izaiáš žiada Pána, aby posla Baránka, ktorý by spravoval svet od skál púšte až po hory dcéry sionskej; lebo tento Baránok, t.j. vtelené Slovo, nazýva nebesia púšťou, kde ako Boh býva bez ľudskej spoločnosti (Iz. 14,1). Nazýva Ho skalou pre pevnosť Jeho trónu a pre nezmeniteľný pokoj večnosti, aký prežíva. Hora, z ktorej na jeho žiadosť má prísť, má mystický význam, je to na prvom mieste Cirkev, potom najsvätejšia Mária, dcéra zrenia (videnia) pokoja, to je Sion. Prorok

Ju stavia ako Prostrednicu, aby pohol večného Otca k poslaniu svojho Jednorodeného Syna, Baránka. Lebo v celom ostatnom ľudskom pokolení nebolo nič, čo by malo Naň taký vplyv ako Ona, Jeho Matka, ktorá Ho mala priodiať čistou vlnou najsvätejšieho človečenstva. Toto všetko obsahuje tá presladká modlitba a proroctvá Izaiášove.

163. Ezechiel tiež videl túto Pannu - Matku v podobe zavretej brány (Ezech 44,2), ktorá bola otvorená iba pre Boha izraelského a nik iný nemohol cez ňu prejsť. Habakuk vidí Krista na kríži a nesmierne hlbokými slovami prorokuje o tajomstvách vykúpenia a podivuhodných účinkoch umučenia a smrti nášho Spasiteľa (Hab. 3). Joel popisuje zem dvanástich pokolení, ktorá predobrazovala apoštolov, ktorí mali byť predstavenými všetkých synov Cirkvi. Oznamuje tiež zostúpenie Ducha Svätého na služobníkov a služobnice a predpovedá dobu Jeho príchodu a života Kristovho. A všetci ostatní proroci predpovedali čiastočne tie isté veci, lebo Boh si prial, aby všetky Jeho veľké diela boli oznámené, prorokované a predobrazené oveľa skôr a tak úplne, aby to svedčilo o láske a starostlivosti, akú mal voči ľuďom a akou obohatil svoju Cirkev. Prial si tiež pokarhať a presvedčiť nás o našej vlažnosti, keď títo dávnovekí otcovia a proroci vidiac iba tiene a predstavy boli roznietení božskou láskou a spievali žalmy chvály a vyvyšovali Pána - kým my, ktorí požívame pravdu a jasné svetlo milosti, ostávame pohrúžení v zábudlivosti na také veľké dobrodenia, opúšťame svetlo a vyhľadávame tmu.

Kapitola 12

Ako s rozmnožovaním ľudského pokolenia vzrastala túžba a volanie spravodlivých po príchode Vykupiteľa, a podobne rástli tiež hriechy; do tejto noci Starého zákona poslal Boh dve ranné hviezdy ako predzvestovateľky zákona milosti

164. Potomstvo a pokolenie Adamovo vzrástlo na veľký počet, lebo spravodliví a nespravodliví sa rozmnožili; podobne vzrástlo tiež volanie spravodlivých po Vykupiteľovi, ale tiež priestupky zlých, ktorí si nezaslúžili toto dobrodenie. Ľud Najvyššieho a plány pre víťazný príchod Pána, aby prijal ľudskú prirodzenosť, boli už na najvyššom stupni príprav pre príchod Mesiáša. Kráľovstvo hriechu v pokolení zlých rozšírilo teraz svoje panstvo do najväčšej miery a nastal príhodný čas pre poskytnutie lieku. Zásluhy a koruny spravodlivých sa množili, proroci a svätí otcovia v radosti nebeského osvietenia pozorovali blížiace sa vykúpenie a prítomnosť Vykupiteľa a rozmnožovali svoje volanie, prosiac úpenlivo Boha,

aby už splnil proroctvá a sľuby, ktoré dal svojmu ľudu. Pred vznešeným trónom božského milosrdenstva žiadali Boha, aby sa rozpamätal na tú dlhú, temnú noc hriechu, ktorá trvala už od stvorenia prvého človeka a na zaslepenosť pohanstva, ktoré ovládlo všetko ostatné ľudské pokolenie.

165. Keď starý had nakazil celú zem svojím otravným dychom a viditeľne sa tešil, že pokojne ovláda smrteľníkov, ktorí sa stali slepí ku svetlu rozumu (Rim. 1,20) a k predpisom v Starom písanom zákone, keď namiesto toho, aby hľadali pravého Boha, ľudia si zaviedli veľa falošných zákonov a každý si vymýšľal bohov podľa svojej chuti a neuvažoval, že toľké množstvo bohov odporuje všetkému dobru, poriadku a pokoju, keď sa im stalo prirodzeným, že nepoznali a zabúdali na pravého Boha; keď svet nepoznajúc svoju smrteľnú chorobu a otupenosť zvýšil nemotu prosby za svoje vyslobodenie; keď pýcha nastúpila na vrchol vlády a počet pomätencov bol nespočetný (Ekl. 7,15); keď Lucifer vo svojej spupnosti bol pripravený pohltiť čisté vody Jordánu (Job 40,18); keď stále viac urážali Boha týmito urážkami a stále menej ľudu konalo podľa povinnosti; keď Jeho spravodlivosť mala takú neobyčajnú príčinu vyhladiť všetko tvorstvo a zničiť ho do jeho pôvodnej ničoty.

166. V tejto chvíli (podľa spôsobu nášho chápania) Najvyšší obrátil svoju pozornosť k vlastnosti svojho milosrdenstva, porovnal váhu svojej nepochopiteľnej spravodlivosti so zákonom dobroty a zvolil, že radšej povolí svojej dobrote, volaniu a verným službám spravodlivých a prorokov svojho ľudu, než svojmu hnevu voči zlobe a hriechom ostatného ľudstva. V tejto tmavej noci Starého zákona rozhodol sa Boh podať istú záruku dňa milosti a zoslal na zem dve prejasné svetlá, aby oznámili blížiaci sa východ slnka Spravodlivosti, Krista nášho Spasiteľa. Boli to Joachim a Anna, pripravení a stvorení zvláštnym ustanovením podľa Jeho Srdca. Svätý Joachim mal svoj domov, rodinu a príbuzných v galilejskom meste Nazarete. Bol to muž vždy spravodlivý a svätý, osvietený zvláštnou milosťou a svetlom zhora, poznal mnohé tajomstvá svätého Písma a starých prorokov. Stálymi horlivými modlitbami prosil Boha, aby splnil svoje sľuby a jeho viera a láska prenikali nebesami. Bol to muž veľmi pokorný a čistý, viedol nanajvýš svätý a úprimný život, pritom bol veľmi vážny, horlivý a neobyčajne skromný a poctivý.

167. Prešťastná Anna mala dom v Betleheme, bola nanajvýš čistá, pokorná a driečna deva. Od detstva viedla život v ústraní, veľmi čnostný a prežívala ustavičné osvietenia vo vznešených rozjímaniach. Pritom bola pilná, príčinlivá a tak stúpala v dokonalosti životom aktívnym i rozjímaním. Mala vliate poznanie božských písem a hlboko chápala skryté tajomstvá a diela Božie. Z vliatych čností vynikala najmä vo viere, nádeji

a láske. Zahrnutá týmito darmi stále prosila o príchod Mesiáša. Jej modlitby boli Pánovi milé a nemohol ináč, než odpovedať slovami Ženícha: „Očarila si srdce moje jediným ohnivkom svojho náhrdelníka“ (Veľpieseň 4,9). Preto nepochybne svätá Anna zaujímala vysoké miesto medzi svätými Starého zákona, ktorí svojimi zásluhami priblížili príchod Vykupiteľa.

168. Táto žena sa tiež veľmi horlivo modlila, aby jej Všemohúci ráčil pre jej manželstvo obstarať manžela, ktorý by jej pomáhal zachovávať staroveký zákon, aby bola dokonalá v zachovávaní všetkých starozákonných predpisov. V jednom okamihu, keď sa tak Anna modlila k Pánovi, Jeho Prozreteľnosť spôsobila, že svätý Joachim vysielal tie isté prosby. Modlitby oboch boli súčasne predložené pred trón Najsvätejšej Trojice, kde boli vypočuté a splnené. Tam teda bolo v božskej rade rozhodnuté, aby Joachim a Anna boli spojení v manželstve a stali sa rodičmi tej, ktorá sa mala stať Matkou vteleného Slova. Pre dosiahnutie tohto božského rozhodnutia (ustanovenia) bol poslaný archanjel Gabriel, aby to obom oznámil. Svätej Anne sa zjavil vo viditeľnej podobe, keď sa horlivo modlila o príchod Spasiteľa a Vykupiteľa ľudstva. Keď uvidela prekrásne žiariace knieža, bola vzrušená a poľakaná, ale napriek tomu súčasne tiež vnútorne rozradostnená a osvietená. Svätá panna v hlbokej pokore a úcte padla na tvár, aby nebeského posla uctila, ale on tomu zabránil a povzbudil ju, ako určenú stať sa archou pravej manny, presvätej Márie, Matky Slova. O tomto posvätnom tajomstve bol svätý anjel poučený, keď bol poslaný s týmto posolstvom. Ostatní anjeli o tom dosiaľ nevedeli, lebo toto zjavenie či osvietenie dal Boh priamo iba Gabrielovi. Avšak anjel ešte vtedy nezjavil Anne veľké tajomstvo, ale požiadal ju o pozornosť a povedal jej: „Nech ti dá Najvyšší svoje požehnanie a nech je tvojou spásou. Jeho Majestát vypočul tvoje prosby a praje si, aby si v nich zotrvala, i aby si pokračovala vo volaní po príchode Spasiteľa. Jeho svätá vôľa je, aby si za svojho manžela prijala Joachima, lebo je to muž úprimného srdca a príjemný Pánovi: v jeho spoločnosti budeš môcť zachovávať zákon a zotrváš v jeho službe. Pokračuj vo svojich modlitbách a prosbách a nestaraj sa o nič iné, lebo Pán sa postará, aby boli splnené. Kráčaj po priamych cestách spravodlivosti a tvoja duša nech prebdieva na nebesiach. Pokračuj v modlitbách za Mesiáša, raduj sa v Pánovi, ktorý je tvojou spásou.“ S týmito slovami anjel zmizol a ona ostala osvietená o mnohých tajomstvách Písma svätého a v duchu obnovená a posilnená.

169. Svätému Joachimovi sa archanjel nezjavil v telesnej podobe, ale hovoril k tomuto Božiemu mužovi vo sne takto: „Joachim, buď požehnaný pravicou Najvyššieho! Zotrvaj vo svojich túžbach a ži spravodlivo a dokonale. Podľa vôle Najvyššieho máš si vziať za svoju manželku snú-

benicu Annu, lebo ju Boh navštívil svojím požehnaním. Staraj sa o ňu a cti ju ako záruku Najvyššieho a vzdávaj vďaky Jeho Velebnosti za to, že ti ju zveril.“ V dôsledku tohto Božského posolstva svätý Joachim požiadal hneď o ruku prečistej Anny a súc poslušný Božskému nariadeniu sa zasnúbili. Ale žiaden z nich nevyjadril druhému tajomstvo, ktoré mu bolo oznámené, až o niekoľko rokov neskoršie, ako to budem rozprávať na príslušnom mieste (diel I. 184). Títo dvaja svätí snúbenci žili v Nazarete a kráčali v sebaposväcovaní. Vo všetkých svojich skutkoch boli spravodliví a úprimní, cvičili sa vo všetkých čnostiach a pri svojich skutkoch sa vystríhali všetkých chýb, čím sa stávali veľmi milí Bohu. Zisk zo svojho majetku rozdeľovali každoročne na tri diely. Prvý diel obetovali chrámu v Jeruzaleme na uctenie Pána, druhý rozdelili chudobným a tretí si ponechávali na skromné živobytie pre seba a svoju rodinu. Boh pre túto ich štedrosť rozmnožoval ich pozemské majetky.

170. Žili spolu vo vzájomne nerušenom pokoji a zjednotenosti sŕdc, bez sporov a bez tieňa nespokojnosti. Nanajvýš pokorná Anna sa vo všetkom podriadila a prispôsobila vôli Joachimovej a tento Boží muž sa rovnako pokorne snažil poznať prianie svätej Anny, skladajúc v nej celým srdcom svoju dôveru (Prísl 31,11) a nebol sklamaný. Tak žili spolu v dokonalej láske, že za celý ich život nebolo chvíle, v ktorej by hľadal jeden niečo iné než druhý (Mat 27,20). Ale skôr ako zjednotení v Pánovi radovali sa vo svätej bázni z Jeho prítomnosti. Svätý Joachim snažil sa poslúchať príkaz anjela, ctil svoju manželku a zahrňoval ju svojou pozornosťou.

171. Pán predišiel svätú Matku Annu požehnaním svojej sladkosti (Ž 20,4) tým, že jej udeľoval najvyššie milosti a vliate vedomosti a tak ju pripravoval pre jej šťastné určenie; stať sa matkou Tej, ktorá mala byť Matkou samého Boha. Pretože diela Božie sú dokonalé a úplné, prirodzene sa dalo očakávať, že ju urobí matkou najčistejšieho tvora, ktorý by svätosťou prevyšoval všetkých ostatných tvorov a bol podriadený jedine Bohu.

172. Títo šťastní manželia žili v manželstve už dvadsať rokov bez detí. V tých dobách, najmä u židov, sa to považovalo za najväčšie nešťastie a potupu. Preto museli znášať veľa výčitiek a urážok od svojich susedov a známych, pretože bezdetní manželia boli považovaní za vylúčených z priazne Mesiáša. Avšak Najvyšší ich chcel skúšať a pripraviť na udelenú milosť, ktorú im určil, aby v trpezlivosti a poddanosti mohli rozsievať slávne ovocie, ktoré mali priniesť neskoršie. Pokračovali vo svojich vrúcnych modlitbách vychádzajúcich z hĺbky srdca a pamätali na roz-

kaz, ktorý dostali zhora. Urobili sľub Pánovi, že ak im požehná dieťa, zasvätia ho Jeho službe v Jeruzalemskom chráme.

173. Táto obeta bola urobená na zvláštne vnuknutie Ducha Svätého, ktorý určil, aby Tá, ktorá mala byť príbytkom Syna Božieho, bola od rodičov zasľúbená Pánovi ešte skôr, než bude existovať. Lebo keby sa neboli zaviazali zvláštnym sľubom, že ju budú obetovať chrámu prv než ju mali, neskoršie by neboli bývali schopní priniesť túto obeť pre veľkú lásku, ktorú v nich roznietila svojou nežnosťou a pôvabom. Podľa nášho chápania takých vecí Pán tým do istej miery uspokojil svoje obavy, aby snáď Jeho svätá Matka nezostala v rukách niekoho iného a Jeho láska ho akosi neprinútila odložiť Jej stvorenie.

174. Keď podľa rozkazu Pána po celý rok zotrvali vo vrúcnych prosbách, z Božieho vnuknutia a ustanovenia sa stalo, že Joachim išiel do jeruzalemského chrámu, aby sa tam modlil a priniesol obety za príchod Mesiáša a za potomka, po ktorom túžil. Keď prišiel aj s inými zo svojho mesta, aby obetoval svoje obvyklé dary a príspevky za prítomnosti najvyššieho kňaza Izachara, jeden nižší kňaz príkro pohanil starého ctihodného Joachima preto, že hoci je bezdetný, odvážil sa prísť s inými prinášať svoje obety. Medzi iným mu povedal: „Prečo ty, Joachim, prichádzaš so svojimi darmi a obetami, ktoré nie sú príjemné v očiach Božích, pretože si muž neužitočný? Opusť túto spoločnosť a odíď, nepokúšaj Boha svojimi darmi a obetami, ktoré Mu nie sú milé“. Svätý muž plný zahanbenia a zmätku s pokornou láskou obrátil sa k Pánovi slovami: „ Najvyšší Pane a Bože, na Tvoj rozkaz a prianie prišiel som do chrámu, ale ten, ktorý Ťa zastupuje, mnou opovrhuje; pre svoje hriechy zaslúžil som si túto potupu; ale i keď ja ju prijímam podľa Tvojej vôle, Ty nepohŕdaj dielom svojich rúk “ (Ž 137,8). Joachim plný ľútosti, ale predsa pokojný, rýchle odišiel z chrámu na svoj majetok do skladišťa, ktoré vlastnil a tam osamote niekoľko dní volal k Pánovi a takto sa modlil:

175. „Najvyšší a večný Bože, od ktorého závisí všetka existencia i vykúpenie celého ľudského pokolenia, pokorne v Tvojej prítomnosti prosím Tvoju nekonečnú dobrotu, zhliadni na súženie mojej duše a vypočuj modlitby moje i Tvojej služobnice Anny. Pred Tvojím zrakom sú všetky naše žiadosti (Ž 37,10) a ak nie som hodný vypočutia, nepohŕdaj aspoň mojou pokornou manželkou. Pane, Bože praotcov našich, Abraháma, Izáka a Jakuba, neskrývaj pred nami svoju láskavosť, a pretože si Otec, nedopúšťaj, aby ma v mojich obetiach počítali medzi odsúdených a odvrhnutých, pretože si mi nedal žiadneho potomka. Rozpamätaj sa, ó Pane, na obety (5Mojž. 9,27) a dary Tvojich služobníkov a prorokov, mojich predkov a zhliadni na ich skutky, ktoré sa páčili Tvojim Božským očiam.

Pretože si rozkázal, aby som sa k Tebe s dôverou modlil, udeľ mi podľa veľkosti milosrdenstva a svojej moci to, o čo podľa Tvojho priania prosí. Tým, že Ťa vzývam, plním Tvoju vôľu a poslúcham v tom, v čom si mi sľúbil vypočutie. Ak moje hriechy prekážajú, aby si vykonal Tvoje milosrdenstvo, odním to, čo sa Ti nepáči a prekáža Ti. Ty si mocný, Pane, Bože izraelský a všetko, čo sa Ti páči, môžeš urobiť bez prekážok. Pripusti moje modlitby k svojmu sluchu a ak som ja chudobný a nepatrný, Ty si nekonečný a vždy ochotný preukazovať svoje milosrdenstvo skrúšeným. Kam utečiem pred Tebou, Kráľ kráľov a Pán pánov? Ty si naplnil svojich synov a služobníkov požehnaním v ich pokoleniach a mňa si naučil očakávať a žiadať to, čo si v štedrosti udelil mojim bratom. Ak sa Ti zapáči splniť moju žiadosť a dáš mi potomka, budem ho obetovať a zasvätím ho k ustavičnej službe v Tvojom svätom chráme. Uprel som svoje oči i vôľu k Tvojej svätej vôli a vždy som sa snažil odvracať ich od márnych vecí tohoto sveta. Urob mi, čo sa Ti páči a obveseľ naše duše tým, že splníš naše nádeje. Zhliadni z trónu Tvojho na tento biedny prach a pozdvihni ho, aby Ťa mohol velebiť a klaňať sa Ti, ale vo všetkom nech sa stane Tvoja vôľa, nie moja.

176. Zatiaľ čo Joachim vo svojom ústraní vysielal svoje prosby, anjel oznámil svätej Anne, že Všemohúci prijal jej prosby o potomka, ktoré sprevádzala takými svätými žiadosťami a úmyslami. Poznala tak vôľu Božiu i svojho manžela Joachima, modlila sa s pokornou poddanosťou, aby sa to splnilo. „Najvyšší Bože a Pane môj, Ty stvoriteľ a zachovávateľ vesmíru, ktorého moja duša ctí ako pravého Boha, nekonečného, svätého a večného! Padám pred Tvojou skutočnou prítomnosťou a budem hovoriť, hoci som iba prach a popol (Ester 13,9), vyznávajúc svoju núdzu a zármutok. Pane, Bože nestvorený, urob nás hodnými svojho požehnania a daj nám svätý plod života, aby sme ho mohli obetovať Tvojej službe v chráme (Gen. 18,27). Spomeň si, ó Pane, že Tvoja služobnica Anna, matka Samuela, bola neplodná a prispením Tvojho milosrdenstva dosiahla splnenie svojej žiadosti. Cítim v srdci odvahu, ktorá ma povzbudzuje a posilňuje k žiadosti, aby si mi preukázal to isté milosrdenstvo. Vypočuj teda, ó najsladší Pane a Majstre, moju pokornú prosbu: pamätaj na obety, dary a služby mojich predkov, na dobrodenia, ktoré im Tvoja všemohúca ruka udelila. Chcela som Ti, ó Pane, obetovať dar príjemný a prijateľný Tvojim očiam; ale ten najväčší, ktorý mám, je moja duša, moje schopnosti a náklonnosti, ktoré som Ti venovala i s celou mojou bytosťou. Ak zhliadneš na mňa zo svojho trónu a dáš mi potomka, chcem ho už od tohto okamihu zasvätiť a obetovať Tvojej službe v chráme. Pane, Bože Izraelov, kiež by sa Ti zapáčilo a bolo Tvojou vôľou, aby si zhliadol na toto nízke

a biedne stvorenie a potešil Tvojho služobníka Joachima, splň moje prosby a nech sa stane vo všetkom Tvoja svätá a večná vôľa.“

177. Také modlitby vysielali Joachim a Anna. Pre svoje malé schopnosti nemôžem primerane popísať, čo mi bolo dané poznať o svätosti modlitieb týchto svätých rodičov. Nie je možné povedať všetko a nie je to ani nutné, lebo to, čo som napísala, pre môj účel postačí. Aby sme získali náležitý úsudok o týchto svätcoch, treba ich oceniť a posúdiť v súvislosti s tým prevysokým cieľom a povolaním, pre ktorý ich Boh vyvolil, lebo mali byť starými rodičmi samého Krista Pána a rodičmi Jeho najsvätejšej Matky.

K a p i t o l a 13

Ako archanjel Gabriel oznámil počatie presvätej Márie a ako Boh na to pripravil svätú Annu zvláštnou milosťou

178. Prosby svätého Joachima a Anny prenikli k trónu najsvätejšej Trojice, kde ich Boh prijal a anjelom oznámil Božiu vôľu. Tri Božské Osoby, (podľa nášho vyjadrovania takých vecí) takto hovorili k nim: „ v našej blahosklonnosti sme sa rozhodli, že Osoba Slova sa vtelí a skrze Ňu celé ľudské pokolenie nájde pomoc. Už sme to zjavili a sľúbili našim služobníkom prorokom, aby to mohli oznámiť svetu. Hriechy žijúcich a ich zloba sú také veľké, že nás veľmi zdržuje prísna spravodlivosť. Avšak naša dobrota a milosrdenstvo sú väčšie než všetky ich zločiny, ktoré nemôžu uhasiť našu lásku k ľuďom. Zhliadneme milosrdne na dielo svojich rúk, ktoré sme stvorili na svoj obraz a podobenstvo, aby mali schopnosť stať sa dedičmi a podielnikmi našej večnej slávy (1. Peter 3,22). Spomenieme si na služby a potešenie, ktoré nám dali naši služobníci a priatelia a pohliadneme na zástupy tých, ktorí budú vynikať v chválach a našom priateľstve. Ale nadovšetko máme pred svojím zrakom Tú jedinú vyvolenú, ktorá nám bude príjemnejšia než všetky tvory a oddelená pre našu rozkoš a zaľúbenie, pretože Ona počne vo svojom živote Osobu Slova a zaodeje Ho ľudským telom. Pretože toto dielo má mať začiatok, ktorým ukážeme svetu poklady Božstva, bude teda tento čas vhodný a priaznivý pre jeho vykonanie. Joachim a Anna našli milosť v našich očiach; pozeráme na nich so zaľúbením a obohatíme ich najvyberanejšími darmi a milosťami. Vo svojich skúškach boli verní a vytrvalí a ich prosté a úprimné duše sú príjemné a milé našim očiam. Nech im Gabriel ako náš vyslanec prinesie radostnú správu pre nich samých i pre celé ľudské po-

kolenie; nech im oznámi, že vo svojej blahosklonnosti sme na nich zhliadli a vyvolili ich."

179. Tak bola nebeským duchom oznámená vôľa a rozhodnutie Všemohúceho. Svätý archanjel Gabriel sa pokoril pre trónom Najsvätejšej Trojice, klaňal sa a uctieval Božskú Velebnosť spôsobom, aký je primeraný týmto najčistejším duchovným bytostiam. Z trónu vychádzal duchovný hlas, hovoriaci: „Gabriel, osvieť, oživ a poteš našich služobníkov Joachima a Annu a povedz im, že zo štedrosti našej pravice obdržia ovocie požehnania a že Anna počne dcéru, ktorej dáme meno MÁRIA."

180. Spolu s týmto rozkazom Najvyššieho boli svätému Gabrielovi zjavené mnohé sväté diela a tajomstvá, ktoré sa týkali tohto posolstva, zostúpil s ním z klenby najvyššieho neba, zjavil sa Joachimovi keď sa modlil a povedal mu: „Ty spravodlivý a úprimný muž, Všemohúci pohliadol zo svojho trónu na tvoje žiadosti a vypočul tvoje vzdychy a modlitby a urobil ťa šťastným na zemi. Tvoja manželka Anna počne a porodí dcéru, ktorá bude požehnaná medzi ženami (Luk 1,42,48). Národy ju budú nazývať blahoslavenou. Ten, ktorý je večný Boh, nestvorený a stvoriteľ všetkého, najviac spravodlivý vo svojich súdoch, mocný a silný, posiela ma k tebe, pretože tvoje skutky i almužny Mu boli príjemné. Láska obmäkčila Srdce Všemohúceho a urýchlila Jeho milosrdenstvo a vo svojej štedrosti praje si obdariť tvoj dom a tvoju rodinu dcérou, ktorú Anna počne; Pán sám zvolil pre Ňu meno MÁRIA. Nech je od detstva zasvätená chrámu a v ňom Bohu tak ako si sľúbil. Bude vyvolená, vyvýšená, mocná a plná Ducha Svätého. Pretože Anna je neplodná, jej počatie bude zázračné. Bude dcérou podivuhodnou všetkými skutkami a celým svojím životom. Chváľ Pána, Joachim a zvelebuj Ho za toto dobrodenie, aké neurobil v žiadnom inom národe. Pôjdeš do chrámu jeruzalemského vzdať vďaku a na dôkaz pravdivosti tohoto radostného posolstva stretneš pri Zlatej bráne tvoju sestru Annu, ktorá príde do chrámu pre ten istý účel. Pamätaj, že toto posolstvo je obdivuhodné, lebo počatie tohto dieťatka obveselí nebo i zem."

181. Toto všetko sa prihodilo Joachimovi počas jeho dlhej modlitby a v zázračnom spánku, ktorý ho premohol, aby obdržal toto posolstvo. Bolo to niečo podobné tomu, čo sa stalo svätému Jozefovi, snúbencovi presvätej Márie, keď mu bolo oznámené, že jej tehotenstvo je z Ducha svätého (Mat. 7,20). Prešťastný svätý Joachim sa prebudil naplnený v duši radosťou a so starostlivou opatrnosťou skryl vo svojom srdci tajomstvo Kráľa (Tob. 12,7). So živou vierou a nádejou vylial city svojej duše pred Najvyšším, plným vrúcnosti a vďačnosti Mu ďakoval a chválil Jeho ne-

vyspytateľné súdy. Aby to mohol vykonať podľa patričnosti, náhlil sa do chrámu, ako mu bolo prikázané.

182. Zatiaľ Anna, trikrát požehnaná, povznášala sa v modlitbe a božskom rozjímaní úplne pohrúžená do tajomstiev o vtelení, ktoré vyprosovala od večného Slova, súc prv naplnená najvyšším porozumením a vliatym svetlom. V hlbokej pokore a so živou vierou sa modlila o urýchlenie príchodu Vykupiteľa ľudského pokolenia, týmito slovami: „Najvyšší Pane a Kráľ všetkého tvorstva, ja najbiednejší a opovrhnutiahodný tvor, ale predsa len dielo Tvojich rúk, túžim za cenu života, ktorý si mi daroval, pohnúť Ťa, aby si vo svojom milosrdenstve urýchlil čas nášho spasenia. Ó, kiež by sa Tvoja nekonečná dobrota naklonila k našim potrebám! Ó, daj aby naše oči uvideli Obnoviteľa a Vykupiteľa ľudstva! Rozpamätaj sa, ó Pane, na dávne milosrdenstvo, ktoré si ukázal svojmu ľudu, keď si mu sľúbil Tvojho Jednorodeného a nech ten sľub Tvojej nekonečnej láskavosti Ťa obmäkčí. Kiež by už teraz prišiel ten dlho a túžobne očakávaný deň! Je to možné, že Najvyšší má zostúpiť zo svojich svätých nebies? Je to možné, že má mať pozemskú matku? Aká to bude žena, ktorá bude taká šťastná a požehnaná? Ó, komu bude dopriate, aby ju videl? Kto bude hodný byť služobníkom Jej sluhov? Požehnané je pokolenie, ktoré ju bude môcť vidieť a padnúť jej k nohám, aby ju ctilo! Aký milý bude jej pohľad a jej spoločnosť! Blahoslavené oči, ktoré ju budú vidieť, uši, ktoré budú počúvať jej slová a rodina, z ktorej si Najvyšší vyberie Matku! Vykonaj, ó Pane, toto ustanovenie, ukáž svoju božskú dobrotu!“

183. Touto modlitbou a rozhovorom sa zamestnávala Anna, keď sa jej dostalo osvietenie o tomto veľkom tajomstve. Uvažovala o všetkých rozhovoroch, ktoré mávala so svojím anjelom strážnym, ktorý sa jej ukazoval pri mnohých príležitostiach a teraz zjavnejšie než predtým. Všemohúci ustanovil, aby posolstvo o počatí Jeho svätej Matky sa do istej miery podobalo tomu, ktorým bolo oznámené vtelenie Slova. Lebo svätá Anna v pokornej horlivosti uvažovala o tej, ktorá ma porodiť Matku vteleného Slova. A najsvätejšia Panna tak isto zmýšľala o tej, ktorá bude Matka Božia, ako bude hovoriť na príslušnom mieste (v diele II, 117). A bol to tiež ten istý anjel, ktorý priniesol obe posolstvá a v ľudskej podobe, ale Panne Márii sa ukázal v krajšej a tajomnejšej podobe.

184. Svätý archanjel Gabriel sa ukázal svätej Anne v ľudskej podobe, jasnejší ako slnko a povedal jej: „ Anna, služobnica Božia, ja som anjel vyslaný z rady Najvyššieho, ktorý z Božskej blahosklonnosti pozerá na pokorných na zemi (Ž 137,6). Dobrá je ustavičná modlitba a pokorná dôvera. Pán vypočul tvoje prosby, lebo je blízko k tým, ktorí k Nemu volajú so živou vierou a nádejou a ktorí očakávajú Jeho spasenie. (Ž 144,18). Ak

ich volanie hneď nevypočuje a ak odkladá splnenie ich modlitieb, je to preto, aby ich pripravil na vyslyšanie a sľubuje dať oveľa viac, než žiadali a po čom túžili. Almužna s modlitbou otvára poklady Pána, všemohúceho Kráľa a nakláňa Ho k veľkému milosrdenstvu voči tým, ktorí prosia (Tob. 11,8). Ty a Joachim ste prosili o ovocie požehnania a Najvyšší rozhodol, že vám dá sväté a vzácne ovocie a ním vás obohatí nebeskými darmi, lebo vám dá oveľa viac, než ste žiadali. Pretože ste sa v modlitbách pokorovali, Pán si praje zvelebiť seba tým, že splní vaše žiadosti: lebo Pánovi sú najmilší tí, ktorí sa k Nemu modlia s pokornou dôverou a nepochybujú o Jeho nekonečnej moci. Aby ste Najvyššieho prinútili, zotrvajte v modlitbách a bez prestania žiadajte o vykúpenie ľudského pokolenia. Mojžiš vyprosil víťazstvo pre ľud neustálou modlitbou (Exod. 17,11); Ester modlitbou dosiahla oslobodenie od rozsudku smrti (Ester 4,11); Juditu ten istý prostriedok naplnil statočnosťou, aby vykonali preťažkú úlohu na záchranu Izraela; a splnila ho, hoci bola iba slabá a krehká žena (Judit 9,1). Dávid vyšiel ako víťaz z boja proti obrovi, pretože sa modlil a vzýval meno Pána (I. Král 17,45). Eliáš zvolal oheň z neba, svojou obetou a modlitbou otvoril a uzavrel nebesia. Pokora, viera a almužny Joachimove a tvoje prišli pred trón Najvyššieho a teraz posiela mňa, svojho anjela, aby som ti oznámil správu plnú radosti pre tvoje srdce: Jeho Velebnosť si praje, aby si bola nanajvýš šťastná a požehnaná. Vyvolil ťa, aby si bola matkou Tej, ktorá počne a porodí Jednorodeného Otcovho. Porodíš dcéru, ktorá podľa božského ustanovenia sa bude nazývať MÁRIA. Ona bude požehnaná medzi ženami a plná Ducha Svätého. Ona bude tým mrakom, z ktorého spadne nebeská rosa pre obživenie smrteľníkov (III. Kráľ. 18,44) a v Nej sa splní proroctvo tvojich predkov, bude bránou života a spasenia pre synov Adamových. Vedz tiež, že som oznámil Joachimovi, že bude mať dcéru, ktorá bude požehnaná a šťastná, ale Pán mu nedal úplné poznanie o tomto tajomstve, neoznámil mu, že Ona bude Matkou Mesiáša. Preto ty opatruj toto tajomstvo; a teraz choď do chrámu vzdať Najvyššiemu vďaky za to, že ťa Jeho mocná pravica tak vysoko vyznamenala. Pri Zlatej bráne stretneš Joachima, kde si navzájom poviete o tejto zvesti. Ty si tá zvlášť požehnaná od Pána, ktorú si On praje navštíviť a obohatiť vzácnejším požehnaním. V samote bude hovoriť k tvojmu srdcu a tam začne zákon milosti, lebo v tvojom živote dá vznik Tej, ktorá priodeje Nesmrteľného smrteľným telom a ľudskou podobou. V tomto človečenstve bude vpísaný ako Jeho vlastnou krvou pravý zákon lásky a milosrdenstva.

185. Duch Svätý posilnil Annu, aby snáď jej pokorné srdce neomdlelo údivom a radosťou pri tejto anjelovej zvesti, a tak ju vypočula a prija-

la veľkodušne a s nevýslovnou radosťou. Ihneď vstala a náhlila sa do jeruzalemského chrámu a tam sa stretla s Joachimom, ako im to obom anjel predpovedal. Spoločne ďakovali Všemohúcemu za toto preveľké požehnanie a obetovali zvláštne dary a obety. Znovu ich osvietila milosť Ducha Svätého a plní Božskej útechy sa vrátili domov. Radostne spomínali dobrodenia, ktoré im udelil Všemohúci, najmä posolstvá, ktoré zjavil každému z nich archanjel a podľa ktorých z dobroty Pána im bola prisľúbená dcéra, ktorá má byť najpožehnanejšia a najšťastnejšia. Pri tejto príležitosti tiež si navzájom povedali, ako ten istý anjel pred ich zasnúbením vyzval každého, aby si vzal druhého a tak mohli spoločne slúžiť Bohu podľa Božej vôle. Toto tajomstvo po dvadsať rokov skrývali jeden pred druhým a až teraz ho povedali, keď ten istý anjel im povedal, že budú mať dcéru a akú dcéru! Obnovili sľub, že ju obetujú chrámu a každý rok v tento deň pôjdu do chrámu obetovať zvláštne dary, strávia deň chválami a vďakyvzdávaním a dajú veľa almužien. Tento sľub zachovávali až do konca svojho života a ten deň trávili chválením a velebením Najvyššieho.

186. Opatrná matka Anna nikdy neprezradila Joachimovi ani nikomu inému tajomstvo, že jej dcéra má byť Matkou Mesiáša. Pokým len žil tento svätý otec, nevedel nič viac, iba to, že bude veľká a tajomná žena. Avšak v posledných okamihoch života mu Všemohúci oznámil toto tajomstvo, ako budem hovoriť neskoršie (pod číslom 666). Boli mi zjavené mnohé veľké veci o čnostiach a svätosti týchto rodičov nebeskej Kráľovnej, ale nebudem sa rozpisovať o tom, čo všetci veriaci musia predpokladať, radšej pristúpim k hlavnému bodu.

187. Hneď po počatí tela, ktoré malo byť telom Matky milosti a pred stvorením jej presvätej duše, Boh udelil svätej Anne zvláštnu milosť. Dostalo sa jej duchovne nanajvýš vznešené videnie či zjavenie Božej velebnosti, pri ktorom dostala veľké osvietenie a dary milosti. Pripravil ju a predišiel požehnaním sladkosti (Ž 20,4). Dokonale ju očistil, oduševnil nižšiu časť jej tela a povzniesol jej dušu a ducha na taký stupeň, že od tej doby nikdy sa už nevenovala ľudským záležitostiam, ktoré by mohli prekážať jej spojeniu s Bohom vo všetkých náklonnostiach mysle a vôle, a nikdy nestratila Boha zo zreteľa. Vtedy jej povedal: „Anna, služobnica moja, ja som Boh Abrahámov, Izákov a Jakubov; moje požehnanie a moje večné svetlo je s tebou. Stvoril som človeka, aby som ho pozdvihol z prachu a urobil dedičom mojej slávy a účastníkom môjho Božstva. Zahrnul som ho svojimi darmi a postavil na miesto a do stavu vysokej dokonalosti; ale on poslúchol hada a stratil všetko. Zo svojej dobroty a pre splnenie mojich zasľúbení daných cez mojich svätých prorokov, prajem si zabudnúť na jeho nevďačnosť a napraviť tú stratu tým, že zošlem svojho

Jednorodeného Syna ako ich Vykupiteľa. Nebesia sú zatvorené a dávni patriarchovia nemôžu vstúpiť, postrádajú pohľad na moju tvár a večný život, ktorý mali prisľúbený. Moja ochota k štedrosti je akoby zviazaná, keď sa nemôže ľuďom preukazovať. Teraz, v tejto dobe si prajem ukázať svoje milosrdenstvo a dávam im Osobu večného Slova, aby sa stalo človekom, narodilo sa zo ženy, ktorá bude matkou a pannou: nepoškvrnená, čistá, požehnaná a svätejšia, než všetky tvory. A ty budeš matkou tejto mojej Vyvolenej a jedinej.“ (Veľ. 6,8).

188. Neľahké je popísať účinok týchto slov v srdci spravodlivej svätej Anny, ktorej prvej z ľudí bolo zjavené tajomstvo o jej najsvätejšej Dcére, určenej za Matku Božiu a vyvolenej pre najväčšie tajomstvo všemohúcnosti Božej. Patrilo sa, aby vedela o tomto tajomstve a náležite oceňovala poklad, ktorý jej mal byť zverený, ktorý má ona porodiť a dať mu existenciu. S hlbokou pokorou počúvala hlas Najvyššieho a s ochotným srdcom odpovedala: „Pane, Bože večný, je vlastnosťou Tvojej nekonečnej dobroty a dielom Tvojej mocnej ruky, že dvíhaš z prachu chudobných a opovrhnutých (Ž 112,7). Pane, pokladám sa za tvora nehodného takých milosrdenstiev a dobrodení. Čo má robiť tento biedny červ pred Tebou? Jedine Tvoju vlastnú bytosť a Tvoju vlastnú vznešenosť Ti môžem obetovať na poďakovanie a priniesť ako obetu svoju dušu a všetky jej mocnosti. Použi ma, ó Pane, podľa svojej vôle, ktorej sa úplne podrobím. Žiadam si byť natoľko celkom Tvoja, ako to toľké dobrodenie vyžaduje. Avšak čo urobím, keď nie som hodna byť ani otrokyňou tej, ktorá má byť Matkou Jednorodeného a mojou dcérou? Viem a budem vždy vyznávať, že som biedne stvorenie, ale pri nohách Tvojej veľkosti očakávam rozhodnutie Tvojho milosrdenstva, lebo si láskavý Otec a všemohúci Boh. Učiň ma, ó, Pane, vo svojich očiach hodnou takej dôstojnosti, akú mi udeľuješ.“

189. V tomto videní bola svätá Anna pozdvihnutá do podivuhodnej extázy, v ktorej dostala dar najvyššieho poznania a zákonov prírody a prikázaní písaných i evanjeliových. Bola poučená, ako Božská prirodzenosť večného Slova bude spojená s našou, ako Jeho najsvätejšie človečenstvo bude povýšené k bytosti Božej a pochopila mnohé iné tajomstvá, ktoré sa majú splniť vtelením Božieho Slova. Týmito osvieteniami a inými darmi milosti pripravil ju Všemohúci pre počatie a stvorenie jej najsvätejšej dcéry, Matky Božej.

Kapitola 14

Ako Všemohúci oboznámil svätých anjelov o príhodnom rozhodnutí pre počatie presvätej Márie a ktorých z nich vybral za Jej ochrancov

190. V tribunále Božej vôle, ako v nevyhnutnom zdroji a hlavnej príčine všetkého stvorenia, sú stanovené a určované všetky veci s ich podmienkami a okolnosťami, na nič sa nezabudne a žiadna stvorená moc ani v najmenšom nemôže prekaziť uskutočnenie tých ustanovení. Všetky telesá a ich obyvatelia závisia od tejto nevýslovnej vlády, ktorá spravuje, neomylne a bezchybne kooperuje s prirodzenými prostriedkami vo všetkom, čo sa musí urobiť. Boh vo všetkom pôsobí a všetko udržuje iba svojou vôľou; od Neho závisí zachovanie alebo zničenie všetkých vecí, lebo bez Neho všetky by sa obrátili na nič, z ktorého boli stvorené. Pretože však stvoril vesmír pre svoju slávu a pre slávu vteleného Slova, preto od začiatku otvoril chodníky a predurčil cesty, po ktorých to isté Slovo by sa mohlo znížiť na prijatie ľudského tela a žiť medzi ľuďmi, po ktorých oni by mohli vystúpiť k Bohu, poznať Ho, hľadať Ho, báť sa Ho, slúžiť Mu, milovať Ho, chváliť Ho a večne Ho prijímať.

191. Podivuhodné bolo Jeho Meno po všetkých končinách zeme a velebené v plnosti a v zhromažďení svätých, ktorých pripravil a zriadil ako ľud Jemu príjemný a nad ktorých postavil vtelené Slovo ako Náčelníka. Keď konečne svet podľa priania božskej Prozreteľnosti dospel do vhodného stavu a keď prišiel predurčený čas pre stvorenie tej podivuhodnej Ženy odetej slnkom, ktorej znamenie sa ukázalo na nebi (Zj. 12,1), ktorá mala obveseliť a obohatiť zem, Najsvätejšia Trojica ustanovila, že Ju stvorí. Teraz vyjavím, čo som mohla pochopiť v úzkych medziach svojho rozumu a pojmov.

192. Vyššie (pod č. 34) som už povedala, že v Bohu nie je minulosť ani budúcnosť, lebo v Ňom sú všetky veci prítomné v Jeho Božskej a nekonečnej mysli a o všetkom vie jedným jednoduchým úkonom. Ale ak to prevediem na náš spôsob reči a ponímanie vecí, myslím, že jeho Velebnosť pamätala na ustanovenie o stvorení Matky primeranej a hodnej vteleného Slova, lebo splnenie tohto ustanovenia je neodvratné. Keď teda nastal príhodný a predurčený čas, Tri božské Osoby dohovárali sa vospolok, hovoriac: „Teraz je čas, aby sme začali dielo našej rozkoše a povolali do existencie toho čistého tvora a tú dušu, ktorá nájde milosť v našich očiach nad všetkých ostatných. Obdarujeme Ju najbohatšími darmi a uložíme v Nej veľké poklady našej milosti. Keď všetci ostatní, ktorých sme povolali k existencii, stali sa nevďační a odbojní voči našim prianiam, prekáža-

li a marili svojimi hriechmi naše úmysly, najmä ten, aby sa udržali v šťastnom stave svojich prvých rodičov, a pretože sa nepatrí, aby naša vôľa bola úplne zmarená, stvorme teda túto bytosť úplne svätú a dokonalú tak, aby porušenosť prvého hriechu nemala v Nej žiaden podiel. Stvorme dušu pre svoje zaľúbenie a ovocie našich vlastností, div našej nekonečnej moci, bez tieňa alebo škvrny Adamovho hriechu. Zdokonaľme dielo, ktoré je predmetom našej všemohúcnosti a vzorom dokonalosti zamýšľanej pre naše dietky a dokončením koruny stvorenia. Všetci zhrešili zo slobodnej vôle a rozhodnutia prvého človeka (Rim. 5,12), nech Ona je jediným tvorom, v ktorom obnovíme a vykonáme to, čo oni vo svojom poblúdení stratili. Nech je Ona najdokonalejším obrazom a podobenstvom nášho Božstva a nech je v našej prítomnosti po celú večnosť ako vrchol našej dobrej vôle a záľuby. V nej uložíme všetky výsady a milosti, ktoré sme v našom prvom podmienečnom ustanovení určili pre anjelov a ľudí, keby boli zotrvali vo svojom prvotnom stave. Čo oni stratili, to obnovíme v tomto Tvorovi a k týmto darom pridáme ešte mnoho iných. Tak naše prvé ustanovenie nebude zmarené, ale sa splní ešte vyšším spôsobom cez túto našu Jedinú vyvolenú (Veľpieseň 6,8). A pretože tvorovia stratili tie najdokonalejšie a neoceniteľné dary, ktoré sme pre nich určili a pripravili, obrátime prúd našej štedrosti na našu Milovanú. Vyberieme Ju spod obyčajného zákona, podľa ktorého ostatní smrteľníci prichádzajú k životu, lebo v Nej semeno hadovo nebude mať podiel. Ja zostúpim z neba do Jej lona, v ňom z jej podstaty zaodejem sa do ľudskej prirodzenosti.“

193. „Prislúcha a prináleží nekonečnej dobrote nášho Božstva, aby bolo počaté a uzavreté v najčistejšom materiáli, nedotknutom a nepoškvrnenom hriechom. Tiež sa nepatrí, aby naša spravodlivosť a prezieravosť prehliadla to, čo je najvhodnejšie, dokonalé a sväté a zvolila niečo nižšie, lebo nič nemôže odporovať našej vôli (Ester 13,9). Slovo, ktoré sa má stať človekom a byť Vykupiteľom a Učiteľom ľudí, musí položiť základy na najdokonalejšom zákone milosti a musí cezeň učiť, že otca a matku je treba poslúchať a ctiť ako druhú príčinu prirodzenej existencie človeka. Tento zákon je prvý, ktorý splní božské Slovo tým, že Ju bude ctiť ako svoju vyvolenú Matku, bude Ju vyvyšovať mocným ramenom a zahrnie Ju najznamenitejšími milosťami a darmi. Medzi týmito jedinečnou poctou a požehnaním bude, že nikdy nebude poddaná svojmu nepriateľovi, ani jeho zlobe, a preto bude bez smrteľného hriechu.“

194. „Na zemi bude mať Slovo Matku bez otca, ako má v nebi Otca bez matky. Aby však bola primeraná zhoda, pomer a súhlas, že nazýva Boha svojím Otcom a túto Ženu svojou Matkou, prajeme si založiť najvyššiu možnú zhodu a priblíženie medzi tvorom a jeho Bohom. Preto ni-

kdy sa nesmie drak chvastať, že vynikol nad Ženu, ktorú Boh bude poslúchať ako svoju pravú Matku. Táto dôstojnosť - byť bez hriechu -prísluší a súhlasí s tou, akou je byť Matkou Slova a je sama osebe ešte vzácnejšia a užitočnejšia. Väčšie dobro je byť svätou, než iba matkou; predsa však všetka jej svätosť a dokonalosť prináleží Božiemu materstvu. Ľudské telo, z ktorého On má vziať na seba svoju podobu, musí byť bez hriechu. Pretože v tom tele má vykúpiť hriešnikov, nesmie podliehať nutnosti vykúpiť svoje vlastné telo ako ostatných hriešnikov. Je spojený s Božstvom, jeho človečenstvo bude výkupnou cenou, preto musí byť predovšetkým uchránené pred hriechom a My sme už predzvedeli a prijali zásluhy Slova v tomto tele ľudskej prirodzenosti. Prajeme si, aby Slovo bolo oslavované cez tento stánok a bydlisko ľudskej prirodzenosti."

195. „Ona bude dcérou prvého človeka, ale v ráde milosti bude jedinečná, bez hriechu, vyňatá z neho; v ráde prirodzenom Ona bude najdokonalejšia a bude utvorená podľa zvláštnej prozreteľnosti. A pretože vtelené Slovo má byť učiteľom pokory a svätosti a za tým účelom vykonávať prácu, aby zahanbil márnivosť a klamné názory smrteľníkov tým, že zvolí pre seba utrpenie ako neoceniteľný poklad v našich očiach, prajeme si, aby Tá, ktorá má byť Jeho Matkou, okúsila tie isté práce a obtiaže, aby neobyčajne vynikala v trpezlivosti, bola obdivuhodná v utrpeniach a aby v spojení s Jednorodeným nám prinášala príjemné obete bolesti na Jej väčšiu slávu."

196. Toto ustanovenie tri Božské Osoby oznámili svätým anjelom, ktorí vyvyšovali slávu a česť ich vysokých a nevyspytateľných úsudkov. A pretože Jeho Božstvo je zrkadlom, v ktorom súčasne ukazuje nové tajomstvá blahoslaveným, ktorí preukazujú poslušnosť, toto vysvetlenie ukázalo v novom svetle podivuhodný poriadok a úžasný súlad v Jeho skutkoch. Toto všetko vyplýva z toho, čo sme povedali v predchádzajúcich kapitolách (7,8) o skutkoch Všemohúceho pri stvorení anjelov, ktorým povedal, aby vtelené Slovo a Jeho najsvätejšiu Matku ctili ako svojich predstavených. Okrem toho, pretože už nastal čas pre stvorenie tejto veľkej Kráľovnej, patrilo sa, aby Pán neskrýval skutočnosť, ako všetky veci dobre zvážil a zmeral (Mudr. 11,21). Je samozrejmé, že pri obmedzených ľudských slovách a výrazoch, aké mám ja, porozumenie, ktoré sa mi dostalo o týchto skrytých tajomstvách, sa skôr zatemní než objasní; ale i v týchto medziach poviem, koľko môžem o tom, čo Všemohúci pri tejto príležitosti vyjavil anjelom.

197. „Teraz nastal čas," dodala Jeho Velebnosť, „v ktorom sme podľa našej Prozreteľnosti rozhodli priviesť na svetlo Tvora našim očiam najvítanejšieho a najpríjemnejšieho, v ktorom ľudská prirodzenosť bude

oslobodená od prvotného hriechu, ktorý pošliape hlavu draka, znázornený obrazne tým zvláštnym znamením, Ženou, ktorá sa ukázala na nebi v našej prítomnosti a ktorá zaodeje Večné Slovo ľudským telom. Tak nastáva požehnaná hodina pre smrteľníkov, v ktorej otvoríme poklady nášho Božstva a odomkneme nebeské Brány. Nech sa zmierni prísnosť našej spravodlivosti v trestoch, akými sme až doteraz smrteľníkov trestali a nech vynikne vlastnosť nášho milosrdenstva, nech sú tvory obohatené a Božské Slovo nech pre ne zaslúži poklady milosti a večnej slávy."

198. „Nech teraz ľudské pokolenie prijme Napraviteľa, Učiteľa, Brata a Priateľa, ktorý bude životom pre smrteľníkov, liekom pre nemocných, tešiteľom zarmútených, balzamom zranených, vodcom a spoločníkom vydedených. Nech sa teraz splnia proroctvá našich služobníkov a sľuby, ktoré sme im dali, že pošleme Spasiteľa, aby ich vykúpil. A preto, aby sa všetko mohlo vykonať podľa nášho priania, i aby sme mohli započať tajomstvo skryté od ustanovenia sveta, zvolili sme pre vytvorenie našej milovanej Márie lono našej služobnice Anny; v nej nech je počatá a v nej nech je táto najpožehnanejšia duša stvorená. Aj keď jej splodenie i vytvorenie stane sa podľa obyčajného rozmnožovacieho rádu, bude iné v ráde milosti podľa ustanovenia našej všemohúcej moci."

199. „Vy už viete, ako starý had od tej doby, keď zazrel ono znamenie tejto podivuhodnej Ženy, snaží sa preľstiť všetky ženy, ako od tej prvej stvorenej prenasleduje všetky, ktoré vidí vynikať v dokonalosti ich skutkov a života, očakávajúc, že medzi nimi nájde Tú, ktorá pošliape jeho hlavu (Gen. 3,15). Keď sa stretne s týmto najčistejším a nepoškvrneným Tvorom, vidí ju takú svätú, že napne všetky sily, aby Ju prenasledoval v dôsledku pojmu, ktorý si o Nej vytvorí. Avšak spupnosť draka bude väčšia, než jeho moc (Iz. 16,6); a je našou vôľou, aby ste vy mali zvláštnu úlohu pri tomto svätom Meste a svätostánku Vteleného Slova, chráňte, strážte, pomáhajte a bráňte Ju pred našimi nepriateľmi, osvecujte, posiľňujte a tešte so všetkou starostlivosťou a úctivosťou, pokiaľ bude pútničkou medzi smrteľníkmi."

200. Pri tomto návrhu Najvyššieho všetci svätí anjeli padli pred kráľovským Trónom Najsvätejšej Trojice, prehlásili, že sú pohotoví a túžia poslúchnuť božský rozkaz. Každý vo svojom závodení túžil byť ustanovený a ponúkal sa k takej blaženej službe; všetci novými piesňami vzdávali Všemohúcemu chválu a vďaku, pretože sa priblížila hodina splnenia toho, po čom tak vrúcne túžili a za čo mnohé veky prosili. Pri tejto príležitosti som poznala, že od doby veľkého boja svätého Michala s drakom a jeho spojencami, v ktorom títo boli zvrhnutí do večných temnôt, kým Michalove zástupy zvíťazili a boli utvrdené v milosti a sláve, že

títo svätí duchovia hneď začali prosiť o splnenie tajomstva vtelenia Slova, o ktorom sa hneď vtedy dozvedeli. A zotrvali v týchto často opakovaných prosbách až do tej hodiny, v ktorej im Boh oznámil splnenie ich túžob a žiadostí.

201. Následkom toho nebeskí duchovia pri tomto novom zjavení pocítili novú dodatočnú radosť a obdržali novú mimoriadnu slávu a vyhlasovali Pánovi: „Najvyšší a nevystihnuteľný Bože a Pane, Ty si hodný všetkej cti, chvály a večnej slávy; a my sme Tvoje tvory, stvorené podľa Tvojej božskej vôle. Pošli nás, najmocnejší Pane, vykonať Tvoje najpodivuhodnejšie skutky a tajomstvá, aby sa vo všetkom splnilo Tvoje najspravodlivejšie prianie.“ V takých prejavoch oddanosti nebeské kniežatá osvedčovali svoju podriadenosť; a keby to bolo možné, priali by si ešte zvýšiť svoju čistotu a dokonalosť, aby boli lepšími strážcami a služobníkmi Márie.

202. Najvyšší potom zvolil a ustanovil tých, ktorí mali zastávať túto vznešenú službu (strážcov Márie) zo všetkých deviatich anjelských chórov. Z každého chóru vyvolil sto, teda celkom deväťsto. Okrem týchto určil dvanásť iných, ktorí majú Márii posluhovať zvláštnym spôsobom vo viditeľných podobách; a mali nosiť odznaky čiže erby Vykúpenia. To je tých dvanásť, o ktorých je zmienka v dvadsiatej prvej kapitole Zjavenia sv. Jána, ako o strážcoch brán mesta; budem o nich hovoriť neskoršie, keď budem vysvetľovať onú kapitolu. Okrem už zmienených, Pán určil ďalších osemnásť anjelov, vybraných z najvyšších tried, ktorí majú vystupovať a zostupovať po mystickom rebríku Jakubovom s posolstvami od Kráľovnej k Velebnosti Pána a od Pána k Nej. Lebo Ona ich mnohokrát poslala k Večnému Otcovi preto, aby vo všetkom konaní ju riadil Duch Svätý. Konala iba to, čo sa páčilo Všemohúcemu a Jeho zaľúbenie hľadala i v najmenších veciach. Kedykoľvek nebola poučená zvláštnym osvietením, poslala týchto svätých anjelov k Pánovi, aby Mu predložili jej pochybnosti a prejavili jej túžbu robiť to, čo sa Božskej vôli najviac páči, a aby bola poučená o Jeho prianiach, ako budem neskôr hovoriť v tomto životopise.

203. Ku všetkým týmto anjelom Všemohúci dodatočne pridelil a ustanovil ešte sedemdesiat serafínov, ktorých vybral z najvyšších radov tých, ktorí sú najbližšie k Bohu, aby sa stýkali a hovorili s touto nebeskou Kňažnou tým spôsobom, ako hovoria medzi sebou a ako vyšší hovoria s nižšími. Táto výsada bola udelená Matke Božej, pretože mala byť pútničkou na zemi a v prirodzenosti nižšej, hoci v dôstojnosti a milosti vyššej nad všetkých serafínov. Keď sa raz Pán od Nej vzdialil a skryl, ako uvidíme neskôr, týchto sedemdesiať serafínov Ju osvecovalo a tešilo; im sa

zverovala s veľkou túžbou svojej horúcej lásky a s úzkosťou o Jej skrytý Poklad. Že týchto duchov bolo sedemdesiat, to malo vzťah k počtu rokov jej života, ktorých bolo sedemdesiat, a nie šesťdesiat, ako vysvetlím na inom mieste. V tomto počte je šesťdesiat silných, o ktorých je zmienka v Šalamúnovej Veľpiesni ako o strážcoch pri lôžku Šalamúnovom, ktorých bedrá sú opásané mečmi proti nočným hrôzam.

204. Títo princovia a velitelia, určení za strážcov Kráľovnej nebies, boli z najvyšších rádov anjelských hierarchií; títo v onom dávnom boji poslušných duchov s pyšným drakom boli ako ozbrojení zápasníci Pána všetkého tvorstva, bojujúci a premáhajúci Lucifera a jeho odpadlíkov mečom svojej moci a mocou Božského Slova. Pretože sa v tomto veľkom boji s víťazstvom vyznamenali horlivosťou pre česť Všemohúceho a boli udatní a obratní velitelia v božskej láske, pretože česť svojho Kapitána a Pána a Jeho najsvätejšej Matky tak horlivo hájili zbraňou Božej milosti, ktorá im bola udelená pre predvídané zásluhy vteleného Slova, preto sa hovorí, že strážia lôžko Šalamúnovo opásaní mečom na svojich bedrách. Tak sa naznačuje ľudský pôvod a či človečenstvo Kristovo, počaté v panenskej komôrke Máriinej z jej najčistejšej krvi a podstaty.

205. Ostatných desať serafínov, ktorí doplnili počet sedemdesiatich, boli taktiež vybraní zo znamenitejších vodcov tých, ktorí vo svojom odpore proti drakovi ukázali väčšiu úctu pre Božstvo a človečenstvo Slova a Jeho najsvätejšiu Matku. Toto všetko bolo rozhodnuté v dobe toho krátkeho boja svätých anjelov. To bolo jedným z hlavných vyznamenaní, ktoré si vtedy zaslúžili, že boli vybraní za strážcov ich Kráľovnej a Panej. Celkom tisíc anjelov bolo vyvolených zo serafínov a nižších anjelských rádov, a tak bolo to Božie Mesto veľmi dobre opevnené proti pekelným zástupom.

206. Aby tieto nepremožiteľné vojenské zbory boli dobre ustanovené, svätý Michal, knieža nebeského vojska, bol postavený na ich čelo a napriek tomu, že nebol stále v spoločnosti Kráľovnej, predsa bol často v jej blízkosti a často sa jej ukazoval. Všemohúci ho určil za zvláštneho vyslanca Krista Pána, i aby konal v niektorých tajomstvách ako obhájca Jeho najsvätejšej Matky. Podobne i sväté knieža Gabriel bol ustanovený, aby jednal ako legát a minister večného Otca v záležitostiach nebeskej Kňažnej. Tak Najsvätejšia Trojica sa postarala o stráž a obranu Božej Matky.

207. Všetky ustanovenia anjelov boli milosťou Všemohúceho; ale poznala som, že konal podľa istej miery zákonov rozlišujúcich spravodlivosť. Vo svojej spravodlivosti a prozreteľnosti bral do úvahy spôsob konania a cítenia anjelov voči tajomstvám, ktoré im boli zjavené na počiatku o najsvätejšej Matke. Lebo v prijímaní božských ustanovení mal

každý anjel iný dojem, inú lásku, náklonnosť k tajomstvám, ktoré sa im vyjavovali. Nemali všetci rovnakú milosť alebo ochotu a zmýšľanie. Niektorí s nimi súhlasili so zvláštnou oddanosťou, keď poznali spojenie s božskou a ľudskou prirodzenosťou vo vtelenom Slove, ktoré malo byť uzatvorené v medziach ľudského tela a predsa povýšené nad všetko tvorstvo. Iných ich cítenie pohlo k obdivovaniu lásky Otcovho Jednorodeného, ktorá Ho nabádala stať sa smrteľným a ponúknuť sa ako obeť za ľudí. Iní zase sa vyznamenávali tým, že chválili Boha za stvorenie takého vznešeného tela a duše, ktoré malo byť povýšené nad všetkých nebeských duchov a že z neho má Stvoriteľ prijať ľudské telo. Podľa takého zmýšľania a podľa miery náklonnosti a za mimoriadnu odmenu boli vybraní títo anjeli, aby slúžili pri tajomstvách Kristových a Jeho najsvätejšej Matky. Podobne i ľudia, ktorí sa v tomto živote vyznamenávali konaním istých cnosti, sú odmenení zvláštnymi titulmi doktorov, panien atď.

208. V dôsledku toho, keď sa tieto sväté kniežatá ukázali pred Matkou Božou vo viditeľnej podobe, niesli symboly či odznaky, znázorňujúce rôzne tajomstvá, ako budem neskôr rozprávať. Niektoré predstavovali symbol vtelenia, iné umučenia, a iné opäť symboly samotnej Kráľovnej a jej veľkú dôstojnosť. Ona však ihneď nepoznala, čo tie odznaky znamenajú keď sa jej začali ukazovať; Všemohúci totiž povedal anjelom, aby Jej neoznámili, že Ona má byť Matkou Jeho Jednorodeného, pokiaľ božská Múdrosť k tomu neurčí hodinu, ale aby s Ňou stále hovorili o svätých účinkoch a tajomstvách Vtelenia a vykúpenia, aby tým v Nej podnecovali horlivosť a vrúcnosť Jej modlitieb. Ľudský jazyk je príliš ťažkopádny a nedostatočný, aby v krátkych vetách a slovách popísal tieto vznešené svetlá a duchovné bytosti.

K a p i t o l a 15

Ako bola božskou mocou bez poškvrny hriechu počatá Matka Božia

209. Božská múdrosť mala teraz už všetko pripravené pre vyzdvihnutie čistého obrazu Matky milosti z porušenej prirodzenosti. Počet a zhromaždenie dávnych patriarchov a prorokov bol už dovŕšený a zhromaždený a boli vyvýšené hory, na ktorých toto mystické Božie Mesto malo byť postavené (Ž 26,2). Mocou svojej pravice Boh už vybral neporovnateľné poklady Božstva, ktorými ju obohatí a vybaví. Tisíc anjelov bolo pripravených, aby strážili, opatrovali a slúžili svojej Panej a Kráľovnej ako najvernejší služobníci. Pripravil vznešených kráľovských

predkov, z ktorých mala výjsť a vybral pre ňu nanajvýš svätých a dokonalých rodičov, nad ktorými nebolo možné na svete nájsť dokonalejších. Lebo je isté, že keby boli niekde existovali lepší rodičia, Všemohúci by bol tých vyvolil pre Tú, ktorá mala byť Bohom zvolená za Jeho Matku.

210. Týchto rodičov obdaril veľkými milosťami a požehnaním svojej pravice a ozdobil ich všetkými cnosťami, osvietením božských vedomostí a darmi Ducha Svätého. Keď oznámil týmto dvom svätcom Joachimovi a Anne, že im chce dať dcéru, obdivuhodnú a požehnanú medzi ženami, pripustil, aby dielo prvého počatia prečistého tela Máriinho - bolo vykonané. Keď sa Anna vydala za Joachima, mala dvadsaťštyri rokov a Joachim mal vtedy štyridsaťšesť rokov. Dvadsať rokov žili v manželstve bez detí, teda Anna mala v dobe počatia svojej dcéry štyridsaťštyri rokov a Joachim šesťdesiatšesť. Aj keď sa počatie uskutočnilo pravým prirodzeným chodom, predsa Najvyšší dopustil iba to, čo sa nutne vyžadovalo k obstaraniu látky pre utvorenie najdokonalejšej podstaty v medziach obyčajného tvora, odňal mu nedokonalosti a nezriadenosť.

211. Boh obmedzil prirodzenú činnosť týchto dvoch rodičov a svojou milosťou zamedzil každú chybu a nedokonalosť, nahradiac ju čnosťou a zásluhou, úplnou slušnosťou v spôsobe počatia, hoci bolo prirodzené a podľa zvyčajného poriadku, predsa bolo riadené, doplnené a zdokonalené pôsobením milosti Božej, bez rozrušenia vlastným výkonom, aké je spojené so zákonom prirodzenosti. Čo sa týka svätej matróny Anny, u nej sa božská moc prejavila viac, vzhľadom na jej neplodnosť, u nej toto počatie bolo zázračné nielen s ohľadom, akým spôsobom bolo vykonané, ale v samej jeho podstate. Pri počatiach, ktoré sa dejú úplne podľa prirodzeného poriadku a pôsobením prirodzených síl, nie je potrebné utiekať sa alebo spoliehať na nadprirodzený pôvod. Spolupôsobenie rodičov je dostatočnou príčinou na rozmnožovanie, i keď sa ich spolupôsobiace výkony dejú s nedokonalosťami a bez patričnej miery.

212. Ale pri tomto počatí, hoci otec nebol prirodzene neplodný, predsa následkom jeho veku a skromnosti, jeho sila bola do istej miery potlačená a zoslabená, a preto bol oživený, zosilnený a uschopnený konať s úplnou dokonalosťou a plnosťou jeho schopnostiam, primerane k neplodnosti matky. V oboch prirodzenosť a milosť spolupôsobila, povznášajúc a zdokonaľujúc ich zázračným spôsobom. Tak milosť bola pôvodcom tohoto počatia, aj keď povolala ku svojej službe činnosť prirodzenosti, pokiaľ bolo to potrebné pre narodenie tejto veľkej Dcéry z jej prirodzených rodičov.

213. Spôsob k napraveniu neplodnosti pre počatie presvätej Panny nespočíval v navrátení jej k tomu potrebných podmienok pre počatie, lebo

tým by sa jej počatie nelíšilo od ostatných žien. Pán pôsobil s jej neplodnými schopnosťami zázračným spôsobom pre utvorenie tela z prirodzenej látky. Tak schopnosti i látka boli v prirodzenom poriadku, ale spôsob vývinu bol vykonaný zázračnou Božskou mocou. Akonáhle sa zázrak tohto počatia skončil, matka bola zase ponechaná vo svojej predošlej neplodnosti, aby už viac nepočala, pretože z jej prirodzeného uspôsobenia nebolo nič ubraté, ani k nemu pridané. Myslím, že tento div môže byť lepšie objasnený zázrakom, ktorý vykonal náš Spasiteľ, keď Peter išiel po vode (Mat. 14,29). Aby ho na nej udržal, nebolo zapotreby zmeniť vodu na kryštáliky alebo na ľad, po ktorých by mohol Peter alebo iní chodiť bez akéhokoľvek zázračného prispenia, vyjmúc tej náhlej zmeny na ľad, ale Pán dal vode silu, aby udržala apoštola bez tejto zmeny. Voda zostala tekutou pred zázrakom i po ňom; lebo keď po nej Peter kráčal, začal sa ponárať a bol v nebezpečí, že sa utopí. Teda tento zázrak bol vykonaný bez zmeny vody alebo bez toho, aby sa jej pridali nejaké nové vlastnosti.

214. Podobný, ale oveľa podivuhodnejší bol zázrak počatia Márie v živote jej presvätej matky Anny. Jej rodičia boli tak úplne vedení milosťou a zbavený všetkej zmyslovej rozkoše, že nemali žiadne mimoriadne nedokonalosti, ktoré obyčajne sú príčinou a nástrojom na počatie a ktoré spôsobuje prvotný hriech. Tak vznikla látka zbavená nedokonalosti a bola poskytnutá takým spôsobom, že ten čin sám bol záslužný. Preto čo sa tohoto výkonu týka, mohol byť ľahko zbavený hriechu alebo nedokonalosti, ani keby Božská Prozreteľnosť nebola vopred zariadila každú podrobnosť tejto udalosti. Tento zázrak Všemohúci vyhradil iba pre Tú, ktorá mala byť Jeho hodnou Matkou. Preto ak sa patrilo, aby hmotná časť Jeho bytosti mala svoj pôvod podľa poriadku zachovávaného pre počatie ostatných dietok Adamových, taktiež bolo nanajvýš patričné, aby bez vyhladenia prirodzenosti milosť v tom spolupracovala s celou svojou účinnosťou a mocou, a tiež aby v Nej vynikala a pôsobila účinnejšie než vo všetkých dietkach Adamových, áno viac než v Adamovi a v Eve, ktorí zapríčinili skazu ľudskej prirodzenosti a jej nezriadených žiadostí.

215. Pri utvorení tela najsvätejšej Márie múdrosť a moc Všemohúceho postupovali tak opatrne, že množstvo i akosť štyroch základných rysov ľudského tela ohnivosť, zádumčivosť, roztržitosť, výbušnosť boli zložené v presnom pomere a miere, aby tento nanajvýš dokonalý pomer a jeho zmes a zloženie mohli napomáhať činnosti tej svätej duše, ktorou toto telo malo byť obdarené a oživené. Táto podivuhodne zložená povaha bola neskoršie prameňom a príčinou, ktorá svojím spôsobom umožnila jasnosť a pokoj, aby panoval v mocnostiach a schopnostiach nebeskej Kráľovnej po celý Jej život. Nikdy žiaden z týchto základných rysov neodporoval

iným alebo sa nesnažil mať prevahu nad inými, ale každý napomáhal a slúžil ostatným a pokračoval v tomto dobre usporiadanom zložení bez poruchy a ochabnutia. Telo najblahoslavenejšej Márie nikdy neutrpelo ani nádychu skazy, nikdy mu nič nechýbalo, ani sa na ňom nikdy nenašlo nič nadbytočné, všetky podmienky a všetok pomer rôznych prvkov stále sa prispôsoboval bez nedostatku alebo nadbytku toho, čo bolo potrebné k jej dokonalej existencii. Netrpela ani vlhkom, ani suchom, v jej tele nebolo nikdy viac tepla, než je potrebné k udržovaniu života alebo ku tráveniu, ani nedostatok teploty potrebnej k udržaniu primeraného tepla, aké vyžaduje zdravie.

216. Avšak preto, že jej telo bolo tak podivuhodne dokonale zložené, nebolo menej citlivé na účinky horúčav alebo zimy a iných ročných období, ba skôr keďže toto telo bolo jemné a dokonale zostavené, ešte viac cítilo účinky spôsobené akoukoľvek nadmernosťou, lebo nebolo možné chrániť proti krajnostiam tie čiastky, ktoré sú im viac vystavené. Zaiste, že na jednej strane tieto extrémy v tele tak harmonicky zostavenom mohli nájsť menej látky, v ktorej by mohli spôsobiť zmenu, ale na druhej strane tá jemnosť zloženia umožňovala, že aj obyčajnejšie vplyvy viac prenikali než v tele iných ľudí. Toto podivuhodné telo, tak sformované v živote svätej Anny, nebolo schopné duševných darov, pokým ho neoživila duša, ale bolo schopné prijímať prirodzené dary. A tieto mu boli udelené v nadprirodzenej miere a nadprirodzenou mocou, aby sa to zrovnávalo s vysokým účelom a s neobyčajnými darmi, pre ktoré bolo utvorené, a v tom prevyšovalo všetkých ostatných v poriadku prirodzenosti a milosti. Tak obdržalo sústavu i schopnosti tak znamenité, že prirodzenosť sama by podobné nikdy nemohla docieliť.

217. Ako ruka nášho Pána sformovala prvých rodičov, Adama a Evu, tak, aby boli vhodní pre pôvodnú spravodlivosť a stav nevinnosti, teda oveľa dokonalejšie, než ich potomkov (lebo dielo pochádzajúce priamo od Pána musí byť dokonalejšie, než diela druhotné), tak Božia všemohúcnosť oveľa vyšším a vznešenejším spôsobom pôsobila pri formovaní tela presvätej Márie. A konal tak s oveľa väčšou starostlivosťou a hojnosťou milosti, pretože tento tvor mal prevyšovať dokonalosťou nielen prvých rodičov, ktorí potom tak skoro zhrešili, ale všetky ostatné tvory, telesné i duchovné. Podľa spôsobu našej reči Boh venoval viac starostlivosti vytváraniu tohto maličkého tela svojej najsvätejšej Matky, než stvoreniu všetkých nebeských telies a celého vesmíru. V súlade s touto mierou musíme merať tiež dary a výsady tohoto Božieho Mesta, od jeho prvého počiatku a základov až k jeho najvyššiemu vrcholu, ktorý je najbližší nekonečnosti Najvyššieho.

218. Taká bola tiež miera vzdialenosti medzi jej zázračným počatím a hriechom a jeho príčinou - telesnou žiadostivosťou, lebo Ona nielenže bola úsvitom milosti, úplne bez hriechu, ktorú Pán vždy tak označoval a s Ňou jednal, ale i v jej rodičoch hriech a zmyselnosť boli utlmené a zadržané pre jej chystané počatie, aby pri tom prirodzenosť nebola rozrušená a učinená nedokonalou v tomto diele. Preto prirodzenosť bola podriadená milosti a slúžila iba za nástroj najvyššieho umelca, ktorý je povznesený nad všetky zákony prírody a milosti. On tu začal ničiť hriech a klásť základy k stavbe hradu silného Ozbrojenca (Luk 11, 22) ktorý mal podkopať zlo a olúpiť ho o tie veci, ktoré tyransky držal pod svojou mocou.

219. Deň, v ktorom prvé počatie, totiž počatie tela najblahoslavenejšej Márie bolo vykonané, bola nedeľa; je to deň zhodujúci sa v týždni s dňom, v ktorom anjeli boli taktiež stvorení a ktorým Ona má byť vznešenou Paňou a Kráľovnou. Pre utvorenie a vzrast iných ľudských tiel, podľa prirodzeného poriadku je potrebné mnoho dní, než sú natoľko vyvinuté, aby mohli prijať rozumovú dušu. Tak pre dieťa mužského pohlavia je zapotreby štyridsať dní, pre ženské pohlavie osemdesiat dní, niekedy viac, niekedy menej, podľa teploty a dispozície matky. Pri vytvorení panenského tela Márie Všemohúci urýchlil ten prirodzený vývoj o toľko, že namiesto osemdesiat dní bolo jej telo utvorené za sedem dní. Za týchto sedem dní bolo zrýchleným vzrastom usporiadané a pripravené v živote svätej Anny to podivuhodné telo, ktoré malo prijať presvätú dušu jej dcéry a našej Panej a Kráľovnej.

220. V sobotu po prvom počatí Všemohúci vykonal druhé počatie stvorením duše svojej Matky a vdýchol ju do tela; a tak prišiel na svet ten čistý tvor, svätejší a dokonalejší a príjemnejší Jeho očiam než všetky ostatné, ktoré stvoril a až do konca sveta alebo po večné veky stvorí. Pri uskutočňovaní tohoto diela zachoval Boh tajomnú zhodu so stvorením všetkého na svete za sedem dní, ako je to popísané v prvej knihe Mojžišovej, zvanej Genezis. Potom si nepochybne v pravde odpočinul, podľa obraznej reči Písma svätého, keď teraz stvoril zo všetkých najdokonalejšieho tvora a položil cez neho počiatok k dielu božského Slova a k vykúpeniu ľudského pokolenia. Tak bol tento deň veľkonočným sviatkom pre Boha i pre všetkých Jeho tvorov.

221. Kvôli tomuto Nepoškvrnenému Počatiu najblahoslavenejšej Márie, zariadil Duch Svätý, aby v Cirkvi Svätej sobota bola zasvätená Panne Márii, lebo toto bol deň, v ktorom Ona obdržala najvyššie výsady stvorením Jej duše a spojením s Jej telom bez dedičného hriechu a jeho následkov. Deň Nepoškvrneného Počatia, ktorý teraz Cirkev Svätá slávi nie je deň jej prvého počatia, keď iba telo bolo počaté, ale je to deň jej

druhého Počatia, čiže vdýchnutie Jej duše. Telo i duša ostali po deväť mesiacov v živote svätej Anny, čo je doba uplynutá od počatia do narodenia tejto Kráľovnej. V siedmich dňoch pred oživením bolo neživé telo božskou mocou umiestnené a usporiadané tak, aby sa toto dielo zhodovalo s výpočtom o stvorení všetkých vecí, ako ho uvádza Mojžiš, ktoré obsahuje vytvorenie celého sveta od počiatku. V okamihu stvorenia a vdýchnutia duše najsvätejšej Márie, Najsvätejšia Trojica opakovala s väčšou láskou slová zaznačené Mojžišom, ktoré sa vtedy týkali prvého človeka: "Učiňme Máriu na obraz a podobu svoju, aby bola našou pravou Dcérou, Nevestou a Matkou Jednorodeného Otcovho."

222. Mocou tohto božského výroku a cez lásku, s akou vyšiel z úst Všemohúceho, bola stvorená a vdýchnutá do tela najsvätejšej Márie Jej najpožehnanejšia duša. Súčasne bola naplnená milosťou a darmi prevyšujúcimi najvyšších nebeských serafínov a nebolo ani jedného okamihu, v ktorom by postrádala, alebo bola zbavená svetla, priateľstva a lásky Stvoriteľovej, alebo v ktorom by sa Jej bola dotkla škvrna temnosti prvotného hriechu. Naopak bola naplnená najdokonalejšou spravodlivosťou, ktorá prevyšovala spravodlivosť Adama a Evy po ich stvorení. Bolo jej tiež udelené nanajvýš dokonalé užívanie svetla rozumu, odpovedajúce darom milosti, ktoré obdržala. Ani na okamih nezaháľala, ale zamestnávala sa konaním najobdivuhodnejších Jej Stvoriteľovi najpríjemnejších skutkov. Keď pozorujem toto veľké tajomstvo, priznám sa, že som tak premožená, že moje srdce, neschopné vyjadriť sa slovami, je ohromené pocitmi obdivu a chvály. Vidím Archu Zákona spojenú v celok, obohatenú a umiestnenú v chráme neplodnej matky s väčšou slávou, než bola tá predobrazná v dome Obededona a Dávida alebo v chráme Šalamúnovom (II. Kráľ 6, 11 - III. Kráľ 8. 6). Vidím oltár Svätého svätých (Iz 65, 17), na ktorom bude prinesená prvá obeta, ktorá prekoná Boha a bude Mu príjemná. Vidím poriadok prírody oddelený od svojho zákona, aby bol znovu usporiadaný. Vidím nové zákony ustanovené proti hriechu, ktoré si nevšímajú obyčajný poriadok premáhajúci zákony hriechu, podmaňujú si prirodzenosť a prevyšujú i zákony milosti samotnej. Vidím, ako sa tvorí nová zem a nové nebo (Iz 65, 17), ktorým je život nanajvýš pokornej ženy, ku ktorému sú obrátené oči Najsvätejšej Trojice, kde panuje Božstvo, kde sa zhromažďujú dvorania odvekého neba a kam je poslaných tisíc anjelov, ustanovených za strážcov malinkého oživeného tela, nie väčšieho než včelička.

223. V tomto novom stvorení mocnejšie zaznieva hlas Tvorcu, ktorý potešený dielom svojej všemohúcnosti hovorí, že je veľmi dobré (Gen 1, 31). Nech sa ľudská krehkosť s pokornou zbožnosťou priblíži k tomuto

divu, vyznávajúc veľkosť Stvoriteľa a nech sa raduje z tohoto nového dobrodenia, ktoré bolo udelené ľudskému pokoleniu v tejto Zmieriteľke. Nech ustane zápal sporov, premožený tvojím božským svetlom, lebo ak božská štedrosť, ako mi bolo ukázané v počatí najsvätejšej Matky, pozerala na Ňu s takým zaľúbením a na prvotný hriech s takým veľkým odporom, že sa radovala z príležitosti a spravodlivej veci, ktorá obmedzovala a zadržovala zhubné prúdy hriechu, ako by sa mohlo zdať ako správne ľudskej múdrosti to, čo bolo Bohu také odporné?

224. Vo chvíli, kedy bola vdýchnutá duša do tela tejto nebeskej Panej, Všemohúci si prial, aby jej matka, svätá Anna, pocítila prítomnosť Božiu tým najvznešenejším spôsobom. I bola naplnená Duchom Svätým a vnútri preniknutá neobyčajnou radosťou a vrúcnosťou. Bola strhnutá do vysokej extázy, v ktorej bola osvietená hlbokými vedomosťami o najtajnejších tajomstvách a chválila Pána novými chválospevmi radosti. Tieto pocity u nej trvali po celý čas jej ďalšieho života. Boli však väčšie v dobe deviatich mesiacov, kedy vo svojom živote nosila ten nebeský Poklad, pretože v tejto dobe sa tieto dobrodenia častejšie opakovali a obnovovali so stálym chápaním Písma svätého a jeho hlbokých tajomstiev. Ó, prešťastná žena! Nech všetky národy a pokolenia sveta Teba chvália a blahoslavia!

Kapitola 16

O stave cností, ktorými Boh obdaril dušu presvätej Márie a jej prvé cvičenia týchto cností v živote jej matky Anny; sama ma poučila ako Ju mám nasledovať

225. Toto sväté Mesto posvätenej duše Márie postihla prudká záplava Božstva. Vytryskla zo základov jeho múdrosti a dobroty, s akou a pre ktorú sa rozhodol uložiť v tejto nebeskej Panej najväčšie milosti a čnosti, aké žiaden iný tvor nikdy nedostal a nedostane. A keď nastala hodina, v ktorej Pán mal udeliť tieto dary, najmä ten okamih jej príchodu do prirodzeného života, Všemohúci splnil ku svojmu zaľúbeniu a úplnému uspokojeniu svojej túžby to, čo od večnosti v mysli svojej prechovával, pokým neprišla tá žiaduca doba. Najvernejší Pán uskutočnil svoj plán vliatím všetkých milostí a darov do presvätej duše Márie v dobe jej počatia v toľkej preveľkej miere, akú žiaden svätec, ba ani všetci svätí dohromady nikdy nemôžu dosiahnuť, ani žiaden ľudský jazyk to nemôže vypovedať.

226. Hoci bola Mária ozdobená ako Nevesta zostupujúca z neba, vybavená všetkými dokonalosťami a celým radom vliatych čností, nebolo potrebné, aby ich konala hneď všetky naraz, stačilo, keď konala tie, ktoré boli vhodné pre jej stav v živote matky. Medzi prvými ktoré tak konala, boli tri božské čnosti: viera, nádej a láska, ktoré sa vzťahujú priamo na Boha. Tie čnosti konala najvznešenejším spôsobom, uznávajúc s najhlbšou vierou Božstvo so všetkými jeho dokonalosťami a nekonečnými vlastnosťami a Najsvätejšiu Trojicu s jej rozdielnymi Osobami. Tomuto poznaniu vierou nijako neprekážali vyššie poznatky, ktoré jej Boh udelil, ako hneď vysvetlím. Konala tiež čnosť nádeje, vidiac v Bohu predmet svojej blaženosti a konečný cieľ. K Nemu sa hneď ponáhľala jej svätá duša a po Ňom túžila s najvrúcnejšou žiadosťou, aby sa s Ním spojila, bez toho, aby sa na okamih obrátila k nejakému inému predmetu alebo zastala vo svojom vzlete k nebesiam. V tom istom okamihu uviedla do činnosti tiež čnosť lásky, vidiac v Bohu nekonečné a najvyššie dobro a začala tak vysoko oceňovať Boha, že ani všetci serafíni nikdy nedosiahnu taký stupeň vrúcnosti a čnosti.

227. Iné čnosti, ktoré zdobia a zdokonaľujú rozumovú časť tvora, mala v pomere zodpovedajúcom božským čnostiam. Mravné a prirodzené čnosti mala v zázračnej a nadprirodzenej miere, a ešte väčším a vznešenejším spôsobom bola obdarená darmi a plodmi Ducha Svätého v ráde milosti. Mala vliate, čiže Bohom udelené (nie učením získané) vedomosti a vlastnosti všetkých čností a všetkého prirodzeného umenia, takže poznala a chápala celý prirodzený a nadprirodzený poriadok vecí, v súlade s veľkosťou Božou. Preto od prvého okamihu v živote svojej matky Mária bola múdrejšia, rozvážnejšia, osvietenejšia v poznávaní Boha a jeho skutkov, než všetky tvory, koľké len kedy boli a budú, ovšem s výnimkou jej najsvätejšieho Syna. A všetka táto dokonalosť nepozostávala iba vo vlastnostiach, ktoré jej boli udelené v takom vysokom stupni, ale i v skutkoch, ktoré konala v zhode so vznešenosťou jej stavu a v pomere s činnosťou božskej moci. Preto jej dokonalosť nebola vyznačená nijakými inými medzami, ani nepodliehala žiadnym iným hraniciam, iba najspravodlivejšiemu Božiemu zaľúbeniu.

228. Nakoľko v tomto životopise sa postupne ešte veľa povie o všetkých týchto milostiach a čnostiach, ako ich konala, preto sa tu iba krátko zmienim o tých, ktoré pomocou vliatych vlastností a udeleného jej účinného svetla, konala hneď od okamihu svojho počatia. V cvičeniach sa v božských čnostiach, ako som povedala a v čnosti zbožnosti a z toho vyplývajúc v štyroch základných čnostiach, videla Boha tak, ako je a ako Stvoriteľa. Hrdinskými úkonmi Ho ctila, chválila a vzdávala Mu vďaky za

to, že ju stvoril, milovala Ho, bála sa Ho, klaňala sa Mu, prinášajúc obety úcty a klaňania, chválila a velebila Jeho nezmeniteľnú Bytosť. Poznávala dary, ktoré obdržala, hoci niektoré jej ostali ešte skryté, s hlbokou pokorou za ne ďakovala a ihneď v živote matkinom klaňala sa Bohu, padajúc na svoju tvár, hoci jej telíčko bolo ešte také maličké; a týmito úkonmi získala si väčšie zásluhy než všetci svätí v najvyššom stave dokonalosti a svätosti.

229. Okrem pravdy viery bola obdarená ešte inými vedomosťami o tajomstvách Božstva a Najsvätejšej Trojice. Aj keď v okamihu svojho počatia nevidela Boha priamym nazeraním ako svätí, predsa Ho videla abstraktne, svetlom a videním, ktoré aj keď je nižšie než blažené nazeranie, bolo predsa vyššie, než sú všetky ostatné spôsoby, ktorými sa Boh môže ukazovať alebo sa zjavuje stvorenému duchu; lebo takým spôsobom Jej boli ukázané obrazy Božstva tak jasne a zreteľne, že pochopila nemeniteľnú bytosť Božiu a v Ňom všetko tvorstvo s väčším svetlom a jasnosťou, než ktorýkoľvek tvor môže byť pochopený iným. A tieto obrazy boli ako žiariace zrkadlo, z ktorého sa odrážalo celé Božstvo a v Ňom všetko tvorstvo, takže v Bohu videla a pomocou tohto svetla a tých obrazov božskej prirodzenosti poznávala všetky veci s väčšou presnosťou a jasnosťou, než by ich bolo možné poznať pomocou obrazov vliatej vedy, ktorú už obdržala.

230. Všetkými týmito rôznymi spôsobmi bolo jej možné od samého jej počatia pozorovať všetkých ľudí i anjelov v ich hierarchiách, dôstojnostiach a činnosti, i všetky nerozumné tvory s ich prirodzenosťou a vlastnosťami. Videla pád anjelov a ich skazu, ospravedlnenie a slávu dobrých, zavrhnutie a potrestanie zlých; prvý stav Adama a Evy v ich nevinnosti, ako boli zvedení, previnili sa a do akej biedy boli uvrhnutí pre tú vinu a do akého nešťastia bolo cez nich uvrhnuté celé ľudské spoločenstvo; videla, ako sa Boh rozhodol napraviť to, videla predurčenie a usporiadanie sveta, podstatu nebies, hviezd a planét, podmienky a usporiadanie živlov; videla očistec, predpeklie a peklo; videla, ako všetky tieto veci so všetkým, čo obsahujú, boli stvorené, sú udržované a zachovávané božskou mocou a nekonečnou dobrotou, hoci žiadnu z nich nepotrebuje (2. Mach 14, 35). Nadovšetko bola poučená o najvyšších tajomstvách spojených s Vtelením, skrze ktoré sa Boh má stať človekom, aby vykúpil celé ľudské pokolenie, zatiaľ čo padlí anjeli boli ponechaní bez pomoci.

231. V zhode s touto obdivuhodnou vedomosťou Jej presvätej duše v okamihu spojenia s telom, Mária sa snažila vzbudzovať úkony hrdinských cností, neporovnateľného obdivu, chvály, velebenia, klaňania, pokory, lásky k Bohu a ľútosti nad hriechmi páchanými proti Nemu, ktorého

ona poznávala ako pôvodcu a dokonávateľa všetkých týchto obdivuhodných diel. Rýchle sa ponúkla Najvyššiemu, aby Ju prijal za obeť a začala Ho od tohto okamihu s vrúcnou žiadosťou velebiť, milovať a ctiť, pretože videla, že zlí anjeli a ľudia Ho nepoznávajú a nemilujú. Žiadala svätých anjelov, ktorých Kráľovnou už bola, aby Jej pomohli oslavovať Stvoriteľa a Pána všetkého, i aby sa za ňu modlili.

232. Pán Jej v tom okamihu ukázal tiež jej anjelov strážnych, ktorých Ona pozdravila a prijala s radostnou odovzdanosťou a vyzvala ich, aby striedavo s Ňou spievali chvály Najvyššiemu. Už vopred im oznámila, že toto bude služba, ktorú jej budú preukazovať po celý čas Jej pozemského života, kedy oni majú pôsobiť ako jej pomocníci a strážcovia. Bola tiež poučená a celom jej rodokmeni i o rodokmeňoch všetkých ostatných svätých osôb, vyvolených Bohom, patriarchov a prorokov a aký podivuhodný bol Najvyšší v daroch, milostiach a dobrodeniach, ktoré im udeľoval. Je to obdivuhodné, že aj keď pri stvorení Jej presvätej duše boli jej vonkajšie telesné schopnosti ťažko k rozpoznaniu, predsa však, aby nechýbala žiadna z tých zázračných vlastností, ktorými Boh svoju Matku mohol obdariť, ustanovil, mocou svojej pravice, aby nad poznaním pádu človeka a nad veľkosťou urážky najvyššieho Boha ronila slzy ľútosti v živote svojej matky.

233. V tejto obdivuhodnej ľútosti hneť od okamihu Jej príchodu do existencie začala hľadať liek pre ľudstvo a začala svoje dielo sprostredkovania, príhovoru a zadosťučinenia. Obetovala Bohu volanie svojich predkov a spravodlivých zeme, aby Jeho milosrdenstvo už neodkladalo spásu smrteľníkov, na ktorých už vtedy pozerala ako na svojich bratov. Ešte prv než s nimi žila, už ich milovala najvrúcnejšou láskou a hneď od samého začiatku svojho bytia vzala na seba úlohu Dobroditeľky ľudí a prejavovala božskú a bratskú lásku planúcu v Jej srdci. Najvyšší prijímal tieto prosby s väčším zaľúbením než modlitby všetkých svätých a anjelov, a táto Božia záľuba bola Jej tiež známa, pretože bola stvorená, aby bola Matkou Boha. Poznávala lásku Božiu i Jeho túžbu zostúpiť z neba, aby vykúpil ľudí, ale nevedela, ako sa to uskutoční. Nebolo teda divu, že Boh chcel urýchliť svoj príchod s ohľadom na modlitby a žiadosti tohoto Tvora, keď najmä z lásky k Nej prišiel a v Jej tele mal prijať ľudské telo, vykonať svoje najväčšie dielo a splniť tým účel všetkého stvorenia.

234. V Okamihu svojho počatia sa Mária modlila tiež za svojich rodičov Joachima a Annu, ktorých v Bohu poznala skôr než ich v tele videla. Ihneď preukazovala čnosti lásky, úcty a vďačnosti dcéry a uznávala ich za druhotnú príčinu svojej prirodzenej bytosti. Konala mnoho iných prosieb, všeobecne i na zvláštne úmysly. Pomocou vliateho poznania, ktoré jej

bolo dané, začala v mysli a v srdci skladať piesne vďačnosti, pretože hneď pri vchode do života našla drahocennú hrivnu, ktorú sme my všetci stratili hneď pri našom začiatku (Lk 15, 9). Ona našla milosť, ktorá Jej vyšla v ústrety (Ekl 10, 12), našla Božstvo, ktoré Ju stretlo hneď na prahu jej existencie (Múd 6, 15). Schopnosti Jej tela i duše našli hneď v okamihu Jej stvorenia najvznešenejší Predmet, ktorý ich priťahoval a unášal, lebo boli stvorené výhradne iba pre Neho, a pretože patrili celkom Jej, patrilo sa, aby prvé ovocie ich činnosti, ktorým bolo poznanie a milovanie Boha, venovalo sa tomuto Predmetu. V tejto Kráľovnej nebolo nič, čo by nepoznávalo Boha, žiadne poznanie nebolo bez lásky a žiadna láska nebola bez zásluhy. Nebolo v Nej nič malé alebo odmerané iba podľa obyčajných zákonov alebo všeobecných pravidiel. Bola vo všetkom veľká a veľká už vyšla z rúk Najvyššieho, aby postupovala a dosiahla tak vznešenú bytosť, nad ktorú by sa dostal iba Boh. Ó, aké pekné boli Tvoje kroky, Dcéra kráľovská, keď hneď prvými si dosiahla Boha! (Veľp. 7, 1). Dvojnásobne si bola krásna pre svoju milosť a krásu (Veľp. 4, 1). Nebeské sú oči Tvoje a myšlienky Tvoje sú ako šarlát kráľovský, lebo si uchvátila Jeho srdce a učinila Ho väzňom jedným z Tvojich vlasov (Veľp. 4, 9) a viedla Ho zajatého láskou tvojho panenského života a srdca.

235. Tam naozaj nevesta kráľovská spala, ale srdce jej bdelo (Veľp. 5, 2). Tam telesné schopnosti, sotvaže dosiahli svoj prirodzený tvar a ešte neviděli hmotné svetlo, spali, a to nebeské Srdce, podivuhodnejšie pre veľkosť jeho darov než pre svoj maličký rozmer, v komôrke matkinho života bdelo pri svetle Božstva, ktoré ju zalievalo a roznecovalo ohňom svojej nesmiernej lásky. Nepatrilo sa, aby v tomto nebeskom Tvorovi nižšie schopnosti duše boli v činnosti skôr, než vyššie, ani to aby účinkovali iba nižším spôsobom, rovnakým ako u iných tvorov. Keď činnosť odpovedá podstate každého tvora, vtedy Tá, ktorá bola nad všetkých vyššia svojou dôstojnosťou a vznešenosťou, tiež vo svojej činnosti mala byť vyššia než všetci tvorovia anjelskí i ľudskí. Nielen, že nemala byť o nič menšia než anjelskí duchovia v tom, že oni hneď po ich stvorení mohli používať svoje schopnosti, ale táto prednosť v pravom slova zmysle patrila nadovšetko Jej, pretože Ona bola stvorená ako ich Kráľovná a Pani. A to tým viac, o čo viac meno i hodnosť Matky Božej prevyšuje postavenie služobníkov a o čo viac je hodnosť kráľovská nad postavením poddaných. Lebo žiadnemu z anjelov nepovedalo Slovo: Ty budeš mojou Matkou (Žid. 1,5), ani žiaden z nich Mu nemohol povedať: Ty si môj Syn. Jedine Mária mohla učiniť nároky na tieto styky a príbuzenstvo, ktoré preto je pravým merítkom a základom veľkosti Márie tým istým spôsobom, akým apoštol meral veľkosť Kristovu tým, že je Synom večného Otca.

236. Aj keď je to čestná úloha písať o týchto kráľovských tajomstvách a odhaľovať ich diela, musím predsa priznať, že ako jednoduchá žena som neschopná a nespôsobilá a trápi ma to, že sa vyjadrujem tak obyčajnými, nejasnými výrazmi a názvami, ktoré sú absolútne nedostatočné pre to, čo som videla vo svetle udelenom mojej duši pre porozumenie týmto tajomstvám. Potrebovala by som iné slová, aby som vyhovela požiadavkám takej vznešenej úlohy, ktoré by sa lepšie hodili k podrobnejšiemu popisu a k označovaniu vecí, ktoré presahujú moje vedomosti. A keby som ich aj mohla používať, v dôsledku ľudskej slabosti by boli azda nevhodne použité. Nech teda táto ľudská slabosť sa uzná za nedostatočnú a neschopnú, aby upierala svoj zrak na toto nebeské slnko, ktorým sú lúče Božstva vrhané na svet, hoci je ešte zatienená v materinskom živote svätej Anny. Ale hľadáme dovolenie, aby sme sa mohli priblížiť k tomuto obdivuhodnému divadlu, priblížme sa bez obáv a slobodne. Nedajme sa zdržovať našou prirodzenou zbabelosťou alebo nízkou bázňou a rozpakmi, i keby sa azda prikrývali plášťom pokory. Pristúpme všetci s najväčšou zbožnosťou a úctou, bez ducha temnosti, potom sa nám dovolí prezrieť si vlastnými očami ten ker ohňom Božstva horiaci, bez toho aby zhorel (Ex. 2,2).

237. Vravela som, že najsvätejšia duša Márie v okamihu Jej najčistejšieho počatia videla Božskú Podstatu abstraktne čiže nepriamo, pretože mi nebolo zjavené, že by videla podstatu a slávu; zdá sa mi, že toto bolo skôr výsadou jedine najsvätejšej duše Kristovej, čo jej vlastne náležalo v dôsledku podstatného spojenia s Božstvom v Osobe vteleného Slova. Zaiste sa patrilo, aby duša Kristova nebola ani na okamih zbavená požívania najvyššej milosti a slávy vo všetkých jej schopnostiach. Práve ako človek, Kristus, naše najvyššie Dobro, začal byť súčasne Bohom a človekom, a preto v tom istom okamihu tiež poznal a miloval Boha ako ten, kto Ho už vlastní, to znamená, kto Ho obsahuje. Ale duša Jeho najsvätejšej Matky nebola podstatne spojená s Božstvom, a preto Ona nezačala svoju činnosť ako vlastníčka Boha, ale začala svoj život ako pútnička, ale predsa ako najbližšia príbuzná Božstva spojeného s človečenstvom, a preto bola obdarená hľadením na Boha, ktoré bolo primerané a najbližšie nazeraniu nebešťanov. Jej hľadenie bolo síce nižšie, než blažené, ale vyššie než všetky videnia a zjavenia, ktoré kedy boli tvorom udelené, iba s výnimkou jasného hľadenia a požívania, akému sa tešia blahoslavení v nebesiach. Predsa však v niektorom ohľade a čo do hodnoty nazeranie Matky Kristovej na Boha ihneď v jej prvom okamihu prevyšovalo aj priame nazeranie iných tvorov o toľko, že Ona prenikala oddelene či abstraktne do hlbších tajomstiev než oni. Okrem toho, hoci v okamihu svojho počatia ne-

videla Boha z tváre do Tváre, bola neskoršie v živote mnohokrát obdarená takým videním, ako budem neskôr rozprávať.

Poučenie, ktoré mi dala nebeská Kráľovná o tejto kapitole

238. V predchádzajúcich kapitolách tohoto životopisu som niekoľkokrát povedala, že Kráľovná a Matka milosrdenstva mi sľúbila, že keď začnem popisovať prvé činy jej schopností a čností, bude ma učiť, ako by som mala prispôsobovať svoj život, podľa Jej života, ktorý hlavne za tým účelom mi bude ukazovať ako v zrkadle. A táto veľká Pani nanajvýš verne zachovala svoj sľub a pomáhala mi okrem toho svojou stálou nebeskou prítomnosťou a tým, že mi vysvetľovala tieto tajomstvá. Svoj sľub začala plniť počnúc od tejto kapitoly a povedala mi, že môžem to isté čakať po celý čas, pokým budem písať tento životopis. Preto teda na konci každej kapitoly pripíšem to, čomu ma Jej vznešenosť bude učiť, tak ako urobila už teraz, hovoriac mi nasledovne:

239. Dcéra moja, prajem si, aby si zbierala pre seba ovocie, po ktorom túžiš, z popisu tajomstiev a svätých činov môjho svätého života a odmenou za tvoje práce nech je väčšia čistota a dokonalosť života, ktorá nech ťa urobí schopnou pomocou milosti Najvyššieho konať to, čo počuješ. Môj božský Syn chce, aby si použila všetky svoje sily na to, čomu ťa budem učiť, a aby si sa celým srdcom venovala mojim čnostiam a skutkom. Počúvaj ma pozorne, s vierou, lebo ti budem hovoriť slová života večného a učiť ťa najsvätejším veciam večného dokonalého kresťanského života a tomu, čo je Bohu najmilšie. Začni sa už teraz pripravovať na prijatie svetla, v ktorom uzrieš skryté tajomstvá môjho presvätého života a náuky, po ktorých túžiš. Zotrvaj v tomto cvičení a napíš, čo ťa o tom budem učiť. A teraz počúvaj.

240. Je to spravodlivé konanie a voči večnému Bohu povinné, aby prvé hnutia tvora, prichádzajúceho k užívaniu rozumu, smerovali k Bohu. Poznaním Boha má Ho začať milovať, ctiť Ho a klaňať sa Mu ako svojmu Stvoriteľovi a jedinému pravému Pánovi. Rodičia sú prirodzene povinní učiť svoje deti od najútlejšej mladosti tomuto poznaniu Boha a viesť ich starostlivo k tomu, aby dietky včas poznali svoj konečný cieľ a hľadali ho hneď prvými výkonmi svojho rozumu a vôle. S veľkou bdelosťou nech ich od detstva odvracajú od detinskej ľstivosti a neúprimnosti, ku ktorej sa následkom pokazenej prirodzenosti ľahko priklonia, ak nie sú starostlivo vedené. Keby sa otcovia a matky snažili starostlivo zabraňovať týmto klamom a prevráteným zvykom svojich detí a od najútlejšej mladosti učili ich poznať Boha a Stvoriteľa, neskôr by ich ľahko navykli, aby Ho poznali a Jemu sa klaňali. Moja svätá Matka, ktorá nevedela o mojej múd-

rosti a skutočnom postavení, bola už vopred starostlivá v týchto veciach, lebo keď ma nosila vo svojom živote, klaňala sa Stvoriteľovi v mojom mene, velebila Ho a ďakovala Mu za to, že ma stvoril, a prosila Ho, aby ma chránil a priviedol na svetlo denné z toho postavenia, v akom som sa vtedy nachádzala. Podobne tiež rodičia majú horlivo prosiť Boha, aby vo svojej Prozreteľnosti doprial ich dieťatku, aby dosiahlo svätý krst a tým bolo zbavené poroby dedičného hriechu.

241. A keby rozumný tvor nepoznal svojho Boha a neklaňal sa Mu od prvého úsvitu svojho rozumu, má tak ihneď konať, akonáhle pozná Boha svetlom viery. Hneď od toho okamihu sa má duša snažiť, aby nikdy nestratila Boha pred očami, aby sa Ho stále bála, ctila a milovala Ho. Ty, moja dcéra, si povinná klaňať sa takto Bohu už od počiatku svojho života; ale teraz žiadam od teba, aby si to robila dokonalejším spôsobom, ako ti ukážem. Obracaj oči svojej duše k bytosti Božej, ktorá nemá začiatok ani koniec, pozoruj Jeho nekonečné vlastnosti a dokonalosti. Uvažuj, že iba On je pravá svätosť, najvyššie Dobro, najvznešenejší Predmet tvorstva, že iba On dal bytie všetkým veciam, bez toho, že by ich potreboval, udržuje a riadi ich. On je dokonalá krása bez chyby, je večný vo svojej láske, pravdivý vo svojich slovách a nanajvýš verný vo svojich sľuboch. On to bol, ktorý obetoval svoj život a podrobil sa utrpeniu pre dobro svojich tvorov, nečakajúc na žiadne ich zásluhy. Na toto široké pole dobrotivosti a dobrodení upriam svoju pozornosť a nimi zamestnávaj svoje schopnosti, nezabúdaj na ne a neodvracaj sa od nich. Lebo keby si Naň zabúdala po obdržaní takého veľkého poznania najvyššieho Dobra, bola by si veľmi zlá a neverná a bol by to hrozný nevďak, keby si po obdržaní takého mimoriadneho osvietenia a božského vštepenia viery dovolila svojmu rozumu a vôli, aby sa odchyľovali od cesty božskej lásky. Keby sa to pri tvojej slabosti predsa niekedy stalo, potom ju opäť rýchle a veľmi usilovne hľadaj a vráť sa pokornejšia k Najvyššiemu, a vzdávaj Mu česť, slávu a večnú chválu. Pamätaj, že musím považovať za svoju povinnosť tak konať bez prestania za seba i za všetkých ostatných tvorov; a prajem si, aby si na to vynakladala všetku svoju snahu.

242. Aby si sa povzbudila k väčšej snahe, uvažuj vo svojom srdci o tom, čo vieš o mojom správaní sa; ako pri prvom pohľade na najvyššie Dobro, bolo moje srdce ranené láskou a odovzdalo sa Mu úplne, aby som sa nikdy od Neho neodlúčila. V tom som strávila celý svoj život a nikdy som sa neprestala usilovať, aby som dosiahla stred svojich túžob a náklonností; lebo keď predmet je nekonečný, tak láska nemôže mať pokoj ani postáť, pokým ho nedosiahne. S poznaním Boha a s láskou k Nemu má kráčať tiež poznanie seba, stále pamätajúc a pozorujúc svoju nepatrnosť

a biednosť. Pamätaj, že keď sú tieto pravdy správne pochopené, opakované a uvažuje sa o nich v rozjímaní, potom spôsobujú v duši božské účinky.

Keď som vypočula tieto a iné poučenia Kráľovnej, povedala som Jej:

243. „Pani moja, ktorej som otrokyňou a ktorej znovu odovzdávam a zasväcujem seba, moje srdce netúžilo a nežiadalo si bez príčiny tento deň, kedy podľa Tvojej materinskej blahosklonnosti som mohla poznať Tvoje nebeské skutky a vypočuť Tvoje sladké a spasiteľné slová. Vyznávam z celého srdca, ó, Kráľovná, že si nemôžem pripísať nič dobré, čo by zasluhovalo toľké dobrodenie a odmenu, keby som neposlúchala vôľu Tvoju a Tvojho Božského Syna, musela by som považovať za neodpustiteľnú namyslenosť, keby som sa pokúsila písať Tvoj životopis. Príjmi odo mňa, ó, Pani moja, túto obetu chvály a hovor, nech počúva Tvoja služobnica (1 Kraľ 3,9). Nech Tvoj preľúbezný hlas, ó, najmilšia Pani, zaznieva v mojich ušiach (Veľp. 3,4), lebo Ty máš slová života (Ján 6,69). Pokračuj v mojom poučovaní a osvecovaní, ó, Pani, aby sa moje srdce rozšírilo v mori Tvojej dokonalosti a zásobovalo ma hodnotnou látkou ku chvále Všemohúceho. V mojej hrudi horí oheň roznietený Tvojou láskavosťou a túži po tom, čo je najsvätejšie a najpríjemnejšie pred Tvojimi očami. V mojich nižších údoch však cítim zákon odporujúci duchu, ktorý ma zdržuje a zahanbuje. Právom sa obávam, že mi bude prekážať, aby som dosiahla dobro, ktoré mi Ty, najmilšia Pani, ponúkaš. Hľaď teda na mňa, Pani moja, ako na dcéru, uč ma ako svoju učnicu, napomínaj ma ako svoju služobnicu a povzbudzuj ma ako svoju otrokyňu, kedykoľvek budem lenivá alebo znechutená; lebo napriek tomu, že nedobrovoľne, predsa často klesám zo slabosti. Roznietim svoje snahy, aby som poznala bytosť Božiu a kiež Jeho Božská Milosť riadi moje náklonnosti, aby sa upútali na Jeho nekonečnú dokonalosť, a keď Ho dosiahnem, aby som Ho viac nepustila. Ale Ty, ó, Pani, Matka Poznania a pekného milovania, pros svojho Syna a môjho Pána, aby ma neopustil z ohľadu na svoju štedrosť k Tebe, Kráľovná a Pani všetkého tvorstva.“

Kapitola 17

Pokračovanie o počatí najblahoslavenejšej Panny Márie a vysvetlenie dvadsiatej prvej kapitoly Zjavenia svätého Jána

244. Nepoškvrnené počatie presvätej Márie obsahuje také veľké a vznešené tajomstvo, že Božia Velebnosť mi vysvetlila veľa skrytých významov 21. kapitoly Zjavenia svätého Jána, aby som mohla lepšie pocho-

piť toto obdivuhodné tajomstvo a odporučila mi, aby som sa podľa nich riadila. Pri popise niektorých vecí, ktoré som videla, rozdelím toto vysvetlenie na tri diely, čím sa vyhnem jednotvárnosti, ktorú by mohla zaviniť príliš dlhá kapitola. Najprv verne uvediem slová onej kapitoly, ktorá začína slovami:

245. 1-„Videl som nové nebo a novú zem, lebo prvé nebo a prvá zem sa pominuli a ani mora už niet.

2 - A videl som, ako z neba od Boha zostupuje sväté Mesto, nový Jeruzalem, vystrojené ako Nevesta, ozdobená pre svojho ženícha.

3 - A počul som mohutný hlas od trónu hovoriť: Hľa, Boží stánok je medzi ľuďmi! A bude medzi nimi prebývať, oni budú jeho ľuďom a sám Boh - ich Boh - bude s nimi.

4 - Zotrie im z očú každú slzu a už nebude smrti ani žiaľu, ani náreku, ani bolesti viac nebude, lebo prvé sa pominulo.

5 - A ten, čo sedel na tróne, povedal: Hľa všetko robím nové. A hovoril: „Píš; Tieto slová sú verné a pravdivé.“

6 - A povedalmi: Stalo sa! Ja som Alfa i Omega, Počiatok i Koniec. Smädnému dám zadarmo z prameňa živej vody.

7 - Kto zvíťazí, zdedí toto; a ja budem jeho Boh a on bude mojím synom.

8 - Ale zbabelci, neveriaci, poškvrnení, vrahovia, smilníci, traviči, modloslužobníci a všetci klamári budú mať podiel v jazere horiacom ohňom a sírou; to je tá druhá smrť.“

246. Toto je prvá z tých troch častí doslovného znenia tejto kapitoly a začnem ju vysvetľovať verš za veršom . „Videl som“, hovorí evanjelista, „ nové nebo a novú zem.“ Tu hovorí o stvorení Márie rukami všemohúceho a o utvorení podstaty, z ktorej vzišla najsvätejšia ľudská prirodzenosť Slova. Plným právom môže byť nazvaná novým nebom tá božsky ľudská prirodzenosť a ten panenský život, v ktorom a z ktorého bolo utvorené Slovo; lebo v tomto nebi začal Boh prebývať novým spôsobom, rozdielnym od toho, akým prebýval skôr v starom nebi a v ktoromkoľvek zo svojich tvorov. Ale i staré nebo možno nazývať novým podľa tajomstva vtelenia, lebo ním bola umožnená tá novota, že smrteľní ľudia môžu v ňom prebývať. Okrem toho tá obnova, ktorá bola spôsobená slávou jeho najčistejšej Matky, bola taká skvelá, že bola pridaná k jeho prvotnej podstatnej sláve, obnovila nebesia a dodala im neslýchanej krásy a lesku. Hoci dobrí anjeli už v ňom prebývali, bolo to už ako vecou starou a dávnou; preto bolo to ako nová udalosť, že Jednorodený Otca má svojou smrťou vrátiť ľuďom slávu, ktorú stratili hriechom a zaslúžiť im vstup do neba, odkiaľ boli vylúčení a neschopní byť jeho obyvateľmi v dôsledku ich pádu.

A pretože všetka táto obnova mala svoj začiatok v najsvätejšej Márii, preto evanjelista hovoriac o Márii narodenej bez hriechu hovoril, že videl nové nebo.

247. Videl tiež novú zem, lebo stará zem bola poškvrnená a obťažená vinou hriechu a zatratením; ale svätá a požehnaná zem najsvätejšej Márie bola zemou novou, bez chyby a bez kliatby Adamovej; a bola taká nová, že od stvorenia prvej zeme nebolo vidno žiadnu inú až do stvorenia najsvätejšej Márie. Bola taká nová a bez zlorečenia starej zeme, že v tejto požehnanej zemi boli obnovené všetky ostatné dietky Adamove. Lebo k vôli tejto požehnanej zemi Márie a skrze Ňu a v nej pozemská hmota Adamova začala byť požehnanou, obnovenou a oživenou, lebo až do toho času bola prekliata a zostarnutá v zlorečení. Všetko bolo obnovené v najsvätejšej Márii a jej nevinnosti, a preto evanjelista, vidiac, že v nej toto obnovenie ľudských i zemských prvkov dostalo vzrast, hovorí, že v Márii počatej bez hriechu videl nové nebo a novú zem. A pokračuje:

248. „Lebo prvé nebo a prvá zem sa pominuli.“ Prirodzene, ako náhle sa na svete objavila nová zem, nové nebo, Mária a jej Syn Bohočlovek, malo to ako následok, že staré nebo a stará zem, zostarnutá hriechom poškvrnenými ľudskými a pozemskými vecami, museli zmiznúť. Teraz tu bolo nové nebo pre Božstvo v tej ľudskej bytosti, ktorá bola zachránená pred hriechom a mohla poskytnúť Bohu nové obydlie spojením božstva s človečenstvom v osobe Slova. Preto nebo, ktoré Boh stvoril pre Adama a ktoré sa stalo nevhodným a nespôsobilým pre obydlie Boha, už prestalo existovať. Zmizlo a príchodom Márie bolo nahradené iným nebom. Potom tiež povstalo aj nové nebo slávy pre ľudské bytosti, nie že by najvyššie nebo bolo odstránené, ale preto, že odteraz v ňom nemala chýbať prítomnosť ľudí, ktorí boli z neho po mnohé veky vylúčení. V tomto ohľade prestalo byť starým nebom a stalo sa novým pre zásluhy Kristove, ktoré začali teraz žiariť v zorničke milostí najsvätejšej Márie, Jeho Matky. Tak pominulo prvé nebo a prvá zem, ktoré dovtedy nemali nádej na nápravu. „A ani mora už niet.“ More ohavnosti a hriechov, ktoré zaplavilo svet a zničilo zem nášho jestvovania, prestalo existovať s príchodom najsvätejšej Márie a Krista, lebo more Jeho Krvi až preveľmi prikrylo more hriechu v takej hojnosti, že žiadne množstvo hriechu ho nemohlo prekonať. Keby sa len smrteľníci chceli priblížiť k tomuto nekonečnému moru Božieho milosrdenstva a zásluh Ježiša Krista, Pána nášho, všetky hriechy sveta by prestali existovať, lebo Baránok Boží prišiel, aby za ne zadosťučinil a sňal ich.

249. „A videl som, ako z neba od Boha zostupuje sväté Mesto, nový Jeruzalem, vystrojené ako nevesta, ozdobená pre svojho ženícha.“ Nakoľ-

ko všetky tieto tajomstvá mali svoj začiatok v najsvätejšej Márii a na Nej boli založené, preto evanjelista hovorí, že videl sväté mesto Jeruzalem, lebo pod týmto názvom hovorí o Nej. Bolo mu dané uzrieť Ju preto, aby Poklad, ktorý bol zverený jeho ochrane pri päte kríža, tým viac oceňoval a s tým väčšou a primeranejšou starostlivosťou Ho opatroval. A napriek tomu, že nič nemohlo vyplniť prázdnotu, ktorú spôsobila neprítomnosť Jej Syna, bolo predsa správne, aby Ján bol osvietený o tom, čo sa týkalo dôstojnosti úradu, ktorý prijal, najmä že je náhradníkom za Jej prirodzeného Syna.

250. Pre tieto obdivuhodné veci, ktoré Boh vykonal v Jeruzaleme, bolo toto miesto výborným symbolom Tej, ktorá bola jeho Matkou, stredom a ohniskom všetkých divov Všemohúceho. Z podobnej príčiny je tiež obrazom skutkov Cirkvi bojujúcej a víťaznej; obe bolo zjavené orliemu zraku svätého Jána a bola mu ukázaná tiež zhoda a podobnosť týchto dvoch mystických Jeruzalemov. Ale on zvláštnym spôsobom, ako zo strážnej veže pozoroval ten vznešený Jeruzalem najsvätejšej Márie, v ktorom sú zobrazené a znovu splodené všetky milosti a divy, dary a prednosti Cirkvi bojujúcej a víťaznej. Čokoľvek bolo vykonané v Jeruzaleme, meste Palestíny a všetko, čo znázorňuje spolu so svojimi obyvateľmi, je znova uskutočnené v najčistejšej Márii, svätom meste Božom, ale ešte s väčšou a obdivuhodnejšou vznešenosťou, než v celom ostatnom nebi, i na zemi a v jej obyvateľoch. Je nazývaná novým Jeruzalemom, pretože všetky jej dary, veľkosť a čnosti sú nové a sú príčinou nového obdivu svätých. Je nová tiež preto, že prišla po všetkých dávnych otcoch, patriarchoch a prorokoch a v Nej boli obnovené a splnené všetky ich žiadosti, ich proroctvá a sľuby. Je nová tiež preto, že prišla bez nákazy viny a pod novým zriadením, ďalekým od zákona hriechu; tiež preto nová, že prišla na svet ako víťazka nad hriechom, diablom a prvým zvádzaním, súc tak najväčšou novou udalosťou od svojho počiatku.

251. Pretože všetko toto bolo teraz na zemi, ale nemohlo to mať pôvod zo zeme, preto sa o Nej hovorí, že „prišla dole z neba.“ Hoci podľa prirodzeného poriadku pochádzala od Adama, Ona pri svojom príchode nekráčala tou istou dávno vyšľapanou cestou prvého previnilca, ako všetky ostatné dietky pred Ňou. Jedine pre túto Paniu bolo v božskom predurčení zvláštne ustanovenie - pre Ňu bola otvorená nová cesta, po ktorej mala zostúpiť na tento svet so svojím Synom a nebola spoločníčkou žiadneho zo smrteľníkov, ani sa nenašiel žiaden smrteľník, ktorý by mohol ísť tou istou cestou, ktorou išla Ona a Kristus, náš Pán. Tak Ona, ako tvor z neba, z božskej vôle zostúpila z vysokých sfér božského predvedenia a predurčenia. Tak ako ostatné dietky Adamove, pochádzajúce zo zeme

a poškvrnené, tak táto Kráľovná všetkého tvorstva zostupujúca z neba, nevinnosťou a milosťou pochádza od Boha samého; lebo obyčajne sa hovorí, že ten a ten pochádza z toho alebo onoho domu alebo rodu, pretože tam jeho bytosť mala svoj pôvod. Teda prirodzená podstata Márie, ktorá pochádza od Adama, sotva stojí za zmienku, keď zvážime Jej dôstojnosť ako Matky Božej, so všetkým významom toho, čo Ju povznáša tak blízko k Večnému Otcovi milosťou a podieľaním sa na Božstve. Táto dôstojnosť natoľko zatieňuje Jej prirodzenú bytosť, že táto sa zdá iba ako niečo vedľajšie a málo dôležité. Preto evanjelista obracal svoj zrak k tomu, čo v Nej bolo najvznešenejšie a nebeské, a nie na bezvýznamnú časť Jej bytosti, ktorá pochádzala zo zeme.

252. Ďalej hovorí, že prišla „vystrojená ako nevesta a ozdobená pre svojho ženícha.“ Lebo u smrteľníkov je zvykom v deň zasnúbenia, že si obstarajú najvzácnejšie ozdoby a dary, aké len môže zohnať pre ozdobenie pozemskej nevesty, ba niekedy si aj vypožičajú tie najkrajšie klenoty, len aby nič nechýbalo k ozdobe prislúchajúcej jej stavu a okolnostiam. Preto ak pripustíme - k čomu vlastne sme nútení - že Najčistejšia Mária bola Nevestou Najsvätejšej Trojice a Matkou druhej Božskej Osoby, a na túto hodnosť Ju ozdobil a pripravil všemohúci Boh, nekonečný a bohatý bez miery obmedzenia - aké ozdoby, aké prípravy a aké klenoty to museli byť, ktorými Ju náležite vyzdobili, aby bola hodna byť Jeho Nevestou a Matkou! Či by vari ponechal Boh niektorý zo svojich klenotov vo svojej pokladni? Či by zadržal niektorú milosť, ktorá by mohla zvýšiť Jej krásu a urobiť Ju vzácnejšou? Či by dovolil, aby bola nejako znetvorená, zmrzačená, poškvrnená čo len na okamih? Či by snáď šetril alebo bol skúpy voči svojej Matke a Neveste, keď tak preveľmi zahrňuje pokladmi svojho Božstva iné duše, ktoré pri porovnaní s Ňou sú menej ako služobníci a otroci v Jeho dome? Nech všetci vyznávajú s Pánom samotným, že Ona jediná je vyvolená (Veľp. 6,8), jediná dokonalá, ktorú ostatní musia uznávať, vyhlasovať a vyvyšovať ako Nepoškvrnenú a najšťastnejšiu medzi ženami, o ktorej v úžase a s radostnou chválou sa spytujú: „ Ktorá je to, ktorá prichádza ako vychádzajúca dennica, krásna ako mesiac a hrozná ako šíky pod zástavami?“ (Veľp. 6,9). To je najsvätejšia Mária, jediná Nevesta a Matka Všemohúceho, ktorá zostupuje na svet okrášlená a pripravená ako Nevesta najsvätejšej Trojice pre svojho Ženícha a Syna. Tento príchod a vstup bol urobený pamätným takými veľkými darmi Božstva, že ich nádhera ju urobila pôvabnejšou ako východ slnka a krajšiu ako mesiac, nádhernejšiu a obdivuhodnejšiu než slnko a neporovnateľnú medzi všetkými tvormi. Ona prišla statočnejšia, mocnejšia než nebeské zástupy svätých a anjelov. Ona zostúpila ozdobená a pripravená Bohom,

ktorý Jej dal všetko, čo si prial a ktorý jej mohol dať všetko, čo je mimo podstaty Božskej, to jest všetko, čo je najbližšie Bohu a najvzdialenejšie od nejakej poškvrny tvora. Jej výzdoba bola úplná a v najvyššej miere dokonalá, takže každá nedokonalosť bola vylúčená, čo by nebolo v prípade, keby Jej v ktoromkoľvek ohľade chýbala milosť a nevinnosť. Bez týchto by poklady milosti nestačili urobiť Ju takou krásnou, pretože by krášlili iba znetvorenú tvár, prirodzenosť skazenú hriechom, alebo šat poškvrnený a zašpinený hriechom. Naveky by tam bola škvrna, tieň a chyba viny, ktorú by žiadna Jej snaha nemohla zahladiť. Toto všetko by sa nepatrilo pre Matku a Nevestu Boha; ak však by sa to nepatrilo pre Ňu, nepatrilo by sa ani pre Neho, keby nebol dbal o Jej výzdobu a prípravu s láskou Ženícha alebo so starostlivosťou Syna a keby, majúc v ruke najbohatšie a najdrahocenejšie rúcho, bol by odial svoju Matku a Nevestu, a i Seba rúchom pošpineným a ošumelým.

253. Naozaj je čas, aby bola ukázaná a objasnená ľudskému pohľadu úcta, aká patrí našej veľkej Kráľovnej a tí, ktorých zviedli opačné názory, mali by sa zdržať a prestať zľahčovať a upierať Jej ozdobu jej nepoškvrnenej čistoty v okamihu jej nebeského počatia. Nútená mocou pravdy a svetlom, v ktorom vidím tieto neklamné tajomstvá, prehlasujem znovu a znovu (nakoľko mi to bolo zjavené), že výsady, milosti, prednosti, dobrodenia a dary najsvätejšej Márie, nevynímajúc ani dôstojnosť Matky Božej, sú založené na pravde, že už v okamihu Jej najčistejšieho počatia bola plná milosti. Bez tejto výsady všetky iné milosti a dary boli by v nesprávnom pomere a nedostatočné. Boli by ako nádherná budova bez pevných a dobre položených základov. Všetky ostatné prednosti závisia a určitým spôsobom sú založené na čistote a nevinnosti Jej Počatia, a preto bolo potrebné v tomto životopise tak často poukazovať na toto tajomstvo, najmä keď sa pojednáva o božskom ustanovení, ktoré sa týka stvorenia presvätej Márie a vtelenia Jej najsvätejšieho Syna. Nebudem sa o tom rozširovať, ale upozorňujem všetkých, že nebeská Kráľovná si natoľko vážila krásu a ozdobu, ktorú Jej udelil Syn a Ženích v Jej najčistejšom Počatí, že bude primerane rozhorčená na tých, ktorí so zlým úmyslom so zatvrdnutosťou sa budú snažiť olúpiť Ju o túto výsadu, alebo ju v Nej zničiť napriek tomu, že Jej svätý Syn ráčil Ju ukázať svetu takú ozdobenú a okrášlenú pre povzbudenie smrteľníkov. Evanjelista pokračuje:

254. „A počul som mohutný hlas od trónu hovoriť: Hľa, Boží stánok je medzi ľuďmi! A bude medzi nimi prebývať, oni budú Jeho ľudom a sám Boh - ich Boh - bude s nimi.“ Hlas Najvyššieho je veľký a mocný, sladký a účinný, ktorý pohne a priťahuje k Nemu všetko tvorstvo. Taký bol hlas, ktorý počul svätý Ján vychádzať od trónu Najsvätejšej Trojice

a ktorý ho urobil dokonale pozorným, aby dôkladne porozumel tajomstvo, ktoré mu bolo dané. Bol vyznamenaný tým, že videl Boží stánok prebývajúci s ľuďmi a že žil s nimi, že bol ich Bohom a oni jeho ľudom. To všetko bolo zahrnuté v tajomnej bytosti najsvätejšej Márie, zostupujúcej z neba v podobe, ako som Ju popísala. Pretože tento stánok Boží prišiel už na zem, z toho vyplývalo, že tiež Boh býval medzi ľuďmi, lebo On žil a prebýval v tomto stánku. Je to akoby evanjelista povedal: „Kráľ sa ujal vlády a udržuje svoj dvor na svete, a to pre nijakú inú príčinu, len aby mohol ostať medzi ľuďmi na zemi. A to takým spôsobom, že z tohoto stánku má vziať ľudskú podobu, v ktorej má byť obyvateľom medzi ľuďmi.“ V ňom bude ich Bohom a oni Jeho ľudom ako dedičstvo od Otca a tiež od jeho Matky. My sme dedičstvom od Otca daným Synovi, nielen preto že v Ňom boli všetky veci stvorené, a že večným plodením všetko Mu bolo dané, ale tiež preto, že On nás vykúpil ako človek priodetý našou ľudskou prirodzenosťou, vykúpiac nás ako svoj ľud a ako dedičstvo Otcovské a učiniac nás svojimi bratmi. Pre tú istú príčinu, najmä pre jeho ľudskú prirodzenosť, sme zákonitým dedičstvom najsvätejšej Márie, pretože Ona Mu dala podobu ľudského tela, ktorým nás vykúpil pre Seba. Ona ako Matka Syna a Nevesta Najsvätejšej Trojice bola tiež Pani všetkého stvorenia, ktoré Ona zanechala ako dedičstvo svojmu Jednorodenému; lebo ľudské zákony sú založené na zdravom rozume, a preto nemusia byť neplatné v božskom poriadku vecí.

255. Tento hlas vychádzal z kráľovského trónu prostredníctvom anjela, ktorý ako sa mi zdalo, s akousi svätou závisťou hovoril evanjelistovi: Hľa, viď stánok Boží medzi ľuďmi a On bude prebývať s nimi a oni budú Jeho ľudom; On bude ich Bratom a príjme ľudskú podobu v tomto stánku, v Márii, ktorú vidíš zostupovať z neba Jej Počatím a utvorením. My však môžeme rovnako radostne odpovedať týmto nebeským dvoranom: Naozaj stánok Boží je medzi nami, lebo je to náš stánok a v ňom sa Boh stáva naším; On z neho príjme život a krv, ktoré ponúka ako výkupné za nás, aby nás spravil svojím ľudom. On bude bývať v nás ako vo svojom obydlí a sídle, lebo keď Ho prijímame v najsvätejšej Sviatosti, stávame sa Jeho stánkom (Jn 6, 57). Tí nebeskí duchovia nech sa považujú za našich starších bratov, ktorí potrebujú menej, než my. My sme malé cintľavky, ktoré náš Otec a Brat musí posilňovať a hostiť. Nech zostúpi do stánku svojej Matky a k nám; nech príjme ľudskú podobu v Jej panenskom lone; nech je Božstvo obkolesené a žije medzi nami a v nás. Udržujme Ho v našom strede, aby bol naším Bohom a my Jeho ľudom a miestom odpočinku. Anjelskí duchovia nech zaplesajú obdivom a chválou nad takými veľkými

divmi: ale aj my smrteľníci Ho tešme a spojme sa s anjelmi vo chválach a v láske k Nemu. Text zjavenia pokračuje:

256. „Zotrie im z očú každú slzu a už nebude smrti ani žiaľu, ani náreku, ani bolesti viac nebude, lebo prvé sa pominulo.“ Slzy tečúce z očú smrteľníkov budú osušené v dôsledku vykúpenia, o čom nás uisťuje počatie najsvätejšej Márie. Pre tých, ktorí využijú pre seba milosrdenstvo Najvyššieho, Krv a zásluhy Jeho Syna, Jeho tajomstvá a sviatosti, poklady Cirkvi, príhovory Matky Božej, niet viac smrti, ani bolesti a slz, pretože smrť hriechu a všetko, čo vzišlo z hriechu, je zničené a niet toho viac. Skutočný zármutok je teraz prenechaný synom zatratenia, bývajúcim v priepasti, odkiaľ niet vyslobodenia. Bolesti práce nie sú nárekom ani skutočnou bolesťou, ale iba zdanlivou bolesťou a úplne sa zrovnávajú s pravým a najvyšším druhom radosti. Lebo ak je prijímaná s poddajnosťou, má neoceniteľnú hodnotu a Syn Boží ju zvolil ako záruku lásky pre Seba, svoju Matku a pre svojich bratov.

257. Nebude počuť žiaden krik, ani nebude hádok; lebo spravodliví a múdri nasledujúc príklad svojho Majstra a Jeho najpokornejšej Matky, musia sa naučiť znášať sa mlčky ako prostoduchí baránkovia, vedení na zabitie ako obeť (Iz 73,7). Musia sa zrieknuť práv našej slabej prirodzenosti, ktorá dáva priechod nárekom a sťažnostiam pozorujúc, že Jeho Velebnosť, ich najvyšší Pán a vzor, bol usmrtený na potupnom kríži, aby napravil škodu, ktorú zapríčinila naša netrpezlivosť a nedostatok dôvery (Filip. 2,8). Nuž ako by si mohla naša ľudská prirodzenosť sťažovať na prácu a ťažkosti, keď vidí taký príklad? Alebo ako by sme mohli medzi sebou povoľovať nenávistnému rozlišovaniu a neláskavému zmýšľaniu, keď Kristus prišiel, aby založil zákon večnej lásky? Evanjelista opakuje: „a už nebude žiaľu“, lebo ak ostal nejaký zármutok medzi ľuďmi, majú ho tí, ktorí majú zlé svedomie; ale na taký druh zármutku je sladký liek vo vtelení Slova v lone prečistej Márie, takže teraz taký zármutok je znesiteľný a príčina radosti, nezaslúži si už viac meno zármutok, ale obsahuje v sebe najvyššiu a najúprimnejšiu radosť. S Jej príchodom prvé veci pominuli, najmä zármutok a neužitočné obtiaže starých zákonov, ktoré sú teraz v Novom zákone spríjemnené a zmiernené hojnými milosťami. Preto dodáva: „Hľa, všetko robím nové.“ Tento hlas prichádza od Toho, ktorý sedel na tróne, ktorý sa prehlásil za Zakladateľa všetkých tajomstiev Nového zákona evanjelia. Pretože všetka táto novota má začať tak neslýchanou a nepochopiteľnou udalosťou, akou je vtelenie Jednorodeného Otcovho a zachovaním panenstva Jeho Matky, preto nemá byť nič staré a opotrebované. Dedičný hriech však je zrejme taký starý ako viditeľná

príroda a keby ním Matka vteleného Slova mala byť dotknutá, nebol by urobil všetky veci nové.

258. A povedal mi: „Píš. Tieto slová sú verné a pravdivé.“ A povedal mi: „Ja som Alfa i Omega, Počiatok i Koniec.“ Podľa nášho vyjadrovania, Boh bol veľmi zarmútený, lebo veľmi sa bude zabúdať na veľké dielo lásky vykonané pre nás vtelením a vykúpením a ako na pamiatku týchto veľkých dobrodení aj ako pre svoje uspokojenie za našu veľkú nevďačnosť, rozkázal, aby boli napísané. Preto by si ich ľudia mali napísať do svojich sŕdc a začať sa báť urážok, ktoré páchajú proti Bohu hrubou a ohavnou zábudlivosťou. Je síce pravda, že katolíci veria a dôverujú v tieto tajomstvá a predsa ukazujú pohŕdanie tým, že ich nedostatočne oceňujú a zabúdajú na ne, ako by ich mlčky neuznávali a žijú ako by im neverili. Pán sa ohradzuje proti ich nepeknému nevďaku a hovorí: „Lebo tieto veci sú najviac spoľahlivé a pravdivé.“ Nech otupení a ľahostajní smrteľníci vo svojej lenivosti a nedbalosti vedia, že tieto slová sú nanajvýš spoľahlivé, práve tak ako nanajvýš mocné, aby vyburcovali ľudské srdcia zo strnulosti, akonáhle utkvejú v pamäti a sa o nich uvažuje a v mysli dôkladne preberú ako číra pravda. Lebo Boh ich urobil pravdivými pre každého z nás.

259. Pretože však Boh neľutuje svoje dary (Rim 11,29) a neberie späť dobro, ktoré udelil, i keď sa ho človek stane nehodným, preto hovorí: „Stalo sa,“ akoby nám chcel povedať, že hoci sme Ho svojou nevďačnosťou urazili, neprestane nám prejavovať lásku a čo sa týka vtelenia, všetko je už uskutočnené tým, že poslal na svet najsvätejšiu Máriu zbavenú dedičného hriechu. Pretože najčistejšia Mária bola teraz už na zemi, zdalo sa nemožné, aby božské Slovo ostalo v nebi a neprišlo na svet prijať ľudské telo v lone tej Panny. A opäť nás uistil hovoriac: „Ja som Alfa a Omega“, prvé a posledné písmeno, počiatok i koniec, obsahujúci dokonalosť všetkých vecí; lebo ak dám počiatok, dám ho preto, aby som ich priviedol k dokonalosti a k ich konečnému cieľu. Prostredníctvom človeka pozdvihnem a pritiahnem všetko tvorstvo k sebe, ako k ich poslednému cieľu a stredisku, v ktorom nájdu odpočinok.

260. „Ja dám smädnému z prameňa živej vody zdarma. Kto zvíťazí, obdrží to.“ Kto z tvorov sa odvážil dávať Bohu radu (Rim 11,34), alebo kto Mu dá toľko, aby bol povinný odplatiť? Tak apoštol chce nás poučiť a hovorí, že všetko, čo Boh robí alebo urobil pre ľudí, bolo z jeho dobrovoľnej milosti a nie z povinnosti k niekomu. Žriedlo studne nemá žiadnu povinnosť voči tomu, kto z neho pije; voľne a bezplatne tečie pre všetkých, ktorí sa k nemu priblížia. A že sa všetci nepodieľajú na jeho požehnaní, nie je vinou prameňa, ale tých, ktorí sa k nemu nepribližujú,

pretože on pozýva všetkých, aby sa zúčastnili na jeho obveseľujúcej hojnosti. A keď ho nehľadajú oni, teda on sám vychádza, aby hľadal takých, ktorí by sa chceli zúčastniť a tečie nepretržite iba preto, aby sa mohol ponúkať zdarma všetkým. Ó, najvyššia trestuhodná tuposť smrteľníkov! Ó, najhanebnejšia nevďačnosť! Ak náš pravý Pán nám nie je ničím povinný a dáva nám všetko zo samotnej štedrosti, ba ešte i prekročí mieru svojich milostí a dobrodení tým, že sa stal človekom a zomrel za nás, a tým sa nám všetok daroval a necháva tiecť prúd svojho Božstva, pokým sa stretne s našou ľudskou prirodzenosťou a spojí sa s nami: ako je to možné že my, natoľko túžiaci po cti, sláve a rozkošiach, nenáhlime sa napiť zadarmo z tohoto dobrovoľne tečúceho prameňa (Iz 55, 1)? Dobre však vidím, čo je na príčine. My nesmädíme po pravej sláve a cti a blaženosti, ale hľadáme iba zdanlivé a klamné, pohŕdajúce žriedlami milostí, ktoré nám otvoril Kristus zásluhami svojej smrti (Iz 12, 3). Ale tým, ktorí túžia po Bohu a Jeho milostiach, Pán sľubuje, že im dá zadarmo zo žriedla života (Jer 2, 13). Ó, aká veľká škoda a žiaľ je, že tak málokto smädí po obnovení žriedla života a že tak mnohí sa náhlia k vodám smrti! Tí, ktorí premáhajú diabla, svet, svoje vlastné telo a vlastné vnútro, zaiste obdržia tieto veci. A okrem toho sa hovorí, že Boh ich ponúka. Mohlo by sa snáď pochybovať o tom, že by tie vody milosti mohli byť niekedy odoprené alebo zastavené; preto aby nás uistil, ponúka ich, aby sme si ich privlastňovali zdarma, bez výhrady alebo obmedzovania.

261. Okrem toho Pán sa náhli potvrdiť to všetko ďalším uistením, hovoriac: "Ja mu budem Bohom a on mi bude synom." (Zj 21, 7). A ak je On naším Bohom a my Jeho synovia, je zrejmé, že sme stvorení, aby sme boli synovia Boží a keď sme dedičia (hoci celé naše dedičstvo je z milostí), sme si celým svojím dedičstvom istí, tak ako sú dietky isté dedičstvom z majetku rodičov. Pretože je Otcom a súčasne Bohom, nekonečný vo svojich vlastnostiach a dokonalostiach, kto môže odhadnúť tie dobrá, ktoré nám ponúka tým, že nás prijíma za synov? Je v tom zahrnutá otcovská láska, naša záchrana, naše povolanie, naše oživenie i ospravedlnenie, k tomu všetky potrebné prostriedky a konečne naše oslávenie a stav blaženosti, aké oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani na srdce ľudské nevstúpilo. Toto všetko je určené pre tých, ktorí zvíťazia a osvedčia sa ako pravé a statočné dietky.

262. "Bázlivci však a neverci, ohavníci a vrahovia i smilníci, čarodejníci a modlári a všetci klamári budú mať podiel v jazere horiacom sírou; to je druhá smrť.“ Na tento zoznam dobrovoľne zapísali svoje mená nesčíselní synovia zatratenia, lebo je nekonečný podiel pomätencov, ktorí slepo volia smrť a zatarasujú si cestu života. Veď táto cesta nie je skrytá

tým, ktorí svoj zrak užívajú, ale iba tým, ktorí svoj zrak dobrovoľne zatvárajú a nechali sa, alebo nechávajú sa očariť a klamať podvodnými úskokmi satanovými. Podľa rôznych náklonností a chúťok ponúka im otrávenú čašu neprávostí, po ktorých oni túžia. "Bázlivci" sú tí, ktorí stále váhajú a tak premeškajú príležitosť, aby okúsili mannu cnosti a nikdy nevkročia na cestu večného života; tým pripadá cnosť nechutná a obťažená, hoci jarmo Pánovo je sladké a bremeno Jeho ľahké (Mat 11, 30); oklamaní týmto strachom, premôže ich skôr vlastná zbabelosť než obtiaže. Tí ostatní „neverci“, zjavené pravdy ani nepripúšťajú, ani im neveria, ako bludári, pohani a neveriaci; alebo ak im veria, ako katolíci, vyzerá to, akoby ich počuli zďaleka a iba cez vieru iných a nesúhlasia úplne so zrejmými pravdami, ktoré obsahujú. Tak ich viera je mŕtva a žijú ako neveriaci.

263. "Ohavníci" sú tí, ktorí holdujú všetkým neprávostiam bez rozdielu, bez ľútosti alebo bez obmedzenia a ešte sa chvascú svojou bezbožnosťou a pohŕdaním všetkým dobrým, čím upadajú pred Bohom do nenávisti a zvolávajú na seba Jeho hnev a odsúdenie. Tak dôjdu do stavu odbojnosti a stávajú sa neschopní konať dobré skutky. Vzďaľujú sa od cesty večného života, akoby preň neboli stvorení, odlučujú sa a odsudzujú Bohu i Jeho dobrodeniam a požehnaniam a stávajú sa predmetom odporným Bohu i Jeho svätým. Podobne sú tiež spomenutí "vrahovia", ktorí bez strachu a úcty k božskej spravodlivosti uchvacujú právo zvrchovanému Pánovi, jedinému správcovi vesmíru a opovažujú sa trestať a pomstiť urážky; títo zasluhujú jednanie a súd podľa vlastného meradla, aké užívajú pri zachádzaní a súdení ostatných (Lk 6, 38). "Cudzoložníci a smilníci" sú vylúčení z kráľovstva, pretože pre krátku nečistú rozkoš, ktorá sa stáva odpornou, akonáhle ju dosiahnú, a predsa vo svojej nezriadenosti nikdy nie je ukojenou, pohŕdajú priateľstvom Božím a večnými radosťami, ktoré keď raz sa okúsia, sú tým žiadúcejšie a sú istým zdrojom nezmenšených rozkoší. Podobne "čarodejníci", ktorí veria a hlásajú falošné drakove sľuby skryté pod zámienkou priateľstva, sú oklamaní sami a tiež iných klamú a kazia. "Modlo-služobníci" nemôžu vojsť do neba, pretože hľadajú i tušia prítomnosť Boha, ale nenachádzajú Ho, hoci nie je ďaleko od žiadneho z nás (Sk 17, 27). Pripisujú božstvo dielam svojich vlastných rúk, ktoré sú iba neživými tieňmi pravdy a prázdnymi cisternami úplne neschopnými vyvodiť predstavu o veľkosti pravého Boha (Jer 2, 13). Tiež „klamári“, ktorí sa stavajú na odpor najväčšej pravde, Bohu, sú zbavení Jeho úprimnosti a cnosti, zastávajú celkom opačné stanovisko a dôverujú viac podvodným klamom než Pôvodcovi pravdy a všetkého dobra.

264. O všetkých týchto evanjelista hovorí, že počul rozsudok: "Budú mať podiel v jazere horiacom ohňom a sírou; to je tá druhá smrť." Nik si nebude môcť sťažovať na božskú spravodlivosť a právo, lebo On ospravedlnil svoje jednanie veľkosťou svojich darov a nesčíselným milosrdenstvom. Zostúpil z neba, aby žil medzi ľuďmi, zomrel za nich a zachránil ich svojou krvou. Otvoril nevyčerpateľné zdroje milosti, ktoré nám svätá Cirkev ponúka zadarmo. Naviac nám dal ešte svoju Matku a žriedlo jej presvätého života, ktorým tiež môžeme dosiahnuť dokonalosť. Preto sa smrteľníci nemôžu vyhovárať, ak napriek všetkým darom nepoužívali Jeho milosti a ak naháňaním sa za okamžitými rozkošami ich smrteľného života, opustili dedičstvo večného života. Niet divu, že žnú to, čo rozsievali a ich podiel bude v hroznej priepasti horiacej síry, odkiaľ niet vyslobodenia ani nádej na život, akonáhle ich raz zachytila druhá smrť trestu. Hoci táto druhá smrť je nekonečná vo svojom trvaní, predsa oveľa horšia a ohavnejšia bola smrť ich hriechu, do ktorej sa dobrovoľne vrhali, pretože smrť milosti, čiže strata milosti, spôsobená hriechom odporuje nekonečnej svätosti a dobrote Božej, uráža Toho, ktorý má byť ctený a velebený. Smrť pekelných bolestí je spravodlivý trest pre tieto zavrhnutiahodné duše a je spravodlivou odplatou Jeho absolútnej neomylnej spravodlivosti. Tým je táto spravodlivosť vyvýšená a slávne vyhlásená v tej istej miere, v akej bola urážaná a opovrhovaná hriechom. Nech je po všetky veky obávaná a ctená. Amen.

K a p i t o l a 18

Pokračovanie o tajomstve počatia presvätej Márie, ako je popísané v druhej časti dvadsiatej prvej kapitoly Zjavenia svätého Jána

265. Ďalší text 21. Kapitoly Apokalypsy je tento:

9 - A prišiel ku mne jeden zo siedmich anjelov, čo mali sedem čiaš naplnených poslednými siedmimi ranami a povedal mi: „ Poď, ukážem ti nevestu, Baránkovu manželku!“

10- A v duchu ma preniesol na veľký a vysoký vrch a ukázal mi sväté mesto Jeruzalem, ako zostupuje z neba od Boha,

11- ožiarené Božou slávou. Jeho jas bol podobný najdrahšiemu kameňu akoby krištáľovo čistému kameňu jaspisu.

12- Malo veľké a vysoké hradby. Malo dvanásť brán a na bránach dvanásť anjelov a napísané mená dvanástich kmeňov synov Izraela.

13- Tri brány boli od východu, tri brány od severu, tri brány od juhu, tri brány od západu.
14- Hradby mesta mali dvanásť základných kameňov a na nich dvanásť mien dvanástich Baránkových apoštolov.
15- Ten, čo so mnou hovoril, mal mieru zo zlatej trstiny na premeranie mesta, jeho brán a jeho hradieb.
16- Mesto je postavené do štvorca: jeho dĺžka je taká istá ako šírka. Trstinou odmeral mesto a malo dvanásťtisíc stadií (honov). Jeho dĺžka, šírka i výška sú rovnaké.
17- Zmeral aj jeho hradby. Mali stoštyridsaťštyri lakťov podľa ľudskej miery, ktorú anjel mal.
18- Jeho hradby boli postavené z jaspisu a mesto samo bolo z rýdzeho zlata, podobné čistému sklu.“

266. Počet anjelov, o ktorých evanjelista na tomto mieste hovorí, je sedem, zvláštnym spôsobom slúžia pri tróne Božom a obdržali poslanie i moc pre potrestanie niektorých hriechov ľudstva. Táto pomsta hnevu Všemohúceho (Apokalypsa 15,1) príde v posledných dobách sveta; ale to bude nový trest, najväčší aký kedy v dobe existencie smrteľníkov bol a môže byť. Pretože však tieto tajomstvá sú hlboko skryté a tiež mi neboli všetky zjavené, ani sa tohoto životopisu netýkajú, nezdá sa mi vhodné široko o nich hovoriť, radšej prejdem k tomu, čo užšie súvisí s mojou úlohou. Anjel, o ktorom svätý Ján hovorí, je ten, skrze ktorého Boh pomstí zvláštnym a hrozným trestom urážky spáchané proti Jeho svätej Matke; pretože šialený vzdor, s akým Ňou opovrhovali, roznietil hnev Všemohúceho. Pretože Najsvätejšia Trojica sa zaviazala, že poctí a vyvýši túto Kráľovnú nad všetkých ľudských tvorov i nad anjelov a dávala Ju tomuto svetu ako Zrkadlo Božstva a zvláštnu Prostrednicu smrteľníkov, Boh sám si vzal na starosť vykonať zvláštnu pomstu na kacíroch, bludároch a tupiteľoch i potrestanie za všetky urážky spáchané proti Nej, pretože ľudia Ju neoslavovali, neuznali a nectili v tomto stánku a nevyužívali toto neporovnateľné milosrdenstvo. Tieto tresty sú predpovedané svätej Cirkvi. Hoci tajomné slová Apokalypsy prísnosť týchto trestov halia do nejasnosti, predsa beda tým nešťastníkom, ktorých to postihne! Beda mne, ktorá som urážala Boha takého silného a mocného v trestoch! Som zdrvená pri očakávaní tých veľkých bied, ktorými sa tu hrozí.

267. Anjel povedal evanjelistovi: „ Poď, ukážem ti nevestu, manželku Baránkovu“, atď. Anjel týmto výrokom vysvetlil, že sväté Mesto Jeruzalem, ktoré mu ukázal, je zasnúbená manželka Baránkova; týmto obrazným výrazom (ako som už povedala pod č. 248) poukazuje na najsvätejšiu Máriu, ktorú svätý Ján videl ako Matku alebo Ženu a ako Snúbenicu

Baránkovu, t.j. Kristovu. Táto Kráľovná božským spôsobom zastávala a plnila oba tieto úrady. Bola nevestou Boha, tá jediná (Veľp. 6,8) a neporovnateľná, pre jej nedostižnú vieru a lásku, ktorými sa zasnúbenie začalo i dokončilo; a bola tiež Matka toho istého vteleného Pána, ktorému dala smrteľnú podstatu a telo, živiac Ho a starajúc sa Oň v jeho ľudskej existencii, ktorú vzal od Nej. Aby mohol vidieť a pochopiť také vysoké tajomstvá, bol evanjelista v duchu povznesený k vysokej svätosti a svetlu poznania, lebo bez vytrženia a povznesenia nad ľudskú slabosť nebol by schopný ich porozumieť práve tak ako my, nedokonalí, pozemskí a biedni tvorovia nemôžeme ich pochopiť pre tú istú príčinu . Tak vysoko povznesený potom, vraví: „ Ukázal mi mesto sväté, Jeruzalem, ako zostupuje z neba," lebo Mária nebola stvorená a vytvorená na zemi, na ktorej bola ako pútnička a cudzinka, ale v nebi, kde obyčajné pozemské látky boli vylúčené. Hoci hmota jej bytosti bola vzatá zo sveta, bola súčasne tak povznesená k nebeskej dokonalosti, aby bola vhodná pre založenie toho mystického Mesta podľa spôsobu nebeského a anjelského, ba božského, žiariaceho Božstvom.

268. Preto dodáva: „ožiarené Božou slávou", lebo najsvätejšia duša Márie bola obdarená veľkou účasťou na Božstve a jeho vlastnostiach, že keby bolo možné vidieť Ju v Jej podstate, zdala by sa ako žiariaca večným leskom Boha samého. Veľké a slávne veci sú povedané (Ž 86,3) v Cirkvi katolíckej o tomto Meste Božom a o lesku, ktorý obdržala od toho istého Pána, ale to všetko je nepatrné a všetky ľudské slová nestačia vyjadriť pravdu. Stvorený rozum, úplne prekonaný môže iba vyznať, že najsvätejšia Mária sa podieľa na Božstve viac, než môžeme pochopiť, vyznávajúc tým podstatu skutočnosti ako ich neschopnosť ducha vysloviť pravým spôsobom to, čo by rád povedal. Ona je utvorená v nebesiach a jedine ten Umelec, ktorý Ju utvoril, dokáže pochopiť Jej veľkosť, jedine On dokáže pochopiť Jej pôvod a príbuzenstvo, ktoré uzavrel s najsvätejšou Máriou zdokonalením Jej darov, aby sa podobali vlastnostiam Jeho nekonečnej veľkosti a Božstva.

269. „Jeho jas bol podobný najdrahšiemu kameňu, akoby krištáľovo čistému kameňu jaspisu." Nie je tak ťažké pochopiť, ako sa mohla súčasne podobať dvom tak nerovnakým kameňom, ako je krištáľ a jaspis, ako je ťažké pochopiť, ako sa môže podobať Bohu. Ale z toho prirovnania môžeme si utvoriť istý pojem o tejto podobnosti Bohu. Jaspis iskrí a leskne sa mnohými rôznymi odtieňmi farieb, kým krištáľ vyniká jedinečnou čistotou priehľadnosti; oba dohromady tvoria vzácnu a krásnu rôznosť. Najčistejšia Mária pri Jej stvorení bola nadaná rôznosťou cností a dokonalostí, ktoré sama ruka Božia vybrala a vsunula do Jej duše. Tieto

milosti a dokonalosti urobili Jej dušu podobnú najčistejšiemu krištáľu bez chyby alebo škvrny viny. Svojou čistotou a priehľadnosťou šírila úchvatné lúče Božstva ako krištáľ vystavený slnku. Zdá sa pohlcovať a opäť vyžarovať slnečné lúče, ako by bol sám slnko. Avšak tento krištáľo-jaspis trbliece sa mnohofarebnými odtieňmi, lebo Ona je dcérou Adamovou a iba tvor a všetok lesk Božstva, ktorý je v Nej, je iba účastenstvom. Hoci sa javí ako božské svetlo, predsa nie je časťou Jej prirodzenosti, ale iba poskytovaný a prepožičaný milosťou. Ona je skutočne iba tvor, urobený a vytvorený samotnou rukou Božou, ale takým spôsobom, aby bola vhodná stať sa Jeho Matkou.

270. "Malo veľké a vysoké hradby. Malo dvanásť brán." Tajomstvá uzavreté za hradbami a bránami tohoto mystického Mesta, najsvätejšej Márie, sú také skryté a veľké, že ja, nevedomá a nepatrná žena ťažko môžem nájsť slová, aby som nimi vyjadrila, čo mi bolo ukázané. Musím však pokračovať: v prvom okamihu počatia presvätej Márie, keď sa Jej vo videní ukázal Boh, ako som to vyššie popísala (v č. 228 - 236), celá Najsvätejšia Trojica, akoby obnovovala predveké ustanovenia o Jej stvorení a vyvýšení, urobila akúsi zmluvu či kontrakt s touto Paňou bez toho, aby Jej o tom dala úplné poznanie. Pripadalo mi to, ako by sa tri Božské Osoby vospolok radili a hovorili jedna k druhej týmto spôsobom:

271. "Patrí sa pre hodnosť našej Nevesty a Matky Slova, aby bola ustanovená za Kráľovnú a Paniu všetkého tvorstva. Okrem týchto darov a bohatstva Božstva, ktoré Jej udeľujeme pre Ňu samu, patrí sa, aby mohla podľa svojej ľubovôle udeľovať milosti a dobrodenia potrebné smrteľníkom, najmä tým, ktorí Ju budú vzývať a utiekať sa ako dietky pod Jej ochranu, aby obohacovala núdznych, zachraňovala hriešnikov, povznášala spravodlivých a vôbec poskytovala útočisko všetkým ľuďom. Aby Ju však všetko tvorstvo mohlo uznávať za svoju Kráľovnú a Paniu a za Pokladníčku našich nevyčerpateľných darov a nekonečnej štedrosti, Ona ich má rozdeľovať a Jej zveríme kľúče od našej vôle a nášho Srdca; Ona bude vo všetkých veciach Vykonávateľkou našich prianí voči ľuďom. Nadovšetko Jej dáme vládu nad drakom, naším nepriateľom i nad všetkými jeho spojencami, zlými duchmi. Nech sa boja Jej prítomnosti i Jej mena a v ňom nech sa premôžu a zničia ich podvody. Nech všetci smrteľníci, ktorí sa budú utiekať do tohto Mesta útočiska, nájdu v ňom istú a bezpečnú ochranu, zbavenú všetkej diabolskej hrôzy a jej nástrah."

272. Bez toho, aby Pán zjavil duši najsvätejšej Márie, čo všetko je obsiahnuté v tomto ustanovení a návrhu, viedol Ju hneď v prvom okamihu k tomu, aby sa s veľkou láskou modlila a prihovárala za všetky duše, starala sa o to, aby im zaistila život večný, najmä tým, ktorí by sa za svoj-

ho života zverovali do Jej ochrany. Najsvätejšia Trojica Jej dala na vedomie, že Jej nič nikdy neodoprie pred svojím najspravodlivejším tribunálom; že má rozkazovať diablovi a že má moc svojimi rozkazmi vzďaľovať ho od duší, pretože Jej bude daná moc Všemohúceho. Avšak príčina tejto výsady Jej nebola oznámená, ani to, prečo obdržala všetky iné dary a táto príčina nebola žiadna iná, než že má byť Matkou Slova. Výrokom, že toto Mesto bolo obkolesené veľkou a vysokou hradbou, svätý Ján poukazuje na tieto Bohom dané prednosti Jeho Matky, že Ona bude tajným útočiskom, ochranou a obranou všetkých ľudí, u ktorej by všetci našli bezpečnosť pred svojimi nepriateľmi, ako v útočištnom meste a silnej pevnosti. Všetci synovia Adamovi sa majú utiekať k tejto mocnej Kráľovnej a Panej všetkého tvorstva a rozdávateľke všetkých pokladov nebeských milostí. Evanjelista hovorí, že hradby boli veľmi vysoké, pretože moc najčistejšej Márie na premoženie diabla a na pozdvihnutie duší je taká veľká, že podlieha jedine samotnému Bohu. Tak dobre je vyzbrojená pre to všetko a tak dobre je chránené a bezpečné toto Mesto pre Ňu samu a pre všetkých, ktorí u Nej hľadajú ochranu, že ich nemôžu rozboriť ani zliezť ani všetky moci stvorené Bohom, okrem Nej.

273. "Malo dvanásť brán", lebo vstup do tohto svätého Mesta je voľný pre všetky národy a pokolenia bez výnimky a pozýva všetkých, takže táto Kráľovná milosrdenstva nikomu neodoprie sprostredkovanie, kto si bude žiadať, aby dosiahol dary a milosti a večnú slávu Najvyššieho. V bránach bolo dvanásť anjelov. Týchto dvanásť kniežat sú tí, o ktorých som sa zmienila predtým, že sú vybraní strážcami Matky vteleného Slova. Títo dvanásti anjeli okrem sprevádzania ich Kráľovnej mali za službu chrániť a brániť tie duše, ktoré vynikajú svojou zbožnosťou, úctou a láskou k Nej. Preto evanjelista hovorí, že ich videl v bránach onoho mesta; sú služobníci a akoby sluhovia, ktorí majú povzbudzovať a sprevádzať smrteľníkov, ktorí vchádzajú do brán zbožnosti, otvorených presvätou Máriou pre večnú blaženosť. Často ich posiela Mária s vnuknutiami a prispením, aby vytrhla z nebezpečia duše a telá tých, ktorí Ju vzývajú a sú Jej oddaní služobníci.

274. Evanjelista pokračuje: „A napísané mená dvanástich kmeňov synov Izraela“, pretože anjeli dostávajú svoje mená podľa poslania a služby, ktoré majú konať na zemi. Evanjelista hovorí, že títo anjeli majú mená dvanástich izraelských pokolení, pretože týchto dvanásť kniežat je zvlášť pridelené k službe Kráľovnej nebies, aby napomáhali k spaseniu ľudí, a pretože všetci vyvolení sú zahrnutí v dvanástich izraelských pokoleniach, tvoriacich svätý ľud Boží. Každému pokoleniu z tých dvanástich je pridelený jeden anjel. Pod ich dozorom a ochranou sú všetci zo

všetkých národov a pokolení, ktorí vchádzajú do nebeského Jeruzalema bránami príhovorov najsvätejšej Márie.

275. Žasla som nad týmto povýšením najčistejšej Márie a že Ona má byť Prostrednicou a bránou všetkých predurčených a tu mi bolo dané na vedomie, že tieto výsady patria tej, ktorá ako Matka Kristova mala vykonať veľké veci pre ľudí spoločne so svojím synom, lebo Ona Mu dala zo svojej najčistejšej krvi a podstaty telo, v ktorom trpel a vykúpil ľudí. Pre Jej blízke spojenie s Jeho telom a krvou, Ona akoby trpela a zomrela v Kristovi a keď Ho sprevádzala dobrovoľne z vlastnej vôle pri Jeho utrpení a smrti a trpela s Ním, podľa svojich síl s nebeskou pokorou a statočnosťou. Tak ako spolupôsobila v Jeho utrpení a obetovala sa za ľudské pokolenie, tak ten istý Pán ju urobil podielničkou na svojej vykupiteľskej dôstojnosti a zveril Jej zásluhy a ovocie vykúpenia, aby ich svojou rukou rozdávala vykúpeným. Ó, podivuhodná Pokladníčka Božia! Aké bezpečné sú v Tvojich nebeských a štedrých rukách poklady Všemohúceho! Preto toto Mesto "má tri brány od východu, tri brány od západu, tri brány od severu, tri brány od juhu." Tieto tri brány na štyroch stranách, zodpovedajúce štyrom štvrtinám sveta, pozývajú všetkých smrteľníkov, aby sa priblížili k Tomu, ktorý Je Stvoriteľom všetkých, totiž Otec, Syn a Duch Svätý. Každá z týchto troch Osôb si praje a ustanovuje, aby Mária mala v moci brány na požadovanie božských pokladov pre smrteľníkov. Hoci je iba jeden Boh v troch Osobách, každá Osoba zvlášť priznáva voľný vstup tejto najčistejšej Kráľovnej, aby pred tribunálom tejto nemeniteľnej a trojjedinej Bytosti mohla sa prihovárať, dožadovať a prijímať dary a milosti pre tých, ktorí sa na tomto svete utiekajú k Nej a ctia Ju. Pretože každým smerom je nie jedna, ale tri brány, nebude mať výhovorku žiaden smrteľník, nech je kdekoľvek vo vesmíre, alebo z ktoréhokoľvek národa a pokolenia, lebo vchod do voľne prístupných otvorených brán mesta je taký ľahký. Ak niekto zanedbá vojsť, nie je to preto, že brány mu zamedzovali vstup, ale preto, že on sám otáľal a neprial si hľadať bezpečie. Čo potom povedia neverci, bludári, pohani a ako sa ospravedlnia zlí kresťania a zatvrdnutí hriešnici? Keď nebeské poklady sú v rukách našej Matky a Panej a Ona nás stále volá a prostredníctvom svojich anjelov žiada a keď nám otvára nie jednu, ale veľa brán do neba, ako je to možné, že toľkí mnohí ostávajú vonku a tak málo ich vchádza tými bránami?

276. "Hradby mesta mali dvanásť základných kameňov a na nich dvanásť mien dvanástich Baránkových apoštolov." Tie pevné a neochvejné základy, na ktorých Boh vystavil sväté Mesto Márie, svojej Matky, to sú jej čnosti, riadené a odmerané v Nej Duchom Svätým. Hovorí sa, že ich je dvanásť, čo sa zhoduje s menami apoštolov, aby sa videlo, že je založe-

ná na vynikajúcej svätosti apoštolov, ktorí sú vodcami medzi svätými. Lebo podľa Dávidovho výroku základy Božieho mesta sú postavené na dvanástich svätých horách a obrátené zase: svätosť a múdrosť Márie založila a upevnila apoštolov po smrti a nanebovstúpení Krista. Hoci vždy bola ich Učiteľkou a vzorom, predsa v tom čase iba Ona bola hlavnou podporou počiatočnej Cirkvi. Pretože bola pre tento úrad určená a obdarená primeranými čnosťami a darmi od okamihu Jej nepoškvrneného Počatia, preto apoštolov nazývajú dvanástimi základmi tohoto Mesta Božieho.

277. "Ten, čo so mnou hovoril, mal mieru zo zlatej trstiny na premeranie mesta, jeho brán a jeho hradieb..." Týmto meraním evanjelista poukazuje na veľké tajomstvo dôstojnosti, milostí, darov a zásluh, ktoré v sebe mala Matka Božia. Hoci rozmery dôstojnosti a darov, ktoré Jej Všemohúci udelil, boli nesmierne veľké, boli predsa v medziach možnosti a boli dobre odmerané. "Jeho dĺžka je taká istá ako šírka." Na všetkých stranách je dobre, rovnomerne vytvorená, bez akejkoľvek známky nedostatku, nerovnosti alebo neporovnanosti. Nebudem sa rozpisovať o tom, ale poukazujem na to, čo o tom postupne poviem v tomto Jej životopise. Prajem si však zmieniť sa, že miera dôstojnosti, zásluh a milostí najsvätejšej Márie nebola žiadna iná, než človečenstva Jej najpožehnanejšieho Syna, spojeného s Božským Slovom.

278. Evanjelista nazýva človečenstvo Kristovo "trstinou", pretože vzal na seba krehkosť našej slabej telesnej prirodzenosti a "zlatou" pre Jeho Božstvo. V súhlase s dôstojnosťou pravého človeka, Bohočloveka Krista a primerane s darmi a zásluhami vteleného Boha, tiež Jeho najsvätejšej Matke bola odmeraná. On to bol, ktorý Ju meral podľa Seba a Ona, zmeraná, aj javila sa v Jej úrade Matky vyvýšená k dôstojnosti, ktorá sa zhodovala s Jeho. V dĺžke svojich darov a milostí aj v ich šírke, vo všetkých veciach sa javila dobre primeraná, bez akejkoľvek chyby. Vôbec sa nemohla rovnať svojmu najsvätejšiemu Synovy rovnosťou, ktorú učenci nazývajú matematickou, lebo Kristus, náš Pán, bol pravý Boh a pravý človek, kým Ona bola iba tvor a teda tá miera nekonečne prevyšovala to, čo sa s ňou meralo; predsa však bola najčistejšia Mária prispôsobená do istej podstaty a pomeru k svojmu božskému Synovi. Práve tak, ako nič nechýbalo Jemu, čo odpovedá a prináleží Jeho dôstojnosti ako pravému Synovi Božiemu, tak ani Jej nič nechýbalo, ani nebolo žiadnej chyby v tom, čo Jej prináležalo ako Matke toho istého Boha a to takým spôsobom, že ona ako Matka Božia a Kristus ako Syn Boží obdržali v rovnakom pomere dôstojnosť, milosť, dary a zásluhy. V Kristovi nebola stvorenej milosti, ktorá by nebola v príslušnom pomere tiež v Jeho najčistejšej Matke.

279. Evanjelista hovorí: "Trstinou odmeral Mesto a malo dvanásťtisíc (honov) stadií." Táto miera, hon a počet "dvanásťtisíc", ktorou nebeská Kráľovná bola zmeraná v dobe Jej počatia, znamená najvznešenejšie tajomstvá. Evanjelista nazýva "stadium" dokonalú mieru, ktorou sa meria výška svätosti predurčených, čím poukazuje k milostiam a darom, ktoré Boh vo svojej večnej Predvídavosti ustanovil poskytovať cez vteleného Syna, prispôsobil a predurčil tieto dary s nekonečnou spravodlivosťou a milosrdenstvom. Týmito stádiami potom merajú všetkých svätých aj výšku ich cností a zásluh. Najnešťastnejší bude ten, kto nedosiahol túto mieru a nemôžu ho zmerať, keď ho Pán bude merať. Číslo dvanásťtisíc je použité, aby zahrňovalo všetkých ostatných vyvolených a predurčených. Na čele týchto tisícov je dvanásť apoštolov, ako dvanásť kniežat katolíckej Cirkvi. Podobná zmienka je o nich v siedmej kapitole Apokalypsy pod vodcovstvom dvanástich izraelských pokolení. Všetci vyvolení sa musia podrobiť učeniu apoštolov o Baránkovi, ako som sa predtým zmienila (v č. 275).

280. Podľa toho všetkého možno odhadnúť veľkosť toho Božieho Mesta, presvätej Márie. Lebo keď si predstavíme, že stadium meria najmenej 125 krokov a mesto, ktoré sa rozkladá 12 000 honov či stadií na všetky štyri strany a toľko isto do výšky, musíme uznať, že má naozaj obrovské rozmery. Tá miera i počet stadií všetkých predurčených dohromady rovná sa našej blahoslavenej Panej, najsvätejšej Márií; ich dĺžka, šírka a výška nie je väčšia než Jej, lebo Ona, ktorá má byť Matkou samého Boha a Kráľovnou a Paňou všetkého tvorstva, vyrovnala sa im všetkým spojeným do jedného mohutného zástupu. Ona samotná obsahovala viac, než všetky ostatné tvory.

281. "Zmeral aj jeho hradby, mali stoštyridsaťštyri lakťov podľa ľudskej miery, ktorú anjel mal." Táto miera hradieb Mesta Božieho nebola ich dĺžka ale výška, lebo dĺžka i šírka mesta bola dvanásť tisíc stadií, tvoriac pravidelný štvorec; zaiste bol teda potrebné, aby hradby okolo mesta boli ešte dlhšie, aby obohnali mesto. Miera stoštyridsaťštyri lakťov (mohli mať hocijakú dĺžku), bola by zaiste príliš krátka pre mesto takej rozlohy, táto miera by sa veľmi dobre hodila na výšku hradieb a bola by primeraná pre bezpečnosť i obranu tých, ktorí v ňom bývajú. Tá miera ich výšky naznačuje bezpečnosť všetkých darov a milostí, ktoré Všemohúci udelil najsvätejšej Márii ako prislúchajúcu Jej dôstojnosti a svätosti. Aby to bolo zreteľnejšie, hovorí sa, že výška bola stoštyridsaťštyri lakťov, nerovné číslo, vzťahujúce sa na tri hradby; jednu vysokú, druhú prostrednú a tretiu nízku, zodpovedajúce činnosti Kráľovnej nebies vo veľkých, obyčajných i nepatrných veciach. Nie že by snáď v Nej bolo niečo nepatrné, ale preto-

že predmet týkajúci sa Jej činnosti bol rôzny a také boli skutočne tiež Jej činy. Niektoré boli zázračné a nadprirodzené, iné patrili do okruhu mravných cností a tieto zase boli buď vnútorné alebo vonkajšie. Ona ich všetky konala s takou úplnosťou a dokonalosťou, že nezanedbala ani ten najnepatrnejší a bez toho, aby posledné boli menej presné ako prvé. Všetky konala s takou vznešenou svätosťou a s takým úplným súhlasom Pána, že bola meraná podľa miery Jej najsvätejšieho Syna, ako v prirodzenom, tak i nadprirodzenom obore svojho života. Bola to miera samotného Bohočloveka, Anjela veľkej rady, prevyšujúca všetkých ľudí i anjelov. S Ním Ona, ako Jeho Matka bola vyvýšená nad nich, primerane k Jej dôstojnosti. Evanjelista pokračuje takto:

282. "Jeho hradby boli postavené z jaspisu." Najviac bijú do očí a pútajú zrak pozorovateľa mestské hradby. Tá rôznosť farieb a odtieňov, ktorými sa vyznačuje tu zmienený jaspis, ako tvoriaci hradby Márie, toho Mesta Božieho, prezrádzajú nevýslovne hlbokú pokoru, ktorá priodiala a prenikla všetky prednosti a milosti tejto Kráľovnej. Lebo hoci bola dôstojná Matka Stvoriteľa vyňatá z každej škvrny hriechu a nedokonalosti, ukazuje sa zraku smrteľníkov ako závislá a ukrytá v tieni obyčajných zákonov, ktorým sú dcéry Adamove podrobené; lebo Ona sa podrobovala trestom a potrebám obyčajného života, ako to neskôr popíšem. Napriek tomu, že táto jaspisová stavba na pohľad ukazovala odtiene farieb ostatného ženského pokolenia, mala tiež slúžiť na neprekonateľnú obranu mesta. Vnútri, ako evanjelista píše, "mesto samé bolo z rýdzeho zlata, podobné čistému sklu", lebo ani pri utváraní najsvätejšej Márie, ani neskôr v Jej najnevinnejšom živote, nikdy nedopustila, aby nejaká škvrna mohla zatieniť Jej krištáľovú čistotu. Lebo tak ako keď nejaká škvrna alebo chyba, i keby mala len veľkosť atómu, dostane sa do skla pri jeho výrobe, nikdy z neho nezmizne tak, aby po nej nezostala žiadna viditeľná stopa a vždy bude na prekážku priehľadnosti a čistote, tak podobne i keby najčistejšia Mária bola pri svojom počatí postihnutá nejakou chybou alebo škvrnou dedičného hriechu, bola by táto škvrna vždy viditeľná a kazila by Jej krištáľovú čistotu a priehľadnosť. Nebola by čistým zlatom, keby Jej svätosť a dary boli oslabené dedičným hriechom, ktorý by zmenšoval jeho rýdzosť o mnoho karátov. Z toho plynie, že toto Mesto bolo "rýdze zlato, podobné čistému sklu", pretože Ona bola najčistejšia, podobná Bohu.

K a p i t o l a 1 9

Obsahuje poslednú časť dvadsiatej prvej kapitoly Zjavenia sv. Jána, pokiaľ popisuje počatie najsvätejšej Márie

283. Text tretej a poslednej časti dvadsiatej prvej kapitoly Apokalypsy, ktorú som videla vysvetlenú, je tento:

- 19.Základné kamene hradieb mesta boli ozdobené všelijakými drahými kameňmi: prvý základný kameň jaspis, druhý zafír, tretí chalcedón, štvrtý smaragd.
- 20. piaty sardonyx, šiesty sardion, siedmy chryzolit, ôsmy beryl, deviaty topás, desiaty chryzopras, jedenásty hyacint, dvanásty ametyst.
- 21. Dvanásť brán je dvanásť perál, každá brána bola z jednej perly. A námestie mesta bolo z rýdzeho zlata, takého ako priezračné sklo.
- 22. Ale chrám som v ňom nevidel, lebo jeho chrámom je Pán, všemohúci Boh a Baránok.
- 23. A mesto nepotrebuje ani slnko, ani mesiac, aby mu svietili, pretože ho ožaruje Božia sláva a jeho lampou je Baránok.
- 24. V jeho svetle budú kráčať národy a králi zeme doň prinesú svoju slávu.
- 25. Jeho brány sa cez deň nezavrú a noci tam nebude.
- 26. A budú doň prinášať slávu a bohatstvo národov.
- 27. A nič poškvrnené, nik, kto sa dopúšťa ohavností a lží, doň nevojde, iba tí, čo sú zapísaní v Baránkovej knihe života."

- Takto znie doslovný text dvadsiatej prvej kapitoly Apokalypsy, ktorú som videla vysvetlenú.

284. Keď mal Všemohúci vyvoliť sväté Mesto Máriu za svoj príbytok a Ona bola zo všetkých vecí mimo Boha najspôsobilejšia a najvhodnejšia, bolo vhodné, že z pokladov svojho Božstva a zo zásluh Jeho najsvätejšieho Syna vyzdobil základy týchto mestských hradieb rôznymi druhmi drahých kameňov. Pevnosť a sila Márie znázornená hradbami, krása a vznešenosť Jej svätosti a milosti prirovnaná k drahým kameňom, Jej podivuhodné počatie naznačené základmi, to všetko Boh dobre primeral pomerom jedného k druhému a so zreteľom na Jej vznešený cieľ, pre ktorý toto Mesto založil, menovite, že Boh má v ňom prebývať svojou láskou a svoju ľudskú prirodzenosť má prijať z panenského života Márie. Evanjelista to popisuje práve tak, ako to vidí v najsvätejšej Márii. Lebo pre Jej dôstojnosť, svätosť a vytrvalosť, ktoré sa požadovali od Nej ako od obydlia a pevnosti Božej, patrilo sa, aby základy hradieb tohoto Mesta,

ktoré symbolicky znázorňovali počiatky Jej nepoškvrneného počatia, boli postavené z takých výnimočne drahých kameňov či cností, že drahšie a vzácnejšie nikde nebolo možné nájsť.

285. Hovorí sa, že „prvý základ“ alebo kameň „bol z jaspisu“, ktorého rozmanité odtiene farieb a trvanlivosť znamená vytrvalosť a silu, ktoré od okamihu Jej počatia boli vliate do tejto veľkej Panej, aby mohla pokračovať po celý svoj život v konaní všetkých cností s nepremožiteľnou veľkomyselnosťou a stálosťou. Cnosti a vlastnosti udelené a vliate najsvätejšej Márii pri Jej počatí a znázornené drahými kameňmi, sú súčasne spojené so zvláštnymi výsadami, ktoré vysvetlím, nakoľko budem môcť, aby sa poznalo celé tajomstvo týchto dvanástich základov. Tento dar sily zahrňuje v sebe zvláštnu nadvládu a zvrchovanosť pre zadržovanie, pokorovanie a premáhanie odvekého hada a naplňovanie všetkých zlých duchov nevýslovnou hrôzou. Preto sa Jej boja a zďaleka pred Ňou utekajú, trasúc sa pred samotnou Jej prítomnosťou. Nemôžu sa najsvätejšej Márii priblížiť bez mučivých bolestí. Božská Prozreteľnosť bola k Márii natoľko štedrá, že nielen Ju vyňala spod obyčajného zákona dietok Adamových, ale Ju tiež oslobodila od dedičného hriechu i od poddanosti zlému duchu, ktorý ten hriech spôsobuje. Oslobodil Ju od všetkého tohoto zla a zároveň Ju obdaril zvrchovanou mocou nad diablom, ktorú všetci ľudia stratili, keď stratili svoju nevinnosť. Ešte viac: Ako Matka Syna večného Otca (ktorého vo svojom živote nosila práve preto, aby ukončila zlú moc nepriateľov), bola obdarená skutočnou autoritou, vychádzajúcou od samotného Boha a mocou tejto autority najvznešenejšia Pani premáhala zlých duchov a posielala ich do pekelných priepastí, ako neskôr napíšem.

286. "Druhý zo zafíru. " Tento drahý kameň sa podobá farbou čistej jasnej oblohe, možno na ňom vidieť roztrúsené zlaté bodky či atómy. Jeho farba znázorňuje jasnosť a pokoj darov a milostí najsvätejšej Márie, ktoré ju uschopňujú, aby požívala nemeniteľný nebeský mierny pokoj, bez akéhokoľvek mráčika neporiadku a od okamihu Jej počatia osvetlený nazeraním na Boha. Tým, že sa Jej cnosti podobali božským vlastnostiam, a že cnosti sa nemenili, stala sa hodnou hľadieť na Boha. Počas Jej púte životom bola mnohokrát obdarená nezastretým a jasným nazeraním na Boha, ako bude neskoršie popísané. Pre túto jedinečnú výsadu Všemohúci Ju obdaril mocou udeľovať mier a pokoj duše tým, ktorí Ju budú žiadať o príhovor. Preto nech všetci veriaci, ktorí sú znepokojovaní a trápení bázňou pre svoje neprávosti, nech sa k Nej modlia, aby od Nej mohli získať dar pokoja.

287. "Tretí z chalcedonu." Tento drahý kameň má svoje meno od zeme, kde sa nachádza. Má červenú farbu a v noci žiari ako maják. Skrytý

význam tohoto kameňa poukazuje na svätosť a moc mena Márie. Lebo dostala svoje meno z tej časti sveta, kde Jej bytosť dostala vznik, nazývajúc sa dcérou Adamovou, samotnou zmenou prízvuku Jej meno v latinčine znamená hromadne všetky oceány, lebo Ona bola oceánom milostí a darov Božích. Prišla na svet v nepoškvrnenom počatí zaplavená týmito darmi, ktoré zmývajú všetku zlobu hriechov a smrti a ich účinky, tmy priepasti osvetľujú svetlom Jej ducha a jasnosťou Jej nebeskej múdrosti. Tento základný kameň vyjadruje, že Najvyšší udelil Jej presvätému menu moc rozptyľovať mraky nevery, rozšírené na zemi a vykoreňovať bludy, kacírstvo, pohanstvo, modlárstvo a neistotu vo veciach katolíckej viery. Keby sa neverci obrátili k tomuto svetlu vzývaním mena Márie, je isté, že ich rozum by rýchle rozptýlil tmu, ich bludy by sa utopili ako v mori pod účinkom moci, ktorá Jej bola udelená zhora.

288. "Štvrtý zo smaragdu." Farba smaragdu je príjemne zelená a oko sa ňou môže kochať bez omrzenia. Tento tajomne znázorňuje vnady najsvätejšej Márie v jej počatí, pretože bola nanajvýš milostná a pôvabná v očiach Božích i Jeho tvorov. Všetku svätosť a sviežosť cností a darov, ktoré Jej boli vtedy udelené si zachovala bez najmenšieho priestupku proti Jeho menu a pamiatke. Najvyšší Jej udelil výsadu, že môže zaisťovať podobnú stálosť svojim zbožným nasledovníkom a získa pre nich zotrvanie a vernosť v priateľstve Božom a v konaní cností.

289. "Piaty zo sardonixu." Tento kameň je priehľadný, hoci farbou sa podobá ľudskej pleti, obyčajne v troch odtieňoch: vo veľmi príjemných rôznofarebnostiach, dole tmavé, uprostred belavé a hore perleťové. Tajomný význam tohto kameňa poukazuje na úzke vzťahy Matky k Synovi, ktorého porodila. Tmavá farba naznačuje nižšiu, pozemskú časť Máriinho tela, zatienenú a skrytú umŕtvovaním a prácami za Jej pobytu na zemi, a tiež človečenstvo Jej Syna, zatienené našimi vinami, ktoré vzal na seba. Belavá farba značí čistotu duše Panny Márie i duše Kristovej, nášho najvyššieho dobra. Pleťová farba hovorí o Jeho podstatnom spojení Božstva s človečenstvom a u Márie o Jej účasti v láske Jej najsvätejšieho Syna a Jej podieľaní sa na celej skvelosti Božstva. Silou tohto základného kameňa veľká nebeská Kráľovná sa teší moci, že sa môže prihovárať a získať pre svojich ctiteľov účinné prostriedky z preveľkých zásluh vtelenia a vykúpenia, v ktorých je zahrnutá tiež zvláštna úcta k tajomstvám a životu Krista, nášho Pána, pre Jeho zásluhy.

290. "Šiesty zo sardisu." Tento kameň je priezračný a zároveň akoby vybleskoval čistý ohnivý plameň, preto je symbolom ohňa lásky, ktorá neustále horí v nebeskej Kráľovnej, lebo žiar v Jej vnútri nikdy neprestáva ani neochabuje. Hneď od okamihu Jej počatia, ktoré je dobou i miestom

Jej počiatku, stále sa vzmáhal a teraz, keď dosiahol najvyšší stupeň povznesenia, aký kedy tvor mohol dosiahnuť, horí a bude horieť ešte jasnejšie po celú večnosť. V tomto je zahrnutá tiež Jej výsada, že môže rozdeľovať vplyv, lásku a dary Ducha Svätého tým, ktorí o ne prosia Jej menom.

291. "Siedmy z chryzolitu." Tento kameň sa farbou podobá zlatu, trblice sa ohnivým leskom a krajšie žiari v noci než vo dne. Tento kameň znázorňuje Máriinu vrúcnu lásku k Cirkvi bojujúcej, k jej kňazom a najmä zákonu milosti. Táto láska žiarila najmä v noci smrti Jej najsvätejšieho Syna a tiež keď začiatkom zákona evanjelia zastávala úrad učiteľky a tak vrúcne sa modlila za upevnenie Cirkvi a Jej sviatostí. V tej dobe, ako bude uvedené na svojom mieste, s horúcou láskou spolupracovala na spáse celého ľudského pokolenia. Jedine Ona poznala a náležíte ocenila hodnotu svätého zákona svojho Syna. Touto láskou bola pripravená a obdarená od okamihu svojho počatia, aby bola Pomocníčkou Krista Pána. V tomto je zahrnutá tiež výsada, že tým, ktorí Ju vzývajú, môže získať milosť, aby boli dobre pripravení prijímať sviatosti svätej Cirkvi a schopní odstraňovať prekážky, ktoré zabraňujú ich plnému účinku.

292. "Ôsmy z berylu." Tento kameň má zelenú a žltú farbu, ale zelená prevláda a je veľmi podobná olivovej a pekne sa trblice. Znázorňuje jedinečnú vieru a nádej udelenú Márii pri Jej počatí, ktoré ju uschopnili rozumieť i konať obtiažne a vznešené skutky, aké skutočne vykonala pre slávu svojho Stvoriteľa. Tento dar neklamnej pomoci Pána Jej dal moc udeľovať svojim služobníkom statočnosť a trpezlivosť v útrapách a ťažkostiach podnikania.

293. "Deviaty z topásu." Tento kameň je priehľadný, má farbu morušovú a je veľmi cenný a hľadaný. Znázorňuje najúctyhodnejšie panenstvo Márie, našej Panej, i jej Materstvo, so vzťahom k vtelenému Slovu; okrem toho po celý svoj život tieto dve prednosti držala ako poklady nevýslovnej ceny, hodné najpokornejšej vďaky. Hneď v prvých okamihoch po svojom počatí prosila Najvyššieho o cnosť čistoty a sľúbila, že ju zachová po celý svoj pozemský život. Bola si vedomá, že Jej bola udelená v stupni oveľa vyššom, než si priala a sľúbila. A nielen to, ale vedela tiež, že Pán Ju ustanovil za učiteľku a vodkyňu všetkých panien a milovníkov čistoty a svojimi príhovormi môže dosiahnuť, že Jej ctitelia získajú túto cnosť a zotrvajú v nej.

294. "Desiaty z chryzoprasu", ktorý má zelenú farbu s nádychom zlatej, znázorňuje najpevnejšiu nádej, zasadenú do Srdca najsvätejšej Márie pri Jej počatí a lásku s akou bola oplodnená a okrášlená. Vnútri našej Kráľovnej stále kvitla živá neuhasínajúca nádej, čo patrila Tej, ktorá ostatnému človečenstvu mala udeľovať podobné vlastnosti. Pevnosť Jej

nádeje mala svoje základy v tom, že Jej vysoká a veľkomyselná povaha mala stálosť vo všetkých Jej prácach a výkonoch Jej najsvätejšieho života, zvlášť v umučení a smrti Jej najsvätejšieho Syna. Zároveň s touto cnosťou dostala moc účinne sprostredkovať, aby mohla získavať takú pevnú nádej tiež pre svojich ctiteľov.

295. "Jedenásty z hyacintu", ktorý je neobyčajne krásne fialový. Tento základný kameň vyjadruje Máriinu lásku k vykúpeniu ľudského pokolenia. Táto láska jej bola vliata pri počatí a dostala ju so zreteľom na zásluhy plynúce zo smrti Vykupiteľa, Jej Syna. Pretože celá náprava viny i ospravedlnenie duší malo vzísť z vykúpenia, táto láska našej Kráľovnej pre vykúpenie od toho prvého okamihu získala Jej moc žiadať, aby ani jeden hriešnik, nech by bol akokoľvek veľký a nečistý, nebol vylúčený z použitia ovocia vykúpenia a ospravedlnenia, aby dosiahol večný život, ak bude prosiť o príhovor túto mocnú Pani a Príhovorkyňu.

296. "Dvanásty z ametystu", ktorý má lesklú fialovú farbu. Tajomstvo tohto kameňa či základu sa zhoduje čiastočne s prvým. Znamená akúsi vrodenú moc, udelenú najsvätejšej Márii od prvého okamihu Jej počatia proti všetkým diablovým zástupom, takže zlí duchovia, i bez akéhokoľvek rozkazu alebo úkonu z Jej strany, cítia úzkosť a mučivú silu vychádzajúcu z Nej, akonáhle sa pokúsia priblížiť sa k Nej. Túto obdržala ako odmenu za svoju neprekonateľnú horlivosť pri vyvyšovaní a obhajobe slávy a cti Božej. Preto samotný zvuk Jej najsladšieho Mena postačí, aby vyhnal zlomyseľných duchov z ľudského tela. Lebo Jej sväté Meno je také mocné, že pri samotnej zmienke o ňom sú premožení a strácajú silu. Týmto sú krátko popísané tajomstvá základov, na ktorých Boh vystaval to sväté Mesto Máriu. Naznačujú ovšem ešte mnoho iných tajomstiev a milostí, ktoré obdržala a ktoré postupne vysvetlím na ďalších stránkach tohoto životopisu, ak mi Pán dá svetlo a silu.

297. Evanjelista ďalej hovorí: "Dvanásť brán je dvanásť perál, každá brána bola z jednej perly." Veľký počet brán tohoto Mystického Mesta znamená, že cez najsvätejšiu Máriu a Jej nevýslovnú dôstojnosť a zásluhy mal by byť vchod do života večného taký ľahký, ako je voľný. Akosi to patrilo k veľkosti tejto vznešenej Kráľovnej, aby v Nej a skrze Ňu nekonečné milosrdenstvo Najvyššieho bolo oslávené otvorením toľkých ciest, vedúcich k spojeniu s Bohom a aby smrteľníci vchádzali k účastenstvu na Božstve, ak si prajú používať Jej zásluhy a mocnú vznešenosť. Neoceniteľná hodnota, vznešenosť, krása a čistota týchto dvanástich brán, vybudovaných z perál, poukazuje na veľkosť dôstojnosti a milosti tejto Kráľovnej nebies, i na sladkosť Jej utešeného Mena, ktoré vábi smrteľníkov k Bohu. Najsvätejšia Mária vedela, že Pán pre Jej Syna Jej udelil vý-

sadu, aby bola zvláštnou Prostrednicou ľudského pokolenia a Rozdávateľkou pokladov Božích, a preto múdra a nanajvýš horlivá Pani snažila sa urobiť zásluhy a vznešenosť svojich skutkov také vzácne a výborné, že ich obdivujú blahoslavení nebešťania. Tak boli brány onoho Mesta pred zrakmi ľudí i Pána naozaj vzácnymi perlami.

298. Preto sa hovorí ďalej: "A námestie mesta bolo čisté zlato, ako priehľadné sklo." Námestím tohoto Božieho Mesta, najsvätejšej Márie, je Jej vnútro, či jej duša. Ako na námestí alebo na tržnici zbieha sa všetok život, tak sa tu vybavuje všetok obchod a výmena republiky duše, lebo tu je stred činností zmyslov a iných schopností. V najsvätejšej Márii bolo toto námestie z najčistejšieho a priehľadného zlata, pretože sa skladalo z múdrosti a lásky samého Boha. Nikdy nebolo zaťažené otupenosťou nevedomosťou alebo nepozornosťou; všetky Jej myšlienky boli nanajvýš vznešené a Jej náklonnosti boli roznietené nesmiernou láskou. Na tomto námestí sa uvažovalo o najvyšších Božských tajomstvách, z tohoto námestia bolo počuť slová "Fiat mihi secundum verbum tuum", čo znamená, "staň sa mi podľa Tvojho slova ", ktoré dali počiatok k najvznešenejšiemu Božiemu dielu, aké kedy bolo alebo bude vykonané; tu boli vymyslené a pred tribunál Boží vyslané nespočetné žiadosti v prospech ľudského pokolenia; tam bolo nahromadené to bohatstvo, ktoré odstráni chudobu z celého sveta, ak len ľudia budú chcieť naviazať s ním obchodné styky; tam je tiež výzbroj proti diablom a všetkým neprávostiam, lebo v najsvätejšej Márii sú milosti a čnosti, ktoré ju robia pre peklo hroznú a nám dodávajú zmužilosť na premáhanie diabolských vojsk.

299. Ďalej hovorí: "Ale chrám som v ňom nevidel, lebo jeho chrámom je Pán, všemohúci Boh a Baránok." Chrámy v mestách sú miestami modlitby a klaňania sa Bohu a bola by veľká chyba, keby v Meste Božom nebol žiaden chrám, aký by patril jeho veľkosti a dokonalosti. Preto v tomto meste presvätej Márie je taký posvätný chrám, že sám všemohúci Boh a Baránok, to je človečenstvo a Božstvo Jeho Jednorodeného Syna sú v ňom ctené a vzývané v duchu a dôstojnejšie než vo všetkých chrámoch sveta, lebo On v Nej prebýval ako vo svojom vlastnom príbytku. On sám tiež bol chrámom Máriiným, pretože Ona bola obkolesená, obkľúčená a uzavretá Božstvom a človečenstvom, ktoré obe jej slúžili za obydlie a stánok; pretože bola v Bohu, nikdy neprestávala klaňať sa, ctiť si a prosiť tohto Boha a vtelené Slovo vo svojom lone a žila tak duchom v Bohu a v Baránkovi ako v chráme, pretože Jej stála svätosť bola vhodná pre taký chrám. Aby sme mohli primerane zmýšľať o tejto nebeskej Panej, musíme Ju stále pozorovať, ako je obklopená Božstvom a v Jej najsvätejšom Synovi ako v chráme. Tak pochopíme, aké

konala úkony a pokroky v láske, v klaňaní a v úcte, akú rozkoš nachádzala v Pánovi, aké prosby sa v Nej rodili za ľudské pokolenie, ako naliehavo, z hĺbky srdca a s horiacou láskou volala a prosila o záchranu smrteľníkov, keď v duchu videla veľkú nutnosť ich spásy.

300. Evanjelista hovorí ďalej: "A mesto nepotrebuje ani slnko, ani mesiac, aby mu svietili, pretože ho ožaruje Božia sláva a jeho lampou je Baránok." Slnko a mesiac nie sú potrebné, kde je väčšie svetlo než ich; a tak v najvyššom nebi, kde nekonečné slnká poskytujú svoje svetlo, vôbec nevadí, že tam nie je slnko, hoci je také žiarivé a krásne. V našej najsvätejšej Kráľovnej Márii nebolo potrebné stvorené slnko a mesiac, aby Ju osvetľovali a riadili, lebo Ona sa Bohu neporovnateľne páčila a oblažovala Ho. Múdrosť, svätosť a dokonalosť Jej skutkov ani nemohla mať iného učiteľa, než samo Slnko Spravodlivosti, Jej najsvätejšieho Syna. Všetky ostatné tvory ani zďaleka nestačili Jej nejako napomáhať, aby bola dobrou Matkou ich Stvoriteľa. Predsa však v tej istej škole Pána sa naučila byť najpokornejšia a najposlušnejšia medzi pokornými a poslušnými. Hoci Ju vyučoval sám Boh, predsa bez rozmýšľania pokorne prosila a počúvala hoci i najopovrhovanejších ľudí vo veciach, ktoré neboli neslušné. Bola učeníčkou Toho, ktorý karhá múdrych a čerpala božskú filozofiu o pokore od Neho, svojho veľkého Majstra. A dosiahla takú múdrosť, že evanjelista mohol napísať:

301. "V jeho svetle budú kráčať národy." Keď Kristus, náš Pán, nazýva doktorov a svätých svietiacim svetlom, postaveným na svietnik, aby osvecovali Cirkev, také svetlá, aké boli rozptýlené v dobách všetkých vekov, ako boli patriarchovia a proroci, apoštoli, mučeníci a doktori, dodávajúci katolíckej Cirkvi lesk, že pripadala ako nebo s mnohými slnkami a mesiacmi - čo by sme potom mali povedať o najsvätejšej Márii, ktorej svetlo a lesk neporovnateľne prevyšuje všetkých doktorov a učiteľov Cirkvi, ba i nebeských anjelov? Keby len smrteľníci mali čistý rozhľad, aby videli lesk najsvätejšej Márie, to samé by stačilo osvietiť každého človeka na svete a osvietiť chodníky do neba všetkým. Pretože tí, ktorým sa dostalo poznanie Boha, chodili vo svetle tohoto svätého Mesta, preto hovorí sv. Ján, že: "v jeho svetle budú kráčať národy." A k tomu dodáva preveľmi pravdivo:

302. "Králi zeme doň prinesú svoju slávu." Veľmi požehnaní sú tí králi a kniežatá, ktorí s radostnou horlivosťou používajú svoju moc a vplyv, aby splnili toto proroctvo. Mali by to robiť všetci; ale šťastní sú tí, ktorí sa s úprimnou láskou obracajú k najblahoslavenejšej Márii, vynakladajúc svoj život svoju česť svoje bohatstvo a svoje vysoké postavenie na obranu tohoto Mesta Božieho, rozmnožujú Jej slávu na svete a vy-

chvaľujú Jej Meno v katolíckej Cirkvi na premáhanie šialenej besnoty bludárov a nevercov. S hlbokým žiaľom hľadím na katolícke kniežatá a vladárov, ktorí zanedbávajú hľadanie priazne tejto Kráľovnej, zabúdajú žiadať Ju o pomoc pri veľkých nebezpečenstvách svojich štátov a nepozerajú na Ňu ako na útočisko a ochranu, ako na Orodovníčku a Zástankyňu. Ak sú veľké nebezpečenstvá kráľov a mocnárov, nech si pamätajú, že nie menšia bude ich povinnosť byť vďační; lebo táto nebeská Kráľovná sama hovorí, že jej pomocou kráľovia vládnu, kniežatá velia a mocní vykonávajú svoju spravodlivosť (Prísl. 8, 16); Ona miluje tých, ktorí Ju milujú (Ekl. 24, 31) a tí, ktorí Ju velebia, dosiahnu život večný, pretože tí, ktorí s Ňou spolupracujú, nehrešia.

303. Nechcem skrývať svetlo, ktoré mi bolo častokrát udelené, ale najmä pri tejto príležitosti, aby som ho ukázala iným. Bolo mi ukázané v Pánovi, že všetky útrapy katolíckej Cirkvi a všetky námahy kresťanov sú stále zmierňované orodovaním najsvätejšej Márie; že v dnešnej rozbúrenej dobe, keď bludárska pýcha stúpa tak vysoko proti Bohu a Jeho žalostne sužovanej Cirkvi, zostáva jediný liek proti týmto biedam; aby sa katolícki králi a vlády obrátili k Matke milosti a milosrdenstva, najsvätejšej Márii. Nech hľadajú Jej priazeň tým, že Jej budú vzdávať zvláštnu úctu a snažia sa o to, aby pobožnosť a úcta k Márii vzrastala a šírila sa po celom svete a tak Ju naklonia, aby na nás so súcitom zhliadla. Potom nám možno vyprosí milosť od svojho najsvätejšieho Syna a bude napravené všetko to bezuzdné zlo, ktoré teraz dolieha na kresťanský ľud následkom zlomyseľnosti nepriateľov a skrze Jej orodovanie bude utíšený hnev Pánov, ktorý nás tak spravodlivo trestá a hrozí nám ešte väčšími pohromami a nešťastiami. S touto nápravou a polepšením našich hriechov prišlo by tiež víťazstvo nad neveriacimi a vyhubenie falošných siekt, ktoré utláčajú svätú Cirkev. Lebo Mária je meč, ktorý ich rozseká a zničí na celom svete.

304. I teraz znáša svet straty v dôsledku tejto zábudlivosti. Ak katolícki králi nemajú úspech v zachovaní a šírení katolíckej viery vo svojich zemiach, v premáhaní svojich nepriateľov, alebo vo svojich bojoch proti nevercom, to všetko sa deje, pretože nenasledujú túto vodcovskú Hviezdu, ktorá im ukazuje cestu; pretože nezvolili Máriu za začiatok a bezprostredný koniec svojich skutkov a podnikaní, a pretože zabudli, že táto Kráľovná kráča cestou spravodlivosti, aby ňou učila, povznášala a obohacovala tých, ktorý Ju milujú (Prísl. 8, 20)

305 Ó, ty knieža a hlava katolíckej Cirkvi! Ó vy preláti, ktorí sa tiež nazývate cirkevné kniežatá! A ty, katolícke knieža a vládca Španielska, ktorému podľa svojej prirodzenej povinnosti a pre veľkú lásku a zvláštnu prozreteľnosť Najvyššieho adresujem tento môj pokorný a vážny apel -

zlož korunu a svoje vladárstvo k nohám Tejto Kráľovnej a Panej neba i zeme; vyhľadaj túto Obnoviteľku ľudského pokolenia; počúvaj Tú, ktorá je Božou mocou postavená nad všetky zástupy ľudí i nad celé končiny pekelné; obráť sa na Tú, ktorá má v rukách kľúče k dobrej vôli a pokladom Najvyššieho; prenes svoju česť a vážnosť do tohoto Božieho Mesta, ktorá ju teraz nepotrebuje k rozmnožovaniu svojej, ale môže zlepšiť a povzniesť tvoju. Ponúkni Jej s katolíckym nadšením a s celým srdcom nejaké veľké a príjemné služby a odmena za to bude nesmierne veľká: obrátenie pohanov, víťazstvo nad bludmi a pohanstvom, pokoj v Cirkvi, nové svetlo a pomoc na zlepšenie životných pomerov ľudu a tvoje veľké, slávne panovanie v tomto i v budúcom živote.

306. Ó, moja otčina, kráľovstvo španielske, ktoré preto, že si katolícke, si prešťastné! A bolo by si ešte šťastnejšie, keby si k pevnosti a úprimnosti svojej viery, ktorú ti udelil Všemohúci, pridalo ešte svätú bázeň Božiu, odpovedajúcu Tvojej vynikajúcej viere! Kiež by sa pre dosiahnutie tohoto vrcholu šťastia zjednotili všetci tvoji obyvatelia v horlivej úcte k najsvätejšej Márii! Ako veľmi by potom žiarila tvoja sláva! Ako veľmi by si bolo osvietené! Ako udatne by ťa potom chránila a hájila táto Kráľovná a ako by boli tvoji katolícki králi obohatení pokladmi zhora a ako by bol rozšírený Jej pomocníkmi sladký zákon evanjelia medzi národmi. Pamätaj, že táto veľká Kňažná ctí tých, ktorí ctia Ju, obohacuje tých, ktorí Ju hľadajú, robí slávnymi tých, ktorí Ju vychvaľujú a ochraňuje tých, ktorí do Nej skladajú svoju nádej. Je isté, že preto, aby sa ukázala ako Matka a zahrnula ťa milosrdenstvom, očakáva a praje si, aby bola o to žiadaná. Pritom pamätaj, že Boh nepotrebuje nič od nikoho a ničoho (Ž 15, 2) a že môže vzbudiť aj z kameňov synov Abrahámových (Lk 3, 8); ak sa staneš nehodný takého veľkého dobra, môže tú slávu prenechať iným, ktorí Mu lepšie slúžia a činia sa menej hodnými odmeny.

307. Aby si azda neostala neoboznámená s touto službou, ktorá za našich dní (medzi mnohým iným učila ťa zbožnosti a úcte) má byť preukazovaná tejto veľkej Kráľovnej a Panej ľudstva, uvažuj o terajšom postavení, aké v katolíckej Cirkvi zaujíma tajomstvo o Jej Nepoškvrnenom Počatí a obráť svoju pozornosť k tomu, aby sa doplnilo to, čo chýba pre pevné ustanovenie tohoto základného učenia o tomto Meste Božom. Nech nikto nepohŕda týmto návrhom, pretože pochádza od slabej ženy, alebo že by to bola žiadosť založená na prepiatej láske stavu a povolania zasväteného Menu a cti Nepoškvrnenej Márie, alebo že presvedčenie a svetlo, ktoré sa mi dostalo poznaním Jej života, stačí pre mňa. Nerobím toto napomenutie pre svoju česť, ani sa nespolieham na svoj úsudok a autoritu; poslúcham iba rozkaz Pána, ktorý dáva reč nemým a robí výrečnými jazyky nemluv-

niat. Nech tiež tí, stvorení Bohom, ktorí, obdivujú túto milosrdnú štedrosť, si všimnú to, čo evanjelista dodáva:

308. „Jeho brány sa cez deň nezavrú a noci tam nebude.“ Brány milosrdenstva Márie nikdy neboli a nikdy nie sú zatvorené, ani v Nej od prvého okamihu Jej počatia nebolo žiadnej tmy viny, ktorá by mohla zatvoriť brány tohoto Mesta, ako sa stalo pri ostatných svätých. Ako tam, kde sú brány stále otvorené, všetci, ktorí si prajú, môžu kedykoľvek vychádzať alebo vchádzať, tu žiaden zákaz nezabraňuje smrteľníkom voľný prístup k Bohu cez brány milosrdenstva najčistejšej Márie. Lebo v tomto Meste je skladisko nebeských pokladov, otvorené všetkým bez určenia času, miesta, veku alebo pohlavia. Všetci mohli voľne vchádzať hneď od jeho založenia; práve preto Najvyšší otvoril tak mnoho brán v tomto počiatku a nechal ich nezamknuté, voľné a otvorené svetlu, takže od prvého okamihu najčistejšieho počatia Márie, na celé ľudské pokolenie začali zostupovať milosrdenstvo a dobrodenie. Hoci toto mesto má toľko brán, ktorými vychádza Božské bohatstvo, predsa preto nie je menej bezpečné pred nepriateľmi. Preto text pokračuje:

309. „A nič nepoškvrnené, nik, kto sa dopúšťa ohavnosti a lži, doň nevojde, iba tí, čo sú zapísaní v Baránkovej knihe života.“ Evanjelista znovu opakuje slávu Mesta Božieho a končí dvadsiatu prvú kapitolu uisťujúc nás znovu, že na Nej nebolo škvrny, pretože obdržala nepoškvrnené telo i dušu. To by sa však o Nej nikdy nemohlo povedať, keby bola dotknutá dedičným hriechom a ešte menej, keby do Nej boli našli prístup osobné hriechy. To, čo vošlo do tohoto Mesta Božieho, je úplne podobné tomu, čo je písané o Baránkovi: Jej najsvätejší Syn bol vzorom a modelom pre Jej sformovanie a podľa žiadnej inej bytosti nebolo možné napodobniť vznešenosť Márie, ani keby išlo o niečo najmenšie, ak naozaj na Nej môže byť niečo nazvané malým. Pretože táto brána, Mária, má byť pre smrteľníkov bránou útočistnou, môže to byť jedine s tou podmienkou, že páchateľ ohavností a lží nikdy v Nej nenájde diel alebo vstup cez Ňu. Avšak preto nech hriešni a previnilí synovia Adamovi neváhajú približovať sa k bránam tohoto svätého Božieho Mesta, lebo keď sa priblížia s ľútosťou a pokorou, aby hľadali očistenie a milosť, nájdu to v bránach tejto veľkej Kráľovnej, a v žiadnych iných. Ona je čistá, bez poškvrny, oplývajúca milosťou a nadovšetko je Matkou milosrdenstva; Ona je milostivá, prívetivá a mocná, obohatí našu chudobu a očistí nás od všetkých škvŕn našich hriechov.

Poučenie, ktoré mi nebeská Kráľovná dala o týchto kapitolách

310. Dcéra moja, tieto kapitoly obsahujú výborný návod a svetlo, hoci si na mnohé zabudla. Snaž sa čerpať úžitok zo všetkého, čo si pochopila a napísala a varuj sa, aby si neprijímala svetlo a milosť nadarmo. Toto ti chcem krátko pripomenúť; nebuď malomyseľná, pretože si bola počatá v hriechu a že ako pozemský tvor cítiš v sebe pozemské náklonnosti; ale bojuj proti vášňam až do konca. Ak to budeš robiť, budeš zároveň bojovať i proti svojim nepriateľom. S pomocou milosti Všemohúceho môžeš sa povzniesť nad seba a stať sa dcérou nebies, odkiaľ prichádza všetka milosť. Aby si to mohla dosiahnuť, prebývaj vo vyšších končinách, maj svoju myseľ upevnenú v poznávaní nezmeniteľnej Bytosti a Božích dokonalostí a nedovoľuj nikdy, aby tvoja pozornosť sa obracala k iným, hoci i potrebným veciam. Touto ustavičnou prítomnosťou a pamätaním na Božiu veľkosť staneš sa schopná prijať Ducha Svätého a jeho dary v najužšom priateľstve a spojení s Pánom. Aby si sa vyhla všetkým prekážkam, ktoré sa stavajú proti tejto Jeho svätej vôli, ktoré som ti už mnohokrát naznačila a ukázala, snaž sa umŕtvovať nižšiu časť tvojej bytosti, sídlo zlých náklonností a vášní. Odumri všetkému, čo je pozemské, uvedom si prítomnosť Božiu a obetuj všetky svoje zmyselné chúťky, nebuď po vôli ich pudom, ani nikdy neuspokojuj svoju vôľu okrem úzkych medzier poslušnosti. Neopúšťaj tajný úkryt vnútornej sústredenosti, kde ťa osvecuje Baránok. Ozdob sa pre vstup do svadobnej komnaty svojho Ženícha a ponechaj rukám Všemohúceho, aby ťa priodel a ozdobil takým spôsobom, ako si to On praje, a snaž sa s Ním vždy spolupracovať a neklásť Mu žiadne prekážky. Očisti si svoju dušu mnohými úkonmi ľútosti, pretože si Ho urážala, zvelebuj a chváľ Ho najvrúcnejšou láskou. Hľadaj ho a neprestaň, pokiaľ nenájdeš Toho, po ktorom tvoja duša túži, drž Ho a nedovoľ Mu odísť (Veľp. 3,4). Prajem si, aby si pokračovala na svojej púti ako ten, kto už došiel na koniec svojej cesty, stále upieraj svoj zrak na zdroj všetkej slávy. Nech je pravidlom tvojho života kráčať vo svetle viery a v jasnosti, ktorou Všemohúci naplní a osvieti tvoju dušu a neprestaň Ho milovať, uctievať a klaňať sa Mu bez prestania a ochabovania. V tvojom prípade toto je vôľa Božia: Uvažuj, čo získaš, ale tiež pamätaj, čo by si mohla stratiť. Dbaj, aby si sa nevydávala do takého nebezpečenstva; podrobuj sa celou vôľou a bytosťou vedeniu svojho Ženícha a môjmu a svätej poslušnosti, ktorá vždy musí byť tvojím vodidlom. - Tak ma poučila Matka Pána, ja som Jej plná zahanbenia odpovedala:

311. „Kráľovná a Pani všetkého stvorenia, ktorej služobnica som a prajem si ňou byť po celú večnosť! Večne budem chváliť všemohúcnosť Najvyššieho za to, že ťa vyvolil a tak vyvýšil. Ale pretože si taká šťastná

a taká mocná u Všemohúceho, zaprisahám Ťa, ó, Pani moja, aby si pohliadla milosrdným okom na mňa, úbohú a biednu služobnicu. Daj mi podiel na daroch, ktoré vložil Pán do Tvojich rúk, aby si ich rozdala núdznym, pozdvihni ma z môjho biedneho stavu, obohať moju nahotu a chudobu a ako Veliteľka prinúť ma, aby som žiadala a konala to, čo je najdokonalejšie a pomáhaj mi, aby som našla milosť pred očami Tvojho najsvätejšieho Syna a môjho Pána. Do Tvojich rúk vkladám svoju spásu, ó, Veliteľka a Kráľovná! Maj ju na starosti až do konca; lebo Tvoje priania sú sväté a mocné pre zásluhy Tvojho najsvätejšieho Syna a pre prisľúbenia Najsvätejšej Trojice, ktoré sú neklamnou zárukou pre splnenie všetkých Tvojich prosieb a žiadostí. Ja sama nemám nič, čím by som sa Ti zavďačila, pretože som nehodná, ale ako náhradu Ti ponúkam, Pani moja, Tvoju vlastnú svätosť a dobrotu.“

Kapitola 20

Čo sa prihodilo v deviatich mesiacoch ťarchavosti svätej Anny; skutky najsvätejšej Márie v živote matky a skutky svätej Anny v tej dobe

312. Najsvätejšia Mária, keď bola počatá bez poškvrny hriechu, ako bolo napísané v predošlých kapitolách, bola duchom úplne zaujatá a unesená prvým videním Božstva. V prvom okamihu a v malom príbytku materského lona vznikla v Jej najpožehnanejšej duši láska k Bohu, aby nikdy nebola porušená, ale trvala celú večnosť v tej veľkej sláve, ktorú teraz požíva na pravici svojho Božského Syna. Aby mohla rásť v pozorovaní a milovaní Boha nielen vliatym poznaním stvorených vecí, ale tiež priamym nazeraním na samu Najsvätejšiu Trojicu, aby sa mohla cvičiť v mnohých úkonoch cností primeraných jej momentálnemu stavu, Pán opakoval to podivuhodné videnie a zjavenie svojho Božstva pri dvoch iných príležitostiach, takže sa Jej Najsvätejšia Trojica ukázala v abstraktnom čiže pojmovom videní trikrát pred jej narodením: prvý raz v okamihu Jej počatia, potom vo štvrtom alebo piatom mesiaci a tretí raz deň pred Jej narodením. Tieto videnia neboli trvalé, ale z toho nesmieme usudzovať, že nebola účastná iných druhov videní, veľmi vysokých a prevyšujúcich to, v ktorom pozorovala Božiu podstatu vo svetle viery. V najsvätejšej Márii tento druh videní bol stály a nepretržitý a prevyšoval všetky videnia svätých počas ich pozemskej púte.

313. Tieto abstraktné videnia Božstva, hoci sa nezrovnávali s jej prítomným telesným stavom na zemi, boli predsa také vysoké a bezprostredné, že nemohli byť trvalé počas Jej smrteľného stavu, kedy si mala zaslúžiť slávu priameho nazerania inými skutkami. Bol to zvláštny dar, ktorý Jej iba napomáhal dosiahnuť to, lebo tieto videnia zanechali v Jej duši kópiu podoby Pána a povznášali a stravovali celú Jej bytosť horiacou láskou k Bohu. Pokiaľ bola Mária v živote svätej Anny, v Jej duši boli tieto účinky pri videniach stále obnovované. Tak sa stalo, že mala úplnú možnosť používať svoje rozumové schopnosti a zamestnávala sa stále modlitbou za ľudské pokolenie, v hrdinských úkonoch klaňania, v uctievaní a milovaní Boha spolu s anjelmi necítila tesnosť a obmedzenosť svojho prirodzeného väzenia, ani obmedzenia svojich zmyslov alebo iných ukrátení, nerozlučných s takým stavom. Tomu všetkému nevenovala žiadnu pozornosť a žila viac vo svojom Milovanom než v živote svojej matky alebo sebe.

314. Posledné z týchto troch videní bolo sprevádzané novou, obdivuhodnejšou milosťou Pána; bola to príprava na Jej príchod na svet a pre spolužitie so smrteľníkmi. V súhlase s Božou vôľou oslovila nebeská Kráľovná Pána: „Najvyšší Bože, Pane mojej bytosti, Duša môjho života a Život mojej duše, nekonečný vo svojich vlastnostiach a dokonalosti, nevyspytateľne mocný a bohatý v milosrdenstve, môj Kráľ a zvrchovaný Pán: z ničoho si mi dal existenciu; bez akýchkoľvek mojich zásluh si ma obohatil pokladmi svojho božského svetla a milosti, aby som nimi mohla ihneď vidieť Tvoju nezmeniteľnú Bytosť a Tvoje božské dokonalosti, že si tak mohol byť prvým Predmetom môjho videnia a lásky, nedovolil si mi hľadať niekoho iného ako Teba, moje najvyššie dobro a všetka moja radosť. Prikazuješ mi, Pane môj, aby som vyšla a vkročila do hmotného sveta a stýkala sa s tvormi. V Tvojej Bytosti, v ktorej sa všetko odráža ako v najdokonalejšom zrkadle, som pozorovala ten nebezpečný stav a biedy smrteľného života. Ak mi tam pre moju slabosť a bezmocnosť hrozí nejaké nebezpečenstvo, že by som hoci len v najmenšom bode klesla v Tvojej láske a službe, ak je to možné, aby som zomrela tu, nechaj ma zomrieť teraz, skôr než prejdem do stavu, kde by som Ťa mohla stratiť. Avšak ak Tvoja svätá vôľa, Pane a Majster môj, sa má splniť, aby som vstúpila na rozbúrené more tohto sveta, prosím Ťa, najvyšší a mocný Bože mojej duše, aby si spravoval môj život, moje kroky a všetku moju činnosť riadil k Tvojmu zaľúbeniu. Usporiadaj vo mne lásku (Veľp. 2,4), aby stále vzrastala s Tvojou pomocou, keď ju budem novo používať voči tvorom. Pozorovala som v Tebe, že mnoho duší je nevďačných, a pretože ja mám ich prirodzenosť, oprávnene sa bojím, aby som sa azda i ja nedopus-

tila tej istej viny. V tejto malej dutine života mojej matky požívala som Tvoju nekonečnú veľkosť a Tvoje Božstvo: tu som mala všetko Dobro, Teba samotného, Milý môj; a pretože tu Ty jediný si mojím podielom a majetkom (Ž 72), neviem, či Ho mimo tohto uzavretia nestratím pri uzretí stvoreného sveta a pri užívaní svojich zmyslov. Keby to bolo možné a správne zriecť sa stykov blížiaceho sa života, rada by som sa ho zriekla a zbavila sa tej skúsenosti; ale však nie moja vôľa, ale Tvoja nech sa stane. Pretože však Ty si to praješ, udeľ mi teda svoje požehnanie a dobrú vôľu pri mojom vstupe do sveta a nezbavuj ma svojej božskej ochrany v pozemskom živote, do ktorého ma teraz staviaš.“ Keď tak vyliala svoje prosby, najsladšie dieťa Mária obdržala požehnanie Najvyššieho a rozkaz vystúpiť na svetlo viditeľného slnka a zároveň bola osvietená pre plnenie všetkých Jeho prianí.

315. Prešťastná matka svätá Anna prežívala dni svojej ťarchavosti úplne oduševnená božským pôsobením a sladkým pôsobením Ducha Svätého vo všetkých jej schopnostiach. Avšak Božská Prozreteľnosť, aby viedla jej kroky k väčším zásluhám a odmene, ustanovila, aby jej nechýbala ťarcha bremena, lebo bez neho náklad milostí a lásky nie je nikdy istý. Aby sme lepšie porozumeli, čo sa prihodilo tejto svätej žene, musíme si pamätať, že satan, keď bol so zlými anjelmi zvrhnutý z neba do pekelných múk, po celý čas Starého zákona nikdy neprestal prehľadávať zem a striehnucou bdelosťou poletoval najmä okolo žien vynikajúcej povesti a svätosti, aby našiel Tú, ktorej znamenie videl (Gen. 3,15), ktorej Päta má rozšliapať jeho hlavu. Luciferova nenávisť voči ľuďom bola taká hrozná, že toto sliedenie nechcel zveriť iba svojim poddaným; ale ponechával im prácu proti cnostným ženám všeobecne a on sám dozeral v tejto veci a stále sa zdržoval v blízkosti tých, ktoré zvlášť vynikali v konaní cností a v milosti Najvyššieho.

316. Plný zloby a ľsti ostražito pozoroval neobyčajne veľkú svätosť významnej ženy Anny a všetky udalosti jej života. Hoci nemohol odhadnúť vzácnosť Pokladu uzavretého v jej požehnanom živote (pretože Pán to pred ním skryl) predsa však pociťoval mocný vplyv vychádzajúci od svätej Anny. To, že nemohol preniknúť k prameňom tejto činnosti, často ho vrhalo do veľkej zúrivosti a zlosti. Inokedy zas sa uspokojoval myšlienkou, že táto ťarchavosť vznikla rovnakým spôsobom ako iné, prirodzenou cestou, že teda nie je potrebné sa znepokojovať. Pán ho ponechal v jeho sebaklame a hlúpej zúrivosti. Predsa však celá táto záležitosť bola tomuto zvrhlému duchovi prameňom zlého tušenia, keď videl, ako pokojne jej ťarchavosť pokračuje a najmä, keď pozoroval, že mnoho anjelov jej slúžilo. Nadovšetko zúril na svoju slabosť pri odporovaní moci, ktorá vychá-

dzala z požehnanej Anny a mal podozrenie, že nie iba ona sama je toho príčinou.

317. Tento drak plný nedôvery sa rozhodol, že ak bude možné, pripraví nešťastnú Annu o život, alebo, keby toto nebolo možné, aspoň spôsobí, aby mala málo radosti zo svojej ťarchavosti. Luciferova pýcha bola taká bezhraničná, že ho presvedčila, že je dosť schopný premôcť ju, alebo zmariť život Tej, ktorá mala byť Matkou vteleného Slova, alebo i život Mesiáša a Vykupiteľa sveta, keby len mohol vypátrať, kde sú. Jeho domýšľavosť sa zakladala na prednostiach anjelskej prirodzenosti nad schopnosťami a silou iba ľudskej prirodzenosti: ako by obidve nepodliehali milosti a neboli úplne závislé na vôli ich Stvoriteľa. Smelo začal teda pokúšať svätú Annu mnohými pokušeniami, podozreniami, pochybnosťami a nedôverou ohľadne pravdy jej ťarchavosti a poukazoval na jej pokročilý vek. To všetko diabol podnikal, aby vyskúšal cnosť svätice a poznal, či by mu tieto pokušenia neotvorili nejakú cestičku k prevráteniu jej vôle.

318. Avšak nepremožiteľná vznešená žena odporovala týmto úkonom s pokornou statočnosťou a trpezlivosťou, ustavičnými modlitbami a so žiarivou a živou vierou v Pána. Zmarila zmätené drakove lži a tým ešte získala ďalšiu milosť a ochranu zhora. Okrem tejto ochrany, ktorú si zaslúžila svojím minulým životom, chránili ju a oslobodili od zlých duchov veľké kniežatá, ktoré strážili jej svätú dcéru. Nepriateľ sa vo svojej neskrotnej zlobe napriek tomu nedal odstrašiť, a pretože mal oveľa väčšiu spupnosť a pýchu než moc, vyhľadal si ľudskú pomoc, lebo s takou pomocou si vždy sľubuje väčšie a ľahšie víťazstvo. Keď sa najprv pokúsil zrútiť obydlie svätého Joachima a Anny, aby ju naľakal a rozčúlil, ale nepodarilo sa mu to pre odpor anjelov, popudil teda proti svätej Anne jednu nerozumnú ženu, aby sa s ňou hádala. Táto žena napadla svätú Annu veľmi zúrivo s výčitkami a posmechom; nehanbila sa ani posmievať sa jej ťarchavosti a hovorila, že sa spojila s diablom, keď po toľkých rokoch v takom vysokom veku oťarchavela.

319. Svätá Anna sa však týmto útokom nedala vyrušiť z pokoja, ale veľmi ticho a pokorne znášala tieto urážky a voči útočiacej žene sa správala láskavo. Od tej doby hľadela na také ženy s väčšou láskou a preukazovala im viacej dobrodení. Ale ich hnev sa hneď neutíšil, pretože diabol sa ich zmocnil a naplňoval ich nenávisťou voči svätici; a pretože každým povolením tomuto krutému tyranovi jeho moc nad svojou obeťou stále vzrastá, podnecoval tieto biedne ľahkovernice, aby strojili úklady proti životu svätej Anny. Ale svoj plán nemohli uskutočniť, pretože božská moc zakročila, aby zmarila ich prirodzenú ženskú slabosť. Nielenže

boli proti svätici bezmocné, ale jej napomínania a modlitby ich premohli a priviedli k poznaniu a na lepšiu cestu.

320. Drak síce bol odrazený, ale nie porazený; hneď zas použil slúžku, ktorá žila v dome s Joachimom a Annou a podráždil ju k hnevu proti svätej žene. Spôsobil ňou väčší nepokoj než s horeuvedenou ženou, lebo táto bola domáci nepriateľ a zatvrdilejšia i nebezpečnejšia. Nebudem sa však zdržovať popisovaním, o čo sa nepriateľ usiloval cez túto slúžku, pretože to bolo podobné tomu, čo urobila tá prvá žena, iba že obtiažnejšie a zlomyseľnejšie. Ale slávnejšie víťazstvo dosiahla s pomocou Božou svätá Anna, lebo strážca Izraela nedriemal, ale strážil svoje sväté Mesto (Ž 120,4), a dobre ho zaistil strážcami vyvolenými z najsilnejších jeho zástupov, ktorí prinútili Lucifera i jeho nasledovníkov k hanebnému úteku. Viac im už nedovolili, aby obťažovali šťastnú matku, ktorá už očakávala narodenie najčistejšej nebeskej Kráľovnej a obohatená hrdinskými skutkami cností a mnohými zásluhami v týchto zápasoch došla teraz k splneniu svojho najvrúcnejšieho priania. Ja tiež túžim skončiť túto kapitolu, aby som vypočula spasiteľné naučenie mojej Panej a Učiteľky, ktorá mi nielen napomáha vo všetkom, čo píšem, ale mi udeľuje tiež svoje materské napomenutie, ktoré prijímam s najväčšou radosťou a jasaním v duši.

321. Hovor teda, ó Pani, a Tvoja služobnica bude počúvať (Gen. 18,17). Ak dovolíš, hoci som len prach a popol, chcem vysloviť pochybnosti, aké som mala pri tejto kapitole. Ale vo všetkom sa chcem podrobiť Tvojej sladkej láskavosti ako svojej Matke, Učiteľke a Panej. Moja pochybnosť je: Ako to bolo možné, že Ty, Kráľovná všetkého tvorstva, počatá bez hriechu a obdarená dušou tak vysoko povznesenou v poznaní všetkých vecí nazeraním na Boha, napriek všetkým týmto milostiam si bola taká plná úzkostí a natoľko si sa bála stratiť priateľstvo s Bohom a aby si Ho neurazila? Keď už v prvom okamihu Tvojej existencie si bola ochránená milosťou, ako si sa mohla v tomto istom okamihu obávať, že ju stratíš? Keď Ťa Najvyšší vyňal spod dedičného hriechu, ako by si mohla spadnúť do iných a báť sa, že urazíš Toho, ktorý Ťa ochránil pred prvou vinou?

Poučenie a odpoveď nebeskej Kráľovnej

322. Dcéra moja, počuj rozlúštenie tvojej námietky. Vo videní Božstva hneď som poznala svoju nevinnosť a nepoškvrnenosť môjho počatia. Tieto milosti a dobrodenia Všemohúceho sú takého rázu, že čím lepšie ich chápeme a máme vo väčšej istote, tým vzbudzujú v nás väčšiu starostlivosť a pozornosť, aby sme si ich zachovali a vyvarovali sa každej urážky ich Pôvodcu. Udeľuje ich svojím tvorom zo samej dobroty a sú sprevá-

dzané takým čistým poznaním o ich závislosti na zásluhách môjho najsvätejšieho Syna, že duša ihneď sústredí svoju pozornosť na svoju nehodnosť a nedostatočnosť a je presvedčená, že si ich nemôže zaslúžiť a privlastniť, pretože majú inú prirodzenosť. Pretože vidíme, že patria takému veľkému Majstrovi, ku ktorému sa môžu vrátiť a byť rozdelené podľa Jeho priania, duša je plná veľkej starostlivosti, aby zase nestratila, čo jej bolo tak dobrovoľne darované. Preto duša s veľkou usilovnosťou začne pracovať na tom, aby si zachovala a rozmnožila tieto hrivny (Mt 25,15), pretože poznáva, že je to jediný spôsob, ako zachovať vklad a dosiahnuť účel, pre ktorý jej boli udelené, najmä, aby priniesli úžitok a rozmnožili slávu Stvoriteľa. Táto starostlivosť je vlastne nevyhnutnou podmienkou pre zachovanie obdržaných darov a milostí.

323. Okrem toho duša dostane vedomosť, aby poznala a pochopila ľudskú slabosť a slobodu vôle pri rozhodovaní pre dobro alebo zlo. Toto vedomie mi Všemohúci neodňal a neodníma nikomu, pokiaľ putuje v tomto svete, ale dáva to poznanie každému podľa potreby, aby pod jeho vedením mohli byť naplnení svätou bázňou, ktorá by ich chránila, aby sa nedopustili ani najmenšieho hriechu. Vo mne toto svetlo bolo väčšie a jasne som videla, že malý poklesok pripravuje cestu ďalšiemu, a ten druhý je iba trest za ten prvý. Je však pravda, že následkom požehnania a milostí Pána bolo nemožné, aby som zhrešila, ale Prozreteľnosť to zariadila tak, že toto vedomie mojej úplnej bezpečnosti pred hriechom mi bolo zatajené; ja som iba videla, že čo sa mňa týka, mohla by som klesnúť, a že to bola iba vôľa Božia, ktorá ma pred tým zachránila. Tak Boh vedomie o mojej bezpečnosti zachoval pre seba a mňa v dobe môjho putovania nechal v starosti a svätej bázni pred hriechom. Od okamihu môjho počatia až do smrti ma tá bázeň nikdy neopustila, ba naopak, so vzrastajúcim vekom vzrastala aj ona.

324.Navyšší mi dal tiež pokoru a rozvahu, aby som nežiadala alebo neskúmala príliš podrobne toto tajomstvo, ale radšej obracala svoju pozornosť iba k posilňovaniu svojej dôvery v Jeho dobrotu očakávajúc jeho pomoc proti hriechu. Z toho vzišli dve potrebné dispozície pre kresťanský život: jedna - tiché zachovávanie pokoja duše, druhá stále mať svätú bázeň a bdelosť, aby sa poklad nestratil. A pretože táto druhá bola bázeň dieťaťa, teda nezoslabovala lásku, ale ešte ju podnecovala a stále posilňovala. Tieto dve dispozície, láska a bázeň, spôsobovali v mojej duši dokonalú zhodu s Božou vôľou a riadili všetko moje konanie tak, aby som sa odvracala od zlého a spájala sa s najvyšším Dobrom.

325. Toto je, priateľka moja, veľká skúška duchovných vecí, že prichádzajú s pravým osvietením a rýdzou pravdou; že vedú k väčšej do-

konalosti cnosti a podnecujú silnú túžbu, aby sme ich získali. Táto výborná výhoda prichádza od Otca svetiel, že dodáva istotu a dôveru, pričom zároveň robí dušu pokornou, že povzbudzuje snahu a bdelosť, ale zachovávajúc stále mier a pokoj i pri tejto snahe, lebo všetky tieto účinky sa zhodujú s plnením vôle Božej. Vzdávaj teda, duša, pokorné a vrúcne vďaky Pánovi, pretože i pri takých malých tvojich zásluhách bol k tebe stále taký štedrý a tak nadmieru ťa osvecoval božským svetlom, že rozlomil pre teba pečať svojich tajných archívov a predsa ťa naplňuje bázňou pred Jeho neľúbosťou. Napriek tomu však používaj túto bázeň s mierou a radšej sa snaž vyniknúť v láske. Povznášaj sa týmito dvoma krídlami nad zemou a nad seba, snaž sa zbaviť nezriadeného znepokojenia a nadmernej bázne a prenechaj svoje záujmy Pánovi a Jeho záujmy sprav svojimi. Zachovaj si bázeň, kým nebudeš očistená a zbavená od svojich hriechov a nevedomostí, ale zároveň tiež miluj Pána, aby si mohla v Ňom premenená byť, učiň Ho majstrom a neobmedzeným Pánom tvojich skutkov a nežiadaj si byť vyššia nad nikoho. Nedôveruj svojmu vlastnému úsudku a nebývaj múdra vo svojom vlastnom mienení (Prísl. 3,7), lebo vášne príliš často zaslepujú úsudky ľudí, vysúvajú ich z cesty a tiahnú za sebou vôľu ako zajatca. Tak sa stáva, že sa ľudia boja, čoho sa netreba báť a radujú sa z toho, čo nie je prospešné. Dbaj, aby si nebola azda roztržitá pre každú maličkosť, pre každú maličkú vnútornú útechu, ale otáľaj a zdržuj sa, kým s pokojnou snahou nenájdeš primeranú mieru vo všetkých veciach. Tento šťastný prostriedok nájdeš vždy, keď ostaneš poddaná svojim predstaveným a ochotne prijmeš to, čo Najvyšší v tebe spôsobuje a čomu ťa učí. Akékoľvek dobré môžu byť tvoje práce, čo sa týka úmyslu, musia sa predsa zrovnávať s požiadavkami poslušnosti a múdrosti, lebo bez tohoto vedenia sú obyčajne znetvorené a bez úžitku. Preto sa vo všetkom snaž o to, čo je najsvätejšie a najdokonalejšie.

Kapitola 21

O šťastnom narodení najsvätejšej Márie, našej Panej, o milostiach, ktoré potom obdržala z ruky Najvyššieho a ako Jej bolo dané meno v nebi i na zemi

326. Nadišiel ustanovený deň, v ktorom svätá Anna porodila Tú, ktorá bola posvätená a určená stať sa Matkou Božou, deň pre svet najšťastnejší. Toto narodenie sa stalo ôsmeho septembra, kedy uplynulo plných deväť mesiacov od počatia duše našej najsvätejšej Kráľovnej a Panej. Svätá Anna bola na to pripravená vnútorným hlasom Pána, ktorý jej

oznámil, že hodina pôrodu už prišla. Plná radosti Ducha Svätého nad touto správou padla pred Pánom na kolená a prosila o Jeho pomoc, milosť a ochranu pre šťastný pôrod. Ihneď pociťovala pohyby vo svojom živote, podobné tým, aké bývajú, keď má tvor prísť na svet. Najpožehnanejšie dieťa Máriu v tej dobe Božská Prozreteľnosť a moc priviedli do najvyššej extázy. Preto prišla na svet bez toho, aby to svojimi zmyslami pozorovalo, lebo ich činnosť a schopnosti boli zastavené. Pretože jej rozum už bol vyvinutý, bola by to svojimi zmyslami pozorovala, keby boli v tej dobe ponechané v činnosti. Najvyšší to však zariadil tak, aby nebeská Kňažná bola ušetrená od zmyslových pocitov, ktoré sú ináč s pôrodom spojené.

327. Narodila sa čistá a bez poškvrny, krásna a plná dobrotivosti ukazujúc tým, že bola oslobodená od zákona a od podielu na hriechu. Hoci sa skutočne narodila ako iné dcéry Adamove, predsa Jej narodenie bolo sprevádzané takými okolnosťami a podmienkami milosti, že to bolo zo všetkých pôrodov najpodivuhodnejšie a zázračné narodenie a bude večne slúžiť ku sláve Jej Tvorcu. V noci o dvanástej hodine vzišlo toto božské svetlo, oddeľujúc noc Starého Zákona a jeho niekdajšiu tmu od nového dňa milosti, ktorý teraz mal svitnúť. Obliekli Ju a opatrovali ako iné nemluvniatka, hoci Jej duša zotrvávala v Bohu; a zachádzali s Ňou ako s nemluvňaťom, hoci prevyšovala múdrosťou všetkých smrteľníkov, ba i všetkých anjelov. Jej matka nedovolila, aby sa Jej dotýkali iné ruky, než jej; ona sama Ju zabalila do plienok a prítomný pôrodný stav v tom svätej Anne vôbec neprekážal, pretože bola oslobodená od námah, ktoré obyčajne mávajú iné matky pracujúce k pôrodu.

328. Tak teda svätá Anna prijala do svojej náruče Tú, ktorá jej bola dcérou, ale zároveň najdrahocennejším pokladom celého vesmíru, nižšia iba ako Boh, ale vyššia nad všetkých ostatných tvorov. S vrelými slzami radosti obetovala tento poklad Velebnosti Božej v duchu hovoriac: "Pane nekonečnej velebnosti a Moci, Stvoriteľ všetkého, čo jestvuje, tento Plod môjho života, ktorý som z Tvojej štedrosti obdržala, obetujem Tebe s večnou vďakou, lebo si mi ho ráčil darovať bez akejkoľvek mojej zásluhy. Nalož s matkou i dieťaťom podľa svojej najsvätejšej vôle a zhliadni milostivo zo svojho vznešeného trónu na našu nízkosť. Buď naveky požehnaný za to, že si obohatil svet tvorom takým príjemným tvojej veľkodušnosti a za to, že si v Nej pripravil stánok a príbytok pre Večné Slovo (Múdr. 9, 8). Podávam svoje blahoprianie svojim praotcom a svätým prorokom a v nich celému ľudskému pokoleniu k tejto istej záruke vykúpenia, ktorú si im dal. Avšak ako ja budem môcť náležite zachádzať s Tou, ktorú si mi dal za dcéru? Ja, ktorá nie som ani hodná byť Jej slúžkou? Ako mám zachádzať s touto archou úmluvy? Udeľ mi, o Pane a Kráľu potreb-

né osvietenie, aby som poznala Tvoju vôľu a vykonala ju podľa Tvojho zaľúbenia v službách mojej Dcéry."

329. Pán odpovedal svätej žene vnútorne, že navonok má so svojím nebeským dieťaťom zaobchádzať ako iné matky so svojimi dcérami, bez preukazovania Jej nejakej úcty; ale vnútorne nech zachová k Nej úctu a plní voči Nej zákony pravej matky, vychovávajúc Ju so všetkou materinskou láskou a starostlivosťou. Šťastná matka so všetkým súhlasila a používala toto dovolenie a svoje materinské právo, nestrácajúc úctu a tešila sa svojej dcérke, objímala a hladila Ju tak, ako iné matky svoje dcérky. Ale robila to vždy s patričnou úctou, uvedomujúci si skryté tajomstvo, známe iba matke a Dcére. Anjeli strážni tohoto milovaného dieťatka i s veľkým množstvom iných anjelov preukazovali Márii svoju úctu, keď odpočívala v náručí svojej matky, spoločnou nebeskou hudbou, ktorú čiastočne počula tiež svätá Anna. Tisíc anjelov ustanovených za strážcov tejto veľkej Kráľovnej ponúklo sa a oddalo Jej službe. Bolo to tiež po prvýkrát, keď ich nebeská Pani videla v telesnej podobe s ich odznakmi a odevom, ako vysvetlím v inej kapitole (23.) a dieťa ich požiadalo, aby sa s Ním spojili v chvále Najvyššieho a velebili Ho Jej menom.

330. V okamihu narodenia našej Kňažnej Márie Najvyšší poslal archanjela Gabriela ako vyslanca, aby priniesol túto radostnú správu svätým otcom do predpeklia. Svätý vyslanec okamžite zostúpil a svojím príchodom ožiaril tie hlboké priepasti a potešil spravodlivých, ktorí tam boli držaní. Oznámil im, že už začal úsvit večnej blaženosti a vykúpenie ľudstva, ktoré tak naliehavo žiadali, svätí patriarchovia očakávali a proroci predpovedali už začína, lebo teraz sa narodila Tá, ktorá má byť Matkou Mesiáša a už čoskoro uvidia spasenie a slávu Najvyššieho. Sväté knieža im dalo poznať vznešenosť najsvätejšej Márie a ako v Nej Všemohúci začal pôsobiť, aby lepšie pochopili šťastný začiatok tých tajomstiev, ktoré mali ukončiť ich dlhé väzenie. Potom všetci patriarchovia i proroci i všetci ostatní spravodliví, ktorí boli v predpeklí, radovali sa v duchu a spievali nové piesne chvály za toto dobrodenie.

331. Všetky tieto udalosti pri narodení našej Kráľovnej nasledovali rýchle za sebou za veľmi krátky čas. Svoje zmysly pri svetle hmotného slnka prvý raz použila na poznanie svojich rodičov a iných tvorov. Ruky Najvyššieho začali v Nej spôsobovať nové, nad všetko ľudské poznanie veľké divy. Prvý a najúžasnejší bol, že poslal nesčíselné množstvo anjelov, aby priniesli Matku vteleného Slova s telom i dušou do najvyššieho neba pre splnenie ďalších úmyslov týkajúcich sa Jej. Sväté kniežatá poslúchli božský rozkaz a obdržiac dieťa Máriu z náručia Jej matky Anny zoradili sa do nového slávneho sprievodu a niesli do neba s anjelským

spevom radosti pravú archu úmluvy, aby po krátku dobu mohla odpočinúť nie v dome Obededonovom, ale v chráme Kráľa kráľov a Pána pánov, kde neskôr mala byť po celú večnosť. Toto bol druhý krok, ktorý presvätá Mária urobila vo svojom živote, totiž z tejto zeme do najvyššieho neba.

332. Kto môže dostatočne zvelebiť tento neslýchaný div pravice Všemohúceho? Kto môže popísať tú radosť a úžas nebeských duchov, toto obdivuhodné nové dielo Najvyššieho, keď sa tu zhromaždili, aby ho oslavovali svojimi piesňami? V týchto piesňach uznali a uctili ako svoju Kráľovnú a Paniu Tú, ktorá mala byť Matkou ich Pána a žriedla milosti a slávy, ktorú oni požívali, lebo pre jeho predvedené zásluhy boli obohatení božskou štedrosťou. Ale nadovšetko, ktorý ľudský jazyk alebo ktorý smrteľník by mohol popísať alebo pochopiť tajomstvá srdca tohto útleho Dieťaťa pri týchto udalostiach? Ponechávam predstavu o tom všetkom katolíckej zbožnosti a ešte viac tým, ktorí majú od Boha dar tomuto porozumieť, ale nadovšetko tým, ktorí z božskej Dobroty dosiahnu blažené videnie z tváre do Tváre.

333. Keď dieťa Máriu priniesli do najvyššieho neba, plné lásky padlo na svoju tvár pred kráľovským trónom za prítomnosti Najvyššieho. Potom (podľa nášho chápania) sa vyplnilo to, čo sa predobrazne stalo dávno pred tým, keď Bethsabé prišla k svojmu synovi Šalamúnovi práve keď predsedal ľudu izraelskému a tento vstal zo svojho trónu, prijal ju s veľkou úctivosťou a posadil ju vedľa seba ako kráľovnú. Podobne, ale oveľa slávnejšie a vznešenejšie, Osoba božského Slova prijala teraz dieťa Máriu, ktorú si vyvolil za Matku a Kráľovnú celého vesmíru. Hoci nepoznala svoju pravú dôstojnosť a účel týchto nevýslovných tajomstiev, predsa Jej detské schopnosti boli božskou mocou posilnené, aby patrične prijala tieto milosti. Boli Jej udelené nové milosti a dary, ktorými Jej schopnosti boli primerane zošľachtené. Jej myšlienkové schopnosti, okrem toho, že boli pripravené a osvietené novými milosťami a svetlom, boli povznesené a primerané k božským prejavom a Božstvo sa blahosklonne ukázalo v novom svetle, ukazujúc sa Jej nazeravo a jasne najvznešenejším spôsobom. Toto bolo prvýkrát, keď uvidela najsvätejšia duša Márie Najsvätejšiu Trojicu v nezakrytom blaženom videní.

334. Jediní svedkovia Máriinej slávy v tomto blaženom videní posvätných tajomstiev Jej potom znovu povedali o tom božskom účinku, ktorý pretekal do Jej najčistejšej duše, že Boh bol pôvodcom tohto neslýchaného divu, a užasnutí anjeli pozorovali tieto tajomstvá do istej miery v samotnom Bohu. Kráľovná sedela vedľa Pána, ktorý mal byť Jej Synom, a uvidela Ho z tváre do Tváre, dosiahla svojou modlitbou väčší úspech než Bethsabé (III Kr 3, 11). Prosila, aby udelil nedotknutej

Sunamitke Abisay svoje nedostihnuteľné Božstvo, Jeho sestre, ľudskej prirodzenosti; prosila, aby Jeho sľúbený príchod z neba na zem a Jeho zasnúbenie s ľudskou prirodzenosťou zlúčením božskej prirodzenosti s ľudskou, bolo splnené v Osobe Slova. Mnohokrát sa k tomu zaviazal ľuďom cez dávnych patriarchov a prorokov a teraz Ho Mária prosila, aby urýchlil vykúpenie ľudského pokolenia, očakávané cez toľké storočia, za stále sa množiacich neprávostí a skazy duší. Najvyšší vypočul túto preveľmi príjemnú žiadosť svojej Matky a jednajúc veľkomyselnejšie ako kedysi Šalamún voči svojej matke, uistil Ju, že Jeho sľub bude čoskoro splnený, že zostúpi na svet, aby prijal a vykúpil ľudskú prirodzenosť.

335. V tomto božskom konzistóriu a v tribunáli najsvätejšej Trojice bolo rozhodnuté dať meno maličkej Kráľovnej. A pretože niet primeraného a oprávneného mena, iba keby sa našlo v nezmeniteľnej bytosti samého Boha (lebo iba On s nekonečnou múdrosťou rozdáva a určuje všetky veci podľa ich pravej miery a váhy), Jeho Majestát si prial dať Jej toto meno v nebi. Preto oznámil anjelským duchom, že Tri božské Osoby ustanovili a zostavili sladké mená Ježiš a Mária pre Syna a Matku už od začiatku, pred vekmi, že nimi boli potešené a vryli ich do svojej večnej pamäti, aby tam boli ako Predmety a všetky veci mali byť stvorené pre ich službu. Keď anjeli oboznámení s týmito a mnohými inými tajomstvami počuli z trónu hlas hovoriacej Osoby Otcovej: „Naša vyvolená sa bude volať MÁRIA a toto meno bude mocné a slávne. Tí, ktorí ho budú zbožne vzývať, obdržia preveľké milosti; tí, ktorí ho budú ctiť a s úctou vyslovovať, budú potešení a posilnení a nájdu v ňom liek proti svojim súženiam, poklady pre obohatenie, svetlo, ktoré ich povedie k nebu. Bude hrozné proti mocnostiam pekelným, pošliape hlavu hadovu a dobyje slávne víťazstvo nad kniežatami pekla.“ Pán rozkázal anjelským duchom, aby to slávne meno oznámili svätej Anne, aby to, čo bolo ustanovené na nebi, bolo vykonané na zemi. Nebeské dieťa nežne padlo pred trónom na svoju tvár, vzdalo nanajvýš ľudské vďaky večnej Bytosti a prijalo svoje meno s najvyšším obdivuhodným nežným plesaním. Keby mali byť popísané všetky výsady a milosti, ktoré vtedy obdržala, bolo by k tomu potrebné zvláštne dielo s mnohými zväzkami. Svätí anjeli uctili a uznali najsvätejšiu Máriu ako budúcu Matku Slova a svoju Kráľovnú a Paniu sediacu na tróne po pravici Jej Syna; preukázali úctu k Jej menu, keď zaznievalo z trónu hlasom večného Otca, najmä tí, ktorí ho mali napísané na odznakoch cez svoje prsia. Všetci spievali chvály za tieto veľké skryté tajomstvá. Kráľovná-dieťa zatiaľ ešte nevedela, čo je pravá príčina všetkého toho, čo sa okolo Nej dialo, lebo až do Vtelenia Jej nebola zjavená Jej dôstojnosť Matky vteleného Slova. S tým istým úctivým plesaním sa anjeli

vrátili a opäť Ju vložili do náručia svätej Anny, pred ktorou táto udalosť ostala utajená práve tak, ako neprítomnosť Jej dcéry, lebo anjel strážny nahradil Jej neprítomnosť tak, že prijal vzdušné telo. Okrem toho po väčšiu časť doby, kedy nebeské dieťa bolo v najvyššom nebi, Jej matka bola vo vytržení a v najvyššom nazeraní, pri ktorom - hoci nevedela, čo sa dialo s jej dieťaťom - boli jej zjavené vznešené tajomstvá týkajúce sa dôstojnosti Matky Božej, pre ktorú bolo jej dieťa vyvolené. Múdra žena ich skrývala vo svojom vnútri a porovnávala ich v mysli s povinnosťami, ktoré mala voči svojmu dieťaťu.

336. Ôsmeho dňa po narodení veľkej Kráľovnej, zostupovali z výšin zástupy najkrajších anjelov v nádhernom oblečení, niesli štít (erb), na ktorom bolo vyryté meno MÁRIA, ktoré žiarilo veľmi jasne. Ukázali sa blahoslavenej matke Anne, povedali jej, že meno jej dcérky má byť MÁRIA, ktoré priniesli z neba a ktoré božská Prozreteľnosť vyvolila a teraz nariadila, aby ho Joachim a ona (Anna) dala ich dieťaťu. Svätica zavolala svojho manžela a zhovárali sa spolu o tomto Božom nariadení, týkajúce sa mena ich dcéry. Prešťastný otec prijal toto meno s radosťou a so zbožnou úctivosťou. Rozhodli sa, že zavolajú svojich príbuzných a kňaza, a potom s veľkou slávnosťou a veselosťou dali svojmu dieťaťu meno MÁRIA. Tiež anjeli oslavovali túto udalosť najsladšou úchvatnou hudbou, ktorú však počula iba matka a jej najsvätejšia dcéra. Tak Najsvätejšia Trojica pomenovala v nebi božskú princeznú v deň jej narodenia a na zemi na ôsmy deň po narodení. Toto meno bolo zapísané do zoznamu iných mien, keď jej matka podľa zákona sa predstavila v chráme, ako budem hovoriť neskoršie. Toto bolo narodenie, akého predtým nikdy nebolo a medzi tvormi už viac nebude. Bolo to najpožehnanejšie narodenie, akého príroda bola schopná, lebo ním prišlo do existencie dieťa, ktorého príchod na svet nielenže bol bez akejkoľvek nečistoty hriechu, ale bol čistejší a svätejší než sú najvyšší Serafíni. Narodenie Mojžiša sa oslavovalo pre krásu a ľúbeznosť nemluvňaťa (Ex 2,2), ale jeho krása bola iba vonkajšia a porušiteľná. Aké krásne však bolo naše Veľké dieťa! Ó, aké krásne (Veľp. 7,6)! Je celá krásna a presladká v Jej láskavosti, lebo je bohatá všetkými milosťami a krásou a žiadna jej nechýba. Veselosť a radosť prinieslo narodenie sľúbeného Izáka domu Abrahámovmu (Gen 21,6), ktorý sa počal v neplodnom lone, ale táto radosť bola veľká iba preto, že bola predobrazom a vzťahovala sa na narodenie nášho dieťaťa Kráľovnej, k čomu všetka Abrahámova radosť bola iba krokom. Ak bolo toto narodenie také obdivuhodné a radostiplné pre rodinu patriarchovu, pretože iba predzvestovalo zrodenie najsladšej Márie, o čo viac by sa mali radovať nebo i zem z narodenia Tej, ktorá dala počiatok k obnoveniu neba a po-

sväteniu sveta. Keď sa narodil Noe, jeho otec Lamech sa potešil (Gen. 5,29), lebo v tomto synovi Boh pripravoval praotca ľudského pokolenia v arche a zaistil obnovenie požehnania, ktoré ľudské hriechy porušili. Avšak toto všetko sa stalo iba ako vzor, ako predzvesť narodenia tohto dieťaťa Márie, ktorá mala byť skutočnou Obnoviteľkou, ako mystická Archa, ktorá skrývala v sebe pravého Noema, ktorá Ho stiahla z neba a mala naplniť požehnaním všetkých obyvateľov zeme. Ó, požehnaný pôrod! Ó, radostné narodenie! Najvyššie potešenie Najsvätejšej Trojice za všetky minulé veky, radosť anjelov a vyslobodenie hriešnikov, útecha spravodlivých a jedinečné potešenie všetkých svätých duší v predpeklí!

337. Ó, vzácna a drahá perla, ktorá si prišla na slnečné svetlo, hoci dosiaľ uzatvorená v hrubej škrupine tohoto sveta! Ó, najvznešenejšie dieťa, ktoré si sotva povšimli pozemské oči v hmotnom svetle, a predsa v očiach najvyššieho Kráľa a Jeho dvoranov prevyšuješ dôstojnosťou a veľkosťou všetko okrem Boha! Nech Ťa blahoslavia všetky pokolenia, Nech ťa poznajú všetky národy a chvália Tvoju láskavosť a krásu! Nech je zem osvietená Tvojím narodením, nech sa radujú smrteľníci, pretože sa narodila ich Prostrednica, ktorá vyplní tú nesmiernu prázdnotu prvotného hriechu. Nech je Tvoja milostivá blahosklonnosť voči mne požehnaná a chválená, lebo som iba najbiednejší prach a popol. Ak mi dáš dovolenie, Pani moja, aby som hovorila v Tvojej prítomnosti, rada by som vyslovila pochybnosť, ktorá vo mne skrsla pri popisovaní tajomstva Tvojho najpodivuhodnejšieho a svätého narodenia, najmä: čo sa týka činnosti Najsvätejšieho v hodine Tvojho príchodu na hmotné slnečné svetlo.

338. A tu je moja pochybnosť: Ako máme rozumieť tomu, že Ťa ruky anjelov vyniesli s telom do najvyššieho neba, aby si videla Boha? Lebo podľa učenia svätej Cirkvi a jej učiteľov, nebo bolo uzatvorené a akoby zakázané pre človeka, pokým ho Tvoj najsvätejší Syn neotvoril svojím životom a smrťou a pokiaľ On sám ako Vykupiteľ a Náčelník nevojde doň v deň Jeho slávneho nanebovstúpenia. On mal byť prvý, ktorému mali byť tieto večné brány otvorené po ich uzavretí hriechom?

Odpoveď a poučenie Kráľovnej nebies

339. Moja najdrahšia dcéra, je pravda, že božská Spravodlivosť zavrela nebo pre smrteľníkov pre príčinu prvého hriechu, pokiaľ by ho môj najsvätejší Syn neotvoril prehojným zadosťučinením za človečenstvo svojím pozemským životom a smrťou. Bolo slušné a spravodlivé, aby ten istý Vykupiteľ, ktorý pridružil k sebe vykúpené údy a otvoril nebo, vošiel ako ich Náčelník prv, než ktorékoľvek iné z dietok Adamových. Keby Adam nebol zhrešil, nebolo by nutné ísť touto cestou, lebo ľudia by boli sami

vystupovali do najvyššieho neba, aby požívali Božstvo. Pretože však bol pád človeka predvídaný, Najsvätejšia Trojica to zariadila, aby sa sledovala terajšia cesta. Na toto veľké tajomstvo poukazuje Dávid v žalme dvadsiatom treťom, keď hovorí o nebeských dušiach a dvakrát opakuje: „Zdvihnite, brány, svoje hlavice, a zdvihnite sa brány prastaré, aby vošiel Kráľ slávy!“ Nazývajú sa bránami anjelskými, pretože boli otvorené iba pre anjelov, ale pre ľudí boli uzatvorené. Aj keď títo nebeskí dvorania vedeli o tom, že vtelené Slovo už odstránilo závory viny, a teraz vystupuje bohatý a slávny s korisťou smrti a hriechu, prinášajúc so sebou ovocie svojho umučenia so sprievodom zástupov slávnych svätcov vyslobodených z predpeklia, predsa však svätí anjeli boli úplne udivení a v radostnom očakávaní tejto novoty sa pýtali: „Kto je tento Kráľ slávy?“ Lebo bol človek a mal tú istú prirodzenosť ako ten, ktorý pre seba a pre celé jeho pokolenie stratil právo na vstup do neba.

340. A sami odpovedajú na túto otázku hovoriac: „Pán, ktorý je silný a mocný, Pán silný v boji,“ Pán cností, Kráľ slávy. Bolo to ako by vyznávali presvedčenie, že tento Človek, ktorý teraz prichádza zo sveta, aby otvoril večné brány, nebol iba človekom a nie je uzavretý pod zákonom hriechu; ale že je pravý Boh a pravý človek, ktorý je silný a mocný v boji a premohol silného ozbrojenca (Lk. 11,22), ktorý panoval nad svetom, vzal jeho kráľovstvo a zbraň mu odňal. A On bol Pánom cností ako ten, kto ich koná ako Majster so zvrchovanosťou nad nimi a bez odporu hriechu a chyby. Ako Pán cností a ako Pán slávy teraz víťazoslávne prišiel rozdávajúc cnosti a slávu svojim vykúpencom, za ktorých ako človek trpel i zomrel a ktorých ako Boh teraz povznáša k blaženému nazeraniu, keď zlomil závory a okovy hriechu.

341. Pretože toto, duša moja, bolo dielom môjho drahého Syna, pravého Boha a človeka, On, ako Pán cností a milostí, povýšil ma a ozdobil ma nimi od prvého okamihu môjho nepoškvrneného počatia. A okrem toho, pretože sa ma nedotkla prekážka hriechu, bola som bez tých prekážok, ktoré bránili iným smrteľníkom, aby vošli večnými bránami do neba; naopak, mocná ruka môjho Syna zaobchádzala so mnou ako s Paňou všetkých cností a ako s Kráľovnou nebies. Pretože sa mal zaodiať a prijať na seba ľudskú prirodzenosť z môjho tela a krvi, už vopred ma pripravoval a robil ma podobnú Sebe v čistote, vo výnimke z hriechu i v iných božských daroch a výsadách. Pretože som nebola otrokyňou hriechu, konala som cnosti nie ako poddaná, ale ako Pani, bez odporu a so zvrchovanosťou, nie ako dietky Adamove, ale ako Syn Boží, ktorý bol tiež mojím Synom.

342. Preto nebeskí duchovia, ktorým prináležalo právo nad večnými bránami, otvorili ich pre mňa, lebo videli, že Pán ma stvoril čistejšiu než najvznešenejších nebeských duchov a ustanovil ma za Kráľovnú a Paniu všetkého stvorenia. Pamätaj tiež, moja najdrahšia, že ten, kto zákony ustanovuje, môže od nich podľa ľubovôle tiež oslobodzovať a toto zvrchovaný Pán a Zákonodarca urobil so Mnou a vztiahol žezlo svojej dobrotivosti ku mne ochotnejšie ako než Asuer k Estere. Lebo obyčajný zákon, ktorý sa týkal iných a ako následok ich viny, netýkal sa mňa, ktorá som mala byť Matkou Pôvodcu milosti. Hoci ja, iba ako tvor, nemohla som si zaslúžiť také požehnané výsady, predsa sa prejavila na mne milostivosť a dobrota Božia so všetkou štedrosťou a ľúbila sa Mu pokora Jeho služobnice, aby pôvodca takých divov mohol byť chválený na veky. Ty tiež, dcéra moja, podľa mojich návodov, chváľ a veleb Ho za tieto dary, ktoré mi udelil.

343. A toto je moje napomenutie pre teba, ktorú som si vyvolila za svoju učeníčku a nehľadela som na tvoju slabosť a chudobu: Aby si sa zo všetkých síl snažila nasledovať ma v cvičení, ktoré som ja konala cez celý život od prvého okamihu po svojom narodení, a nezabudla som naň ani jediný deň, nech bol akoľkovek plný starostí a práce. Toto cvičenie bolo nasledovné: každý deň, keď začínalo svitať, padla som na kolená za prítomnosti Najvyššieho a vzdávala Mu vďaky a chválu za Jeho nezmeniteľné Jestvovanie, za Jeho nekonečné dokonalosti a za to, že ma stvoril z ničoho; uznávala som seba za Jeho tvora a dielo Jeho rúk, velebila som Ho a klaňala sa Mu, vzdávajúc Mu česť pre Jeho veľkoleposť a Božstvo ako zvrchovanému Pánovi a Stvoriteľovi Mňa i všetkého, čo jestvuje. Pozdvihla som svojho ducha, aby som ho vložila do Jeho rúk, obetovala sa Mu s najhlbšou pokorou a odovzdanosťou a prosila som Ho, aby nakladal so mnou podľa svojej vôle po celý deň i po všetky dni môjho života, a učil ma konať všetko, čo by sa Mu najviac ľúbilo. Toto som mnohokrát opakovala pri denných prácach a vnútri najskôr som sa radila s Jeho Velebnosťou žiadajúc Jeho radu, dovolenie a požehnanie pre všetky moje skutky.

344. Maj veľkú úctu k môjmu najsladšiemu Menu. Rada by som ťa presvedčila o veľkých prednostiach a výsadách, ktoré mu Všemohúci udeľuje, takže ja sama, keď ho v Božstve vidím, cítim sa hlboko povinná a pobádaná vzdávať vrúcne vďaky; a kedykoľvek mi prišlo na myseľ moje meno MÁRIA (čo sa stávalo často), alebo kedykoľvek som počula, že ma nazývali týmto menom, povzbudilo ma to k vďake a pobádalo k novej horlivosti v službe Pána, ktorý mi ho dal. Ty máš to isté meno a prajem si, aby v primeranom pomere malo i u teba tie isté účinky a aby

si ma verne nasledovala podľa poučení, ktoré si obdržala v tejto kapitole a neochabuj od tohto dňa ani v najmenšom. A keby si snáď zo slabosti pochybila, ihneď povstaň a v prítomnosti Pána a mňa uznaj svoju chybu a s ľútosťou sa vyznaj. Opakovaním tohoto svätého cvičenia znovu a znovu, so starostlivou opatrnosťou dosiahneš odpustenie svojich nedokonalostí a bude v tebe vzrastať návyk, aby si sa snažila o to, čo je vo všetkých cnostiach najvyššie a Pánovi najpríjemnejšie. Potom nasleduj svetlo, ktoré ti Pán dáva a konaj to, čo je najviac milé a príjemné tebe i mne, tak ti nebude odopretá milosť, aby si sa mohla úplne venovať tomu, že budeš počúvať, pozorovať a vo všetkom poslúchať svojho Ženícha a Pána, ktorý v tebe hľadá iba to, čo je najčistejšie, nanajvýš sväté a dokonalé, a s ochotou a dychtivou vôľou to tiež konať.

Kapitola 22

Ako svätá Anna zachovala Mojžišov zákon o pôrode dieťaťa a ako sa správala najsvätejšia Mária v útlom detstve

345. Predpis zákona, uvedený v dvanástej kapitole tretej knihy Mojžišovej (Levitikus) nariaďoval, že každá žena, ktorá dala život dcére, má byť dva týždne považovaná za nečistú a má byť v stave očisťovania šesťdesiat dní po pôrode, teda dvojnásobnú dobu, ako sa vyžadovalo v prípade syna. Po dokončení dní očisťovania má sa predstaviť v chráme, aby obetovala ročného baránka za dcéru alebo syna a tiež holúbka alebo hrdličku ako obetu za hriech. Toto sa malo vykonať pred dverami stánku prosiac kňaza, aby ich obetoval Pánovi a modlil sa za ňu, a potom bola pokladaná za čistú. Pôrod svätej Anny bol čistý a nepoškvrnený, ako sa patrilo na jej nebeskú dcéru, kde tiež matka mala podiel v jej čistote. Hoci v dôsledku toho nebolo potrebné zvláštne očisťovanie, svätá Anna sa predsa podrobila povinnosti zákona do posledného bodu. Nepodliehala síce jeho povinnostiam, ale pokladala si to za povinnosť s ohľadom na ľudí.

346. Keď uplynulo šesťdesiat dní očisťovania, svätá Anna sa odobrala do chrámu s mysľou roznietenou vrúcnosťou nesúc v náručí dieťatko, svoju blahoslavenú dcéru. S obeťou predpísanou zákonom a sprevádzaná nespočetnými anjelmi prišla ku chrámovej bráne a hovorila tam s veľkňazom, ktorým bol Simeon, ten obyčajne trávil veľa času v chráme a bol potešený, že sa mu dostala príležitosť vidieť dieťatko Máriu, a to nielen keď bola obetovaná a zasvätená Pánovi v chráme, ale aj pri iných príležitostiach. Hoci tento svätý kňaz nevedel úplne pri všetkých tých príležitostiach o dôstojnosti našej nebeskej Panej, ako neskôr poviem (č.

423, 710, 742), predsa vždy cítil v duši veľké pohnutie a akýsi neznámy pocit, že toto dieťatko je veľké pred Božou tvárou.

347. Svätá Anna mu podala baránka s hrdličkou a ešte niektoré ďalšie dary a so slzami ho pokorne požiadala, aby sa za ňu i za jej dieťa modlil, aby im Pán Boh odpustil všetky poklesky, ktorými sa snáď previnili. Boh zaiste nemal čo odpúšťať dcére a matke, ktoré boli také milosťou plné; ale cítil sa povinný odmeniť tú pokoru, s akou napriek svojej svätosti sa predstavili ako hriešnice. Svätý kňaz prijal obetné dary a jeho duch bol roznietený a pohnutý na neobyčajnú radosť. Dbal o to, aby navonok nič neprejavil, uvažoval v sebe a povedal si: „Aký zvláštny pocit mám vo svojom vnútri? Či sú snáď tieto ženy matkami Mesiáša, ktorý má prísť?“ Pohnutý týmto radostným očakávaním preukazoval im veľkú priazeň. Blahoslavená matka Anna vošla do chrámu nesúc svoju presvätú dcérušku na rukách a slziac pohnutím obetovala ju s najvrúcnejšou láskou Pánovi, lebo iba ona na celom svete vedela, aký poklad jej bol zverený.

348. Svätá Anna obnovila sľub, ktorý už predtým zložila, že svoje prvonarodené dieťa venuje chrámu, akonáhle dospeje do patričného veku. Pri tomto obnovení sľubu bola osvietená novými milosťami a ochotou od Najvyššieho a v srdci počula tajný hlas, ktorý ju nabádal, aby splnila svoj sľub a obetovala svoje dieťatko vo veku troch rokov. Bola to akoby ozvena hlasu najsvätejšej Kráľovnej, ktorá sa svojimi modlitbami dotkla Božieho Srdca, aby sa ozval vo vnútri jej matky. Lebo keď obe vošli do chrámu, omilostené dieťa uzrelo telesnými očami jeho veľkosť a nádheru, určenú pre uctievanie Boha a klaňanie sa Jemu, pocítilo zvláštne účinky Ducha a prialo si padnúť v chráme na tvár, pobozkať podlahu a klaňať sa Pánovi. Pretože to však nemohla uskutočniť viditeľnými úkonmi, nahradila tento nedostatok vnútornou horlivosťou a klaňala sa a velebila Pána s vrúcnejšou láskou a hlbšou pokorou, než kedy dosiaľ alebo potom ktorý tvor mohol urobiť. Oslovila Pána vo svojom srdci a predniesla túto modlitbu:

349. „Najvyšší a nevystihnuteľný Bože, Kráľ a Pán môj, hodný všetkej slávy a úcty, ja biedny prach, ale tiež Tvoj tvor, klaniam sa Ti v chráme, na tomto svätom mieste. Chválim a vyvyšujem Ťa pre Tvoju nekonečnú Bytosť a dokonalosti a vzdávam Ti vďaky, nakoľko moja bezvýznamnosť zasluhuje, aby si si ju povšimol. Lebo si mi ráčil dovoliť, aby som svojimi očami uvidela tento svätý chrám a dom modlitby, kde tvoji svätí proroci a moji praotcovia sa Ti klaňali a velebili Ťa a kde Tvoje dobrotivé milosrdenstvo spôsobilo tak veľa zázrakov a tajomstiev v ich prospech. Príjmi ma, ó Pane, aby som Ti mohla slúžiť v tomto svätom dome podľa Tvojej svätej vôle.“

350. Tak Tá, ktorá bola Kráľovnou neba a vesmíru, obetovala sa akoby bola najnižšia otrokyňa Pána. Ako na dôkaz, že Najvyšší túto obeť prijal, z neba prúdilo neobyčajné jasné svetlo, obklopilo matku i dieťa a plnilo ich novým leskom milosti. Svätá Anna bola znovu upozornená, že o tri roky bude očakávaná, aby obetovala chrámu svoju dcéru; bolo jej dané na vedomie, že radosť, s akou očakáva túto obeť Boh a láska, s akou to nebeské dieťa túžilo po jej uskutočnení, by nedovolila ďalší odklad. Jej svätí anjeli strážni a nesčíselní ďalší, ktorí boli prítomní pri tejto udalosti, spievali najsladšie piesne chvály Pôvodcovi týchto divov; ale oni nemali dokonalejšiu vedomosť o týchto udalostiach ako svätá Anna alebo jej presvätá Dcéra, ktoré vnútorne videli duchovné veci a navonok cítili to, čo v týchto veciach podliehalo zmyslom. Svätý Simeon videl iba nejasne ono zmyslové svetlo. Potom svätá Anna, bohatá vo svojom Poklade a obdarená novými darmi od Najvyššieho Boha, navrátila sa domov.

351. Starý had ostražito pozoroval všetky tieto udalosti. Ale Pán skryl pred ním to, čo nemal vedieť a dovolil mu získať iba toľko vedomostí, koľko bolo potrebné, aby sa prekazili jeho vlastné túžby na zničenie iných, a koľko mohlo stačiť, aby sa z neho stal nástroj na uskutočňovanie tajných súdov Božích. Tento nepriateľ mal plno domnienok o neslýchaných veciach, ktoré sa mali diať s touto matkou a dieťaťom. Keď však videl, že priniesli do chrámu obete a ako ostatné hriešnice zachovali predpisy zákona, ba aj prosili kňaza za odpustenie ich hriechov, oklamalo ho to a jeho zúrivosť sa uspokojila, lebo veril, že táto matka i dcéra boli obyčajného druhu, hoci môžu byť dokonalejšie a svätejšie ako iné ženy.

352. So vznešeným dieťatkom sa zachádzalo ako s inými deťmi toho istého veku. Mala obvyklú potravu, ale menej; a tiež Jej spánok bol taký, hoci rodičia dbali o to, aby dlhšie spala. Nebola na ťarchu, ani nikdy neplakala zo samej rozmrzenosti, ako to robievajú iné dietky. Mária bola veľmi roztomilá a nepôsobila nikomu obtiaže. Nebudilo žiaden obdiv, že v tom ohľade nekonala tak, ako iné deti, lebo často plakala a vzdychala (pokiaľ to Jej vek a dôstojnosť ako Kráľovnej a Panej dovoľovali) pre hriechy sveta a za jeho vykúpenie príchodom Spasiteľa. Obyčajne i ako dojča mala príjemný vzhľad zmiešaný s vážnosťou a zvláštnym majestátom, ktorý nikdy neukazoval nejakú detinskosť. Niekedy sa nechala pohladiť, hoci tajným vplyvom a s istou vonkajšou prísnosťou vedela potlačovať nedokonalosť spojenú s takým lichotením. Jej múdra matka Anna opatrovala svoje dieťa s neporovnateľnou starostlivosťou a jemnou nežnosťou; tiež Jej otec Joachim ju miloval ako otec i svätec, aj keď ešte vtedy nevedel o tajomstve, ktoré sa Jej týkalo. Dieťatko zo svojej strany prejavovalo k nemu zvláštnu lásku, ako k tomu, ktorého poznala ako svoj-

ho otca a veľmi milého Bohu. Hoci dovolila otcovi viac prejavovať nežnosť, než iným, Boh predsa však naplnil otca i iných takou zvláštnou úctou a šetrnosťou k Tej, ktorú vyvolil za svoju Matku, že i jeho čistá otcovská láska sa navonok prejavovala s najväčšou skromnosťou a zdržanlivosťou.

353. Kráľovná ako dojča bola vo všetkých veciach veľmi dobrotivá, dokonalá a obdivuhodná. Hoci svoje útle detstvo prežila podľa obyčajného prirodzeného zákona, to nijako neprekážalo vplyvu milosti. Keď spala, nikdy neboli prerušované Jej vnútorné úkony lásky a všetky iné cvičenia jej mocností, ktoré nie sú závislé od vonkajších zmyslov. Možno aj iné tvory majú túto zvláštnu prednosť, keď im ju božská moc udelí; isté však je, že u Tej, ktorú Boh vyvolil za svoju Matku a za Kráľovnú všetkého tvorstva, rozšíril túto zvláštnu výsadu nad všetku predošlú i nasledujúcu mieru všetkých ostatných tvorov a nad všetok pojem každého stvoreného ducha. Boh hovoril k Samuelovi a iným svätým a prorokom v spánku (I.Kr. 3,4) a mnohým dal tajomné sny alebo videnia (Gen. 37,5,9), lebo Jeho Všemohúcnosť môže ľahko osvietiť myseľ bez činnosti zmyslov v prirodzenom spánku alebo v extatickom vytržení; v oboch prípadoch zmysly sú nečinné, ale duša počuje i bez činnosti, prijíma a vykonáva veci Ducha. Týmto pravidlom sa riadila Kráľovná od okamihu svojho počatia až po dnes a po celú večnosť, pretože v Nej v dobe Jej pozemského putovania nebola činnosť milosti prerušovaná alebo občasná, ako býva u iných tvorov. Keď osamela alebo keď ju uložili k spať, čo bolo veľmi krátko zaoberala sa rozjímaním o tajomstvách a vznešenosti Najvyššieho, požívaním božských videní a rozhovorov s Bohom. Taktiež veľmi často hovorila s anjelmi. V nasledujúcej kapitole poviem o tom, ako sa Jej zjavovali a aké mali vynikajúce dokonalosti.

354. Moja Kráľovná a nebeská Pani, ak Ti to nebude na ťarchu, vypočuj ako dobrotivá Matka moje nerozumné slová: rada by som požiadala Tvoju láskavosť, aby si mi vysvetlila niektoré pochybnosti, ktoré mi napadli pri tejto kapitole. Ak moja nevedomosť a smelosť bude presahovať medze, vtedy namiesto odpovedi, Pani moja, ma s materinskou dobrotivosťou pokarhaj. Moja pochybnosť je: Či si vo svojom útlom detstve cítila potreby a hlad, aké cítia prirodzené dojčatá? A ak si ich cítila, ako si trpela týmito znepokojujúcimi obtiažami ? Ako si žiadala o potravu a inú potrebnú pomoc, keď si bola tak obdivuhodne trpezlivá, že si si nepomáhala slzami, ktoré iným nemluvňatám slúžia ako reč a slová? Taktiež neviem, či ťažkosti tohto veku nespôsobili Tvojej vznešenosti veľkú únavu a omrzenosť, napríklad keď Tvoje panenské telo obliekali a vyzliekali, ako nemluvniatka bývajú, kŕmenie potravou a znášanie iných vecí tohto

veku? Iné deti sa im však podrobujú tak, že nemajú rozum, kým Tebe, Pani, nič nebolo tajné. Keď ťa vidím ako vekom dieťa a predsa ako dospelú a schopnú posudzovať veci, zdá sa mi to takmer nemožné, aby - čo sa týka Tvojho ošetrovania, pokiaľ si bola nemluvňaťom - neboli žiadne obtiaže a nepohodlia v dobe, miere alebo v iných okolnostiach. Tvoja nebeská múdrosť Ťa učila, aby si zachovala dôstojnosť a pokoj, ale pritom si neprejavovala svoje potreby a požiadavky plačom nemluvňaťa, alebo ústnymi slovami ako dospelá, tak nemohli vedieť o všetkých Tvojich potrebách a nemohli s Tebou zaobchádzať ako s nadanou rozumom. Ani Tvoja matka nemohla vedieť o všetkých týchto veciach a nemohla zaobstarať všetko, čo bolo potrebné, keď nepoznala čas ani spôsob, ako vo všetkých veciach obslúžiť Tvoju Vznešenosť. Všetko toto uvažovanie budí vo mne obdiv a túžbu dozvedieť sa skryté tajomstvá.

Odpoveď a poučenie Kráľovnej nebies

355. Dcéra moja, pretože si plná zvedavosti, vysvetlím ti všetko s plnou láskavosťou. Je síce pravda, že som bola obdarená milosťou a schopnosťou užívať rozum od prvého okamihu svojho počatia, ako som ti často ukázala; a znášala som obtiaže nemluvniat a vychovávali a obsluhovali ma ako iné deti takého veku. Cítila som hlad, smäd, ospalosť a iné telesné schopnosti (slabosti) a ako dcéra Adamova bola som podrobená týmto náhodilým potrebám, lebo to bolo práve to, v čom som mala napodobniť svojho svätého Syna, ktorý sa tiež podrobil týmto ťažkostiam a nedostatkom, aby získal tým viac zásluh, aby bol príkladom k nasledovaniu pre všetkých ostatných smrteľníkov. Pretože som bola riadená milosťou Božou, jedlo a spánok som používala s mierou, len natoľko, koľko bolo potrebné pre vzrast a pre zachovanie života a zdravia. Nezriadenosť v týchto veciach je nielen proti cnosti, ale i proti blahu samotnej prirodzenosti, ktorú to ohrozuje i ničí. Pretože som mala útlu sústavu, hlad a smäd som cítila bolestnejšie, než iné deti a nedostatok potravy bol pre mňa nebezpečnejší. Ale ak mi dali potravu v nesprávnej dobe alebo bez miery, znášala som to trpezlivo, kým som nejakým vhodným znamením nemohla prejaviť svoje potreby. Potrebu spánku som cítila menej, a to kvôli príležitosti, ktoré mi poskytoval pre prítomnosť a nebeské rozhovory s anjelmi.

356. Nespôsobovalo mi bolesti, že som bola zabalená do šiat a zaviazaná, ba naopak, spôsobovalo mi to veľa radosti, pretože božským osvietením som poznala, že vtelený Pán bude najpotupnejšie zviazaný a zomrie najukrutnejšou smrťou. Kedykoľvek v detstve som bola sama, položila som sa v podobe kríža a modliac sa napodobňovala Ho, lebo som

vedela, že môj Milovaný zomrie v takej polohe, aj keď som vtedy ešte nevedela, že ten Ukrižovaný bude mojím Synom. Pri všetkých útrapách, ktoré som od svojho narodenia prežila, bola som odovzdaná a spokojná, pretože som mala stále na mysli jednu myšlienku a prajem si, aby si aj ty na ňu pamätala. A to je: aby si vo svojom srdci a v duši uvažovala o tých pravdách, ktoré som ja videla, aby si si tak mohla vytvoriť správny úsudok o všetkých veciach prikladajúc každej iba toľko uznania a ceny, koľko si zasluhuje. V tomto ohľade sú Adamove dietky väčšinou plné chýb a zaslepenosti, ale ja si prajem, dcéra moja, aby si im v tom nebola podobná.

357. Akonáhle som sa narodila na tento svet a uzrela svetlo, ktoré na mňa svietilo, cítila som účinky živlov, vplyv planét a hviezd zeme, ktorá ma niesla, pokrmov, ktoré ma zachovávali a všetkých ostatných vecí tohoto života. Vzdávala som vďaky Pôvodcovi všetkých týchto vecí a uznávala som, že svoje diela a dobrodenia mi udeľoval z dobrej vôle a nie ako z povinnosti, ako by mi ich dlhoval. Preto kedykoľvek mi chýbalo niečo zo životných potrieb, zostala som spokojná a pokojná a považovala som to za odôvodnené a pre mňa primerané, lebo som si nezaslúžila žiaden dar a právom som mohla byť zbavená všetkých. Preto ak som toto uznávala, potvrdzovala som tým iba pravdu, ktorú žiaden ľudský rozum nemôže neuznávať alebo popierať. Kde majú smrteľníci rozum, alebo ako užívajú svoju súdnosť, keď pre odopretie vecí, po ktorých túžia a ktoré by im hádam ani neboli na úžitok, zarmucujú sa a zúria proti iným, ba i proti Bohu, ako by ich Jeho ruka v niečom ukracovala? Nech sa pýtajú, aké poklady a bohatstvo mali prv, ako sa narodili? Aké služby preukázali Bohu, aby si niečo zaslúžili? A keď nemôže niečo vzniknúť z ničoho a keď si nemohli zaslúžiť ani svoje bytie, ktoré obdržali, akú potom má Boh povinnosť, aby zachoval to, čo im bolo dané úplne dobrovoľne? Že Boh stvoril človeka, to nespravil pre svoj prospech; ale pre človeka je to dobrodenie, a to také veľké dobrodenie, aké veľké je jeho bytie, ktoré mu bolo udelené a také vysoké, ako je predmet, pre ktorý mu bolo udelené. A keď človek už za to, že bol stvorený, je toľko povinný, že to nikdy nemôže zaplatiť, povedz mi, akého práva sa môže teraz dovolávať pre svoje zachovanie? Či neobdržal svoje bytie bez všetkej zásluhy a či ho mnohokrát nepremrhal? Ako môže požadovať záruku a záväzok k zaisteniu hojnosti?

358. Ak boli prvé záležitosti a konanie zálohou a dlhom, ktorý na seba človek uvalil, ako sa môže s takou netrpezlivosťou domáhať dobrodenia? A keď napriek všetkému tomu zvrchovaná dobrota Stvoriteľova milostivo ho zaopatrila tým, čo potrebuje, prečo by sa mal rozčuľovať pre

žiadosť zbytočných vecí? Ó, dcéra moja, aký je to mrzký neporiadok a aká opovrhnutiahodná slepota smrteľníkov! Za to, čo im Pán dobrovoľne dáva, Mu neďakujú, alebo ani Mu nedajú uznanie a pre to, čo im právom a niekedy nanajvýš milosrdne odoprie, sú nepokojní a pyšne žiadostiví a snažia sa obstarať si to nespravodlivými a zakázanými prostriedkami vrhajúc sa do záhuby, ktorá pred nimi uteká. Jediný prvotný hriech, ktorého sa človek dopustil, stačil pre zrušenie ľudského práva na priazeň a služby všetkých ostatných tvorov; a keby ich Pán sám nezadržoval, vrhli by sa s pomstou na človeka a odopreli by mu poskytovanie služby a pomoci pre zachovanie jeho života. Nebesá by mu odopreli svoje svetlo a blahodarný vplyv, oheň by mu odoprel svoje teplo, vzduch by prestal slúžiť na dýchanie a všetky ostatné veci by mu svojím spôsobom odopreli svoju službu, pretože podľa spravodlivosti boli by povinné ju odoprieť. Potom, keby zem odoprela svoje plody a živly svoju umiernenosť a pomoc a všetky tvory by sa pripravili, aby pomstili neprávosť spáchanú ich Stvoriteľovi, hádam by sa človek upadnutý do nemilosti vo svojej biede pokoril a nehromadil by hnev Pána pre deň účtovania, kedy bude odhalená všetka jeho hrozná vina.

359. Ty však, moja milá priateľka, utekaj pred takým nízkym nevďakom a pokorne uznávaj, že svoje bytie a svoj život si obdržala bez všetkej zásluhy a tiež úplne dobrovoľne ti ho jeho Pôvodca udržuje. Zadarmo, bez tvojej zásluhy dostávaš tiež všetky iné dobrodenia; a tak prijímajúc mnoho a splácajúc málo, stávaš sa denne menej hodnou dobrodení, zatiaľ čo štedrosť Najvyššieho stále vzrastá zároveň s tvojím dlhom. Túto myšlienku maj predovšetkým na pamäti, aby ťa prebúdzala a nabádala k mnohým cnostným skutkom. Ak ťa sklame niektorý z nerozumných tvorov, prajem si, aby si sa radovala v Pánovi a ďakovala Jeho Velebnosti a žehnala im za ich poslušnosť voči Stvoriteľovi. Keby ťa rozumné tvory prenasledovali, miluj ich z celého srdca a považuj ich za nástroj božskej spravodlivosti, ktorá ti tak poskytuje príležitosť na zadosťučinenie za svoje nedostatky. Radšej sa posilňuj a utešuj v prácach, v protivenstvách a súženiach a nielen ich považuj za plne zaslúžené pre spáchané priestupky, ale považuj ich za ozdoby duše a najvzácnejšie klenoty, ktoré ti daroval tvoj Ženích.

360. Toto nech je odpoveďou na tvoje pochybnosti: navyše chcem ti dať poučenie, ktoré možno nájsť vo všetkých kapitolách. Pozoruj, duša moja, s akou presnosťou moja matka Anna plnila predpisy Zákona Pána, ktorého Velebnosti sa táto úzkostlivosť veľmi páčila. V tom ju máš nasledovať starostlivým zachovávaním každého predpisu tvojej rehole a konštitúcií; lebo Boh prehojne odmení túto vernosť, ale každú nedbalosť

v tom ohľade prísne potrestá. Ja som bola počatá bez hriechu, a preto nebolo potrebné predstavovať ma kňazovi, aby ma Pán očistil, ani moja matka to nepotrebovala, pretože bola veľmi svätá. Predsa však obidve sme pokorne poslúchli zákon a tým sme získali veľký vzrast v cnosti a milosti. Keď sa nedbá na spravodlivý zákon a často sa ním pohŕda, ničí to úctu a bázeň Božiu a pred ľuďmi tým zhubne zľahčuje vládu. Varuj sa ľahko oslobodzovať seba alebo iných od povinností rehoľného stavu. Keby k tomu viedla chorľavosť alebo nejaká iná spravodlivá príčina, nech sa to vykoná s miernosťou a so schválením spovedníka; tak sa odpustenie pred Bohom i pred ľuďmi ospravedlní a je potvrdená svätou poslušnosťou. Ak cítiš, že si unavená alebo slabá, neochabuj hneď v prísnom zachovaní predpisov, lebo Boh ti udelí sily podľa toho, ako budeš v Neho dôverovať. Nedávaj žiadne oslobodenia na predstierané prepracovanie. Prinúť to, čo je menšie, aby slúžilo a dávalo prednosť tomu, čo je väčšie, nech tvory slúžia Stvoriteľovi. Ty ako predstavená máš menej výhovoriek, lebo musíš dávať dobrý príklad v zachovávaní zákona, keď vedieš iné. Teba teda neospravedlní obyčajná ľudská pohnútka, hoci svoje sestry a podriadené môžeš tým niekedy ospravedlniť. Pamätaj si tiež, moja najdrahšia, že si prajem, aby si bola v dokonalosti prvá; preto je táto prísnosť nutná, bez ohľadu na to, že zachovávanie predpisov je povinnosťou voči Bohu i ľuďom. Nech si nik nemyslí, že stačí plniť povinnosti voči Pánovi a súčasne pošliapať povinnosti voči blížnemu, ktorému je povinný dávať dobrý príklad a varovať sa pohoršenia. - Ó, Kráľovná a Pani všetkého stvorenia, kiež by som mohla dosiahnuť čistotu a cnosti nebeských duchov, aby táto nižšia časť mojej bytosti, ktorá tlačí dušu dole (Múdr. 9,15), ma povzbudzovala k zachovaniu nebeského učenia. Sama sebe som sa stala bremenom (Jób 7,20), ale s Tvojím príhovorom a milostivou dobrotou Najvyššieho budem schopná poslúchať Tvoju i Jeho vôľu s láskavou ochotou srdca. Nech ma nikdy neopustí Tvoj príhovor, a pomoc i vedenie Tvojich svätých a múdrych rád!

Kapitola 23

O symbolických obrazoch svätých anjelov strážnych, aké používali pri styku s blahoslavenou Máriou a o ich dokonalosti

361. Už bolo povedané, že Mária mala pridelené tisíc anjelov za strážcov, tak ako pre každú dušu je jeden. Vzhľadom na veľkú dôstojnosť najsvätejšej Márie musíme predpokladať, že každý z toho tisíca anjelov bdel nad Máriou pozornejšie, než bdejú anjeli strážni nad inými dušami.

Okrem toho tisíca anjelov, ktorí tvorili Jej pravidelnú a trvalú stráž, mnoho iných ich bolo k službám pri rôznych príležitostiach, najmä po počatí vteleného Slova. Vyššie (v č. 204) som sa zmienila, že výber tohoto tisíca anjelov bol vykonaný po stvorení anjelských zástupov a po ospravedlnení dobrých a páde zlých a ešte keď boli v stave skúšobnom, bolo im predstavené a ukázané Božstvo Slova, ktoré má byť zaodiate ľudskou prirodzenosťou, i Jeho najčistejšia Matka; vtedy im bolo dané na vedomie, že ich budú ctiť ako svojich predstavených.

362. Keď odpadlí anjeli boli potrestaní a verní odmenení, Pán pri tom konal nanajvýš spravodlivo a nestranne. Ako som povedala, v mimoriadnej odmene boli medzi anjelmi určité rozdiely, podľa rôznosti ich zmýšľania o tajomstvách vteleného Slova a Jeho najčistejšej Matky, ktoré im boli oznámené pred skúškou a v dobe ich skúšky. Táto mimoriadna odmena spočívala najmä v tom, že boli vyvolení za pomocníkov a služobníkov najsvätejšej Márie a vteleného Slova, a tiež akým spôsobom a krásou sa viditeľne zjavovali Kráľovnej a slúžili Jej. Toto chcem vysvetliť v tejto kapitole, ale musím súčasne vyznať, aká som na to neschopná, lebo ťažko sa dokonalosť a konanie takých vznešených duchovných bytostí zníži na hmotné obrazy a slová. Keby som však tieto veci obišla mlčaním, nevedela by som podať správnu mienku o veľkej časti najvznešenejších skutkov nebeskej Kráľovnej, ktoré vykonala za svojho pozemského života, pretože okrem styku s Pánom, najviac sa stýkala s anjelskými duchmi, Jeho vyslancami. Preto bez zmienky o tomto styku by bol Jej životopis neúplný.

363. Predpokladám, že som už všetko povedala o rádoch, hierarchiách a rozdieloch tohoto tisíca Jej anjelov strážnych. Ale teraz chcem napísať, v akých telesných podobách sa ukazovali svojej Kráľovnej a Panej. Duševné a predstavové zjavenia prenechávam pre inú kapitolu, v ktorej mienim popísať zvlášť rôzne druhy videní, ktorými ma Jej Výsosť obdarila. Deväťsto anjelov, ktorí boli vybraní z deviatich chórov, po jednom ste z každého, boli vybraní z tých, ktorí sa vyznačovali vysokou vážnosťou, láskou a úctou k najsvätejšej Márii. Blahoslavenej Panne sa ukázali viditeľnými v podobe mladých mužov v Jej prvých rokoch, ale neobyčajne krásni a vľúdni. Ich telesná podoba ukazovala iba malé známky pozemských látok, pretože boli priehľadne čistí a ako živé krištále obklopené svätožiarou podobné oslávenému a premenenému telu. S ich krásou sa spájala vážna a roztomilá povaha. Telá mali zahalené do rúch s vejúcimi záhybmi, ale žiariace ako najčistejšie vyleštené emailované zlato s nádychom prekrásnych odtieňov farieb predstavujúcich oku najpodivuhodnejšiu rozmanitú krásu. Zároveň všetka táto okrasa a viditeľná prítom-

nosť sa zdali byť také, že nebolo možné ich cítiť zmyslami, alebo rukou sa ich dotýkať, hoci ich bolo možné pozorovať tak, ako slnečné lúče vnikajúce otvoreným oknom a ukazujúce atómy a prach vo vzduchu. Avšak skvelosť a nádhera anjelov bola neporovnateľne krajšia a príjemnejšia ako akékoľvek slnečné svetlo.

364. K tomu ešte všetci títo anjeli mali koruny vencov uvitých z najjemnejších a neobyčajných kvetov, z ktorých sa šírila preľúbezná vôňa nie tohoto sveta, ale úplne duchovná a nebeská. V rukách držali palmy podivuhodnej krásy a rozmanitosti, ktoré znázorňovali cnosti, aké najsvätejšia Panna mala konať a víťazstvá, ktoré mala dobyť svojou svätosťou a slávou. Toto všetko akoby Jej už vopred ponúkali s veľkou radosťou a plesaním. Na prsiach mali akési odznaky, či symboly, aké obyčajne vídame na vojenských uniformách alebo na habitoch rytierskych rádov. Boli na nich písmená s významom : „Mária, Matka Božia“, ktoré ich ozdobám a kráse dodávali veľa lesku. Význam týchto písmen ostal však Márii utajený až do okamihu vtelenia.

365. Tento symbol, čiže odznak, bol nesmierne obdivuhodný pre svoj veľký lesk, ktorým vyžaroval Jej meno nad všetku krásu anjelských ozdôb. Jeho vzhľad a jasnosť sa menili, čím naznačovali rozličné tajomstvá a rôzne prednosti uzatvorené v tomto Božom Meste. Symboly obsahovali prevznešené meno a titul a prezradzovali najvyššiu dôstojnosť, aké môže dostať obyčajný tvor - dôstojnosť Matky Božej. Týmto názvom či titulom anjeli vzdávali najvyššiu poctu svojej i našej Kráľovnej. Aj oni sami boli týmto titulom poctení, lebo bol vonkajším znakom ich vernosti k Nej a ich povýšenia, ktoré boli výsledkom ich vynikajúcej oddanosti a úcty k Tej, ktorá si zaslúžila úctu všetkých tvorov. Boli tisíckrát blahoslavení, že si mohli zaslúžiť takú zvláštnu lásku Márie a Jej najsvätejšieho Syna.

366. Jedine naša Pani, Mária, by mohla verne popísať, aký účinok mal na Ňu styk s týmito slávnymi kniežatami a ich vonkajšia krása. Tajomným spôsobom Jej ukazovali veľkosť Božích vlastností, akým požehnaním Ju zahrnul tým, že Ju stvoril a vyvolil, obohatil a obdaril takými veľkými darmi milosti a pokladmi božskej pravice, povzbudil a roznietil Ju k toľkému zápalu lásky a chvály. Jej vekom a udalosťami Jej života všetky tieto dary vzrastali a čím viac sa približovalo veľké dielo vtelenia, tým viac sa rozširovali, lebo vtedy Jej bol pomaly zjavovaný význam symbolov, ktoré títo anjeli mali na prsiach a ktorý až do tej doby bol pred Ňou utajený. Nedá sa popísať, aká žiara lásky, hlboká pokora a aké nežné city plnili čisté srdce Márie, keď Jej to zjavili a začalo sa Jej ujasňovať, akú dôstojnosť a aké povinnosti k Bohu Jej ukladá ten nevyrovnateľný ti-

tul. Veď ona sa považovala za úplne neschopnú a nehodnú takej nevýslovnej a tajomnej dôstojnosti, ako je byť Matkou Božou.

367. Sedemdesiat serafínov, ktorí obsluhovali Kráľovnú, bolo z počtu tých, ktorí stoja najbližšie pri tróne Božom, ktorí sa najviac vyznačovali oddanosťou a obdivom božskej a ľudskej prirodzenosti v osobe božského Slova. Pretože svojou väčšou vedomosťou a láskou boli užšie spojení s Bohom, tým vrúcnejšie tiež túžili, aby toto tajomstvo bolo uskutočnené v živote ženy. Ich odmena podstatnej i mimoriadnej slávy bola primeraná k ich zvláštnej a význačnej láske. Táto posledná, mimoriadna sláva, o ktorej som sa zmienila, spočíva v tom, že boli vyvolení pre zvláštne služby najsvätejšej Márie a mali účasť na tajomstvách v Nej vykonaných.

368. Kedykoľvek sa Jej týchto sedemdesiat serafínov viditeľne ukázalo, videla ich Kráľovná v tej istej podobe, ako ich v predstavách videl prorok Izaiáš, totiž so šiestimi krídlami. Dvoma krídlami si zakrývali hlavu a týmto pokorným prejavom naznačili nedostatočnosť svojho rozumu pre pochopenie takých svätých tajomstiev, pri ktorých vypomáhali a tiež svoju vieru a uznanie týchto tajomstiev, ktoré vyznávali a padali dole tvárou pred velebnosťou a veľkosťou Stvoriteľa. Chceli tým tiež velebiť nevystihnuteľné a sväté súdy Najvyššieho večnou chválou. - Ďalšími dvoma krídlami zakrývali svoje nohy, ktoré sú nižšie končatiny a sú v najbližšom styku so zemou, tým poukazovali na Kráľovnú a Paniu neba i zeme, že má ľudskú a pozemskú prirodzenosť a uznávali, že ako tvor prevyšuje všetkých ostatných tvorov dôstojnosťou a veľkosťou nad všetko pochopenie a výpočet stvoreného rozumu. Chceli tým tiež ukázať, že hoci sú vznešení serafíni, nemôžu sa dôstojnosťou vznešenosťou vyrovnať Márii.

369. Krídlami na prsiach mávali vo vzduchu, alebo zdanlivo lietali a naznačovali tým dve veci: neprestajným pohybovaním a lietaním naznačovali lásku, chválu a úctu, ktorú vzdávali Bohu; a odkrývaním svojej hrude akoby presvätej Márii chceli byť najčistejším zrkadlom Božstva, takže Jej ukazovali Jeho podstatu a pôsobenie v dobe Jej pozemského putovania, lebo nebolo možné ani vhodné, aby sa Jej po celý ten čas Božstvo zjavovalo v priamom videní. Najsvätejšia Trojica si priala, aby ich Dcéra a Nevesta v týchto serafínoch, tvoroch najbližších Božstvu a obklopujúcich Jeho trón, videla čo najvernejšie v živých obrazoch predstavené to, čo nemohla stále vidieť v pravej podstate a pôvode.

370. Týmito prostriedkami nebeská Nevesta videla podobu svojho Milého aj vo vyhnanstve svojho putovania a bola tak v tele i v duši roznecovaná Jeho láskou, videním a stykom s týmito vznešenými a láskou blčiacimi kniežatami. Spôsob tohoto styku alebo rozhovorov s nimi okrem

toho, čo v ňom bolo zmyslové - bol ten istý, ako sa kontaktujú anjeli medzi sebou, podľa ktorého vyššieho rádu osvecujú nižšie, ako som už povedala (v č. 202). Hoci teda Kráľovná nebeská mala vyššiu dôstojnosť a zásluhy, predsa, ako povedal Dávid (Ž 8, 6) pre svoju ľudskú prirodzenosť bola nižšia ako anjeli. Pravidelný spôsob božského vplyvu a osvietenia sa prispôsobuje podmienkam prirodzenosti a nie milosti.

371. Ďalších dvanásť anjelov sú strážni anjeli dvanástich brán, o ktorých hovorí sv. Ján v dvadsiatej prvej kapitole Apokalypsy (Zj 21, 12), ako bolo vysvetlené predtým. Títo vynikali láskyplnými chválami, ktorými oslavovali dobrotu Božiu prejavenú tým, že sa stal človekom, aby učil a žil s ľuďmi; a po radosti z vykúpenia ľudstva, keď pre Jeho zásluhy im boli opätovne otvorené nebeské brány, boli naplnení láskyplným obdivom nad tou dôležitou účasťou, akú mala presvätá Mária v tajomstve vykúpenia. Títo anjeli venovali zvláštnu pozornosť veľkému dielu, ktorým mal Boh otvoriť nebo, aby človek mohol vojsť do večného života a toto značí tých dvanásť brán izraelských pokolení. Za ich vynikajúcu oddanosť Boh ich odmenil tým, že ich ustanovil za svedkov a tajomníkov tajomstva vykúpenia a obdržali výsadu spolupracovať s Kráľovnou nebeskou ako Matkou Milosrdenstva a Prostredníčkou tých, ktorí u Nej hľadajú svoju spásu. Preto som povedala predtým (č. 273), že vznešená Kráľovná používa najmä týchto dvanásť anjelov, aby napomáhali, osvecovali a obhajovali Jej chránencov v ich potrebách a najmä, aby ich odvracali od hriechu, kedykoľvek vzývajú ich a najsvätejšiu Máriu.

372. Títo dvanásti anjeli sa zjavovali v tej istej podobe, ako tí, o ktorých som sa predtým zmienila, okrem toho, že títo mali palmy a koruny, vyhradené pre oddaných služobníkov Panej. Ich služba tkvela najmä v tom, že Jej pripomínali nevýslovnú láskavosť Pána k ľudskému pokoleniu a povzbudzovali Ju, aby Ho chválila a prosila o splnenie milosrdenstva. Ona ich posielala k trónu večného Otca ako poslov svojich prosieb. Posielala ich tiež ku svojim chránencom, ktorí Ju vzývali, alebo aby osvecovali a pomáhali tým, ktorým chcela pomôcť a prospieť, tak sa často stalo apoštolom, ktorým mnohokrát pomohla v prácach službami anjelov pri začiatkoch Cirkvi. I teraz v našich dňoch sú títo dvanásti anjeli zamestnaní tou istou službou: pomáhajú svojim zbožným služobníkom i našej Kráľovnej.

373. Osemnásť anjelov, ktorí doplňovali počet jedného tisíca, boli tí, ktorí sa vyznačovali súcitom nad utrpením vteleného Slova. Za tento súcit mali veľkú odmenu. Týchto videla najsvätejšia Mária v podivuhodnej kráse, mali veľa symbolov umučenia a iných tajomstiev vykúpenia, najmä dva krásne kríže, veľmi pekne žiariace, z ktorých jeden mali na prsiach

a druhý na ramenách. Pohľad na tento podivuhodný zjav budil u Kráľovnej veľký obdiv a najnežnejšiu súcitnú lásku k utrpeniu Vykupiteľa sveta a najvrúcnejšie vďaky a uznania za dobrodenia, ktoré mali ľudia obdržať vykúpením a vyslobodením zo zajatia. Veľká Kňažná veľmi často posiela týchto anjelov k svojmu božskému Synovi s rôznymi posolstvami a prosbami na prospech duší.

374. Pri pohľade a popise podôb a ozdôb týchto anjelov som sa súčasne zmienila o niektorých ich dokonalostiach a činnosti, hoci je to veľmi obmedzené pri porovnaní so skutočnosťou. Oni sú neviditeľné lúče Božstva, majú veľmi rýchle pohyby a výkony, preveľkú moc v sile, sú preveľmi bystrí v chápaní, neschopní chyby, nezmeniteľní vo svojom stave a predsavzatiach, nikdy nezabúdajú alebo nestrácajú z dohľadu to, čo si raz vzali na starosť. Sú plní milosti a slávy bez bázne, že ju raz stratia. Pretože sú bez tela neviditeľní, preto kedykoľvek si Boh praje udeliť človekovi milosť, aby ich videl, vezmú na seba vzdušné a zdanlivé telo, prispôsobené zmyslom a určenému predmetu. Všetci títo anjeli Kráľovnej Márie boli vybraní z najprednejších ich radov a chórov; ich prednosť tkvie najmä v milosti a sláve. Títo strážili svoju Paniu, nezanedbávali ani najmenší bod svojej služby počas Jej svätého života a tiež teraz v nebi dostávajú zvláštne mimoriadne radosti z Jej prítomnosti a spoločnosti. Hoci obyčajne iba niektorých z nich posiela vykonať zvláštne rozkazy svojej vôle, predsa všetci spoločne sú občas zamestnaní v Jej službách a plnia Božské ustanovenia, ktoré sa Jej týkajú.

Poučenie, ktoré mi dala nebeská Kráľovná

375. Dcéra moja, prajeme si poučiť ťa o troch rôznych bodoch tejto kapitoly. Prvý je, aby si ustavične chválila a svojím uznaním sa preukázala vďačná za dobrodenia, ktoré ti Boh ráčil udeliť ustanovením anjelov, aby ti pomáhali, učili a viedli ťa v súženiach a v zármutku. Smrteľníci vo svojom ohavnom nevďaku a hrubosti obyčajne zabúdajú na toto požehnanie. Neuvážia, aké veľké milosrdenstvo a blahosklonnosť Najvyššieho je to, že ustanovil tieto sväté kniežatá za pomocníkov, strážcov a obhajcov ľudí, ich pozemských spolutvorov, plných biedy a hriechov. Mnohí ľudia sa pripravujú o požehnanie, ktoré by ináč obdržali z rúk týchto anjelov zabúdaním, akí sú vznešení v sláve, dôstojnosti a kráse títo duchovia. Tým veľmi vyvolávajú hnev Pána. Ty však, moja najdrahšia, uznávaj toto požehnanie a ďakuj Mu za ne z hĺbky srdca.

376. Druhý bod je, aby si na každom mieste a v každom čase mala lásku a úctu k týmto svätým duchom, ako keby si ich videla svojím telesným zrakom a aby si sa neodvážila činiť pred nimi niečo, čo by si nechce-

la robiť verejne. Neustávaj pri námahe v službe Božej, ako to oni robia a žiadajú od teba. Pamätaj, že oni stále vidia tvár Božiu. (Mat. 17,10), lebo sú blahoslavení. Pretože súčasne vidia tiež teba, nech nie je v tebe nič neslušné. Ukazuj im svoju vďačnosť, obranu a ochranu za ich bdelosť.

377. Tretí bod je, aby si dbala na ich varovania, povzbudenia a vnuknutia, ktorými sa anjeli snažia prebudiť, pohnúť a prinútiť ťa, aby si si spomenula na Najvyššieho a cvičila sa v cnostiach. Spomeň si, ako často oni vypočuli tvoje prosby, ako často sa postavili do cesty tvojim snahám, ako často žiadali od teba prejaviť lásku nevesty a láskavo ťa karhali za tvoju nedbalosť a ochablosť. Keď si stratila pri svojich ťažkostiach a únave vedúcu hviezdu Jeho svetla, oni obnovili v tvojom srdci nádej a trpezlivo ťa napomínali, napravujúc opäť tvoje kroky na úzku cestu ospravedlnenia a prikázaní Pána. Nezabúdaj, duša moja, na veľké dobrodenia, ktoré si dostala prostredníctvom týchto anjelov, lebo prevyšujú mnoho národov a pokolení. Snaž sa byť povďačná svojmu Pánovi i anjelom, Jeho vyslancom.

Kapitola 24

O svätých úkonoch a zamestnaniach Kráľovnej v prvom a pol roku Jej detstva

378. Nútené mlčanie iných dietok v ich prvom roku a pozvoľný vývoj ich rozumu schopnosti k hovoreniu, pochádzajúce z prirodzenej slabosti, bolo u maličkej Kráľovnej hrdinskou cnosťou. Ak je hovorenie dielom rozumu a akoby výsledkom jeho činnosti a keď Ona mala dokonalé všetky schopnosti hneď od svojho počatia, potom okolnosť, že nehovorila hneď od svojho počatia, nepochádzala z nedostatku schopnosti, ale z toho, že si ju nepriala používať. Iné deti nie sú obdarené prirodzenými silami, ktoré potrebujú k otvoreniu svojich úst a k pohybovaniu svojím slabým jazýčkom ako to vyžaduje hovorenie, ale Mária tento nedostatok nemala, lebo Jej prirodzené mocnosti boli silnejšie ako u iných detí, a keď Ona mala zvrchovanosť a vládu nad všetkým tvorstvom, mohla ju zaiste použiť pre vlastné sily a mocnosti, keby si bola priala. Jej mlčanie preto bolo cnosťou a veľkou dokonalosťou, mala príležitosť ukrývať svoje vedomosti a milosti a vyhnúť sa obdivu, aký by to prirodzene vyvolalo, keby ako nemluvňa hovorila. Okrem toho: ak by bolo divné, aby niekto hovoril, kto prirodzene by ešte nebol schopný reči, neviem, či by nebol väčší div, keby rok a pol vydržal mlčať ten, kto bol schopný od narodenia hovoriť.

379. Najvyšší teda ustanovil, aby toto neobyčajné dieťa dobrovoľne zachovávalo mlčanlivosť v dobe, keď obyčajne iné deti nie sú schopné hovoriť. Jediná výnimka bola, keď hovorievala so svojimi anjelmi strážnymi, alebo keď sa ústnymi modlitbami obracala na Pána. Lebo keď hovorila s Bohom, Pôvodcom reči a s Jeho poslami, svätými anjelmi, keď sa s Ňou stýkali viditeľným spôsobom, tento dôvod by nebol dobrý pre zachovanie mlčania, naopak, patrilo sa, aby sa modlila perami a jazykom, keď tomu nič neprekážalo; nebolo by správne, aby ich neužívala taký dlhý čas. Ale Jej matka Ju nikdy v tej dobe nepočula, ani nevedela, že je schopná hovoriť. Podľa toho môžeme lepšie poznať, akú dokonalosť od Nej vyžadovalo, aby rok a pol svojho útleho detstva strávila v úplnej mlčanlivosti. Kedykoľvek však v tej dobe Jej matka uvoľnila rúčky, maličká Mária sa hneď chytala rúk svojich rodičov a bozkávala ich s veľkou poddanosťou a úctivou pokorou a v tomto pokračovala, pokým Jej rodičia žili. Tiež sa snažila v tej dobe útleho veku dať im na vedomie, že si žiada ich požehnanie, pritom výrečnejšie hovorila citmi svojho srdca, než slovami vyslovovanými ústami. Mala takú veľkú úctu k rodičom, že nikdy ani v najmenšom sa neprevinila proti povinnej úcte a poslušnosti, ani im nikdy nespôsobila žiadne ťažkosti alebo nepokoj, pretože vopred poznala ich myšlienky a žiadala si splniť ich priania skôr, ako ich vyslovili.

380. Všetky Jej činy a pohyby riadil Duch Svätý a bola dokonalá vo všetkých svojich skutkoch; napriek tomu však Jej prevrúcna láska nikdy nebola naplnená, ale bez prestania obnovovala svoje vrúcne túžby a usilovala sa o lepšie dary (1. Kor 12,31). Najvyšší svojou prítomnosťou v tomto jedinečnom Dieťati stále udržoval Božské zjavenia a duchovné nazeranie. A keď niekedy Jeho Prozreteľnosť prerušila jeden druh videnia a osvietenia, bola unesená inými; z čistého nazerania na Božstvo, o ktorom som písala predtým, ktoré sa stalo hneď po narodení, keď Ju anjeli vyniesli do neba (č.332), zachovala si predstavy toho, čo videla. Tak keď prišla z vínnej pivnice, v ktorej je láska (Veľp 2,4), Jej srdce bolo ranené láskou a keď sa k tomu v rozjímaniach stále vracala, znovu a znovu sa rozpaľovalo Jej telo i duša v celej bytosti. Pretože Jej telo bolo ešte útle a slabé a táto láska silná ako smrť (Veľp 8,6), čoskoro cítila smrteľné bolesti lásky, pre ktoré by bola pri svojej krehkosti zomrela, keby Ju Všemohúci neposilňoval a zázračne nezachoval nižšiu časť Jej bytosti a Jej prirodzený život. Mnohokrát však Pán dopustil, že prudkosť lásky premohla Jej útle, maličké, panenské telo, aby Ju mohli svätí anjeli podopierať a posilňovať, čím sa splnil výrok Nevesty: „Posilnite … lebo som chorá od lásky“ (Veľp 11,5). A tento najvzácnejší a najvznešenejší druh

mučeníctva sa u nebeskej Panej tisíckrát opakoval, čím v zásluhách i v utrpení prevýšila všetkých mučeníkov.

381. Bolesť lásky je taká sladká a vábivá, že čím viac vzrastá ten, kto ňou trpí, tým viac ju vyhľadáva, túži hovoriť o tom, koho miluje a tak obnovuje ranu tým, že hľadá vyliečenie. Tento presladký klam slúži k tomu, aby držal dušu v napätí medzi bolestným životom a sladkou smrťou. Taký bol stav dieťaťa Márie, keď hovorila s anjelmi a počúvala ich hovoriť o Jej Milom. Často sa ich spytovala: „Služobníci môjho Pána, Jeho poslovia a najkrajšie diela Jeho rúk, iskry božského ohňa, ktorý stravuje moje srdce, keďže prežívate Jeho krásu nezakryte a neobmedzene, oznámte mi o dôkazoch lásky môjho Milého, aké je Jeho cítenie? Povedzte mi, či som sa Mu snáď nezneľúbila; povedzte mi, čo si praje a čo očakáva odo mňa, a neotáľajte uľahčiť moju bolesť, lebo láskou umieram.“

382. A nebeskí duchovia odpovedali: „Nevesta Najvyššieho, tvoj Milý je jediný, Ktorý je Sám od Seba, Ktorý nepotrebuje nič, ale Ktorého všetko potrebuje. Je nekonečný vo svojej dokonalosti, nesmierny vo svojej veľkosti, neobmedzený v moci, nevýslovne múdry, má dobrotu bez miery; On dáva počiatok všetkému, sám je bez počiatku; On riadi svet bez žiadosti o súhlas, zachováva ho bez toho, aby ho potreboval, vidí krásu stvorenia, bez toho, že by niekedy bola pochopená Jeho krása, tých, ktorí dosiahnu nazeranie na Jeho tvár, povznáša k blaženosti Svojou Krásou. Ó, Pani, dokonalosti tvojho Ženícha sú nekonečné: prevyšujú tvoje pochopenie a Jeho vysoké súdy sú pre tvorov nevyspytateľné.“

383. V takých a mnohých iných rozhovoroch, príliš vysokých pre naše chápanie, prežívala Mária svoje útle detstvo a tým, že sa zhovárala s anjelmi a s Najvyšším, stávala sa Mu stále podobnejšia. Ako vzrastala Jej horlivosť a túžba po videní nášho najvyššieho Dobra a celá bola v Ňom ponorená, tu z vôle Pána mnohokrát Ju priniesli ruky anjelov do najvyššieho neba, kde požívala Prítomnosť Božiu. Pri týchto príležitostiach niekedy videla Boha z tváre do tváre, inokedy zas Ho videla v obrazoch najvyššieho a akoby božského druhu. Tiež anjelov videla čistým a priamym videním, ich stupne, rády a hierarchie a pri každej takej príležitosti videla veľa tajomstiev. Pretože sa tieto videnia často opakovali, pomaly si na ne zvykala a zdala sa byť bytosťou viac božskou ako ľudskou pre úkony cností, ktoré konala v spojení s týmito videniami. Nikto iný by nebol nikdy schopný prežiť také milosti a mnoho iného, s nimi spojeného; ba i smrteľná prirodzenosť samotnej tejto Kráľovnej by bola prišla o život, keby nebola zázračne zachovaná.

384. Keď v detskom veku bola nútená prijať dajakú službu alebo dobrodenia z rúk svojich rodičov alebo od niektorého iného tvora, vždy to

prijímala s vďačnosťou a vnútornou pokorou a prosila Pána, aby im odplatil dobrodenie, ktoré vykonali z lásky k Nej. Napriek tomu, že dosiahla vysoký stupeň svätosti a bola naplnená osvietením o Bohu a Jeho tajomstvách, predsa sa považovala za najposlednejšiu zo všetkých tvorov a kedykoľvek porovnávala, sebe vždy prisúdila najposlednejšie miesto zo všetkých. Pokladala sa za nehodnú i tej potravy, ktorú potrebovala pre zachovanie svojho života, hoci bola Kráľovnou a Paňou všetkého tvorstva.

Poučenie, ktoré mi dala nebeská Kráľovná

385. Dcéra moja, kto viac dostal, má sa pokladať za tým väčšieho chudáka, pretože jeho dlh je tým väčší. Všetci sa majú pokorovať, lebo sami od seba nie sú ničím, ani nemôžu nič činiť alebo niečo vlastniť. Preto tí, ktorých Všemohúcnosť pozdvihla, nech sa pokorujú a považujú za obyčajný prach. Lebo ponechaní sami sebe, svojej ničote a nehodnosti, nech sa považujú tým viac za zadlžených a zaviazaných vďakou za to, čo sami nikdy nebudú môcť splatiť. Nech človek uzná svoje postavenie, lebo nikto nemôže povedať: Ja som sa sám učinil, sám si môžem predĺžiť alebo oddialiť život a smrť, sám udržujem svoju existenciu. Pán má v rukách celú jeho bytosť, i jej zachovanie; nech sa teda každý pred Ním pokoruje a ty, moja najdrahšia, nazabúdaj na tieto pravdy.

386. Prajem si tiež, aby si ako veľký poklad vysoko cenila cnosť mlčanlivosti, ktorú som zachovávala od svojho narodenia. Najvyšší mi udelil svetlo, ktoré ma oboznámilo so všetkými cnosťami, ale ja som si veľmi obľúbila najmä túto cnosť a rozhodla som sa, že sa jej budem po celý čas svojho života pridržiavať ako spoločníčky a priateľky. Preto som ju verne zachovávala, hoci som mohla hovoriť hneď od okamihu svojho príchodu na svet. Nemierne a nerozvážne reči sú dvojsečný meč, ktorý zraňuje hovoriaceho i počúvajúceho, a tak dvoma smermi ničí lásku a prekáža jej vo všetkých cnostiach. Z toho môžeš poznať, ako veľmi uráža Boha neprávosť nerozvážnych a neslušných rečí a ako právom rečnenie a hlučné spory odcudzujú človeka duchu Božiemu a zakrývajú mu Jeho prítomnosť. Tí, ktorí veľa hovoria, nemôžu sa vyhnúť ťažkým hriechom (Prísl 10.19). Jedine s Bohom a Jeho svätými možno hovoriť bezpečne a aj to sa má diať s rozmyslom a opatrne. Pre tvory je ťažké, aby sa pridržiavali zlatej strednej cesty, lebo číha nebezpečie, že od správnych a potrebných slov vybočia k nedokonalému a zbytočnému rozprávaniu.

387. Tomuto nebezpečiu sa vyvarujeme jediným spôsobom: smerujeme stále k opačnej krajnosti, snažme sa radšej byť v pohrúžení a mlčať. Skôr sebapozorovaním než nemiernym rozprávaním nájdeme strednú múdru cestu, na hovorenie len toľko, koľko je potrebné. Pamätaj si, duša

moja, že nemôžeš vyhľadávať rozhovory s tvormi preto, aby si sa pobavila, bez toho, aby si neopustila Boha v tajnom vnútri svojej duše; a že to, čo nemôžeš urobiť bez hrubosti a urážky pri rozhovore s tvormi, nemáš činiť v stykoch s Pánom tvojím a Pánom všetkého. Zatvor svoje uši pred zvodnými rečami, ktoré by ťa mohli zviesť, aby si hovorila, čo nemáš; lebo nie je to cnostné, ak hovoríš viac, než ti tvoj Pán a Majster prikazuje. Poslúchaj jeho sväté zákony, ktoré tak dobrotivou rukou vpísal do tvojho srdca; tam načúvaj hlasu svojho Pastiera a odpovedaj Mu, jedine Jemu. Prajem si, aby si si vštepila do pamäti, že ak chceš byť mojou učeníčkou a spoločníčkou, musíš vynikať najmä v cnosti mlčanlivosti. Veľa uvažuj a zapíš si dnes túto náuku do svojho srdca, priľni stále viac k tejto cnosti, lebo si prajem najprv vidieť, že si utvrdená v mlčanlivosti a až potom ťa budem učiť hovoriť.

388. Neodhováram ťa, aby si napomenula a utešila svoje dcéry a podriadených. Hovor tiež s tými, ktorí ti môžu dať dôkazy o tvojom Milom, a ktorí ťa môžu poučiť a roznietiť ťa Jeho láskou. Pri takých rozhovoroch získaš prospešnú mlčanlivosť pre svoju dušu, pretože nimi sa vzbudzuje hrôza a odpor voči rozhovorom s ľuďmi a naučíš sa nachádzať potešenie iba v rozhovoroch o žiadúcom večnom Dobre. Potom tvoja bytosť sa mocou lásky pretvorí na bytosť tvojho Milého, prudkosť tvojich vášní oslabne a dospeješ k tomu sladkému mučeníctvu, aké som i ja znášala, keď som si sťažovala na svoje telo a na môj smrteľný život, ktoré mi pripadali ako smutné väzenie, ktoré prekážali môjmu vzletu, ale nie mojej láske. Ó, dcéra moja, zabudni na všetky pozemské veci v úkryte svojho mlčania, napodobňuj ma so všetkou horlivosťou a zo všetkých síl, a tak dosiahneš ten stav, ku ktorému ťa tvoj Ženích pozýva. Tam začuješ tie slová plné útechy, ktoré ma podporovali pri bolestiach lásky: „Holubička moja, rozšír svoje srdce a dovoľ mi vstúpiť, moja vyvolená, do tej sladkej bolesti, lebo moje srdce je ranené tvojou láskou.“ Tak hovoril Pán ku mne a ty sama si to častokrát počula, lebo Jeho Velebnosť hovorí k tým, ktorí sú v samote a mlčaní.

Kapitola 25

Ako presväté dieťa Mária začala hovoriť vo veku poldruha roka a čím sa zamestnávala až do dňa svojho odchodu do chrámu

389. Nastal čas, keď najsvätejšia Mária mohla prospešne a celkom vhodne prerušiť svoje požehnané mlčanie, kedy hlas tejto nebeskej Hrdličky mal byť počutý na zemi, aby mohla byť vernou zvestovateľkou jari milosti (Veľp 2,12). Avšak prv, než Ju Pán poveril, aby hovorila s ľuďmi (čo sa stalo vo veku osemnástich mesiacov), bola obdarená videním Božstva; nie nazeravým, ale rozumovým, ktoré bolo súhrnom tých, ktoré už predtým dostala a rozmnožilo predošlé dary a milosti. V tomto videní rozprávalo sa toto dieťa s najvyšším Pánom a ja iba s triaškou sa osmeľujem tento rozhovor uviesť slovami.

390. Kráľovná hovorila Jeho Majestátu: „Najvyšší Pane a nepochopiteľný Bože, ako môžeš pokračovať v udeľovaní takých veľkých milostí tvojmu neužitočnému a biednemu tvorovi. Ako môžeš znižovať svoju veľkosť v toľkej láskavej blahosklonnosti ku svojej otrokyni, ktorá nie je schopná niečím sa Ti odplatiť? Najvyšší pozerá na slúžku. Najmocnejší sa skláňa, aby obohatil núdznu! Svätý svätých znižuje sa k prachu! Ja, ó Pane, som iba maličká medzi tvormi a menej hodná Tvojich dobrodení. Čo si počnem v Tvojej prítomnosti? Ako Ti odplatím to, za čo dlhujem? Čo mám, ó Pane, čo by nebolo Tvoje, keď Ty mi dávaš bytie, život i činnosť? Ale radujem sa, môj Najmilší, že Ty máš všetko dobro a bez Teba nemá tvor ničoho. Radujem sa, že len Ty máš právo na tú česť, aby si povyšoval maličkých, podporoval najneužitočnejších a dával existenciu ničote, lebo tak sa Tvoja veľkomyseľnosť lepšie pozná a oslávi.“

391. Pán Jej odpovedal hovoriac: „Holubička moja a milá moja, našla si milosť v mojich očiach; tvoje sú sladkosti mojich rozkoší, priateľka a vyvolená moja. Ja ti ukážem, čo sa mi bude na tebe najviac páčiť.“ Tieto sľuby Pána ju znovu ranili a spôsobili, že najnežnejšie srdce maličkej Kráľovnej zmieralo v bolestiach lásky, hoci už vzrástlo v sile; a Najvyšší so záľubou pokračoval: „Ja som Boh milosrdenstva a nesmierna láska ma priťahuje k smrteľníkom; medzi mnohými, ktorí ma svojimi hriechmi urazili, vidím niektorých spravodlivých, ktorí sú moji priatelia a ktorí mi slúžili i slúžia z celého srdca. Rozhodol som sa, že ich zachránim zoslaním svojho Jednorodeného, aby neboli zbavení mojej slávy a Ja ich večnej chvály.“

392. Na túto ponuku presväté dieťa Mária odpovedala: „Najvyšší Pane a mocný Kráľ, Tvoje sú všetky tvory a Tvoja je moc; Ty jediný si

svätý a zvrchovaný Vládca všetkého stvorenia: kiež by Ťa pohla Tvoja dobrota, ó, Pane, urýchliť príchod Tvojho Jednorodeného pre vykúpenie synov Adamových. Daj, aby už teraz vzišiel ten žiadaný deň mojich dávnych praotcov, aby smrteľníci uzreli Tvoje večné spasenie. Ó, najmilší Majster, si najláskavejším Otcom všetkého milosrdenstva: prečo odkladáš tak dlho ten deň, ktorý Tvoje zajaté a sužované dietky očakávajú s toľkou túžbou? Keby môj život mohol na niečo poslúžiť, rada ho ponúkam ako obeť za nich."

393. Najvyšší Ju s veľkou blahovôľou povzbudzoval, aby sa v budúcnosti každý deň mnohokrát modlila za urýchlenie vtelenia večného Slova a za vykúpenie celého ľudského pokolenia, aby oplakávala hriechy ľudstva, ktoré prekážajú ich spáse a návratu k predošlému stavu. Taktiež Jej povedal, že teraz je už čas, aby používala všetky svoje vonkajšie schopnosti a je príhodné, aby pre Jeho väčšiu česť a slávu hovorila s ľudskými tvormi. Preto, aby vyhovela jeho prianiu, sväté Dieťa povedalo Jeho Velebnosti:

394. „Najvyšší Pane a nepochopiteľný Majestát, ako sa môže odvážiť obyčajný prach hovoriť o takých skrytých a vznešených tajomstvách? Ako sa môže odvážiť tá, ktorá je najmenšia zo všetkých narodených žien, hovoriť o tajomstvách, ktoré sú Tvojim očiam také drahé? Ako môžem ja získať Tvoju priazeň pre ľudí a čo môže urobiť tvor, ktorý pre Teba nič nevykonal? Teba však, Milý môj, donúti samotná chudoba: v Tebe nemocní nájdu zdravie, smädní nájdu žriedlo milosrdenstva a silu, aby splnili Tvoju vôľu. Keď však Ty, Pane môj, kážeš, aby som otvorila svoje pery a hovorila i stýkala sa mimo Teba, ktorý si všetko moje dobro a moja túžba, teda Ťa prosím, aby si pohliadol na moju krehkosť a odvrátil toto nebezpečenstvo. Pre rozumného tvora je to veľmi ťažké, aby hovorom nevybočil z pravej miery. Keby sa Ti páčilo, radšej by som zachovala mlčanie cez celý život, aby som sa vyhla nebezpečenstvu, že Ťa stratím; lebo keby sa toto malo stať, neprežila by som to ani na okamih."

395. Takú odpoveď dalo presväté dieťa Mária, lebo ju naplňoval strach pred touto novou nebezpečnou povinnosťou stýkať sa s ľuďmi, čo Jej bolo teraz uložené. Čo sa týka Jej náklonnosti, keby bol Boh dovolil, chcela by zachovať neporušenú mlčanlivosť a byť nemá cez celý život. Ó, aké je to veľké zahanbenie a aký žiarivý príklad pre ľahostajnosť smrteľníkov, keď tá, ktorá nemohla slovami hrešiť, sa triasla pred takým nebezpečenstvom. A my, ktorí nemôžeme otvoriť ústa bez toho, aby sme nehrešili slovami, nás zožiera smrteľná túžba po márnych, rozptyľujúcich rečiach! Ale ako Ty, moje najsladšie Dieťa a Kráľovná všetkých stvorení, môžeš žiadať, aby si naďalej mlčala? Čo si zabudla, Pani moja, že Tvoje

mlčanie by bolo skazou sveta, žiaľom pre nebo a tiež, podľa nášho ťažkopádneho chápania, trápnou prázdnotou pre Najsvätejšiu Trojicu? Či nevieš, že jediným Tvojím slovom, najmä Tvojou odpoveďou svätému archanjelovi: „Fiat mihi secundum verbum tuum“ „Nech sa mi stane podľa slova Tvojho“ (Lk 1,38), dáš plnosť dokonalosti všetkému, čo existuje? Že dáš večnému Otcovi Dcéru, večnému Synovi Matku, Duchu Svätému Nevestu, anjelom zadosťučinenie, nebesiam slávu, zemi pokoj, svetu ochrankyňu, nemocným zdravie, mŕtvym život? Touto odpoveďou dáš existenciu Tomu, čo musí byť považované za väčšie ako všetky ostatné diela, ktoré Boh mohol ustanoviť a nariadiť. Ako si môžeš, Pani a Učiteľka moja, žiadať ostať nemou, keď od Tvojho života úplne závisí to najväčšie dielo božskej Všemohúcnosti a blaho všetkého tvorstva? Preto hovor, Dieťa, keď môžeš hovoriť tak dobre, nech Tvoj hlas počujú v celých nesmiernych nebeských priestoroch!

396. Premúdra odpoveď tejto Nevesty veľmi potešila Najvyššieho a Jeho srdce bolo ranené láskyplnou obavou o naše veľké Dieťa. Preto Tri božské Osoby, úplne uspokojené svojou milovanou a akoby sa radili o Jej žiadosti, odvetili slovami Veľpiesne: „Sestričku máme maličkú, čo ešte nemá prsníky; čože si so sestričkou svojou počneme v deň, keď sa k nej bude hovoriť? Ak hradba je, zbudujeme na nej baštu striebornú (Veľp 8,8). Maličká si, milovaná sestra, v očiach svojich, ale si veľká a budeš veľká v očiach našich. V tejto pokore ranila si naše srdce jedným z vlasov Tvojich (Veľp 4,9). Si maličká podľa Tvojho úsudku a odhadu a to je práve to, čo nás pohlo k láske k Tebe. Nemáš dosiaľ prsia, ktoré by dojčili slová, ale tiež nie si žena podľa zákona hriechu, lebo ten zákon neplatí pre Teba, ani si neprajeme, aby sa na Teba vzťahoval. Ty sa pokoruješ, hoci si väčšia než všetky tvory; bojíš sa, hoci si bezpečná; ohradzuješ sa proti nebezpečenstvu, ktoré sa k Tebe nemôže priblížiť. Čo spravíme pre túto našu sestru v deň, kedy podľa nášho priania má otvoriť svoje pery, aby nás velebila, keď smrteľníci tak robia, aby sa rúhali nášmu svätému Menu? Čo urobíme, aby sme oslávili taký slávny deň, v ktorom Ona začne hovoriť? Ako odmeníme pokornú skromnosť Tej, ktorá vždy bola potešením našich očí? Sladké bolo Jej mlčanie a presladký bude Jej hlas nášmu sluchu. Ak je hradbou založenou na hojnosti našich milostí a učinená nedobytnou mocou našej pravice, vystaviame na tak pevných múroch strieborné bašty, nahromadíme nové dary na predošlé a nech sú tieto naše strieborné bašty bohatšie a vzácnejšie. Keď začne hovoriť, nech sú Jej slová prečisté, úprimné, silné a plné významu pre Náš sluch. Nech Jej perami preteká naša milosť a naša mocná ochranná ruka nech spočíva na Nej.“

397. Keď sa (podľa nášho spôsobu zmýšľania) táto porada Troch božských Osôb konala, našu maličkú Kráľovnú to posilnilo a potešilo v Jej pokornej starosti týkajúcej sa prvého prehovorenia. Pán Jej prisľúbil, že bude riadiť Jej slová a pomáhať Jej, aby všetky smerovali k jeho službe a zaľúbeniu. Potom znovu prosila Jeho Velebnosť o dovolenie a požehnanie k otvoreniu perí plných milosti, pretože bola vo všetkom múdra a rozvážna, prvé slová vyslovila svojim rodičom Joachimovi a Anne, žiadala ich o požehnanie a tým dosvedčila, že po Bohu od nich dostala svoj život a bytie. Šťastní rodičia Ju vypočuli a súčasne poznali, že môže už sama chodiť. Svätá Anna v duchu veľmi natešená vzala Ju do náručia a povedala: „Dcéruška moja a miláčik môjho srdca, nech je požehnaná a slávna tá Pánova hodina, v ktorej počujeme tvoje slová a v ktorej si začala chodiť v Jeho svätej službe. Maj málo slov a výrokov, nech sú dobre odmerané a rozvážne, a Tvoje kroky nech vždy smerujú priamo k službe a cti nášho Stvoriteľa.“

398. Presväté dieťa vypočulo tieto a iné rady svojej svätej matky Anny a hlboko ich vtlačilo do svojho nežného srdca, aby ich s hlbokou pokorou a poslušnosťou zachovávala. V čase, ktorý ostával do Jej odchodu do chrámu, za poldruha roka, prehovorila iba málo slov, okrem tých, ktoré hovorila svojej matke. Svätá Anna, aby Ju počula hovoriť, obyčajne Ju zavolala a žiadala, aby hovorila o Bohu, o Jeho tajomstvách. Nebeské dieťa splnilo jej prianie, počúvala a spytovala sa svojej matky; Tá, ktorá prevyšovala múdrosťou všetky zrodené ženy, žiadala si učiť sa a byť poučená. Tak dcéra i matka trávila čas v sladkých rozhovoroch o Pánovi.

399. Nebolo by ľahké, ba až nemožné, keby sa mali popísať skutky a správanie tohoto nebeského dieťaťa, Márie, v dobe osemnástich mesiacov, ktoré strávila so svojou matkou. Matka často prelievala hojné slzy, sladké slzy lásky a vďačnosti, keď sa niekedy pozerala na svoje dieťa, úctyhodnejšie ako symbolická archa úmluvy. Ale Anna nikdy neprezradila tajomstvo svojho srdca, že sa jej dcéra stala vyvolenou na to, aby bola Matkou Mesiáša, hoci často hovorili o tomto nevýslovnom tajomstve. V takých chvíľach bývalo dieťa roznietené najvrúcnejšou láskou a hovorilo o tom najvznešenejšími označeniami a názvami, nevinne vychvaľujúc svoju vlastnú dôstojnosť bez toho, aby o tom vedela, zatiaľ čo jej najpožehnanejšiu matku svätú Annu naplňovala stále väčšia a väčšia radosť, láska a starostlivosť o jej dcéru a poklad jej srdca.

400. Sila útleho dieťaťa ani zďaleka nestačila konať cvičenia a osvedčovania pokory, ku ktorým Ju povzbudzovala Jej pokorná láska, lebo táto Pani všetkých tvorov sa považovala za najnižšiu z nich a dychtila po tom, aby prejavovala tieto svoje pokorné city skutkami, konaním najnižších

domácich prác. Obávala sa, že ak nebude slúžiť všetkým, ktorí s Ňou žili, že by nebola dosť vďačná a pred Bohom by bola ako nedbalá v plnení povinností. Zatiaľ čo pravá príčina toho, že nemohla konať všetko, čo si priala, bola Jej nedostatočná sila, najvyšší serafín bozkával miesta, ktorých sa dotkli Jej posvätné nohy, Ona však bola plná svätej obavy, aby nebola pripravená o konanie najpokornejších služieb ako upratovanie a čistenie v dome. Pretože Jej nedovolili konať také práce, keď boli iní prítomní, snažila sa ich konať, keď bola sama. Pri takých príležitostiach Jej pomáhali anjeli, a tak s ich pomocou zbierala ovocie svojej pokory.

401. Joachimova rodina nebola zámožná, ale ani chudobná. Svätá Anna úmerne k čestnému postaveniu rodiny priala si svoju najsvätejšiu dcéru šatiť, ako si to najlepšie mohla dovoliť v medziach skromnosti a slušnosti. Veľmi pokorné dieťa sa bez protestu podrobilo tejto materinskej starostlivosti počas svojho dobrovoľného mlčania, ale keď začala hovoriť, pokorne žiadala svoju matku, aby ju neobliekala do drahých a parádnych šiat, ale aby Jej dala šaty z hrubej a lacnej látky, podľa možnosti z takej, ktorú už iní nosili, farby popolavo - šedej, podobnej tým, ktoré za našich dní nosili rehoľné sestry svätej Kláry. Svätá matka, ktorá pozerala na svoju dcéru a ctila ju ako svoju Veliteľku, odvetila: „Dcéra moja, vyhoviem tvojmu prianiu čo sa týka farby tvojich šiat, ale tvoja sila nepripúšťa drsnosť, akú si praješ, a preto v tomto ohľade si prajem, aby si Ty poslúchla mňa.“

402. Dieťa poslúchlo vôľu svätej matky a keďže nikdy v ničom nemalo námietky, podrobilo sa a dovolilo, aby ho obliekli do šiat, aké preň obstarali. Mali farby i strih podľa jej priania a boli podobné šatám, aké nosili deti zasvätené zbožnému životu. Hoci si priala, aby boli hrubšie a lacnejšie, nahradila tento nedostatok poslušnosťou, lebo ju považovala za vzácnejšiu ako obeť (1.Kráľ 15,22). A tak presväté dieťa Mária malo zásluhu z poslušnosti voči svojej matke aj z pokory, po ktorej túžilo pokladajúc sa za nehodnú i toho, čo je nutné pre zachovanie prirodzeného života. Vynikala cnosťou poslušnosti voči rodičom a bola nanajvýš pokorná za celé tri roky, ktoré s nimi strávila. Svojou Bohom jej vliatou vedomosťou poznala ich vnútorné prianie, a tak ich predbiehala vo vyplnení do najmenších podrobností. Svoju matku žiadala o dovolenie a požehnanie ku všetkému, čo chcela konať, bozkávajúc s veľkou pokorou a úctou jej ruku. Matka to navonok dovolila, ale vnútri ctila milosť a vznešenú dôstojnosť svojej Dcéry.

403. Občas sa utiahla do ústrania, aby sa mohla samotná s väčšou slobodou tešiť zo spoločnosti svätých anjelov a prejaviť vonkajšími dôkazmi horúcu lásku k svojmu Ženíchovi. Pri niektorých zo svojich cvičení

sa kládla tvárou na zem, so slzami trápila svoje najdokonalejšie, malé, slabé telo za hriechy smrteľníkov, pokorne im vyprosovala zmilovanie a požehnanie Božie a snažila sa získať pre nich tieto dobrodenia konaním hrdinských cností. Nebeské dieťa prežívalo najprudšiu horkosť a bolesti pre zármutok svojho srdca nad hriechmi, ktoré poznala, napriek tomu však, aby bola pri všetkom Matkou milosrdenstva a Prostredníčkou milosti, už v tom útlom veku napínala svoje telesné sily, ukladala si skutky pokánia a umŕtvovania a nešetrila námahy, keď to čas a príležitosť dovoľovali, aby získala milosť pre seba a pre nás.

404. Keď dosiahla veku dvoch rokov, začala prejavovať svoj zvláštny súcit a lásku k chudobným. Prosila od svätej Anny almužnu pre nich a dobrosrdečná matka ochotne vyhovovala Jej žiadostiam, ako kvôli chudobným tak i pre uspokojenie tej nežnej lásky svojej presvätej Dcéry a zároveň Ju, túto Paniu milosrdenstva a lásky povzbudzovala k láske a úcte k chudobným. Okrem toho, čo výslovne obdržala pre rozdanie chudobným, schovávala pre nich tiež časť svojej stravy, takže sa už od detstva mohlo o Nej povedať ešte pravdivejšie ako o Jóbovi: od detstva môjho rástlo so mnou zľutovanie (Jób 31,18). Mária dávala chudobným nie akoby im preukazovala dobrodenie, ale ako by im podľa spravodlivosti splácala dlh, hovoriac vo svojom srdci: tento môj brat a pán si zaslúži, čo potrebuje, a čo ja mám bez zásluhy. Pri udeľovaní almužny bozkávala chudobným ruky a kedykoľvek bola sama, pobozkala im nohy, alebo keď to nebolo možné - bozkávala zem, po ktorej prešli. Nikdy neudelila chudobným almužnu bez toho, aby im neudelila ešte väčšie dobrodenia pre ich duše modlitbou za ne, a tak ich prepúšťala posilnených telesne i duševne.

405. Nie menej bola obdivuhodná pokora a poslušnosť tohoto presvätého dieťaťa v tom, že dovolila, aby Ju učili čítať a konať iné veci ako iné dietky v jej veku. Čítať a iné vedomosti ju učili rodičia a Ona sa podriaďovala i keď mala vliatu vedomosť o všetkých stvorených veciach. Anjeli boli plní úžasu nad neporovnateľnou múdrosťou tohoto dieťaťa, ktoré ochotne počúvalo učenie o všetkom. Jej svätá matka Anna, jako jej poznanie a láska dovoľovali, so zápalom pozorovala nebeskú Kňažnú a velebila v Nej Najvyššieho. Ale ako sa blížil čas obetovať Ju v chráme, s jej láskou vzrastala tiež obava pred blížiacim sa koncom troch rokov určených Všemohúcim a vedomie, že podmienky svojho sľubu musí presne dodržať. Preto dieťa Mária začalo pripravovať a prispôsobovať svoju matku a o šesť mesiacov skôr jej už prejavovalo svoju vrúcnu túžbu žiť v chráme. Vypočítavala jej dobrodenia, ktoré obdržali z Pánových rúk, ako

veľmi sú povinní hľadať Jeho väčšie zaľúbenie a že v chráme bude viac ich dcérou, ako v ich dome, keď bude obetovaná Bohu.

406. Svätá Anna vypočula rozvážne dôvody svojho dieťaťa Márie a napriek tomu, že bola odovzdaná do vôle Božej a priala si plniť svoj sľub ohľadne obetovania svojej milovanej dcéry, predsa prirodzená sila jej lásky k takému drahocennému a milovanému Pokladu, ku ktorému sa pripájalo úplné vedomie o jeho nesmiernej cene, vyvolávala v jej najvernejšom srdci smrteľný zápas pri samotnej myšlienke na Jej odchod, ktorý bol už blízko. Niet pochýb, že by bola zomrela následkom tejto hroznej a živej bolesti, keby ju ruka Všemohúceho nebola posilňovala, lebo dobre poznala milosť a dôstojnosť svojej nebeskej dcéry, ktoré úplne uchvátili jej srdce, a preto prítomnosť Márie jej bola drahšia než život. Plná bolesti povedala svojmu dieťaťu: „Moja milovaná dcéra, toľké roky som po tebe túžila a iba tak málo rokov mi bolo dopriate byť s Tebou; avšak nech sa splní vôľa Božia; nechcem byť neverná svojmu sľubu, že ťa pošlem do chrámu, ale ešte ostáva nejaký čas, kedy má byť splnený; maj strpenie, pokým nepríde ten deň splnenia tvojho priania.“

407. Niekoľko dní pred dosiahnutím veku troch rokov mala presvätá Mária abstraktné videnie Božstva, pri ktorom sa jej oznámilo, že Bohom ustanovený čas jej odchodu do chrámu už prišiel a tam bude žiť oddaná a zasvätená Jeho službe. Jej najčistejšia duša sa naplnila novou radosťou a vďačnosťou nad touto vyhliadkou a pri rozhovore s Pánom vzdávala Mu vďaky, hovoriac; „ Najvyšší Bože Abrahámov, Izákov a Jakubov, moje najväčšie a večné Dobro, pretože ja Ťa nemôžem dosť chváliť, nech tak v mene tohoto nízkeho otroka učinia anjelskí duchovia; keď Ty, preveľký Pane, ktorý nikoho nepotrebuješ, vo svojom nekonečnom milosrdenstve zhliadneš na tohoto nepatrného zemského červíka. Odkiaľ je táto Tvoja veľká dobrota ku mne, aby si ma prijal do svojho domu a do svojej služby, keď ja nezasluhujem ani najopovrhnutejšie miesto na zemi za miesto svojho prebývania? Keď Ťa však k tomu prinútila Tvoja vlastná veľkosť, prosím Ťa, nadchni srdce mojich rodičov, aby vyplnili Tvoju svätú vôľu.“

408. Súčasne i svätá Anna mala videnie, v ktorom jej Pán uložil, aby splnila svoj sľub a obetovala svoju dcéru pre chrám v ten deň, kedy dosiahne tretí rok svojho veku. Nepochybne tento rozkaz svätej Anne spôsobil väčší zármutok ako Abrahámovi, keď mu bolo nariadené, aby obetoval Izáka. Ale Pán ju potešil a posilnil prisľúbiac jej svoju milosť a pomoc v jej opustenosti za neprítomnosti milovanej dcéry. Svätá žena sa ukázala pripravená a ochotná vyplniť rozkaz Všemohúceho a plná oddanosti odpovedala touto modlitbou: „Pane Bože, Vládca celej mojej bytosti, Tvojej službe a do Tvojho chrámu som sľúbila svoju dcéru, ktorú si mi daroval

vo svojom nevýslovnom milosrdenstve: Je Tvoja a Tebe Ju navraciam, ďakujem za ten čas, kedy som sa s Ňou tešila, za to, že si ma vyvolil pre jej počatie a byť nápomocnou pri Jej utvorení. Pamätaj však, Pane a Bože, že pri opatrovaní Tvojho neoceniteľného Pokladu som bola bohatá; tešila som sa z Jej spoločnosti v tomto slzavom údolí. Ona bola potešením v mojom zármutku, obľahčením v mojich prácach, zrkadlom pre usporiadanie môjho života, príkladom nadprirodzenej dokonalosti, ktorý posilňoval moju ochablosť a rozpaľoval moju lásku. Iba skrze tohoto tvora som očakávala milosrdenstvo a milosť a obávam sa, že keď ma Jej zbavíš, stratím všetku Tvoju milosť. Zahoj, Pane, ranu môjho srdca a nenakladaj so mnou tak, ako si zaslúžim, ale zhliadni na mňa ako láskavý Otec milosrdenstva, keď podľa Tvojho rozkazu privediem svoju dcéru do chrámu."

409. Tiež svätý Joachim v tom čase obdržal návštevu či videnie Pána a dostal ten istý rozkaz ako svätá Anna. Po spoločnej porade uznávajúc vôľu Pána rozhodli sa s pokornou poddanosťou ju splniť a určili deň, kedy malo byť dieťa odvedené do chrámu. Tiež zármutok tohoto starého muža bol veľký, hoci nie práve taký veľký ako svätej Anny, pretože on ešte nepoznal to veľké tajomstvo, že bude Matkou Božou.

Poučenie, ktoré som obdržala od nebeskej Kráľovnej

410. Moja najdrahšia dcéra, pamätaj, že všetci žijúci ľudia sa narodili určení pre smrť, ale nevedia, koľko času je im súdené; vedia však iste to, že doba života je krátka, že večnosť je bez konca, že iba v tomto živote môžu zhromažďovať to, čo im prinesie večný život alebo večnú smrť. Boh ustanovil, že pri tomto nebezpečnom životnom putovaní nikto nebude s istotou vedieť, či je hodný lásky alebo nenávisti Božej (Kaz 9,1); ale ak užíva správne rozum, táto neistota ho bude nútiť, aby zo všetkých síl vyhľadával priateľstvo Božie. Boh vysvetľuje svoje príčiny, keď duša nadobudne užívanie rozumu; lebo od tej doby Boh osvecuje, povzbudzuje, vedie na cestu cnosti a odvracia od hriechu, lebo učí ho rozoznávať vodu od ohňa, schvaľovať dobro a zavrhovať zlo, voliť cnosť a potlačovať neprávosť. Okrem toho Boh volá a burcuje dušu svojimi svätými vnuknutiami a ustavičným povzbudzovaním, podáva pomoc v sviatostiach, náukach a prikázaniach, nabáda k dobrému prostredníctvom svojich anjelov, kazateľov, spovedníkov, kňazov a učiteľov, zvláštnymi utrpeniami a dobrodeniami, príkladom iných, nešťastiami, smrťou a inými udalosťami a okolnosťami Jeho Prozreteľnosti. On riadi všetky veci života tak, aby k Nemu priťahovali všetkých ľudí, lebo si praje, aby všetci boli spasení. Takým spôsobom predkladá tvorom na použitie veľké pole dobrotivej po-

moci a prispenia, ktoré môžu a mali by použiť vo svoj prospech. Proti tomuto všetkému sa stavajú náklonnosti nízkej a zmyselnej prirodzenosti, otrávené jedom hriechu, smerujúce k zmyselným veciam, nízkymi chúťkami a nechuťou mätú rozum a zotročujú vôľu klamlivou slobodou a bezuzdnými žiadosťami. Zlý duch tiež svojím okúzľovaním, klamlivým a nerestným našepkávaním zatemňuje vnútorné svetlo a pod príjemným zovňajškom ukrýva smrtiaci jed. Najvyšší však neopúšťa hneď svoje tvory; obnovuje svoje milosrdenstvo a pomoc, volá ich znovu a znovu, keď odpovedia na Jeho prvé volanie, pridá ďalšie podľa uznania, rozmnožuje a násobí ich v takej miere, v akej duša spolupracuje. Odmenou za víťazstvo, ktoré duša dobyla nad sebou, je zoslabená sila náruživosti, duch je oslobodený, aby mohol vzlietnuť vyššie a vystúpiť až nad svoje vlastné náklonnosti a nad zlých duchov.

412. Ale keď človek nedbá na to, aby sa povzniesol nad svoje nízke žiadosti a svoju nedbalosť, povoľuje nepriateľovi Boha i človeka. Čím viac sa vzďaľuje od Božej dobroty, tým viac sa stáva nehodným pre tajné volanie Najvyššieho a tým menej si váži Jeho pomoc, lebo diabol a vášne získali väčšiu vládu a silu nad jeho rozumom a spravili ho nespôsobilejším a neschopnejším pre milosť od Všemohúceho. Na tom, moja drahá, spočíva celá spása alebo zatratenie duší, to znamená, ako sa spočiatku prijíma alebo odmieta pomoc Pána. Prajem si, aby si nezabúdala na túto pravdu, aby si tak mohla odpovedať na tie mnohé volania, ktoré dostávaš od Najvyššieho. Buď silná a odporuj Jeho nepriateľom a buď dôsledná v presnom plnení prianí tvojho Pána, lebo tým sa Mu zavďačíš a zachováš rozkazy, ktoré ti oznámi božským svetlom. Ja som svojich rodičov veľmi milovala a tie nežné slová mojej matky mi zranili srdce; ale pretože som vedela, že je to vôľa Pána, aby som ich opustila, zabudla som na ich dom i na svoj ľud, aby som nasledovala Ženícha. Patričné vzdelanie a poučenie veľmi napomáha dietkam k tomu, aby sa stali ochotnejšie a navyknutejšie na cvičenia v cnostiach, pretože tak si navyknú ísť za istou a bezpečnou vedúcou hviezdou rozumu od prvého úsvitu.

O b s a h P r v e j k n i h y

Zvláštne upozornenie.....1

Schválenie.....12

Úvod.....14

- Tento životopis Panny Márie je rozdelený na 3 diely v ôsmich knihách

Prvý diel sa týka Jej skrytého a svätého života do 15 rokov

Druhý obsahuje tajomstvo Vtelenia, život a umučenie až po vystúpenie na nebesia nášho Pána. Čo robila Panna Mária, pokiaľ žila so svojím Synom

Tretí diel je život Matky milosti po nanebovstúpení Pána. I nám je predkladaná úloha snažiť sa napodobňovať Pannu Máriu a nasledovať Ju

K a p i t o l a 1

O dvoch zvláštnych zjaveniach, ktoré Pán zveril mojej duši a o iných osvieteniach a tajomstvách, ktoré ma prinútili, aby som odvrátila pozornosť od vecí tohoto sveta a pozdvihla myseľ k veciam nadzemským.....26

K a p i t o l a 2

Ako mi Pán, takto pripravenej, zjavoval tajomstvá života Kráľovnej nebies.....33

- Pisateľka dostala dar bázne Božej. Tri stupne svetla rozumu, ktoré pomáhajú chápať tajomstvá

K a p i t o l a 3

O poznaní Božstva a o rozhodnutí sa pre stvorenie sveta.....40

- Veda zjavená

K a p i t o l a 4

Aké sú božské ustanovenia roztriedené podľa okamihov a čo Boh určil v každom zvlášť.....45
- *Udalosti - okamihy. 1 Boh dáva tvorom účasť na svojom Božstve a daroch*
2) Tá ma slúžiť k Jeho velebeniu a oslave
3) Večné Slovo sa má stať Telom
4) Div stvorenia Panny Márie
5) Deväť anjelských zborov
6) Stvorenie ľudí. Všetko toto nové poznanie nabáda nás chváliť Boha

K a p i t o l a 5

Vysvetlenie týkajúce sa Písma Svätého, najmä ôsmej kapitoly knihy Prísloví, na potvrdenie predchádzajúcich strán.....50
- *Pisateľka je uchvátená a obdivuje Božiu lásku k tvorom a zároveň je zarmútená nad ľahostajnosťou ľudí*

K a p i t o l a 6

O pochybnostiach, ktoré som predložila ohľadne náuk obsiahnutých v týchto kapitolách a odpoveď na ne 58
- *Cieľ vtelenia bola sláva Božia. Keby Adam a Eva neboli zhrešili, Pán Ježiš by i tak prišiel na zem, ale s inou úlohou*

K a p i t o l a 7

Ako Najvyšší začal svoje diela a stvoril všetky hmotné veci pre človeka, avšak anjeli a ľudia boli stvorení, aby boli Jeho ľudom pod vodcovstvom vteleného Slova.....62
- *Príčiny pádu Lucifera a jeho spoločníkov. Ako začal Lucifer strácať milosť pre vlažnosť v plnení Božích príkazov a ako sa v ňom rozmáhala sebaláska. Zúrivosť a nenávisť padlých anjelov*

K a p i t o l a 8

Pokračovanie o predošlom predmete a vysvetlenie dvanástej kapitoly Zjavenia svätého Jána 69

K a p i t o l a 9

Vysvetlenie ďalšej časti kapitoly zjavenia svätého Jána.....75
- *Tajomný začiatok evanjelia. Výklad slov, kto poslúcha predstaveného, poslúcha Boha*

K a p i t o l a 10

Vysvetlenie, dokončenie dvanástej kapitoly Zjavenia svätého Jána 82

- *Diabli chcú prekážať účinkom Božej lásky voči ľuďom a chcú si podmaniť ľudstvo, aby mohli aj s pomocou pyšných mužov, ktorí budú šíriť vládu hriechu*

K a p i t o l a 11

Pri stvorení všetkých vecí mal Pán na zreteli Krista a jeho najsvätejšiu Matku. Zvolil si svoj ľud a zahrnul ho milosťami.....88

- *Pri stvorení Adama a Evy Satan sa mylne domnieval, že je to večné Slovo a Matka. Rozhovor hada s Evou. Proroci horlili za Vykupiteľom a naša vlažnosť*

K a p i t o l a 12

Ako s rozmnožovaním pokolení vzrastala túžba a volanie spravodlivých po príchode Vykupiteľa, a podobne rástli tiež hriechy, do tejto noci Starého zákona poslal Boh dve zorničky, ako predzvestovateľky zákona milostí 97

- *Anna a Joachim a ich činnosti, modlitby a vzťah k majetku*

K a p i t o l a 13

Ako archanjel Gabriel oznámil počatie presvätej Márie a ako Boh na to pripravil svätú Annu zvláštnou milosťou.....103

K a p i t o l a 14

Ako všemohúci upovedomil svätých anjelov o príhodnom rozhodnutí pre počatie presvätej Márie a ktorých z nich vybral za Jej ochrancov.....109

- *Všetko stvorenie je na slávu Najvyššieho a pre Slovo*

K a p i t o l a 15

Ako bola božskou mocou bez škvrny hriechu počatá Matka Božia. 116

- *Deň nepoškvrneného počatia. Po siedmom dni počatia bol deň vdýchnutia duše. Stalo sa to v sobotu, preto sobota k Jej úcte. Obdržala najvyššie výsady*

K a p i t o l a 16

O stave cností, ktorými Boh obdaril dušu presvätej Márii a Jej prvé cvičenie týchto cností v živote Jej matky Anny, sama ma poučila, ako Ju mám nasledovať.....123

- *Mária už v lone matky sa stáva božím veľdielom, je múdrejšia, rozvážnejšia a osvietenejšia ako všetky tvory a svätí. Naše prvé hnutia od užívania rozumu majú smerovať k Bohu. Povinnosťou rodičov je viesť deti k tomu, ale ich aj odvracať od detinskej ľsti-*

vosti, neúprimnosti a prevrátených zvykov. Ak sa toto premešká alebo zanedbá, má tvor tak konať hneď akonáhle spozná Boha svetlom viery

K a p i t o l a 17

Pokračovanie o počatí najblahoslavenejšej Panny Márie a vysvetlenie dvadsiatej prvej kapitoly Zjavenia svätého Jána 131

- *Odbojníci stávajú sa neschopnými konať dobré skutky a odlučujú sa od Boha. Matka Mária ako žriedlo presvätého života k nasledovaniu*

K a p i t o l a 18

Pokračovanie o tajomstve počatia presvätej Márie, ako je popísané v druhej časti dvadsiatej prvej kapitoly Zjavenia svätého Jána.…143

- *Žiaden smrteľník mať výhovorku, pretože vstup do neba vedie viacerými bránami a on otáľal a neprial si hľadať cesty*

K a p i t o l a 19

Obsahuje poslednú časť dvadsiatej prvej kapitoly Zjavenia svätého Jána, pokiaľ popisuje počatie najsvätejšej Márie.....151

- *Základy MMB sú z dvanástich drahých kameňov - čností, počnúc jaspisom, zafírom a končiac ametystom. Kto bojuje proti vášňam, tým bojuje i proti svojim nepriateľom. Pisateľke radí odumrieť pozemským veciam a niekoľko ďalších rád*

K a p i t o l a 20

Čo sa prihodilo v deviatich mesiacoch ťarchavosti svätej Anny, skutky najsvätejšej Márie v živote Matky i skutky svätej Anny v tom čase 164

- *Luciferove úklady voči sv. Anne pri ťarchavosti. Pre kresťanský život sú potrebné dve dispozície: pokoj duše, svätá bázeň a bdelosť*

K a p i t o l a 21

O šťastnom narodení najsvätejšej Márie, našej Panej, o milostiach, ktoré obdržal z ruky Najvyššieho, a ako Jej bolo dané meno v nebi i na zemi 170

- *Modlitba svätej Anny za narodenie. Dieťa Mária odnesená nakrátko do neba. Máriine ranné cvičenia začínali padaním na kolená, vďakyvzdávaním, chválou. Opakovaním cvičenia rastie návyk*

K a p i t o l a 22

Ako svätá Anna zachovala Mojžišov zákon o pôrode dieťaťa a ako sa správala Najsvätejšia Mária v útlom detstve.....179

- *Pán dáva smrteľníkom všetko z lásky. Ľudia sú nevďační, neďakujú. Boh vernosť odmieňa ale nedbalosť trestá*

K a p i t o l a 23

O symbolických obrazoch svätých anjelov strážnych, aké používali v styku s blahoslavenou Máriou o Jej dokonalosti.....187

- *Anjeli ako pomocníci, strážcovia a obhajcovia ľudí. Nevďak ľudí*

K a p i t o l a 24

O svätých skutkoch a zamestnaniach Kráľovnej v prvom a pol roku Jej detstva.....193

- *Dieťa Mária trávi svoje detstvo v rozhovoroch s anjelmi a Najvyšším. Vďačnosti voči rodičom. Všetci sa máme pokorovať, lebo sami od seba nie sme ničím. Kto viac dostal, má byť väčším dlžníkom. Cnosť mlčanlivosti*

K a p i t o l a 25

Ako presväté dieťa Mária začala hovoriť vo veku poldruhého roku a čím sa zamestnávala až do dňa svojho odchodu do chrámu.....198

- *Od dvoch cítila súcit s chudobnými. Celá spása alebo zatratenie duší spočíva na tom, či prijímajú pomoc a volanie Pána alebo nie. Patričné vzdelanie a poučenie veľmi napomáha dietkam, aby sa stali ochotnejšie k cvičeniam v cnostiach, tak získajú návyk ísť za istou a bezpečnou vedúcou hviezdou rozumu*

v obsahu znamienko „ - „ pri jednotlivých kapitolách z ľavej strany znamená, že ide o rozšírený obsah slovenského prekladu.

Z v ä z o k I.

K n i h a I I.

O obetovaní Kňažnej nebies v chráme; o milostiach, aké obdržala z ruky Božej; o vysokej dokonalosti, s akou zachovávala chrámové pravidlá; o nebeskej dokonalosti Jej hrdinských cností a videní; o najsvätejšom zasnúbení a iných udalostiach až do Vtelenia Syna Božieho

K a p i t o l a 1

O obetovaní presvätej Márie v chráme vo veku troch rokov

413. Medzi symbolmi, ktoré predobrazovali presvätú Máriu v písanom (Starom) Zákone, nie je žiaden taký význačný ako archa úmluvy a to nielen materiálom, z ktorého bola zhotovená a svojím obsahom, ale tiež účelom, ktorému slúžila a skutkami, ktoré Pán cez ňu konal a v spojení s ňou v starej synagóge. To všetko boli predobrazy tejto Panej a toho, čo mala spôsobiť v novej Kristovej Cirkvi. Céder nepodliehajúci hnilobe, z ktorého bola archa zhotovená, nie náhodou, ale riadením Božím (Exod. 25,10) jasne predobrazoval našu mystickú Archu Máriu, bez poruchy osobného hriechu i bez tajnej červivosti prvotného hriechu s jeho nerozlučiteľným kvasom nezriadených žiadostí. Najrýdzejšie a najčistejšie zlato (Exod 25,11), ktorým bola obložená zvonka i zvnútra, zaiste znázorňovalo najdokonalejšie a najvznešenejšie milosti a dary, ktoré vyžarovali z Jej nebeských myšlienok, prác a zo všetkej činnosti, z Jej zvykov a činnosti Jej schopností. Ani na vonkajšej alebo vnútornej strane tejto mystickej archy sa nedalo spozorovať nič, čo by - hoci iba na okamih - nebolo úplne pokryté zlatom najkvalitnejšieho a najjemnejšieho karátu.

414. Kamenné dosky zákona, nádoba s mannou a zázračná palica, ktoré boli v tej starozákonnej arche uložené a zachované, sú neprekonateľné vo výraznom význame večného a vteleného Slova, uzavretého v živej arche, v najsvätejšej Márii, lebo On bol Jej Jednorodený Syn, živý základný kameň Cirkvi evanjelia (1Kor 11). V tejto panenskej arche Márii bol uložený základný kameň oblúku, ktorý mal spojiť pohanov a židov, a bol odtrhnutý z hory Jeho večného plodenia (Ef 2,20), aby na ňom bol napísaný Božím prstom Nový Zákon milosti. Tak bola v starej arche vopred naznačená Mária ako Kráľovná, ktorá mala byť skladiskom všetkého, čo Boh pripravil a spôsobil pre svoje tvory. Uzavierala v sebe tiež mannu Božstva

a milosti a divotvornú palicu zázrakov a divov, takže táto nebeská a mystická archa sama obsahovala žriedlo milosti, totiž Boha samého, pretekajúce do ostatného človečenstva a tvoriace jadro všetkých divov a zázrakov Božích. V Márii je teda obsiahnuté a uchované všetko, čo si Boh prial vykonať a ukázať.

415. Podľa toho archa úmluvy (nie sama osebe, ale pre tú pravdu, ktorú predznačovala), bola stolicou a podnožkou uzmierenia, kde Pán zasadal na súde svojho milosrdenstva, aby počul svoj ľud a odpovedal mu, i rozdával svoje dary a milosti; lebo starozákonná archa obrazne znázorňovala najsvätejšiu Máriu, trón milosti a prvú mystickú zľutovnicu, ktorú výslovne určil pre svoje prebývanie. Zdá sa, že súd Božskej spravodlivosti ostáva založený v Bohu samotnom a zľutovnica, čiže súdna stolica milosrdenstva, bola postavená v Márii, aby sme k Nej ako k trónu milosti mohli prichádzať s istou dôverou a predkladať Jej naše žiadosti o tie dary milosti a milosrdenstva, ktoré okrem Kráľovnej Márie nebývajú vypočuté a pre ľudské pokolenie sú nedosiahnuteľné.

416. Posvätná a tajomná Archa, ktorú ruky samotného Pána zriadili za Jeho obydlie, ako zľutovnica ľudu samozrejme nemohla ostať mimo chrámu, v ktorom prechovávali tú druhú, hmotnú archu, a ktorá bola iba obrazom tejto duchovnej a pravej Archy novej zmluvy. Preto Jej Pôvodca nariadil, aby Ju umiestnili v Jeho dome a chráme, akonáhle dovŕši prvé tri roky svojho detstva. Ale ja sa veľmi divím, keď pozorujem ten veľký rozdiel v tom, čo sa dialo s primitívnou a obraznou archou a čo s druhou, pravou Archou zmluvy. Hoci starozákonná archa nemala žiadnu inú dôležitosť, než že predobrazovala Máriu a tajomstvá s Ňou spojené, predsa, keď ju kráľ Dávid prenášal na rôzne miesta a keď neskoršie Šalamún, jeho syn, ju umiestnil v chráme ako v patričnom mieste pre ňu, všetko sa konalo s veľkou slávou a radosťou toho dávneho ľudu, ako ukazuje slávny sprievod, ktorý usporiadal kráľ Dávid z domu Abinadaba do domu Obededoma (2 Kráľ 6,10) a potom do stánku na Sione jeho vlastného mesta; podobne keď ju Šalamún prenášal zo Sionu do nového chrámu, ktorý vystavil ako dom Boží a dom modlitby podľa rozkazu Pána.

417. Pri všetkých týchto príležitostiach starodávnu archu úmluvy niesli s verejnou úctou a veľmi okázalými oslavami, pri zvukoch hudby, s tancami, obetami, s veselosťou kráľov a všetkého izraelského ľudu, ako o tom hovoria posvätné dejiny druhej a tretej knihy Kráľovskej a v druhej a tretej knihe Paralipomenon. Avšak naša pravá a mystická Archa, najsvätejšia Mária, hoci bola najvzácnejšia, najdrahocennejšia a úcty najhodnejšia zo všetkých tvorov, nebola privedená do chrámu s takou slávou a okázalosťou. Pri prenášaní tejto mystickej Archy chýbali obety zvierat,

kráľovská pompa a kráľovský majestát; z domu Jej otca Joachima Ju niesla v náručí Jej pokorná matka Anna, ktorá, hoci nebola veľmi chudobná, priala si niesť svoju milovanú dcéru na svojich rukách, aby Ju priniesla do chrámu bez okázalosti bohatstva, sama a ľuďmi nepovšimnutá. Sláva a majestát tohoto sprievodu, podľa priania Najvyššieho, mali byť božské a neviditeľné. Všetky posvätné deje a tajomstvá najsvätejšej Márie sú také vznešené a skryté, že podľa nevyspytateľných ustanovení Pána mnohé z nich sú skryté až do dnešného dňa. On drží vo svojich rukách čas a hodinu pre zjavenie všetkých vecí i každej zvlášť.

418. Naplnená úžasom nad týmto divom, kľačiac pred prítomnosťou Najvyššieho a chváliac Jeho vysoké úsudky, Najvyšší ma poctil nasledujúcim vysvetlením: "Vedz, duša moja, že ak som to zariadil tak, aby archu Starého Zákona uctievali s takou veľkou oslavou a vonkajšou okázalosťou, stalo sa tak preto, že bola najvernejším obrazom Tej, ktorá mala byť Matkou vteleného Slova. Prvá archa bola hmotná a neživá a oslavu i okázalosť pre ňu bolo možné konať bez všetkých ťažkostí; ale pre pravú a živú Archu, Máriu, nechcel som voliť toľkú oslavu, kým žila na zemi v smrteľnom tele, pretože ty aj ostatné duše máte na Ňu počas vášho putovania hľadieť ako na príklad. Neprajem si, aby tí, ktorí sú zapísaní v mojej pamäti pre večné vyvolenie, očakávali počas smrteľného života pocty, nerozvážnu chválu a potlesk ľudí ako časť odmeny za ich prácu, ktorú konajú pre moju česť a v mojej službe. Ani nesmú byť vystavení nebezpečenstvu rozdeľovať lásku medzi svojím Bohom, ktorý ich ospravedlňuje a robí svätými a tými, ktorí ich iba za takých vyhlasujú. Iba jediný Stvoriteľ ich stvoril, zachováva, osvecuje a chráni ich; preto ich láska a pozornosť musí byť jediná a nerozdelená a nesmie sa odvracať ani kvôli vďačnej pozornosti k tým, ktorí ich ctia ako spravodlivých. Láska Božia je výsostne citlivá, ľudská vôľa je príliš slabá a obmedzená; ak je ešte rozdelená, môže byť iba malá a veľmi nedokonalá vo svojej činnosti a ľahko celkom zmizne. Preto som si neprial, aby Tá, ktorá mala byť príkladom všetkej svätosti a pod Mojou ochranou bola bez každého nebezpečenstva pádu, bola oslavovaná alebo zvlášť ctená za svojho života, alebo aby Ju priniesli do chrámu s vonkajšou okázalosťou a poctou."

419. „Okrem toho poslal som z neba svojho Jednorodeného a stvoril som Tú, ktorá mala byť Jeho Matkou za tým účelom, aby som vyviedol svet z bludov a zbavil klamu smrteľníkov, ktorí ustanovili nespravodlivé a hriešne zákony, podľa ktorých chudobní majú byť opovrhovaní a bohatí ctení, pokorní majú byť ponižovaní a pyšní vyvyšovaní, cnostní ohováraní a hriešni chválení, nesmelí a skromní považovaní za bláznov a spupní za hrdinov; chudoba sa má považovať za hanbu a nešťastie, kdežto bohat-

stvo, nádhera, okázalosť, lesk, pocty, pomíňajúce rozkoše majú si pochabí a telesní ľudia ceniť a vyhľadávať. Vtelené Slovo a Jeho Matka toto všetko mali svojím príchodom medzi ľudí karhať a zavrhovať ako podvodné a klamné, aby smrteľníci mohli poznať to hrozné nebezpečenstvo, ktoré skrýva slepé milovanie a podporovanie tých klamných, zmyselných rozkoší, v ktorých žijú. Pre túto nezmyselnú lásku sa stáva, že tak vytrvalo utekajú pred pokorou, tichosťou a chudobou a vyhýbajú sa všetkému, čo patrí k pravej cnosti pokánia a sebaodriekania. A predsa iba tieto cnosti sú prijateľné a príjemné mojim očiam a v súhlase s mojou spravodlivosťou; lebo sväté, čestné a spravodlivé skutky odmením večnou slávou, kdežto opačné potrestám večným trestom."

420. Túto pravdu pozemské a telesné oči nevidia a nevšímajú si svetlo, ktoré ich učí. Ty však, duša, pozoruj túto pravdu, zapíš si ju do srdca a vezmi si príklad z vteleného Slova a Jeho Matky a verne ich nasleduj. Ona bola svätá a podľa môjho úsudku Kristovi najmilšia; patrila Jej všetka úcta a chvála ľudí, ba oveľa viac, než Jej mohli vzdať, ale napriek tomu, čo sa Jej týkalo, zariadil a ustanovil som to tak, aby vtedy nedostala žiadnu úctu a uznanie a aby ako Učiteľka pravdy mohla byť najžiarivejším príkladom všetkého, čo je sväté, dokonalé, úctyhodné a najspoľahlivejšie pre poučenie a vedenie mojich vyvolených. Mala byť žiariacim príkladom pokory, odlúčenosti, pohŕdania a ošklivenia si veľkej márnosti sveta, lásky k utrpeniu, k protivenstvám, k urážkam, k súženiam a pohaneniu, ktoré spôsobili tvorovia. Všetka chvála a uznanie od sveta sa protiví a odporuje svätosti a ja som ustanovil, aby najčistejšia Mária nebola tým obťažovaná, ani si neprajem, aby sa moji priatelia tešili chvále a uznaniu sveta, alebo v tom mali záľubu. Ak sa niekedy prihodí, že pre moju slávu ich svet pozná, nestáva sa tak preto, že si to žiadali alebo hľadali, ale preto, že sa odovzdávajú mojej Prozreteľnosti zachovávajúc pokoru a zmýšľanie primerané ich stavu. Pre seba vyhľadávajú a milujú to, čím svet pohŕda a o čo sa vtelené Slovo a Jeho najsvätejšia Matka snažili a čo učili." Toto bola odpoveď, ktorú mi dal Pán na môj úžas a otázku, a tak ma poučil o tom, čo mám hľadať a o čo sa snažiť.

421. Keď sa naplnili tri roky, ktoré Pán ustanovil, Joachim a Anna s niekoľkými svojimi príbuznými sa vydali na cestu z Nazaretu, a Jej matka niesla na rukách pravú a živú Archu úmluvy, najsvätejšiu Máriu, aby Ju uložili vo svätom chráme jeruzalemskom. Krásne dieťa s horlivou a láskyplnou silnou túžbou bežalo za vôňou mastí svojho Milého a hľadalo v chráme Toho, ktorého nosilo vo svojom srdci. Pozemskí tvorovia si tento nepatrný sprievod sotva všimli, neviditeľne ho však sprevádzali anjelskí duchovia, ktorí aby túto udalosť oslávili, prišli z neba vo väčšom po-

čte než obyčajne ako jej stráž a spievali nebeské piesne slávy a chvály Najvyššiemu. Nebeská Kňažná ich videla a počula, keď zrýchľovala svoje krásne kroky pred tvárou Najvyššieho a pravého Šalamúna. Tak pokračovali celou cestou z Nazaretu do Jeruzalema. Tiež rodičia svätého dieťatka Márie cítili v srdci veľkú radosť a duchovnú útechu.

422. Keď prišli na miesto, pri vstupovaní do chrámu svätá Anna vzala svoju dcéru a Paniu za ruku a spolu so svätým Joachimom za jeho pomoci vošli dovnútra. Všetci traja predniesli Pánovi zbožnú modlitbu; rodičia obetovali Bohu svoju dcéru a presväté dieťa s najhlbšou pokorou, klaňaním a chválou obetovalo seba. Iba Ona sama videla, že Najvyšší Ju prijal v božskom lesku, ktorý naplnil chrám a počula Hlas hovoriť k Nej: "Poď moja Milá, Nevesta moja, poď do môjho chrámu, kde si prajem počuť tvoj hlas chvály a klaňanie." Po vykonaní svojich modlitieb vstali a odobrali sa ku kňazovi. Rodičia odovzdali svoje dieťa do jeho rúk a on im udelil svoje požehnanie. Spoločne Ju viedli potom k tej časti chrámových budov, v ktorej bývalo veľa mladých dievčat, aby ich tu v odlúčenosti vychovávali a učili cnostnému správaniu sa, pokiaľ nedosiahli dosť vysoký vek pre vstup do manželského stavu. Bolo to miesto odlúčenosti zvlášť vybrané pre prvorodené dcéry z kráľovského rodu Júdovho a kňazského rodu Lévi.

423. Ku vchodu týchto obydlí viedlo pätnásť schodov. Iní kňazi zostúpili po týchto schodoch, aby uvítali požehnané dieťa Máriu. Ten, ktorý Ju prijal, bol podľa zákona z nižšieho rádu. Postavil Ju na prvý stupeň a Mária sa z jeho dovolením obrátila, pokľakla pred Joachimom a Annou, požiadala ich o požehnanie a pobozkajúc im ruky odporúčala sa do ich modlitieb. Svätí rodičia s vrelými slzami Jej dali svoje požehnanie, na čo Ona bez všetkej pomoci vystúpila po tých pätnástich schodoch. Náhlila sa hore s nevídanou horlivosťou a radosťou, ani sa neobzerala a neronila slzy, ani neprejavila žiaden detský zármutok pri lúčení sa so svojimi rodičmi. Vzbudilo to obdiv tých, ktorí Ju videli, ako je v takom útlom veku plná zvláštnej dôstojnosti a pevnosti ducha. Kňazi Ju prijali medzi ostatné devy a svätý Simeon Ju zveril učiteľkám, z ktorých jedna bola prorokyňa Anna. Táto svätá žena, ktorú pripravila zvláštna milosť a osvietenie Pána, si dieťa Joachima a Anny s radosťou vzala na starosť. Považovala túto úlohu za zvláštne vyznamenanie od Božskej Prozreteľnosti a zaslúžila si ho svojou svätosťou a cnosťami, že dostala za učeníčku Tú, ktorá mala byť Matkou Božou a Paňou všetkého tvorstva

424. Jej rodičia Joachim a Anna so zármutkom nastúpili spiatočnú cestu do Nazaretu, teraz už chudobní a bez vzácneho pokladu ich domu. Ale Najvyšší ich potešil a posilnil v ich zármutku. Svätý kňaz Simeon,

hoci vtedy ešte nepoznal tajomstvo ukryté v dieťati Márii, obdržal veľké osvietenie o Jej svätosti a zvláštnom vyvolení od Pána. Tiež ostatní kňazi pozerali na Ňu s veľkou úctou a vážnosťou. Vystúpením po pätnástich schodoch dieťa splnilo to, čo videl Jakub vo sne; lebo aj tu boli anjeli zostupujúci a vystupujúci: jedni sprevádzali, iní stretávali svoju Kráľovnú, keď sa náhlila hore; hore čakal Boh, aby Ju privítal ako svoju Dcéru a nevestu. Ona tiež s pocitmi lásky cítila, že toto bol skutočne dom Boží a brána nebeská.

425. Keď dieťa Máriu priviedli k učiteľke, s najhlbšou pokorou pokľaklo pred ňou a žiadalo ju o požehnanie. Prosila, aby Ju prijala medzi tie, ktoré boli pod jej dozorom a ktoré sa riadili jej vedením a radami a poslúchali ju a prosila o láskavú trpezlivosť v prácach a obtiažach, ktoré snáď spôsobí. Prorokyňa Anna, Jej učiteľka, Ju prijala s veľkou radosťou a povedala Jej: "Dcéra moja, vo mne budeš mať zástupkyňu matky; budem sa starať o Teba a o Tvoje vzdelanie so všetkou možnou starostlivosťou." Potom sväté dieťa s tou istou pokorou pristúpilo ku všetkým prítomným dievčatám, aby ich oslovilo; každú pozdravila a objala, ponúkajúc sa im k službám a žiadala ich, aby ako staršie a pokročilejšie v plnení povinností svojho stavu než Ona Ju poučovali a riadili. Tiež im ďakovala, že bez jej zásluhy Ju prijali do svojej spoločnosti.

Poučenie, ktoré mi dala najsvätejšia Panna Mária

426. Dcéra moja, najväčšie šťastie, aké môže duša dostať v tomto smrteľnom živote je, keď ju Všemohúci povolá do svojho domu, zasväteného Jeho službe. Týmto dobrodením vyslobodzuje dušu z nebezpečenstva otroctva a zbavuje ju biednej svetskej služobnosti, kde zbavená pravej slobody je svoj chlieb v pote svojej tváre. Kto je tak tupý a pochabý, aby nevidel nebezpečenstvo svetského života, zmäteného všetkými mrzkými a hriešnymi predpismi a zvykmi, zavedenými diabolskou prefíkanosťou a ľudskou prevrátenosťou? Lepšia stránka je rehoľný život a odlúčenosť; v nej je bezpečnosť, vonku je trápenie a búrlivé more plné zármutku a nespokojnosti. Následkom tvrdosti srdca a úplného zabúdania na spásu svojej duše ľudia túto pravdu nepoznajú a nevábi ich jej požehnanie. Ty však, duša, nebuď hluchá na hlas Najvyššieho, dbaj naň a odpovedaj naň svojimi skutkami. Chcem ťa upozorniť, že jedným z najväčších satanových osídiel je, že prekáža volaniu Pána, kedykoľvek sa snaží prilákať a naklonit' dušu k životu v dokonalosti v Jeho službe.

427. Už samotný verejný a posvätný výkon prijímania rehoľného rúcha a vstupovanie do rehoľného stavu, hoci nie vždy sa koná s náležitou horlivosťou a čistotou úmyslu, stačí roznietiť hnev a zúrivosť pekelného

draka a jeho diablov, lebo tí vedia, že tento čin slúži nielen na slávu Pána a Jeho svätých anjelov, ale že rehoľný život tiež dušu privedie ku svätosti a dokonalosti. Veľmi často sa stáva, že tí, ktorí prijali rehoľné rúcho zo svetských a ľudských pohnútok, neskoršie bývajú obdarení božskou milosťou, ktorá ich zdokonaľuje a všetko napravuje. Keď je to možné, i keď zo začiatku chýbal dobrý úmysel, o čo viac bude ešte mocnejšie a účinnejšie svetlo a vplyv milosti a disciplíny rehoľného života, keď duša do neho vstúpi pod vplyvom božskej lásky a s úprimnou horlivou túžbou hľadať Boha, slúžiť Mu a milovať Ho?

428. Keď teda Najvyšší najprv napraví a povznesie tých, ktorí z akejkoľvek príčiny vstupujú do rehoľného stavu, je zaiste iba spravodlivé, aby tiež oni, odvracajúc sa od sveta, odvrátili od neho tiež svoje oči a vyhladili zo svojej pamäti všetky jeho obrazy a zabudli na všetko, čo takým chvályhodným spôsobom opustili. Tí, ktorí túto požiadavku zanedbávajú a sú Bohu nevďační a neverní, nepochybne budú potrestaní ako Lótova žena /Gen 19,26/, i keď pre veľkú Božiu dobrotu nie sú trestaní takým verejným a viditeľným spôsobom; predsa však trpia vnútorne, ostávajú chladní a suchopárni, bez horlivosti alebo pokroku v cnosti. Milosť ich opustila, a preto nedosiahnu cieľ svojho povolania, nerobia v zbožnosti žiaden pokrok, ani v nej nenachádzajú žiadnu útechu a nezaslúžia si, aby ich Pán navštevoval ako svoje dietky, ale aby boli ponechaní sami na seba, aby si sami poradili ako neverní a utečení otroci. Pamätaj, Mária, že Ti musí byť celý svet ukrižovaný a mŕtvy; že naň nesmieš mať žiadne spomienky, neuchovávaj žiadne obrazy, nevenuj mu žiadnu pozornosť, ani nemaj žiadnu náklonnosť k niektorému jeho tvorovi. Keď je niekedy potrebné, aby si preukázala lásku svojim blížnym, hľaď, aby si ju dobre usporiadala a vopred poistila dobro svojej duše, jej bezpečnosť a pokoj, jej vnútorný pokoj a mier. Napomínam Ťa, aby si v týchto bodoch, nakoľko je to bez hriechu možné, išla až do najväčšej krajnosti, ak chceš ostať v mojej škole.

Kapitola 2

O zvláštnej milosti, ktorú Všemohúci udelil najsvätejšej Márii, len čo sa usadila v chráme

429. Keď sa nebeské dieťa rozlúčilo so svojimi rodičmi a začalo život v chráme, učiteľka Jej určila miesto medzi ostatnými dievčatami, z ktorých každá obývala prístenok, či malú izbičku. Nebeská Kňažná sa položila tvárou na dlažbu a pobozkala ju, vediac, že je to miesto sväté

a časť chrámu. Pokorným klaňaním vzdávala Pánovi vďaky za toto nové dobrodenie a ďakovala i zemi za to, že Ju niesla a dovolila Jej stáť na tomto svätom mieste, lebo sa pokladala za nehodnú, aby po nej chodila, alebo na nej bývala. Potom sa obrátila k svojim svätým anjelom a povedala im: "Nebeskí princovia, poslovia Všemohúceho, najvernejší priatelia a spoločníci, prosím vás zo všetkých síl svojej duše, aby ste zostali so mnou v tomto svätom chráme môjho Pána a ako moji bdelí strážcovia pripomínajte mi všetko, čo mám konať; poučujte a riaďte ma ako učitelia a vodcovia mojich skutkov, aby som mohla vo všetkom plniť dokonalú vôľu Najvyššieho, uspokojovať svätých kňazov, poslúchať svoje učiteľky a spoločníčky." A obrátiac sa najmä k tým, o ktorých som sa vyššie zmienila ako o dvanástich anjeloch Apokalypsy, povedala im: "A vás, moji vyslanci, prosím, ak vám to dovolí Všemohúci, aby ste išli a potešili mojich svätých rodičov v ich zármutku a opustenosti."

430. Medzitým, čo dvanásť anjelov vykonávalo Jej prianie, Mária zotrvala s ostatnými anjelmi v nebeskom rozhovore. Začala cítiť nadprirodzený účinok veľkej moci a sladkosti, ktoré Ju oduševňovali a povznášali do žiaru extázy a Najvyšší ihneď nariadil serafínom, aby Jej pomáhali pri osvecovaní a príprave Jej najsvätejšej duše. Okamžite Ju naplnilo božské svetlo a sila, ktorá zdokonalila a prispôsobila Jej schopnosti k tajomstvám, ktoré Jej teraz mali byť ukázané. Takto pripravené a sprevádzané Jej a mnohými inými svätými anjelmi uprostred žiariacich zástupov bolo nebeské dieťa s telom i dušou vynesené do najvyššieho neba, kde Ho s primeranou dobrotivosťou a radosťou prijala Najsvätejšia Trojica. S hlbokou úctou a pokorou padla pred najmocnejším a najvyšším Pánom na svoju tvár, ako to obyčajne robievala vo všetkých svojich videniach. Potom Ju nové účinky božského svetla opäť premenili tak, že priamym nazeraním videla samého Boha z tváre do tváre. Toto bolo po druhý raz v prvých troch rokoch Jej života, že sa Jej Boh ukázal priamym spôsobom.

431. Žiaden ľudský jazyk, alebo akákoľvek rozumová schopnosť nikdy nemôže popísať účinky tohoto videnia a podieľanie sa na Božskej podstate. Božská Osoba Otca hovorila k budúcej Matke svojho Syna: "Holubička moja, milá moja, prajem si, aby si videla poklady mojej nezmeniteľnej Bytosti a nekonečnej dokonalosti a tiež poznala skryté dary určené pre duše, ktoré som vyvolil za dedičov svojej slávy a ktoré sú vyslobodené krvou a životom Baránka. Pozri, Dcéra moja, aký som štedrý ku svojim tvorom, ktorí ma poznajú a milujú; aký pravdivý vo svojich slovách, verný vo svojich sľuboch, aký mocný a obdivuhodný o svojich dielach. Pozoruj, Nevesta moja, ako je nevýslovne pravdivé, že kto ma na-

sleduje, nechodí vo tme. Prajem si, aby si ty, moja jediná vyvolená, bola očitou svedkyňou tých pokladov, ktoré mám v zásobe pre povýšenie pokorných, obohatenie chudobných, vyvýšenie utlačovaných a ako odmenu za všetko, čo smrteľní ľudia konajú a trpia pre moje Meno."

432. V tomto videní Božstva boli svätému dieťaťu ukázané aj iné veľké tajomstvá, lebo ako je nekonečný predmet ukázaný duši v takom opakovanom nazeranom videní, tak ten, ktorý ostáva na videnie, bude vždy nekonečný a bude vzbudzovať väčší a väčší obdiv a lásku v tom, kto ním bol obdarený. Najsvätejšia Mária odpovedala Pánovi slovami: "Najvyšší, zvrchovaný a večný Bože, nepochopiteľný si vo svojej skvelosti, prehojný v bohatstve, nevysloviteľný v tajomstvách, nanajvýš verný vo svojich sľuboch, pravdovravný v slovách, najdokonalejší vo svojich dielach, lebo Ty si Pán, nekonečný a večný vo svojej podstate a dokonalosti. Čo však, najvyšší Pane, si má moja maličkosť počať pred tvárou Tvojej velebnosti? Uznávam, že som nehodná pozrieť na Tvoju veľkosť, predsa však veľmi potrebujem Tvoju pozornosť. V Tvojej prítomnosti, Pane, všetko tvorstvo je ako nič. Čo mám robiť ja, Tvoja služobnica, keď som iba prach? Splň na mne všetky svoje žiadosti a priania; a keď ťažkosti a prenasledovania, pokora a tichosť, ktoré smrteľníci trpezlivo znášajú, sú v Tvojich očiach také vzácne, nedopusť, o Milý môj, aby som bola pripravená o taký bohatý poklad a záruku Tvojej lásky. Ale čo sa týka zásluh za tie utrpenia, tie daj svojim služobníkom a priateľom, ktorí ich viac zasluhujú ako ja, lebo ja som ešte nepracovala v Tvojej službe a pre Tvoje zaľúbenie."

433. Najvyšší bol veľmi potešený žiadosťou nebeského dieťaťa a dal Jej na vedomie, že cez celý život bude trpieť a pracovať pre Jeho lásku, ale nezjavil Jej poriadok a spôsob, akým to dopustí. Nebeská Kráľovná vzdala vďaky za to dobrodenie a požehnanie, že Ju vyvolil na prácu a utrpenie pre slávu Božieho Mena. Horela túžbou, aby si zaistila také dobro a prosila Boha, aby Jej dovolil v Jeho prítomnosti urobiť štyri sľuby: čistotu, chudobu, poslušnosť a ustavičné uzavretie v chráme, do ktorého Ju povolal. Na túto žiadosť Jej Pán odpovedal: "Nevesta moja, moje myšlienky sa povznášajú nad všetko, čo je stvorené, a ty, moja vyvolená, ešte nevieš, čo sa ti v živote prihodí a ešte nerozumieš, prečo nie je možné úplne splniť tvoju horlivú žiadosť, na ktorú teraz pomýšľaš. Sľub čistoty dovoľujem a prajem si, aby si ho vykonala; prajem si, aby si sa od tohoto okamihu zriekla pozemského bohatstva. Tiež chcem, aby si - nakoľko je možné - zachovávala aj to, čo sa týka ostatných sľubov tak, ako by si ich vykonala. Tvoja túžba sa splní cez mnohé iné panny v blížiacom sa zákone milosti; pretože v snahe, aby nasledovali teba a slúžili mne, vykonali

tie isté sľuby a budú žiť spoločne v komunite a budeš Matkou mnohých dcér."

434. Presväté dieťa potom v prítomnosti Pána urobilo sľub čistoty a v ostatných sľuboch, bez toho, aby sa viazala, zriekla sa všetkej náklonnosti k pozemským a stvoreným veciam. Okrem toho urobila predsavzatie, že z lásky k Bohu bude poslúchať všetkých tvorov. V plnení týchto predsavzatí bola oveľa presnejšia, horlivejšia a vernejšia ako tí, ktorí tie sľuby urobili alebo urobia. Po tomto hneď to jasné a priame nazeranie na Boha prestalo, ale Ona nebola hneď navrátená svetu. Bola ponechaná v najvyššom nebi a požívala iné obrazné videnie Pána v stave nižšieho vytrženia a v spojení s týmto videla iné tajomstvá.

435. V tomto druhoradom obraznom videní niektorí zo serafínov, ktorí sú najbližšie pri Pánovi, pristúpili k Nej a na Jeho rozkaz obliekli a ozdobili Ju takto: Predovšetkým Jej zmysly boli osvietené jasným svetlom, ktoré ich naplnilo milosťou a krásou. Potom Ju zaodiali plášťom, či tunikou neobyčajného lesku a krásy, opásali Ju opaskom z rôznofarebných a priehľadných nádherne žiariacich drahokamov, ktoré Ju zdobili nad ľudské pochopenie a naznačovali nepoškvrnenú čistotu a rôzne hrdinské cnosti Jej duše. Dali Jej tiež náhrdelník neopísateľnej krásy, na ktorom boli tri veľké drahokamy značiace tri veľké cnosti, vieru, nádej a lásku; tento náhrdelník Jej dali okolo krku a nechali padať na prsia, akoby ukazoval, že tam je sídlo tých vzácnych cností. Ozdobili tiež Jej ruky siedmimi prsteňmi nevídanej krásy, čím chcel Duch Svätý oznámiť, že Ju v najvyššom stupni obohatil svojimi darmi. K všetkému tomu Najsvätejšia Trojica korunovala Jej hlavu kráľovským diadémom (čelenkou) z prevzácneho materiálu povysádzaným najdrahšími kameňmi a tým Ju ustanovil za svoju Nevestu a Cisárovnú neba. Na potvrdenie toho biele žiariace rúcho bolo ozdobené písmenami či znakmi z najčistejšieho a najviac trblietavého zlata oznamujúce: Mária, Dcéra večného Otca, Nevesta Ducha Svätého a Matka pravého Svetla. Tomuto poslednému menu či titulu nebeská Pani nerozumela, anjeli však, ktorí pomáhali pri týchto nových zvláštnych obradoch, mu rozumeli a unesení obdivom chválili Autora, ktorý Jej to meno dal. Nakoniec sa pozornosť všetkých anjelských duchov obrátila k Najvyššiemu a od trónu Najsvätejšej Trojice vychádzal hlas, ktorý oslovil najsvätejšiu Máriu a hovoril Jej: "Ty budeš na veky našou Nevestou, našou milovanou a vyvolenou zo všetkých tvorov; anjeli ti budú slúžiť a všetky národy ťa budú nazývať blahoslavenou." (Lk 1,48).

436. Keď malá Vládkyňa bola takto odiata dvorným šatom Božstva, slávilo sa potom také slávne a obdivuhodné zasnúbenie, aké nikdy nemohlo prísť na myseľ ani tým najvyšším cherubínom a serafínom, lebo Naj-

vyšší Ju prijal ako svoju jedinú Nevestu a udelil Jej najvyššiu hodnosť, akú tvor môže dostať. Uložil v Nej svoje Božstvo v osobe Slova a s Ním všetky poklady milostí prináležiacich takému vysokému postaveniu. Zatiaľ najpokornejšia z pokorných topila sa v priepasti lásky a obdivu, ktoré v Nej spôsobili tieto výsady a dobrodenia a prehovorila za prítomnosti Pána; "Najvyšší Kráľu a nevystihnuteľný Bože, kto si Ty a kto som ja, že Tvoja blahosklonnosť zhliadla na mňa, ktorá som iba prach nehodný takého milosrdenstva? Vidiac v Tebe, Pane môj, ako v jasnom zrkadle, Tvoju nezmeniteľnú podstatu, vidím a poznám neomylne svoju nízkosť a biednosť, obdivujem Tvoju veľkosť a pohŕdam svojou ničotou. Pri pohľade na Teba som zničená a stratená v úžase, že nekonečná Velebnosť sa skláňa k takému nízkemu červíkovi, ktorý zasluhuje iba zabudnutie a pohŕdanie všetkých tvorov. Ó, Pane, moje jediné dobro, aký si zvelebený a vyvýšený v tomto čine! Aký úžas si spôsobil cezo mňa u anjelov, ktorí poznávajú Tvoju nekonečnú štedrosť, veľkomyselnosť a milosrdenstvo v tom, že dvíhaš z prachu tú, ktorá je taká chudobná a staviaš ju medzi kniežatá (Ž 112,7)! Prijímam Ťa, ó Kráľu a Pane môj, za svojho Ženícha a ponúkam sa Ti za otrokyňu. Nedopusť, aby sa môj rozum zaoberal niečím iným, alebo aby si moja pamäť zachovala nejaký iný obraz a moja vôľa hľadala nejaký iný predmet zaľúbenia okrem Teba, moje najvyššie dobro, moja pravá a jediná Láska. Nech moje oči nepozerajú na ľudských tvorov a moje schopnosti a zmysly nech si nevšímajú nič okrem Teba a toho, čo Tvoja Velebnosť nariadi. Ty jediný pre Tvoju nevestu a ona iba pre Teba, nezmeniteľné a večné dobro."

437. Najvyšší prijal s nevýslovným zaľúbením toto zvolenie najvyššej Kňažnej na uzavretie nového zasnúbenia s Jej presvätou dušou. Vylial na Ňu všetky poklady svojich milostí a moci ako na svoju pravú Nevestu a Paniu všetkého tvorstva, poučil Ju, aby žiadala čokoľvek podľa svojho priania a uistil Ju, že Jej nič neodoprie. Táto najpokornejšia Holubička ihneď s najvrúcnejšou láskou začala prosiť Pána, aby poslal na svet svojho Jednorodeného ako liek pre smrteľných ľudí; aby všetkých ľudí povolal k pravému poznaniu jeho Božstva; aby Jej prirodzení rodičia, Joachim a Anna, obdržali viac darov z Jeho pravice; aby chudobných a zarmútených potešil a posilnil v ich ťažkostiach a v nej aby sa splnila dobroľúbezná vôľa Božia. Toto boli niektoré z naliehavejších žiadostí, ktoré nová Snúbenka predniesla pri tejto príležitosti Najsvätejšej Trojici. A všetky anjelské zástupy spievali nové piesne obdivu na chválu Najvyššieho, zatiaľ čo pri nebeskej hudbe anjeli, ktorých určil Najvyšší, niesli späť sväté dieťa z najvyššieho neba na jeho miesto v chráme, odkiaľ ho predtým odniesli.

438. Aby hneď uskutočnila, čo v prítomnosti Pána sľúbila, išla k svojej učiteľke a ponúkla jej všetko, čo Jej matka, svätá Anna, zanechala pre Jej pohodlie a zaopatrenie, okrem niekoľkých kníh a šiat. Žiadala ju, aby to rozdala chudobným, alebo použila na akýkoľvek iný účel podľa svojho priania a Jej aby nariadila, čo a ako má robiť. Obozretná žena (ktorou bola, ako som už povedala, prorokyňa Anna) vedená božským vnuknutím schválila a prijala túto ponuku krásneho dieťaťa a ponechala Ju celkom chudobnú a zbavenú všetkého, okrem šiat, ktoré mala na sebe. Rozhodla sa, že sa bude o Ňu starať zvláštnym spôsobom ako o opustenú a chudobnú. Všetky ostatné dievčatá mali peniaze na bežné výdavky a istý obnos určený na zaobstaranie šatstva a na iné potreby a drobné výdavky podľa ich priania.

439. Svätá žena sa najprv poradila s najvyšším kňazom a potom dala svojmu najmilšiemu dieťaťu životné pravidlá. Takto Kňažná a Pani všetkého tvorstva zbaviac sa všetkého a odovzdajúc sa získala úplnú slobodu a odlúčenosť od všetkých tvorov i od seba samej a nemala ani nežiadala nič iné, iba jedine najvrúcnejšiu lásku k Bohu a svoje vlastné poníženie a pokorenie. - Vyznávam svoju veľkú nevedomosť, biednosť a nepatrnosť, pre ktoré som úplne nehodná vysvetľovať také nadprirodzené a skryté tajomstvá. Lebo čo môže povedať taká neužitočná a biedna žena, kde skúsené jazyky múdrych a veda i láska najvyšších cherubínov a serafínov sú nútené mlčať? Keby ma poslušnosť neospravedlňovala, viem, ako veľmi by som sa takým pokusom previnila proti veľkosti týchto tajomstiev. Avšak i pri tejto poslušnosti sa trasiem a obávam, že to, čo som pre nevedomosť vynechala, je možno väčšie, a to, čo viem a hovorím, je bezvýznamnejšia časť všetkých tých tajomstiev a činov tohoto Mesta Božieho, najsvätejšej Márie.

Poučenie najsvätejšej Panny Márie

440. Dcéra moja, medzi veľké a nevýslovné milosti, ktoré mi Všemohúci v živote udelil, patrila i tá, ktorú si poznala a popísala, lebo týmto jasným videním Božstva a Jeho nevystihnuteľnej podstaty som získala vedomosti o najskrytejších záhadách a tajomstvách a v tom ozdobení a zasnúbení som obdržala preveľké požehnania a cítila som sladkosť Božieho pôsobenia v mojej duši. Moja túžba, aby som urobila tie štyri sľuby chudoby, poslušnosti, čistoty a uzavretia či odlúčenosti sa Pánovi veľmi ľúbili a tým som si zaslúžila, že bohabojní v Cirkvi a v zákone milosti sú priťahovaní, aby žili s týmito sľubmi, ako sa to v prítomnosti robí. Bol to začiatok toho, čo vy, rehoľníci, teraz robíte, keď plníte slová Dávidove v štyridsiatom štvrtom žalme: "Za ňou privedené budú ku Kráľovi

panny"; lebo Pán ustanovil, aby moje túžby boli základom rehoľného života a zákona evanjelia. Úplne a dokonale som zachovávala všetko, čom som Pánovi ponúkla, nakoľko to v mojom životnom stave bolo možné; nikdy som nepozrela na tvár muža ani na môjho manžela Jozefa, ani na tváre anjelov, keď sa mi zjavili v ľudskej podobe, hoci som ich všetkých videla a poznala v Bohu. Nikdy som nemala žiadnu náklonnosť k niektorému tvorovi, či rozumnému alebo nerozumnému, alebo k akejkoľvek ľudskej činnosti a snahám. Vo všetkých týchto veciach ma riadil Najvyšší, buď priamo On sám, alebo nepriamo poslušnosťou, ktorej som sa ochotne podrobovala.

441. Nezabúdaj, moja najdrahšia, že rehoľný stav ustanovil a posvätil Najvyšší, aby sa zachovávalo učenie o kresťanskej dokonalosti a pre blízke napodobnenie života môjho Syna; preto tie duše, ktoré v rehoľnom živote sú pohrúžené do ospalej nedbalosti voči svojmu veľkému požehnaniu a vedú ľahostajnejší a voľnejší život ako mnohí ľudia vo svete, sú predmetom veľkého hnevu Pána a očakáva ich prísnejší súd a trest ako ostatných. Tiež satan, starý a ľstivý had, vynakladá viac úsilia vo svojich pokusoch na premoženie rehoľníkov a rehoľníc ako na všetkých ostatných ľudí vo svete; a keď niektorá rehoľná osoba klesne, celé peklo pracuje s tou najväčšou úzkostlivosťou a opatrnosťou, aby jej zabránilo použiť niektorý z mnohých prostriedkov, ktorý rehoľný stav poskytuje pre povstanie, ako je napríklad poslušnosť, sväté cvičenia a časté používanie sviatostí. Aby takejto rehoľnej osobe všetky lieky urobil neužitočnými a neúčinnými, nepriateľ používa tak mnoho ľstivých osídiel, že by to každého naplnilo hrôzou, keby to videl. Predsa však veľa z toho možno poznať z konania a ľstí, ktorými sa nedbalá rehoľná duša snaží brániť svoju ochabnutosť a ospravedlňuje ju zdanlivo dobrými dôvodmi, ak sa už neprejavuje neposlušnosťou alebo ešte aj väčšími neporiadkami a pokleskami.

442. Preto buď opatrná, dcéra moja, a obávaj sa takého hrozného nebezpečenstva. Pozdvihuj sa nad seba s pomocou Božskej milosti a nikdy nedovoľ, aby tvoja vôľa súhlasila s nejakou nezriadenou náklonnosťou alebo hnutím. Prajem si, aby si sa všetkými silami snažila o odumieranie svojich vášní, a tak sa stala úplne duchovná. Aby si uhasila v sebe všetko, čo je pozemské a mohla dospieť k anjelskému životu a vzťahom. Aby si si zaslúžila meno nevesty Kristovej, musíš prekročiť medze a oblasť ľudskej bytosti a povzniesť sa do iného stavu a božskej existencie. Hoci si iba zemou, musíš byť zemou požehnanou, bez tŕňov vášní, takou, ktorej všetko ovocie je pre jej Pána a Majstra. Ak je tvojím Ženíchom ten najvyšší a najmocnejší Pán, ktorý je Kráľ kráľov, považuj

pod svoju dôstojnosť, aby si obracala oči a tým viac srdce k takým biednym otrokom, ako sú ľudskí tvorovia, lebo i anjeli ťa milujú a ctia pre tvoju dôstojnosť ako nevestu Najvyššieho. Keď aj u ľudí sa pokladá za opovážlivú a bezmednú drzosť, ak si nízky človek dovolí uprieť žiadostivý pohľad na princovu nevestu, aký by to bol potom zločin upierať ho na nevestu nebeského a všemohúceho Kráľa? A nebol by to menší zločin, keby ona sama prijímala a dovoľovala takú dôvernosť. Uváž to a nepochybuj, že trest pripravený za taký hriech je hrozný nad pomyslenie; neukazujem ti ho viditeľne, aby si vari vo svojej slabosti nezahynula. Očakávam, že moje poučenia postačia, aby ťa pohli zachovávať všetko, čo ti radím a ako moja učeníčka ma budeš zo všetkých síl napodobňovať. Dbaj tiež na to, aby si toto naučenie pripomínala svojim sestrám a dozeraj na to, aby podľa neho žili.

443. Pani moja a najláskavejšia Kráľovná, s radostnou dušou počúvam Tvoje najsladšie slová, také plné ducha a života a prajem si ich zapísať do vnútra svojho srdca spolu s milosťami Tvojho najsvätejšieho Syna, o ktoré prosím, aby si ráčila pre mňa dosiahnuť. Ak mi dovolíš, budem hovoriť v Tvojej prítomnosti ako nevedomá učeníčka so svojou Paňou a Učiteľkou. Žiadam si, ó Matka a moja Ochrankyňa, hoci som taká nehodná a chabá plniť tie štyri sľuby môjho povolania podľa Tvojich rozkazov a mojej povinnosti a hoci som v tom taká nehodná a nedbalá; predsa Ťa prosím, daj mi úplnejšie poučenie, ktoré by ma viedlo a ukazovalo plnenie tejto povinnosti a doplňovalo tieto sľuby, ktoré si vložila do môjho srdca.

K a p i t o l a 3

Poučenie o rehoľných sľuboch, ktoré mi udelila nebeská Kráľovná

444. Moja drahá dcéra, neodopriem ti svoje poučenie, o ktoré si ma žiadala s túžbou uskutočniť ho; ale prijmi ho s uznalou a zbožnou mysľou ochotnou nasledovať ho skutkom. Múdry muž hovorí: "Syn môj, ak si sa zaručil za blížneho svojho a dal si ruku za cudzieho človeka, padol si do klepca slov svojich úst a lapil si sa v slovách svojich úst." (Prísl 6,1). Podľa toho ten, kto urobil sľub Bohu, zaviazal svoju vlastnú vôľu, takže už nemôže slobodne konať, jedine podľa vôle a riadenia Toho, komu sa zaviazal; lebo je spútaný slovami svojich úst, vyslovenými pri skladaní sľubov. Pred zložením sľubov mal v rukách voľbu svojej cesty; ale keď sa

raz zaviazal, nech si pamätá, že úplne stratil slobodu a odovzdal sa Bohu vo svojich predstavených. Celá skaza alebo záchrana duší závisí od používania ich slobodnej vôle. Ale pretože väčšina ľudí ju užíva zle a pre svoje zatratenie, Najvyšší založil rehoľný život pod svätými sľubmi. Tak tvor jediným použitím svojej slobody pre vykonanie dokonalej a múdrej voľby môže Božej velebnosti odovzdať tú slobodu, ktorá tak mnohých prevráti, ak ostáva slobodná a nespútaná vo svojej voľbe.

445. Týmito sľubmi je šťastne stratená sloboda konať zlo a zaistená sloboda konať dobro. Je to ako uzda, ktorá odvádza od nebezpečenstva a vedie na rovnú a bezpečnú cestu. Duša je vyslobodená z otroctva a poddanosti vášní a získava nad nimi novú moc, zaujme miesto ako pani a kráľovná vo vláde svojho kráľovstva a ostáva poddaná iba zákonu milosti a vnuknutiam Ducha Svätého. Ak používa celú svoju vôľu jedine na plnenie všetkého toho, čo sľúbila Bohu, Duch Svätý ju bude ovládať a riadiť všetko jej konanie. Tvor tým prechádza z postavenia a stavu otroka do stavu dieťaťa Božieho, z pozemského k anjelskému životu, pretože skazenosť a zlé účinky hriechu nemôžu prejavovať celú svoju silu. Nie je možné, aby si v tomto pozemskom živote mohla vypočítať alebo pochopiť aké a ako mnoho je tých požehnaní a pokladov, ktoré si zhromažďujú tie duše, ktoré zo všetkých síl a všetkou túžbou sa snažia dokonale zachovávať rehoľné sľuby. Preto ťa uisťujem, moja najdrahšia, že tí, ktorí sú dokonalí a presní vo svojich rehoľných povinnostiach, môžu sa vyrovnať, ba i predísť v zásluhách mučeníkov.

446. Dcéra moja, ty si šťastne začala zhromažďovať tieto požehnania v ten deň, keď si si vyvolila lepšiu stránku; ale pamätaj si dobre, že si sa zaviazala večnému a mocnému Bohu, ktorému sú zjavné i najvnútornejšie tajnosti tvojho srdca. Ak je nízke a ošklivé podvádzať a klamať ľudí v čestných sľuboch, aké je to potom ohavné byť neverným Bohu v najčestnejších a svätých sľuboch? Ako Tvoj Stvoriteľ, Zachovávateľ a Dobrodinec požaduje tvoju vďačnosť; ako Otec tvoju úctu; ako Ženích tvoju vernosť; ako Priateľ priateľské styky; ako najviac Verný mal by podnecovať tvoju vieru a nádej; ako najvyššie a večné Dobro mal by mať tvoju lásku; ako Všemohúci mal by mať celú tvoju poslušnosť; ako najspravodlivejší Sudca, mal by v tebe vzbudzovať pokornú a svätú bázeň. Proti všetkým týmto príslušnostiam a mnohým iným sa dopúšťaš vierolomnej zrady, keď nedbáš alebo otáľaš vykonať to, čo si podľa svojho stavu sľúbila. A ak pri všetkých rehoľniciach, ktoré sa zaviazali k duchovnému životu, je takým ohavným a hrozným zneuctením nazývať sa nevestami Kristovými a pritom žiť ako členky a otrokyne diablove, o čo ohavnejšie by to bolo u teba, veď si obdržala oveľa viac než ony všetky a preto

by si mala všetky predstihnúť v láske a snahe splácať tie neobyčajné dary a milosti.

447. Uváž, ó duša, aká odporná by si bola pre túto chybu v očiach Pána i mojich a všetkých anjelov a svätých, lebo my všetci sme svedkami lásky a vernosti, ktorú ti preukázal ako štedrý, milujúci a verný Ženích. Varuj sa teda z celého srdca, aby si ho urážala či v malých alebo veľkých veciach; nenúť Ho, aby ťa opustil a vydal zvieraciemu neporiadku hriechu; veď vieš, že toto by bolo väčším nešťastím a trestom, než keby ťa vydal dravým živlom alebo zúrivosti všetkých divokých zvierat alebo i besneniu diablov. Keby si všetko toto malo na tebe vyliať svoju zlosť a keby ťa svet zahrnul všetkými trestami a urážkami, to všetko by Ti menej uškodilo ako jeden všedný hriech proti Bohu, ktorému si povinná slúžiť a milovať Ho vo všetkom a cez všetko. Žiadny trest tohoto života nie je taký hrozný ako hriech; lebo každý iný trest končí smrťou, ale vina hriechu a s ňou i trest môžu byť večné.

448. Každý trest a útrapy tohoto života naplňujú smrteľníkov strachom a hrôzou iba preto, že pôsobia na zmysly, cez ktoré prichádzajú s útrapami do úzkeho styku, ale vina hriechu na zmysly nepôsobí, ani ľudí nenaplňuje hrôzou. Ľudí úplne zaujmú viditeľné veci, a preto prehliadajú (nedovidia) konečné následky hriechu, ktorým je večný trest v pekle. Hoci je toto akoby nasiaknuté a nerozlučne spojené s hriechom, ľudské srdce sa stáva ťažkopádne a lenivé, býva ako otupené a bez rozumu vo svojej hriešnosti, pretože to teraz svojimi zmyslami necíti. Hoci sa to môže vidieť a cítiť prostredníctvom viery, táto sama ostáva ľahostajná a mŕtva, ako by jej vôbec nič nechýbalo. Ó, prenešťastná zaslepenosť smrteľníkov! Ó, strnulá nedbalosť, ktorá zvieraš v klame tak veľa duší schopných rozumu a slávy! Niet dostatočných slov alebo viet na popísaniu tohoto hrozného a ohromujúceho nebezpečenstva. Dcéra moja, náhli sa a so svätou bázňou utekaj pred takým nešťastným stavom a prenechávaj sa radšej všetkým útrapám a mukám života, ktoré čoskoro pominú, než aby si sa vydala takémuto nebezpečenstvu; nič ti nebude chýbať, ak nestratíš Boha. Mocným prostriedkom k tvojej záchrane bude presvedčenie, že ty v tvojom stave sa nemáš prehrešiť ani malým hriechom; veľmi sa obávaj malých vecí, lebo keď sa nevšímajú malé chyby, z toho Najvyšší poznáva, že ľudské srdce privoláva iné, väčšie. To nie je čistá láska, ktorá sa kvôli milovanému nevyvaruje každého zneľúbenia.

449. Rehoľné duše majú vo svojich túžbach zachovávať tento poriadok: aby sa snažili presne plniť povinnosti svojich sľubov a všetkých cností, ktoré sú s nimi spojené. A len potom, až na druhom mieste sa môžu zamestnávať dobrovoľnými cvičeniami, takými, ktoré menujeme

neprikázané. Niektoré duše zvedené diablom, aby sa oddávali nemiernej horlivosti po dokonalosti, obyčajne prevracajú tento poriadok; tak zatiaľ čo zanedbávajú vážne povinnosti svojho stavu, dychtia po tom, aby si pridávali iné, dobrovoľné cvičenia a úkony, ktoré sú obyčajne málo prospešné, alebo pochádzajú od ducha domýšľavosti a zvláštnostkárstva. Tajne si žiadajú, aby sa na ne pozeralo ako na vynikajúce v horlivosti, zatiaľ však v skutočnosti sú veľmi ďaleko od začiatku dokonalosti. Neprajem si vidieť na tebe takú trestuhodnú chybu; najprv plň všetky povinnosti, ktoré ti ukladajú tvoje sľuby a život komunity a potom si môžeš pridať, čo môžeš podľa svojich možností a vnuknutia Božej milosti. Toto spoločne okrášli tvoju dušu a urobí ju dokonalou v očiach Božích.

450. Sľub poslušnosti je v reholi najprednejší, lebo obsahuje úplné zrieknutie a zapretie vlastnej vôle. Týmto sľubom sa rehoľná osoba vzdáva akéhokoľvek rozhodovania alebo práva povedať: Ja chcem alebo nechcem, budem alebo nebudem robiť: to všetko odkladá a zrieka sa toho poslušnosťou, odovzdávajúc sa úplne do rúk svojich predstavených. Aby si túto povinnosť splnila, je nutné, aby si sa nepovažovala za múdru; nemysli si, že si dosiaľ paňou svojich chúťok, prianí a názorov, lebo pravá poslušnosť musí pochádzať z viery, takže rozkazy predstavených sú cenené, ctené a vykonávané bez akéhokoľvek skúmania alebo posudzovania. Preto teda, aby si poslúchala, považuj sa za bytosť bez úsudkov, bez vlastného života, bez práva hovoriť; ale musíš dovoliť, aby s tebou robili, čo chcú ako s mŕtvolou, iba živou, aby oddane vykonávala všetko, čo si prajú predstavení. Nikdy v mysli nepretriasaj, či máš splniť ich rozkaz alebo nie, ale iba premýšľaj, ako najlepšie by si vykonala, čo bolo rozkázané. Obetuj svoje náklonnosti a potláčaj všetky svoje chúťky a vášne. A keď takým účinným rozhodnutím odumrieš všetkým hnutiam svojho ja, nech poslušnosť je dušou a životom tvojich skutkov. Vôli predstavených musíš podrobiť a prispôsobiť celú svoju vôľu a všetku jej činnosť, všetky slová a skutky; nech sa stane tvojou modlitbou, aby si dokázala odložiť svoju bytosť a prijala inú, novú tak, aby nič nebolo tvoje, aby všetko v tebe bolo v poslušnosti bez odvrávania alebo odporu.

451. Pamätaj, že najdokonalejší spôsob poslušnosti je, keď sa vyvaruješ urážať predstaveného tým, že mu ukážeš svoj nesúhlas. Predstavený má vidieť ochotnú poslušnosť, ktorá ho presvedčí, že jeho rozkazy sa poslúchli bez odkladu, bez námietky alebo reptania, či slovami alebo gestom. Predstavení zastupujú Boha a ten, kto poslúcha svojich predstavených, poslúcha samotného Pána, ktorý je v nich a riadi ich a osvecuje tak, aby ich rozkazy slúžili duši na spásu. Keď ukážeme predstavenému pohŕdanie, vzťahuje sa na samého Boha, ktorý prostredníctvom predstave-

ných oznamuje svoju vôľu (Lk 10,16). Musíš byť presvedčená, že Boh ich povzbudzuje k hovoru a ich slová sú slová samého Všemohúceho. Dcéra moja, snaž sa byť poslušná, aby si mohla hovoriť o víťazstvách (Prísl 21,28); neboj sa poslúchať, lebo to je bezpečná cesta, natoľko istá, že Boh na súdny deň nebude brať do úvahy chyby poslušných okrem toho vymaže aj iné hriechy s ohľadom na obete, ktoré priniesli poslušnosťou. Môj najsvätejší Syn obetoval svoje predrahé umučenie a smrť zo zvláštnej lásky k poslušným a získal im zvláštne práva na milosrdenstvo a milosť i zvláštne výsady pre úspech a dokonalosť vo všetkom, čo konajú z poslušnosti. I teraz, aby večného Otca uzmieril, pripomína Mu svoju poslušnosť až po smrť na kríži (Fil 2,8), a tak uzmieruje Otca s ľuďmi. Pretože sa mu ľúbila poslušnosť Abraháma i jeho syna Izáka, cítil sa povinný nielen zachrániť Izáka pred smrťou, keď osvedčil takú poslušnosť, ale učiniť ho predkom či pradedom vteleného Slova a vyvoliť ho za hlavu a začiatok veľkých požehnaní.

452. Sľub chudoby je veľkodušné zrieknutie sa a uvoľnenie od ťažkého bremena časných vecí. Je to úľava pre ducha, je to pomoc poskytnutá ľudskej slabosti, sloboda šľachetného srdca, ktoré sa snaží dosiahnuť večné a duchovné šťastie. Je to nasýtenie a hojnosť, ktorá zmierňuje smäd po pozemských pokladoch, a je to zvrchovanosť a vlastníctvo, v ktorom je založená najušľachtilejšia radosť zo všetkého bohatstva. Toto všetko, dcéra moja, a mnohé iné požehnania obsahuje dobrovoľná chudoba, ale o všetkom tom synovia sveta nevedia a sú o to olúpení práve preto, že sú milovníkmi pozemského bohatstva a nepriateľmi tejto svätej a bohatej chudoby. Nepozorujú, hoci trpia a cítia tú ťažkú váhu bohatstva, ktorá ich tlačí k zemi a ťahá až dovnútra, aby hľadali striebro a zlato s veľkou úzkosťou, bezsennosťou v práci a pote, akoby ani neboli ľudia, ale divoká zver, ktorá nevie, čo trpí a robí. A keď sú takí obťažení pred získaním bohatstva, o čo viac ich ťaží, keď ho dosiahnu? Nech to dosvedčia tie početné zástupy, ktoré i so svojím bremenom padli do pekla; nech dosvedčia ich nespočetné starosti o zachovanie ich bohatstva a ešte viac tie neznesiteľné zákony, ktoré bohatstvo a tí, ktorí ním vládnu, svetu podstrčili, čo sa vyžaduje pre zachovanie bohatstva!

453. Keď na jednej strane majetok dusí ducha a tyransky ho v jeho slabosti utláča, ak prekáža najvzácnejšej výsade duše, hľadaniu večných dobier a Boha samého, je naproti tomu isté, že dobrovoľná chudoba navracia človeku urodzenosť jeho stavu a oslobodzujúc ho od biednej služobnosti navracia mu jeho vzácnu slobodu a nadvládu nad všetkými vecami. Duša nie je nikdy viac paňou, ako keď všetkými vecami opovrhuje, a len vtedy má pevnejšiu nadvládu a lepšie používa bohatstvo, keď ho

rozdá alebo ho dobrovoľne opustí; iba tak býva jej túžba po ňom uspokojená, keď oň nestojí. Potom je srdce od všetkého oslobodené a stane sa voľné a schopné prijímať Božské poklady, ktoré jej potom Stvoriteľ poskytuje takmer nekonečnou mierou.

454. Dcéra moja, prajem si, aby si usilovne študovala túto božskú filozofiu a vedu, na ktorú svet zabúda; a nie iba svet, ale i mnohé rehoľné duše, ktoré Bohu sľúbili chudobu. Veľký je božský hnev pre túto vinu a porušovateľov tohto sľubu stihne náhle ťažký a neočakávaný trest. Tým, že odkladali dobrovoľnú chudobu, odcudzili sa duchu Krista, môjho najsvätejšieho Syna i všetkému tomu, čomu sme my prišli učiť ľudí v odriekaní a chudobe. Oni to síce teraz necítia, lebo Sudca mešká a oni sa tešia hojnosti, po ktorej túžili; ale na súde ich rozdrví a poľaká prísnosť trestu väčšieho ako očakávali, na aký si pomysleli, alebo si predstavili pri svojom zabúdaní na božskú spravodlivosť.

455. Dočasné statky stvoril Najvyšší iba pre zachovanie života; keď sa nimi dosiahne tento cieľ, ich potreba tým končí. A pretože táto potreba je obmedzená, rýchle a ľahko uspokojená, nie je žiadna príčina, aby starosť o nesmrteľnú dušu bola iba chvíľková a dočasná, kým hlad po bohatstve, taký trvalý a neprestávajúci, ako je to u ľudí zvykom. Je to vrchol ľudskej prevrátenosti, keď sa zamieňa účel za prostriedok v takej dôležitej a nutnej záležitosti, takže človek venuje všetok svoj čas, všetku pozornosť, všetko napínanie síl a rozumového nadania iba pre život svojho tela, ktorého trvanie ani koniec nepozná a naproti tomu z mnohých rokov svojho života dopraje svojej úbohej duši iba jednu hodinu a to veľmi často až tú poslednú a najhoršiu z celého svojho života.

456. Preto využi, moja najdrahšia dcéra, to pravé osvietenie, ktorým ti Najvyšší otvoril oči takej nebezpečnej chybe. Zriekni sa všetkej záľuby a náklonnosti k pozemským veciam; ani pod zámienkou potreby a chudoby tvojho kláštora nebuď príliš starostlivá o zaopatrenie vecí užívaných pre zachovanie života. O obyčajné veci sa staraj tak, aby si nebola znepokojená, keď nemôžeš dosiahnuť to, čo si praješ; a nech sa tak deje bez nezriadenej náklonnosti, i keď si niečo praješ pre službu Božiu; preto si musíš pamätať, že tvoja láska k Bohu bude o toľko menšia, o koľko je väčší počet vecí, ktoré miluješ zároveň s Ním. Veľkého majetku sa musíš zriekať ako zbytočného; nepotrebuješ ho a je to zločin, keď ho držíš bezúčelne; aj to málo, čo potrebuješ, máš si iba málo vážiť; bola by to veľká chyba, keby si obťažovala srdce tým, čo nemá cenu, ale predsa môže mnoho prekážať. Ak máš všetko, čo podľa tvojho odhadu postačí pre ľudské potreby, vtedy v skutočnosti nie si chudobná; lebo byť chudobným v pravom slova zmysle znamená: mať menej, než je potrebné. Tí, ktorým

nič nechýba sa nazývajú boháčmi. Mať viac než je potrebné spôsobuje nepokoj a trápenie ducha; žiadať si alebo hľadať to, čo nepotrebujeme, bola by chudoba bez pokoja a spokojnosti.

457. Chcem, aby si mala takú slobodu ducha, aby si k ničomu nepriľnula, či je to veľké alebo malé, zbytočné alebo potrebné. Z vecí, ktoré sú potrebné pre ľudský život, prijímaj iba toľko, koľko je potrebné, aby sa predišlo smrti alebo neslušnosti. Šaty nech sú čo najchudobnejšie a hoci i zaplátané, len keď ťa stačia zakryť; a z pokrmov si vyberaj to, čo je najhrubšie, neuspokojuj svoje zvláštne rozmary chuti, ba žiadaj to, čo je nechutné, aby ti schválne podávali to, čo je odporné a bola si zbavená toho, čo si chuť žiada a tak hľadala vo všetkom najvyššiu dokonalosť.

458. Sľub čistoty zahrňuje čistotu tela i duše; táto sa ľahko stratí a potom je to ťažké, niekedy, podľa spôsobu straty, i nemožné napraviť. Tento veľký poklad je uložený v hrade, ktorý má veľa brán a otvorov a ak nie sú všetky dobre strážené a chránené, poklad je v nebezpečenstve. Dcéra moja, aby si dokonale zachovala tento sľub, je potrebné uzavrieť nezrušiteľnú zmluvu so zmyslami, že ich budeme používať iba v zhode s vnuknutím rozumu a na slávu Stvoriteľa. Keď sú umŕtvené zmysly, potom sa ľahko premôžu nepriatelia, ktorí zvíťazia nad tebou iba prostredníctvom zmyslov; lebo žiadne myšlienky sa neopakujú, ani sa neprebúdzajú k činnosti, ak ich neživia a nepodnecujú obrazy a dojmy vpustené vonkajšími zmyslami. Za žiadnych okolností sa nedotýkaj, ani na nikoho nepozeraj alebo nehovor s niekým, či s mužom alebo ženou tak, aby ti ich podoba utkvela v predstavivosti. Táto opatrnosť, ktorú ti prikazujem, bude strážiť čistotu, akú od Teba požadujem. Ak kvôli láske alebo z poslušnosti si nútená s nimi hovoriť (lebo iba tieto cnosti sú dostatočné príčiny pre stýkanie sa s tvormi), rob to so všetkou vážnosťou, skromnosťou a opatrnosťou.

459. Čo sa teba samej týka, ži tak, ako by si bola na zemi iba pútničkou a cudzinkou. Buď chudobná, umŕtvená, pracovitá, znášaj ťažkosti spojené s dočasnými vecami a nečakaj úľavu alebo útechu; buď ako ten, ktorý je mimo svojho domova a vlasti určený pre prácu a boj proti mocným nepriateľom. Pretože telo je strediskom slabosti a nebezpečenstva, patrí sa, aby si opatrne odopierala prirodzené chúťky a iným pokušeniam satanovým. Povznes sa nad seba a vyhľadaj si príbytok vysoko nad všetkým pozemským, aby si mohla žiť v tieni Toho, po ktorom túžiš (Veľp. 2,3) a pod ochranou ktorého budeš požívať pokoj a pravé občerstvenie. Oddaj sa celým srdcom Jeho čistej a svätej láske, nevšímaj si tvory, iba toľko, ak by ti pomohli a prinútili ťa, aby si milovala svojho Stvoriteľa a slúžila Mu; v každom inom prípade sa ich varuj.

460. Nemala by však chýbať žiadna cnosť osobe, ktorá sa zaväzuje rehoľnými sľubmi a je oprávnená nazývať sa nevestou Kristovou; predsa hlavne cnosť čistoty je tá, ktorá ju najviac činí chvályhodnou a podobnou jej Ženíchovi. Práve čistota ju robí duchovnou a vzďaľuje ju od svetskej skazenosti povyšujúc ju k anjelskému životu a k istej podobnosti Bohu samému. Táto cnosť krášli a zdobí všetky ostatné cnosti, povznáša telo k vyššiemu životu, osvecuje myseľ a v duši zachováva ušľachtilosť, ktorá ju povyšuje nad všetko porušiteľné. Pretože táto cnosť je zvláštnym ovocím vykúpenia, zaslúžené mojím Synom na kríži, kde zaplatil za hriechy sveta, preto Písmo sväté výslovne hovorí, že panny sprevádzajú a nasledujú Baránka (Zj 14,4).

461. Sľub uzavretia (klauzúry) je ochranným múrom čistoty a všetkých cností, ohrada, v ktorej sa živia a rozrastajú - je to výsada, ktorú udelilo nevestám Kristovým v katolíckej Cirkvi, ktorá ich oslobodzuje od obťažnej a nebezpečnej dane, akou sloboda sveta platí vládcovi jeho márností. Týmto sľubom rehoľníci žijú ako v bezpečnom prístave, zatiaľ čo iné duše sa plavia a zmietajú ich búrky nebezpečného mora. Keď je klauzúra spojená s toľkými výhodami, nemôžeme ju považovať za obmedzenie na malé miesto, lebo sa v ňom rehoľným osobám poskytuje široké pole cností, poznanie Boha, Jeho nekonečných dokonalostí, Jeho tajomstiev a Jeho dobrodení udelených ľuďom. Na takých veľkých priestranstvách sa môže rehoľníčka baviť i radovať; a iba keď jej chýba táto radosť, začína cítiť úzke uzavretie tejto najväčšej slobody. Ty, dcéra moja, nemaj žiadne iné ihrisko, ani si neprajem vidieť, aby si sa obmedzovala na také úzke hranice, ako je hoci celý viditeľný svet. Povznes sa k výšinám poznania a milovania Boha, kde nie sú žiadne hranice alebo medze, ktoré by ťa zdržovali a kde môžeš žiť v neobmedzenej slobode. Z tejto výšky budeš vidieť, aké malé, biedne a úbohé je všetko, čo je stvorené a aké je to úzke, aby to mohlo obsiahnúť tvoju dušu.

462. K potrebnej telesnej klauzúre pridaj tiež obmedzenie zmyslov, aby si preniknutá statočnosťou mohla zachovať vnútornú čistotu a pomocou tejto udržovať plameň ohňa svätyne (Lev. 6,12), ktorý musíš stále živiť a strážiť, aby nezhasol. Aby si mohla lepšie chrániť zmysly a získavať zo sľubu klauzúry, nepribližuj sa k bráne, ani k mriežke určenej pre hovor, ani k oknám, ba si ani nespomeň, že ich kláštor má, okrem prípadu, že by to vyžadovala zvláštna povinnosť alebo poslušnosť. Nič si nežiadaj a teda sa o nič nesnaž a nenamáhaj sa o to, čo nemáš dovolené žiadať si. V odlúčenosti, samote a bdelosti nájdeš pokoj. Tým mi spôsobíš radosť a získaš hojné ovocie aj odmenu lásky a milosti, po ktorej túžiš.

K a p i t o l a 4

O dokonalosti, s akou najsvätejšia Mária prežívala dni v chráme a aké cvičenia jej uložili

463. Teraz sa vráťme k nášmu nebeskému rozprávaniu. Keď toto presväté dieťa začalo posväcovať chrám svojou prítomnosťou a každodenným životom, rástlo zo dňa na deň v múdrosti a milosti pred Bohom i pred ľuďmi. Poznanie, ktoré som dostala o tom, čo mocná ruka Božia činila v tejto nebeskej Kňažnej v tých rokoch, ma stavia na breh veľkého, nezmerateľného mora a ponecháva ma stratenú v úžase a neistote, ako budem môcť vyplávať na také nesmierne more a dostať sa k určenému prístavu. Nútená som mnoho vynechať, čo by sa malo povedať a je ťažko popísať i najmenšiu časť toho. Budem hovoriť to, čo mi pri jednej príležitosti vysvetlil Najvyšší; Jeho vlastnými slovami:

464. "Skutky Tej, ktorá mala byť Matka Bohočloveka, boli všetky v každom ohľade najdokonalejšie a samotné ich pochopenie presahuje schopnosť všetkých ľudských tvorov i anjelov. Jej vnútorné výkony cností boli také vzácne a tak veľmi záslužné a ľúbezné, že prevyšovali všetko, čo serafíni môžu robiť; a ty, duša moja, budeš im lepšie rozumieť, ako budeš vedieť vysvetliť slovami (tvojho jazyka). Ale prajem si, aby si v dobe putovania v tvojom smrteľnom tele ustanovila najsvätejšiu Máriu za začiatok svojej radosti a nasledovala Ju na púšti odriekania a odopierania si všetkého, čo je ľudské a viditeľné. Nasleduj Ju dokonalým napodobovaním podľa miery tvojich síl a svetla, ktoré dostávaš. Nech Ona je tvojou vedúcou hviezdou a riaditeľkou. Ona ti zjaví moju vôľu a dá ti nájsť môj svätý zákon, ktorý do Nej napísala Moc mojej pravice: premýšľaj o ňom vo dne - v noci. Ona svojím príhovorom udrie na skalu Kristovho človečenstva (Nm 20,11), aby na tej púšti bola hojnosť vody božskej milosti a svetla, aby si svoj smäd mohla uhasiť, svoj rozum osvietiť a svoju vôľu roznietiť. Ona bude svetlým stĺpom na osvietenie tvojej cesty (Ex 13, 21) a mrakom na zatienenie, pre osvieženie proti pálčivosti tvojich vášní a zúrivosti tvojich nepriateľov."

465. "Budeš mať v nej anjela, ktorý ťa bude chrániť a riadiť (Ex 23, 21) a odvedie ťa z nebezpečenstiev Babylona a Sodomy, takže môj trest ťa nestihne. Budeš mať v Nej Matku, ktorá ťa bude milovať, Priateľku, ktorá ti bude radiť, Paniu, ktorá ťa bude riadiť, Ochrankyňu, ktorá ťa bude chrániť a Kráľovnú, ktorej môžeš slúžiť a poslúchať Ju ako slúžka. V cnostiach, ktoré táto Matka Jednorodeného konala v chráme, nájdeš súhrn najvyšších dokonalostí, podľa ktorých by si mala zariadiť svoj život, presný a spoľahlivý vzor všetkej Jej svätosti, krásu panenstva, ľúbeznosť

pokory, najvyššiu ochotu k modlitbe a poslušnosti, pevnosť vo viere, istotu v nádeji, oheň lásky a najúplnejší nákres všetkých divov mojej pravice. Podľa týchto pravidiel musíš zariadiť svoj život a pozerajúc sa do tohto zrkadla musíš ho usporadovať, zdobiť a zvyšovať krásu a milostnosť nevesty, ktorá si praje vojsť do komnaty svojho Ženícha a Pána."

466. "Ak urodzenosť a postavenie učiteľa je pre žiaka pobádaním a pomôckou, aby jeho učenie bolo prijateľnejšie, kto ťa môže mocnejšie vábiť ako tvoja Učiteľka, ktorá je Matkou tvojho Ženícha vyvolená ako najčistejšia a najsvätejšia zo žien a bez poškvrny hriechu, ktorá je súčasne Pannou i Matkou Jednorodeného večného Otca, odlesk Božstva v jeho vlastnej podstate. Poslúchaj teda túto zvrchovanú Paniu, nasleduj Ju blízkym napodobením a bez prestania rozjímaj o Jej obdivuhodnej vznešenosti a o Jej cnostiach. Pamätaj, že Jej život a spôsob Jej správania sa v chráme je vzor, ktorý musia napodobiť všetky duše, ktoré sa podľa Jej príkladu zasväcujú ako nevesty Kristovi." Toto je vysvetlenie a poučenie, ktorým mi Najvyšší načrtol život a správanie sa najsvätejšej Márie v chráme.

467. Prikročme teraz k podrobnejšiemu popisu Jej skutkov. Keď videla Božstvo, čo je popísané v druhej kapitole, keď sa úplne obetovala Pánovi a svojej učiteľke odovzdala všetko, čo mala, a tak sa všetkého zbavila súc úplne viazaná poslušnosťou a ukrývajúc pod závojom týchto cností poklady milostí a múdrosti väčšej ako majú serafíni, požiadala kňazov a svoju učiteľku, aby Jej predpísali životný poriadok a riadili Ju v prácach, ktoré mala konať. Kňaz i Jej učiteľka s prispením zvláštneho osvietenia zhora uvažovali spoločne o Jej žiadosti a keďže si priali od tej chvíle čo najlepšie riadiť cvičenia tohoto nebeského, iba tri roky starého Dieťaťa, zavolali Ju k sebe. Po celý čas tejto schôdze nebeská Kňažná kľačala pred nimi a keď Ju vyzvali, aby vstala, prosila ich pokorne, aby Jej dovolili ostať v tejto úctivej polohe pred zástupcom a kňazom Najvyššieho a pred svojou učiteľkou, vzhľadom na ich úrad a dôstojnosť.

468. Kňaz k Nej prehovoril a riekol: "Dcéra moja, Pán ťa uviedol do tohto domu a svätého chrámu ako veľmi mladé dieťa; buď za túto milosť vďačná a hľaď to využiť, aby si sa usilovne snažila slúžiť Mu v pravde a s úprimným srdcom. Osvoj si všetky cnosti, aby si sa mohlo z tohoto svätého miesta vrátiť pripravená a posilnená proti všetkým ťažkostiam a nebezpečenstvám tohoto sveta. Poslúchaj svoju učiteľku Annu a začni skoro nosiť sladké jarmo cností, aby ti pripadalo ľahšie v celom ďalšom živote." Urodzené Dieťa odpovedalo: "Majster môj, ktorý si vyslancom a kňazom Božím a zastupuješ Ho, i ty moja učiteľka, spolu s ním rozkazuj

mi a učte ma všetkému, čo mám robiť, aby som sa nedopustila žiadnej chyby: o to vás prosím a chcem vás vo všetkom poslúchať."

469. Kňaz i Jej učiteľka Anna pocítili vo svojom vnútri veľké osvietenie a božský popud, aby toto nebeské Dieťa zvlášť opatrovali a venovali mu väčšiu starostlivosť ako ostatným devám. Povedali si vzájomne, aká veľká úcta ich prenikla a hoci nepoznali tajomstvo, z ktorého to pochádzalo, rozhodli sa venovať zvláštnu pozornosť vedeniu a prispievaniu tomuto Dieťaťu. Pretože však ich pozornosť sa mohla vzťahovať iba na vonkajšie a viditeľné skutky, netušili ani zďaleka, aké sú Jej vnútorné výkony a vzlet srdca, lebo nad týmito bdel sám Najvyšší so zvláštnou ochranou a láskou. Tak čisté srdce nebeskej Kňažnej ostalo voľné pre pokrok a vzrast vo vnútornom videní a nestratila ani okamih, v ktorom by nezískala, čo je v cnosti najvyššie a najvznešenejšie.

470. Kňaz Jej dal tiež pravidlá pre zamestnanie a povedal: "Dcéra moja, budeš sa zúčastňovať na cvičeniach v božských chválach a piesňach ku cti Pána so všetkou úctou a zbožnosťou a stále sa modli k Najvyššiemu za potreby tohoto chrámu a jeho ľudu a za príchod Mesiáša. O ôsmej hodine sa uložíš spať a keď začne svitať, vstaneš, aby si chválila Pána až do tretej hodiny (do deviatej ráno podľa nášho času). Od tretej hodiny až do večera budeš sa zaoberať nejakými ručnými prácami, aby si sa naučila všetkým veciam. Pri jedle, ktorého sa zúčastníš po cvičení, zachovávaj patričnú miernosť. Potom si pôjdeš vypočuť prednášku a poučenie svojej učiteľky; ostatnú časť dňa vyplníš čítaním svätého Písma a vo všetkom buď pokorná, ku všetkým prívetivá a poslúchaj rozkazy tvojej učiteľky."

471. Najsvätejšie Dieťa ostalo na kolenách, keď počúvalo slová kňaza a potom ho požiadala o požehnanie; keď pobozkala jeho ruku a tiež ruku svojej učiteľky, v srdci si predsavzala, že bude zachovávať poriadok, ktorý Jej určili na dobu pobytu v chráme, pokým ho nezmenia. A tak, hoci sama bola učiteľkou svätosti, plnila ich rozkazy, ako by bola najmenšia zo všetkých žiačok. Jej túžby a najvrúcnejšia láska Ju povzbudzovali k mnohým iným vonkajším cvičeniami, ktoré neboli zahrnuté v ich rozkazoch; ale i v týchto veciach sa podrobovala zástupcovi Pána a dávala prednosť dokonalej obeti a svätej poslušnosti pred vysokými popudmi svojej horlivosti. Ako Majsterka všetkej dokonalosti vedela, že Božia vôľa sa oveľa istejšie plní pokorným podrobením sa poslušnosti ako nasledovaním i tých najvyšších túžob po iných cnostiach. Nech sa týmto neobyčajným príkladom učia duše, najmä osoby rehoľného stavu, aby nenasledovali svoju horlivosť a sklony, ktoré sú proti poslušnosti a proti vôli ich predstavených, lebo ich prostredníctvom nám Boh zjavuje svoju vôľu a priania, kdežto v predošlom hľadáme iba svoju vlastnú záľubu. V pred-

stavených pôsobí Boh sám, v nás (ak konáme proti ich rozkazom) pôsobí pokušenie a slepá vášeň.

472. Pri konaní prác, ktoré Jej boli uložené, líšila sa naša Kráľovná od ostatných dievčat tým, že žiadala svoju Učiteľku o dovolenie, aby im všetkým mohla slúžiť a zamestnávať sa nízkymi prácami ako drhnutie podlahy, čistenie izieb a umývanie riadu. Hoci sa to zdalo neobyčajné najmä u prvorodených detí, s ktorými sa zachádzalo s väčšou pozornosťou a úctou, napriek tomu neporovnateľná pokora nebeskej Kňažnej nedala sa obmedziť alebo sputnať žiadnym ohľadom na to, čo prislúcha Jej postaveniu, ale vyhľadávala najnižšie zamestnania. S toľkou dychtivou pokorou vedela získať čas i využiť príležitosti pre konanie takých prác, že predbiehala iné a preberala na seba povinnosti iných. Pomocou vliatych vedomostí rozumela všetkým tajomstvám a obradom v chráme, ale napriek tomu bola žiadostivá naučiť sa ich tiež štúdiami a praxou, ako by o nich nič nevedela. Nikdy nechýbala pri žiadnych obradoch a povinnostiach, i keď boli akékoľvek malé. Veľmi dychtila po pokorení a bola veľmi ochotná pohŕdať sebou; každé ráno žiadala svoju učiteľku o požehnanie a pobozkala jej ruku a to isté robila vždy, keď jej nariadili alebo dovolili pokorujúcu prácu. Niekedy, keď Jej to učiteľka dovolila, s najhlbšou pokorou jej pobozkala nohy.

473. Najvyššia Kňažná získala srdcia všetkých svojou chápavosťou, milotou a priateľským konaním, ochotou poslúžiť, žiadostivosťou a usilovnosťou v sebapokorovaní, dychtivo prejavovala láskavosť a úctu voči všetkým dievčatám v chráme a poslúchala ich, ako by boli jej veliteľky. Vo svojej nevýslovnej nebeskej múdrosti pokračovala vo svojej činnosti tak, že nikdy si nenechala ujsť príležitosť vykonať nízke práce pokorným slúžením svojim spoločníčkam a plniť božské priania.

474. Čo si však ja, najbiednejší tvor a čo si všetky verné dietky katolíckej Cirkvi budú myslieť pri popisovaní a uvažovaní o takom živom príklade pokory? Zdá sa nám to veľká cnosť, keď poddaný poslúcha predstaveného a nízky sa podrobuje vyššiemu; a považujeme to za veľkú pokoru, keď sa rovný poddáva rovnému. Ale keď vidíme, že nižší rozkazuje a vyšší poslúcha, keď Kráľovná sa pokoruje pred otrokyňou, keď najsvätejšia a najdokonalejšia zo všetkých tvorov sa podrobuje najnižšiemu červíkovi, Kráľovná neba a zeme najmenšej zo žien a keď toto všetko sa koná z celého srdca a so všetkou úprimnosťou - kto by nežasol a nebol zahanbený vo svojej planej pýche? Kto by nevidel ako v jasnom zrkadle svoju nešťastnú domýšľavosť? Kto môže dokázať, že vie, čo je pravá pokora a tým menej skutkom ju ukázať, keď ju vidí prejavovanú vo svojej podstate a vo svojom základe v najsvätejšej Márii? Priblížme sa my, duše,

ktoré žijeme pod sľubom poslušnosti k tomuto svetlu, aby sme poznali a napravili tie neporiadky, ktoré sa javia, kedykoľvek poslušnosť k našim Bohom nám daným predstaveným vyžaduje zrieknuť sa našich vrtochov, a preto sa stáva taká ťažká a nepríjemná. Tu nech sa zničí naša zatvrdnutosť, najpyšnejšie nech sa pokoria a zahanbia vo svojej hanebnej pýche; nech odoženú všetku domýšľavosť a nepokladajú sa za poslušné a pokorné, pretože pri niektorej príležitosti povolili svojim predstaveným, lebo sú ešte ďaleko od toho, aby sa považovali za menšie, ako sú ich spoločníčky, ako to robila Mária, hoci bola zo všetkých najvyššia.

475. Krása, milota, ušľachtilosť a zdvorilosť našej Kráľovnej boli neporovnateľné; lebo všetky prirodzené dary a milosti, ktoré vlastnila v najdokonalejšom stupni, boli zosilňované leskom nadprirodzenej či božskej milosti, ktorá tvorila obdivuhodný celok milosti a krásy v celej Jej bytosti a konaní a pripútavala k Nej všetkých láskou a obdivom. Božská Prozreteľnosť však miernila vonkajšie prejavy tejto náklonnosti, akú by Jej preukazovali tí, ktorí s ňou prichádzali do styku, keby boli ponechaní svojej prirodzenej láske k tejto Kráľovnej. V jedle i spánku bola nanajvýš dokonalá tak ako vo všetkých iných skutkoch; zachovávala mieru, akú Jej vnukla striedmosť; nikdy neprekročila mieru, ani nemohla, lebo radšej uberala z toho, čo potrebovala. Hoci krátky spánok neprerušoval Jej vysoké nazeranie, ako som povedala predtým (v č. 352), predsa ešte i ten by bola rada úplne vynechala; ale z poslušnosti v určenej hodine odchádzala na odpočinok na svoje jednoduché lôžko vystlané kvetmi cností (Veľp. 1,15) a obklopené serafínmi a zástupmi anjelov, ktorí Ju chránili a Jej slúžili. Ona (aj mimo blaženého nazerania) požívala vznešenejšie videnie a vrúcnejšie vytrženia lásky ako oni všetci dohromady.

476. Mária rozdelila svoj čas a využila ho so vzácnou múdrosťou tak, že každému skutku a zamestnaniu venovala primeranú mieru. Veľa čítala v posvätných knihách starých spisovateľov a pomocou vliatej vedy bola v nich tak dobre zbehlá, i vo všetkých ich hlbokých tajomstvách, že nebolo žiadne, ktoré by nepoznala, lebo Najvyšší Ju oboznámil so všetkými ich tajomstvami a symbolmi. Prejednávala ich a rozprávala o nich vo svojich rozhovoroch so svojimi anjelmi strážnymi, zoznamovala sa s nimi a s neobyčajnou bystrosťou a veľkým ostrovtipom sa ich vypytovala. Keby táto zvrchovaná Pani napísala to, čo rozumela, mali by sme veľa iných dodatočných svätých Písem; a mohli by sme z nich čerpať dokonalé porozumenie tých spisov i hlboký význam a tajomstvá všetkých tých, ktoré sa v Cirkvi zachovali. Všetku plnosť tejto vedy používala pre česť, chválu a milovanie Boha - tomu venovala všetky vedomosti a neponechala ani jediný lúč božského osvietenia nezúrodnený alebo zmárnený. Bola

nanajvýš bystrá i v rozhovoroch, nadmieru hlboká v dômysle, nanajvýš vznešená a láskavá v zmýšľaní, nanajvýš múdra pri výbere a usporiadaní vecí, nanajvýš činná a príjemná vo svojich výkonoch a vo všetkom bola najdokonalejším vzorom a predmetom obdivu pre anjelov i ľudí, ba do istej miery aj pre samotného Pána, ktorý Ju utvoril úplne podľa priania svojho srdca.

Poučenie najvyššej Učiteľky

477. Dcéra moja, ľudská prirodzenosť je nedokonalá a slabá v konaní cností a ľahko povoľuje, keď sa v nich cvičí, lebo stále hľadá odpočinok a vyhýba sa práci, ako len môže. Keď duša počúva a vyjednáva so zvieracou a telesnou stránkou svojej prirodzenosti, táto celkom zaujme a premôže sily rozumu a ducha a privedie ich do nebezpečného a hanebného otroctva. Je to ohavný neporiadok a všetci by sa ho mali báť; Bohu sa však nado všetko nepáči na Jeho služobníkoch a osobách rehoľných, od ktorých samozrejme sa očakáva dokonalosť, a preto im škodia oveľa nebezpečnejšie ak nevýjdu víťazne zo zápasu s vášňami. Nedbalosťou v boji a častými porážkami vžijú sa do duševnej otupenosti a sebauspokojujúceho presvedčenia falošnej istoty, uspokojujú sa vykonávaním istých ľahkých vonkajších cnostných zvykov a pri tom sa domnievajú (hoci ani v najmenšom nepokračujú), že prenášajú hory. Satan potom zariaďuje prístup iným neporiadkom a pokušeniam a pretože si málo vážia regulu a rehoľný poriadok, začnú v tom všetkom ochabovať, považujú to za ľahké a nedôležité a tak žijú v klamnej istote, až nakoniec celkom stratia aj pojem o pravej cnosti.

478. Prajem si, dcéra moja, aby si sa chránila pred takými chybami. Pamätaj, že dobrovoľná nedbalosť v jednej nedokonalosti pripravuje a otvára cestu iným - tieto uľahčujú páchanie všedných hriechov a tie zas smrteľných hriechov. Tak sa zostupuje od jednej priepasti ku druhej, až sa príde na dno a nevšímajú si žiadne zlo. Aby sa predišlo takému nešťastiu, je nutné zďaleka zastaviť prúd hriechu, lebo konanie toho, čo sa zdá nepatrné, je predná hradba, ktorá drží nepriateľa na diaľku, kdežto predpisy a zákony týkajúce sa dôležitejších vecí sú pevnostné hradby svedomia. Ak sa satanovi podarí preraziť a opanovať vonkajšie opevnenie, hneď má lepšiu pozíciu na dobytie vnútorného. Akonáhle sa v opevnení urobí otvor spáchaním hriechu hoci i nepríliš ťažkého, diabol už má lepšiu príležitosť pre útok na vnútornú vládu duše. Pretože duša je oslabená hriešnymi skutkami a zvykmi a je bez sily milosti, neodporuje statočne útokom a diabol nadobúda nad ňou stále väčšiu a väčšiu moc a začína ju ovládať a premáhať bez odporu.

479. Preto uvažuj teraz, moja najdrahšia, ako veľmi musíš byť ostražitá a aké je veľmi dôležité, aby si sa neoddávala spánku uprostred toľkých nebezpečenstiev. Pamätaj, že si rehoľníčka, nevesta Kristova a predstavená, učená a osvietená, obdarená takými mnohými zvláštnymi milosťami. Týmito prednosťami a mnohými inými, ktoré sú s nimi spojené, máš merať svoju snahu, lebo si povinná Pánovi odplácať a s Jeho milosťami spolupôsobiť. Snaž sa presne plniť všetky rehoľné pravidlá a cvičenia; žiadne pravidlo, žiaden rozkaz a žiadne cvičenie v dokonalosti nech sa ti nezdá malé, nepohŕdaj nimi a nezabúdaj na ne; všetky prísne zachovávaj, pretože v očiach Božích sú všetky vzácne a veľmi dôležité, ak sa konajú podľa Jeho vôle. Zaiste Ho to poteší, keď vidí, že sa Jeho prikázania zachovávajú a uráža Ho, keď sa zanedbávajú. Preto pri všetkom uváž, že máš Ženícha, ktorého musíš tešiť, Boha, ktorému musíš slúžiť, Otca, ktorého musíš poslúchať, Sudcu, ktorého sa musíš báť a Učiteľku, ktorú máš napodobniť a nasledovať.

480. Aby si to všetko mohla splniť, musíš vo svojej duši obnoviť pevné predsavzatie, že nebudeš poslúchať svoje náklonnosti, nepoddáš sa nedbalosti a slabosti svojej prirodzenosti; nezanedbávaj žiadne cvičenie a pravidlo, pretože je obtiažne, ako napr. bozkávanie zeme, ako si bola zvyklá podľa obyčaje rehoľníkov. Malé i veľké vykonávaj s láskyplnou vytrvalosťou a tak sa budeš ľúbiť môjmu Synovi i mne. Ohľadne dobrých skutkov, ktoré nie sú prikázané, pomodli sa za svätú radostnú ochotu a potom sa poraď so spovedníkom alebo s predstaveným a vykonaj ich s duchom úplne zbaveným zvláštnej príchylnosti alebo sebalásky. To, čo ti nariadia, prijmi, zapíš do srdca a nikdy neprestávaj verne vykonávať. Ak môžeš použiť poslušnosť a radu, využi to a nikdy o ničom sama nerozhoduj, i keby sa ti to zdalo hocako dobré; lebo pravá Božia vôľa sa vždy prejavuje vo svätej poslušnosti.

K a p i t o l a 5.

O dokonalosti najsvätejšej Márie v konaní všetkých cností a o Jej pokroku v nich

481. Cnosť je zvyk, ktorý zušľachťuje a ozdobuje rozumové schopnosti tvora a robí ho náchylným ku konaniu dobra. Nazýva sa to zvykom, pretože je to vlastnosť, ktorá je trvalo spojená so schopnosťami, od ktorých ju nemožno ľahko odlúčiť, čím sa líši od cnostného skutku, ktorý nie je trvalý, ale prechodný. Vytvára rýchlosť a ľahkosť v konaní

toho, čo smeruje k dobru. Táto vlastnosť nie je dedičná v schopnosti samej, lebo tieto schopnosti sú ľahostajné k dobru alebo zlu. Presvätá Mária bola od prvého okamihu svojho života ozdobená všetkými cnosťami v najvyššom stupni a tie boli stále zväčšované novými milosťami a novou dokonalosťou v ich konaní. Všetky cnosti a zásluhy, ktorými Ju ruka Pána zasypávala, Ona priviedla k najvyššej dokonalosti.

482. Hoci schopnosti tejto Panej a najvyššej Kňažnej v žiadnom ohľade nepodliehali neporiadku ani žiadnemu odporu, ktorý iné Adamove dietky musia premôcť (nakoľko hriech sa Jej nedotkol, ani nákaza hriechu, ktorá priťahuje k zlému a odporuje dobrému); ale cnostným zvykom tieto už dobre sporiadané schopnosti boli spôsobilé, aby sa viac a viac klonili k tomu, čo je najdokonalejšie, sväté a chvályhodné. Okrem toho Ona bola iba obyčajný tvor, schopný trpieť a bola teda podrobená bolestiam, náklonnosti k potrebnému odpočinku a k ochabnutiu, nechutí konať niektoré povinné práce, ktoré bez hriechu mohla vynechať. Návyk najvznešenejších cností Jej napomáhal, že vedela premáhať túto prirodzenú nechuť a odpor, a tak táto nebeská Kráľovná ich premáhala bez akejkoľvek slabosti a nič Ju nezdržovalo pokročiť k najvyššej dokonalosti vo všetkých svojich skutkoch.

483. Následkom tejto krásy a súladu v návyku cností duša najsvätejšej Márie bola taká osvietená, zošľachtená a úplne naklonená k najvyššiemu Dobru a poslednému cieľu všetkého tvorstva, taká čulá, rýchla, zdatná a radostná v konaní cností, že keby náš slabý zrak mohol preniknúť do vnútra Jej svätej duše, našli by sme tam viac obdivuhodnej krásy ako u všetkých tvorov dohromady, ktorú prevyšuje iba krása Božia. Všetka dokonalosť tvorov bola v najčistejšej Márii ako vo svojom okruhu a strede a všetky cnosti v Nej dosiahli najvyššej dokonalosti, takže žiadnym spôsobom sa o Nej nemohlo povedať: to alebo ono Jej chýba k tomu, aby bola úplne krásna a dokonalá. Okrem vliatej cnosti mala tiež všetky získané cnosti, ktoré stále zdokonaľovala tým, že ich vykonávala. V iných dušiach jediný výkon sa nemôže nazvať cnosťou, pretože je potrebné veľa opakovaných výkonov, aby vytvorili cnosť; ale u Márie každý výkon bol taký účinný, vrúcny a úplný, že každý vynikal nad cnosti všetkých ostatných tvorov. V dôsledku toho, keď Jej výkony cností boli také časté a nechýbal im ani najmenší bod najvyššieho stupňa dokonalosti, - ako potom prevyšovali každé prirovnanie vznešené cnostné zvyky, ktoré táto nebeská Pani dosiahla svojím osobným pričinením? Cieľ, pre ktorý sa niečo koná, robí ten výkon cnostným, skutkom dobre vykonaným. U Márie, našej Panej, týmto cieľom bol sám Boh, najvyšší možný cieľ pre každú činnosť; lebo nerobila nič, o čom nebola istá, že to rozmnoží zaľú-

benie a slávu Pána a to bolo pohnútkou a konečným cieľom všetkých Jej skutkov.

484. Dva druhy cností, vliate a získané, sú založené na treťom druhu, ktorý sa nazýva prirodzenou cnosťou; táto sa v nás rodí ako časť našej rozumovej prirodzenosti a nazýva sa synteresis. Je to istá vedomosť prvotných základov a zásad cností k mravnému konaniu, poznané svetlom rozumu a istá náklonnosť vôle, zodpovedajúca tomuto svetlu. Taký je napr. cit, že musíme milovať tých, ktorí nám robia dobre, alebo že nemáme robiť iným, čo si neprajeme, aby iní robili nám, atď. Najsvätejšia Kráľovná mala túto prirodzenú cnosť v najdokonalejšom stupni, takže z prirodzených základných príčin odvodila všetky následky a vzťahy k hlavnému Dobru čo ako vzdialenému; lebo usudzovala z tých prvých zásad s hlbokou prezieravosťou, neuveriteľne rýchle a presne. Aby dosiahla tieto výsledky, používala svoje vliate vedomosti o stvorených veciach, najmä o ušľachtilejších a veľkých nebeských telesách, o slnku, mesiaci a hviezdach, o ich usporiadaní a živloch. Zahrňovala ich v celom rozsahu od začiatku až do konca, vyzývala týchto tvorov, aby chválili svojho Stvoriteľa a prikázala im, aby, nakoľko je to v ich moci, dvíhali a priťahovali ľudí k Bohu, aby prišli k poznaniu svojho Stvoriteľa a Pôvodcu všetkého.

485. Vliate cnosti sa delia na dve triedy. Do prvej patria iba tie, ktorých bezprostredným predmetom je Boh, preto sa nazývajú teologické čiže božské cnosti; sú to viera, nádej a láska. Do druhej triedy patria tie cnosti, ktorých bezprostredným predmetom sú prostriedky alebo nejaké čestné dobro, ktoré približuje dušu k jej poslednému cieľu, k Bohu. Tieto sa nazývajú mravné cnosti, lebo sú úzko späté s pevne stanovenými zvykmi, a hoci ich je na počet veľa, môžu sa zhrnúť do štyroch, ktoré nazývame kardinálne čiže základné cnosti: opatrnosť, spravodlivosť, statočnosť a miernosť. Ako sa rôzne viditeľne prejavujú všetky tieto cnosti, to poviem neskoršie, aby som objasnila, nakoľko mi bude možné, ako všetky a každá zvlášť zdobili schopnosti najsvätejšej Márie. Teraz sa iba všeobecne zmienim, že žiadna z nich Jej nechýbala a všetky ich mala v najdokonalejšej miere; okrem toho ich ešte doplňovali dary Ducha Svätého, plody Ducha a svätosti. Boh od prvého okamihu počatia Jej vlieval všetky milosti a dary, ktoré prispievali k najvyššej kráse ľudskej duše a jej mocnosti; a to platilo aj o Jej vôli a múdrosti, takže mala vedomosti i obvyklé poznanie. Aby som to všetko povedala krátko: Boh Jej v najvyššom stupni udelil všetko dobro, ktoré Jej ako Matke svojho Syna a ako obyčajnému tvorovi mohol dať. Okrem toho všetky Jej cnosti rástli: vliate cnosti, pretože k nim pridávala cnosti získané svojimi vlastnými zásluhami a pretože ich živila a rozmnožovala svojou horlivosťou a záslužnými skutkami.

P o u č e n i e najsvätejšej Panny a Matky Božej

486. Dcéra moja, Najvyšší udeľuje všetkým smrteľníkom bez rozdielu svetlo a prirodzené cnosti; tým, ktorí sa ich pomocou a pomocou milosti pripravia, udeľuje tiež vliate cnosti, v dobe ich ospravedlnenia. Pretože je Pôvodcom prirodzenosti i milosti, rozdeľuje tieto dary väčšou alebo menšou hojnosťou podľa svojej spravodlivosti a vôle. Pri krste udeľuje cnosť viery, nádeje a lásky a s nimi iné cnosti, s ktorými má človek spolupôsobiť a snažiť sa kráčať k Bohu nielen tým, že si zachová cnosti, ktoré obdržal vo sviatostiach, ale má si získať ďalšie svojimi zásluhami a námahami. Bolo by najväčším šťastím a požehnaním pre ľudí, keby spolupôsobili s láskou, ktorú im Stvoriteľ a Vykupiteľ prejavuje, vyzdobovali si duše a vštepenými zvykmi sa oboznamovali s cnostným cvičením svojej vôle. Ale nedostatok spolupôsobenia s týmito neoceniteľnými dobrami privedie na nich najväčšie nešťastie, pretože v tejto nevernosti sa zakladá prvé víťazstvo satana nad človekom.

487. Od teba, duša moja, žiadam, aby si sa s neprestajnou snahou cvičila v spolupôsobení s prirodzenými i nadprirodzenými darmi cností, aby si navykla na iné cnosti, ktoré máš rozmnožovať tým, že sa budeš často cvičiť v tých, ktoré ti Boh tak štedro a veľkomyseľne udelil. Vliate dary spojené s cnosťami, ktoré duša sama vypestovala a získala, sú ozdobou a ziskom veľkej krásy a veľmi milé v očiach Najvyššieho. Pripomínam ti tiež, moja najdrahšia, že Všemohúci veľmi štedro udelil tieto požehnania tvojej duši a obohatil ju takými veľkými pokladmi milosti, že keby si padla do nemilosti, bola by to tvoja vina a viac by si sa previnila ako mnohé ľudské pokolenia. Uvažuj a stále pamätaj na veľkú vznešenosť cností, ako osvecuje a krášli dušu, takže ani keby nebol iný zisk, tá túžba získať ju stojí za to. Čo však nad každé prirovnanie povznáša cnosť, je jej posledný cieľ, Boh sám ku ktorému musia smerovať pravda a dokonalosť, ktoré sú základom cnosti; a akonáhle cnosti dosiahnu tento cieľ, totiž Boha samého, stanú sa pre tvora základom šťastia a blaženosti.

K a p i t o l a 6 .

O cnosti viery a ako sa v nej cvičila najsvätejšia Mária

488. Svätá Alžbeta popísala niekoľkými slovami veľkú vieru najsvätejšej Márie, keď zvolala, ako nám zaznamenal evanjelista Lukáš: "A blahoslavená je tá, ktorá uverila, že sa splní, čo jej povedal Pán." (Lk 1,45). Vieru tejto veľkej Panej musíme usúdiť podľa veľkosti šťastia a blaženosti a podľa Jej nevýslovnej dôstojnosti; lebo cnosť viery Ju napl-

nila takým vzletom viery v Boha, že Jej vyslúžila prvé miesto po Bohu. Verila tajomstvu všetkých tajomstiev, ktoré malo byť uskutočnené v Nej samej. Taká veľká bola múdrosť a božské svetlo v Márii, našej Panej, vo viere v toto neslýchané a nové tajomstvo Vtelenia, že to presahuje všetko ľudské a anjelské chápanie a mohla byť náležite odhadnutá a pochopená iba božským Duchom, ktorý je dielňou Najvyššieho, kde mocou Jeho pravice všetky cnosti tejto Kráľovnej mali svoj vznik i dokončenie. Vždy som celá zarazená a ohromená, kedykoľvek hovorím o týchto cnostiach, najmä o vnútorných, lebo hoci je veľké to svetlo a vedomosti, ktoré mi boli o nich udelené, predsa však ľudské slová sú príliš nedostatočné na popísanie pojmov a výkonov viery, ktoré vznikli v mysli a duši Tej, ktorá bola najvernejšia zo všetkých tvorov, či lepšie Tej, ktorej viera bola väčšia ako všetkých tvorov zhrnutá dohromady. Poviem, čo budem môcť a vyznávam svoju neschopnosť povedať, čo by som si priala a oveľa menej ako si zasluhuje skutočnosť.

489. Viera najsvätejšej Márie bola obrazom všetkého stvorenia a zrejmým divom božskej moci, lebo mala cnosť viery v najvyššom a najdokonalejšom stupni; istým spôsobom a do veľkej miery nahradzovala nedostatok viery v ľuďoch. Najvyšší udelil túto výbornú cnosť smrteľníkom, aby napriek telesnej a smrteľnej prirodzenosti mali poznatky o Bohu, Jeho tajomstvách a obdivuhodných dielach - poznatky také isté a neklamne bezpečné, že je to ako nazeranie na Neho z tváre do Tváre a ako videnia blažených anjelov na nebesiach. Otvorene vidia ten istý predmet a tú istú pravdu, ktoré my vidíme zastreté závojom viery.

490. Jediný pohľad na svet nám povie, koľko národov, ríš a provincií od začiatku sveta stratilo nároky na veľké požehnanie viery, ktoré nevďační smrteľníci tak málo chápali; ako ju mnohí nešťastne odhodili po tom, keď im Pán preukázal svoje štedré milosrdenstvo a ako mnohí veriaci, ktorí bez svojej zásluhy obdržali dar viery, nedbali o ňu a pohrdli ňou, nechali ju nečinnú, neúrodnú pre posledný cieľ, ktorý mala viera ukazovať a k nemu viesť. Patrilo sa teda, aby božská spravodlivosť dostala nejakú náhradu za tak žalostnú stratu a aby tvory dostatočne a primerane splatili to nesmierne dobrodenie, do akej miery im je to možné; patrilo sa, aby sa našiel aspoň jeden tvor, v ktorom by cnosť viery dosiahla plnú dokonalosť a ktorý by slúžil ako príklad a meradlo pre ostatných.

491. Toto všetko sa nachádzalo vo veľkej miere u najsvätejšej Márie a kvôli Nej a iba pre Ňu samotnú, aj keby nebol žiaden iný tvor na svete, bolo nanajvýš hodno, aby Boh vymyslel a vytvoril vzácnu cnosť viery; lebo podľa nášho spôsobu chápania Mária sama bola dostatočnou zárukou pre Božskú Prozreteľnosť, že sa Mu dostane primeraná náhrada od člove-

ka a predmet tejto viery nebude zmarený nedostatočným spolupôsobením smrteľníkov. Viera tejto najvyššej Kráľovnej mala dať náhradu za ich nedostatok a Ona mala napodobniť Božský pravzor tejto cnosti v najvyššej dokonalosti. Všetci ostatní veriaci môžu sa merať a ceniť podľa viery tejto Panej; lebo podľa toho budú viac alebo menej verní, čím viac alebo menej sa priblížia k dokonalosti Jej neporovnateľnej viery. Preto Ona bola daná za učiteľku a príklad všetkým veriacim i patriarchom a prorokom, apoštolom a mučeníkom a všetkým, ktorí verili alebo budú veriť v kresťanské učenie až do konca sveta.

492. Niekto sa možno môže spýtať: Ako je to možné, že Kráľovná nebies osvedčovala vieru, keď tak mnohokrát mala jasné videnia a ešte oveľa častejšie mala abstraktné videnia, ktoré taktiež ozrejmujú, čo sa vníma rozumom, ako bolo povedané vyššie (v. č. 229, 237) a bude sa opakovať ešte viackrát. Následkom neistoty apoštol hovorí, že viera je základom vecí neviditeľných, čím sa myslí, že nemáme tu žiadne iné dôkazy o skutočnej existencii vecí, v ktoré dúfame ako konečné uskutočnenie nášho šťastia ako tie, ktoré nám iba nejasne a akoby v zrkadle ukazuje viera. Je to sila tohoto vliateho zvyku, ktorá nás vedie k tomu, aby sme verili v to, čo nevidíme a neklamná istota toho, v čo veríme, ktorá uvádza tie silné pohnútky a povzbudenia vôle, aby sme sa snažili o to, čo si žiadame a v čo dúfame. Podľa tejto náuky, zdá sa, že keď najsvätejšia Panna videla a stýkala sa s Bohom (obe sú jedno a to isté), nemala zatienenie potrebné k existencii viery v to, čo videla tvárou v tvár; najmä keď Jej rozum podržal obrazy toho, čo videla v priamom či otvorenom videní Boha.

493. Tieto videnia nielenže neprekážali viere najsvätejšej Márie, ale ešte ju zvyšovali a povznášali k najvyššej dokonalosti. Lebo Pán si prial, aby Jeho Matka neobyčajne vynikala v cnosti viery (podobne i v cnosti nádeje), aby prevyšovala vo všetkom tom, čo sa udeľuje obyčajným pocestným. Pán si prial, aby Jej porozumenie zodpovedalo Jej postaveniu ako Majsterke a Umelkyni v týchto veľkých cnostiach, aby bola ozdobená raz najdokonalejšou vierou a nádejou, inokedy zas vo videní pozdvihnutá (hoci iba dočasne) na stýkanie sa so samotným Cieľom a Predmetom viery a nádeje. Tak bola pripravovaná osobnou skúsenosťou a zážitkami, aby učila veriacich veriť v to, čo sama videla a čo dostávala. Moc Najvyššieho ľahko spojila v najsvätejšej duši Márie tieto dve veci; patrilo to k Jej dôstojnosti ako Jeho najčistejšej Matke, a tak sa to muselo stať, lebo žiadna výsada, akákoľvek veľká, nebola pre Ňu prílišná a nič Jej nesmelo chýbať.

494. Je však pravda, že jasné nazeranie na tajomstvo je nezlučiteľné so zatienením viery, ktorou v tie tajomstvá veríme; vlastnenie veci vyluču-

je nádej na ňu. Tak najsvätejšia Mária, kedykoľvek Jej boli ukázané tieto veľké tajomstvá priamym alebo nepriamym nazeraním, nekonala úkony zatienenej alebo obvyklej viery, pretože pri takých príležitostiach mohla používať len vliate vedomosti. Ale Jej teologické (božské) cnosti viery a nádeje neboli následkom toho po celý Jej život nečinné, lebo Pán, aby Jej poskytol možnosť cvičiť sa v nich, prerušil účinky a vplyv jasného a zrejmého videnia, čím zastavil účinky vedomostí a urobil miesto pre zatienenosť viery; Pán sa Jej skryl tým, že Jej z mysle odňal všetko jasné a zrejmé nazeranie Naň. Toto sa prihodilo pri najvyššom tajomstve Vtelenia, ako budem hovoriť na príslušnom mieste (Zv. II., 119,133).

495. Nepatrilo sa, aby Matka Božia bola zbavená odmeny na vliate cnosti viery a nádeje; napriek tomu, aby túto odmenu získala, bolo nutné zaslúžiť si ju; aby si ju však zaslúžila, musela konať tieto cnosti a to v takej miere, aby to zodpovedalo odmene. A ako Jej zásluhy presahovali každé prirovnanie, tak viera bola primerane veľká pri každom skutku tejto vznešenej Panej; lebo Ona jasne poznávala a prijímala všetky pravdy katolíckeho náboženstva s najhlbšou a najdokonalejšou vierou pútničky. Samozrejme že porozumenie, keď vidí primerané dôkazy pre to, čo vníma, nečaká na privolanie vôle, aby mohlo uveriť, lebo prv, ako obdrží rozkaz vôle, bolo už donútené prijať pravdu presvedčenia. Preto nie je záslužný úkon viery v to, čo nemožno poprieť. Keď najsvätejšia Mária súhlasila s posolstvom archanjela, zaslúžila si nevýslovnú odmenu za ten výkon viery, akú potrebovala, aby uverila v také hlboké tajomstvo. A to isté platilo tiež o iných výkonoch viery, kedykoľvek Jej Najvyšší odňal vliatu vedomosť, a tak poskytol príležitosť osvedčiť jej vieru. Avšak i keď použila vliate vedomosti, získala veľké zásluhy pre veľkú lásku, s akou ich využila, ako som už povedala inde (232, 381, 384).

496. Práve tak málo používala dar vliatych vedomostí, keď stratila Božské Dieťa, aby našla miesto, kde sa zdržiavalo, hoci Jej to bolo možné v mnohých prípadoch. Nepoužila vtedy jasné obrazy Božstva; ani pri päte kríža, lebo Pán obmedzil tie videnia a činnosť Jej najsvätejšej duše, ktoré by boli zamedzili bolesti. Patrilo sa, aby ich cítila a bola prenechaná iba sile svoje viery a nádeje. Radosť spôsobená ktorýmkoľvek videním alebo zjavením Božstva (hoci iba nepriamym), by prirodzene zabránila bolesti, iba ak by Boh urobil nový zázrak, ktorým by spojil bolesť s radosťou. Nebolo to však vhodné, aby Boh taký zázrak spravil, pretože bolesťami tejto Panej zvyšoval Jej zásluhy a podobnosť Jej božskému Synovi mala byť úmerná milostiam a vznešenostiam Matky. Preto, ako sama povedala, s bolesťou hľadala Dieťa s vierou a nádejou; a tie isté cnosti boli činné tiež pri pozorovaní umučenia a zmŕtvychvstania Jej milovaného Syna.

V tých dobách závisela na katolíckej viere, ktorá Jej bola vtedy akoby zadržaná a obmedzená ako Jej Majsterke a Zakladateľke.

497. Keď hovoríme o viere presvätej Márie, musíme pripomenúť najmä tri vlastnosti či prednosti Jej viery: jej trvanie, jej silu a ducha múdrosti, s akou ju uskutočňovala. Máriina viera, ako bolo povedané vyššie, bola prerušená iba v tých chvíľach, keď mala jasné, priame a zrejmé nazeranie na Boha. Hoci iba Pán sám, ktorý ich udeľoval, mohol vedieť, kedy čo používala, predsa najsvätejšia Kráľovná pri používaní rôznej duchovnej činnosti nikdy po celý život ani na okamih nenechala svoj rozum nečinný a od prvého okamihu svojho počatia nikdy nespustila Boha z očí. Kedykoľvek prestala Jej viera, stávalo sa to iba preto, že mala jasné nazeranie na Boha pomocou najvyššieho druhu vliatych vedomostí; akonáhle Pán prerušil toto jasné nazeranie, Ona hneď obnovila svoju vieru pamätaním na prítomnosť Božiu. Striedanie a postup týchto výkonov splodilo v duchu najsvätejšej Márie neobyčajnú harmóniu, na ktorú Najvyšší upozornil anjelov, keď povedal v ôsmej kapitole Veľpiesne: "Ty, ktorá bývaš v záhradách - priatelia načúvajú - daj počuť mi svoj hlas!" (Veľp. 8,13).

498. Čo sa týka sily či účinnosti viery tejto najvyššej Kňažnej, je isté, že prevyšovala apoštolov, prorokov i všetkých svätých dohromady a dosiahla najvyšší stupeň, aký je pre tvora možný. Nielenže prevýšila vieru všetkých pravoverných, ale ešte i vynahradila aj za tých, ktorým sa viery nedostalo, i za všetkých, ktorí neverili a ktorých všetkých Ona mohla svojou vierou obohatiť. Tak Jej viera ostala pevná, neochvejná a stála, keď apoštoli v hodine umučenia váhali; aj keby sa spojili dohromady všetky pokušenia, klam, bludy a falošnosť sveta, neboli by schopné premôcť alebo znepokojiť nepremožiteľnú vieru Kráľovnej všetkých veriacich. Ona, jej zakladateľka a učiteľka, by ich všetkých premohla a vyšla by z boja víťazná a triumfujúca.

499. Rozumná láska, s akou pevne verila všetky božské pravdy, sa nemôže vyjadriť slovami bez nedostatočného popisu jej stupňa sily. Najsvätejšia Mária vedela všetko, v čo verila a verila vo všetko, čo vedela; lebo vliate bohovedné vedomosti a vierohodnosti tajomstva viery a pochopenie tejto vierohodnosti mala najmúdrejšia Panna a Matka v najvyššom možnom stupni, ako obyčajný tvor môže mať. Jej vedomosti boli stále činné a pomocou pamäti, tak ako anjeli, nikdy nezabudla, čo sa raz naučila. Tento dar a schopnosti chápavosti stále udržovala v činnosti, aby stále cvičila svoju hlbokú vieru; iba niekedy, ako som povedala, Boh prerušil vieru inou činnosťou ducha (č. 492, 465). Nič Jej nechýbalo v porozumení o veciach viery a v jasných vedomostiach o Bohu. V tomto ohľade zaují-

mala miesto nad všetkých pozemšťanov a sama tvorila triedu takého vysokého stupňa, aký nemôže dosiahnuť žiaden iný pútnik na ceste do neba.

500. A keby najsvätejšia Mária, keď konala skutky viery a nádeje, bola - ako by sme to mohli nazvať - iba na najobyčajnejšom a preto najnižšom stupni činnosti, predsa i na tomto stupni by prevyšovala všetkých anjelov a svätých zásluhami, čo potom máme povedať o vznešenosti Jej skutkov, o Jej zásluhách a láske v dobe, keď bola božskou mocou povznesená do blaženého stavu najvyššieho priameho nazerania a jasného poznania Boha? Ak to presahuje pochopenie anjelského rozumu, akú môže mať pozemský tvor nádej, že nájde slová, ktorými by to popísal? Preto môžem vysloviť iba samotné prianie, aby všetci smrteľníci mohli dôjsť k poznaniu, aký vzácny a drahocenný poklad je viera tým, že sa ju budú učiť od tohoto nebeského Originálu, v ktorom viera dosiahla najvyššiu dokonalosť a dokonale dosiahla cieľ, pre ktorý bola stvorená. Nech sa neveriaci, bludári, pohani a modloslužobníci priblížia k tejto Majsterke viery, k najsvätejšej Márii, aby boli osvietení a poznali svoju falošnosť a temnotu bludov a našli bezpečnú cestu k svojmu poslednému cieľu. Nech pristúpia tiež katolíci a učia sa poznávať tie prehojné odmeny a cnosti; nech žiadajú Pána s apoštolom, aby rozmnožil ich vieru (Lk 7,5). Nie aby dosiahli takú vieru, akú mala najsvätejšia Mária, ale nech prosia, aby im dal túžbu napodobniť a nasledovať Ju, lebo Ona nás svojou vierou učí a svojimi zásluhami nám pomáha, aby sme dosiahli túto cnosť.

501. Svätý Pavol nazýva patriarchu Abraháma otcom všetkých veriacich (Rim 4,13), pretože on prvý obdržal prisľúbenie, lebo napriek beznádeji uveril (Rim 4,18), čím chcel pochváliť veľkosť viery tohto patriarchu, pretože uveril prisľúbeniam Pána, že jeho manželka Sára mu dá syna, hoci bola neplodná a podľa prirodzených zákonov neschopná počatia; okrem toho ešte, keď na rozkaz Boha obetoval svojho syna, vzdal sa zároveň aj vyhliadky na nespočetné potomstvo, ktoré mu Pán prisľúbil. Toto všetko a mnohé iné výroky a sľuby Pána stali sa nemožné a nesplniteľné podľa prirodzeného zákona, ale Abrahám predsa veril, že Božská moc ich môže uskutočniť nadprirodzeným spôsobom. Preto si zaslúžil názov otca všetkých veriacich a prijať pečať viery, totiž obriezku, ktorá ho ospravedlnila.

502. Avšak naša na výsosť vynikajúca Pani, Mária, mala omnoho väčšie právo byť nazývaná Matkou viery a všetkých veriacich. Jej ruka vztýčila zástavu a odznak viery pre všetkých veriacich v zákone milosti. Prvý však podľa času bol patriarcha Abrahám, a preto bol ustanovený, aby bol otcom a hlavou hebrejského ľudu; veľká bola jeho viera v prisľúbenie týkajúce sa Krista Pána a v diela Najvyššieho. Predsa však viera Márie

bola vo všetkom tom neporovnateľne oveľa obdivuhodnejšia a prevyšovala ho dôstojnosťou. Tu bola väčšia prekážka a nezrovnalosť, že panna mala počať a porodiť, ako keď stará neplodná žena mala porodiť dieťa; a Abrahám si nebol taký istý v obeti Izáka, ako si Mária bola istá v nevyhnutnej obeti svojho najsvätejšieho Syna. Ona je jediná, ktorá dokonale verila a dúfala vo všetky tajomstvá a ukázala celej Cirkvi, ako sa má veriť Najvyššiemu a v dielo Jeho vykúpenia. Keď tak porozumieme viere Márie, našej Kráľovnej, musíme Ju uznať za Matku veriacich a za pravzor katolíckej viery a svätej nádeje. A pre uzavretie tejto kapitoly dodávam, že Kristus, náš Vykupiteľ a Učiteľ ako všetko obsahujúci, ktorého najsvätejšia duša dosahovala najvyššiu slávu a blažené videnie, nemal žiadnu potrebu alebo príležitosť k viere, ani nám nemohol vo svojich skutkoch dať príklad tejto cnosti. Avšak to, čo Pán nemohol urobiť osobne, učinil v osobe svojej najsvätejšej Matky a ustanovil Ju za zakladateľku, Matku a príklad viery vo svojej katolíckej Cirkvi. A preto v deň všeobecného účtovania táto najvyššia Pani a Kráľovná bude zvláštnym spôsobom slúžiť svojmu najsvätejšiemu Synovi pri vynášaní rozsudku nad tými, ktorí neverili, hoci v dobe pozemského života mali taký príklad.

Poučenie našej Panej, Matky Božej

503. Dcéra moja, neoceniteľný poklad božskej cnosti viery je skrytý smrteľníkom, ktorí majú iba telesné a pozemské oči, pretože neoceňujú a nevedia si vážiť dar a požehnanie takej preveľkej ceny. Uvažuj, moja najdrahšia, aký bol svet bez viery a aký by bol dnes, keby môj Syn a Pán nebol vieru zachoval. Koľko ľudí, ktorých svet oslavoval ako velikánov, mocných a múdrych pre nedostatok svetla viery vrhlo sa z tmy svojej nevery do najohavnejších hriechov a odtiaľ do večnej pekelnej temnosti! Koľko kráľovstiev a provincií bolo zaslepených a nasledujú ešte zaslepenejších vodcov, až všetci spoločne padajú do priepasti večných muk! A zlí kresťania, ktorí obdržali milosť a požehnanie viery, ich nasledujú a žijú, akoby nemali v srdci žiadnu vieru.

504. Nezabúdaj, moja drahá priateľka, byť vďačná za tento vzácny drahokam, ktorý ti Pán dal ako veno a svadobný dar tvojho zasnúbenia sa s Ním, aby ťa uviedol do svadobnej komnaty Jeho svätej Cirkvi a potom aby ste mohli byť spolu vo večnej blaženosti. Neprestajne sa cvič v cnosti viery, pretože to ťa privádza bližšie k poslednému cieľu, po ktorom túžiš a k predmetu tvojej túžby a lásky. Viera učí bezpečnej ceste k večnému spaseniu, viera je svetlom, ktoré svieti v tmách smrteľného života a putovania; vedie ľudí bezpečne k dosiahnutiu otčiny, ku ktorej cestujú, ak ju nenechajú zahynúť neverou a hriešnosťou. Viera oživuje iné cnosti

a spravodlivým je potravou a podporou v ich námahách. Viera zahanbuje a naháňa strach nevercom a vlažným kresťanom v ich nedbalosti, lebo ich v tomto živote usvedčuje z hriechu a hrozí trestom v živote budúcom. Viera dokáže urobiť všetko, lebo veriacemu nie je nič nemožné; viera činí všetko dosažiteľným a možným. Viera osvecuje a zušľachťuje rozum človeka, pretože ho riadi v tme jeho prirodzenej nevedomosti, aby nezblúdil z cesty a povznáša ho nad neho samého, takže vidí a s neomylnou istotou rozumie tomu, čo ďaleko presahuje jeho sily a ubezpečuje ho o tom tak spoľahlivo, ako by to jasne videl pred sebou. Je zbavený hrubej a biednej úzkosti tých, ktorí vedia iba to, čo môžu poznať svojou obmedzenou prirodzenou silou a neuvážia, že duša, kým žije vo väzení tohto porušiteľného tela, je veľmi stiesnená a obmedzená v šírke svojho pôsobenia poznaním nadobudnutým z hrubej činnosti zmyslov. Preto si váž, dcéra moja, ten neoceniteľný poklad katolíckej viery, ktorý ti Boh udelil, bdej nad ním a zdokonaľuj sa v nej s veľkou vážnosťou a úctou.

Kapitola 7.

O cnosti nádeje a ako sa v nej cvičila naša panenská Matka

505. Cnosť nádeje prirodzene prichádza za cnosťou viery, pretože je ako jej doplnkom. Keď nám totiž Najvyšší udelí božské svetlo viery a praje si, aby sme všetci bez ohľadu na postavenie alebo nevďak došli k istému poznaniu Boha, Jeho tajomstiev a sľubov, je to iba preto, aby každý z nás poznajúc Ho ako svoj posledný cieľ a predmet a poučiac sa o prostriedkoch, ako k Nemu prísť, vzbudzoval v sebe vrúcnu túžbu po dosiahnutí tohto cieľa. Táto túžba, ktorá prirodzene sprevádza náklonnosť po dosiahnutí tohoto najvyššieho dobra, sa nazýva nádej a je vliata do našej vôle alebo prirodzenej túžby pri svätom krste. Nádej prináleží k takej činnosti vôle, aby sa snažila dosiahnuť večnú blaženosť ako najväčšie dobro a požehnanie, aby užívala božské milosti pre dosiahnutie tej blaženosti a na prekonanie obtiaží, ktoré sa pri tom vyskytnú.

506. Aká výborná cnosť je nádej možno poznať podľa toho, že jej konečným predmetom je sám Boh, naše najvyššie dobro. Hoci ho poznáva a hľadá ako niečo vzdialené, predsa Ho zároveň hľadá ako niečo dosiahnuteľné cez zásluhy Kristove a cez primeranú činnosť človeka, ktorý v to dúfa. Výkony a pôsobenia tejto cnosti sa riadia svetlom božskej viery a múdrym spoliehaním sa na neklamné prisľúbenia Pána. Tak sa nádej pomocou rozumných dôvodov pridržiava prostrednej cesty medzi zúfals-

tvom a opovážlivosťou a nedovolí človeku, aby sa spoliehal na vlastné sily pre dosiahnutie večnej slávy, alebo zanedbával konať vlastné záslužné skutky, ani pripúšťať, aby mu bránila bázeň a beznádejnosť v snahe dosiahnuť ju pre prisľúbenie a uistenie Pána o konečnom úspechu. V tejto istote, zaručenej božskou vierou vo všetkom, čo sa týka týchto vecí a používaním múdrych a spoľahlivých dôvodov, človek dúfa bez obavy, že bude sklamaný, ale tiež bez opovážlivosti.

507. Z toho môžeme poznať, že zúfalstvo môže vzniknúť tým, že sa dostatočne neverí v to, čo viera sľubuje, alebo tým, že človek zanedbáva používať pre seba bezpečnosť božských prisľúbení, v ktoré síce verí, ale klamne považuje to, čo je sľúbené, pre seba za nedosiahnuteľné. Nádej nás vedie bezpečnou cestou medzi týmito dvoma krajnosťami a udržuje nás po prvé v dôvernej viere, že nám Boh neodoprie to, čo sľúbil všetkým a po druhé, že ten sľub nebol daný bezpodmienečne a neobmedzene, ale vyžaduje tiež našu námahu a snahu, aby sme si zaslúžili jeho splnenie, pokiaľ je to možné s pomocou Božej milosti. Hoci Boh stvoril človeka schopným hľadieť na večnú slávu, nebolo by spravodlivé, aby niekto dosiahol takú blaženosť hriešnym zneužívaním tých schopností, ktorými ju má užívať; ale má ich používať tak, aby to bolo primerané účelu, pre ktorý ich obdržal. Toto primerané používanie schopností pozostáva z toho, že koná cnosti, ktoré človeka pripravujú pre užívanie jeho najvyššieho dobra a vyhľadáva ho už v tomto živote tým, že poznáva a miluje Boha.

508. U najsvätejšej Márie cnosť nádeje dosiahla najvyšší stupeň ako sama osebe, tak i vo všetkých účinkoch, okolnostiach a hodnote; lebo túžba a snaha po dosiahnutí posledného cieľa, ktorým je nazeranie na Boha a požívanie, či vlastnenie Ho, bola v Nej oveľa činnejšia ako vo všetkých ostatných tvoroch; okrem toho táto najvernejšia a najmúdrejšia Pani nerobila nič, čo by tieto snahy zdržovalo, ale pokračovala v nich so všetkou dokonalosťou, akej je tvor schopný. Nielenže mala vliatu cnosť viery v prisľúbenia nášho Pána sprevádzanú silnou nádejou, ale k tomu ešte dostávala blažené videnie, v ktorom zo skúsenosti poznávala nekonečnú pravdu a vernosť Najvyššieho. Napriek tomu, že pri blaženom videní mala Boha vo svojom majetku, predsa vždy, keď sa vrátila do obyčajného stavu, spomienka na to, čo vo videní dostávala, pobádalo Ju tým väčšou silou a túžbou k snahe po dosiahnutí toho. Tak túžby Kráľovnej všetkých cností vytvorili akýsi nový a zvláštny druh nádeje.

509. Ešte pre inú príčinu nádej najsvätejšej Márie prevyšovala nádej všetkých veriacich dohromady: totiž pre veľkosť odmeny a slávy, ktoré právom mala dostať táto najvyššia Kráľovná, lebo nakoniec predsa odmena je pravým predmetom nádeje a Jej odmena mala ďaleko prevyšovať

slávu anjelov a svätých; to znamená, že úmerne k vedomostiam o tejto sláve, ktorú Jej Boh zaistil, bolo tiež Jej očakávanie a túžba dosiahnuť ju. Okrem toho, aby mohla vystúpiť na najvyšší vrchol tejto cnosti a aby mohla zaslúžene dúfať vo všetko, čo mocná ruka Božia v Nej vykonala, bola náležite zaopatrená svetlom veľkej viery a všetkými príslušnými pomôckami a darmi i zvláštnou pomocou Ducha Svätého. Čo sme povedali o svätosti nádeje blahoslavenej Panny ohľadne jej hlavného predmetu, musí sa povedať tiež o podriadenejších či druhotných predmetoch, lebo dary a tajomné požehnania, ktoré dostala táto Kráľovná nebies, boli také veľké, že ani všemohúca Božia ruka ich už nemohla v obyčajnom tvorovi viac rozšíriť. Keď teda táto veľká Pani mala tieto dary dostať prostredníctvom viery a nádeje, preto boli tieto cnosti v Nej primerane veľké, teda najväčšie, aké dielo Božích rúk mohlo dostať.

510. Keď ešte naviac, ako sa už povedalo o cnosti viery, nebeská Kráľovná bola obdarená jasnou vedomosťou a vierou o všetkých tajomstvách a o všetkých zjavených pravdách a pôsobení Najvyššieho a keď úkony nádeje zodpovedali úkonom viery, kto by, okrem Pána samého, mohol kedy pochopiť, aké mnohé a aké vznešené boli úkony nádeje, ktoré vzbudzovala Majsterka všetkých cností, pretože si bola vedomá svojej večnej slávy a blaženosti i tej, ktorá má byť vytvorená v celej svätej Cirkvi zásluhami Jej Najsvätejšieho Syna? Ako sme už predtým povedali o Jej viere, jedine kvôli Márii by bol Boh zriadil túto cnosť a kvôli Nej by ju bol udelil, ako i skutočne urobil, celému ľudskému pokoleniu. (č. 491)

511. Preto Duch Svätý Ju nazýva Matkou krásneho milovania a svätej nádeje (Sir 24, 24); lebo ako sa stala Matkou Kristovou, pretože Mu dala ľudské telo, tak Duch Svätý učinil Ju Matkou nádeje, pretože svojím prispením a spolupôsobením počala a dala verným dietkam svätej Cirkvi túto cnosť. Prednosť ako Matky svätej nádeje bola spojená a vyplývala z toho, že bola Matkou Ježiša Krista, nášho Pána, lebo Ona vedela, že skrz svojho Syna položí základ všetkej istoty našej nádeje. Následkom počatia a splodenia dosiahla naša najsvätejšia Kráľovná istú nadvládu a zvrchovanosť nad tými milosťami a prisľúbeniami Najvyššieho, ktorých splnenie závisí od smrti Krista, Jej Syna. Keď z vlastnej slobodnej vôle umožnila počatie a narodenie vteleného Slova, odovzdala Ho celého nám a tým dala vznik našej nádeji. Tak plným právom Jej mohol Duch Svätý povedať: "Čo v tebe dorastá, je sťaby rajská záhrada." (Veľp. 4,13); lebo toto všetko prišlo od Márie, Matky milosti a bolo určené pre vytvorenie nášho šťastia, nášho raja a našej istej nádeje, že to môžeme dosiahnuť.

512. Cirkev má nebeského a pravého Otca v Ježišovi Kristovi, lebo On ju splodil a založil svojimi zásluhami a prácou a obohatil ju svojimi

milosťami, svojím príkladom a učením, ako sa očakávalo od Otca a Pôvodcu tak obdivuhodného diela. Preto sa patrilo, aby Cirkev mala tiež milujúcu a láskavú matku, ktorá s lahodným občerstvením, láskaním a s materskou starostlivosťou a pomocou by odchovala malé dietky na svojich prsiach (1Kor 3, 12), živila ich jemnou a chutnou potravou, kým ako nemľuvňatá nemôžu prijímať potravu veľkých a silných. Touto láskavou Matkou bola najsvätejšia Mária, ktorá od začiatku Cirkvi, keď zákon milosti sa zrodil v Jej ešte útlych dietkach, začala im dávať sladké mlieko svojho osvieteného poučovania ako milosrdná Matka; a bude tak pokračovať až do konca sveta, pomáhať a prihovárať sa za nové dietky, ktoré Kristus Pán každý deň plodí svojimi zásluhami a príhovormi tejto Matky milosrdenstva. Práve pre Ňu sa tieto dietky rodia a Ona ich vychováva a živí. Ona je naša milá Matka, náš život a naša nádej, prameň našich požehnaní, príklad na nasledovanie, Ona je našou zárukou pri hľadaní blaženosti, zaslúženou nám Jej najsvätejším Synom, Ona nám poskytuje potrebnú pomoc, aby sme tú blaženosť dosiahli.

Poučenia najsvätejšej Panny Márie

513. Dcéra moja, ako dvoma neúnavnými krídlami povznášal sa môj duch vo svojom lete pomocou viery a nádeje k nekonečnému a najvyššiemu dobru, až spočinul v spojení s Bohom vďaka dôvernej a dokonalej láske. Mnohokrát som prežívala jasné videnie a Božiu prítomnosť; pretože však tieto požehnania netrvali stále, kým som bola v stave pútničky, nahradzovala som ich cvičením sa vo viere a nádeji. Tieto mi ostali i v dobe mojich videní a ich požívaní a akonáhle videnia pominuli, ihneď boli činne, a tak nebola žiadna prestávka v mojich vysokých snahách. Účinky týchto cností, láska, snaha a túžba, akú roznecovali v mojej duši po dosiahnutí večného požívania Boha, nemôže dostatočne pochopiť stvorený rozum v prítomnom, obmedzenom stave, budú však poznané v Bohu a budú pohnútkou pre večnú chválu tým, ktorí Ho budú hodni vidieť v nebi.

514. Ty, moja najdrahšia, si obdržala také veľké osvietenie o tejto výbornej cnosti a skutkoch, ktoré som ja s jej pomocou konala, mala by si sa s pomocou božskej milosti neprestajne snažiť ma napodobniť. Stále obnovuj v mysli, čo Najvyšší sľúbil a uvažuj o Jeho sľuboch s neochvejnou dôverou v ich pravdivosť a pozdvihuj svoje srdce k vrúcnej túžbe a žiadosti, aby si ich dosiahla. V tejto pevnej nádeji môžeš byť uistená, že pre zásluhy môjho najsvätejšieho Syna dosiahneš požehnané spolubývanie v nebeskej otčine a v spoločnosti všetkých, ktorí hľadia na nesmrteľnú slávu tváre Najvyššieho. S pomocou toho môžeš povznášať svoje srdce nad pozemské veci a upierať svoju myseľ na nezmeniteľné Dobro, po

ktorom túžiš; všetky viditeľné veci sa ti budú zdať obtiažne a nepríjemné a budeš ich považovať za bezcenné a opovrhnutiahodné; nebudeš túžiť po ničom inom iba po tom, čo je najviac hodné lásky a oblažujúce. V mojej duši bola taká silná nádej, aká je možná iba u tých, ktorí vierou dosiahli a ochutnali jej predmet; žiaden jazyk ani žiadne slová nemôžu vysloviť jej silu.

515. Aby si sa ešte viac povzbudila k väčšej horlivosti, uvažuj a so srdečnou ľútosťou oplakávaj nešťastie tak mnohých duší, ktoré sú obrazy Božie a neschopné Jeho slávy, ktoré svojou vlastnou vinou sú zbavené i pravej nádeje na to, že ju dosiahnu. Keby dietky svätej Cirkvi prestali so svojimi márnymi zamestnaniami a venovali čas uvažovaniu o požehnaní neklamnej viery a nádeje, ktorá ich oddeľuje od tmy a ktorou bez vlastnej zásluhy sa rozoznávajú od nasledovníkov slepej nevery, iste by sa zahanbili za svoju strnulú ľahostajnosť a zavrhli by svoj ničomný nevďak. Nech sa však neklamú, lebo ich očakáva najhroznejší trest; pred zrakom Božím a svätých sú veľmi ohavní, pretože pohŕdajú Krvou, ktorú prelial Kristus práve preto, aby pre nich získal toto požehnanie. Tak pohŕdavo sa správajú k tejto požehnanej pravde, ako by to bola iba rozprávka a po celý život sa náhlia a ani jediný deň, ba mnohí ani hodinu času nevenujú uvažovaniu o svojich povinnostiach a o nebezpečenstve, v akom sa nachádzajú. Ó, duša, plač nad týmto poľutovaniahodným zlom a podľa možnosti pracuj a modli sa za jeho odstránenie pomocou môjho najsvätejšieho Syna. Ver mi, že každú námahu a každý pokus, ktorý bude vykonaný za tým účelom, božská Velebnosť odmení.

K a p i t o l a 8.

O cnosti lásky našej Panej, najsvätejšej Márie

516. Najvznešenejšia cnosť lásky je pani, kráľovná, matka, život a krása všetkých iných cností; láska ovláda, podnecuje a vedie ich ku konečnému a pravému cieľu a k najvyššej dokonalosti, zachováva ich a pôsobí na ich vzrast, osvecuje a krášli ich, dodáva im život a pôsobivosť. Ak ostatné cnosti dávajú tvorom časť svojej dokonalosti, láska im dáva dokonalosť samu a doplňuje ich. Bez lásky všetko má malú cenu, je temné, slabé, bezživotné a neprospešné, nemá podstatu alebo príslušenstvo pravej životnosti. Láska je láskavá, trpezlivá, tichá, nezávidí, nevypína sa, nie je urážlivá, netúži po zisku, ale ochotne všetko rozdáva, je príčinou všetkého dobrého a neprivoľuje k ničomu zlému, pokiaľ sa jej týka

(1Kor 13,4), najplnšie sa podieľa na pravom a najvyššom Dobre. Ó, cnosť všetkých cností a najvyšší poklad nebies! Ty jediná máš kľúč k raju! Ty si úsvit večného svetla, slnko dňa večnosti, oheň, ktorý očisťuje, víno, ktoré opája novou rozkošou, nektár, ktorý rozradostňuje, sladkosť, ktorá bez prestania nasycuje, komnata odpočinku pre dušu, láska tak dôverná, že nás činí jedno s Bohom (Ján 17,21), tým putom, ktoré nás spája s večným Otcom a Synom i s Duchom Svätým.

517. Táto cnosť je zo všetkých cností najlepšia a pre jej vznešenosť náš Boh a Pán, podľa epištoly sv. Jána, prial si poctiť seba alebo poctiť túto cnosť tým, že sa nazval Láskou (1Jn 4,16). Je mnoho príčin, prečo katolícka Cirkev pripisuje božskú dokonalosť všemohúcemu Otcovi, múdrosť Synovi a lásku Duchu Svätému. Lebo Otec je počiatok, Syn je splodený Otcom Božskou múdrosťou a Duch Svätý pochádza od oboch vďaka vôli. Avšak meno Láska a dokonalosť s ňou spojená pripisuje sa Pánovi samému, bez rozoznávania Osôb, lebo evanjelista hovorí bez rozlišovania: "Boh je Láska". Táto cnosť má v Pánovi prednosť, je koncom či cieľom všetkej Jeho činnosti vnútornej a vonkajšej či viditeľnej. Lebo jednak všetok božský postup (totiž vnútorné pôsobenie Božstva) ústi vo vzájomnom spojení a láske troch božských Osôb, a tak tvorí nerozlučný zväzok jednoty a nerozdielnosť božskej podstaty prislúchajúce jednému a tomu istému Bohu. Jednak zas diela vonkajšie, najmä tvory, sú plody božskej lásky a sú určené pre ňu, takže vychádzajúc z toho nesmierneho mora božskej štedrosti tiež sa dobročinnosťou a láskou vracajú k tomu istému žriedlu, z ktorého vyšli. Je vlastnosťou lásky, že oproti všetkým iným cnostiam a darom sa dokonale podieľa na božských cnostiach; rodí sa z jedného žriedla a smeruje k tomu istému späť a je viac primeraná tomuto večnému žriedlu, než všetky ostatné cnosti. Ak nazývame Boha našou nádejou, našou trpezlivosťou alebo našou múdrosťou, je to preto, že ich prijímame z Jeho ruky, a nie preto, že tieto dokonalosti sú v Bohu tak ako v nás. Ale Boha nazývame našou láskou nielen preto, že ju dostávame od Boha a pretože On nám ju udeľuje, ale preto, že On sám je podstata lásky, prekypujúcej touto božskou dokonalosťou, ktorú si predstavujeme ako podobu a vlastnosť Jeho božstva, ktorá tečie do našej duše a pretvára ju dokonalejšie a hojnejšie ako ktorákoľvek iná cnosť.

518. Iné obdivuhodné vlastnosti lásky sa prejavujú vzťahom medzi Bohom a nami; pretože táto cnosť je príčina nášho bytia a tiež náš najvyšší cieľ, ktorým je Boh sám, je tiež pohnútkou a ideálom našej príchylnosti a lásky k Pánovi. Ak nás nestačí pohnúť k milovaniu Boha vedomie, že Boh sám osebe je najvyššie a nekonečné dobro, malo by nás k tomu pohnúť vedomie, že je naše vlastné najvyššie Dobro. Ak sme nemohli ve-

dieť, ako Ho máme milovať prv, než nám dal svojho Jednorodeného (1Jn 4,10), zaiste nemôžeme ničím ospravedlniť našu nelásku k Nemu po Jeho príchode. Mohli sme byť zbavení tejto zodpovednosti, keď sme neboli schopní zaslúžiť si také dobrodenie, ale teraz, keď sme prijali túto milosť bez našej zásluhy, zaiste nemôžeme ospravedlniť svoj nevďak za také dobrodenie.

519. Príklad, ktorý nám dáva božská láska, ukazuje tým viac veľkosť tejto cnosti, hoci mi je veľmi ťažké vysvetliť môj pojem o tejto veľkosti. Keď Kristus Pán založil svoj najdokonalejší zákon lásky a milosti, napomínal nás, aby sme boli dokonalí nasledovníci nášho nebeského Otca, ktorý dáva slnku vychádzať nad zlých i dobrých (Mt 5,45). Také učenie a taký príklad mohol dať ľuďom iba On, sám Syn večného Otca. Medzi všetkými viditeľnými tvormi nie je žiaden taký ako slnko, aby mohol byť prirovnaný k božskej láske a ukázať nám, ako ju napodobiť. Lebo táto veľkolepá hviezda, zo svojej vlastnej prirodzenosti, bez váhania a úplne podľa svojej vrodenej vlastnosti vydáva svoje svetlo na všetky strany a bez rozdielu všetkým, ktorí sú schopní prijímať ho a nikdy neodoprie alebo nezadržuje svoju blahodarnú činnosť. A robí tak bez toho, aby túžilo po uznaní, neukladá nikomu žiadne povinnosti, nežiada žiadnu láskavosť alebo odplatu, nehľadá na osvecovaných predmetoch nejaké predchádzajúce dobrá, podľa ktorých by svoje svetlo odmeriavalo, ani nečaká žiaden prospech za udeľovanie svojho požehnaného svetla, na ktorom sa podieľajú všetci bez rozdielu.

520. Kto by pri uvažovaní o vznešených vlastnostiach tejto stvorenej lásky nepoznal znaky nestvorenej Lásky, ktorá je za ňou? A kto by sa nehanbil, ak ju zanedbáva napodobniť? Kto si môže namýšľať, že má pravú lásku, ak nenasleduje jej pravzor? Je síce pravda, že naša dobrotivosť a láska nemôže vzbudiť dobrotu v predmetoch našej lásky, ako to robí nestvorená Láska Pána, predsa však, i keď nemôžeme svojou dobrotivosťou spraviť dobrými tých, ktorých milujeme, môžeme ponúkať dobro lásky všetkým nevyhľadávajúc pritom žiadne výhody pre seba, bez uvažovania a skúmania koho máme milovať a aký prospech môžeme očakávať za svoju ochotu. Nechcem, aby to niekto rozumel tak, ako by som hovorila, že láska nie je slobodná, alebo že Boh bol pre nejakú prirodzenú potrebu prinútený, aby nás stvoril. Všetky vonkajšie či viditeľné diela, ktoré pozostávajú zo stvorení, sú dobrovoľné skutky Božie. Príklad, aký nám podáva božská Láska, ukazuje ináč, najmä že slobodná vôľa nesmie sa pliesť alebo robiť násilie náklonnosti a núteniu lásky; ale pri napodobnení najvyššieho Dobra, ktoré nijako neprekáža božskej vôli v jej náklonnosti činiť dobro, ľudská vôľa musí povoliť podnetu a nutkaniu náklonnosti

lásky, aby prejavila svoje dobro. Takým spôsobom je božská vôľa nutkaná rozdeliť lúče svojho neprístupného svetla všetkým tvorom podľa schopnosti každého z nich, bez akejkoľvek predchádzajúcej dobroty, služby alebo dobrodenia z ich strany i bez očakávania nejakej odplaty neskoršie, pretože božská Dobrota nič nepotrebuje.

521. Toto je čiastka prirodzenej lásky v jej božskom pôvode, v Bohu. Okrem Boha samého ju nájdeme v najplnšej možnej dokonalosti, akej je tvor schopný jedine v najsvätejšej Márii a v Nej máme i vzor, ktorému sa môžeme viac priblížiť v našej láske. Samozrejme, že svetlo, ktoré vychádza z nestvoreného Slnka lásky, v ktorom je obsiahnuté bez hraníc a obmedzení, daruje sa tvorom, i tým najvzdialenejším, v poriadku a miere stanovenej každému podľa blízkosti alebo vzdialenosti od božského zdroja. A tento poriadok ukazuje plnosť a dokonalosť božskej Prozreteľnosti, pretože bez neho by táto Prozreteľnosť ukazovala isté nedostatky, zmätok a nesúlad v tvorstve, čo sa týka podieľania sa na Jeho dobrote a láske. Prvé miesto po Bohu samom v rozdeľovaní božskej Lásky patrilo Duši a Osobe, ktorá bola súčasne nestvoreným Bohom a stvoreným človekom, pretože najvyššia milosť a podieľanie sa v láske, sa prirodzene nachádzali tam, kde bolo najužšie a najdôvernejšie spojenie s Bohom, ako vždy bolo a bude večne v Kristovi, našom Pánovi.

522. Druhé miesto patrí Jeho najsvätejšej Matke Márii, v ktorej dobrota a božská láska zvláštnym spôsobom našli miesto svojho odpočinku, lebo podľa nášho pojmu nestvorená Láska nemôže dosiahnuť pokoj, kým nenájde tvora, ktorému by sa mohla darovať v takej veľkej plnosti, aby sa láska a príchylnosť celého ľudského pokolenia v celej plnosti odrážala v tej Bytosti samej. Bolo určené, aby táto vyvolená Bytosť sama osebe bola obdarená darmi lásky bez obmedzenia a nedostatkov zvyčajných u ostatných smrteľníkov nakazených hriechom tak, aby Ona sama osebe bola schopná vyrovnať nedostatky ostatných tvorov a vynahradiť za nich čo možno najväčšou vzájomnou láskou. Mária bola sama vyvolená zo všetkých tvorov, aby napodobnila Slnko spravodlivosti v láske (Veľp. 4,9) a verne zobrazovala túto cnosť podľa Originálu. Ona sama vedela milovať vrúcnejšie a dokonalejšie ako všetci ostatní tvorovia dohromady, vedela milovať Boha celkom a kvôli Nemu, čisto, mocne a bez chyby a tiež vedela ako milovať tvorov pre Boha a podobným spôsobom ako Jeho. Jedine Ona náležite vyhovovala pohnútkam lásky a svojej šľachetnej náklonnosti milovať najvyššie Dobro ako najvyššie Dobro, bez akéhokoľvek vedľajšieho úmyslu; a milovať tvory pre ich účastenstvo v Bohu, bez pomyslenia na nejaký zisk alebo odmenu za svoju lásku. V dokonalom napodobnení nestvorenej Lásky Mária bola schopná svojou láskou i vedela

akým spôsobom milovať, aby ten, koho milovala, stal sa lepší; preto svojou láskou urobila lepšími nebo i zem a všetky veci, ktoré existujú okrem Boha.

523. Keby láska tejto veľkej Panej bola položená na váhu na jednu stranu a láska všetkých ľudí i anjelov na druhú, Jej láska by tú ich oveľa prevažovala, lebo Ona ich všetkých predstihla poznaním podstaty a akosti božskej Lásky, a preto iba Mária ju vedela napodobniť s náležitou dokonalosťou a nad všetky možnosti všetkých rozumových tvorov. Touto preveľkou láskou a dobrotou zaplatila dlžobu nekonečnej lásky, ktorou sú tvory povinné Pánovi toľko, koľko od nich mohol požadovať, lebo ich láska k Nemu nemôže mať nekonečnú cenu, pretože je to nemožné. Tak ako bola láska a dobrotivosť najsvätejšej duše Ježiša Krista primeraná spojeniu božstva s človečenstvom, tak i veľkosť lásky Márie bola úmerná Jej vznešenosti, ktorú Jej udelil večný Otec, keď určil, aby ako Matka počala a porodila Jeho Syna pre spásu sveta.

524. Z toho môžeme vyrozumieť, že všetky dary a všetko požehnanie tvorov závisí akosi na oddanosti a láske blahoslavenej Panny k Bohu. Jedine v Nej na tomto svete mohla božská láska dosiahnuť najvyššiu a konečnú dokonalosť. Ona zaplatila celú dlžobu lásky naraz, keď všetci ľudia boli neschopní zaplatiť ju, ba ani pochopiť veľkosť svojho dlhu. Ona svojou najdokonalejšou láskou prinútila večného Otca, aby obetoval svojho najsvätejšieho Syna pre Ňu a pre vykúpenie celého sveta; lebo keby Mária milovala menej a keby Jej láska bola nedostatočná, bolo by to na závadu pri príprave pre Jeho vtelenie. Ale akonáhle sa našiel tvor, ktorý sa podobal Bohu tak veľmi ako Ona, malo to takmer prirodzene za následok, aby k Nej zostúpil, čo aj skutočne urobil.

525. Taký význam majú slová Ducha Svätého, keď nazýva Máriu Matkou krásneho milovania (Sir 24,24), ako bolo vhodne vysvetlené v pojednaní o nádeji. Tieto slová vzhľadom k Márii znamenajú: Mária je Matka Toho, ktorý je našou sladkou láskou, Ježiša, nášho Pána a Vykupiteľa, ktorý sa stal najkrajším z ľudského pokolenia, božskou, nekonečnou a nestvorenou krásou a ľudskou prirodzenosťou, bezúhonná a bez poškvrny, ktorej nechýbala žiadna krása milosti, akú Jej Božstvo mohlo udeliť. (1 Pt 2,22). Ona je tiež Matka krásnej lásky, lebo Ona jediná splodila vo svojej duši dokonalú lásku a dobrotivosť a najkrajšie milovanie. Všetky ostatné tvory dohromady nemohli dosiahnuť krásu a bezchybnosť Jej lásky, pretože ich láska sa nemohla nazvať absolútne krásnou. Ona je Matka i našej lásky, pretože Ona ju stiahla na svet pre nás; Ona ju pestovala pre nás; Ona nás učila poznávať a osvedčovať ju; nie je žiaden iný tvor na nebi alebo na zemi, ktorý by mohol byť takým učiteľom tejto krásnej

lásky pre ľudí alebo anjelov. Preto všetci svätí sú iba lúče tohoto slnka a potôčky tečúce z tohoto oceánu; tým lepšie budú vedieť milovať, čím viac sa budú podieľať na láske a dobrote najsvätejšej Márie a nakoľko sa im podarí čo najdokonalejšie Ju napodobniť.

526. Žriedlom tejto lásky a dobroty našej Kňažnej Márie boli Jej hlboké vedomosti a múdrosť, ktoré čerpala ako z vliatej viery a nádeje, tak i z darov vedomostí, schopností a múdrosti, ktoré Jej udelil Duch Svätý; ale zo všetkých žriedel Jej lásky najväčšie boli priame a nepriame videnia Božstva. Všetkými týmito prostriedkami dosiahla najvyššie poznanie nestvorenej Lásky a pila priamo z jej žriedla, a tak sa naučila, ako sa má Boh milovať pre Neho samého a tvory pre Boha a tiež ako cvičiť a osvedčovať túto lásku s najvrúcnejšou a najhorlivejšou žiadosťou. Moc Božia mohla v Nej pôsobiť podľa svojho zaľúbenia, pretože Ju nezdržiavali žiadne prekážky, nepozornosť, nevedomosť alebo nedokonalosť, ani žiadne kolísanie vôle tejto Kráľovnej. To však nebolo možné u iných tvorov, pretože žiaden nemal také dispozície ako najsvätejšia Mária.

527. U Nej sa splnilo to veľké prirodzené i božské prikázanie: "Milovať budeš Pána Boha svojho z celého srdca svojho, z celej duše svojej a zo všetkej sily svojej." Jedine Mária splnila túto povinnosť a splatila dlžobu všetkých ľudí, čo títo v tomto živote a pokiaľ neuzrú Boha, nemôžu dostatočne splniť. Táto Pani plnila toto prikázanie lásky dokonalejšie za svojho života ako svätí môžu vo večnej blaženosti. Okrem toho Ona splnila tiež Božie úmysly týkajúce sa tohoto prikázania, najmä, že neostalo bez úžitku a ako zmrhané putujúcimi ľuďmi na zemi; lebo najsvätejšia Mária sama ho úplne posvätila a splnila za všetkých a doplnila svojou láskou všetko, čo chýbalo od ľudí pre plnenie tohto prikázania. A možno keby Boh v počte smrteľníkov nebol predvídal Máriu, našu Kráľovnú, nebol by toto prikázanie dal v tejto forme. Ale kvôli Nej ho ráčil dať; Jej sme dlžní nielen za toto prikázanie dokonalej lásky, ale i za to, či ho ľudstvo náležite a dostatočne plní.

528. Ó, najsladšia a najkrajšia Matka krásnej lásky a dobroty! Nech Ťa všetky národy poznajú a všetky pokolenia blahoslavia a nech Ťa všetko tvorstvo chváli a velebí! Ty jediná si dokonalá, milovaná a vyvolená za Matku nestvorenej Lásky. Ona Ťa stvorila a určila, aby si žiarila ako slnko svojou najkrajšou a najdokonalejšou láskou (Veľp. 6,9)! Dovoľ nám, biednym synom Evy, priblížiť sa k tomuto slnku, aby nás osvietilo a roznietilo. Popraj nám, Pane, priblížiť sa k tejto Matke, aby sme sa znovu zrodili v láske. Dopraj nám prístup k tejto Učiteľke, aby sme sa naučili bezchybnej láske, náklonnosti a dobrotivosti. Láska je schopnosť, ktorá sa teší a uspokojuje s tým, čo miluje. Náklonnosť je vyvolenie a oddelenie milo-

vaného od ostatných toho druhu a spolu s dobrotivosťou vytvára vysokú vážnosť a oceňovanie dobier milovaného. To všetko sa naučíme od Matky pravej lásky, pretože Jej láska má všetky tieto kvality. Od Nej sa učíme milovať Boha pre Neho samého, spokojne odpočívať v Ňom celým svojím srdcom; naučíme sa, aby sme Mu vyhradzovali zvláštne miesto v našej láske oddelené od všetkého, čo nie je Boh, lebo ak milujeme spolu s Ním aj iné veci, tým iba zoslabujeme svoju lásku k Bohu; naučíme sa Ho správne oceňovať a vážiť si Ho viac ako zlato. Všetky drahé veci pri porovnaní s Ním sú bezcenné a všetka krása je ohavnosť a všetko, čo je veľké a drahocenné telesným očiam, stáva sa opovrhnutiahodné a bezcenné. O účinkoch tejto lásky najsvätejšej Márie pojednáva celý tento životopis a celá zem i nebo sú nimi zaplnené. Preto nebudem Ďalej popisovať podrobnejšie to, čo nemôže vyjadriť žiaden ľudský jazyk ani žiadne slová ľudí alebo anjelov.

Poučenie, ktoré mi dala Kráľovná nebies

529. Dcéra moja, ak si pre materinskú náklonnosť prajem, aby si ma nasledovala a napodobnila vo všetkých cnostiach, tak zvlášť ti oznamujem a prehlasujem svoju žiadosť, že by som rada videla, aby si ma nasledovala v cnosti lásky, lebo to je cieľ a koruna slávy všetkých ostatných cností. Prajem si, aby si napäla všetky sily v snahe vytvoriť vo svojej duši s najväčšou dokonalosťou všetko, čo si poznala o mojej láske. Rozsvieť lampu svojej viery a rozumu, aby si mohla nájsť peniaz nesmiernej ceny (Lk 15,8) a keď ho nájdeš, zabudni na všetko a pohrdni všetkým pozemským a porušiteľným. A v duchu znovu a znovu rozjímaj, uvažuj a maj na zreteli nekonečné príčiny a pohnútky, ktoré činia Boha milovania hodným nad všetky ostatné veci. Aby si bola istá, že Ho miluješ dokonale a naozaj, hľadaj v sebe nasledujúce znaky a účinky tej lásky: či tvoje myšlienky a tvoje rozjímania sa zaoberajú stále Bohom, či nemáš odpor a nechuť k Jeho prikázaniam a radám, či sa bojíš uraziť Ho, či sa snažíš ihneď Ho uzmieriť, keď si Ho urazila, či ťa zarmucuje, keď vidíš, že je urážaný a či sa raduješ, keď Mu všetky tvory slúžia, či túžiš a či ťa to teší, keď stále hovoríš o Jeho láske; pozoruj, či ťa blaží spomienka na Jeho prítomnosť a či si zarmútená, keď Naň zabúdaš a keď sa od teba vzdiali, či miluješ to, čo On miluje a či máš odpor proti tomu, čo je Jemu odporné, či sa snažíš získať všetkých ľudí pre Jeho priateľstvo a milosti a či sa modlíš s dôverou; pozri, či prijímaš vďačne Jeho dobrodenia, či ich nezneužívaš, ale radšej ich obraciaš na Jeho česť a slávu, či sa snažíš potláčať všetky hnutia vášní, ktoré ťa zdržiavajú alebo prekážajú tvojej láskyplnej snahe a cnostným skutkom.

530. To všetko a mnohé iné sú známky väčšej alebo menšej lásky v duši. Keď je láska vrúcna a silná, bude dbať najmä o to, aby sily duše nazaháľali i aby sa ničím nepoškvrnila, lebo to okamžite lásku zničí a zotrie. Taká duša nemá pokoj, kým neokúsi najvyššie Dobro svojej lásky, lebo bez Neho táto láska vädne, je ranená a umiera. Milujúca duša smädí po tomto víne, ktoré opája srdce a núti ho zabúdať na všetko porušiteľné a pomíňajúce (Veľp. 5,1). A pretože láska je matka a koreň všetkých cností, jej plodnosť sa ukáže hneď, akonáhle nájde v duši miesto; naplní a ozdobí ho vlastnosťami iných cností a vzniknú z nej jedna po druhej, keď sa v nich cvičí, ako hovorí apoštol (1.Kor 13,4). Duša, ktorá miluje, nielenže cíti v sebe účinky lásky, ale cez lásku si je tiež istá, že ju Boh miluje; pre božskú lásku požíva vzájomné účinky prebývania Boha v nej, takže Otec, Syn a Duch Svätý prídu a prebývajú v nej ako vo svojom chráme - a toto je požehnanie, ktoré žiadne slová a žiaden príklad v tomto smrteľnom živote nedokážu náležite vyjadriť.

531. Správny poriadok tejto cnosti je, aby sme milovali Boha viac ako všetky tvory, potom seba a toho, kto je nám najbližší, totiž svojho blížneho. Boha musíme milovať s celým pochopením a múdrosťou, bez klamu, celou vôľou, bez výhrady alebo delenia, celou mysľou, bez zabúdania, bez zmenšovania, bez nedbanlivosti alebo lenivosti. Pohnútkou k milovaniu Boha nie je nič iné, než Boh sám; lebo On musí byť milovaný pre Neho samého, ako najvyššie Dobro a najdokonalejšia dobrota a svätosť. Milovanie Boha pre také pohnútky spôsobí, že tvor miluje i seba i blížneho, pretože obidvaja patria tomu istému Bohu, od ktorého dostali svoj pôvod, život i činnosť. Ten, kto miluje Boha verne pre Neho samého, bude milovať tiež všetko, čo je z Boha a čo sa nejakým spôsobom podieľa na Jeho dobrote. Preto láska pozerá na blížneho ako na dielo Božie a účastníka v Bohu a nerobí rozdiel medzi priateľom a nepriateľom. Láska hľadí iba na to, čo je Božie a čo sa vzťahuje k Nemu v iných, nezáleží jej na tom, či blížny je priateľský alebo nepriateľský, dobrodinec alebo prenasledovateľ. Pozoruje iba rozdiel v podieľaní sa v Božstve a nekonečnej dobrote a podľa tohoto pravidla miluje všetkých v Bohu a pre Boha.

532. Každý iný druh lásky, ako je milovanie tvorov pre menej vznešené pohnútky, v nádeji na nejakú odmenu, na získanie vzájomnej lásky, alebo keď ich miluje skryte z nezriadenej nečistej žiadosti alebo obyčajnou ľudskou a prirodzenou láskou, i keby vyvierala z prirodzene cnostných a dobre usporiadaných pohnútok, nie je vliata láska. Pretože ľudí obyčajne pohnú k láske tieto čiastočné prednosti a sebecké i pozemské ciele, je veľmi málo takých, ktorí prijímajú a oceňujú ušľachtilosť tejto

veľkodušnej cnosti a ktorí ju používajú s patričnou dokonalosťou. Oni totiž i Boha hľadajú a zaoberajú sa Ním len pre dočasné dobrá alebo pre duchovný zisk a útechu. Prajem si, dcéra moja, aby si vypudila zo srdca všetku neporiadnu lásku a žila iba v dobre sporiadanej láske, ku ktorej Najvyšší naklonil tvoju žiadosť. Keď si tak mnohokrát potvrdila, že táto cnosť je taká krásna, potešujúca a toľko hodná, aby ju všetky tvory hľadali a oceňovali, vynasnaž sa poznať celú jej hodnotu. A keď poznáš jej cenu, rozhodni sa kúpiť tento neporovnateľne vzácny klenot tým, že zabudneš a zahasíš vo svojom srdci všelijaké nedokonalé lásky. Nemiluj žiadnych tvorov ináč, než pre Boha a pre to, čo v nich vidíš, že pochádza od Boha a náleží Jemu, rovnako ako miluje nevesta všetkých služobníkov a všetko, čo je v spojitosti s domom jej ženícha, pretože je to jeho. Zabudni na lásku ku všetkému, čo sa nevzťahuje k Bohu, alebo čo nie je lásky hodné kvôli Nemu, ani nemiluj ináč, iba ako som ťa žiadala, alebo ako ti prikázal milovať Najvyšší. Či miluješ čistou láskou poznáš podľa svojho správania sa k priateľom a nepriateľom, k prirodzene príjemným a nepríjemným, k zdvorilým a nezdvorilým, ktorí majú alebo nemajú prirodzené prednosti. Žiadne také rozlišovanie nepochádza z čistej lásky, ale z prirodzenej náklonnosti a z vášnivej záľuby, ktorá sa musí ovládať, potlačiť a vykoreniť pomocou tejto výbornej cnosti.

K a p i t o l a 9.

O cnosti múdrosti a ako sa v nej cvičila najsvätejšia Kráľovná nebeská

533. Ako činnosť rozumová predchádza výkony vôle a ukazuje im cestu, tak aj cnosti týkajúce sa činnosti rozumovej predchádzajú vôľu. Hoci úlohou rozumu je poznať pravdu a pochopiť ju, predsa môže vzniknúť neistota, či sa to alebo ono môže považovať za cnosť (lebo cnosť už svojou povahou vedie ku konaniu dobra), predsa je isté, že sú tiež rozumové cnosti, ktorých konanie je chválitebné podľa toho, v akom pomere sa zhodujú s rozumom a pravdou; lebo i toto sú dobrá prislúchajúce rozumu. Keď teda rozum predloží pravdu vôli a poučí ju, aby sa riadila jeho vedením, tak tento výkon rozumu je teologicky dobrý, keď sa jedná o otázku viery a morálne dobrý skutok, ako keď napr. používaním múdrosti riadime výkony žiadostivostí. Pre túto príčinu pri používaní rozumu múdrosť zaujíma prvé miesto. Je koreňom ostatných základných a mrav-

ných cností; lebo tie ostatné sú chvályhodné, iba keď ich sprevádza múdrosť, ale bez nej sú chybné a trestuhodné.

534. Zvrchovaná Kráľovná Mária mala túto cnosť múdrosti v najvyššej dokonalosti a v pomere k výške ostatných cností, ktoré už boli alebo ešte budú popísané. Pre Jej neobyčajnú múdrosť nazýva Ju Cirkev "Paňou najmúdrejšou". Pretože táto cnosť riadi všetky ostatné, a pretože celý tento životopis pojednáva o tom, ako ich najsvätejšia Mária konala, všetko to málo, čo o tomto mori múdrosti môžem povedať alebo vyjaviť, nebude nič iné, ako pokračujúce poukazovanie na Jej múdrosť a všetky Jej skutky budú ukazovať skvelosť tejto cnosti. Preto tu budem hovoriť iba všeobecne o múdrosti najvyššej Kráľovnej, poukážem na rôzne časti a akosť múdrosti, tak ako nás učia učitelia a svätí, aby sme lepšie porozumeli to, čo sa týka Panny Márie.

535. Z troch druhov múdrosti zvaných politická, očistná a tá, ktorú má duša očistená a dokonalá, žiadna nechýbala našej Kráľovnej a všetky ich mala v najvyššom stupni. Lebo hoci všetky Jej schopnosti boli nanajvýš čisté a dokonalé, čiže inými slovami nebolo potrebné očisťovať ich od nedokonalostí alebo opaku cností, predsa mohli byť zdokonalené vzhľadom na prirodzené vedomosti a pokrok od dobroty a svätosti na najvyššiu dobrotu a svätosť. To ovšem sa musí rozumieť iba o Jej vlastných skutkoch, keby sme ich porovnávali jeden s druhým a nie pri porovnaní so skutkami iných ľudí. Lebo pri porovnaní so skutkami iných svätých nebol žiaden veľký alebo malý v tomto Meste Božom, ktorého základy sú na horách svätých. Ale v Jej vlastných skutkoch, pretože rástla v láske a milosti od prvého okamihu svojho počatia; niektoré skutky i keď samy sebou najviac dokonalé a prevyšujú všetky skutky svätých, predsa boli menej dokonalé v porovnaní so skutkami, ktoré konala v neskoršej dobe svojho života.

536. Politická múdrosť všeobecne je tá, ktorá premýšľa a uvažuje o všetkom, čo sa má robiť a podriaďuje to rozkazom rozumu vyhýbajúc sa všetkému, čo nie je spravodlivé a dobré. Očistná, čiže očisťujúca múdrosť je tá, ktorá prispôsobuje a volí veci tak, aby duchovným uvažovaním riadili srdce k veciam nebeským. Múdrosť očistenej či dokonalej duše je tá, ktorá vedie a sústreďuje všetky náklonnosti v Najvyššom Dobre tak, akoby nič iné ani nebolo. Všetky tieto druhy múdrosti mala najsvätejšia Mária, aby mohla rozoznávať a celkom isto vedieť, riadiť a bez prieťahov uskutočňovať to, čo je najdokonalejšie a najvznešenejšie v konaní jej skutkov. Úsudok tejto zvrchovanej Panej v žiadnej Jej činnosti nikdy neurčoval ani neľpel na ničom, čo nebolo najlepšie a najvhodnejšie. Nikdy nikto sa Jej nemôže vyrovnať v usporiadaní a riadení všetkých viditeľ-

ných či svetských záležitostí, aby sa stali vhodné pre duchovné nazeranie. Pretože ich videla tak dôkladne a s toľkými rôznymi svetlami vedomostí, bola tak spojená s najvyšším Dobrom božskou láskou, že žiadne množstvo zamestnania alebo iné prekážky Jej nikdy nebránili odpočívať v strede Jej lásky.

537. Je tiež isté, že v našej Kráľovnej boli všetky súčiastky múdrosti v celom rozsahu. Prvá je pamäť, ktorá zachováva v mysli udalosti prežité v minulosti. Z minulých skúseností tvoria sa mnohé pravidlá pre postup v jednaní v dobe prítomnej i v budúcej. Pretože múdrosť sa zaoberá jednotlivými výkonmi a nie je vôbec možné určiť všeobecné pravidlá pre všetky činy, je potrebné určiť zvláštne pravidlá z mnohých minulých príkladov a skúseností, ktoré sú nazhromaždené v pamäti. Naša Kráľovná bola obdarená takou pamäťou, že sa Jej nikdy nestalo, aby niečo z prirodzenej slabosti zabudla; preto to, čo raz pochopila alebo sa naučila, ostalo Jej vždy v pamäti. V tomto ohľade najčistejšia Mária prevyšovala všetkých ľudí i anjelské rády, pretože Boh v Nej zhrnul všetko, čo bolo v oboch. Zhrnul v Nej dokonalé a bez akéhokoľvek nedostatku náhodných ľudských vlastností; a zvláštnou výsadou Jej udelil mnoho prirodzených i nadprirodzených darov anjelskej prirodzenosti vo vyššom stupni ako mali sami anjeli. Jedným z nich bol dar dobrej pamäti, takže ani nemohla zabudnúť, čo sa raz naučila. Ohľadne pamäti prevyšovala anjelov v tom istom pomere, ako ich prevyšovala v cnosti múdrosti.

538. Iba v jednom ohľade bolo toto požehnanie tajomným spôsobom obmedzené pokornou čistotou najsvätejšej Márie: keby obrazy všetkých vecí boli utkveli v Jej pamäti, bolo by nevyhnutné, že to posvätné miesto by zaplnilo tiež mnoho z toho, čo pochádza z ničomnosti a hriešnosti tvorov. Preto najpokornejšia a najčistejšia Kňažná prosila Pána, aby dar úplnej pamäti nezahrňoval v sebe podržanie takých obrazov, ale v takej miere, koľko bolo potrebné k preukazovaniu bratskej lásky blížnym a pre konanie iných cností. Najvyšší vyhovel tejto žiadosti viac pre potvrdenie Jej nanajvýš pokornej čistoty ako kvôli nejakému nebezpečenstvu, ktorému by Ju tie obrazy mohli vystaviť; lebo slnko sa nepoškvrní tým, že svieti na nečisté veci, ani anjeli nie sú porušení našou ničomnosťou, lebo čistému všetky veci sú čisté (Tit 1,15). Avšak v tomto ohľade Pán anjelov si prial vyznamenať svoju Matku viac ako týchto; chcel ponechať v Jej pamäti iba také obrazy, ktoré sa týkali najvyššej svätosti, počestnosti, čistotnosti, nanajvýš ľúbeznej čistoty a toho, čo by Jemu bolo najviac milé. Tak Jej najsvätejšia duša, čo s týka týchto vecí, bola bez škvrny a Jej pamäť bola vyzdobená obrazmi všetkého, čo bolo nanajvýš čisté a žiaduce.

539. Ďalšou súčasťou cnosti múdrosti je súdnosť, ktorá sa hlavne zaoberá tým, čo má konať v prítomnom okamihu. Je to správne a hlboké porozumenie príčin a zásad, podľa ktorých sa cnostné skutky majú konať. Úsudok uvádza toto porozumenie do činnosti nielen natoľko, aby poskytol pochopiteľnú vedomosť o vznešenosti cnosti všeobecne, ale aby i riadil našu činnosť, čo sa týka voľby pravého prostriedku pre konanie každého skutku na každom mieste a v každom čase cnostným a dokonalým spôsobom. Tak keď mám hlboké porozumenie pre predpis: "Nerob iným, čo si praješ, aby iní nerobili tebe", budem hneď vedieť, že nemám robiť to alebo ono bezprávie, pretože by sa mi zdalo, že by to ublížilo, keby to niekto urobil mne alebo niekomu inému. Takúto súdnosť mala najsvätejšia Mária v stupni o toľko vyššom ako ostatné tvory, o koľko ich prevyšovala vedomosťami o mravných cnostiach a v hlbokom prenikaní neomylnej správnosti a podieľaním sa na božskej spravodlivosti. Vo svetle tejto súdnosti, ktorá pochádzala zo samotnej Božej podstaty, nemohol byť žiaden klam, žiadna nevedomosť, žiadne pochybnosti a iba názor, ako je to u iných tvorov. Lebo Ona rozumela a prenikala všetky pravdy v ich všeobecných a zvláštnych vzťahoch a najmä pokiaľ sa týka ich praktického používania v záležitostiach týkajúcich sa cností a pozerala sa na ne tak, aké skutočne sú. Tak musíme priznať, že túto súčasť múdrosti mala v neporovnateľnej hojnosti a plnosti.

540. Tretia súčasť múdrosti sa nazýva obozretnosť. Táto je najdôležitejšou súčasťou múdrosti, lebo pri ľudských činoch je najdôležitejšie, aby sa prítomné veci dobre riadili vzhľadom na budúcnosť, aby všetko bolo v správnom súlade. To vykonáva obozretnosť. Naša Pani a Kráľovná používala túto zložku múdrosti vo vyššom stupni a oveľa dokonalejšie (ak je to možné) ako ostatné zložky múdrosti; lebo okrem živej pamäti na veci minulé a hlboké porozumenie prítomných mala neomylné vedomosti a porozumenie o veciach budúcich, ktoré jej obozretnosť predvídala. S touto vedomosťou a vliatou vedou usporiadala všetky záležitosti tak, že boli prípravou pre budúcnosť, a preto Ju nemohlo stretnúť nič, o čom by nevedela, alebo čo by Ju prekvapilo. Všetky veci vopred vo svätyni svojej mysle osvietenej vliatym svetlom predvídala, zvažovala a zrovnávala. Tak bez tieňa pochybnosti alebo neistoty, ktorá je údelom všetkých ľudí, vopred očakávala príchod udalostí s absolútnou istotou, takže pre všetky veci našla miesto, čas a vhodnú príležitosť riadiac ich všetky k Dobru.

541. Tieto tri súčasti múdrosti obsahujú všetku činnosť rozumu pri konaní tejto cnosti, lebo zaisťujú dobrý poriadok našej činnosti vzhľadom na minulosť, prítomnosť i budúcnosť. Predsa však keď pozorujeme túto cnosť z iného hľadiska, najmä ako ďaleko vníma patričné prostriedky na

konanie cnosti a riadi vôľu, aby ich správne používala, učitelia a filozofi sa zmieňujú ešte o piatich ďalších bodoch či rôznych činnostiach múdrosti, ktoré sú: chápavosť, rozumnosť, obratnosť, prezieravosť a obozretnosť. Chápavosť je správny úsudok a schopnosť tvora, aby ho poučili iní, ktorí lepšie poznajú vec než on a ktorý nemá náklonnosť nafukovať sa pre vlastné vedomosti a nespolieha sa príliš na svoju vlastnú prezieravosť a múdrosť. Rozumnosť, čiže schopnosť utvoriť si správny záver, pozostáva z uvažovania bez bludného smeru, ktoré sa neodchyľuje od všeobecne uznaných zásad podľa určitého poriadku jednania v každom jednotlivom prípade. Obratnosť je ostražitá pozornosť a praktické používanie našej činnosti v tom, čo sa prihodí, ktorá nás robí schopnými správne posudzovať voľbu najlepšej cesty v konaní, práve tak ako chápavosť je pozornosť pri poučovaní od iných. Prezieravosť je správne uvažovanie o okolnostiach spojených s každým dobrým skutkom; lebo nestačí, aby iba koniec nášho skutku bol dobrý, ale je potrebné prihliadať tiež k vhodným okolnostiam. Obozretnosť je opatrná pozornosť na nebezpečenstvá a prekážky, aby sme nejednali prenáhlene a nepripravene, keď sa prekážky neočakávane vyskytnú pod kepienkom cnosti.

542. Všetky tieto zložky múdrosti mala Kráľovná nebeská v ich úplnej dokonalosti. Chápavosť mala Mária ako zákonitú dcéru Jej neporovnateľnej pokory; hoci hneď od okamihu svojho nepoškvrneného počatia obdržala plnosť vedomostí a bola Matkou pravej múdrosti, predsa sa nechala poučovať od starších, od Nej rovných i od nižších a považujúc sa za najnižšiu od všetkých ostatných, hľadala poučenie aj u takých, ktorí v porovnaní s Ňou boli absolútni nevedomci. Túto ochotu dať sa poučiť prejavovala po celý svoj život ako najprostejšia holubička, skrývajúc svoju múdrosť viac než s haďou opatrnosťou (Mt 10,16). Ako dieťa prijímala poučovanie od rodičov, v chráme od učiteľky i od svojich spoločníčok a neskoršie od svojho snúbenca svätého Jozefa a od apoštolov; priala si učiť sa od všetkých tvorov, lebo bola nevídaným zjavom pokory, ako som povedala na inom mieste. (č 406 a 472).

543. Rozumnosť a múdre rozhodovanie najsvätejšej Márie možno najlepšie poznať podľa toho, čo o Nej povedal svätý Lukáš: že zachovávala v svojom srdci tajomné udalosti Jej najsvätejšieho Syna a uvažovala o nich. Toto uvažovanie bolo premýšľanie, ktorým sa zamestnávala porovnávajúc jednu príčinu s druhou v poriadku, v akom sa veci udiali a týmto porovnávaním vytvorila si najmúdrejšie rady, ktoré Ju urobili schopnou konať s jedinečnou dokonalosťou Jej vlastnou. Hoci veľmi často rozumela mnohým veciam bez rokovania a uvažovania iba pochopením a nadaním, ktoré presahovalo všetky ľudské predstavy, predsa, čo sa týka skutočného

konania cností, uvažovala o absolútnych zásadách cností a podľa nich konala.

544. Naša zvrchovaná Pani tiež veľmi vynikala v obratnosti a usilovnom používaní pravidiel múdrosti, lebo nebola zaťažená bremenom ľudských vášní a skazenosti, a preto vo svojich schopnostiach necítila našu mdlobu a váhavosť, ale bola stále bdelá, pohotová a veľmi rýchla, aby si povšimla a prihliadla k všetkému, čo bolo potrebné, aby došla k správnemu a užitočnému záveru v konaní cnostných skutkov a k prekvapujúco pohotovému a rýchlemu prostriedku cnosti. Nie menej obdivuhodná bola tiež obozretnosť najsvätejšej Márie, lebo všetky svoje skutky vykonala tak, že na nich nechýbal ani najmenší bod dokonalosti a všetky ukazovali najvyššiu možnú dokonalosť. A pretože Jej skutky boli väčšinou dielom lásky k blížnym a všetky čo najrýchlejšie, preto všetko učenie a napomínanie, utešovanie, prosenie a karhanie blížnych, ktoré konala s účinnou láskavosťou, rozumným a príjemným spôsobom, stretávalo sa vždy s úplným úspechom.

545. Poslednú časť múdrosti, ktorá sa nazýva ostražitosť a stavia sa na odpor a vyhýba sa prekážkam cností, Kráľovná anjelov musela mať tiež vo väčšej dokonalosti ako títo duchovia, lebo Jej vysoká múdrosť a láska, ktoré Ju sprevádzali, nútili Ju k takej obozretnosti a prezieravosti, že žiadna udalosť, ktorá by mohla byť prekážkou v konaní najdokonalejšej cnosti nenašla Ju nepripravenú a nezaistenú protiúčinným prostriedkom. A pretože nepriateľ, ako bude neskoršie napísané, nemohol nájsť žiadnu oporu v Jej vášňach, snažil sa klásť Jej do cesty toľko dôkladne premyslených prekážok, že táto najmúdrejšia Panna mala mnohokrát príležitosť osvedčiť túto obozretnosť, ktorá budila obdiv aj u apoštolov. Pre túto opatrnú rozvahu, akú mala najsvätejšia Mária, prenasledoval Ju diabol s hrozným hnevom a nenávisťou, lebo horel túžbou, aby poznal, akou mocou marí silné úskoky a ľstivé nástrahy, ktoré vymýšľal, aby Jej prekážal alebo Ju zviedol, lebo pri každom pokuse bol premožený a musel byť svedkom, že sa najdokonalejšie cvičila vo všetkom, čo je cnostné vo všetkých svojich prácach a skutkoch.

546. Po rozbore a popise súčastí múdrosti preskúmajme tiež rôzne triedy či druhy, do ktorých sa môže rozdeliť podľa predmetov a cieľov, akým slúži. Múdrosť možno použiť buď pri našich vlastných skutkoch a záležitostiach alebo v záležitostiach cudzích. Tak vznikajú dva druhy múdrosti riadiace činnosť týkajúcu sa nás a našich blížnych. Tá, ktorá riadi naše vlastné zvláštne skutky, nazýva sa enarchická (jednovládna) múdrosť a čo sa týka Kráľovnej nebies, ani nie je potrebné uvádzať ďalšie doklady o tom, že túto múdrosť mala, okrem toho, čo už bolo vyššie po-

vedané, ako riadila svoj život. Múdrosť, ktorá usporaduje ovládanie iných, nazýva sa polyarchická (mnohovládna); táto sa delí na štyri druhy podľa štyroch rozdielnych spôsobov v ovládaní iných. Prvý druh uľahčuje vládnuť nad zemami spravodlivými a užitočnými zákonmi; tento druh je vhodný pre kráľov, kniežatá, cisárov a pre všetkých, ktorí majú vo vláde vrchnú moc. Druhý druh je politická múdrosť, ktorá má svoje meno od toho, že učí, ako sa má správne vládnuť nad mestami a republikami. Tretí druh je hospodárska múdrosť, ktorá ukazuje, ako sa majú riadiť domáce a rodinné záležitosti v jednotlivých domácnostiach. Štvrtý druh je vojenská múdrosť, ktorá uschopňuje pre vedenie vojny a riadenie armády.

547. Žiadna z týchto druhov múdrosti nechýbala našej veľkej Kráľovnej. Všetky Jej boli udelené ako vlastnosť v okamihu Jej počatia a posvätenia, takže žiadna milosť, žiadna cnosť, žiadna dokonalosť Jej nechýbala, ktorá by Ju mohla vyvýšiť a urobiť krajšou nad všetky tvory. Najvyšší Ju urobil archou a schránkou všetkých darov a vzorom pre všetky ostatné tvory ako na ukážku svojej moci a veľkosti, aby v celom nebeskom Jeruzaleme bolo známe, čo mohol a čo vykonal pre obyčajného tvora. A v Márii tieto vznešené vlastnosti cnosti múdrosti nezostali nečinné, lebo všetky ich v dobe svojho života používala pri mnohých príležitostiach, ktoré sa naskytli. Čo sa týka hospodárskej múdrosti, je dobre známe, ako neporovnateľne spravovala svoje domáce záležitosti, keď žila so svojím snúbencom Jozefom a so svojím najsvätejším Synom; lebo v Jeho vzdelaní a službe počínala si tak múdro, ako sa patrilo na najviac skryté tajomstvo, ktoré Boh zveril ľuďom, ako to podľa svojho porozumenia a svojej schopnosti ukážem na inom mieste.

548. Osvedčovala tiež vládnucu či vladársku múdrosť ako jediná Cisárovná svätej Cirkvi, keď učila, radila a riadila svätých apoštolov v prvotnej Cirkvi napomáhajúc tak pri kladení základov a zavádzaní zákonov, rítov a obradov, nanajvýš potrebných a užitočných pre rozšírenie a založenie Cirkvi. Hoci v istých záležitostiach poslúchala apoštolov a radila sa obzvlášť so svätým Petrom ako s Kristovým zástupcom a hlavou Cirkvi a so svätým Jánom ako s jej kaplánom, predsa všetci apoštoli a všetci kresťania zvykli Ju žiadať o radu a podľa nej potom i konali vo všeobecných a zvláštnych záležitostiach týkajúcich sa riadenia Cirkvi. Učila tiež kresťanské kniežatá a kráľov, ktorí k Nej prichádzali o radu. Mnohí z nich si Ju priali poznať po nanebovstúpení Jej najsvätejšieho Syna, Medzi nimi môžeme pripomenúť Troch kráľov od východu, ktorí sa prišli pokloniť Dieťaťu. Ona im vysvetlila všetko a poučila o všetkom, čo musia robiť pre svoje štáty, a to tak jasne a zrozumiteľne, že bola ich vedúcou hviezdou na ceste do večnosti. Navrátili sa do svojich zemí osviete-

ní, potešení a v úžase nad múdrosťou, opatrnosťou a ľúbeznosťou slov, ktoré počuli z úst takej útlej Devy. Ako svedectvo tej veľkej chvály, ktorú si v tomto ohľade táto Kráľovná zaslúžila, stačí vypočuť Jej vlastné slová: "Ja som tá, skrze ktorú králi dobre kraľujú a podľa práva rozhodujú vladári, ja som tá, skrze ktorú kniežatá sú kniežatami (Prísl. 8,15)".

549. Ani politická múdrosť Jej nechýbala, lebo Ona učila republiky a národy a najmä prvých kresťanov, ako sa majú správať vo verejných prácach a k vládam svojim zemí, ako sú povinní poslúchať kráľov a svetské kniežatá, svojich biskupov a prelátov, ako majú zvolávať snemy, vydávať rozhodnutia a ustanovenia, na ktorých sa uzniesli. I vojenská múdrosť našla svoje miesto u zvrchovanej Kráľovnej, lebo tiež v tomto smere udeľovala rady niektorým veriacim a poučovala ich o tom, čo sa vyžaduje pre vedenie spravodlivej vojny s nepriateľmi, a tak ich viedla podľa spravodlivosti a zaľúbenia Pána. Tu môžeme tiež spomenúť statočnosť a múdrosť, s ktorou táto mocná Pani premohla knieža temnosti a tým nás naučila, ako aj my musíme s ním bojovať, lebo Ona ho premohla svojou vysokou múdrosťou a obratnosťou, väčšou než akú ukázal Dávid vo svojom boji s obrom alebo Judita s Holofernom a Ester s Amanom (1Kráľ 17,50; Jd 13,10; Est 7,6). Keby neboli potrebné ani všetky tieto druhy múdrosti k spomínaným skutkom, predsa sa patrilo, aby táto Matka Múdrosti, okrem toho, že boli vhodnou ozdobou Jej najsvätejšej duše, mala ich tiež kvôli tomu, že bola Prostredníčkou a jedinou Orodovníčkou tohoto sveta. Pretože Ona mala svojím orodovaním získať všetky požehnania, ktoré Boh chcel ľudskému pokoleniu udeliť. Pretože žiadne z nich nemalo byť udelené bez Jej príhovoru, bolo potrebné, aby dokonale poznala všetky cnosti, ktoré mohla dosiahnuť pre ľudstvo a že tieto požehnania majú plynúť od Nej ako z pôvodného zdroja, ktorý je najbližšie Bohu, ich nestvorenému počiatku.

550. Sú ešte i iné pomôcky, ktoré sú spojené s cnosťou múdrosti, ktoré sa nazývajú potenciálne či vplyvné súčasti a ktoré sú akési nástroje, s ktorými múdrosť pracuje. Sú to synesis, čiže obratnosť a pohotovosť pre utvorenie rozumového úsudku; eubulia, schopnosť dávať a navrhovať dobré rady; gnome, ktorá učí, aké výnimky je možné urobiť zo všeobecného pravidla; a táto posledná je potrebná pre užívanie epikeia, ktorá nás robí schopnými usudzovať, ktoré zvláštne prípady máme určovať neobyčajnými pravidlami. Všetky tieto dokonalosti a výbornosti ozdobovali múdrosť najsvätejšej Márie, takže nikto nemohol dať takú spoľahlivú radu v akomkoľvek prípade, ani nemohol nikto - ani najvyšší anjel - urobiť taký správny úsudok o všetkých veciach ako Ona. Nadovšetko bola naša najmúdrejšia Kráľovná zbehlá vo vyšších zásadách a pravidlách jednania i

v takých, ktoré boli nad pravidelnými a obyčajnými zákonmi; ale to by vyžadovalo dlhé pojednanie, i keby som sa chcela zmieniť len o hlavných prípadoch. Mnohé z nich budeme poznať z ďalšieho popisu Jej najsvätejšieho života. Na zakončenie tejto kapitoly o múdrosti preblahoslavenej Panny je treba povedať, že meradlo, ktorým Jej múdrosť môže byť meraná, nie je iné ako múdrosť duše Krista, nášho Pána; lebo Jej múdrosť bola celkom prispôsobená a pripodobnená Jeho múdrosti, pretože Ona mala byť Pomocníčkou pri všetkých skutkoch múdrosti, ktoré vykonal Pán všetkého tvorstva a Spasiteľ sveta.

Poučenie, ktoré mi ráčila udeliť nebeská Kráľovná

551. Dcéra moja, prajem si, aby všetko, čo si napísala a čo si v tejto kapitole pochopila, ťa poučilo a pripomenulo ti, čo som ťa učila o ovládaní tvojho konania. Zapíš si do srdca a vtlač do duše spomienku na všetko, čo si sa naučila o mojej múdrosti vo všetkom, čo som myslela, čo som si žiadala a čo som činila. Nech ti je toto svetlo vodcom uprostred tmy ľudskej nevedomosti, aby si nebola znepokojená alebo zmätená lákadlami vášní, ani zvláštnou zlobou a osídlami položenými zlomyseľnosťou tvojich bdelých nepriateľov, snažiacich sa nakaziť tvoj rozum. Ak tvor nie je obdarený všetkými dokonalosťami múdrosti, to nie je trestuhodné, ale ak je nedbalý k poučeniam a pravidlám múdrosti i potom, keď bol poučený, ako by mohol dosiahnuť túto vedomosť, to je vážna chyba a je príčinou mnohých chýb a prehmatov v riadení záležitosti. Následkom tejto nedbalosti vášne vzdorujú, prekážajú a znemožňujú to, čo diktuje múdrosť. Deje sa tak najmä v prípadoch nemierneho zármutku a nadmernej veselosti, ktoré obyčajne prekrucujú správny úsudok o zle alebo dobre. Z toho pochádzajú dve nebezpečné zlá: prenáhlenosť v konaní, ktorá nás povzbudzuje, aby sme podnikali niečo bez uváženia a použitia patričných prostriedkov zaisťujúcich úspech a nestálosť v dobrých predsavzatiach a v konaní započatých skutkov. Neovládaný hnev a nemierna horlivosť zaviňujú unáhlenosť alebo váhavosť v mnohých našich vonkajších skutkoch, pretože sa konajú bez patričnej miernosti a uváženia. Prenáhlený úsudok a nedostatok rozhodnosti v konaní dobra privedú dušu k tomu, že sa nerozumne vzdá svojho chválitebného podujatia, pretože ľahko umožňuje vstup tomu, čo sa protiví pravému dobru a je hneď spokojná raz s pravým dobrom a hneď zasa so zovňajším, klamným dobrom alebo stým, čo jej predstavujú náruživosti a zlý duch.

552. Prajem si vidieť, že si bdelá a obozretná voči všetkým týmto nebezpečenstvám; a staneš sa taká, keď budeš dbať na príklad, ktorý som ti dala svojím životom a ak budeš poslúchať poučenie a rady tvojich du-

chovných vodcov; bez nich nesmieš robiť nič, ak si praješ pokračovať s poddajnou miernosťou. Buď si istá, že Najvyšší ti udelí hojnosť múdrosti; pretože čisté, poddajné a ochotné srdce získa od Neho preveľkú pomoc. Stále pamätaj na neopatrné a nemúdre panny, ktoré vo svojej pochabej nedbalosti odmietli múdru radu a odložili bázeň namiesto toho, aby boli starostlivé; a keď to potom chceli napraviť, zistili, že brána spasenia sa pred nimi zatvorila (Mat 25,12). Snaž sa preto, dcéra moja, spojiť jednoduchosť holubice s opatrnosťou hada a tvoje skutky budú potom dokonalé.

Kapitola 10.

O cnosti spravodlivosti a ako ju konala najsvätejšia Mária

553. Veľká cnosť spravodlivosti je najviac potrebná pre osvedčenie lásky k Bohu i k ľuďom a preto i pre všetko spoločné stretanie a rozhovory. Je to návyk, ktorý pohýna vôľu, aby dávala každému, čo mu patrí a jeho účelom je spravodlivé a rovnoprávne konanie, ktoré má smerovať k Bohu. A pretože je tak veľa príležitostí, pri ktorých môže človek konať alebo porušovať túto rovnoprávnosť toľkými rôznymi spôsobmi, rozsah používania tejto cnosti je veľmi široký a obsažný a je veľa druhov spravodlivosti. Spravodlivosť, ktorá sa týka verejnosti a spoločného dobra, nazýva sa zákonitá; a tá, ktorá má vplyv na iné cnosti, sa nazýva všeobecná, hoci nemá podiel na podstate ostatných cností. Ak sa spravodlivosť požíva pre istý vytýčený cieľ a jednotlivo pre ochranu práva každého človeka, nazýva sa ojedinelá a či zvláštna spravodlivosť.

554. Túto cnosť vo všetkých jej častiach a druhoch preukazovala nebeská Vládkyňa v najvyššom stupni voči všetkým tvorom; lebo Ona jediná svojím veľkým osvietením poznala všetky jej povinnosti a dokonale ich chápala. I keď táto cnosť nemá čo robiť s prirodzenými vášňami, ako je to napríklad pri statočnosti a striedmosti, predsa v mnohých prípadoch práve pre nedostatok miernenia a kontroly vášní býva spravodlivosť voči blížnemu odstrčená. To sa stáva u tých, ktorí z nezriadenej lakomosti a chtivosti násilím si privlastňujú to, čo nie je ich. Avšak najsvätejšia Mária nemala žiadne nezriadené vášne, ani nevedomosť o patričnej miere, aká sa má zachovať podľa spravodlivosti; bola spravodlivá voči všetkým ľuďom a ukazovala cestu spravodlivosti všetkým, ktorí mali to šťastie, že počuli z Jej úst slová a učenie o večnom živote. A čo sa týka výkonnej spravodlivosti, Mária nielen že ju do písmena zachovávala a poslúchala všeobecné zákony, ako to robila pri očisťovaní a iných predpi-

soch Starého Zákona, hoci ako Kráľovná a bez hriechu bola spod nich vyňatá; a okrem Jej najsvätejšieho Syna nikdy nikto iný toľko neprospel verejnému a všeobecnému dobru ako Ona. Lebo k tomuto cieľu smerovali všetky Jej cnosti a všetko počínanie, čím zaslúžila pre ľudstvo Božie milosrdenstvo a prospievala svojim blížnym rôznymi inými spôsobmi.

555. Tiež rozdávajúcu a vymieňajúcu spravodlivosť mala najsvätejšia Mária v hrdinskom stupni. Rozdávajúca spravodlivosť riadi udeľovanie všeobecných dobier jednotlivým osobám. Túto spravodlivosť presvätá Mária zachovala pri mnohých príležitostiach, ktoré v prvotnej Cirkvi ponechali Jej autorite a riadeniu, ako napríklad rozdeľovanie spoločného majetku na živobytie a iné potreby jednotlivým osobám. Hoci sama nikdy nerozdávala peniaze (tých sa nikdy nedotýkala), predsa dávala niekedy rozkazy alebo inokedy zas rady, ako ich správne používať. Pri takých príležitostiach si vždy počínala nanajvýš nestranne a spravodlivo podľa potrieb a okolností každého prípadu. Podobne konala tiež, keď sa prideľovali úrady a úradné hodnosti apoštolom a iným dietkam prvotnej Cirkvi na ich schôdzach a zhromaždeniach. Všetky tieto veci najmúdrejšia Učiteľka riadila a usporadovala s dokonalou spravodlivosťou, lebo okrem svojej obyčajnej vedomosti a prezieravosti do postavenia každého, kto Jej podliehal, používala modlitbu a božské osvietenie. Preto apoštoli a iní, ktorých viedla, obracali sa na Ňu ohľadne správneho úsudku a rady a čokoľvek sa vykonalo pod Jej vedením, urobilo sa s dokonalou spravodlivosťou a bez rozlišovania osôb.

556. Vymieňajúca spravodlivosť, čiže poctivé obchodovanie, spravuje vzájomnú rovnoprávnosť v tom, čo niekto dáva a prijíma, ako napríklad konanie podľa pravidla: dať dar za dar alebo hodnotu za hodnotu. Pre konanie tohto druhu spravodlivosti mala nebeská Kráľovná menej príležitostí než pre cvičenie sa v iných cnostiach, lebo Ona sama nikdy nič nekupovala ani nepredávala. Keď bolo potrebné nejakú vec kúpiť alebo vymeniť, vykonal to patriarcha svätý Jozef, pokým žil a potom svätý Ján evanjelista alebo niektorý z apoštolov. Učiteľ svätosti, ktorý prišiel, aby zničil a vyhladil lakomstvo (1Tim 6,10), koreň všetkého zla, chcel zbaviť seba a svoju najsvätejšiu Matku všetkého vyjednávania a obchodovania, ktoré podpaľujú oheň ľudskej hrabivosti a podnecuje zatvrdnutosť. Preto to Prozreteľnosť zariadila tak, že Jeho ruka, ani ruka Jeho najčistejšej Matky sa nepoškvrnila obchodovaním, predávaním a kupovaním, i keby išlo o veci potrebné pre zachovanie života. Predsa však Kráľovná nebies túto cnosť nezanedbávala a učila ľudí poctivo vymieňať, a tak viedla po celej ceste dokonalej spravodlivosti tých, ktorí v apoštoláte prvotnej Cirkvi boli zamestnaní týmito záležitosťami.

557. V tejto cnosti spravodlivosti sa zahrňujú tiež iné druhy jednaní týkajúce sa blížnych, ako je súdenie iných verejných civilným súdom alebo súkromne. Náš Spasiteľ poukazuje na opačné zlo, keď u svätého Matúša hovorí: "Nesúďte, aby ste neboli súdení" (Mt 7,1). Tieto rozsudky robí každý podľa svojho dobrozdania, preto sú rozsudky spravodlivé, ak sa zrovnávajú s rozumom a nespravodlivé, ak sa sním nezrovnávajú. Naša najvyššia Kráľovná nikdy nemala úrad verejného alebo civilného sudcu, hoci mala moc súdiť celý vesmír; ale svojimi nanajvýš spravodlivými radami, ktoré za svojho života udeľovala a neskoršie svojimi príhovormi splnila to, čo sa o Nej písalo v Prísloviach: "Chodievam cestami spravodlivosti, (ja som tá), skrze ktorú kniežatá sú kniežatami a prisluhujú právo mocnári." (Prísl. 8,20, 16).

558. Čo sa týka zvláštnych rozsudkov, nikdy žiadna nespravodlivosť nemohla nájsť miesto v najčistejšom srdci najsvätejšej Márie, lebo Ona nikdy nemohla byť neopatrná a nemúdra vo svojich domnienkach a podozreniach alebo prenáhlená vo svojich úsudkoch ani znepokojená pochybnosťami; a keby i nejaké mala, nebola by sa nikdy rozhodla pre horšiu časť. Toto zlo nespravodlivosti dostali ako prirodzené Adamovi synovia, ovládaní a zotročení pokazenou vášňou hnevu, závisti, zlomyseľnou snahou vyrovnať sa iným a inými zlými náklonnosťami. Z týchto zlých koreňov vyrastá nespravodlivé podozrievanie, ktoré má slabé základy, unáhlené posudzovanie a predpojaté riešenie pochybností; lebo každý ľahko predpokladá, že jeho brat má tie isté chyby, ako má on sám. Pretože sú plní nenávisti a závisti nad úspechom svojho blížneho, radujú sa z ich nešťastia, ľahko uveria to, čo nemá žiaden podklad, povoľujú svojim zlým žiadostiam a nechávajú sa unášať úsudkami, ktoré sú podľa ich prianí. Také následky hriechu naša Kráľovná sama nemala, pretože nemala žiaden podiel v hriechu; v Nej bola iba samá dobrota, čistota, svätosť a dokonalá láska, čokoľvek vošlo alebo vyšlo zo svätyne Jej srdca: v Nej bola všetka milosť pravdy a cesta života (Sir 24,25). V plnosti svojej svätosti a vedomosti o ničom nepochybovala, nič nepodozrievala, lebo poznala všetky skryté tajomstvá ľudských sŕdc a skúmala duše svetlom pravdy a milosrdenstva, nedomýšľala si zlé, ani nepričítala vinu, kde jej nebolo. Naopak, snažila sa ospravedlniť hriechy ľudí a podľa spravodlivosti a nestrannosti ponechávala každému, čo mu patrilo. Jej najväčšie prianie bolo, aby naplnila všetkých ľudí sladkosťou a milostivosťou svojich cností.

559. V týchto dvoch rozdielnych druhoch spravodlivosti, rozdeľovacej a vymieňajúcej, je zahrnutých mnoho iných druhov cností, ale na tieto chcem poukázať len natoľko, aby som povedala, že najsvätejšia Mária ich

mala všetky v najvyššom stupni ako v návyku tak v skutkoch. Niektoré z týchto cností sú spriaznené so spravodlivosťou, pretože ich konáme v styku s našimi blížnymi a do istej miery sa podobajú spravodlivosti, hoci nie vo všetkých ohľadoch; a to buď preto, že nemôžeme zaplatiť úplne to, čo sme dlžní, alebo i keby sme snáď mohli, dlh alebo povinnosť nie sú také prísne, aké ukladá vymieňajúca alebo rozdeľovacia spravodlivosť. Nebudem sa púšťať do podrobného vysvetľovania týchto cností, pretože sú rôzne a početné; aby som ich však úplne neobišla, krátko sa o nich zmienim, len aby som ukázala, ako naša zvrchovaná a najvyššia Kňažná bola nimi všetkými ozdobená.

560. Je to spravodlivá povinnosť, aby sme si vážili a mali v úcte tých, ktorí sú postavení nad nami. Podľa veľkosti ich vznešenosti a dôstojnosti a podľa dobrodení, ktoré z ich rúk dostávame, je tiež rôzna naša povinnosť a úcta, ktorú im máme vzdávať, i keď sa táto naša úcta nerovná ich dobrodeniam a hodnosti. Prvá cnosť tohto druhu je náboženstvo, ktorým vzdávame Bohu povinnú úctu a klaniame sa Mu, hoci Jeho vznešenosť a dary nekonečne presahujú všetky naše vďaky a chvály, ktoré Mu kedy budeme môcť vzdať. Spomedzi mravných cností táto cnosť je najvznešenejšia, a to pre jej účel a cieľ, akým je klaňanie sa Bohu, ktorého základný predmet je taký rozsiahly, ako je mnoho ciest a prostriedkov na priame uctievanie a chválenie Boha. V cnosti zbožnosti sú zahrnuté všetky vnútorné úkony modlitieb, rozjímaní a pobožností so všetkými ich časťami, podmienkami, príčinami, účinkami a účelmi. Medzi vonkajšie skutky náleží tzv. latria; je to klaňanie sa Bohu, ktoré je najvyššou vonkajšou poctou, ktorá iba Bohu patrí a spadá pod túto hlavu a s ňou všetky rôzne druhy a časti, najmä: obety, venovania, desiatky, sľuby, prísahy a vonkajší chválospev. Lebo všetkými týmito skutkami, ak sú konané patričným spôsobom, tvory ctia a velebia Boha, práve tak ako Ho veľmi urážajú opačné neprávosti.

561. Druhá cnosť spadajúca do vyššie uvedenej triedy cností je zbožnosť, ktorá nás vedie k úcte k našim rodičom, lebo im po Bohu ďakujeme za svoje bytie a vzdelanie. Tým tiež prejavujeme príslušnú vážnosť a úctu tým, ktorí sa tiež podieľajú v úlohe rodičov, ako napríklad naši príbuzní, naša vlasť, ktorá nás podporuje a riadi. Táto cnosť je taká dôležitá, že jej nariadeniam musíme dať prednosť pred svojimi povinnými skutkami zbožnosti. Tak nás učí Kristus Pán v evanjeliu svätého Matúša, keď vytýkal farizejom, že pod zámienkou služby Božej opúšťajú úctu k rodičom. Na treťom mieste musíme spomenúť úctu, ktorá nás navádza, aby sme mali v úcte tých, ktorí majú nejakú vyššiu dôstojnosť alebo hodnosť líšiacu sa od postavenia našich rodičov alebo vlasti. Túto cnosť svätí

cirkevní učitelia delia na dva druhy: dulia a poslušnosť. Dulia je úcta, akú sme povinní mať k tým, ktorí sa do istej miery podieľajú na dôstojnosti a vláde najvyššieho Pána, Boha, ktorému patria, ako sme vyššie povedali, úcta a klaňanie sa, čiže latria. Preto svätým vzdávame poctu, ktorá sa nazýva dulia a podobnú úctu máme i k tým, čo majú vyššiu dôstojnosť, ktorým sme poddaní ako služobníci. Poslušnosť je poddajnosť našej vôle, ktorá nás núti konať radšej vôľu predstavených ako svoju vlastnú. Pretože naša slobodná vôľa má vysokú hodnotu, preto cnosť poslušnosti je obdivuhodná a vznešenejšia ako všetky ostatné mravné cnosti, pretože táto obeť je väčšia než ktorákoľvek iná.

562. Tieto tri cnosti - náboženstvo, zbožnosť a úctu mala Mária v takej veľkej plnosti a dokonalosti, že im absolútne nič nechýbalo. Ktorý rozum bude môcť kedy vystihnúť tú úctu, velebenie a klaňanie sa, akým táto Pani slúžila svojmu Synovi, ktorého ctila ako pravého Boha a Človeka, Stvoriteľa a Vykupiteľa, Osláviteľa, najvyššieho, nekonečného a nesmierneho v existencii, v dobrote a vo všetkých vlastnostiach? Ona Ho poznala lepšie ako ktorýkoľvek iný tvor, ba než všetky tvory dohromady; a podľa tohto poznania vzdávala Mu povinnú úctu učiac i serafínov, ako Ho majú ctiť. V tejto cnosti bola takou veľkou učiteľkou, že iba pohľad na Ňu stačil vzbudiť, prinútiť a roznietiť všetkých akousi tajnou mocou ku klaňaniu sa najvyššiemu Pánovi a Stvoriteľovi neba i zeme; a bez akejkoľvek ďalšej snahy zo svojej strany pohla mnohých ku chváleniu Boha. Jej modlitby, rozjímania a pobožnosti spolu s podivuhodnými účinkami a mocou Jej príhovoru poznajú všetci anjeli a svätí, ale nemôžu ich pochopiť a vzbudzujú v nich ustavičný obdiv. Všetci rozumní tvorovia sú Jej povinní vďačne ďakovať, lebo Ona zadosťučinila a dala náhradu nielen za to, čo oni trestuhodne v tomto ohľade zanedbali, ale i za to, čo by nikdy neboli dosiahli, vykonali alebo si zaslúžili. Táto Pani predstihla spásu sveta a keby Ona nebola na svete, večné Slovo by nebolo vyšlo z Otcovho lona. Ona od prvého okamihu prevyšovala serafínov v nazeraní, v modlitbe, v prosbách a v zbožnej ochote k Božej službe. Ona priniesla patričnú obeť, dala obetiny a desiatky, a to všetko takým dokonalým spôsobom, že okrem Jej najsvätejšieho Syna nebolo zo strany ľudí nič také prijateľné. V ustavičných chválach, hymnách, chválospevoch a ústnych modlitbách, ktoré konala, vynikala nad všetkých patriarchov a prorokov. A keby Jej skutky boli známe v bojujúcej Cirkvi tak, ako sú vo víťaznej Cirkvi, celý svet by sa im divil.

563. Cnosť zbožnosti a úcty konala Panna Mária o toľko lepšie, o čo lepšie poznala svoju povinnosť voči svojim rodičom a ich hrdinskú svätosť. A podobné to bolo i voči Jej príbuzným. Napríklad vyprosila zvlášt-

ne milosti pre Jána Krstiteľa a jeho matku svätú Alžbetu a pre niektorých apoštolov. Keby sa Jej vlasť svojím nevďakom a jej obyvatelia svojou tvrdosťou srdca neboli stali nehodní milostí, bola by zaiste svoju vlasť urobila najšťastnejšou zemou na svete. Predsa však, nakoľko to Najvyšší dovolil, preukazovala jej veľké dobrodenia a priazeň duchovnú i hmotnú. V úcte ku kňazom bola obdivuhodná, pretože iba Ona sama mohla náležite oceniť dôstojnosť pomazaných Pána. Ona nás všetkých poučila v tom ohľade a tiež ako máme ctiť patriarchov, prorokov a svätých, ako aj pozemských pánov a tých, ktorí majú autoritu. Nezabudla na žiaden skutok týkajúci sa týchto cností a dbala na to, aby vo vhodnom čase a pri vhodných príležitostiach poučila a povzbudila iných, aby ich konali, najmä prvých veriacich po založení svätej Cirkvi. Vtedy neposlúchla už viac ústne rozkazy svojho najsvätejšieho Syna alebo svojho manžela, ale toho, ktorý Jej bol daný ako náhrada za Jej Syna alebo svojho manžela a stala sa svetu príkladom poslušnosti nového druhu; lebo v tej dobe nebola povinná poslúchať nejakého tvora, ale naopak celý svet bol zvláštnym spôsobom povinný poslúchať Ju, pretože ostala na svete ako jeho Kráľovná a Pani práve preto, aby ho riadila.

564. Sú ešte iné cnosti, ktoré možno zaradiť ku spravodlivosti, lebo nás vedú k ústupnosti voči iným, ku ktorým nás zaväzuje nejaká mravná povinnosť založená na poctivom a spravodlivom práve. Tieto cnosti sú: vďačnosť či uznanie, pravda či pravdymilovnosť, obrana či obhajoba, veľkodušnosť či štedrosť, priateľstvo či vľúdnosť. Vďačnosťou sa akosi vyrovnávame s tými, ktorí nám preukázali dobrodenie tým, že im za ne ďakujeme podľa veľkosti ich dobrodenia a láskavosti, s akou nám ich preukázali (čo je vlastne najcennejšia časť dobrodenia). Vďačný človek tiež prihliada na postavenie a dôstojnosť svojho dobrodincu. Vďačnosť pamätá na všetky tieto okolnosti a môže sa prejavovať rôznym spôsobom. Pravdymilovnosť nás vedie k pravdovravnosti a je potrebná v ľudskom živote a styku s inými, varuje sa každého klamstva (ktoré nie je nikdy dovolené), klamného predstierania, pokrytectva, chvastania a posmeškov. Všetky tieto neprávosti sa priečia pravde; a napriek tomu, že sa smie, ba sa radí zmenšovať sa, keď hovoríme o svojich prednostiach alebo cnostiach, aby sme vari niekoho nepohoršili chvastaním sa, predsa by nebolo správne robiť to nepravdou a lžou, pripisujúc si zlo nepravdivo. Obrana je cnosť, ktorá nás učí nahradzovať škodu, ktorú sme spôsobili svojmu blížnemu alebo blížni nám tak, že zadosťučiňujeme za ňu nejakým trestom. Smrteľníci veľmi ťažko konajú túto cnosť, pretože sa nechajú unášať nemiernym hnevom a odporom k svojim bratom, ale sú príliš zdĺhaví k láske a spravodlivosti. Táto cnosť obrany je dôležitá pre všeobecné

blaho. Kristus, náš Pán, konal pohnutý touto cnosťou, keď vyhnal z chrámu tých, ktorý ho svojou neúctou znesvätili (Jn 2,15); Eliáš a Elizeus zvolali oheň z neba, aby potrestali niektoré hriechy (4.Kráľ1,20); v knihe Prísloví sa hovorí: "Kto šetrí metly, nenávidí svojho Syna" (Prísl. 13,24). Veľkodušnosť či štedrosť je nápomocná, keď rozumným spôsobom rozdávame peniaze alebo iné veci tak, aby sme sa nedopúšťali márnosti alebo skúposti. Priateľstvo alebo vľúdnosť spočíva v slušných a rozumných rečiach a jednaní so všetkými, bez hádok alebo pochlebovania; tieto neprávosti totiž priateľstvu odporujú.

565. Nebeská Kráľovná mala všetky tieto cnosti, ba aj iné, ktoré sa mali počítať k spravodlivosti. Bola na ne navyknutá a pri náhodilých príležitostiach ich používala. Okrem toho ešte ako Učiteľka a Majsterka všetkej svätosti poučovala a osvecovala mnohé duše, ako by mali tieto cnosti konať a cvičiť sa v nich s najväčšou dokonalosťou. Cnosť vďačnosti voči Bohu dokazovala skutkami zbožnosti a klaňania sa, ako sme už povedali, lebo toto je najlepší spôsob, ako Mu prejavovať vďačnosť. A pretože dôstojnosť najčistejšej Márie a s ňou spojená svätosť bola povznesená nad všetko ľudské pochopenie, táto vznešená Majsterka vzdávala Bohu vďaky primerané Jeho dobrodeniam v takej miere, ako je to pre tvora možné. To isté platí o Jej úcte voči rodičom a vlasti, ako sme predtým spomenuli. Svojim blížnym táto najpokornejšia Kňažná ďakovala za každú službu tak, ako by si nezaslúžila žiadne povšimnutie od nikoho; a hoci podľa spravodlivosti Jej malo všetko slúžiť, Ona predsa s veľkou láskavosťou za všetko ďakovala. Len Ona poznala a konala túto cnosť až do takej miery, že ďakovala i za urážky a potupu, ako keby boli najväčšími dobrodeniami; lebo vo svojej neporovnateľnej pokore nikdy nič nepokladala za urážku a považovala to za svoju povinnosť, aby za ne ďakovala. Okrem toho na žiadne dobrodenie nikdy nezabudla, preto tiež nikdy neustala vo svojej vďačnosti.

566. O pravdymilovnosti Márie, našej Panej, nie je potrebné veľa hovoriť, lebo Ona, povznesená nad satana, otca lží a klamu, nemohla zniesť ani tieň tejto ohavnej neprávosti. Meradlom, ktorým sa má merať cnosť pravdymilovnosti našej Kráľovnej, je Jej holubičia dobrotivosť a jednoduchosť, ktorá vylučuje všetku dvojzmyselnosť alebo klam pri Jej jednaní s tvormi. A ako by sa mohla vina klamu alebo ľsti nájsť v ústach tej Panej, ktorá jediným slovom najúprimnejšej pokory, ktoré vyšlo z Jej perí, stiahla z neba dole do svojho lona Toho, ktorý je podstatou pravdy a svätosti? A čo sa týka cnosti zvanej obrana, v tej najsvätejšia Mária tiež bola obratná: nielen tým, že ako Učiteľka v začiatkoch svätej Cirkvi učila iných, ale horlivo šírila úctu k Najvyššiemu a snažila sa obrátiť mnohých

hriešnikov bratským napomínaním, ako to bolo napríklad u Judáša a prikazujúc tvorom (ktorí poslúchali Jej priania), aby potrestali niektorých hriešnikov, aby sa tým obrátili a boli zachránení pred večnými trestami, ktoré si svojimi hriechmi zaslúžili. V takých prípadoch ovšem bývala vo svojich trestoch nanajvýš nežná a láskavá, predsa však ich neodpustila, kedykoľvek bolo potrebné zariadiť účinnú očistu od hriechu. Najčastejšie to však robievala ako odvetu satanovi v snahe oslobodiť ľudské pokolenie z jeho otroctva.

567. Najvyššia Kráľovná tiež štedrosť a priateľstvo preukazovala v najvyššom stupni. Jej štedrosť pri udeľovaní a rozdávaní mala také rozmery, aké patria Kráľovnej všetkého tvorstva, ktorá pozná správnu cenu všetkých viditeľných a neviditeľných vecí. Táto Pani nemala nikdy nič vlastné, čo by nebola zároveň pokladala za majetok svojich blížnych, že im to práve tak patrí ako Jej, ani nikdy nikomu nič neodoprela, ani nečakala na zaplatenie ceny, ktorú boli dlžní, ani ich nenapomínala a kedykoľvek Jej bolo možné, radšej vec darovala. Ani veľká kniha by neobsiahla všetko, keby sme chceli vypočítať, koľkokrát uľavila chudobným a biednym, koľko dobrodení vykonala iba v hmotnom ohľade. Mala ku všetkým tvorom jedinečnú vľúdnosť a takú obdivuhodnú, že keby ju vo svoje vzácnej múdrosti nebola ukrývala, bola by k sebe privábila celý svet, uchvátený Jej najsladšími slovami; Jej miernosť a láskavosť, hoci miernená božskou vážnosťou a múdrosťou, javila pri rozhovoroch známky nadľudskej vznešenosti. Najvyšší sám riadil v Nej túto dokonalosť a občas dovolil, aby niektoré z tých znamení a tajomstiev sa prejavili, ale postaral sa, aby závoj opäť rýchle a znovu ukryl tajomstvá pod pozemskými prácami a zabránil tým pochvale ľudí. Všetka ich pocta bola by príliš nepatrná voči cti, ktorú si zaslúžila a ľudia by ju nikdy neboli mohli dosiahnuť a boli by v tom ohľade buď príliš nízko, alebo by preháňali správnu mieru cti, aká náležala Tej, ktorá bola súčasne tvor i Matka Božia. Toto bolo vyhradené až na dobu, keď ľudia ako dietky svätej Cirkvi budú osvietení katolíckou vierou.

568. Pre náležité a dokonalé konanie tejto veľkej cnosti spravodlivosti cirkevní učitelia poukazujú ešte na inú časť či pomôcku k nej a menujú ju epikeia, t.j. vykladanie zákonov skôr podľa ducha než podľa písma, ktorá nás vedie v niektorých záležitostiach presahujúcich obyčajné pravidlá a zákony. Nie je možné všetky záležitosti s ich rôznymi okolnosťami kryť obyčajnými zákonmi, a preto je nutné v istých prípadoch jednať podľa vyššieho Svetla a zvláštneho uváženia. Túto časť spravodlivosti najvyššia Kráľovná použila pri mnohých príležitostiach v dobe svojho života, už aj pred nanebovstúpením Jej Jednorodeného Syna, ale ešte častejšie po

ňom. Pri riadení záležitostí prvotnej Cirkvi, ako budem neskoršie rozprávať, často použila epikeiu, kedykoľvek to vyžadovali záujmy Najvyššieho.

Poučenie, ktoré udelila nebeská Kráľovná

569. Túto široko rozvetvenú cnosť spravodlivosti, dcéra moja, hoci si bola značne poučená o jej cene, ešte predsa z väčšej časti nepoznáš, pretože si v stave smrteľnom; preto tiež tento tvoj popis nestačí, aby sa úplne poznali jej kvality. Ale predsa ich súhrn stačí pre tvoje styky s tvormi i pre klaňanie sa Najvyššiemu. Ohľadom tohto klaňania sa ti pripomínam, moja najdrahšia, že zvrchovaná velebnosť Všemohúceho je veľmi rozhorčená pre urážky smrteľníkov, ktorí zabúdajú na česť, klaňanie sa a úctu, aká Mu náleží. I keď Mu ju niektorí vzdávajú, je taká hrubá, nepozorná a neúctivá, že za ňu nezasluhujú odmenu ale trest. Ctia kniežatá a mocných tohoto sveta a hlboko sa pred nimi skláňajú, doprosujú sa ich priazne a snažia sa dosiahnuť ju s najväčšou usilovnosťou; keď ju dosiahnu, oplývajú vďačnosťou a vďakou a uisťujú ich, že im budú po celý život vďační. Ale na najvyššieho Pána, ktorý im dáva bytie, život a schopnosti, ktorý ich zachováva a podporuje, ktorý ich vykúpil a povýšil na hodnosť synov, ktorý si praje dať im večnú slávu, ktorý sám osebe je nekonečné a najvyššie dobro, na Jeho najvyššiu velebnosť zabúdajú, pretože Ho telesnými očami nevidia. Ako by všetko dobro nepochádzalo od Neho, splácajú Mu nanajvýš nedbalou spomienkou s náhlivou vďakou. Ani teraz nebudem spomínať, ako veľmi urážajú nanajvýš spravodlivého Vládcu vesmíru tí, ktorí sa niekde zlomyseľne votrú a prevracajú všetok poriadok spravodlivosti voči svojim blížnym, rozvracajú všetok prirodzený poriadok a túžia robiť svojim bratom to, čo by si sami nepriali, aby iný urobil im samým.

570. Zhnus si, dcéra moja, také ohavné konanie a nakoľko ti sily stačia, vynahrádzaj svojimi skutkami ten nedostatok uznania v službe Najvyššieho. A pretože svojím životným stavom si zasvätená službe Božej, nech je tvojím hlavným zamestnaním a radosťou, že sa budeš snažiť napodobňovať anjelských duchov v ich ustavičnej bázni a klaňaní sa Pánovi. Maj úctu k svätým veciam zahrňujúc do toho i okrasu a posvätné nádoby používané pri Božej službe. Hľaď, aby si kľačala pri ofíciu, modlitbách a pri najsvätejšej obeti; pros si živou vierou a prijímaj Jeho dary s pokornou vďakou; podobnú úctu by si mala ukazovať tiež všetkým ľuďom, i keby ťa urážali. Ku všetkému buď láskavá, vľúdna, tichá, jednoduchá, pravdovravná; bez klamu a obojakosti, bez nactiutŕhania alebo zlej vôle a bez nerozvážneho posudzovania svojich blížnych. Aby si mohla vyhovieť všetkej spravodlivosti, oživuj stále myšlienku na ňu a snaž sa robiť

svojim blížnym to, čo si praješ, aby oni robili tebe. Najmä však pamätaj, ako sa správal môj najsvätejší Syn a ako som sa aj ja správala, voči všetkým ľuďom v snahe byť Mu podobná.

Kapitola 11.

O cnosti statočnosti a ako ju dokazovala najsvätejšia Mária

571. Cnosť statočnosti, ktorá je tretia zo základných cností, napomáha človeku, aby sa miernil v jednaní a prchkosti. Hoci je pravda, že žiadostivosť predchádza prchkosti, a preto by sa zdalo, že za zdržanlivosťou ovládajúcou žiadostivosť akoby nasledovala statočnosť, pretože odpor patriaci ku statočnosti účinkuje proti tomu, čo odporuje žiadostivosti; napriek tomu musíme však hovoriť najprv o činnosti a účinkoch prchkosti a ako ju mierniť pomocou statočnosti. Aby sme dosiahli, po čom túžime, to sa nám obyčajne podarí iba prostredníctvom prchkých mocností, ak máme prekonať prekážky, ktoré sa vyskytnú. Preto statočnosť je vznešenejšia a lepšia než zdržanlivosť, o ktorej pojednáme v nasledujúcej kapitole.

572. Zlostné vášne môžeme mierniť cnosťou statočnosti dvoma spôsobmi, čiže druhmi jednania: dať voľný priebeh hnevu, ak to súhlasí s rozumom, slušnosťou a cťou, alebo potlačiť neoprávnený hnev a vášne, kedykoľvek je to prospešnejšie potlačiť ho, než mu povoliť. Lebo jedno ako i druhé môže byť chválitebné alebo trestuhodné podľa účelu, aký máme na mysli alebo podľa okolností záležitosti, o ktorú ide. Prvý z týchto dvoch druhov jednania sa nazýva statočnosť, ktorú niektorí naši učitelia menujú bojovnosťou. Druhý druh sa menuje trpezlivosť, ktorá je ušľachtilejším a vznešenejším druhom statočnosti a majú ju i dokazujú najmä svätí. Ľudia svetsky zmýšľajúci odmietajú správny úsudok a chytajú sa falošných názvov a pojmov, radi nazývajú trpezlivosť zbabelosťou a mylne pokladajú nerozvážnu a prenáhlenú smelosť za statočnosť. Tak sa stáva, že pravú cnosť statočnosti nikdy nedosiahnu.

573. Najsvätejšia Mária nemala žiadne nezriadené hnutia, ktoré by mohli pohnúť k činnosti cit popudlivosti, aby sa cvičila v cnosti statočnosti, lebo u tejto najnevinnejšej Kráľovnej všetky vášne boli dobre sporiadané a poddané rozumu a Jej rozum bol poddaný Bohu, ktorý Ju riadil vo všetkých skutkoch i hnutiach. Potrebovala však túto cnosť na prekonávanie prekážok, ktoré Jej rôznymi spôsobmi kládol do cesty diabol, snažiaci sa zamedziť dosiahnutie toho, čo Ona nanajvýš múdro a oprávnene žiadala pre seba a pre svojho najsvätejšieho Syna. A pri tom-

to nanajvýš statočnom odpore a zápase nikdy žiaden tvor nepreukázal viac statočnosti, pretože nikdy žiaden sa nestretol v takom boji a odpore ako Ona so satanom. Kedykoľvek však bolo potrebné použiť taký druh statočnosti a či bojovnosti s ľudskými tvormi, bola vždy rovnako láskavá a pevná, lepšie povedané bola práve taká neodolateľná ako i nanajvýš vľúdna vo svojom jednaní, lebo táto nebeská Pani jediná zo všetkých tvorov dokázala vo svojich skutkoch verne napodobniť tú vlastnosť Najvyššieho, v ktorej sa spája nepremožiteľná moc s nebeskou sladkosťou (Múdr. 8,1). Tak si naša Pani počínala vo svojich skutkoch statočne a necítila vo svojom šľachetnom srdci žiadnu bázeň, pretože bola povýšená nad všetko tvorstvo. Ani nebola prenáhlená, smelá alebo neskromná a také zlé krajnosti boli od nej vzdialené, lebo vo svojej veľkej múdrosti vedela, aký strach treba premôcť a akej prenáhlenosti sa chrániť. Ona bola tá vyvolená Žena, odetá rúchom sily, statočnosti a krásy (Prísl. 31,25).

574. Oveľa obdivuhodnejšie dokazovala najsvätejšia Mária tú časť statočnosti, ktorá pozostáva z trpezlivého znášania, lebo len Ona mala podiel na vynikajúcej trpezlivosti svojho najsvätejšieho Syna, ktorý zniesol trest a trpel nevinne bez akéhokoľvek previnenia a v miere oveľa väčšej než tí, ktorí sa previnili. Celý život tejto najvyššej Kráľovnej bol nepretržitým utrpením a zármutkom, najmä v dobe života a umučenia nášho Vykupiteľa Ježiša Krista. V tej dobe Jej trpezlivosť presahovala všetko pochopenie tvorov a jeho veľkosť mohol náležíte pochopiť iba Pán, ktorý toto utrpenie na Ňu vložil. Táto najčistejšia Holubička nebola nikdy popudzovaná ani k najmenšej netrpezlivosti proti niektorému tvorovi, ani to nesmierne utrpenie a preveľký zármutok, ktoré v živote vytrpela, sa Jej nezdali príliš veľké a nebola pre ne skľúčená a tiež nikdy nezabudla prijímať ich všetky s radosťou a vďačnosťou. Ak podľa apoštola trpezlivosť je prvou požiadavkou lásky a akoby jej prvorodenou vlastnosťou (1Kor 13,4) a ak naša Kráľovná bola Matkou lásky (Prísl. 24,24), potom bola tiež Matkou trpezlivosti a Jej láska je meradlom Jej trpezlivosti. Lebo akou mierou milujeme a oceňujeme večné dobro (a mali by sme ho ceniť nadovšetko), taký stupeň ochoty budeme mať ku znášaniu utrpení a ťažkostí, aby sme to večné dobro nestratili. Najsvätejšia Mária bola teda vo svojej láske trpezlivá viac ako všetky tvory a bola našou Matkou trpezlivosti. Ak sa budeme utiekať pod Jej ochranu, nájdeme na tejto Dávidovej veži zavesené tisíce štítov trpezlivosti (Veľp. 4,4), ktorými sa vyzbrojujú na boj udatní členovia Cirkvi a vojsko nášho Krista Pána.

575. Našu najtrpezlivejšiu Kráľovnú nikdy nepostihol rozmar ženskej vrtošivosti, ani na Nej nebolo nikdy vidieť nejaké známky hnevu; toto všetko potláčala pomocou božského svetla a múdrosti, hoci sa to nedialo

bez bolestí, ale naopak, skôr ich to zväčšovalo, lebo nikto nemohol poznávať nekonečné nešťastie hriechu a urážky proti Bohu tak, ako táto Pani. Avšak ani toto nemohlo znepokojiť Jej nepremožiteľné srdce, ani zlomyseľnosť Judáša, ani bezprávia a urážky farizejov nemohli v Nej nikdy spôsobiť žiadne vonkajšie známky hnevu. I keď pri smrti Jej najsvätejšieho Syna všetky bezcitné živly a tvorovia akoby stratili trpezlivosť voči smrteľníkom, keď nemohli zniesť bezprávie a urážky páchané na ich Stvoriteľovi, jediná Mária ostala navonok pokojná a bola ochotná prijať Judáša, všetkých farizejov a najvyšších kňazov ,ktorí Krista ukrižovali, keby sa boli rozhodli obrátiť sa na túto Matku lásky a milosrdenstva.

576. Je pravda, že najtichšia Kráľovná právom a bez prekročenia medzí rozumu alebo cností mohla byť rozhorčená, ba mohla sa i hnevať na tých, ktorí vydali Jej najsvätejšieho Syna na takú hroznú smrť; veď Pán sám vo svojej spravodlivosti potrestal tento hriech. Keď som sa zaoberala touto myšlienkou, bolo mi oznámené, že Najvyšší ju zabezpečil proti takým hnutiam a ochránil Ju od všetkých pocitov hnevu, hoci by nebol nespravodlivý; ale prial si zabrániť tomu, aby sa Ona stala žalobníčkou proti týmto hriešnikom, pretože Ju vyvolil za Prostrednicu, Orodovníčku a Matku milosrdenstva. Skrz Ňu mali prichádzať všetky milosrdenstvá, ktoré si Najvyšší prial udeľovať dietkam Adamovým. Boh si prial, aby bola tvorom, ktorý sa právom mohol prihovárať za hriešnikov a mierniť hnev spravodlivého Sudcu. Iba proti diablovi dala táto Pani voľný priebeh hnevu. A tiež natoľko táto vášeň hnevu bola potrebná pre cvičenie sa v trpezlivosti a znášanlivosti a na prekonanie prekážok, ktorými starý had prekážal Jej blahodárnemu pôsobeniu.

577. Ku cnosti statočnosti patrí tiež veľkodušnosť a veľkomyselnosť, pretože sa podieľajú na cnosti statočnosti tým, že posilňujú vôľu vo veciach týkajúcich sa statočnosti. Veľkodušnosť spočíva vo vyhľadávaní veľkých vecí, a tak sa usiluje o veľkú česť cnosti. Jej hlavným predmetom je veľká počestnosť, z ktorej vznikajú mnohé vlastnosti nachádzajúce sa iba pri veľkodušnosti; napríklad odpor k pochlebovačnosti a k falošnému predstieraniu (lebo lásku k nim ukazujú iba malé a biedne duše), nebyť ctižiadostivý, nevyhľadávať sebecky iba svoj osoh, ale radšej hľadať čestné a veľké veci; málo hovoriť o sebe, nechvastať sa, nenechávať sa uniesť malými vecami, nevyhýbať sa veľkému podnikaniu a byť ochotnejší dávať než prijímať, lebo všetky tieto veci sú hodné cti. Táto cnosť nie je nijako v rozpore s pokorou, lebo cnosti si nemôžu navzájom odporovať. Veľkodušnosť pôsobí, aby sme používali naše dary a cnosti takým spôsobom, aby nám získali väčšiu česť bez toho, aby sme tým česť túžobne a nerozumne hľadali. Pokora naproti tomu nás učí nášmu pomeru k Bohu

a o nepatrnosti našich zásluh, zavinenej našimi chybami a našou nízkou prirodzenosťou. Vzhľadom na zvláštne ťažkosti, ktoré sú spojené s veľkými a šľachetnými podujatiami, je potrebná statočnosť, a to najmä statočnosť zvaná šľachetnosť. Táto uvádza do správneho pomeru naše sily k uskutočneniu veľkých prác a pritom nám nedovoľuje malomyseľne sa ich vzdať, prípadne podujať sa na ne s namyslenosťou, nezriadenou žiadostivosťou alebo chvastaním; lebo všetky tieto neprávosti odporujú šľachetnosti.

578. Veľkomyselnosť smeruje aj ku konaniu veľkých skutkov a v tomto zmysle môže zasahovať do dokonalosti každej cnosti, lebo pri všetkých cnostiach sa môžu podnikať veľké veci. Pretože však pri veľkých výdavkoch a obetiach sú zvláštne ťažkosti, práve veľkomyselnosť je tá cnosť, ktorá nás nabáda priniesť veľké obete rozumným spôsobom, aby pri tom nebola skúposť, kde sa veľa požaduje, ani plytvanie, kde to nie je potrebné a bez potreby sa mrhá a rozhadzuje. Veľkomyseľnosť sa zdá byť rovnaká cnosť ako štedrosť, ale filozofi ich predsa rozlišujú. Veľkomyseľnosť sa týka iba veľkosti vydaní a nevenuje pozornosť iným okolnostiam, kým štedrosť riadi umiernenú lásku k peniazom a ich používaniu. Človek teda môže byť štedrý bez toho, aby bol veľkomyseľný, pretože štedrosť môže odrazu prestať, keď ide o veľkú a dôležitú pomoc.

579. Tieto cnosti, veľkodušnosť a veľkomyseľnosť, mala nebeská Kráľovná v miere, ktorú iní, schopní týchto cností, nemohli dosiahnuť. Mária jediná nenašla žiadne ťažkosti a prekážky, keď konala veľké veci a Ona jediná konala všetko vo veľkých rozmeroch, i keď vec sama osebe bola malá. Iba Ona poznala úplnú plodnosť týchto cností ako i všetkých ostatných. Ona dokázala dať im úplnú dokonalosť bez toho, aby ich zdržovala protivnými náklonnosťami a tiež dobre poznala dokonalý spôsob, ako ich konať bez závislosti na iných cnostiach. Obyčajne to robia nanajvýš svätí ľudia, ktorí keď nemôžu dosiahnuť úplnú dokonalosť vo všetkých cnostiach, vyvolia si tú cnosť, ktorú považujú za najlepšiu. Pri konaní všetkých cností bola táto Pani veľkodušná a vždy konala to, čo bolo najlepšie a hodno pochvaly i cti. Hoci zasluhovala úctu a chválu všetkých tvorov, napriek tomu bola nanajvýš veľkodušná, odmietala ju a odkazovala na Boha samého a sama si zachovala pokoru, keď vykonávala najdokonalejšie cnosti. Výkony Jej hrdinskej pokory mali takú vysokú hodnotu, akoby závodili s nebom spolu s veľkodušnou dokonalosťou všetkých Jej iných cností, a boli ako najvzácnejšie zasadené drahokamy, aby vynikali krásou rôznych dokonalostí, ktoré zdobili túto kráľovskú Dcéru, ktorej sláva, ako hovoril Jej praotec Dávid (Žalm 44,14), je celá zvnútra.

580. Tiež vo veľkomyselnosti veľmi vynikala naša Kráľovná. Hoci bola chudobná a nelipla na pozemských veciach, predsa veľmi štedro rozdávala veci, ktorými Ju Pán obdaril, ako sa to stalo s vzácnymi darmi, ktoré traja Králi priniesli Ježiškovi a mnohokrát inokedy v Jej živote, najmä po nanebovstúpení Pána. Ako Pani všetkého tvorstva prejavovala svoju neobyčajnú veľkomyselnosť, keď sa zriekala všetkého pre spoločné dobro a pre česť a slávu Božiu. Mnohých poučila o tejto pravde a cnosti, lebo v dôsledku zlých zvykov a náklonností smrteľníci konajú túto cnosť iba s veľkými ťažkosťami a nikdy v nej nedosiahnu náležitú dokonalosť. Smrteľníci obyčajne idú za svojimi náklonnosťami a túžbami, hľadajú iba česť a zisk z cnosti, aby ich považovali za veľkých a vynikajúcich. Tak Pána olupujú o česť a slávu cnosti svojou nespravodlivou túžbou; a preto, keď sa potom naskytne príležitosť, aby vykonali šľachetný a veľkomyseľný skutok, cúvajú a pre svoju malichernosť a ničomnosť ho nevykonajú. Pretože však naďalej túžia, aby sa zdali veľkí, dokonalí a obdivuhodní, používajú iné prostriedky pomerne rovnako klamné a skutočne ničomné: oddávajú sa hnevu, nadutosti a vypínavosti, netrpezlivosti, namyslenosti, zlovôli a chvastaniu. Tieto neprávosti nie sú však časťou veľkodušnosti, ale znakom malicherného a zlého srdca. Keďže také zmýšľanie česť skôr odráža, než získava, múdri si ich nectia ani nevážia, ale skôr nimi opovrhujú a pohŕdajú.

Poučenie, ktoré mi blahosklonne udelila nebeská Kráľovná

581. Dcéra moja, ak sa starostlivo vynasnažíš úplne pochopiť hodnotu a vhodnosť cnosti statočnosti, ako si prajem, získaš výdatnú pomoc pre ovládanie popudlivosti a pocitov hnevu, lebo tieto vášne sa najľahšie privedú do činnosti a veľmi ľahko prekročia medze rozumu. Získaš tým tiež prostriedok, ktorým dosiahneš najvyšší stupeň veľkosti a dokonalosti v cnosti, po ktorej túžiš a ním odrazíš i premôžeš všetky úklady tvojich nepriateľov, ktorí sa snažia odstrašiť ťa od konania toho, čo je pri cnosti ťažké. Vedz však, moja drahá, že prchkosť v tvojej prirodzenosti napomáha, aby žiadostivosť odporovala tomu, čo je nepriaznivé cieľu, o ktorý sa snažia mocnosti žiadostivosti. Preto sa popudlivý človek oveľa rýchlejšie zvrhne, než iba žiadostivý, akonáhle sa pocity žiadostivosti stanú nezriadené a začnú milovať to, čo je iba domnele dobré alebo zlé. Namiesto cnostnej statočnosti potom vzniknú mnohé ohavné a mrzké neresti. Toto ťa tiež poučí, že nezriadená láska k vlastnej veľkosti, prednosti a márnej sláve, tieto žriedla pýchy a márnivosti splodia veľa zla pochádzajúceho z vášne prchkosti, ako sú: nesvornosť, sváry, hádky, vystatovačnosť, neznášanlivosť, netrpezlivosť, neústupnosť a svojhlavosť a naviac i neresti,

ktoré sa pripisujú vášni žiadostivosti, ako: pokrytectvo, lož, samoľúbosť, zvedavosť a túžba ukazovať sa väčší, než sa na tvora patrí a skrývať nízkosť a úbohosť, ktoré skutočne má ten, kto sa dopustil hriechu. Pred všetkými týmito opovrhnutiahodnými neprávosťami sa ochrániš, keď budeš horlivo umŕtvovať a krotiť nezriadené hnutia telesných nečistých žiadostí cnosťou zdržanlivosti, ktorej ťa teraz naučím. Keď sa snažíš o to, čo je spravodlivé a užitočné, musíš síce uplatniť statočnosť a dobre ovládanú prchkosť, ale to sa musí diať takým spôsobom, aby sa neprekročili patričné medze; a napriek tomu ešte hrozí nebezpečenstvo, že niekoho môže uniesť nemierna horlivosť po cnosti, keď ho ovláda sebaláska alebo nejaká nezriadená láska. Niekedy túto neprávosť zakrývajú plášťom zbožnej horlivosti; jej obeť žiadostivá ukázať, že horlí pre Boha a pre dobro blížneho, v skutočnosti je však svojimi sebeckými pohnútkami zapletená do osídiel hnevu. Preto trpezlivosť, ktorá je založená na láske a je sprevádzaná štedrosťou a veľkodušnosťou, je veľmi čestná, drahocenná a potrebná, lebo ten, kto naozaj miluje najvyššie Dobro, ľahko znáša stratu zdanlivej cti a slávy a veľkodušne ňou pohrdne ako bezcennou a opovrhnutiahodnou. I keď mu ju z dobrej vôle spolublížni preukazujú, veľkodušný človek jej neprikladá veľkú cenu a ukáže sa nepremožiteľný a vytrvalý vo všetkom, čo podniká. Tak v cnostiach vytrvalosti a trpezlivosti bude pokračovať pri všetkých príležitostiach.

Kapitola 12.

O cnosti miernosti a ako ju dokazovala najsvätejšia Mária

583. Čo sa týka dobra a zla, človeka ovládajú dva sklony, z ktorých jeden sa snaží o dobro a odmieta zlo; toto odmietanie zla spravuje statočnosť, ktorá, ako sme práve vysvetlili, posilňuje vôľu, aby nemierne nepovoľovala mocnosti popudlivosti a naplňuje ju statočnou odvahou, aby radšej trpela všetky možné útrapy zmyslov, než sa vzdala dosiahnutia dobra. Druhý sklon, založený na nečistých žiadostiach, je ovládaný miernosťou, ktorá je posledná a najmenšia zo základných, čiže kardinálnych cností; lebo dobro, ktoré poskytuje, nie je také všeobecné, ako to, ktoré sa získa konaním ostatných cností, pretože miernosť sa vzťahuje priamo iba na zvláštne výhody toho, kto ju má. Cirkevní doktori a učitelia pojednávajú o miernosti ešte z iného hľadiska, hlavne z toho, ako môžeme riadiť naše počínanie vo všetkých prirodzených chúťkach človeka; z toho hľadiska je miernosť hlavná a všeobecná cnosť, ktorá podľa rozumu zahrňuje v sebe patričné konanie všetkých cností. My však teraz nehovoríme o všeobecnej

miernosti, ale iba o tej, ktorá slúži k ovládaniu zmyselnosti v pocitoch hmatu a iných rozkošných žiadostiach, nepriamo spriaznených s hmatom, ktoré však nepôsobia takou silnou lákavosťou ako zmyselná telesná žiadostivosť.

584. Podľa tohto názoru miernosť má posledné miesto medzi cnosťami, jej cieľ je menej vznešený než ostatných cností. V inom ohľade však možno povedať, že je vznešenejšia najmä preto, že chráni človeka pred horšími a opovrhnutia hodnejšími priestupkami, najmä aby nemierne povoľovali ľuďom spoločným rozkošiam a nerozumným hrubostiam. Dávid poukazujúc na to vraví, že človek sa stal podobný zvieraťu (Ž 48, 13, 21) a necháva sa unášať zmyselnými rozkošami. Nemiernosť sa oprávnene nazýva detinskou neprávosťou, lebo tak ako dieťa nevedie rozum, ale iba nápady a neovláda sa, len zo strachu pre trestom, taktiež nečistú zmyseľnosť nezadrží iné v jej žiadostiach. Od tejto nepočestnosti a mrzkosti oslobodzuje človeka cnosť miernosti, ktorá ho učí, aby sa neriadil svojimi žiadosťami ale rozumom. Preto táto cnosť vyniká istou počestnosťou a pôvabom a dáva rozumu schopnosť zachovať pravidlá, hoci neskrotiteľné vášne sú iba málokedy ochotné poslúchať rozum alebo dobrovoľne ustúpiť. Naproti tomu oddanosť zvieracím rozkošiam je pre človeka veľmi zahanbujúca, lebo ho znižuje na úroveň nerozumného zvieraťa alebo nemysliaceho dieťaťa.

585. Cnosť miernosti zahrňuje v sebe tiež striedmosť a triezvosť; striedmosť odporuje hltavosti a nenásytnosti, triezvosť odporuje opilstvu. Ku striedmosti patrí tiež pôst. Tieto cnosti zaberajú prvé miesto v cnosti miernosti, pretože potrava je potrebná na zachovanie života a patrí k hlavným predmetom, po ktorých chuť túži. Po nich nasledujú iné cnosti riadiace schopnosť, ktorá predvádza predstavy a vyvoláva myšlienky; sú to cudnosť a pocit studu a k nim sa pripájajúce panenstvo a zdržanlivosť, ktoré odporujú neresti nečistých žiadostí. Okrem týchto cností, ktoré ako hlavné patria k miernosti, sú aj iné, ktoré ovládajú žiadostivosť v menej dôležitých požiadavkách. Tie, ktoré rozhodujú o zmysloch čuchu, sluchu a zraku, môžu sa zaradiť medzi tie, ktoré sa týkajú patričného používania zmyslu hmatu. Sú ešte iné druhy cností, ktoré sa podobajú niektorým vyššie uvedeným, hoci ich cieľ je celkom iný. Sú to milota a tichosť, ktoré sú určené, aby ovládali hnev a zlosť pri trestaní, aby sa nezvrhli na zvieraciu a neľudskú ukrutnosť. Potom je cnosť skromnosti, v ktorej sú zahrnuté štyri cnosti; prvá z nich je pokora, ktorá potláča pýchu, aby človek nezriadene nevyhľadával svoje povýšenie a česť u ľudí; druhá je láska k štúdiu, ktorá udržuje v človeku pravú mieru v hľadaní poučenia a odporuje márnej zvedavosti; tretia je skromnosť, ktorou sa človek varuje pred ne-

potrebnými výdavkami a chvastaním v šatách a vonkajšom spôsobe života; štvrté je sebaobmedzovanie v nemiernom oddávaní sa príjemným zábavám, ako sú hry, telocvik, tanec, žartovanie a podobné. Hoci táto cnosť nemá zvučné meno, je predsa veľmi dôležitá. Obyčajne ju označujú menom skromnosť alebo umiernenosť.

586. Vždy sa mi zdá, keď popisujem prednosti týchto a iných cností a prirovnávam ich ku cnostiam nebeskej Kráľovnej, že vyjadrovanie, ktoré používam, aké sa obyčajne používa pri popise týchto cností pri iných tvoroch, ani zďaleka nevystihuje pravdu. Milosti a dary najsvätejšej Márie sa viac podobali božskej dokonalosti než cnosti a svätosti všetkých svätých. Nepochybne tým sa stáva, že hocičo povieme o Jej cnostiach tak, že používame výrazy vhodné pre popis cností svätcov, zdá sa nám to byť príliš ďaleko od pravdy; lebo cnosti svätcov, hocako boli veľké, boli predsa iba cnosti osôb porušených a podrobených nedokonalostiam a zlobe hriechu. Keď teda múdry Sirach hovorí (Eccl 26,20), že nemôžeme mať pravé pochopenie o hodnotách zdržanlivého muža, čo potom máme povedať o cnosti miernosti Majsterky všetkých cností a o kráse duše, ktorá obsahovala dokonalosť všetkých cností? Všetci domáci tejto statočnej Ženy boli zaodetí dvojnásobne (Prís 31,21), pretože všetky Jej schopnosti boli zahalené dvojitým rúchom čiže dokonalosťami neporovnateľnej krásy a sily; jedna dokonalosť bola Jej pôvodná spravodlivosť, ktorá všetky chúťky podriaďovala rozumu a milosti; druhú tvorili vštepené návyky, ktoré Jej dodávali novú krásu a silu na dosiahnutie najvyššej dokonalosti v Jej činoch.

587. Všetci svätí, ktorí sa vyznamenávali krásnou cnosťou miernosti, dosiahli úplnú nadvládu nad neskrotiteľnými telesnými žiadosťami, a tak si ich podmanili, že sa riadili rozumom, lebo nedovolili svojim žiadostiam, aby siahali po niečom, čo by ich neskoršie mrzelo, že po tom túžili. Išli až tak ďaleko, že odopierali akékoľvek povolenie v tých žiadostiach a používali všetko možné, pokiaľ to neškodilo telesnej prirodzenosti. Napriek tomu i pri všetkých tých cvičeniach sa v cnosti miernosti cítili v sebe akýsi odpor, ktorý bránil dokonalému súhlasu vôle, alebo im aspoň istý odpor prekážal dosiahnuť plnú dokonalosť vo svojich činoch. Sťažovali si spolu s apoštolom Pavlom na nešťastné bremeno tohoto hriešneho tela (Rim 7,24). U najsvätejšej Márie nebolo ani stopy po takom nesúlade; lebo bez akéhokoľvek reptania chúťok a bez tieňa odporu proti tomu, čo Jej diktovala vôľa, všetky Jej mocnosti pracovali v takej zhode a súhlase, že v nebeskom súlade postupovali ako vojsko pochodujúce v dobre usporiadanom šíku (Veľp. 6,3). Pretože nemusela premáhať žiadne odbojné vášne, vyznamenávala sa vo všetkom jednaní takou veľkou miernos-

ťou, že Jej nikdy nič neslušné ani na myseľ neprišlo. Naopak, Jej činnosť sa tak veľmi podobala božskému konaniu, že sa zdalo, ako by vznikli a pochádzali priamo z tohoto najvyššieho zdroja a navracali sa zasa k Nemu ako k jedinému vzoru a konečnému cieľu všetkej Jej dokonalosti.

588. Zdržanlivosť a triezvosť najsvätejšej Márie bola predmetom obdivu anjelov; lebo napriek tomu, že bola Kráľovná všetkého tvorstva a cítila prirodzené následky hladu a smädu, predsa nikdy nevyhľadávala lahôdky, aké by patrili Jej vysokému postaveniu, ani nejedla nikdy iba preto, aby si pochutnala, ale iba preto, aby vyhovela prirodzenej potrebe. I v tom zachovávala takú striedmosť, že nikdy neprekročila, ba ani nemohla prekročiť pravú mieru potrebnú pre zachovanie potrebnej sily. Okrem toho požívala pokrmy takým spôsobom. aby i naďalej cítila hlad a smäd, aby tak mohli účinky milosti pôsobiť na prirodzené telesné zažívanie pokrmov. Nikdy nepocítila ťažkosti vznikajúce z nadmerného jedla a pitia; ani sa v tomto ohľade Jej potreba pokrmov nemenila, že by bola jeden deň väčšia, než iné dni; ba i keď dostala menej pokrmu, necítila, že by potrebovala ešte viac, lebo kedykoľvek si urobila ujmu v jedle potrebnom na udržanie prirodzenej teploty, dostala silu k svojim prácam z Božej milosti, z ktorej tvory žijú, nielen samým chlebom (Mat 4,1). Pán Ju mohol zachovať pri živote i bez jedla a pitia, ale neurobil to, pretože by to bolo nesprávne, aby stratila zásluhy, ktoré získala cnostným používaním týchto vecí, čím nám zároveň poskytla príklad i svoje zásluhy. O tom, aké pokrmy požívala a v ktorom čase, sa zmienime neskoršie v rôznych častiach tohoto životopisu. Z vlastného rozhodnutia nikdy nejedla mäso, ani nejedla viackrát než raz za deň okrem doby, keď žila so svojím manželom Jozefom, alebo keď sprevádzala svojho najsvätejšieho Syna na cestách, lebo za týchto okolností, aby sa prispôsobila iným, napodobňovala spôsob života, aký viedol Pán, hoci Jej striedmosť vždy bola obdivuhodná.

589. O panenskej čistote a skromnosti tejto Panny by neboli schopní náležite hovoriť ani serafíni, lebo v tejto cnosti, hoci je pre nich prirodzená, stáli nižšie než ich Kráľovná a Pani. Zvláštnou výsadou a mocou Najvyššieho bola viac bez akejkoľvek neprávosti než sami anjeli, ktorí už pre svoju prirodzenosť nemohli byť dotknutí nečistotou. Smrteľníci si nikdy v tomto živote nedokážu utvoriť pravý pojem, ako táto cnosť existovala v nebeskej Kráľovnej, pretože my sme príliš obťažení pozemskosťou a v našej duši je veľmi zatemnené čisté ako krištáľ jasné svetlo čistoty. Naša veľká Kráľovná mala túto cnosť v takej veľkej miere, že právom jej dala prednosť i pred hodnosťou Matky Božej, keby práve táto dôstojnosť nebola prameňom Jej veľkej čistoty. Aspoň čiastočne môžeme odhadnúť, aká veľká bola táto cnosť v panenskom tele a v duši Márie, ak zmeriame

túto panenskú cnosť tým, ako veľmi si ju vážila a dôstojnosťou, na akú ju povzniesla. Hneď pri svojom nepoškvrnenom počatí sa rozhodla pre cnosť čistoty a pri svojom narodení sa k nej zaviazala sľubom, a tak starostlivo ju strážila, že sa proti nej nikdy ani v najmenšom neprevinila ani proti najvyššej skromnosti v ktoromkoľvek z Jej skutkov alebo pohybe, držaní tela alebo duše. Preto tiež nikdy nehovorila so žiadnym mužom, len na príkaz Boží, ani nikdy nepozrela mužovi do tváre, ba ani len žene, a to nie kvôli tomu, že by Jej to bolo nebezpečné, ale aby získala zásluhy a nám dala príklad a tiež, aby dosvedčovala prehojnosť svojej nebeskej opatrnosti, múdrosti a lásky.

590. O Jej láskavosti a tichosti vraví Šalamún, že zákon milostivosti je na Jej jazyku (Prísl 31,26). Nikdy nepohla jazykom ináč, len aby nechala milosť tiecť prúdom zo svojich perí (Ž 44,3). Tichosť krotí hnev a milostivosť zmierňuje trest. U našej najmiernejšej Kráľovnej nebolo žiadneho hnevu, ani nepoužila nikdy túto mocnosť, len ako sme hovorili, výnimočne, keď chcela posilniť svoje jednanie proti hriechu, diablovi a podobne. Avšak proti ľuďom ani proti anjelom sa nikdy nerozhnevala preto, aby ich potrestala, ani pri žiadnej udalosti sa nikdy nerozhnevala kvôli ničomu a neprerušila svoju najdokonalejšiu tichosť zachovávajúc nenapodobiteľnú, pokojnú vyrovnanosť vnútornú i vonkajšiu. Tiež nikdy neukázala žiadne vonkajšie znaky vnútorného hnevu na svojej tvári, v hlase alebo v pohyboch. Jej miernosť a milostivosť používa Pán ak svoj zvláštny nástroj, ktorým si praje rozsievať všetky dobrodenia svojich odvekých a večne trvajúcich milosrdenstiev; preto bolo potrebné, aby láskavosť Márie sa čo najviac podobala Jeho vlastnej, aby z Nej mohol urobiť spôsobilý vodovod pre svoju prekypujúcu láskavosť a dobrotivosť ku tvorom. Keď to pozorne sledujeme, hneď dobre porozumieme skutkom Božieho milosrdenstva voči hriešnikom a keď vidíme, že najsvätejšia Mária bola vhodný nástroj pre ich rozdávanie a používanie, pochopíme aspoň čiastočne láskavosť tejto Panej. Keď karhala, bola to skôr prosba, učenie a napomínanie než trest; Ona sama prosila Pána a On ustanovil, aby na tejto dráhe vo svojom jednaní pokračovala, lebo tento neporovnateľný Tvor mal byť žriedlom dobroty a schránkou zákona láskavosti, ktorú by Jeho Velebnosť používala a z ktorej majú smrteľníci čerpať túto aj iné cnosti.

591. Mnoho kníh a jazykov anjelských by vyžadovalo, keby sme mali náležite pojednať o ostatných cnostiach najsvätejšej Márie, najmä o Jej pokore a skromnosti. Celý tento životopis je pretkaný týmito vynikajúcimi cnosťami Márie, lebo zo všetkých skutkov tejto nebeskej Kráľovnej nad všetky ostatné žiari Jej neporovnateľná pokora. Veľmi sa obávam, že

neviem vyjadriť patričnú veľkosť tejto vynikajúcej cnosti blahoslavenej Panny, ak sa pokúsim vyjadrovať a používať tie obmedzené výrazy, ktoré mám k dispozícii o tomto oceáne pokory, ktorý bol schopný obsiahnuť Neobsažiteľného a Nekonečného. Všetko, čo anjeli a svätí mohli pochopiť a vykonať z cnosti pokory, nemôže sa ani v najmenšom vyrovnať veľkosti tejto cnosti, akú dosiahla naša Kráľovná. Ktorý zo svätých alebo anjelov mohol si kedy zaslúžiť názov Matky Božej? A kto okrem Márie a večného Otca mohol kedy nazvať vtelené Slovo Synom? Keď Tá, ktorá v tomto ohľade dosiahla hodnosť podobnú večnému otcovi a mala milosti a dary prislúchajúce takému postaveniu, považovala sa za najposlednejšiu zo všetkých tvorov a všetky osvietené tvory mala za vyššie, než bola Ona, akú ľúbeznú vôňu cností pre Božiu útechu vydával tento pokorný nardový klas, keď vo svojom živote nosila Kráľa kráľov? (Veľp. 1,12).

592. Nedivme sa, že nebeské stĺpy, anjeli (Job 26,11) sa kolíšu a chvejú v prítomnosti tohoto neprístupného svetla nekonečnej velebnosti, veď mali pred očami pád svojich spoločníkov a oni sami boli upevnení v prednostiach a milostiach všetkým spoločných. Bolo nanajvýš spravodlivé a podľa prirodzeného poriadku, že najstatočnejší a neprekonateľní svätí boli povinní sa pokorovať a prijímať opovrhnutie a pohanu a uznávali, že sú nehodní najmenších dobrodení a milostí, ba i akejkoľvek služby a pomoci od ostatných tvorov. Veď my všetci sme zhrešili a chýba nám Božia sláva (Rim 3,23); a nikto nie je taký svätý, že by už nemohol byť svätejší, ani taký dokonalý, aby mu nechýbala žiadna cnosť, a taký nevinný, že by Božie oči na ňom nenašli žiadnu hanu. A keby snáď niekto aj bol úplne dokonalý, predsa len ostáva v obore obyčajných milostí a darov, lebo nikto nevyniká nad všetkých vo všetkom.

593. Práve preto pokora najčistejšej Márie nemala príklad, ani seberovnú. Lebo hoci bola úsvitom milosti a čistým počiatkom všetkých tvorov, vyvýšená nad všetkých, divom božskej dokonalosti, strediskom lásky a pôsobiskom všemohúceho Boha, ktorá nazývala Boha svojím Synom a On Ju nazýval Matkou, predsa sa ponižovala až na najnižšie miesto medzi všetkými tvormi. Tá, ktorá mala najvyššie postavenie, bola vyvýšená nad všetky Božie diela, takže vyššie miesto pre obyčajného tvora už nebolo, tak veľmi sa pokorovala, že sa považovala za nehodnú najmenšieho povšimnutia, vyznamenania alebo cti, ani takej, aká by patrila najmenšiemu zo všetkých rozumných tvorov. Nielenže sa považovala za nehodnú dôstojnosti Božej Matky a všetkých milostí s Ňou spojených, ale Ona sa považovala za nehodnú i toho vzduchu, ktorý dýchala, alebo aby Ju zem nosila a poskytovala Jej výživu, ako ani akejkoľvek služby alebo láskavosti tvorov; pokladala sa za nehodnú toho všetkého a za všetko

ďakovala, ako by to skutočne dostávala nezaslúžene. Aby sme to všetko povedali skrátka: keď tvor nehľadá česť, ktorá mu nepatrí alebo ktorú pre nejakú príčinu si nezaslúži, to nie je žiadna veľká pokora, ale Najvyšší vo svojej nekonečnej dobrote to predsa prijíma a považuje si za povinnosť odmeniť toho, kto sa v nej týmto spôsobom cvičí. Ona však napriek tomu podivuhodne prevyšovala a zaslúžila si všetku chválu a slávu, pokorovala sa viac než všetky ostatné tvory a nehľadala žiadnu česť ani povýšenie. Tak Mária, ktorej právom patrí hodnosť Matky Božej, ponižovala sa tak hlboko a práve touto pokorou zaslúžila si znovu a podľa spravodlivosti byť povýšená k nadvláde a zvrchovanosti nad všetkých tvorov.

594. V pomere k tejto nevyrovnateľnej pokore mala najsvätejšia Mária tiež všetky ostatné cnosti, ktoré patria k miernosti. Túžba vedieť viac, než je potrebné, obyčajne pochádza z nedostatku pokory a lásky. Táto chyba je nielen neužitočná, ale je i veľkou prekážkou pokroku v cnosti, ako sa prihodilo Dine (Gn 24,1), ktorá vyšla von, aby videla, čo jej nebolo na úžitok, čím utrpela veľkú škodu na svojej cti. Z toho istého koreňa pyšnej domýšľavosti obyčajne vyrastá zbytočné chvastanie a parádivosť v odeve a tiež neslušnosť v správaní sa, v pohyboch a držaní tela, čo podporuje zmyselnosť a márnivosť svedčiace o ľahkomyseľnosti srdca podľa výroku Siracha (19,27): "Odev tela a smiech zubov a chôdza človeka ukazuje, čím je. " Všetky cnosti odporujúce týmto neprávostiam mala Mária v plnej miere, bez akejkoľvek náklonnosti k nim alebo chabosti. Boli ako spoločníčky Jej hlbokej pokory, vrúcnej lásky a najvyššej čistoty, ktoré ukazovali isté znaky prirodzenosti viac nebeskej než pozemskej.

595. V učení bola Mária veľmi usilovná, nie avšak zvedavá; hoci bola oveľa viac nadaná múdrosťou než cherubíni, študovala a nechávala sa poučovať, akoby o ničom nič nevedela. Kedykoľvek používala svoje božské vedomosti, alebo keď chcela poznať Božiu vôľu, bola taká opatrná a dávala starostlivý pozor na všetky okolnosti, že Jej snahy po každý raz zranili Božie srdce a nakláňali Ho, aby splnil Jej prekrásne usporiadané žiadosti. V chudobe a skromnosti bola nanajvýš obdivuhodná, hoci ako Pani všetkého tvorstva mala plné právo používať ho podľa priania; Ona však, aby sa vo všetkom podobala svojmu najsvätejšiemu Synovi, odovzdala úplne všetko vlastnícke právo Pánovi; hlavne aby ako Otec dal všetko do rúk vteleného Slova, tak vtelené Slovo dalo všetko do rúk svojej Matky a podobne Ona obetovala všetko i svoje žiadosti a skutky pre česť a slávu svojho Syna a Pána. O Jej skromnosti v správaní sa a roztomilosti v styku s ľuďmi a vo všetkom vonkajšom počínaní stačí tu iba opakovať slová múdreho muža z Athén, svätého Dionýza, ktorý povedal, že keby viera

neučila, že je iba obyčajný tvor, zaslúžila by si, aby sa na ňu pozeralo ako na vyššiu bytosť.

Poučenie, ktoré udelila nebeská Kráľovná

596. Dcéra moja, hovorila si niečo o cnosti miernosti nakoľko si pochopila jej hodnotu a vznešenosť a ako som ju ja konala. Predsa však si nespomenula mnohé veci pre úplné porozumenie, ako veľmi je potrebná zdržanlivosť v ľudskom jednaní. Bol to trest za prvý hriech, že človek stratil dokonalé užívanie rozumu a vášne sa stavajú odbojne proti nemu, lebo on sa postavil proti Bohu, keď pohrdol Jeho najspravodlivejším prikázaním. Aby sa táto škoda mohla napraviť, je potrebná zdržanlivosť, ktorou človek udržuje svoje žiadosti v patričných medziach, poznáva dokonale strednú cestu v tom, čo je žiadúce a znovu sa učí nasledovať hlas rozumu, ktorý ho privádza bližšie k Bohu a zdržuje, aby nenasledoval svoju žiadostivosť ako nerozumné zvieratá. Bez tejto cnosti sa človek nemôže zbaviť pokazenej ľudskej prirodzenosti, ani sa pripraviť pre prijatie milostí a múdrosti Božej, lebo tie nevojdú do duše poddanej hriešnemu telu (Múdr 1,4). Ten, kto vie krotiť svoje vášne tým, že im odoprie nezriadené a zvieracie žiadosti, ten bude môcť povedať a tiež skúsi, čo sa hovorí vo Veľpiesni (2,4): že ho Kráľ zaviedol do vínnej pivnice a do pokladnice Jeho múdrosti a duchovných darov; lebo táto cnosť je skladiskom najkrajších a najvoňavejších cností k rozkoši Najvyššieho.

597. Hoci si žiadam, aby si sa veľmi snažila nadobudnúť všetky cnosti, ktoré patria k miernosti, predsa si prajem, aby si venovala zvláštnu pozornosť kráse a vôni čistoty, sile striedmosti a triezvosti v jedle a pití, pôvabnému vplyvu skromnosti v slovách a skutkoch, vznešenej ušľachtilosti chudoby pri používaní stvorených vecí. S pomocou týchto cností získavaš božské osvietenie, mier a pokoj duše, pokojnosť tvojich schopností a zvrchovanú vládu nad svojimi náklonnosťami; budeš úplne osvietená žiarou božských milostí a darov; od zvieracieho a zmyselného spôsobu života budeš povýšená k nebeskému spolužitiu a k životu anjelskému; a práve to hľadám u teba a po čom s Božou pomocou i ty sama sa snažíš. Preto buď opatrná, moja najdrahšia, a dbaj na božské svetlo pri všetkých svojich skutkoch a nedopusť, aby niektorú z tvojich mocností poháňala k činnosti iba záľuba a náklonnosti; ale vo všetkom, čo potrebuješ pre život, konaj vždy podľa rozumu a pre česť a slávu Najvyššieho; v jedle, v spaní, v odeve, v hovore, v počúvaní, v žiadostiach, v karhaní a rozkazoch; všetko nech sa v tebe riadi božským svetlom a tým, čo sa páči Bohu, nie však tvojej záľube.

598. Aby ťa krása a ľúbeznosť cnosti miernosti upútala, uvažuj o ničomnosti protivného zla a nechaj sa hlboko preniknúť božským osvietením, ktoré dostaneš; uvažuj stále, aký škaredý, hrozný a pokazený je svet v Božích očiach i v očiach svätých pre veľké ohavnosti, ktoré sa páchajú proti tejto krásnej cnosti. Pozoruj, ako niektorí, tak ako zvieratá, idú za svojou hnusnou zmyselnosťou, ako zasa iných znižuje obžerstvo, ako niektorí sa ženú za rozkošami hry a márnosťou, ako iných ovláda pýcha a namyslenosť, ako mnohých sputnáva hrabivosť a túžba po zisku, ako všetci nasledujú lákanie svojich vášní, hľadajú v tomto živote iba rozkoše, a zatiaľ pre budúci život si hromadia večné muky a vydávajú sa do nebezpečenstva, že stratia blažené nazeranie na svojho Boha a Pána.

Kapitola 13.

O siedmych daroch Ducha Svätého a ako ich najsvätejšia Mária používala

599. Sedem darov Ducha Svätého, podľa osvietenia, ktoré som dostala o tomto predmete, sa mi zdá, ako by čosi pridávalo k cnostiam, na ktoré sa vzťahujú; a pretože k nim ešte pridali, musia sa od nich tiež líšiť, hoci ich účel je rovnaký. Každé dobrodenie, ktoré Pán udeľuje, môže sa nazvať darom pochádzajúcim z Jeho ruky, i keby to bolo hoci len prirodzené dobro. Tu však nehovoríme o daroch Božích zahrnutých v tomto širšom zmysle slova ani o vliatych cnostiach a daroch; lebo nie všetky osoby, ktoré majú jednu alebo viac cností, majú tiež dary prislúchajúce k týmto cnostiam, alebo aspoň nedosahujú ten stupeň cnosti, aby sa mohli nazvať dokonalým darom ako tie, o ktorých sa zmieňuje Izaiáš a na ktoré poukazujú učitelia Cirkvi. Izaiáš hovorí, že Duch Svätý spočinul v Kristovi Pánovi (Iz 11,2) a vypočítava sedem milostí, ktoré sa obyčajne nazývajú dary Ducha Svätého. Sú to: duch múdrosti a rozumu, duch rady a sily, duch umenia a pobožnosti a bázeň Božia. Tieto dary v najsvätejšej duši Kristovej pretekali z Božstva, s ktorým bol podstatne spojený zlúčením Božskej a ľudskej prirodzenosti práve tak, ako je voda v žriedle a vytekaním z neho stýka sa s inými miestami. Lebo všetci sa podieľame na vodách Spasiteľa (Iz 12,3), milosť nad milosť, dar nad dar (Jn 1,16); a v Ňom sú skryté všetky poklady Božskej múdrosti a vedy (Kol 2,3).

600. Dary Ducha Svätého sa zhodujú s cnosťami, na ktoré sa vťahujú. A hoci sa všetci učitelia nezhodujú v učení ohľadne ich spojitosti, predsa nemôže byť žiaden rozdiel v tom, čo sa týka cieľa alebo účelu týchto

darov, ktorým nie je iné, než udeľovanie zvláštneho druhu dokonalosti schopnostiam pre konanie vznešených a hrdinských cností. Tieto dary musia obsahovať najmä niektoré zvláštne, silné vnuknutia a nabádania Ducha Svätého, ktoré účinnejšie prekonávajú prekážky a mocnejšie povzbudzujú slobodnú vôľu, aby človek nebol vo svojom konaní nedbalý, ale aby postupoval s väčšou statočnosťou a s úplnou dokonalosťou v tých veciach, ktorých sa ten zvláštny dar týka. Slobodná vôľa nemôže nič z toho dosiahnuť, ak ju neosvieti a nepodporuje zvlášť účinným a mocným vplyvom Duch Svätý, ktorý ju sladko a príjemne povzbudzuje (Múdr 8,1), aby nasledovala osvietenie a slobodne konala i dokonala to, čo vôľa podniká pod účinkom vplyvu Ducha Svätého (Rim 8). Preto sa toto hnutie mysle nazýva pobádaním Ducha Svätého; hoci vôľa koná slobodne, bez nútenia, predsa sa toto jednanie veľmi podobá samovoľnému počínaniu a zdá sa to byť to isté, pretože koná menej pod vedením obyčajnej múdrosti ako pri iných cnostiach, hoci nejedná s menšou súdnosťou a slobodou.

601. Pokúsim sa zrozumiteľne vysvetliť istý stupeň poukázaním na dve rozdielne mocnosti vôle, ktoré uvádza do činnosti priťahovanie vôle k cnostnému jednaniu. Jednou je jej vlastná náklonnosť, čiže príťažlivosť k dobrému, ktorá pobáda alebo podnecuje vôľu práve tak, ako príťažlivosť zapríčiňuje, že kameň padá dole, alebo ľahkosť spôsobuje, že plameň šľahá hore. Túto náklonnosť vôle viac alebo menej zosilňuje návyk cnosti (a to isté platí o stupňoch návyku neprávostí), lebo vôľa pobádaná láskou koná voľne a z vlastného súhlasu. Druhou je mocnosť rozumová; je to osvietenie ohľadne cnosti, ktoré samo vedie vôľu, aby určovala postup v konaní a toto osvecovanie je primerané návyku a pôsobeniu vôle. Pre obyčajné konanie stačí rozum a akékoľvek premyslenie veci, ale vyššie pôsobenie vyžaduje si tiež vyššie a zvrchované osvietenie a popud, a to od Ducha Svätého také, aké udeľuje svojimi siedmimi darmi. Pretože láska a milosť sú svojou povahou nadprirodzené, preto závisia od Božskej vôle tak, ako slnečný lúč závisí od slnka; preto lásku sprevádza zvláštny Boží vplyv, ktorý ju pobáda, aby sa snažila aj o ostatné cnostné a dobré návyky vôle a tento vplyv je oveľa väčší, ak lásku posilňujú dary Ducha Svätého.

602. Preto sa mi zdá, že v daroch Ducha Svätého je akési zvláštne osvietenie, v ktorom rozum ostáva do veľkej miery nečinný, čo sa týka vôle. Vo vôli je súčasne istá dokonalosť návyku, ktorý ju poháňa k najhrdinskejším skutkom a to mocnejšie než pri obyčajnej cnosti. Ako sa kameň oveľa rýchlejšie pohybuje, keď ho niekto z výšky vrhne dole, ako by sa pohyboval iba prirodzenou príťažlivosťou, tak i popud vôle k cnosti je oveľa silnejší a vznešenejší, ak naň pôsobia dary Ducha Svätého. Dar

múdrosti udeľuje duši istú vnímavosť, ktorou môže bezpečne rozpoznávať božské od ľudského a vrhá všetok vplyv a váhu vo všetkom proti tým náklonnostiam, ktoré pochádzajú z ľudskej nevedomosti a pochabosti; tento dar sa vzťahuje k láske. Dar rozumu pomáha prenikať a vystihovať božské veci a udeľuje omnoho vyššie vedomosti, než ťažkopádny prirodzený rozum; kdežto veda skúma najviac iba nejasné tajomstvá a vychováva dokonalých učiteľov, aby odstraňovali ľudskú nevedomosť; tieto dva dary sa vzťahujú k viere. Dar rady vedie, riadi a pridržuje človeka, aby sa pri nerozvážnej činnosti riadil pravidlami múdrosti. Darom rozumu je úzko spojený s jeho vlastnou cnosťou, múdrosťou. Dar statočnosti zaháňa znepokojujúci strach a posilňuje ľudskú slabosť; je akoby prídavok k základnej cnosti statočnosti. Zbožnosť činí srdce láskavým, odníma mu tvrdosť a obmäkčuje ho proti jeho vlastnej bezbožnosti a zatvrdilosti; tento dar je spriaznený s cnosťou nábožnosti. Bázeň Božia nežne ponižuje dušu v boji proti pýche a pripája sa k cnosti pokory.

603. Najsvätejšia Mária mala všetky tieto dary Ducha Svätého ako bytosť pre ne zaiste schopná a na ne oprávnená, lebo bola Matkou Božského Slova, od ktorého vychádza Duch Svätý, darca tých darov. Okrem toho, keď tieto dary majú zodpovedať hodnosti Matky Božej, je zrejmé, že ich mala v miere, ktorá sa rovnala Jej hodnosti a líšila sa od ostatných tvorov, lebo Jej postavenie ako Matky Božej povyšuje stav obyčajných tvorov. Bolo to potrebné tiež preto, že pritom bola neschopná hriechu, kdežto ostatní tvorovia sú veľmi ďaleko od spojenia s Duchom Svätým, a to nielen kvôli ich obyčajnej hriešnosti, ale aj následkom ich postavenia, ktoré zaujímajú medzi tvorstvom nie tak blízkym k Duchu Svätému. Ak tieto dary existovali v Kristovi, našom Spasiteľovi a Pánovi ako v prapríčine, v Márii boli ako v jazere alebo v oceáne, z ktorého sa rozlievajú na všetky tvory, lebo z Jej pretekajúcej hojnosti prelievajú sa do celej Cirkvi. Na to poukazuje Šalamún vo svojej knihe Príslovi, kde Múdrosť hovorí, že si vystavala dom na siedmich stĺpoch... A v ňom pripravila stôl, zmiešala víno a pozvala maličkých a neučených, privolávala a vychovávala ich a učila múdrosti od detstva (Prísl. 9,1,2). Nebudem to vysvetľovať, lebo každý katolík vie, že najsvätejšia Mária bola týmto vznešeným domom Najvyššieho, vystavaným na oných siedmych stĺpoch darov, aby v tomto mystickom paláci mohla byť hostená celá Cirkev. V Márii bol pripravený stôl, pri ktorom my maličké, neučené Adamove dietky, môžeme sa sýtiť pôsobením a darmi Ducha Svätého.

604. Ak hovoríme o týchto daroch ako získaných cvičením sa v cnostiach a v premáhaní neprávostí, ktoré im odporujú, musí sa dať prvé miesto bázni Božej. Čo sa týka Krista, Izaiáš začína zmienku o dare múd-

rosti ako o najvyššom, pretože Kristus ho prijal ako Majster a Hlava a nie ako učeník. V takom istom poriadku ho musíme pozorovať i v najsvätejšej Márii, lebo v daroch sa svojmu najsvätejšiemu Synovi podobala viac než iní tvorovia. Dar múdrosti udeľuje isté osvietenie ako druhú chuť, ktorou rozum akoby ochutnáva skryté pravdy a pátra po najvyšších a konečných príčinách vecí, kdežto vôľa s tou istou chuťou pravdy v najvyššom dobre celkom bezpečne rozoznáva skutočné dobro od zdanlivého. Lebo iba ten je naozaj múdry, kto bezpečne poznáva pravé dobro, aby ho chutnal a chutnajúc (prežívajúc) ho poznáva. Táto chuť múdrosti pozostáva z radosti v najvyššom dobre úzkym spojením láskou, po ktorej nasleduje záľuba a prežívanie zvláštneho dobra, získavaného a poznaného cvičením sa v cnostiach nižších než je láska. Preto nie je múdry ten, kto poznáva pravdu cestou špekulácie, i keby v tom nachádzal útechu; ani ten sa nemôže nazvať múdrym, kto sa cvičí v cnosti iba preto, aby o nej získal vedomosti a tým menej ten, kto koná cnosť pre inú príčinu. Avšak iba ten je naozaj múdry, kto poznáva najvyššie a pravé dobro a v ňom a preň tiež nižšie pravdy a kto kvôli prežívaniu tejto pravdy koná s úprimnou a zjednocujúcou láskou smerom k tomu dobru. Toto poznanie, čiže vedomosť poskytuje múdrosti dar rozumu, ktorý ju predchádza i sprevádza a ktorý pozostáva z dôverného prenikania do božských právd a z poznávania všetkého, čo sa môže prispôsobiť na prípravu cesty pre ne; lebo Duch skúma Božie hlbiny, hovorí apoštol (1Kor 2,10).

605. Tento istý duch je potrebný pre pochopenie a do istej miery i pre vysvetlenie darov múdrosti a rozumu, aké mala Mária, nebeská Kráľovná. Prudkosť rieky, ktorú Božia dobrota toľké veky zadržiavala, rozradostila toto Božie Mesto svojím tokom a celkom naplnila Jej najsvätejšiu dušu skrz prebývanie Jednorodeného Otcovho v ňom i Jej samotnej, takže sa zdalo (podľa spôsobu našej reči), ako by nekonečný oceán Božstva pretekal do tohto mora múdrosti, len čo bola schopná vzývať Ducha múdrosti. Aby Ho však mohla vzývať, On prišiel k Nej, aby sa mohla naučiť múdrosti bez ľsti a sprostredkovávať ju bez závisti (Múdr 7,13). A Ona to tiež aj robila, lebo skrz Jej múdrosť, svetlo sveta, večné vtelené Slovo prišlo na svet. Táto najmúdrejšia Panna vo svojej múdrosti poznala usporiadanie celého sveta i moc živlov (Múdr 7,17), začiatok, stred i koniec vekov so všetkými ich zmenami, poznala obeh hviezd, povahu zvierat, zúrivosť divokých šeliem, silu vetrov, dispozície i myšlienky ľudí, účinnosť rastlín, bylín, stromov, ovocia a koreňov, skryté i viditeľné veci nad všetko ľudské pomyslenie, tajné cesty Najvyššieho - to všetko Mária, naša Kráľovná poznala a kochala sa v tom pomocou múdrosti, ktorú čerpala z pôvodného prameňa a ktorá prenikala celé Jej zmýšľanie.

606. Odtiaľ dostávala onen nádych Božej moci a jasný výron čistej lásky, ktorá Ju učinila nepoškvrnenou a zachránila pred znečistením, ktoré poškvrňuje dušu; a preto ostala bezúhonným zrkadlom, v ktorom sa odráža Božia Velebnosť. Z tohoto premeňa čerpala ducha rozumu, ktorý patrí k múdrosti, ducha svätosti, ktorý je ojedinelý, mnohonásobný, bystrý, výrečný, činný, čistý, istý, milujúci dobro bez prekážky, dobročinný, šľachetný, láskavý, pevný, zaistený, ktorý má všetku moc, dozerá na všetko a rozumie všetkým veciam jasno a prenikavo, ktorý siaha od jedného konca až k druhému (Múdr 7,22). Všetky tieto vlastnosti, ktoré mudrc menuje ako náležiace k duchu múdrosti, najsvätejšia Mária vlastnila jedinečným spôsobom a v tomto ohľade zastávala hneď druhé miesto po svojom Jednorodenom. Spolu s múdrosťou dostala aj iné dobrá (Múdr 7,11) a pri všetkých skutkoch Ju viedli tieto vysoké dary múdrosti a rozumu. Viedli Ju aj pri cvičení sa vo všetkých ostatných cnostiach a bola akoby preniknutá touto privtelenou múdrosťou.

607. O Jej ostatných daroch sa už niečo povedalo, keď sa pojednávalo o daroch všeobecne; ale pretože všetko, čo môžeme pochopiť a o čom môžeme hovoriť, je také vzdialené od toho, čo sa v tomto mystickom meste Márii nachádza, je toho vždy dosť, čo treba dodať. Dar rady v poradí, aké udáva Izaiáš, nasleduje po dare rozumu; pozostáva z nadprirodzeného osvietenia, ktorým sa Duch Svätý dotýka vnútra tak, že ho osvecuje nad všetko obyčajné ľudské chápanie, a tak nakláňa dušu, aby volila to, čo je najužitočnejšie, najvhodnejšie a najspravodlivejšie a odmietala všetko, čo tomu odporuje. Toto vedie vôľu späť bezúhonnými večnými Božími zákonmi k základnej jedinej láske a prispôsobuje ju k dokonalým prianiam najvyššieho Dobra. Tvor takto poučený odkladá množstvo rozličných náklonností a neprislušných nižších hnutí a návykov, ktoré by mohli ľudskému srdcu prekážať, aby počúvalo alebo nasledovalo božské pobádania a rady, alebo ktoré by mohli brániť človeku v pripodobnení seba živému príkladu Krista, nášho Pána, ktorý v záhrade Olivovej povedal večnému Otcovi: "Nie moja, ale Tvoja vôľa nech sa stane" (Lk 22,42).

608. Dar statočnosti je účasť na účinkoch božskej cnosti, ktoré Duch Svätý udeľuje vôli, aby ju obratne povzbudil na povznesenie sa nad všetko pomíňajúce a nado všetko, čo ju obyčajne napĺňa ľudskými obavami v pokušeniach, v zármutku, v prenasledovaniach a v protivenstvách. Vôľa ich premáha a potláča a tým získava a udržiava si všetko, čo je v cnosti najobťažnejšie a najvznešenejšie; to predstihuje a prevyšuje všetky cnosti, milosti, duchovné a vnútorné povznesenia, zjavenia i citové vytrženia lásky; nech je to hocako vysoké a vznešené, všetko to opúšťa a v božskom vzlete nesie sa vyššie, až dosiahne najvyššie a najužšie spojenie s najvyš-

ším Dobrom, po ktorom s najvrúcnejšou žiadosťou túžila. Potom naozaj zo silného vychádza sladkosť (Sud 14,14), keď premohla všetko v Tom, ktorý Ju posilňoval (Flp 4,13). Dar umenia je rozumové a neomylné poznanie toho, čo musíme veriť a robiť vzhľadom ku cnostiam a líši sa od daru rady tak, ako si umenie zvolí a rada rozhodne. Umenie tvorí správny úsudok a rada vykonáva múdru voľbu. Umenie sa líši tiež od rozumu, pretože rozum preniká božské pravdy viery a cností pomocou jednoduchého nazerania, kdežto umenie vie neodvolateľne všetko, čo sa môže dôsledne odvodiť od zásad viery a vonkajšie jednanie schopností prispôsobuje dokonalosti cností a je akosi matkou a koreňom súdnosti.

609. Dar pobožnosti je božská cnosť čiže vplyv, ktorým Duch Svätý zjemňuje, alebo akosi uhladzuje či zmäkčuje ľudskú vôľu a podnecuje ju, aby sa chopila všetkého, čo sa týka služby Najvyššiemu a blaha blížnych. Týmto zjemňovaním a sladkou miernosťou mysle je naša vôľa stále ochotná a naša pamäť pozorná, takže sme stále na každom mieste a za každých okolností ochotní chváliť, velebiť a ďakovať a vzdávať česť najvyššiemu Dobru; a podobne sme podnecovaní jednať s tvormi s jemným a láskavým súcitom a neopúšťať ich v ťažkostiach a potrebách. Tomuto daru neprekáža, ak sa to týka nepriateľa a nevšíma si nenávisť a lakomstvo a posilňuje slabosť či malomyseľnosť, lebo spôsobuje v človeku silnú a príjemnú náklonnosť, s ktorou sa nežne a láskavo podujíma konať všetko z lásky k Bohu a blížnemu a robí ho dobročinným, ochotným poslúžiť láskavým a horlivým. Preto hovorí apoštol, že nábožnosť je užitočná na všetko (1Tim 4,8) a preto má prisľúbený večný život, lebo je najvznešenejším nástrojom lásky.

610. Posledné miesto zaberá dar bázne, ktorý sväté Písmo i svätí učitelia veľmi chvália, povznášajú a odporúčajú ako základ kresťanskej dokonalosti a počiatok pravej múdrosti, lebo Božia bázeň zaháňa a ničí ľudskú pochabosť viac než čokoľvek iné. Tento dôležitý dar spočíva v láskavej pozornosti a v ušľachtilej skromnosti a zdržanlivosti, čím sa duša uzatvára do seba, uvedomuje si svoje nízke postavenie, porovnáva svoju nízkosť s najvyšším majestátom a veľkosťou Božou, nevšíma si svoje city, predchádza tomu, aby nepovažovala iba seba za múdru, a tak ju naplňuje posvätnou bázňou, ako učí apoštol (Rim 11,21). Tento dar bázne má rôzne stupne; začiatočný sa nazýva nedokonalá Božia bázeň, neskoršia sa stáva synovskou bázňou. Spočiatku duša začína utekať pred hriechom, ako pred protivou najvyššieho Dobra; potom pokračuje ďalej v sebaponižovaní a v pohŕdaní sebou porovnávajúc svoju vlastnú malosť s Božím majestátom, svoju nevedomosť s Jeho múdrosťou, svoju chudobu s Jeho nekonečným bohatstvom. Tak poznáva, ako vo všetkom závisí od Boha a

Jeho vôle, ponižuje sa pod všetkých tvorov a správa sa voči Bohu i tvorom s úprimnou láskou. Konečne dosiahne dokonalosť Božích synov a všetkými svojimi mocnosťami je úzko spojená s Otcom, Synom a Duchom Svätým.

611. Keby som sa ešte širšie zaoberala vysvetľovaním darov Ducha Svätého, veľmi by som prekročila hranice, ktoré som si stanovila a nepomerne by som predĺžila toto pojednanie. Zdá sa mi, že to, čo som povedala, postačí, aby sme porozumeli ich podstatné vlastnosti. Toto porozumenie nám umožní, aby sme mohli náležite pozorovať, že tieto dary Ducha Svätého Kráľovná nebies vlastnila nielen v obyčajnom dostatočnom stupni, v akom ich obyčajne majú svätí, ale že táto Pani ich mala v takom vysokom a výsadnom stupni, aký nedostali ani svätci, ani nebol primeraný niekomu vo svätosti nižšiemu, než je Ona. Keď sme teda porozumeli, v čom spočíva svätá bázeň, zbožnosť, statočnosť, umenie a rada a nakoľko sú to dary Ducha Svätého, nech sa rozšíri ľudský odhad a anjelské porozumenie, nech mysľou vzlietnu k tomu, čo je najušľachtilejšie, najdokonalejšie a najviac božské - väčšie než všetko to a nado všetko iné, čo si len tvory môžu pomyslieť - sú dary Márie; a i keby mali všetko najvyššie, čokoľvek si môžu predstaviť alebo pomyslieť, dosiahnu sotva najnižšiu dokonalosť Márie, práve tak ako zasa najvyššia dokonalosť našej Panej a Kráľovnej iba v istom zmysle dosahuje najnižšiu dokonalosť Kristovu a Božiu.

Poučenie, ktoré ráčila udeliť najsvätejšia Kráľovná

612. Dcéra moja, tieto najušľachtilejšie a najvznešenejšie dary Ducha Svätého, ktoré si teraz poznala, sú výronom Božstva, ktorými sa Boh dáva a pretvára sväté duše; z Jeho strany tieto dary sú neobmedzené, ale z druhej strany sú obmedzované tým, na koho pôsobia. Keby tvory vyprázdnili svoje srdcia od svetskej lásky a príchylnosti, hoci ich srdce je obmedzené, mohli by bez všetkej miery čerpať z veľtoku nekonečného Božstva pomocou neoceniteľných darov Ducha Svätého. Cnosti očisťujú tvora od ohavnosti a vín neprávostí a tým začínajú uvádzať do poriadku rozladené mocnosti, ktoré najprv stratil prvotným hriechom a potom rozmnožil osobnými hriechmi; dodávajú duši krásu, silu a radosť z konania dobra. Dary Ducha Svätého privádzajú cnosti k vysokej dokonalosti, ozdobe a kráse, čím prispôsobujú, krášlia a plnia dušu milosťou a privádzajú ju do komnaty jej Ženícha, kde zostáva spojená s Bohom duchovným putom večného mieru. Z tohoto nanajvýš požehnaného stavu pristupuje duša verne a pravdivo ku konaniu hrdinských cností a nimi obohatená vracia s k tomu istému žriedlu, z ktorého vyšla, totiž k Bohu. V Jeho tieni odpo-

číva a je sýtená, oslobodená od prudkého búrenia vášní a ich nezriadených žiadostí. Také šťatie dosiahne však len málokto a iba skúsenosť ukáže, kto ho dosiahol.

613. Preto dbaj, moja najdrahšia, a snaž sa poznať, ako by si mohla vystúpiť do výšky týchto darov, lebo je to vôľa Pána i moja, aby si postúpila vyššie, ako hosť pri hostine (Lk 14,10), ktorá je pripravená pre teba so všetkou sladkosťou jej požehnaných darov (Ž 20,4), a ku ktorej ťa Boh pozval zo svojej preveľkej štedrosti práve za tým účelom. Pamätaj si, že sú iba dve cesty do večnosti: jedna vedie do večnej smrti tým, že pohŕdame cnosťami a nepoznáme Boha; druhá vedie k večnému životu, keď užitočne poznávame Najvyššieho, lebo toto je život večný (Jn 17,3), aby ľudia poznali cestu k Nemu a k Jeho Jednorodenému, ktorého poslal na tento svet. Po ceste smrti sa uberajú nesčíselní bezbožní, ktorí si neuvedomujú svoju vlastnú nevedomosť, namyslenosť a pochabú pýchu. Tým, ktorých vo svojom milosrdenstve volá k svojmu podivuhodnému svetlu (1Petr 2,10) a ktorých znovu plodí ako synov svetla, týmto dáva Boh znovuzrodením nový život vo viere, nádeji a láske, prijíma ich za vlastných a činí ich dedičmi večného a božského pôžitku. Pretože ich prijal za synov, obdaril ich cnosťami sprevádzajúcimi prvé ospravedlnenie, aby ako synovia svetla konali primerané skutky svetla; a k tomu obdržia ešte dary Ducha Svätého. A práve tak ako hmotné slnko neodoprie svoje svetlo a teplo ničomu, čo je schopné a spôsobilé prijať jeho účinky, taktiež božská Múdrosť vydávajúca svoj hlas na vysokých horách, na kráľovskej ceste i na najskrytejších chodníkoch pozýva a volá všetkých, neskrýva sa a neodoprie seba žiadnemu (Prís 8,1). Ale ľudia pre svoju ochablosť sú nechápaví a hluchí, pre svoju bezbožnú zlomyseľnosť sú posmievační a neverecká prevrátenosť odvracia ich od Boha, ktorého múdrosť nenachádza žiadne miesto v ich zlovoľnom srdci (Múdr 1,4) ani v tele, ktoré je poddané hriechu.

614. Ty však, dcéra moja, pamätaj na svoje sľuby, na svoje povolanie a na svoje snahy, lebo jazyk, ktorý klame Bohu, je ohavným vrahom duše (Múdr 1,12); hľaď, aby si nenasledovala smrť v bludnom smere tohto života, alebo neprivolávala skazu na dielo svojich rúk, ako si s pomocou božského svetla videla, že to činia synovia temnosti. Obávaj sa mocného Boha a Pána pokornou, dobre uskutočňovanou bázňou a nechaj sa vo všetkom viesť týmto Majstrom. Urob svoje srdce jemné, povoľné a poddajné disciplíne a skutkom zbožnosti. Posudzuj veci podľa pravej hodnoty cnosti a neprávosti. Posiluj sa nepremožiteľnou statočnosťou v snahe, aby si dosiahla to, čo je najobtiažnejšie a najvznešenejšie, aby si znášala najodpornejšie práce, ktoré vyžadujú príliš veľa námahy. S rozvahou si zvoľ

prostriedky pre dosiahnutie týchto výsledkov. Daj priechod sile božského svetla, ktorým môžeš prekonávať všetky zmyselné veci, povznes sa k výšinám poznania skrytých tajomstiev božskej múdrosti a rozoznávaj veci nového a starého človeka. Potom sa staneš schopná podieľať sa na tejto múdrosti, pretože vtedy vojdeš do vínnej pivnice svojho Snúbenca a budeš opojená Jeho láskou a Jeho večná láska bude v tebe dobre sporiadaná.

Kapitola 14.

Vysvetlenie rôznych druhov božských videní, ktoré mávala Kráľovná nebies a aké mali účinky

(Túto kapitolu i nasledujúce podávame trochu skrátene, s výnimkou poučenia).

615. Milosť božských videní, zjavení a vytržení (nehovoríme tu o nazeraní svätých v nebi), hoci sú dielom Ducha Svätého, musíme rozlišovať od posväcujúcej milosti a od cností, ktoré posväcujú a zdokonaľujú dušu svojím pôsobením. Svätosť však nespočíva vo videniach a zjaveniach, ktoré Boh udeľuje niektorým svätým dušiam, aby dosiahol určitý cieľ, ale v cnostiach konaných s dobrým úmyslom.

616. Hoci dar božských videní sa líši od svätosti, Boh ich často udeľuje na rôzne účely, najmä pre blaho verejnosti a pre všeobecné dobro Cirkvi, ako hovorí apoštol (1Kor 12,7).

617. Niekedy sa božské zjavenia týkajú iba tých osôb, ktorým sú udelené pre ich vlastný prospech a povzbudenie, aby sa ich pomocou duša povzniesla na najvyšší stupeň lásky a dokonalosti.

618. Hoci dar zjavenia a videnia úplne závisí od vôle Božej, predsa môžu byť isté príčiny, ktoré Boha akosi nútia, aby ich svojim služobníkom udeľoval častejšie. Jednou z prvých príčin je pozdvihnutie duše k veciam večným, aby sa stala úplne duchovná a dosiahla dokonalé spojenie s najvyšším Dobrom.

619. Druhá príčina sa týka Pána, lebo láska túži dávať svoje dary a rozdávať svoje tajomstvá svojim miláčikom a priateľom. "Už vás nebudem volať služobníkmi, lebo služobník nevie, čo robí jeho pán", povedal náš Pán a Majster pravdy svojim apoštolom, "lebo som vám zjavil všetko, čo som počul od Otca." Na to isté poukazujú aj mená, ktoré Všemohúci dáva svojim vyvoleným, ako nevesta, priateľka, holubička, sestra, dokonalá, milovaná, krásna, atď. (Veľp 4,8,9; 2,10; 1,14; atď.) Všetky tieto

názvy prezrádzajú silnú Božiu lásku i jej účinky, ale predsa ešte veľmi nedostatočne vyjadrujú Jeho pôsobenie v tých, ktorých tak vyznačuje; lebo Pán je mocný a robí, čo si praje; a iba On sám vie, kedy a ako túži ako Ženích, ako priateľ a ako Otec, ako najvyššie a nekonečné Dobro bez medzí a miery.

620. Pravda nestráca nič na svojej platnosti, ak ju nechápeme telesnou múdrosťou, ani klamstvom ľudskej prefíkanosti, ktorou už niektoré duše boli zvedené do nepravých videní a zjavení nastrojených diablom pod rúškom svetla. Tento klam sa ukazuje častejšie u žien a to v dôsledku ich nevedomosti a vášní; avšak stalo sa to i mnohým mužom, ktorí sa chceli ukazovať cnostní a múdri. U všetkých takých to vzniklo zo zlého koreňa. Nehovorím o tých, ktorí s diabolským pokrytectvom predstierali falošné a zdanlivé zjavenia, videnia a vytrženia, ale iba o tých, ktorých oklamal diabol nástrojenými klamlivými videniami, hoci sa to nemôže stať bez hriechu, ak sa to povoľuje.

621. Najistejšia cesta je vždy, keď si ich nežiadame a stále sa obávame nebezpečenstiev, ktoré sú vždy veľké najmä na začiatku. Citová sladkosť zbožnosti, i keď pochádza od Pána a nie je diabolským podvodom, nie je duši daná, pretože duša je už schopná silnej potravy Jeho väčších darov a tajomstiev, ale len ako potrava maličkých; Pán ju vedie, aby sa lepšie snažila zbaviť svojich chýb a odopierať si zmyselné veci; ale naprosto nie preto, aby sa považovala za pokročilú v cnostiach Aj vytrženie, ktoré vzniká z obdivu, pochádza skôr z nevedomosti než zo zvláštnej lásky. Múdri ľudia sa nebudú diviť, že ženy tak často dostávajú tieto dary, lebo okrem toho, že sú horlivejšie v láske, Boh im dáva prednosť tiež preto, že sú slabšie než muži a omnoho vhodnejšie svedčiť o Jeho Moci. Ženy sú tiež menej vhodné pre získanie teologických vied ako učení muži s výnimkou, keď Boh sám im tú vedu udelí, aby osvietil ich slabú a neučenú súdnosť.

622. Tieto dary, tak ako všetky ostatné prednosti, musia sa u najsvätejšej Márie merať Jej dôstojnosťou, svätosťou, čistotou a tiež láskou, akú k nej mal Jej Syn a najsvätejšia Trojica. Božské účinky boli úmerné k Jej neobyčajným prednostiam. Božské videnia, ktoré dostávala naša najvyššia Kráľovná, sa môžu rozdeliť na päť stupňov alebo druhov.

Jasné nazeranie na Boha, aké mávala najsvätejšia Mária

623. Najvyššie a najkrajšie zo všetkých videní bolo hľadenie na samu podstatu Božiu; toto priame hľadenie na Boha obdržala v dobe svojho pozemského putovania mnohokrát. Spomeniem všetky tie videnia v tomto životopise podľa doby a príležitosti, kedy ich dostala. Prvá požiadavka,

aby duša mohla hľadieť na Boha z tváre do Tváre, je najvyšší stupeň posväcujúcej milosti. Stupeň tejto milosti, aký Mária dosiahla hneď v prvom okamihu svojej existencie, bol preveľký a taký dokonalý, že prevyšoval najvyšších serafínov. Okrem posväcujúcej milosti musí byť tiež veľká čistota vo všetkých schopnostiach bez tieňa hriechu a náklonnosti k nemu. Ak bola duša hriechom znečistená, musí sa najprv dôkladne očistiť, aby nebolo žiadnej stopy zápachu alebo chuti hriechu a zlých návykov a náklonností.

624. Tiež prvotný hriech a jeho nákaza musia byť z duše úplne vyhladené a sloboda vôle nesmie byť takmer ani schopná niečoho, čo odporuje najvyššej svätosti. Medzi božskou a ľudskou prirodzenosťou sú však dva nesmierne rozdiely a nezrovnalosti. Prvý je, že Boh je neviditeľný, nekonečný, čistý a jednoduchý, kdežto človek je telesný, pozemský, porušiteľný a hrubej podstaty. Druhá nezrovnalosť je zavinená hriechom, nekonečne vzdialeným od božskej dobroty, ktorý spôsobuje oveľa väčší rozdiel než prvá nezrovnalosť. Aby sa mohlo uskutočniť spojenie týchto krajností, aké sú medzi Bohom a človekom, obe nezrovnalosti musia byť najprv odstránené. Z toho ľahko poznáme, že duša veľmi ťažko dosiahne potrebné podmienky pre čisté nazeranie na Boha, pokiaľ je v smrteľnom tele.

625. Nebeská Kráľovná mala všetky tie požiadavky v stupni oveľa vyššom než anjeli, lebo žiaden hriech sa Jej nikdy ani nedotkol, a preto milosť Božia v Nej účinkovala oveľa mocnejšie. Nemala žiadnu prekážku, aby nazerala na Boha. Mária už svojím prvým skutkom dosiahla väčšie zásluhy, než ostatní dosiahnu najdokonalejšími skutkami, ktoré konajú, aby dosiahli blažené nazeranie, ktoré dostávajú až po dokončení pozemského života. Najsvätejšia Trojica v prípade najsvätejšej Márie nechcela nazeranie tak dlho odkladať a zjavila sa Jej mnohokrát už za pozemského života. Boh sa Jej zjavoval tiež z tej príčiny, že mala byť Matkou vteleného Slova.

626. Ani so zmienenou čistotou a bezhriešnosťou a dostatočnou posväcujúcou milosťou duša nie je ešte hodna alebo schopná blaženého nazerania; musí byť dokonale očistená neobyčajnou ľútosťou aj od všetkého, čo sa jej vtlačilo do pamäti pozeraním na pozemské veci, lebo aj to a iné podobné veci sú prekážkou hľadenia na Boha.

627. V duši našej najčistejšej Kráľovnej nebola žiadna chyba, ktorú by musela ľutovať, ani žiadna závislosť na tele, ani žiadne následky zmyslového pôsobenia, preto osvietenie a očisťovanie u Nej ihneď spôsobilo, že sa Jej prirodzenosť povzniesla k podmienkam blízkym najvyššiemu cieľu, k hľadeniu na Boha.

628. Podľa nášho zjednodušeného názoru by sme mohli predpokladať, že vyššie popísané prípravy postačujú na udelenie blaženého nazerania, ale nie je to tak; chýbajú ešte iné podmienky - božský výron svetla, svetla slávy. Toto nové očisťovanie, hoci sa povahou podobá tým vyššie uvedeným, sa predsa od nich úplne líši účinkami, lebo povznáša dušu do vysokého stavu pokoja, v ktorom absolútne nerušene požíva blažený mier, aký necíti pri hore spomenutom očisťovaní.

629. K tomu všetkému pridáva Boh ešte jeden, posledný dar, svetlo slávy, ktoré povznáša dušu, aby dosiahla a požívala blažené nazeranie na Boha. Bez tohoto svetla nemôže tvor Boha vidieť, lebo sa v ňom ukazuje samo Božstvo. Pretože toto svetlo a tieto prípravy tvor nemôže dosiahnuť prirodzenými silami, preto nie je možné vidieť Boha pomocou iba prirodzených schopností, lebo to ďaleko presahuje prirodzené sily.

630. Nevesta Ducha Svätého, Dcéra Otca a Matka Syna vlastnila všetky tieto okrasy a ozdoby pre vstup do komnaty Božstva, aby občas požívala blažené nazeranie a jeho pôžitok. A pretože Jej tieto dary boli udelené v pomere k Jej dôstojnosti a milosti, preto nie je možné rozumovou schopnosťou pochopiť ten božský rozmer Jej osvietenia. A ešte menej sa dajú odhadnúť alebo vypočítať radosti Jej duše. Ak je absolútne pravdivé aj o najmenších, ktorí požívajú Boha, že ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevstúpilo, čo Boh pripravil pre tých, čo Ho milujú (1Kor 2,9), aké potom radosti musia požívať väčší svätci? A keď tento istý apoštol vyznáva, že nemôže vysloviť tajomné slová, ktoré počul (2Kor 12,4), čo budeme môcť povedať našimi nepatrnými, obmedzenými slovami o Svätej svätých, o Matke Toho, ktorý je slávou svätých?

Abstraktné či nepriame videnia, ktoré dostávala najsvätejšia Mária

631. Druhý druh božských videní, ktoré dostávala Kráľovná nebies, boli videnia abstraktné, nepriame, ktoré sa značne líšia od priamych a sú omnoho nižšie. Tieto Jej boli udeľované častejšie, nie však denne alebo trvalo. V tomto videní tvor nevidí Boha priamo ale ako cez záclonu alebo ako v zrkadle.

632. Predsa však je toto videnie veľké a vzácne, najbližšie k priamemu hoci nevyžaduje svetlo slávy ani také očisťovanie a iné prípravy, aké sú nutné pre priame videnie. Účinky tohoto videnia sú veľké, lebo napĺňajú dušu nevýslovnou rozkošou, roznecujú ju božskou láskou a pôsobia na ňu tak, že zabúda na seba i na pozemské veci a má k nim odpor, takže nežije už ona, ale žije v nej Kristus (Gal 2,20).

633. Tieto a iné účinky zanechávali v našej najvyššej Kráľovnej nepriame videnia a to v takom vysokom stupni, že nemám slová, aby som to vysvetlila. Týmto druhom požehnaného videnia bola obdarená v okamihu svojho počatia, ako som hovorila predtým a budem ešte hovoriť neskoršie.

Duševné či rozumové videnia a zjavenia najsvätejšej Márie

634. Tretí druh božských videní, ktoré dostávala najsvätejšia Mária, boli videnia duševné či rozumové. Hoci aj abstraktné videnia alebo priame nazeranie na Boha sa môžu nazývať duševné, predsa z dvoch príčin, ktoré som uviedla, pridelila som im miesto vo vyššom ráde.

635. Tento druh zjavenia mávali obvykle svätí proroci Starého zákona i Nového zákona, pretože svetlo dokonalého proroctva, ktoré im bolo udelené, viedlo k poznaniu niektorých skrytých tajomstiev. Bez tejto schopnosti alebo duchovného svetla by neboli pravými prorokmi, ani by nehovorili prorocky. Preto pred týmito zjaveniami musí najprv predchádzať veľmi dôkladná príprava u tých duší, ktoré majú byť k nim povznesené. Obyčajne ich Boh udeľuje len keď je duša v stave mieru a pokoja, odlúčená od pozemských vecí a ak sú jej schopnosti dobre pripravené pre pôsobenie božského svetla.

636. Kráľovná nebies mala tieto schopnosti či zjavenia celkom iné než svätí a proroci, lebo Ona ich mala stále - ako v povahe, tak v jednaní - kedykoľvek nemala vznešenejšie videnia Božstva. Okrem toho u najsvätejšej Márie jasnosť a rozsah tohoto duchovného svetla a všetky účinky boli neporovnateľne väčšie. Pomocou tejto schopnosti prenikala samu bytosť Božiu a Jej vlastnosti a ako sa javia i v najmenšom Jeho diele a tvorovi. Nie je možné popísať všetky účinky tejto schopnosti našej najvyššej Panej; takmer celý tento životopis musí slúžiť na ich objasnenie.

Obrazné videnia najsvätejšej Márie, Kráľovnej nebies

637. Na štvrtom mieste je nutné uviesť obrazné videnia, ktoré sa predstavujú zmyslovému zraku a spôsobia alebo privodia ich predstavy fantázie. V tomto videní sa predstavujú predmety hmotne alebo zmyslovým spôsobom práve tak, ako vidíme, počujeme, hmatáme alebo chutnáme. Pretože tieto videnia majú v sebe toľko telesného a zmyslového, sú oveľa nižšie než tie, ktoré som uviedla predtým. Práve preto ich môže aj diabol napodobniť podráždením domýšľanej obrazotvornosti; ale pravé obrazné videnie nemôže spôsobiť, pretože je otcom lži. Preto je potrebné varovať sa tohoto druhu videnia a skúmať ho vo svetle učenia svätých; lebo keď diabol spozoruje, že duša v dobe modlitby po nich túži,

ľahko ju môže oklamať, ak to Boh dopustí. I svätým sa stali podobné veci, hoci sa takého klamstva obávali.

638. Vnútorné svetlo najsvätejšej Márie však nemohlo byť zatemnené, preto Jej obrazné videnia a zjavenia boli absolútne isté. Dostala mnoho takých videní, nimi Jej boli ukázané najmä mnohé skutky Jej najsvätejšieho Syna, keď bol vzdialený i mnohé tajomstvá o tvoroch.

Hmotné videnia božského pôvodu, ktoré dostávala najsvätejšia Mária

639. Piaty a najnižší druh videní a zjavení sú tie, ktoré vidno telesnými zmyslami, preto sa nazývajú hmotné. Tieto môžu nastať dvojakým spôsobom. Jeden spôsob sa správne nazýva telesným videním, keď sa viditeľne a v rozmeroch tela objaví nejaká nadprirodzená bytosť, buď Boh, svätec, diabol alebo duša a pod. Také telo býva iba éterické, utvorené mocou tej bytosti, dobrej alebo zlej. Hoci to nie je telo skutočné, býva predsa viditeľné. Ďalší druh hmotných videní by vlastne nemal byť tak nazývaný, lebo je to skôr prelud či klam zraku, pretože je to iba predstava predmetu, jeho zafarbenie, atď., ktoré môže anjel spraviť viditeľným premenou vzduchu. Ten, kto to vidí, myslí, že pozerá na skutočne tam prítomnú bytosť, hoci tam nie je žiadne telo, ale iba holá predstava, ktorá trochu okúzli zmysly. Hoci je tento druh zjavení Bohu i anjelom možný, nepoužívajú ho. Zato je obľúbenou ľsťou diabla, pretože je taký výhodný pre oklamanie zraku. Pretože naša Kráľovná nikdy také videnia nemala, preto budem hovoriť iba o skutočných telesných videniach, aké skutočne mávala.

640. V Písme svätom sú uvedené mnohé prípady telesného videnia, ktoré mali svätí a patriarchovia. Adam videl Boha (Gn 3,8), Abrahám troch anjelov (Gn 17,1), Mojžiš videl horiaci ker (Ex 3,2) a veľakrát Boha samého. Aj hriešni ľudia mali videnia, napríklad Kain, Baltazár a iní.

641. Isté je, že pre prijatie telesného videnia je nutné, aby boli zmysly pripravené. Obrazné videnia Boh často udeľuje vo sne, ako napr. Jozefovi, manželovi najsvätejšej Márie, Trom Kráľom a faraónovi. Iné, ale obyčajne telesné videnia, keď človek úplne užíva zmysly, bývajú pri vytržení alebo v extáze. Často sa stáva, že účinky extázy nezastavujú činnosť zmyslov a najvyššie vedomosti o veľkých a nadprirodzených tajomstvách sa udeľujú bez prerušenia činnosti zmyslov.

642. To sa často a mnoho ráz prihodilo Kráľovnej nebies. Hoci bývala vo vytržení pri mnohých blažených videniach (čo sa u smrteľníkov vždy vyžaduje aj pri duševných a obrazných videniach), predsa i keď bola pri plnom užívaní zmyslov, dostávala vyššie zjavenia a vedomosti než všetci

svätí a proroci v najvyššej extáze. Ani vonkajšie zmysly nijako nerušili obrazné videnia. Lebo veľké srdce Márie, také plné múdrosti neznepokojovali city obdivu a lásky, ktoré obyčajne pri iných svätých a prorokoch odnímajú činnosť zmyslov. Toto platí tiež o Jej telesných videniach, ako je to zrejmé zo Zvestovania posolstva archanjelom Gabrielom.

643. Iné duše musia byť veľmi opatrné a prezieravé ohľadne telesných videní, lebo sú vystavené veľkému nebezpečenstvu klamstvu a preludu od starého hada. Ale o týchto veciach sa nebudem rozširovať, aby som neodbočila od svojho predmetu. Okrem toho podriaďujem sa v týchto veciach doktorom a učiteľom duchovného života.

Poučenie Kráľovnej nebies

644. Dcéra moja, vo vysvetlení, ktoré podáva táto kapitola máš isté pravidlá, ako si máš počínať pri videniach a zjaveniach Pána a to ti ukladá dve povinnosti. Jednou je predložiť také prípady na preskúmanie a posúdenie spovedníkovi a predstaveným a so živou vierou prosiť Najvyššieho, aby ich osvietil a dal im poznať svoju božskú vôľu a pravdu, aby ťa o tom náležite poučili. Druhá povinnosť je skúmať tvoje srdce a pozorovať účinky, ktoré v ňom zanechávajú tieto videnia a zjavenia a snaž sa opatrne poistiť proti akejkoľvek chybe. Sprevádza ich božský účinok, ktorý ťa bude nútiť a priťahovať ťa a roznecovať tvoje srdce čistou láskou a úctou k Bohu, aby si uznala svoju nepatrnosť, pohŕdala zemskými márnosťami, túžila byť opovrhnutá tvormi, radostne znášala utrpenia, milovala kríže a prijímala ich horlivo a veľkomyseľne; bude ťa povzbudzovať, aby si vyhľadávala posledné miesto, milovala tých, ktorí ťa prenasledujú, nenávidela hriech a bála sa ho, i toho najmenšieho, snažila sa o najčistejšie, najdokonalejšie a vycibrené cnosti, premáhala svoje náklonnosti a spájala sa s najvyšším a jediným pravým Dobrom. Neklamným znakom božskej pravdy, ktorú ti zjavil Najvyšší v týchto videniach, bude, že ťa Pán učí najsvätejším a najdokonalejším veciam kresťanského zákona a podnecuje ťa, aby si Jeho i mňa nasledovala.

645. Aby si mohla, moja najdrahšia, zachovávať náuky, ktoré si z láskavosti Najvyššieho obdržala, nikdy nezabudni a nestrať zo zreteľa to požehnanie, že ťa o týchto veciach s takou nežnosťou pučil. Zriekni sa všetkej ľudskej pocty a útechy, i všetkých svetských radovánok a rozkoší. Odopieraj si všetko, čo si tvoje pozemské náklonnosti žiadajú, i keby to bolo niečo malé a dovolené; odvracaj sa od všetkých zmyselných vecí a hľadaj iba lásku a utrpenie. Toto je veda a božská filozofia, ktorej ťa Najvyšší učil pri svojich návštevách a v tom pocítiš silu božského ohňa, ktorý tvojou vlastnou vinou alebo nedbalosťou nikdy nemá zhasnúť v tvo-

jom vnútri. Buď bdelá, rozšír svoje srdce, opáš sa statočnosťou, aby sa ti mohli zveriť veľké veci a aby si ich tiež mohla vykonať. Buď stále verná týmto napomenutiam, ver im, váž si ich a zapíš si ich do duše pokornou a milujúcou náklonnosťou svojho srdca, lebo ti ich poslal z vernej starostlivosti tvoj Ženích a odovzdala som ti ich Ja, tvoja Učiteľka a Pani.

Kapitola 15.

Popis iného druhu videnia a vzťahov najsvätejšej Márie s Jej anjelmi strážcami

646. Sila a účinky Božej milosti a Jeho Lásky roznietenej v tvorovi sú také veľké, že dokážu vyhladiť i samotný obraz hriechu a pozemskú prirodzenosť človeka (1Kor 15,49) a vytvoriť v ňom novú bytosť a nebeský obraz, ktorého vlasť je v nebesiach (Flp 3,20), ktorý myslí, miluje a jedná už nie ako pozemský tvor, ale ako bytosť nebeská a božská, lebo sila lásky uchvacuje srdce a dušu, ktorými tvor žije a pretvorí ho na to, čo miluje. Najsvätejšia Mária ako Matka vteleného Slova bola pani všetkých tvorov, ale verne napodobňovala svojho Jednorodeného Syna a stvorené veci používala tak málo, že nikto nikdy ich neužíval menej ako Ona, lebo vylučovala všetko, čo nebolo nutne potrebné pre službu Najvyššiemu a pre prirodzený život Jej najsvätejšieho Syna a Jej samej.

647. Toto zabúdanie a odlúčenie od všetkých pozemských vecí bolo v miere, v akej sa stýkala s nebom; a toto zase bolo primerané Jej dôstojnosti ako Matky božej a Kráľovnej nebies, a tak všetko Jej pozemské konanie bolo premenené na nebeské. V dvadsiatej tretej kapitole prvej knihy som už niečo povedala o rôznych obyčajných videniach, v ktorých sa ukazovali našej Kráľovnej a Panej svätí anjeli a serafíni ustanovení a vybraní pre Jej ochranu.

648. V tejto kapitole budem písať o inom druhu videní, zvláštnom a mimoriadnom, ktoré Najvyšší udelil najsvätejšej Márii, v ktorom sa viditeľne stretala so svojimi anjelmi strážnymi a inými, ktorí Ju pri rôznych príležitostiach navštívili z poverenia Pána. Tento spôsob videnia a stretania sa bol ten istý, akým každý vyšší duch poznáva iných tak, akí sú sami osebe. Vyšší anjeli osvecujú nižších a upovedomujú ich o skrytých tajomstvách, ktoré Najvyšší zjavuje a oznamuje bezprostredne vyšším anjelom, aby ich udelili nižším, lebo taký spôsob udeľovania prislúcha veľkosti a nekonečnej velebnosti najvyššieho Kráľa a vládcu všetkého tvorstva.

649. Pretože tieto zjavenia sú mimo podstaty slávy, pri anjeloch nie je možné nedostatok tých zjavení nazvať nevedomosťou alebo obmedzenosťou poznania, ale nazýva sa neznalosťou alebo záporom, kdežto zjavenie sa nazýva osvietením alebo očistením od neznalosti. Podľa nášho chápania mohlo by sa to prirovnať k postupu, akým slnečné lúče prenikajú mnoho kryštálov, ktoré sa od prvého do posledného podieľajú na tom istom svetle, ktoré však dostávajú najprv tie, ktoré sú k svetlu najbližšie. Anjeli ovšem pri udeľovaní osvietenia nižším sú činní a udeľujú svoje svetlo s chválou, obdivom a láskou odvodzujúc všetko od najvyššieho Slnka spravodlivosti, večného a nezmeniteľného Boha.

650. Do tohoto obdivuhodného poriadku zjavovania Najvyšší uviedol tiež najsvätejšiu Máriu, aby mohla užívať tie výsady, aké vlastnia nebeskí dvorania ako patriace k ich prirodzenosti. Pre ten účel ustanovil serafínov, ako som sa zmienila v 14. kapitole prvej knihy, pretože sú najvyšší a najbližšie k Bohu; tiež iní z Máriiných anjelov konali tento úrad, kedykoľvek podľa Božej vôle sa to zdalo vhodné a potrebné. Pomocou týchto videní a vedomostí serafíni a iní anjeli Pána Ju osvecovali a zjavovali svojej Kráľovnej mnohé tajomstvá, ktoré práve za týmto účelom dostali od Pána. Tento druh osvecovania a duchovného videnia nebol u Márie stály, ale veľmi častý, najmä aby mala príležitosť pre väčšie zásluhy a božské vznety lásky a v dobe, keď sa Jej Pán skrýval, ako budem hovoriť neskoršie.

651. Tento druh osvecovania nebol nijako na ujmu dôstojnosti Matky Božej a Panej anjelov, pretože ich udeľovanie a spôsob ich sprostredkovania nebol určovaný podľa Jej dôstojnosti a svätosti, lebo v tom prevyšovala všetky anjelské rády, ale podľa Jej prítomného stavu a podmienok prirodzenosti, v ktorých bola nižšia, pretože ešte žila v smrteľnom ľudskom tele. Týmto osvecovaním bola povýšená do anjelského stavu a činnosti, hoci ešte žila v smrteľnom ľudskom tele a podliehala prirodzenému užívaniu zmyslov. Myslím, že Najvyšší udelil túto milosť aj iným dušiam počas ich pozemského života, hoci nie tak často, ani v takej plnosti a za takých vznešených podmienok ako Jej. Predpokladá sa, že sv. Pavol a Mojžiš mali podobné videnia.

652. Pravda je, že je to neobyčajná milosť a veľmi zriedkavá, a preto vyžaduje od duší veľkú prípravu a čistotu svedomia. Ak má duša vojsť do anjelského poriadku, musí viesť život viac anjelský než ľudský. S pomocou milosti si však môže človek odoprieť všetko, čo žiadajú jeho vášne a náklonnosti, odumrieť všetkým viditeľným veciam, odstrániť z mysle všetky ich obrazy a žiť viac duchom než telom. A keď dôjde až k užívaniu pravého mieru, duševného pokoja, ktorý v nej spôsobuje láskyplné a jasné držanie najvyššieho Dobra, potom je už schopnejšia na povýšenie, aby

mohla priamym nazeraním vidieť anjelských duchov a prijímať božské zjavenia, ktoré si navzájom sprostredkovávajú a vychutnávať podivuhodné účinky takých videní.

653. Pretože zjavenia, ktoré dostávala naša najvyššia Kráľovná, zodpovedali Jej čistote a láske, ich hodnotu človek nemôže odhadnúť. V týchto videniach serafínov dostávala svetlo, ktoré presahuje každé ľudské prirovnanie, lebo do istej miery z nich vyžaruje obraz Boží ako z najčistejšieho duchovného zrkadla, v ktorom najsvätejšia Mária videla všetky Jeho nekonečné vlastnosti a dokonalosti. Niektorými účinkami Jej bola podivuhodne ukázaná i sláva, akú dostávajú serafíni, lebo keď videla priamo podstatu anjelov, poznala aj mnohé ich tajomstvá. Nazeranie do týchto vecí Ju celú roznietilo božskou láskou a mnohokrát uchvátilo do podivuhodného vytrženia. Preto spolu so serafínmi a anjelmi začala spievať piesne chvály a oslavovala neporovnateľnú Božiu slávu, takže budila obdiv i samotných nebeských duchov. Lebo hoci oni osvecovali Jej rozum, Ona svojimi výkonmi vôle ich ďaleko predišla a s oveľa väčšou silou lásky vystupovala a dosahovala spojenie s nekonečným najvyšším Dobrom, od ktorého opäť dostávala nový podnet z prívalu Božstva (Ž 35,9), ktoré Ju zaplavilo. A keby serafíni neboli užívali prítomnosť nekonečného Predmetu, ktorý bol počiatkom i koncom ich oblažujúcej lásky, mohli v božskej láske právom byť žiakmi ich najsvätejšej Kráľovnej práve tak, ako Ona bola ich žiačkou v osvecovaní svojho ducha, ktoré prijímala od nich.

654. Po priamom videní duchovnej a anjelskej podstaty nasleduje nižšie duševné videnie tej istej vliatej podstaty, ktoré je obyčajnejšie, ako to bolo povedané tiež o abstraktnom videní Božstva. Tento druh videnia mávala Kráľovná nebies iba niekedy, keď Pán chcel, aby sa pred Ňou anjeli skryli a pre rozmnoženie Jej zásluh prerušili s Ňou vyššie spojenie. Vtedy ich vídavala iba obrazne, ako sme sa zmienili v predošlej kapitole.

Poučenie, ktoré udelila Kráľovná nebies

655. Dcéra moja, obdivuhodná je láska, vernosť a starostlivosť, s akou anjelskí duchovia napomáhajú smrteľníkom v ich potrebách; ale aká hrozná je zábudlivosť, nevďak a hrubosť ľudí, ktorí svoju dlžobu neuznávajú. V lone Najvyššieho, ktorého tvár vidia v blaženej jasnosti (Mat 8,10), títo nebeskí duchovia pozorujú nekonečnú otcovskú lásku Otca nebeského k ľuďom na zemi, a preto si vážia a náležito oceňujú Krv Baránka, ktorou boli ľudia vykúpení a vyslobodení a poznajú cenu duše vykúpenej Božskými pokladmi. Odtiaľ pochádza ich bdelosť a snaha získať záujem duší, ktoré im zveril Boh do opatery vzhľadom na ich vysokú cenu, ktorú im prikladá. Chcem, aby si dobre rozumela, ako s pomocou

týchto anjelov môžu smrteľníci dosiahnuť veľké osvietenie a neobyčajné milosti od Pána, keď im nebudú prekážať svojimi hriechmi a zabúdaním na toto neoceniteľné požehnanie. Oni však zatarasujú cestu, ktorú im Boh svojou nevýslovnou Prozreteľnosťou otvoril, aby ich viedla k večnej blaženosti, a preto väčšina z nich sa zatratí, kdežto pod ochranou týchto anjelov a pri náležitom oceňovaní Jeho požehnania by sa mohli zachrániť.

656. Ó, dcéra moja najdrahšia, pretože mnohí ľudia sú takí ľahostajní a nevšímajú si otcovské konanie môjho Syna a Pána, hľadám u teba zvláštnu vďačnosť za túto milosť. Pretože bol k tebe taký štedrý, keď ti ustanovil anjelov za strážcov, dávaj pozor na ich slová a úctivo počúvaj, čo ti kladú na srdce; prenechaj sa ich vedeniu, cti ich ako vyslancov Najvyššieho, vyhľadávaj ich priazeň, aby si očistená od hriechov a zbavená nedokonalostí, roznietená božskou láskou sa mohla stať oduševnená a prispôsobená jednať s nimi ako ich spoločníčka v božských osvieteniach. Pán ti to neodoprie, ak sa pripravíš tak, ako si prajem.

657. Pretože si si v duchu poslušnosti priala vedieť, prečo sa so mnou anjeli stýkali v takých rôznych druhoch videní, odpoviem ti a vysvetlím jasnejšie to, čo si s Božou pomocou pochopila a napísala. Príčinou tejto prednosti bola preštedrá láska Najvyššieho, s akou nado mnou bdel, pokiaľ som sa nachádzala v stave pozemského putovania. Nebolo ani možné ani vhodné, aby ten život bol úplne jednotvárny s ohľadom na cnostné skutky, ktorými si Božská Múdrosť priala povýšiť ma nad všetko tvorstvo. Pretože som toto putovanie mala vykonať ako ľudská pútnička podliehajúca užívaniu zmyslov a v rôznych životných príhodách pre cvičenie sa v cnostiach, konala som niekedy úplne duchovným spôsobom a bez zmyslových prekážok, keď sa anjeli so mnou stýkali ako sa stýkajú medzi sebou; inokedy zasa bolo potrebné, aby som trpela a bola trápená v nižšej časti svojej duše alebo v mojich citlivých schopnostiach. Niekedy som opäť trpela nedostatkom, osamelosťou a vnútornou opustenosťou. Podľa striedania rôznych pocitov a pomerov dostávala som priazeň a návštevy svätých anjelov. Veľakrát som sa vtedy rozprávala s nimi duchovne, inokedy zas v obrazných predstavách alebo v telesných a hmotných videniach podľa toho, ako to vyžadoval môj stav a moje potreby, alebo ako to Najvyšší ustanovil.

658. Všetky tieto prostriedky osvecovali moje mocnosti a zmysly a božským vplyvom a požehnaním posväcovali, aby som mohla zo skúsenosti poznať všetko to pôsobenie a ich pomocou získať rozmnoženie nadprirodzenej milosti. Čo sa však týka týchto dobrodení, moja najdrahšia dcéra, chcem, aby si si pamätala, že hoci Boh konal so mnou tak veľmi milosrdne, konal pritom podľa svojho úmyslu a udeľoval mi ich tak hojne

nielen kvôli mojej dôstojnosti ako svojej Matke, ale tiež preto, že bral ohľad na moje spolupôsobenie a náklonnosť, ako som spolupracovala s Jeho milosťami. Vzdialila som všetky svoje schopnosti a zmysly od stykov s pozemskými vecami, zapudila som všetko, čo bolo iba hmotné a stvorené, obrátila som sa k najvyššiemu Dobru a sústredila všetku silu svojej vôle na Jeho svätú lásku. V takom stave svojej duše som posväcovala všetky svoje schopnosti tým, že som spolupôsobila s týmito milosťami, videniami a osvieteniami, keď som ich zbavila všetkých ľudských a pozemských rozkoší. Za skutky, ktoré som konala v smrteľnom tele, som dostala takú veľkú odmenu, že to nemôžeš pochopiť, ani ľudským jazykom vysvetliť. Štedrosť Najvyššieho už vopred splácala svojím požehnaním v tomto živote, čo je zárukou odmeny, ktorú pripravuje vo večnosti.

659. Mocná Božia ruka si ma priala od môjho počatia týmto spôsobom dôstojne pripravovať na vtelenie Slova v mojom lone a posvätiť a upraviť moje schopnosti a zmysly pre styk a spolužitie s mojím Synom. Najvyšší by však práve tak ukázal svoju vernosť a podľa spravodlivosti Jeho božskej Prozreteľnosti by udelil svoje požehnanie a milosti aj iným dušiam, keby ma nasledovali, prispôsobili sa a nežili podľa tela, ale podľa ducha zbavené a nedotknuté pozemskou nákazou.

Kapitola 16.

Pokračovanie v životopise presvätého dieťaťa Márie v chráme; Pán Ju pripravuje na ťažkosti a Jej otec Joachim zomrie

660. Prerušili sme popisovanie života našej najvyššej Kňažnej, najsvätejšej Márie, ktorá prežívala svoje detské roky v chráme; urobili sme odchýlku, aby sme hovorili o cnostiach, daroch a božských zjaveniach, ktoré obdržala zo štedrej ruky Najvyššieho a v živote prakticky používala, hoci bola vekom dieťa, ale v najvyššej múdrosti vyspelá. Toto presväté dieťa rástlo vekom i milosťou pred Bohom i pred ľuďmi, ale vždy tak, že Jej horlivosť bola väčšia než prirodzené sily a milosť nebola Jej odmeriavaná podľa veku, ale podľa výsadných plánov a vznešeného Božského účelu, ktorého mocné prúdy hľadali svoje zhromaždište a miesto odpočinku v tomto Božom Meste. Najvyšší pokračoval v udeľovaní svojich darov a dobrodení; každú hodinu obnovoval divy svojej mocnej ruky, ako by všetka Jeho činnosť bola vyhradená iba pre najsvätejšiu Máriu. A Ona vo svojom mladistvom veku tak dobre odpovedala tomuto božskému prítoku, že naplnila Srdce Pána dokonalým a primeraným uspokojením a všetkých nebeských anjelov obdivom. Nebeskí duchovia boli svedkami akéhosi

zápasu a súťaženia medzi Najvyšším a malou Princeznou: Božská moc pre Jej obohatenie denne vyberala zo svojich pokladov nové i staré dary vyhradené iba pre najčistejšiu Máriu a Ona ako požehnaná zem nielenže sa pričinila, aby semeno božského slova vzklíčilo a dary milosti priniesli stonásobný úžitok, ako to býva u svätých, ale vzbudzovala obdiv celého neba, keď už ako slabé dieťa prevyšovala v láske, vďakyvzdaní, chvále a vo všetkých cnostiach najvyšších a najhorlivejších serafínov, nepremeškala čas, miesto, príležitosť alebo čokoľvek, pri čom by sa necvičila čo možno v najvyššej dokonalosti.

661. Už v prvých rokoch Jej detstva bolo možné poznať, že rozumela svätému Písmu a strávila pri jeho čítaním veľa času. Plná múdrosti porovnávala vo svojom srdci to, čo vedela z božských zjavení, ktoré dostala, s tým, čo bolo zjavené v Písme svätom všetkým ľuďom; a preto pri čítaní a súkromnom rozjímaní vysielala stále vrúcne modlitby a prosby za vykúpenie ľudského pokolenia, o vtelenie Slova. Najčastejšie čítavala proroctvá Izaiáša a Jeremiáša a žalmy, pretože v týchto spisoch sú najzreteľnejšie popísané tajomstvá o Mesiášovi a zákone milosti. Okrem toho, že sama rozumela a chápala, prehlbovala svoje vedomosti tým, že kládla anjelom obdivuhodne hlboké otázky a predkladala ťažkosti; často hovorievala o tajomstve vtelenia Slova s neporovnateľnou nežnosťou a s láskou obdivovala, že sa má stať nemľuvňaťom, že sa má narodiť z panenskej matky, vyrásť v muža ako iní ľudia, trpieť a zomrieť za všetky Adamove dietky.

662. Pri takých rozhovoroch a otázkach svätí anjeli a serafíni dávali svoje odpovede tak, že Ju osvecovali, posilňovali a roznecovali Jej panenské srdce novou žiarou božskej lásky. Ale vždy pred Ňou skrývali Jej vlastnú prevysokú dôstojnosť, hoci sa často s najhlbšou pokorou ponúkala Pánovi za otrokyňu tej šťastnej Matky, ktorú si vyberie pre svoje zrodenie na svet. Inokedy sa zas spytovala svätých anjelov a hovorievala plná obdivu: "Kniežatá a páni moji, či je to možné, že Stvoriteľ sám sa má narodiť z tvora a nazývať matkou tú, z ktorej sa narodí? Že Všemohúci a Nekonečný, ktorý stvoril nebesia a tie Ho nemôžu obsiahnuť, má byť uzavretý v lone ženy a odiať sa obmedzenou ľudskou prirodzenosťou? Ten, kto zaodial krásou živly, nebesia a anjelov, má byť podrobený utrpeniu? Je to možné, že bude existovať žena, obdarená ľudskou prirodzenosťou, ktorá bude taká šťastná, že smie nazývať Synom Toho, ktorý Ju stvoril z ničoho a má byť nazývaná Matkou Nestvoreného, ktorý stvoril celý vesmír? Ó, aký to neslýchaný div! Keby to Pôvodca sám nebol oznámil, akoby pozemské krehkosti mohli napadnúť také vznešené veci? Ó, aký to zázrak všetkých zázrakov! Ó, šťastné oči, ktoré to uvidia a šťastná doba,

ktorá si to zaslúži!" Na také prejavy anjeli odpovedali vysvetľovaním týchto božských tajomstiev natoľko, pokiaľ sa to netýkalo Jej samej.

663. Každý z týchto vysokých a vrúcnych prejavov pokory dieťaťa Márie bol ako jeden zo zámkov Nevesty alebo ako šíp lásky, ktorým zraňovala Božie Srdce tak, že keby nebolo príhodné čakať, kým dosiahne dostatočný vek pre počatie a porodenie vteleného Slova, Jeho zaľúbenie (podľa nášho spôsobu zmýšľania) by sa nebolo mohlo udržať, aby nevzal na seba človečenstvo v Jej živote ihneď. Ale hoci bola pre toto tajomstvo spôsobilá už od detstva, pokiaľ sa týkalo zásluh a milosti Pán čakal, aby tým účinnejšie skryl a utajil tajomstvo vtelenia, aj aby chránil a zabezpečil česť svojej najsvätejšej Matky odložením Jej panenského pôrodu až do približného veku vydatých žien. V dobe tohoto odkladu Pán (podľa nášho pojmu) ako by sa bavil vrúcnymi slovami a piesňami lásky svojej Dcéry a Nevesty, ktorá sa čoskoro mala stať hodna byť Matkou božského Slova. Zvláštnym osvietením mi bolo ukázané, že tieto piesne a hymny našej Kráľovnej a Panej, boli také početné a také vznešené, že keby boli napísané, svätá Cirkev by mala oveľa viac, než čo zanechali proroci a svätí, lebo Ona vyjadrila a zhrnula všetko, čo oni napísali, ba oveľa viac pochopila a lepšie vyjadrila, ako by to oni boli dokázali. Ale Najvyšší to zariadil, aby bojujúca Cirkev mala hojnosť postačujúceho materiálu v takých spisoch, aké napísali apoštoli a proroci, avšak zjavenia Jeho najsvätejšej Matky sú zachovávané a zapísané v Jeho božskej pamäti, aby potom boli zjavené víťaznej Cirkvi, nakoľko budú slúžiť na mimoriadnu slávu blahoslavených.

664. Okrem toho božská blahosklonnosť sa prispôsobila svätému prianiu Márie, našej Panej, aby kvôli rozmnoženiu Jej rozumnej pokory i ako príklad Jej veľkých cností pre smrteľníkov, tajomstvá Kráľa ostali skryté (Tob 12,7) a kedykoľvek bude potrebné sa čiastočne zjavia, aby poslúžili Jeho Velebnosti a pre prospech Cirkvi. Najsvätejšia Mária pokračovala s takou nebeskou múdrosťou, že hoci bola Učiteľka, nikdy neprestala byť najpokornejšia Učeníčka. Vo svojom detstve sa radievala s anjelmi a riadila ich radami; po narodení vteleného Slova pozerala na Jednorodeného ako na svojho Učiteľa a vzor pre všetko Jej konanie; po ukončení Jeho tajomného života a po Nanebovstúpení veľká Kráľovná vesmíru poslúchala apoštolov, ako budem hovoriť neskoršie. To je jedna z príčin, prečo svätý Ján evanjelista v Zjavení skryl tajomstvo našej Panej do takých záhadných slov, že sa môžu vykladať a vzťahovať ako na bojujúcu, tak i víťaznú Cirkev.

665. Najvyšší ustanovil, aby pre plnosť milostí a cností Kňažnej Márie bol akosi urýchlený čas stanovený pre dosiahnutie vrcholu Jej zá-

sluh, a tieto sa majú vzťahovať na najťažšie a najšľachetnejšie podnikania a ak bude možné, aj už v útlom veku. V jednom videní, v ktorom sa Jej ukázal sám Boh vo svojej Velebnosti, Jej povedal: "Nevesta moja a Holubička moja, milujem ťa nekonečnou láskou a prajem si od teba, čo je mojim očiam najmilšie a splnenie všetkých mojich prianí. Ty, Dcéra moja, poznáš dobre skrytý poklad, aký obsahujú ťažkosti a protivenstvá, ktorých sa neuvedomelí smrteľníci tak veľmi obávajú; nie je ti neznáme, že môj Jednorodený, keď sa zaodeje ľudskou prirodzenosťou, bude učiť ceste kríža slovami i skutkami, že ju zanechá ako dedičstvo mojim vyvoleným a že si ju zvolí pre seba, založí na nej zákon milosti a urobí pokoru a trpezlivosť v utrpení základom istoty a vznešenosti tohoto zákona. Toto je najvhodnejšie pre prítomný stav ľudskej prirodzenosti a tým viac od tej doby, odkedy je pokazená a toľkými hriechmi naklonená k zlému. Tiež sa to zrovnáva s mojou spravodlivosťou a Prozreteľnosťou, aby si smrteľníci zaslúžili a získali korunu slávy námahou a krížom, keď i môj Jednorodený Syn si ju má zaslúžiť tými istými prostriedkami v ľudskom tele. Preto, Nevesta moja, pochopíš, že keď som si ťa svojou pravicou vyvolil pre svoje potešenie a obohatil ťa svojimi darmi, nebolo by spravodlivé, aby moja milosť bola v tvojom srdci márna, alebo aby tvoja láska neprinášala ovocie, alebo aby si bola vylúčená z dedičstva mojich vyvolených. Preto si prajem, aby si sa pripravila na súženie a zármutok a znášala ich z lásky ku mne."

666. Na toto vyznanie Najvyššieho odpovedal neprekonateľná kňažná Mária s väčšou statočnosťou srdca, ako prejavili všetci svätí mučeníci na svete a povedala: "Pane Bože a môj najvyšší Kráľ, všetky moje schopnosti a ich činnosť i celá moja bytosť, ktorú som obdržala z Tvojej nekonečnej štedrosti, je stále pripravená pre ľúbeznú obeť Tebe a prajem si, aby sa splnila podľa priania tvojej nekonečnej múdrosti a dobroty. A ak mi dovolíš, aby som si podľa svojej ľubovôle niečo vybrala, teda prajem si zvoliť utrpenie až do smrti z lásky k Tebe; a prosím Ťa, moje jediné Dobro, aby si urobil zo svojej otrokyne obeť a zápal utrpenia prijateľného Tvojim očiam. Mocný a preštedrý Bože, uznávam svoj dlh, že nik Ti nie je natoľko povinný, ba ani všetci dohromady Ti toľko nedlhujú ako ja sama, absolútne neschopná Tvojej Velebnosti taký dlh zplatiť. Ak však prijmeš utrpenie ako nejakú splátku, vtedy nech na mňa prídu všetky utrpenia a bolesti smrti. Budem prosiť iba o Tvoju božskú ochranu, padnem pred trónom Tvojej nekonečnej velebnosti a budem prosiť, aby si ma neopustil. Pamätaj, ó Pane môj, na Tvoje verné sľuby, ktoré si dal mojim predkom a prorokom, že budeš priaznivý voči spravodlivým, budeš stáť pri sužovaných, potešíš zarmútených a budeš ich ochraňovať a obhajovať v proti-

venstvách. Tvoje slová sú pravdivé, neklamné a Tvoje prisľúbenia isté. Skôr sa rozpadnú na kusy nebo a zem, než by Tvoje slová sklamali. Zloba tvorov nemôže zhasiť Tvoju lásku k tým, ktorí dúfajú v Tvoje milosrdenstvo; splň na mne svoju svätú vôľu."

667. Najvyšší prijal túto ranú obeť od svojej nežnej Nevesty, svätého dieťatka Márie a s vľúdnou Tvárou Jej povedal: "Krásna si vo svojom zmýšľaní, Dcéra kniežacia, moja Holubička, moja milovaná a jediná Vyvolená. Prijímam Tvoju túžbu pre Mňa nanajvýš príjemnú a prajem si, aby si ako začiatok Jej splnenia prijala upozornenie, že podľa môjho božského ustanovenia Tvoj otec Joachim musí prejsť zo života smrteľného do večného a nesmrteľného. Čoskoro zomrie, odíde v pokoji a bude priradený ku svätým v limbu, aby tam očakával vykúpenie ľudského pokolenia." Toto oznámenie neznepokojilo kráľovské srdce nebeskej Kňažnej, blahoslavenej Márie. Pretože však detinská láska k rodičom je spravodlivý prirodzený dlh a nakoľko v tomto najsvätejšom Dieťati táto láska dosiahla najvyššiu dokonalosť, nemohol Ju obísť prirodzený zármutok nad stratou otca Joachima, ktorého milovala svätou láskou. Nežné, milé dieťa preto cítilo, že tento bolestný pocit sa úplne zrovnáva s pokojom Jej šľachetného srdca, počínala si pri všetkom vznešene, dávala prirodzenosti a milosti, čo im patrilo a obetovala vrúcnu modlitbu za svojho svätého otca Joachima. Prosila Pána aby mu dal milosť, aby sa spoliehal na Neho ako na svojho mocného a pravého Boha pri jeho prechode cez požehnanú smrť; a prosila Ho, aby chránil Joachima pred zlými duchmi najmä v tej hodine, aby ho zachoval a pripočítal medzi vyvolených, lebo vo svojom živote vyznával a velebil Jeho obdivuhodné a sväté Meno. A aby sa tým viac zavďačila Jeho Velebnosti, ponúkla sa táto najvernejšia Dcéra, že pretrpí všetko, čo Pán zošle.

668. Pán prijal túto prosbu a potešil nebeské dieťa uistením, že bude Jej otcovi nápomocný ako nanajvýš milosrdný a láskavý Odplatiteľ tých, ktorí Ho milujú a slúžia Mu a dá mu miesto medzi patriarchami Abrahámom, Izákom a Jakubom. A zároveň Ju znovu pripravil na prijatie a znášanie ťažkostí. Osem dní pred smrťou patriarchu Joachima obdržala najsvätejšia Mária od Pána nové upozornenie, oznamujúce Jej deň a hodinu, v ktorej zomrie. Zomrel za krátkych šesť mesiacov po Jej príchode do chrámu. Keď obdržala od Pána toto oznámenie, požiadala dvanásť anjelov, o ktorých sa zmieňuje svätý Ján v Zjavení, aby boli nápomocní Jej otcovi Joachimovi a posilňovali ho v nemoci, čo oni urobili. K poslednej hodine jeho života poslala všetkých svojich strážnych anjelov a prosila Pána, aby mu ich pre jeho väčšiu útechu urobil viditeľnými. Pán pripustil túto žiadosť a potvrdil všetky priania svojej Jedinej vyvolenej a veľký pa-

triarcha, prešťastný Joachim, videl tisíc anjelov, ktorí chránili Máriu. Všemohúci, aby splnil Jej prosby a priania, udelil Joachimovi preveľké milosti a nariadil anjelom, aby k nemu prehovorili takto:

669. Boží muž, nech je najvyšší a najmocnejší Pán tvojou spásou a nech tvojej duši zošle zo svojho svätého miesta potrebnú a príhodnú pomoc. Mária, tvoja dcéra, nás poslala, aby sme ti boli nápomocní v tejto hodine, v ktorej musíš zaplatiť dlh smrteľnosti svojmu Stvoriteľovi. Ona je nanajvýš verná a mocná Orodovnica u Všemohúceho, v ktorého mene a pokoji teraz odídeš z tohoto sveta potešený a naplnený radosťou z toho, že ťa učinil otcom tak požehnanej Dcéry. Hoci jeho nevystihnuteľná Velebnosť kvôli skrytým zámerom ešte nezjavila tajomstvo a dôstojnosť, na akú povýši tvoju dcéru, praje si, aby si sa to teraz dozvedel a chválil a velebil Ho a tiež aby tvoju prirodzenú bolesť a úzkosť zo smrti zmiernila radosť tvojho ducha z tejto správy. Všemohúci vyvolil tvoju dcéru Máriu a určil ako Jedinú, v ktorej božské Slovo vezme na seba ľudskú podobu a telo. Bude šťastnou Matkou Mesiáša a požehnaná medzi ženami, najvyvýšenejšia medzi všetkými tvormi, najvyššia po Bohu. Tvoja prešťastná dcéra vráti ľudskému pokoleniu to, čo stratilo prvým hriechom, lebo Ona je tou vysokou horou, na ktorej bude založený a vybudovaný nový zákon milosti. Pretože zanechávaš svätú dcéru, prostredníctvom ktorej ho Boh obnoví a pripraví mu úplnú nápravu, odíď zo sveta s radostnou dušou; nech ťa požehná Pán zo Sionu (Ž 127,5), nech ťa dosadí do dedičstva svätých a privedie ťa k nazeraniu a radostiam požehnaného Jeruzalema."

670. Pri týchto anjelských slovách, jeho manželka Anna stála pri záhlaví Joachimovej postele a božským riadením počula slová, ktoré hovorili, aj im rozumela. V tom istom okamihu svätý patriarcha stratil reč a nastúpil cestu spoločnú pre všetkých ľudí - začala sa jeho smrteľná úzkosť sprevádzaná podivuhodným zápasom medzi radosťou z počutej zvesti a bolesťou smrti. V tomto zápase vnútorných mocností svojej duše vzbudzoval mnoho vrúcnych úkonov lásky, viery, úcty, chvály, vďaky, pokory a mnoho iných hrdinských cnostných úkonov. Takto pohrúžený do poznania takého veľkého božského tajomstva, došiel k hranici svojho pozemského života a zomrel krásnou smrťou svätca (Ž 115,15). Jeho svätú dušu anjeli odniesli do limbu čiže predpeklia, medzi patriarchov a duše spravodlivých; a pre novú útechu a svetlo do tejto dlhej noci, v ktorej žili, poslal Najvyšší dušu Joachimovu ako posledného posla a vyslanca Pána oznámiť celému zhromaždeniu týchto spravodlivých, že úsvit večného dňa je už blízko, že ranné svetlo už začalo žiariť na svet v najsvätejšej Márii, dcére Joachima a Anny, že z Nej vzíde slnko Božstva, Kristus, Vykupiteľ celého ľudského pokolenia. Túto veľkú novinu svätí otcovia

a spravodliví v limbe vypočuli a prijali s jasotom a s nadšením spievali nové chválospevy vďaky Najvyššiemu.

671. Táto blažená smrť patriarchu Joachima nastala, ako som povedala, asi pol roka po vstúpení jeho presvätej dcéry Márie do chrámu. Mala vtedy tri a pol roka, keď ju pozemský otec opustil. Patriarcha mal šesťdesiatdeväť rokov a boli rozdelené takto: - vo veku štyridsaťšesť si vzal Annu za manželku, v dvadsiatom roku ich manželstva boli obdarení najsvätejšou Máriou a tri aj pol roka Jej veku doplňuje šesťdesiatdeväť a pol roka, iba o niekoľko dní viac alebo menej.

672. Po smrti svätého patriarchu a otca našej Kráľovnej, jej strážni anjeli sa hneď vrátili k Márii a hovorili Jej, čo sa stalo, keď Jej otec umieral; a nanajvýš múdre Dieťa sa ihneď obrátilo s láskavou prosbou k Pánovi a žiadalo Ho, aby Jej matku Annu s otcovskou láskavosťou potešil, riadil a posilňoval v Jej opustenosti po smrti Jej manžela. Svätá Anna tiež poslala oznámenie o úmrtí Joachima učiteľke nebeskej Kňažnej a žiadala ju, aby pri oznámení tejto správy Dieťa potešila. Učiteľka sa zachovala podľa toho a nanajvýš múdre Dieťa ju s povďakom vypočulo a zatajovalo svoju vedomosť o tom, ale urobila to s takou trpezlivosťou a skromnosťou, ako by ani nebola myslela, že je možná taká udalosť, ktorú Jej učiteľka oznamovala ako novú. Počínala si vo všetkom s najväčšou dokonalosťou; ihneď sa odobrala do chrámu a opakovala svoju obeť chvály, pokory, trpezlivosti a iných cností a postupovala stále rýchlejšie krásnymi krokmi pred Najvyšším (Vľp 7,1). A ako na dovŕšenie týchto cvičení, ako obyčajne, žiadala svätých anjelov, aby Jej pomohli chváliť Boha.

Poučenie, ktoré mi udelila Kráľovná nebies

673. Dcéra moja, často si v skrytosti srdca pripomínaj vysokú cenu utrpenia, ktoré skrytá Božia Prozreteľnosť dopúšťa pre ospravedlnenie smrteľníkov. To sú tie súdy ospravedlnené samé sebou (Ž 18,10-11), žiadúcejšie nad zlato a drahé kamene a sladšie ako plást medu pre tých, ktorí vedia, ako si ich majú vážiť. Prajem si, moja drahá, aby si si pamätala, že trpieť alebo byť navštívený krížom - či už zaslúžene alebo nezaslúžene, je dobrodenie, ktoré si človek bez zvláštneho veľkého milosrdenstva Božieho nemôže zaslúžiť; ba nie je to iba milosrdenstvo, ak môže človek za svoje hriechy trpieť, ale vyžaduje to aj spravodlivosť. Pozoruj dnešnú veľkú nerozumnosť Adamových dietok, ako hľadajú zisk a túžia po výhodách a dobrách lahodiacich ich zmyslom, ako sa bez oddychu snažia, aby od seba odvrátili všetko bolestné alebo spojené s ťažkosťami a obtiažami. Veľmi by im prospelo, keby usilovne vyhľadávali súženie,

i keď si ho snáď nezaslúžia, ale oni sa mu všemožne snažia uniknúť, i keď si ho zaslúžia, ba i keď vedia, že nemôžu dosiahnuť šťastie a blaženosť, ak sa nepodrobia utrpeniu.

674. Pokým nepríde zlato do taviacej pece, železo pod pilník, obilie pod cep alebo mlynský kameň, hrozná do lisu, všetky tieto veci sú neužitočné a nedosiahnu cieľ, pre ktorý sú stvorené. Prečo sa chcú teda smrteľníci naďalej klamať očakávaním, že napriek svojim hriechom sa stanú čistí a hodní požívať Boha bez pece alebo pilníka utrpenia? A keď neboli schopní a hodni dosiahnuť korunu a odmenu nekonečného a večného Dobra, dokiaľ boli nevinní, ako ju budú môcť dosiahnuť, keď sú vo tme a v nemilosti u Všemohúceho? K tomu ešte synovia zatratenia napínajú všetky sily, aby zotrvali v nehodnosti a nepriateľstve voči Bohu a vyhýbajú sa krížom a utrpeniam, ktoré sú cestami ponechané im otvorené pre návrat k Bohu; aby zotrvali v odmietaní svetla rozumu, ktoré je prostriedkom pre poznanie klamlivosti viditeľných vecí, v odmietaní posily spravodlivých, ktorá je jediným prostriedkom milosti a cenou slávy - a nadovšetko v odmietaní zákonitého dedičstva, ktoré môj Syn a Pán pripravil pre Seba i pre všetkých vyvolených, lebo On sa narodil a stále žil v utrpení a zomrel na kríži.

675. Takýmito meradlami, dcéra moja, musíš merať cenu utrpenia, čo však svetáci nechcú rozumieť. Pretože sú nehodní nebeského poznania, štítia sa ho podľa miery svojej nevedomosti. Raduj sa a blahopraj si vo svojom utrpení a kedykoľvek ti Všemohúci ráči nejaké zoslať, náhli sa mu v ústrety a uvítaj ho ako jedno z Jeho požehnaní a záruku Jeho veľkej lásky. Zásob svoje srdce veľkodušnosťou a vytrvalosťou, aby si - keď sa naskytne príležitosť k utrpeniu - ho mohla prijať s pokojnou mysľou, ako veci požehnané a príjemné. Nebuď plná smútku pri vykonávaní toho, čo si s radosťou sľúbila, lebo Pán miluje tých, ktorí sú rovnako ochotní dávať ako prijímať. Obetuj svoje srdce i všetky svoje schopnosti ako zápalnú obetu trpezlivosti; ospevuj novými piesňami chvály a radosti ospravedlnenie, ktoré ti dáva Najvyšší, kedykoľvek ťa pri tvojom putovaní vyznamená a poznačí ako svoju vlastnú znakom svojho priateľstva, čo nie je nič iné ako zármutok, trampoty a utrpenie.

676. Všimni si, moja najdrahšia, že môj najsvätejší Syn i ja sa snažíme nájsť medzi tými, ktorí nastúpili cestu kríža, niektorú dušu, ktorú by sme sústavne vyučovali tejto božskej vede a ktorú by sme mohli zbaviť svetskej a diabolskej múdrosti, s ktorou synovia Adama v slepej zatvrdilosti odmietajú disciplínu utrpenia. Ak si praješ byť našou učeníčkou, vstúp do tejto školy, lebo iba v tej sa vyučuje náuke o kríži a ako dosiahnuť pravý pokoj a ozajstnú radosť. S touto múdrosťou sa však neznáša po-

zemská láska a zmyselné rozkoše a bohatstvo, ani márne chvastanie a pompa, ktorá okúzľuje kalný zrak svetákov, tak veľmi bažiacich po pomíňajúcich sa poctách a tak nerozumne obdivujúcich nákladné velikášstvo. Ty, moja dcéra, vyvoľ si lepšiu čiastku, buď radšej medzi nízkymi a zabudnutými tohoto sveta. Ja som bola Matka samého Bohočloveka, a preto spolu s mojím Synom i Pani všetkého tvorstva, a predsa som bola málo známa a môj Syn bol medzi ľuďmi veľmi opovrhovaný. Keby táto náuka nemala takú veľkú cenu a istotu, neboli by sme ju svojím príkladom učili. Toto je to svetlo, ktoré vo tmách svieti (Jn 1,7), ktoré vyvolení milujú a zavrhnutí nenávidia.

K a p i t o l a 17.

Nebeská kňažná cíti zármutok; Boh sa vzdialil od presvätej Márie; Jej sladké, láskyplné a túžobné vzdychy

677. Najvyšší, ktorý vo svojej nekonečnej múdrosti udeľuje a riadi blaho svojich milovaných podľa miery a váhy, rozhodol podrobiť skúške našu nebeskú Princeznú nejakým utrpením, primeraným Jej detskému veku. Hoci bola vždy veľká v milosti, predsa si prial týmto prostriedkom rozmnožiť Jej slávu. Hoci dieťa Mária bolo plné milosti a múdrosti, predsa bolo potrebné, aby bola poučená skúsenosťou, a tak pokročila i lepšie pochopila vedu o utrpení, v ktorej iba skúsenosťou možno dosiahnuť vrchol dokonalosti. V krátkej dobe Jej útleho detstva zažila rozkoše a láskanie Najvyššieho i anjelov a svojich rodičov a v chráme nežnú lásku učiteliek a kňazov, pretože v očiach všetkých bola nanajvýš roztomilá a láskavá. Teraz nastala doba, v ktorej mala začať poznávať všetko dobro, ktoré dostávala v inom svetle a iným poznaním; najmä to, ktoré sa získava vzdialením a nedostatkom toho dobra; aby ho použila pre konanie tých cností, ktoré vznikajú porovnávaním medzi stavom priazne a útechy a stavom opustenosti, vyprahlosti a protivenstiev.

678. Prvá žalosť, ktorú naša Kňažná prežila, bola, že Pán prerušil ustavičné videnia, ktoré Jej doteraz udeľoval. Cítila nad tým obzvlášť veľký zármutok, pretože to bola nová a nezvyklá skúsenosť a bolesť nad tou stratou bola úmerná k veľkosti a vzácnosti pokladu, ktorý Jej odňali. A tiež svätí anjeli sa Jej skryli a pre túto stratu - hľadieť na tak mnoho vznešených nebeských bytostí - ktorá prišla náhle (hoci neviditeľne Ju neprestali obklopovať a chrániť), sa tejto prečistej duši zdalo, že je úplne

opustená a ponechaná osamote v tmavej noci spôsobenej neprítomnosťou Jej Miláčika.

679. Pre našu malú Kráľovnú to bolo veľké prekvapenie, lebo Pán, ktorý Ju všeobecne pripravil na prichádzajúce utrpenie, Jej nepovedal podrobnosti, v čom bude pozostávať. A pretože nevinné srdce tejto nanajvýš jednoduchej Holubičky nemalo žiadne domnienky a netvorilo si praktické závery okrem tých, ktoré sa zrovnávali s Jej pokorou a neporovnateľnou láskou, vysvetľovala si všetko podľa toho istého svetla. Vo svojej pokore sa začala domnievať, že si nezaslúži naďalej prítomnosť a dostávanie toho Dobra, ktoré stratila následkom svojej nevďačnosti. A vo svojej planúcej láske začala po Ňom vzdychať a túžiť s takými veľkými a láskyplnými citmi a zármutkom, že nemožno nájsť slová pre ich vyjadrenie. I obrátila sa v tomto novom stave s celou dušou k Pánovi a volala k Nemu:

680. „Najvyšší Bože a Pane všetkého tvorstva, nekonečný vo svojej štedrosti a bohatý v milosrdenstve, vyznávam, Pane môj, že taký biedny tvor si nemôže zaslúžiť Tvoje dobrodenia a moja duša sa s najväčším zármutkom obviňuje z nevďačnosti a zo straty Tvojho priateľstva. Ak moja nevďačnosť zatienila Slnko, ktoré ma oživovalo, posilňovalo a osvecovalo a ak som bola nedbalá pri vzdávaní vďaky za tieto veľké dary, uznávam, môj Pane a Pastier, hriešnosť svojej veľkej nedbalosti. Ak som ako nevedomá a prostá ovečka nevedela byť vďačná a nekonala som, čo bolo v Tvojich očiach najmilšie, pohliadni na mňa, ako ležím pred Tebou tvárou v prachu zeme a prosím, aby si ma Ty, ktorý sídliš na výsosti, pozdvihol z mojej chudoby a opustenosti. Tvoje mocné ruky ma spravili (Jób 10,8) a Ty poznáš povahu našu (Ž 102,14) a vieš, do akej nádoby si vložil svoje poklady. Duša moja hynie v horkosti(Ž 30,11) za Tvojej neprítomnosti, lebo Ty jediný si najsladší život a iba ty môžeš obnoviť jej vädnúci život. Ku komu mám ísť za Tvojej neprítomnosti? Kam mám obrátiť svoje oči bez svetla, ktoré by ich riadilo? Kto ma poteší, keď ma všetko zarmucuje? Kto ma zachráni pred smrťou, keď niet viac žiadneho života?"

681. Obrátila sa tiež na anjelov a bez prestania pokračovala vo svojich láskyplných túžbach hovoriac im: "Nebeské kniežatá, vyslanci veľkého a najvyššieho Kráľa a najvernejší priatelia mojej duše, prečo ste ma aj vy opustili? Prečo ste aj vy odo mňa odvrátili svoje milé tváre a nechcete so mnou hovoriť? Ale nedivím sa, páni moji, vašej neľúbosti, keď som si pre svoju nevďačnosť zaslúžila padnúť do nemilosti vašej i môjho Stvoriteľa. Nebeské svetlá, osvieťte moju nevedomosť v tejto veci a ak som spravila chybu, opravte ma, vyproste mi od Pána odpustenie. Najušľachtilejší dvorania nebeského Jeruzalema, majte zľutovanie s moju bolesťou

a opustenosťou: povedzte mi, kde je môj Milý; povedzte mi, kam sa skryl (Vľp 3,3). Povedzte mi, kde Ho nájdem bez toho, aby som sa musela túlať po okolí (Vľp 1,6) a bez hľadania v zhromaždeniach všetkých tvorov. Avšak beda mi, lebo vy mi neodpovedáte a dobre poznáte skrýšu môjho Ženícha, pretože pred vašimi zrakmi nikdy neskrýva svoju tvár a krásu!"

682. Na to sa obrátila k všetkým ostatným tvorom a neprestajnou túžbou svojej lásky hovorila k nim slová: "Nepochybne aj vy, ktorí ste vďační a vyzbrojení proti nevďaku, ste zaujatí proti tej, ktorá bola nevďačná. A hoci z dobrotivosti Pána dovoľujete mi ostávať medzi vami, hoci som taká nehodná, tým nemôžete uspokojiť moju túžbu. Veľmi krásne a rozsiahle ste, nebesia, krásne a trblietavé sú planéty a všetky hviezdy, krásne a mocné sú živly, zem je ozdobená a zaodiata voňavými rastlinami, bylinami, vo vodách sú nesčíselné množstva rýb, obdivuhodné je vzdúvanie mora (Ž 92,4), rýchle sú vtáky vo svojej operenej podobe, skryté sú minerály, smelé sú zvieratá vo svojej sile a toto všetko slúži ako nenáhly vzostup a v ľúbeznej harmónii učí o ceste k môjmu Milému. Sú to však iba nepriame chodníky pre toho, kto Ho miluje; keby som po nich rýchle bežala, nakoniec by som zistila, že som bez svojej spásy, lebo s odmeraným približovaním sa týchto tvorov k Jeho nezmerateľnej veľkomyselnosti môj beh ma neuspokojil, môj zármutok nie je zmiernený, moje bolesti nepoľavili, moja úzkosť vzrastá, moja túžba sa zväčšuje, moje srdce sa rozohňuje a omdlievam láskou, ktorú nemožno zhasiť obyčajnými pozemskými vecami. Ó, sladká smrť, keď je vzdialený môj život! Ó, bolestný je život za neprítomnosti mojej vlastnej duše a môjho Miláčika! Čo mám robiť? Kam sa obrátiť? Ako môžem žiť a ako môžem zomrieť? Keď nedostávam život, ktorá moc ma udrží? Ó, vy všetky tvory, s vašou stále sa obnovujúcou existenciou a dokonalosťou, podajte mi také dôkazy o mojom Pánovi, pozorujte a viďte, či je taká bolesť ako bolesť moja!"

683. Naša nebeská Pani poľavovala svojmu zármutku v mnohých iných hovoroch a prejavovala ho slovami, aké žiaden iný stvorený rozum nemôže vymyslieť, lebo iba Ona mala rozum a lásku pre dostatočné posúdenie, čo to znamená pre dušu, ak sa z nej vzdiali Boh, lebo iba Ona Ho poznala a tešila sa z Jeho prítomnosti s najväčšou blaženosťou. Ale keď i anjeli vo svätom a láskyplnom závodení boli plní obdivu pri pohľade na obyčajného tvora, aj to iba slabé dieťa, ktoré konalo také rozmanité úkony nanajvýš múdrej pokory, viery, lásky, túžby a také vzlety milujúceho srdca, kto bude môcť vysvetliť zaľúbenie a radosť, akú Pán nachádzal v duši tejto vyvolenej a v Jej prejavoch túžby a lásky, z ktorých každý zranil srdce Jeho Velebnosti a ktoré vychádzali z väčšej a láskyplnejšej zbožnosti, než akú mali serafíni? A keď ani oni všetci, jestvujúci stále v prítomnosti

Božej, nemohli konať alebo napodobniť príklad najsvätejšej Márie, ani splniť zákony lásky tak dokonale ako Ona za neprítomnosti a skrytosti svojho Boha, akú záľubu musela mať Najsvätejšia Trojica v tomto Tvorovi! Toto je tajomstvo skryté pred našou maličkosťou; patrí sa však, aby sme ho ctili s obdivom a obdivovali so všetkou úctou.

684. Naša najnevinnejšia Holubička nenachádzala žiaden pokoj, ani Jej srdce nenašlo miesto, na ktorom by spočinula Jej túžba (Gn 8,9), keď s takým neustálym vzdychaním povznášala sa cez všetko tvorstvo a ďaleko nad neho. Mnohokrát sa snažila so slzami a láskyplnými žalobami priblížiť sa k Pánovi, obracala sa k svojim anjelom strážcom a hovorila všetkým tvorom, ako by boli schopní myslieť; potom svojím prenikavým rozumom a najvrúcnejšími citmi sa vzniesla k najvyšším príbytkom, kde sa stretávala s najvyšším Dobrom a spolu s Ním prežívala nevýslovné rozkoše. Avšak najvyšší Pán, Jej milovaný Ženích, ktorý Jej dovolil vlastniť Ho, ale nie tešiť sa z Neho ako predtým, tým, že Ho vlastnila, stále viac roznecoval Jej čisté srdce, rozmnožoval Jej zásluhy a zahrňoval Ju stále novými, hoci skrytými darmi, aby Ho tým viac mohla milovať, čím viac Ho vlastnila a čím viac Ho milovala, aby Ho tým väčšou dychtivosťou a vynaliezavosťou svojej plamennej lásky hľadala. "Hľadám Ho," hovorila nebeská Kňažná, ale nenachádzam Ho. (Vľp 3,1); vstala som a chodila po uliciach a námestiach Božieho mesta. Obnovila som svoje starosti, ale beda mi! Z mojich rúk kvapkala myrha, (Vľp 5,5), moja snaha nič neprospieva, moja námaha iba rozmnožuje moju bolesť. Môj milý sa vzdialil. Volám Ho a On mi neodpovedá; obraciam svoje oči, aby som Ho hľadala, ale strážcovia a dozorcovia mesta a všetky tvory ma znepokojujú a urážajú môj zrak. Dcéry jeruzalemské, sväté a spravodlivé duše, prosím vás a zaprisahám, ak stretnete môjho Milého, povedzte Mu, že omdlievam a umieram láskou."

685. V takom nežnom a láskyplnom nariekaní pokračovala niekoľko dní vydávajúc ako skromný nardový klas ľúbeznú vôňu lásky. Pán však ostával nepohnutý Jej vrúcnou túžbou a skrýval sa v hlbokých tajomstvách Jej najvernejšieho srdca. Božská Prozreteľnosť pre svoju väčšiu slávu a pre rozmnoženie zásluh svojej Nevesty predlžovala toto utrpenie, takže trvalo nejaký čas, ale nie príliš dlho. Preto naša nebeská Pani v tej dobe vytrpela väčšie duchovné muky a úzkosti ako všetci svätí dohromady, pretože už Ju začínal znepokojovať strach, že stratila Boha a upadla u neho do nemilosti vlastnou vinou. Nikto nemôže odhadnúť alebo vedieť, jedine sám Pán, aký veľký bol zármutok a žiaľ Jej planúceho srdca, ktoré tak veľmi milovalo. Zvážiť ťarchu tohoto zármutku patrí

iba Bohu samotnému. Aby ho mohla precítiť v celom rozsahu, Boh ju nechal v preveľkej úzkosti a strachu, že Ho stratila.

Poučenie, ktoré mi dala moja Pani a Kráľovná

686. Dcéra moja, všetky dobrá oceňujeme podľa toho, ako ich cenia tvory; a vážia si ich iba na toľko, na koľko ich pokladajú za dobré. Pretože však je iba jediné pravé Dobro a všetky ostatné dobrá sú neskutočné a zdanlivé, preto iba toto najvyššie Dobro sa má uznávať a oceňovať. Iba vtedy si Ho budeš naozaj vážiť a milovať, keď Ho budeš prežívať a ceniť si Ho nad všetky stvorené veci. Podľa toho, ako Ho budeš ceniť a milovať, môžeš merať tiež bolesť nad Jeho stratou. Podľa toho môžeš trochu poznať moje pocity v tom čase, keď sa odo mňa všemohúci Boh vzdialil a ponechal ma v obavách, že som Ho snáď svojou vinou stratila. Keby ma Pán sám nebol zachoval, tie bolesti, úzkosti a sila lásky by ma iste mnohokrát pripravili o život.

687. Predstav si teda, aký veľký by mal byť zármutok nad skutočnou stratou Boha hriechom, keď bez zlých následkov hriechu neprítomnosť pravého Dobra mohla spôsobiť také hrozné utrpenie duši, ktorá pritom vedela, že Ho v skutočnosti nestratila, že je dosiaľ s ňou, hoci predbežne skrytý a utajený pred Jej vedomím. Zdá sa však, že táto múdrosť je vzdialená pre rozum zmyselných ľudí, ktorí v najprevrátenejšej zaslepenosti stále prikladajú veľkú dôležitosť viditeľným a zdanlivým dobrám a trápia i zarmucujú sa, kedykoľvek ich postrádajú. Pretože nikdy neokúsili a nepoznali najvyššie a jediné pravé Dobro, ani Naň nepomyslia a nepočítajú s Ním. A hoci môj najsvätejší Syn priniesol liek proti tejto hroznej nevedomosti zavinenej dedičným hriechom tým, že pre nich zabezpečil vieru a lásku, poskytol im možnosť do istej miery poznať a okúsiť Dobro, aké nikdy neokúsili; a predsa, ó tie bolesti, ako ľahko lásku premárnia a odstrčia bokom kvôli nejakej malej záľube a rozkoši a ako často viera ostáva bez ovocia a má v pätách smrť! Synovia tmy žijú tak, ako by mali iba nepravé alebo neisté spojenie s večnosťou.

688. Varuj sa, duša moja, takto zľahčovať nebezpečenstvo; prebuď sa a ži stále bdelá a pripravená na útok nepriateľov, ktorí nikdy nespia. Uvažuj vo dne v noci, ako by si sa zabezpečila proti strate najvyššieho Dobra, ktoré miluješ. Nepatrí sa, aby si spala alebo driemala medzi neviditeľnými nepriateľmi. Ak sa ti tvoj Milovaný skryje, dôveruj trpezlivo a stále Ho pozorne hľadaj, lebo nepoznáš Jeho tajné súdy. Po dobu Jeho neprítomnosti a pokušení nazhromaždi si olej lásky a dobrých úmyslov, aby ti nechýbali v čase potreby, aby si nebola odmietnutá s nemúdrymi a neopatrnými pannami.

Kapitola 18.

Ďalšie súženie našej Kráľovnej, z ktorých niektoré dopustil Boh prostredníctvom tvorov a starého hada

689. Najvyšší bol pre nebeskú Kňažnú naďalej ukrytý a utajený; a k tomuto preveľkému súženiu Boh pridal ďalšie, aby rozmnožil Jej zásluhy, milosti a odmenu a tým stále viac a viac roznecoval lásku tejto nebeskej Panej. Veľký drak a starý had stále strážil a pozoroval hrdinské skutky najsvätejšej Márie; nemohol síce vypozorovať Jej vnútorné úkony, pretože tie boli pred jeho zrakom skryté, ale starostlivo skúmal Jej vonkajšie skutky, ktoré boli také vysoké a dokonalé, že popudili jeho pýchu a rozhorčili tohoto závistlivého nepriateľa. Čistota a svätosť dieťaťa Márie ho neopísateľne trýznila.

690. S buričskou zlosťou zvolal schôdzku pekelných vodcov, aby sa o tomto prípade poradil s vyššími pekelnými mocnosťami. Oslovil ich asi takto: "Veľké víťazstvo, ktoré sme dosiaľ na svete dosiahli, keď sme získali tak veľa duší, úplne poddané našej vôli - obávam sa s úzkosťou - že prekazí a zmarí Žena. Také nebezpečenstvo nemôžeme brať na ľahkú váhu, lebo sme boli varovaní hneď po našom stvorení a neskoršie sme počuli potvrdenie tohoto rozsudku, že Žena potrie našu hlavu (Gn 3,15). Preto musíme byť ostražití a odložiť všetku bezstarostnosť. Boli ste už upozornení na dieťa, ktoré sa narodilo z Anny a rastie vekom a zároveň sa vyznamenáva cnosťami. Venoval som starostlivú pozornosť všetkým Jej skutkom a pohybom, ale nemohol som u Nej nájsť účinky semena hriechov, ktoré sa obyčajne ukazujú pri otváraní rozumu a keď začínajú účinkovať vášne u ostatných Adamových dietok. Vždy som Ju videl sústredenú a nanajvýš dokonalú a nepodarilo sa mi nakloniť alebo prinútiť Ju, aby sa dopustila najmenšej ľudskej nedokonalosti, ktoré sú u ostatných detí prirodzené. Preto sa bojím, že to môže byť tá Vyvolená, totiž Matka Toho, ktorý sa má stať človekom."

691. "Predsa však nie som o tom celkom presvedčený, pretože sa narodila ako všetky iné ženy a je podrobená obyčajným zákonom prirodzenosti. Jej rodičia sa modlili a priniesli obete na zmierenie za Jej i svoje hriechy a priniesli Ju do chrámu ako iné ženy. Ale i keby nebola onou vyvolenou a našu nepriateľkou, jej detstvo smeruje k veľkým veciam a Jej vynikajúce cnosti a svätosť sú prísľubom ešte väčších vecí neskoršie. Tiež nemôžem zniesť Jej múdrosť a opatrnosť, s akou vykonáva všetky svoje záležitosti. Jej múdrosť ma doháňa k zúrivosti, Jej

skromnosť ma dráždi, Jej pokora ma ničí a premáha a celé Jej správanie ma popudzuje k neznesiteľnej zlosti. Nenávidím Ju viac než všetky ostatné Adamove dietky. Je v Nej nejaká zvláštna sila, ktorá mi často znemožňuje prístup k Nej; ak na Ňu útočím vnuknutiami, Ona ich nepripustí a všetko moje úsilie u Nej bolo doteraz bezvýsledné. Preto je pre nás veľmi dôležité, aby sme našli nejaký prostriedok; a musíme napnúť všetky sily, aby naša moc azda nebola zničená. Túžim po zničení tejto duše viac než po zničení celého sveta. Povedzte mi teda, aké prostriedky a úskoky musíme použiť, aby sme Ju premohli. Dám veľkú a bohatú odmenu tomu, komu sa podarí priviesť Ju k pádu."

692. Túto záležitosť pretriasali v tomto zmätenom zhromaždení, ktoré zvolali len pre naše zničenie, a jeden náčelník tohto hrozného koncilu povedal: "Náčelník a pán náš, neznepokojuj sa pre takú maličkosť, veď malá, slabá deva nemôže byť taká nepremožiteľná a mocná, ako my všetci, ktorí ťa nasledujeme. Ty si zviedol Evu (Gn 3,4) a strhol si ju z jej vysokého postavenia, ktoré zastávala a cez ňu si premohol tiež jej hlavu Adama; teda prečo by si nemal premôcť túto Ženu, pochádzajúcu z jej potomstva, narodenú po prvom páde? Sľúb si i teraz také víťazstvo; a aby si ho dosiahol, my vytrváme a budem Ju pokúšať, i keby mnohokrát odolala a ak bude potrebné, nezastavíme sa a vzdáme sa niečoho z našej veľkosti a hrdosti v nádeji, že Ju nakoniec zvedieme. A ak toto nestačí, pokúsime sa zničiť Jej česť alebo život."

693. Iní zlí duchovia ešte pripojili svoje rady a povedali Luciferovi: "Zo skúsenosti vieme, mocný náčelník, že najúčinnejší prostriedok pre pád mnohých duší je, keď použijeme iných tvorov; ich pomocou sme často dosiahli úspech, kde sme ináč nič nezmohli. Pripravme si teda plán a týmto spôsobom dosiahneme skazu tejto Ženy. Najprv zistíme najvhodnejší čas a najlepšiu príležitosť. Nadovšetko je nutné, aby sme Ju prezieravosťou a šikovnosťou, prešibanosťou prinútili, aby nejakým hriechom stratila milosť. Akonáhle stratí túto podporu a baštu spravodlivých, budeme Ju môcť prenasledovať a polapíme Ju v Jej opustenosti a nebude nikoho, kto by Ju vytrhol z našej moci; a musíme sa vynasnažiť, aby stratila dôveru v akúkoľvek pomoc."

694. Lucifer poďakoval za tieto povzbudzujúce rady svojich nasledovníkov a spolupôvodcov zločinov. Rozkázal tým, ktorí boli v zle najprehnanejší a povzbudzoval ich, aby ho pri tomto ťažkom podniku sprevádzali, lebo to nechcel zveriť iným rukám. Hoci mu zlí duchovia pomáhali, sám osobne vždy prvý pokúšal Máriu i Jej najsvätejšieho Syna na púšti ako aj po celý ich život, ako neskoršie uvidíme.

695. V tomto istom čase naša nebeská Kňažná pokračovala vo vzdychaní a zármutku nad neprítomnosťou svojho Milého a v takom stave Ju našla pekelná horda, keď vyrazila, aby Ju začala pokúšať. Avšak božská moc, ktorá Ju zatienila, bránila Luciferovmu útoku, takže sa k Nej nemohol úplne priblížiť, ani nemohol uskutočniť všetko, čo zamýšľal. Z dopustenia Božieho vzbudil tento pekelný zástup v Jej schopnostiach mnohé pokušenia a rôzne myšlienky na najhoršie neprávosti a hriechy, lebo Boh usúdil, aby to Matke milosti nebolo cudzie, ale aby bola skúsená vo všetkých veciach, hoci mala ostať v pokušeniach bez hriechu, ako bol neskôr Jej najsvätejší Syn.

696. Nie je možné si predstaviť, ako veľa trpelo v tejto novej zrážke najčistejšie a najnevinnejšie srdce Márie, keď Ju napádali pokušenia Jej také cudzie, také vzdialené Jej nevýslovnej čistote a ušľachtilosti Jej nebeskej Mysle. Keď starý had pozoroval zármutok a slzy tejto veľkej Panej, domnieval sa zaslepený pýchou a nepoznajúc nebeské tajomstvá, že v dôsledku toho získa nad ňou väčšiu moc. Preto povzbudzoval svojich pekelných pomocníkov slovami:“ Teraz Ju prenasledujme, teraz Ju prenasledujme! Zdá sa, že už dosahujeme svoj cieľ, lebo sa cíti zarmútená, čo je otvor pre stratu odvahy." V tomto mylnom presvedčení Jej vnukali nové myšlienky skľúčenosti a zúfalstva a napádali Ju hroznými predstavami, ale márne; lebo tento čistý kameň bol utvrdený príležitosťami vznešených cností a preto teraz vydával tým hojnejšie iskry a plamene božskej lásky. Naša nepremožiteľná Kráľovná bola povznesená nad tento pekelný oddiel, takže Jej vnútro nejavilo žiadne znaky zmeny pri takých hrozných pokušeniach, ibaže sa tým viac sústredila na konanie neporovnateľných cností a povolila plameňom božskej lásky, ktoré sálali v Jej vnútri ešte do väčšej výšky.

697. Drak, hoci videl Jej odvahu a vytrvalosť a cítil silu božskej pomoci, nevedel nič o skrytej múdrosti a opatrnosti našej najvyššej Kráľovnej. Napriek tomu zotrval vo svojej pýche a napádal toto BOŽIE MESTO rôznymi cestami a spôsobmi boja. Tento úskočný nepriateľ v tomto boji často menil bojové nástroje, ale jeho mašinéria bola iba ako slabé sršňové žihadlo proti diamantu alebo diamantovému múru. Naša Kňažná bola tá statočná žena (Prísl 31,11), ktorej srdce Jej muža úplne dôveruje, bez najmenšej obavy, že jeho dôvera v Nej bude sklamaná. Jej ozdobou bola statočnosť (Prísl 31,25), ktorá Ju naplňovala krásou a zaodiata bola čistotou a láskou, ktoré Jej slúžili ako helma. Nečistý a pyšný had nemohol pozrieť na tohoto Tvora bez opätovanej slepej zúrivosti a zmätku; a preto sa rozhodol pozbaviť Ju života a hordy zlých duchov hneď začali praco-

vať za týmto cieľom s vypätím všetkých síl. V tomto pokuse zotrvali krátky čas, ale so žiadnym výsledkom.

698. Veľmi som sa divila, keď som poznala toto skryté tajomstvo, a najmä keď som pozorovala zúfalé počínanie, s akým bolo dovolené Luciferovej zúrivosti postupovať proti najsvätejšej Márii v Jej útlom veku a keď som videla skrytú a bdelú ochranu a obranu Najvyššieho. Videla som, aký pozorný bol Pán voči svojej Vyvolenej a Jedinej medzi tvormi a súčasne som videla, ako celé peklo bolo vybičované k zúrivosti proti Nej a ukazovalo voči Nej s najväčšou nenávisťou taký hnev, aký dosiaľ neprejavilo voči žiadnemu inému tvorovi; a videla som, ako Boh ľahko zmaril pekelnú moc a prešibanosť. Ó, Lucifer, ktorý si viac než nešťastný! Ako veľmi pýcha a chvastanie prevyšuje tvoju silu! (Iz 16,6). Si veľmi slabý a bezmocný, napriek tvojej vypínavej domýšľavosti; prestaň si natoľko dôverovať a neočakávaj víťazstvá, lebo slabé dieťa drví tvoju hlavu a v každom ohľade porazeného a úplne premoženého posiela ťa späť do pekla. Uznaj teraz, že málo môžeš a málo vieš, keď si ani nevedel o tajomstvách Kráľa. Uznaj teraz, že Jeho moc ťa pokorila nástrojom, ktorým si ty pohŕdal, slabou Ženou, dieťaťom s jeho prirodzenou slabosťou. Ó, aká očividná by sa stala tvoja nevedomosť aj voči ľuďom, keby chceli použiť ochranu Najvyššieho a príklad, napodobňovania a príhovor tej víťaznej a nepremožiteľnej Panej anjelov a ľudí!

699. Pri týchto rôznych pokušeniach a bojoch sa najsvätejšia Mária neprestajne vrúcne modlila a volala k Pánovi: "Teraz, môj najvyšší Bože, keď som sužovaná, buď so mnou (Ž 90,15), teraz, keď k Tebe volám celým svojím srdcom a hľadám Tvoje ospravedlnenie (Ž 118,145), skloň sluch k mojim modlitbám; keď teraz trpím také násilie, odpovedz za mňa (Iz 38,14). Ty, môj Pane a Otče, buď moja sila a útočište (Ž 30,4) a pre Tvoje sväté meno ma vysloboď z nebezpečenstva; Ty ma povedieš bezpečnou cestou a budeš ma živiť ako svoju dcéru." Opakovala tiež mnohé tajomstvá zo svätého Písma, najmä úryvky žalmov, ktorými volala o pomoc proti neviditeľným nepriateľom. S týmito neprekonateľnými zbraňami nestrácala ani v najmenšom vnútorný pokoj, vyrovnanosť a odovzdanosť, ba skôr ešte viac sa nimi riadila, povzniesla svojho ducha, a tak bojovala so satanom, odporovala mu a premohla ho na nevýslovnú radosť Pána a pre svoju väčšiu zásluhu.

700. Keď presvätá Panna úspešne vybojovala tie tajné pokušenia a boje, had začal nový útok prostredníctvom tvorov. Pre ten účel podnietil iskry súťaživosti a závisti voči najsvätejšej Márii v srdciach dievčat, ktoré spolu s Ňou bývali v chráme. Tejto nákaze bolo oveľa ťažšie odporovať, pretože vznikla z presnosti, ktorou naša nebeská Kňažná vynikala pri

konaní všetkých cností a rástla pri tom v múdrosti a milosti u Boha aj u ľudí. Máriina presnosť pichala ctižiadostivé devy a kde je ctižiadosť taká pichaná, tam aj pravé svetlo cnosti zaslepuje v úsudku a nakoniec zapáli plameň nevraživosti. Had tajným vnukaním presvedčil tieto jednoduché dievčatá, že svetlo tohoto slnka, najsvätejšia Mária, ich zatieni a spraví bezvýznamné; že pre Ňu kňazi a učiteľka jasnejšie vidia ich nedbalosti; a jedine Mária je od všetkých uprednostňovaná v oceňovaní a úsudkoch.

701. Spoločnice našej Kráľovnej dovolili, aby diabol zasial toto zlé semeno do ich sŕdc, lebo boli nedbalé a málo skúsené v duchovných veciach a nechali ho rásť, až vyrástlo v akýsi vnútorný odpor voči najčistejšej Márii a tento v hnev. Naplnené týmto hnevom začali na Ňu pozerať nevraživo a prejavovať Jej nenávisť, lebo nemohli zniesť skromnosť tejto nevinnej Holubičky. Drak ich popudzoval a svojím hnevom už prenikol niektoré z týchto neopatrných dievčat. Pokušenia pokračovali a ich účinky sa už začali prejavovať. Dievčatá začali kuť pikle, lebo nevedeli, aký duch v nich pracuje. Dohodli sa, že budú trápiť a prenasledovať neznámu Kňažnú sveta, kým Ju neprinútia, aby opustila chrám. Zavolali Ju teda na bok, zasypali Ju ostrými slovami a jednali s Ňou veľmi pyšne. Nazvali Ju pokrytcom, vytýkali Jej, že baží po získaní priazne kňazov a učiteľky a snaží sa zahanbiť ostatné dievčatá žalobami a zväčšovaním ich chýb, a zatiaľ Ona sama je zo všetkých najneužitočnejšia, teda zaslúži si ich nenávisť ako ich nepriateľka.

702. Tieto urážky i mnohé obvinenia znášala najmúdrejšia Panna bez nepokoja a s rovnakou pokorou. Odvetila im: "Moje priateľky a učiteľky, zaiste máte pravdu, keď hovoríte, že som najposlednejšia a najnehodnejšia z vás; ale potom vy, sestry moje, pretože ste lepšie poučené, musíte mi odpustiť chyby a poučiť ma v mojej nevedomosti. Preto ma veďte, aby som bola schopná robiť všetko lepšie a konať podľa vášho zaľúbenia. Prosím vás, priateľky moje, neodopierajte mi svoju dobrú vôľu, ktorú si chcem úprimne zaslúžiť, hoci som taká nedokonalá; veď vás milujem a ctím ako vaša slúžka a budem vás poslúchať vo všetkom, v čomkoľvek si budete priať poznať moju dobrú vôľu. Rozkážte mi teda a povedzte, čo si odo mňa prajete."

703. Tieto pokorné a láskavé slová najpokornejšej Márie neobmäkčili zatvrdnuté srdcia Jej družiek a spoločníčok, lebo boli proti Nej nakazené jedovatou zlosťou draka. Práve Jej milá pokora ho tým viac rozzúrila a tento sladký protiliek na jedovaté uhryznutie zmenil na prostriedok pre podnietenie otvoreného hnevu proti Nej, ktorá bola veľkým znakom na nebi (Zjv 13,15). Toto prenasledovanie trvalo veľa dní, v ktorých sa

nebeská Pani márne snažila utíšiť nenávisť svojich spoločníčok pokorou, trpezlivosťou, skromnosťou a znášanlivosťou. Satan sa stával tým smelší a vnukal im mnohé myšlienky plné zaslepenosti a povzbudzoval, aby sa vrhli na tohoto najpokornejšieho baránka a utýrali Ju, hoci natoľko, aby z toho zomrela. Avšak Pán nedopustil uskutočňovanie takého svätokrádežného úmyslu a nanajvýš im bolo dovolené, aby Ju slovami urážali a niekoľkokrát uderili. O tejto hádke sa učiteľka dievčat ani kňazi nedozvedeli a najsvätejšia Mária získala v tej dobe nesmierne zásluhy pred tvárou Najvyššieho, lebo využívala túto príležitosť na konanie všetkých cností ako voči Bohu tak i voči tvorom, ktorí Ju prenasledovali a nenávideli. Konala hrdinské skutky lásky a pokory, splácajúc dobrým za zlé, dobrorečením za zlorečenie, modlitbou za rúhanie (1Kor 4,13), plniac vo všetkom čo najdokonalejšie najvyššie požiadavky božského zákona. Pred Pánom konala najvyššiu cnosť tým, že sa modlila za Jeho tvorov, ktorí Ju prenasledovali; a u anjelov budila veľký obdiv sebapokorovaním, akoby bola najbiednejšia zo všetkých smrteľníkov a zasluhovala si, aby sa s ňou tak jednalo. Vo všetkých týchto veciach vynikala nad všetko pochopenie ľudí a nad všetky zásluhy serafínov.

704. Jedného dňa sa stalo, že dievčatá povzbudzované diabolským vnuknutím priviedli Máriu do odľahlej izby, kde si mohli počínať bezpečnejšie. Tu Ju zasypali nesmiernymi urážkami a krivdami a snažili sa Ju zoslabiť alebo rozhnevať a priviesť jej pokojnú skromnosť k nejakému prenáhlenému skutku. Pretože však Kráľovná cností nesmela ani na okamih podľahnúť hriechu, ukázala sa skalopevná a odpovedala im veľmi láskavo a vľúdne. Jej spoločnice boli svojím neúspechom nesmierne podráždené a dali sa do prenikavého kriku, takže ich bolo počuť až v chráme a tento nezvyklý hluk spôsobil veľký údiv a znepokojenie. Kňazi i učiteľka sa náhlili k miestu, odkiaľ krik vychádzal a Pán dopustil na svoju Nevestu nové pokorenie, lebo keď sa spytovali na príčinu sporu, zatiaľ čo najpokornejšia Holubička mlčala, ostatné dievčatá zlostne odpovedali: "Mária z Nazareta nás svojím správaním všetky privádza do sporov a hádok; lebo za vašej neprítomnosti nás veľmi rozčuľuje a popudzuje, takže nebude možné s Ňou pokojne bývať, ak neopustí chrám. Keď Jej neurobíme po vôli, stáva sa neznesiteľná; keď Ju napomíname, robí si z nás posmech, s predstieranou pokorou padá pred nami tvárou na zem a potom sa háda znovu, až nás všetky doháňa do kriku."

705. Kňazi a učiteľka vzali Paniu sveta do inej izby a tam Ju prísne pokarhali, lebo plne verili žalovaniu jej spoločníčok a keď Ju napomenuli, aby sa polepšila a správala sa ako deva žijúca v dome Božom, pohrozili Jej vylúčením z chrámu, ak sa nebude lepšie správať. Táto hrozba bola

najkrutejší trest, ktorý Jej mohli dať, aj keby bola vinná; a krutejší bol, že sa nedopustila ani jednej viny, ktoré Jej pričítali. Ktokoľvek obdrží od Pána iba trochu porozumenia o hlbokej pokore najsvätejšej Márie, pochopí tiež trochu účinky týchto tajomstiev v Jej nevinnom srdci; lebo sa považovala za najbiednejšiu z tvorov zrodených zo ženy, za absolútne nehodnú žiť medzi nimi a zaťažovať zem svojou prítomnosťou. Tá hrozba kruto drásala srdce najmúdrejšej Panny a so slzami odpovedala kňazom: "Majstri moji, uznávam dobrodenie, ktoré mi dávate, keď ma karháte a poučujete, najnehodnejšiu a opovrhnutia najhodnejšieho tvora; ale prosím vás, odpustite mi, vy, ktorí ste služobníci Najvyššieho, prehliadnite moje chyby a veďte ma vo všetkom tak, aby som sa polepšila a odteraz spôsobila radosť Jeho Velebnosti aj mojím sestrám a spoločníčkam. S milosťou Pána si to znovu umieňujem a začnem hneď od dneška."

706. Naša Kráľovná dodala ešte ďalšie slová plné roztomilej nevinnosti a skromnosti a na to Ju učiteľka a kňazi prepustili, keď jej ešte raz na srdce kládli pravdy, ktoré Ona sama najmúdrejšie učila. Najpokornejšia Mária sa hneď odobrala k svojim spoločníčkam, padla pred ich nohami na tvár a prosila ich o odpustenie, ako by sa bola skutočne dopustila tých previnení, ktoré Jej pripisovali, Ona, Matka všetkej nevinnosti. Tentoraz Ju dievčatá prijali priaznivejšie, lebo sa domnievali, že Jej slzy sú dôsledkom trestu a napomenutia kňazov a učiteľky, ktorých ony prinútili k takému prísnemu jednaniu svojimi zle ovládanými vášňami. Drak, ktorý tajne zosnoval celú túto zápletku, nutkal neobozretné srdcia všetkých týchto dievčat ešte k väčšej pýche a namyslenosti a pretože dosiahli, že kňazi mali teraz o nich lepšiu mienku, pokračovali ešte s väčšou smelosťou a zľahčovali i znižovali dobré meno najčistejšej Panny. Preto podľa diabolského vnukania vymýšľali nové obvinenia a klamstvá; ale Najvyšší nikdy nepripustil, aby povedali niečo veľmi závažné, čo by zneuctilo Tú, ktorú si vyvolil za najsvätejšiu Matku svojho Jednorodeného. Dopustil iba rozjatrovanie a klam dievčat, ale nedopustil, aby išli ďalej ako k preháňaniu niektorých veľmi malých chybičiek, o ktorých mali iba domnienku, ale obviňovali Ju, ako by sa ich bola dopustila. Okrem toho Boh dovolil, aby si pomáhali mnohými dievčenskými pletkami, ku ktorým ich viedla vlastná roztržitosť. V týchto rôznych spôsoboch a napomínaniach učiteľky a kňazov naša najpokornejšia Pani, Mária, našla mnoho príležitostí pre konanie cností, rozmnoženie darov Najvyššieho a na zvýšenie svojich zásluh.

707. Pri tom všetkom si naša Kráľovná počínala s plnou dokonalosťou pred tvárou Pána, ktorý sa kochal v ľúbeznej vôni pokorného nardu (Vľp 8,13), týraného a opovrhovaného tvormi, ktorí Ju nepoznali. Ona po-

kračovala ďalej vo svojom volaní a vzdychaní po svojom neprítomnom Miláčikovi a pri jednej takej príležitosti povedala: "Moje najvyššie Dobro a Pane nekonečného milosrdenstva, nie je div, že všetky tvory ma nenávidia a povstávajú proti mne, keď Ty, môj Pán a Stvoriteľ si ma opustil. Moja nevďačnosť si to plne zaslúži; ja Ťa však predsa budem vždy uznávať a vyznávať ako svoje útočište a môj poklad. Ty jediný si môj Boh, môj Milý a môj odpočinok. Keď si teda pre mňa tým, ako si môže moje utrápené srdce odpočinúť? Tvory mi spôsobujú len to, čo konať majú, ale nezachádzajú v tom tak ďaleko, ako si zaslúžim, pretože Ty, ó, Pane a Otče, si taký štedrý pri odmenách a taký šetrný pri trestoch. Dlh mojich nedbalostí splať, ó Pane, mojím zármutkom, ktorý mám zo straty Tvojej vnútornej prítomnosti a štedrou rukou odplať tie dobrodenia a požehnania, ktoré pre mňa získali tvoji tvorovia tým, že ma prinútili uznať Tvoju dobrotu a moju nízkosť. Pozdvihni, ó Pane, núdznu zo zemského prachu a obnov ju, úbohú a najopovrhnutejšiu z tvorov a potom mi ukáž svoju Tvár a budem spasená" (Ž 79,4).

708. Nie je možné, ani to nie je potrebné, hovoriť o všetkom, čo prežila naša Kráľovná v tejto skúške svojich cností. Ale ak Ju necháme predbežne v chráme a budeme pozorovať Jej správanie, budeme v Nej mať živý príklad poučujúci nás, ako znášať s radosťou všetky ťažkosti, bolesti a boje, ktoré sú natoľko potrebné pre zadosťučinenie za naše hriechy a radi skloníme svoju šiju pod jarmo umŕtvovania. Naša najnevinnejšia Holubička nemala žiaden hriech ani ľstivosť, a predsa s pokornou mlčanlivosťou a trpezlivosťou znášala neodôvodnenú nenávisť a prenasledovanie. Zahanbime sa v Jej prítomnosti, že nepatrné urážky považujeme za nenapraviteľné ubližovanie, ktoré sa musí pomstiť; kdežto všetky urážky akéhokoľvek druhu, ktoré spôsobujú Bohu Jeho nepriatelia, sa považujú za nepatrné. Najvyšší bol síce dosť mocný, aby Ju zachránil pred všetkým prenasledovaním, ale potom by nebol mohol ukázať svoju moc tým, že Ju z toho vyviedol bez pohromy; ani by Jej nebol mohol dať takú vzácnu záruku svojej lásky a Ona by nebola mohla obrať sladké ovocie lásky voči svojim nepriateľom a prenasledovateľom. My sa stávame nehodní takého veľkého požehnania tým, že pozdvihujeme svoj hlas proti tvorom, kedykoľvek sa nám krivdí a naše pyšné srdce sa búri i proti samotnému Bohu, ktorý riadi všetky veci, lebo sa nechce poddať svojmu Stvoriteľovi a Zmieriteľovi, ktorý vie, čo potrebujeme pre svoju spásu.

Poučenie Kráľovnej nebies, najblahoslavenejšej Márie

709. Dcéra moja, príklad týchto udalostí môjho života nech ti je poučením a vodidlom. Skrývaj tento príklad vo svojom vnútri s láskou ako

poklad a nech rozšíri tvoje srdce, aby bolo schopné s radosťou prijímať prenasledovanie a ohováranie tvorov, kedykoľvek sa ti dostane také šťastie. Synovia zatratenia, ktorí slúžia márnostiam, nevedia, aký poklad je znášať príkoria a odpúšťať ich a vystatujú sa pomstou, ktorá už aj podľa požiadaviek prirodzeného rozumu je trestuhodná a pochádza zo srdca skôr brutálneho a zvieracieho ako z ľudského. Naproti tomu ten, kto veľkodušne odpúšťa urážky a zabúda na ne, neholduje hroznej, brutálnej pomste, i keby nemal vieru v Boha ani svetlo evanjelia, stáva sa šľachetný a veľký.

710. Keď sa neprávosť pomsty tak protiví už zákonom prírody, uváž, dcéra moja, ako veľmi sa potom protiví milosti, akí odporní a ohavní sú pomstychtiví ľudia v očiach môjho najsvätejšieho Syna, ktorý sa stal človekom, trpel i zomrel iba preto, aby odpustil a od Všemohúceho získal odpustenie urážok spáchaných ľudským pokolením. Pomsta smeruje proti všetkým snahám celého Jeho života a proti celej Jeho prirodzenosti; pomstivý človek ničí úplne ako Boha samého, tak i Jeho dielo. A za túto snahu zaslúži si plným právom, aby ho Boh zničil s celou svojou Mocou. Medzi človekom, ktorý trpí a odpúšťa urážky a medzi človekom pomstychtivým je ten istý rozdiel ako medzi jediným dedičom a nepriateľom na smrť; tento podnecuje hnev Boží, kdežto dedič dostáva všetko požehnanie, lebo touto cnosťou najlepšie ukazuje na sebe obraz nebeského Otca.

711. Prajem si, ó duša, aby si pochopila, že trpieť urážky a úplne ich odpúšťať, aby sme sa zaľúbili Pánovi, bude v Jeho očiach príjemnejšie, ako keby si si z vlastnej vôle volila najprísnejšie pokánie a preliala pre Neho svoju krv. Pokoruj sa pred tými, ktorí ťa prenasledujú, miluj ich a modli sa za nich s úprimným srdcom; tým si nakloníš lásku Božieho srdca, povznesieš sa k dokonalosti a svätosti a budeš vo všetkom premáhať peklo. Veľký drak, ktorý prenasleduje všetkých ľudí, bol mnohokrát zahanbený mojou pokorou a tichosťou, lebo jeho pýcha a zlosť nemôže zniesť pohľad na tieto cnosti a utekal pred nimi rýchlejšie ako slnečné lúče. Ja som dosiahla veľké víťazstvo pre svoju dušu a dobyla slávne triumfy pre slávu Božiu. Kedykoľvek niektorý tvor povstal proti mne, nepocítila som žiaden hnev proti nemu, lebo som dobre vedela, že je to nástroj Najvyššieho riadený Jeho Prozreteľnosťou predovšetkým pre moje dobro. Toto vedomie a myšlienka, že je to tvor môjho Pána, schopný milosti, roznietili vo mne ozajstnú lásku a väčšiu vrúcnosť k nemu a nemala som pokoj, pokým som sa mu nemohla odmeniť za dobrodenie, akým je prenasledovanie, tým, že som preň dosiahla, pokiaľ to bolo možné, život večný.

712. Preto sa snaž a usiluj nasledovať ma v tom, čo si poznala a napísala. Prejavuj veľkú tichosť, znášanlivosť a prívetivosť voči tým, ktorí ťa znepokojujú; v srdci si ich úprimne váž a neodnímaj pomstu svojmu Pánovi tým, že by si sa pomstila na Jeho nástroji a neodmietaj neoceniteľný drahokam bezprávia. Pokiaľ to od teba záleží, vždy odplácaj dobrým za zlo 9Rim 12,14), dobrodením za bezprávie, láskou za nenávisť, chválou za pohanenie, dobrorečením za zlorečenie. Tak budeš dokonalá dcéra tvojho Otca (Mat 5,42), milovaná nevesta tvojho Pána, moja priateľka a najmilšia dcéra.

K a p i t o l a 19.

Najvyšší osvietil a presvedčil kňazov o úplnej nevine najsvätejšej Márie; oznámili Jej, že Jej matka, svätá Anna, čoskoro zomrie a v hodine jej smrti bola pri nej

713. Pán však nespal ani nedriemal (Ž 120,4) v dobe nárekov svojej milovanej nevesty Márie, hoci konal, akoby Ju nepočul kochajúc sa v predlžovanej skúške Jej trápenia, ktoré Jej poskytovalo mnohé slávne víťazstvá a obdiv i chválu nebeských duchov. V nezmenšenej miere pokračoval tlejúci oheň prenasledovania, o ktorom sme sa už zmienili, aby tento Fénix - Mária - mala príležitosť mnohokrát sa obnoviť z popola svojej pokory a Jej najčistejšie srdce sa opäť a opäť znovuzrodilo pre dosiahnutie novej hodnosti a stavu božskej milosti. Keď však prišiel čas príhodný pre uskutočnenie tejto slepej nenávisti a žiarlivosti oných diablom zvedených dievčat, aby ich nezbednosť úplne neznehodnotila Tú, ktorá mala byť veľká postavením i milosťou, Pán vo sne prehovoril ku kňazovi a povedal mu: "Moja služobnica Mária je v mojich očiach príjemná, je moja dokonalá a jediná vyvolená a je úplne nevinná vo všetkom, z čoho Ju obviňujú." To isté zjavil tiež Anne, učiteľke dievčat. Ráno sa potom kňaz i učiteľka zhovárali o posolstve, ktoré obidvaja obdržali. Majúc teraz istotu ľutovali klam, ku ktorému ich zviedli, zavolali Princeznú Máriu a žiadali Ju o odpustenie za to, že uverili nepravdivým správam dievčat a prisľúbili Jej potrebnú nápravu i ochranu pred prenasledovaním a náležité opatrenia proti nim.

714. Ona, Matka a Pôvodkyňa pokory, keď vypočula ich slová, povedala kňazovi aj učiteľke: "Predstavení moji, som skutočne tá, ktorá si zaslúži vaše pokarhanie a prosím vás, aby ste ma nepokladali za nehodnú udeliť mi ho, keď si ho ako mne veľmi potrebné žiadam. Veľmi si vážim

styk so svojimi sestrami, s ostatnými dievčatami a nerada by som ho stratila vlastnou vinou, lebo som im tak veľmi dlžná za to, že ma medzi sebou trpia; ako náhradu za to dobrodenie prajem si slúžiť im vernejšie. Ale keď rozkážete ináč, som ochotná poslúchnuť vaše prianie." Táto odpoveď najsvätejšej Márie ešte viac posilnila a potešila kňaza a učiteľku; schválili Jej pokornú žiadosť, ale od toho času Jej venovali zvláštnu pozornosť a pozerali na Ňu s novou úctou a náklonnosťou. Nanajvýš pokorná Deva poprosila o pobozkanie ruky kňazovi i učiteľke a ako obyčajne tiež o požehnanie, s ktorým Ju prepustili. - Ako vyprahlosť a smäd po vode vzrastie pri pohľade na čistú vodu, ktorú nemožno dosiahnuť, tak srdce Márie, našej Panej, naplnila ľútostná túžba po utrpení. Smädiac a planúc po božskej láske sa obávala, že v dôsledku starostlivej opatery kňaza a učiteľky teraz stratí poklad utrpenia.

715. Vyhľadala samotu a zhovárajúc sa s Bohom povedala: "Prečo, Pane a najmilší Majster, je toľká prísnosť voči mne? Prečo tak dlho trvá Tvoja neprítomnosť a prečo zabúdaš na tú, ktorá bez Teba nemôže žiť? V tejto predĺženej osamelosti a odlúčenia od Tvojej sladkej prítomnosti ma tešilo, že si mi poskytol zármutok a utrpenie pre Teba ako záruku Tvojej náklonnosti - ale ako teraz budem môcť žiť vo svojej opustenosti bez tejto útechy? Prečo si, Pane, tak skoro stiahol odo mňa svoju štedrú ruku, keď si mi odoprel toto dobrodenie? Kto okrem Teba mohol zmeniť zmýšľanie kňazov a učiteľky? Ja si však nezaslúžim zisk z ich láskavého karhania, ani nie som hodna znášať utrpenie, tak ako si nezaslúžim Tvoju najláskavejšiu návštevu a milú prítomnosť. Ak som nebola hodná páčiť sa Ti, Otče a Pane môj, chcem svoju nedbalosť napraviť. Moja stiesnená duša nemôže nájsť úľavu, pokým jej chýba útecha Tvojej prítomnosti. Neprestávam však dúfať, že Tvoje božské zaľúbenie, Ženích môj, sa splní vo všetkom."

716. Pre osvietenie kňazov i učiteľky v prípade Márie sa zmiernilo prenasledovanie dievčat. Tiež Pán ich brzdil a zabránil diablovi, aby ich popudzoval. Avšak čas, po ktorý bol od Nej vzdialený a ukrýval sa pred touto nebeskou Nevestou, trval (napodiv) desať rokov. Najvyšší síce niekoľkokrát prerušil túto neprítomnosť, ale nebolo to často a robil to s menšou štedrosťou a nežnosťou ako v prvých rokoch Jej detstva. Túto neprítomnosť ustanovil Pán preto, aby sa naša Kráľovná mohla cvičiť vo všetkých cnostiach a v každej dokonalosti a stala sa hodná dôstojnosti, pre ktorú Ju Najvyšší určil. Lebo keby bola stále dostávala také nazeranie na Jeho Velebnosť, ako sme popísali v štrnástej kapitole tejto knihy, nebola by mohla, podľa všeobecného poriadku, trpieť ako obyčajný tvor.

717. Avšak počas tohto odlúčenia a neprítomnosti Pána, hoci najsvätejšia Mária nemala priame videnie božskej podstaty i anjelov, ako sme sa vyššie zmienili, Jej najsvätejšia duša a mocnosti dostali viac darov milosti a nadprirodzených osvietení, ako ich obdržali všetci svätí, lebo v tom sa Božia ruka nikdy od Nej nestiahla. Ale pri porovnávaní s častými návštevami Pána v prvých rokoch nazývame stav, keď bola dlho zbavená Jeho prítomnosti, neprítomnosťou a vzdialením Pána. Začalo to osem dní pred smrťou Jej otca svätého Joachima, potom Ju začalo prenasledovať peklo a po ňom nasledovalo prenasledovanie tvorov. Toto trvalo až do dvanásteho roku veku Kňažnej. Keď prekročila tento vek, istého dňa Jej anjeli oznámili bez toho, aby sa ukázali: "Mária, podľa ustanovenia Najvyššieho nadišiel teraz koniec života Tvojej svätej matky Anny. Pán rozhodol, že ju vyslobodí z väzenia smrteľného tela a privedie jej námahy ku šťastnému splneniu."

718. Pri tejto neočakávanej a bolestnej správe sa milujúce srdce Dcéry naplnilo súcitom. Vrhla sa pred Najvyšším na tvár a vysielala vrúcne modlitby za šťastnú smrť svojej svätej matky týmito slovami: "Kráľ vekov, neviditeľný a večný Pane, nesmrteľný a všemohúci Stvoriteľ vesmíru, hoci som iba prach a popol a musím vyznať, že mnoho dlhujem Tvojej Velebnosti, nebude sa mi preto brániť hovoriť k svojmu Pánovi (Gn 18,17), a preto vylievam pred Tebou svoje srdce a dúfam, Bože môj, že neodmietneš tú, ktorá vždy vyznávala Tvoje sväté Meno. Prepusti, ó Pane, v pokoji Tvoju služobnicu, ktorá s nepremožiteľnou vierou a dôverou sa snažila konať podľa Tvojej vôle. Daj, nech víťazne vyjde z boja s nepriateľmi a vojde do brán Tvojich svätých vyvolených; nech Ju posilňuje Tvoja mocná ruka; na konci jej pozemskej púte tá istá mocná pravica, ktorá jej pomáhala kráčať po ceste dokonalosti, nech jej pomáha a dá vojsť, Otče môj, do mieru a pokoja Tvojho priateľstva a milosti, lebo ho hľadala vždy s úprimným srdcom."

719. Pán neodpovedal slovami na túto žiadosť svojej Milovanej, ale Jeho odpoveďou bola obdivuhodná milosť, preukázaná Jej i jej svätej matke Anne. Tú istú noc Jeho Velebnosť nariadila anjelom strážcom najsvätejšej Márie, aby Ju i s telom priniesli k posteli Jej nemocnej matky a jeden z nich zostal na Jej mieste v chráme a za tým účelom prijal vzdušné telo Jej podoby. Svätí anjeli poslúchli Boží rozkaz a odniesli svoju Kráľovnú do domu a do izby Jej svätej matky Anny. Keď sa tak ocitla u svojej matky, nebeská Pani pobozkala matkinu ruku a povedala: "Moja matka a vychovávateľka, Najvyšší nech je tvojím svetlom a silou a nech je zvelebený, lebo vo svojej blahosklonnosti nedopustil, aby som zostala bez dobrodenia tvojho posledného požehnania; môžem ho teraz, matka

moja, obdržať z tvojej ruky." Svätá Anna udelila svoje posledné požehnanie Márii a s prekypujúcim srdcom tiež ďakovala Pánovi za veľkú milosť, ktorú jej udelil. Lebo poznala tajomstvo o svojej dcére a Kráľovnej a nezabudla vysloviť svoju vďačnosť za lásku, ktorú jej Mária v tomto okamihu preukázala.

720. Naša Kňažná sa potom obrátila ku svojej matke a pripravovala ju na blížiacu sa smrť; okrem iných nadmieru potešujúcich slov jej povedala aj toto: "Matka, drahá mojej duši, je potrebné prejsť bránou smrti do života večného, ktorý očakávame. Ten prechod je trpký a bolestný, ale tiež prospešný, lebo je božskou dobrotivosťou ustanovený ako počiatok našej bezpečnosti a odpočinku. Sám osebe vynahradzuje nedbalosti a chyby tvora, ktorých sa dopustil pri plnení svojich povinností. Prijmi smrť, matka moja, s radosťou svojej duše, zaplať ňou obyčajný dlh a odíď s dôverou do spoločenstva našich predkov, svätých patriarchov, prorokov a spravodlivých priateľov Božích. Tam s nimi očakávaj blaženosť, ktorú nám Najvyšší zošle vďaka nášmu Spasiteľovi a jeho vykúpeniu. Istota tejto nádeje ti bude útechou, kým nedosiahneme plné užívanie toho, čo očakávame."

721. Svätá Anna odpovedala svojej dcére s opätovanou láskou a v duchu radosti, ktorá bola hodna jej i takej Dcéry pri tejto príležitosti. Povedala s materinskou nežnosťou: "Mária, moja milovaná dcéra, konaj teraz svoju povinnosť, nezabúdaj za mňa prosiť u Pána Boha a Stvoriteľa a pripomínaj Mu, že v tejto hodine potrebujem Jeho ochranu. Pamätaj, čo si dlžná tej, ktorá ťa počala, po deväť mesiacov nosila vo svojom živote a potom prsiami kojila a vždy ťa nosila vo svojom srdci. Pros Pána, dcéra moja, aby vztiahol svoju milosrdnú ruku ku mne, Jeho neužitočnému tvorovi, ktorý má svoj počiatok iba z Jeho milosrdenstva, aby mi teraz v hodine smrti udelil svoje požehnanie, lebo skladám svoju dôveru, ako som ju vždy skladala, úplne v Jeho milosrdenstvo. Neopúšťaj ma, moja milovaná, kým nezavrieš moje oči. Budeš sirotou bez ľudskej ochrany, ale budeš žiť pod ochranou Najvyššieho. Dúfaj v milosrdenstvá, aké preukazoval už oddávna. Dcéra môjho srdca, kráčaj po cestách spravodlivosti Pána a pros Ho, aby riadil tvoje snahy a schopnosti a bol tvojím učiteľom vo svätom Zákone. Neodchádzaj z chrámu, kým si nevyvolíš svoj životný stav a urob tak iba po náležitej porade s chrámovými kňazmi; neprestávaj sa modliť k Pánovi, aby riadil tvoje záležitosti podľa svojho zaľúbenia. Pros tiež, ak bude Jeho vôľou dať ti manžela, aby bol z pokolenia Júdovho a z rodu Dávidovho. S majetkom tvojho otca Joachima a mojím, ktorý ti bude odteraz patriť, sa podeľ s chudobnými a jednaj s nimi vždy s láskavou štedrosťou. Maj svoje tajomstvá skryté vo svojom srdci a bez

prestania pros Všemohúceho, aby ukázal svoje milosrdenstvo a zoslal spásu i vykúpenie vďaka sľúbenému Mesiášovi. Žiadaj a pros Jeho nekonečnú Dobrotu, aby ťa chránil a nech Jeho požehnanie zostúpi na teba spolu s mojím."

722. Pri takých vznešených nebeských rozhovoroch blahoslavená matka svätá Anna pocítila úzkosti nastávajúcej smrti a skloniac sa na trón milosti, to jest do náručia svojej najsvätejšej dcéry Márie, odovzdala svoju čistú dušu svojmu Stvoriteľovi. Keď zavrela svojej matke oči, ako svätá Anna žiadala a pripravila jej telo do polohy pre pohreb, anjeli Kráľovnú Máriu opäť vzali a priniesli na Jej miesto v chráme. Najvyšší nebránil sile detinskej lásky, ktorá prirodzene spôsobila veľmi precítený zármutok nad úmrtím matky a pocit opustenosti, keď ostala teraz už bez jej pomoci. Ale tento zármutok bol u našej Kráľovnej veľmi dokonalý, riadený milosťami jej nanajvýš dokonalej nevinnosti a čistoty. I v tomto zármutku chválila Najvyššieho za Jeho nekonečné milosrdenstvo, aké prejavil Jej matke v živote i v smrti, pričom pokračovala i vo svojom roztomilom a láskyplnom náreku nad stále trvajúcou neprítomnosťou Pána.

723. Presvätá dcéra nemohla však poznať plný rozsah útechy, ktorú obdržala Jej matka tým, že Ona bola prítomná pri jej smrti. Lebo dcéra nevedela ešte o svojej vysokej dôstojnosti a o veľkom tajomstve s tým spojenom, ako to vedela Jej matka, čo však držala stále v tajnosti, ako jej Najvyšší prikázal. Keď však uvidela pri svojej posteli Tú, ktorá bola svetlom Jej očí i celého sveta a mala výsadu, že mohla zomrieť v Jej náručí, s tým sa splnili všetky priania jej smrteľného života a jej posledné okamihy boli šťastnejšie ako všetkých smrteľníkov, ktorí do tej hodiny zomreli. Zomrela nie tak v plnosti veku ako plná zásluh a anjel zaviedol jej presvätú dušu do lona Abrahámovho, kde Ju poznali a ctili všetci patriarchovia, proroci a spravodliví, ktorí sa tam nachádzali. Táto presvätá žena bola od prirodzenosti obdarená veľkým, šľachetným srdcom, jasným a ku svätým veciam sa povznášajúcim rozumom, horlivosťou, ale pritom bola plná pokoja a mieru. Mala prostrednú postavu, o niečo menšiu ako jej dcéra, presvätá Mária; tvár mala skôr okrúhlu, s nádychom belosti a vždy rovnomernú a pokojnú; ale nadovšetko bola matkou Tej, ktorá mala byť Matkou Boha samého; táto dôstojnosť sama obsahovala mnoho dokonalostí. Svätá Anna žila iba päťdesiatšesť rokov, ktoré boli rozdelené takto: dvadsaťštyri ročná sa zasnúbila so svätým Joachimom a zostala bezdetná dvadsať rokov; vo veku štyridsaťštyri rokov porodila najsvätejšiu Máriu a z tých dvanástich rokov, ktoré žila v dobe života Márie, tri roky strávila v Jej spoločnosti a deväť za Jej pobytu v chráme, čo dohromady činí päťdesiatšesť rokov.

724. O tejto veľkej obdivuhodnej žene, ako mi oznámili, niektorí vážení spisovatelia vravia, že svätá Anna bola trikrát vydatá a v každom z tých manželstiev mala dcéru, jednu z troch Márií; iní majú zas opačný názor. Pán jedine pre svoju dobrotu mi veľmi objasnil život tejto šťastnej svätice, ale nikdy mi oznámil, že by bola bývala vydatá aj mimo svätého Joachima, alebo že by mala nejakú dcéru okrem Márie, Matky Kristovej. Bezpochyby preto, že pre tento životopis, ktorý píšem, to nebolo potrebné, nedostala som vysvetlenie, či tie iné Márie, ktoré nazývajú sestrami blahoslavenej Panny Márie, boli alebo neboli Jej sesternice, to jest dcéry sestry svätej Anny. Keď jej manžel, svätý Joachim, zomrel, ona bola už štyridsaťosem ročná, a Najvyšší ju vyvolil a oddelil od pokolenia ženského, aby sa stala matkou Tej, ktorá bola povýšená nad všetko tvorstvo, ktorú jedine Boh prevyšuje, ale je tiež Jeho Matkou. Pretože mala takú dcéru a bola tiež starou matkou vteleného Slova, všetky národy môžu svätú Anna blahoslaviť.

Poučenie najsvätejšej Kráľovnej Márie

725. Dcéra moja, najvzácnejším umením človeka je, keď vie, ako sa má úplne odovzdať do rúk svojho Stvoriteľa, lebo On vie, prečo ho stvoril a pre akú úlohu človeka určil. Jediná povinnosť človeka je, aby žil v poslušnosti a v láske k svojmu Pánovi. Boh sám sa potom postará o nanajvýš starostlivú ochranu tých, ktorí v Neho tak dôverujú; On si vezme na starosť riadenie všetkých záležitostí a udalostí tohoto života, aby tí, ktorí tak dôverujú Jeho vernosti, čerpali z nich požehnanie a úžitok. On trestá a karhá tých, čo chcú byť spravodliví protivenstvami, potešuje a obveseľuje ich dobrodeniami, povzbudzuje nádejou v Jeho prisľúbenia, hrozí im a naplňuje ich bázňou pred Jeho hrozbami; vzďaľuje sa od nich, aby získal ich lásku; ukazuje sa dušiam, aby ich odmenil a udržal v horlivosti a tým všetkým činí život vyvolených radostnejším a krajším. To všetko sa stalo mne v tom, čo si o mne napísala; Pán ma vo svojom milosrdenstve navštívil a pripravil mnohými rôznymi požehnaniami, ťažkosťami a prácami, prenasledovaním od tvorov, odlúčením od mojich rodičov a všetkých ľudí.

726. Pri týchto rôznych skúškach Pán nezabudol na moju slabosť, lebo so zármutkom nad smrťou mojej matky spojil útechu a posilu tým, že mi dovolil pri nej byť pri jej smrti. Ó, duša moja, aké mnohé milosti ľudia strácajú, pretože nedosiahli túto múdrosť! Ostávajú vzdialení od Božskej Prozreteľnosti, ktorá je mocná, sladká a bezpečná, odmeriava nebeské telesá i živly, počíta kroky, skúma myšlienky a riadi všetko pre prospech tvorov. Ľudia namiesto toho dôverujú a spoliehajú sa iba na svoju starost-

livosť, ktorá však je nedostatočná a slabá, slepá, neistá a nerozvážna. Od tohoto klamného začiatku pochádza a nasleduje nenapraviteľné zlo pre človeka, lebo sa pripravuje o božskú ochranu a prestáva byť hoden, aby mal Stvoriteľa za Pomocníka a Ochrancu. A ešte je to horšie, keď telesnou múdrosťou a diabolskou prešibanosťou, ktorej sa človek oddáva, sa mu niekedy podarí dosiahnuť to, po čom túžil a považuje za svoje šťastie to, čo je vlastne jeho nešťastím! A so zmyselnou rozkošou popíja jed večnej smrti v klamnom zaľúbení, ktoré dosiahol, keď sa odcudzil Bohu a upadol u Neho do nenávisti.

727. Preto pamätaj, dcéra moja, na toto nešťastie a celá tvoja starosť nech je, aby si sa bezstarostne vrhla do náručia svojho prozreteľného Boha a Pána. On je nekonečne silný a múdry, miluje ťa oveľa viac, ako sa ty sama miluješ a On vie,čo je pre teba najlepšie a praje ti toho viac, ako môžeš poznať alebo si žiadať. Dôveruj v Jeho dobrotu a sľuby, ktoré nikdy nesklamú; pamätaj, čo hovorí spravodlivým skrz proroka: Dobre bude mužovi (Iz 3,10), keď Boh vezme na seba jeho žiadosti a starosti a stará sa o neho podľa svojej veľkomyseľnosti. - Pomocou tejto pevnej dôvery budeš už v tomto smrteľnom živote užívať požehnanie pokojného a tichého svedomia; a hoci by ťa obklopovali búrlivé vlny skúšok a protivenstiev, ktoré by ťa zaplavovali smrteľnými bolesťami (Ž 17,5) a keby ťa i hrôzy pekla obkľúčili, znášaj všetko a dúfaj s trpezlivosťou, aby si nestratila bránu milosti a dobrú vôľu Najvyššieho.

K a p i t o l a 20.

Najvyšší sa zjavil svojej milovanej Márii, našej Kňažnej a udelil Jej neobyčajnú milosť

728. Naša nebeská Kňažná už cítila, že sa blíži deň jasného hľadenia na Boha a že lúče božského svetla ako poslovia skorého rána prežarujú do Jej duše. Jej srdce začínalo horieť blízkosťou neviditeľnej žiary, ktorá osvecuje, ale nespaľuje a svojou jasnosťou budí pozornosť. I spýtala sa svojich anjelov: "Moji priatelia a páni, moji najvernejší a bdelí strážcovia, povedzte mi, ktorá je hodina mojej noci? A kedy vyjde jasné denné svetlo, v ktorom moje oči uvidia Slnko spravodlivosti, ktoré osvecuje a oživuje moju lásku a dušu?" Sväté kniežatá Jej odvetili: "Nevesta Najvyššieho, tvoje žiadané svetlo a pravda je blízko, nebude už dlho meškať, lebo už prichádza." Pri týchto slovách sa trochu pozdvihol závoj, ktorý bránil vidieť tieto duchovné bytosti a svätí anjeli sa stali viditeľní, ukázali sa ako

v Jej prvých rokoch vo svojej podstate, bez prekážky alebo závislosti od telesných zmyslov.

729. Tieto nádeje a pohľad na nebeských duchov zmiernili vrúcnu túžbu Márie, aby videla svojho Milovaného. Ale taká láska túži iba po najvznešenejšom Predmete a bez neho, i keď sa teší z prítomnosti anjelov a svätých, srdce ranené šípom Všemohúceho nenachádza pokoj. Predsa však nebeskú Kňažnú potešila táto úľava a prehovorila k svojim anjelom: "Najvyššie kniežatá a plamene neprístupného svetla, v ktorom môj Milý prebýva, prečo som tak dlho bola nehodna vášho pohľadu? V čom som sa vám zneľúbila a vás neuspokojila? Povedzte mi, moji páni a učitelia, v čom som bola nedbalá, aby ste ma zase mojou vinou neopustili." - "Ó, Pani a Nevesta Všemohúceho," odpovedali, "my poslúchame hlas nášho Stvoriteľa a riadime sa Jeho svätou vôľou a On nás, ako svojich duchov, používa k svojim službám. On nám prikázal, aby sme sa skryli za ten čas, keď On sám sa vzdialil z dohľadu. Ale napriek tomu, že sme boli skrytí, ostali sme pri Tebe a starali sa o Tvoju obranu a ochranu a plniac Jeho príkaz boli sme v Tvojej spoločnosti neviditeľní."

730. "Povedzte mi teda, kde je teraz môj Pán, môj najvyšší Boh, môj Tvorca. Povedzte mi, či Ho moje oči skoro uvidia, alebo či som sa Mu azda zneľúbila, aby som mohla ako najnepatrnejší tvor horko oplakávať tento trest. Ministri a vyslanci Najvyššieho Kráľa, obmäkčite sa mojou skľúčenou láskou a dajte mi nejaké dôkazy lásky môjho Milého." - "Čoskoro, ó Pani," odvetili, "uzrieš Toho, po Ktorom Tvoja duša túži, zameň svoju sladkú bolesť za nádej; náš Boh sa nebude vzďaľovať od tých, ktorí Ho úprimne hľadajú; ó Pani, veľká je Jeho milujúca dobrotivosť voči tým, ktorí k Nemu lipnú a nebude skúpy pri splnení ich prianí." Svätí anjeli Ju otvorene nazývali Paňou, lebo dobre poznali Jej múdru pokoru a pretože plný význam tohoto titulu mohli zakryť poukázaním na Jej postavenie ako Nevesty Najvyššieho, lebo Ona vedela, že boli očitými svedkami zasnúbenia, ktoré Majestát slávil s ich Kráľovnou. A pretože vo svojej múdrosti im prikázal, aby Jej preukazovali veľkú úctu vo všetkom, okrem titulu a dôstojnosti Matky vteleného Slova, čo malo ostať pred Ňou utajené, kým nepríde príhodný čas, preto sa snažili podávať Jej mnoho dôkazov úcty, hoci skryte Ju ctili oveľa viac preto, o čom dobre vedeli tajne, než preto, čo Jej povedali otvorene.

731. Pri týchto poradách a láskyplných hovoroch nebeská Kňažná očakávala príchod svojho Ženícha a svojej najväčšej radosti a zároveň serafíni, ktorí Jej slúžili, začali Ju pripravovať novým osvietením Jej schopností, čo bolo istou zárukou začiatku Dobra, ktoré očakávala. Pretože však toto priaznivé jednanie zvýšilo plameň Jej lásky a pritom nemohla

túžený cieľ dosiahnuť, tým iba zväčšili srdcervúcu úzkosť Jej lásky a so vzdychmi hovorila serafínom: "Najvznešenejší duchovia, ktorí stojíte blízko k môjmu najvyššiemu Dobru, vy čisté zrkadlá, v ktorých sa odráža Ten, ktorého som s radosťou mojej duše vídala, povedzte mi, kde je to svetlo, ktoré vás osvecuje a naplňuje vás krásou? Povedzte mi, prečo môj Milý tak dlho mešká? Povedzte mi, čo Ho zakrýva a prečo Ho moje oči nemôžu vidieť? Ak je to následok mojich chýb, polepším sa; ak nie som hodna, aby sa moje prianie splnilo, podrobím sa Jeho vôli; ak má azda zaľúbenie v mojom zármutku, budem ho znášať s radostným srdcom; ale povedzte mi, ako môžem žiť bez svojho života? Čím sa budem riadiť bez svetla?"

732. Na Jej roztomilé sťažnosti svätí serafíni odpovedali: "Pani, Tvoj Milý nie je ďaleko, i keď pre Tvoje dobro mešká a zadržuje svoj príchod; aby svojich milých potešil, dopúšťa na nich súženie; aby im potom mohol dať tým väčšiu radosť, dopúšťa na nich zármutok; aby Ho hľadali, vzďaľuje sa od nich. Praje si, aby si so slzami rozsievala (Ž 125,5), ale potom s radosťou zbierala sladké ovocie svojho zármutku. Keby sa Milý nebol skryl, nebol by hľadaný s takou túžbou, akú spôsobuje Jeho neprítomnosť, ani duša by neobnovila svoju lásku a nevzrástla by pred ňou natoľko cena toho Pokladu.

733. Preniesli na Ňu ono svetlo, o ktorom som sa zmienila (v č. 625), aby očistili Jej schopnosti; nie že by na nich boli nejaké chyby, ktoré by potrebovali nápravu, lebo nemohla byť vinená zo žiadnej chyby; naopak, všetky Jej skutky a všetko jednanie v dobe, keď bol Pán vzdialený, bolo záslužné a sväté. Napriek tomu bolo potrebné, aby bola obdarená novými darmi, aby sa upokojila Jej duša a Jej mocnosti, ktoré boli pohnuté horlivou snahou a túžbami za neprítomnosti Pána; a tiež preto, aby Ju vytrhli z obvyklého stavu a povzniesli na taký stupeň, kde by mohla dostávať nové a iné milosti, pretože aby Jej mocnosti opäť mohli byť prispôsobené k vysokému Predmetu a schopné vnímať Ho, je absolútne nutné obnoviť ich a prispôsobiť. To všetko svätí serafíni v Nej vykonali, ako to bolo popísané v druhej knihe v kapitole štrnástej. Keď Jej Pán udelil konečné ozdoby a potrebné schopnosti, bezprostredné nazeranie sa začalo.

734. Pokiaľ môžem vysvetliť, toto postupné povznášanie schopností nebeskej Kráľovnej vyvolalo tie zvláštne náklonnosti a city lásky a cností, ktoré si Pán prial a pri tom povznášaní Najvyšší odstránil záclonu. A vtedy, po takom dlhom skrývaní sa ukázal svojej jedinej Snúbenke, svojej milovanej najsvätejšej Márii v nepriamom videní svojho Božstva. Hoci toto videnie Jej udelil iba v abstraktných obrazoch a nie priamo, predsa bolo nanajvýš jasné a vysoké. Tým Pán osušil prúdy sĺz našej Kráľovnej,

odmenil Jej príchylnosť a láskyplnú túžbu, splnil všetky Jej priania a zaplavil Ju rozkošou, keď spočinula v náručí svojho Milého (Vľp 8,5). Potom bola obnovená mladosť tejto Orlice, túžiacej sa vzniesť do neprístupných Božských končín (Ž 102,5) a pod účinkami tohto videnia sa vzniesla až tam, kde žiaden tvor nemôže vystúpiť, ani žiaden ľudský rozum dosiahnuť.

735. Radosť, ktorou naša najčistejšia Pani bola pri tejto príležitosti naplnená, musíme merať ako preveľkým zármutkom, ktorý prežila, tak i množstvom zásluh, ktoré nahromadila. Môžem iba povedať, že podľa množstva bolestí bolo tiež množstvo Jej radostí. A že Jej trpezlivosť, pokora, statočnosť, stálosť a láskyplná túžba boli také vynikajúce a neobyčajné, že do tej doby u žiadneho tvora také neboli a nikdy nebudú. Táto nedosiahnuteľná Pani jediná mohla pochopiť dokonalosť tejto múdrosti a oceniť veľkosť straty nazerania na Boha a čo znamená byť ďaleko od Neho. Jedine Ona, keď s pokorou a statočnosťou pretrpela a zmerala túto veľkú stratu a svojou nevýslovnou láskou ju urobila prospešnou pre svoje posvätenie, potom náležíte oceňovala požehnanie a radosť z jeho navrátenia.

736. Keď bola pozdvihnutá k tomuto videniu a pred božskou prítomnosťou padla na tvár, najsvätejšia Mária povedala jeho Velebnosti: "Pane a najvyšší Bože, nevystihnuteľné a najvyššie Dobro mojej duše, pretože si povýšil takého biedneho a ničomného červíka, ako som ja, prijmi, ó Pane, pokorné vďaky mojej duše a moju úctu, ktorá patrí Tvojej Dobrote a Sláve spolu s poctou, ktorú Ti vzdávajú Tvoji dvorania; ak sa Ti niektorá služba, ktorá pochádza odo mňa, takého nízkeho pozemského tvora, neľúbila, oprav to, čo Ťa v mojich skutkoch neuspokojuje, Pane môj. Ó, neporovnateľná a nekonečná Dobrota a Múdrosť, očisti moje srdce a obnov ho, aby bolo príjemné, pokorné, trpezlivé a prijateľné pred Tvojou tvárou. Ak som neznášala tie nepatrné ťažkosti a smrť mojich rodičov, ako som mala a ak som sa v niečom odchýlila od toho, čo Ti je milé, zdokonaľ moje schopnosti i moje skutky, ó Najvyšší Bože, môj mocný Pán, môj Otec a jediný Ženích mojej duše."

737. Na túto pokornú modlitbu Najvyšší odpovedal: "Nevesta a Holubička moja, tvoj žiaľ nad smrťou rodičov a zármutok spôsobený inými ťažkosťami je prirodzený účinok ľudskej prirodzenosti a žiadna chyba; a láskou, s akou si sa vo všetkom podrobila riadeniu mojej Prozreteľnosti, zaslúžila si si znovu moju milosť a moje požehnanie. Ja som Ten, ktorý podľa svojej múdrosti udeľujem pravé svetlo a jeho účinky. Ja som Pán všetkého, ktorý spôsobuje striedanie dňa a noci. Ja som pôvodca pokoja a kladiem medze búrkam, aby moja moc a sláva boli vyvýšené, a aby duše

vďaka ním mohli bezpečnejšie preplávať, zaťažené ťarchou skúseností a rýchlejšie kráčať prudkými vlnami súženia a bezpečne dosiahnuť prístav môjho priateľstva a milosti, a tak ma prinútili plnosťou zásluh prijať ich s tým väčším zaľúbením. Toto sú, moja Milovaná, podivuhodné cesty mojej múdrosti, a preto som sa pred tvojím zrakom po celý ten čas skrýval, lebo od teba očakávam len to, čo je najsvätejšie a najdokonalejšie. Slúž mi teda, Krásavica moja, lebo som tvoj Ženích, tvoj Boh nekonečného milosrdenstva, ktorého meno je obdivuhodné v rozmanitosti a striedaní mojich veľkých skutkov."

738. Z tohoto videnia vyšla naša Kňažná úplne obnovená a podobná Bohu, plná nového poznania o Bohu a o skrytých tajomstvách Kráľa, vyznávala Ho, klaňala sa Mu a bez prestania Ho chválila chválospevmi a vzletmi svojho uspokojeného a upokojeného ducha. V podobnej miere vzrástla aj Jej pokora a všetky ostatné cnosti. Jej prevrúcne modlitby prenikali stále viac a hlbšie do toho, čo je najdokonalejšie a najpríjemnejšie vôli Najvyššieho a do plnenia a konania Jej skutkov. Tak uplynulo veľa dní, až sa stalo to, o čom budem hovoriť v nasledujúcej kapitole.

Poučenie, ktoré mi udelila naša pani, Kráľovná nebies

739. Dcéra moja, často ti budem opakovať poučenie, ktoré obsahuje najvyššiu múdrosť pre dušu a ktoré pozostáva z poznania kríža, z lásky k utrpeniu a ako sa má prakticky táto vedomosť používať znášaním utrpenia a trpezlivosťou. Keby stav smrteľníkov nebol taký nízky, túžili by po utrpení kvôli Pánu Bohu, ktorý prehlásil, že sú podľa Jeho vôle a zaľúbenia, lebo verný a milujúci sluha má vždy dávať prednosť tomu, aby sa ľúbil svojmu Pánovi, pred svojím pohodlím. Svetákov však v ich otupenosti nepohne povinnosť podrobovať sa svojmu Otcovi a Pánovi, ani oznámenie, že ich spasenie je nasledovať Krista v Jeho utrpení a Jeho hriešne dietky musia si privlastňovať ovocie vykúpenia napodobňovaním svojho nevinného Náčelníka.

740. Prijmi teda, moja najdrahšia, túto náuku a vtlač si ju hlboko do srdca. Vedz, že ako dcéra Najvyššieho, ako nevesta môjho Syna a ako moja učeníčka, i keby nebola žiadna iná pohnútka, musíš získať tento vzácny klenot utrpenia a tým sa zaľúbiť svojmu Pánovi a Ženíchovi. Napomínam ťa, dcéra moja, aby si si vyvolila utrpenie Jeho kríža pred všetkými Jeho milosťami a darmi a radšej prijímala utrpenie, ako by si túžila po útechách; lebo keď hľadáš priazeň a útechy, ľahko ťa môže viesť sebaláska, kdežto keď prijímaš súženie a zármutok, nemôže ťa viesť nič iné ako láska ku Kristovi. A keď sa má radšej dávať prednosť utrpeniu pred útechami, kdekoľvek sa to môže stať bez hriechu; aká je to pochabosť,

keď ľudia idú slepo za klamnými a biednymi útechami a rozkošami zmyslov a keď tak opovrhujú všetkým, čo sa týka Kristovho utrpenia a čo slúži dobru ich duší!

741. Tvojou ustavičnou modlitbou, dcéra moja, by malo byť stále opakovanie: tu som, Pane, čo si praješ so mnou robiť? Ochotné je srdce moje, som ochotná a pokojná; čo si praješ, aby som pre Teba urobila? - Také city majú naplňovať tvoje srdce v celom ich význame a máš ich opakovať skôr úprimnou a horlivou náklonnosťou než slovami. Tvoje zmýšľanie nech je vznešené a úmysly nanajvýš úprimné, čisté a ušľachtilé, aby túžili všetko robiť pre väčšie zaľúbenie Pána, ktorý s mierou i váhou udeľuje utrpenie i útechy svojej milosti. Spytuj sa stále a skúmaj, akým zmýšľaním, akými skutkami a pri ktorých príležitostiach sa máš chrániť pred hriechom a v čom by si sa mohla čo najdokonalejšie zaľúbiť svojmu Milému, a tak sa uč, v čom sa musíš polepšiť a po čom máš túžiť. Každý priestupok, keby bol i sebemenší a všetko, čo by mohlo byť menej čisté a dokonalé, hľaď ihneď zamedziť a odstrániť, i keď sa ti to zdá prípustné alebo i nejako výhodné; všetko, čo nie je Pánovi nanajvýš milé, musíš pokladať za zlo alebo pre teba za neužitočné; a žiadna nedokonalosť sa ti nesmie zdať malá, ak sa neľúbi Bohu. S takou úzkostlivou bázňou a svätou snahou budeš kráčať bezpečne. A buď si istá, moja najdrahšia dcéra, že si človek nemôže predstaviť, akú hojnú odmenu najvyšší Pán chystá pre tie duše, ktoré žijú tak opatrne a starostlivo.

Kapitola 21.

Najvyšší nariadil najsvätejšej Márii, aby vstúpila do stavu manželského a Jej odpoveď na to

742. Vo veku trinásť a pol roka, na taký vek značne vyspelá, naša spanilá Kňažná, najčistejšia Mária, mala opäť abstraktné videnie, toho istého radu a druhu, ako boli už predtým popísané. V tomto videní, môžeme povedať, sa prihodilo niečo podobné tomu, čo Písmo sväté hovorí o Abrahámovi, keď mu Boh prikázal, aby obetoval svojho milovaného syna Izáka, jedinú záruku jeho nádejí. Boh skúšal Abraháma, vraví Mojžiš (Gn 22,12), skúšajúc ochotu jeho poslušnosti, aby ju mohol odmeniť. To isté môžeme povedať o našej veľkej Panej, že Ju Boh v tomto videní skúšal, keď Jej prikázal, aby vstúpila do stavu manželského. Z toho môžeme pochopiť tiež pravdivosť slov: Aké nevyspytateľné sú súdy Božie a aké nevystihnuteľné Jeho cesty (Rim 11,33)! Ako ďaleko je nebo od zeme, tak ďaleko boli myšlienky najsvätejšej Márie od plánov, ktoré Jej teraz Naj-

vyšší oznámil rozkazom, aby si pre ochranu a bezpečnosť vzala manžela; lebo čo sa týkalo Jej vôle, priala si a rozhodla sa, že celý život bude bez muža (č. 433, 586) a často obnovovala sľub čistoty, ktorý urobila už v mladosti.

743. Ako sme sa už zmienili, Pán slávil zasnúbenie s Kňažnou Máriou (435), keď Ju priniesli do chrámu, kedy tiež potvrdil a schválil Jej sľub čistoty a oslávil to za prítomnosti vznešených anjelských zástupov. Táto najnevinnejšia Holubička sa vzďaľovala od všetkého styku s ľuďmi a zriekala sa úplne všetkého, čo by sa mohlo pokladať za svetský záujem alebo pozornosť, alebo za lásku a túžbu po tvoroch. Úplne Ju zaujala a zmenila rýdzo čistá láska k najvyššiemu Dobru, ktorá nikdy nesklame, lebo vedela, že iba láskou k Nemu a stykom s Ním sa stane čistejšia a nevinnejšia s Jeho súhlasom. Preto, keď teraz bez akéhokoľvek vysvetľovania počula rozkaz Pána, že má prijať pozemského snúbenca a manžela, bola táto nebeská Deva veľmi prekvapená a udivená, lebo vo svojej pevnej dôvere žila tak bezpečne a mala Boha samotného za svojho Ženícha; a teraz od Neho počula taký rozkaz! Bola to väčšia skúška než Abrahámova (Gn 22,1), lebo Abrahám nemiloval Izáka natoľko, ako najsvätejšia Mária milovala neporušenú čistotu.

744. Predsa však i pri tomto neočakávanom rozkaze najmúdrejšia Panna potlačila svoj úsudok a zostal pokojná a vo svojej nádeji a viere dokonalejšia než Abrahám. Dúfajúc proti nádeji (Rim 4,18) odpovedala Pánovi hovoriac: "Večný Bože a nepochopiteľná Velebnosť, Stvoriteľu neba i zeme a všetkého, čo obsahujú, Ty, Pane, ktorý stanovuješ váhu vetru (Jób 28,25) a svojím slovom odmeriavaš hranice mora a podriadil si všetko tvorstvo svojej vôli, môžeš so mnou, bezcenným červíkom, naložiť podľa svojej ľubovôle bez toho, aby som sa spreneverila svojmu sľubu; a ak Ti to nebude nemilé, môj dobrý Pane, ja potvrdzujem a znova dosvedčujem svoju túžbu zachovať čistotu po celý môj život a považovať Teba za svojho Pána a Ženícha. Pretože však moja jediná povinnosť ako tvora, je poslúchať Teba, zariaď to, Ženích môj, podľa svojej Prozreteľnosti, aby som unikla z tejto tiesne, do ktorej ma priviedla Tvoja láska." Skutočne prečistá deva Mária cítila akýsi nepokoj, čo sa týkalo Jej nižšej prirodzenosti, práve tak ako sa to prihodilo neskoršie pri posolstve archanjela Gabriela (Lk 1,8); ale hoci cítila akýsi zármutok, nebránilo Jej to osvedčiť najhrdinskejšiu poslušnosť, aká sa Jej do tej doby vyskytla a úplne sa odovzdala do rúk Pána. Jeho Velebnosť Jej odpovedala: "Mária, nepripúšťaj si žiaden nepokoj srdca, lebo Tvoja odovzdanosť je mi príjemná a moja mocná ruka nepodlieha zákonom; mojím riadením sa stane to, čo je pre teba najvhodnejšie."

745. Potešená týmto akýmsi nejasným sľubom Pána, prebrala sa najsvätejšia Mária z videnia a prišla do normálneho stavu. Božský rozkaz a sľub Ju nechal medzi pochybnosťou a nádejou a bola plná starostí, lebo Pán chcel, aby rozmnožila svoje žiaľne city lásky a dôvery, viery, pokory, poslušnosti, najdokonalejšej čistoty a iných cností, ktoré nemožno vypočítať. Zatiaľ čo naša veľká Pani sa oddávala bdeniu, modlitbe, odovzdanosti, rozumným vzdychom a starostiam, Boh prehovoril vo sne k najvyššiemu kňazovi svätému Simeonovi a rozkázal mu, aby všetko zariadil pre manželstvo Márie, dcéry Joachima a Anny z Nazareta, pretože on ju opatroval so zvláštnou starostlivosťou a láskou. Svätý kňaz sa spýtal, aká je Božia vôľa ohľadne osoby, za ktorú sa má deva Mária vydať. Pán mu nariadil, aby zavolal ostatných kňazov a učené osoby a povedal im, že táto Deva ostala sama, je sirota a nepriala si vydať sa; ale pretože je zvykom, aby prvorodené devy neopúšťali chrám bez toho, aby sa o ne postarali, preto bude najlepšie, keď sa vydá za toho, kto by sa im zdal dobrý.

746. Najvyšší kňaz poslúchol božský rozkaz, zvolal ostatných kňazov a oznámil im vôľu Najvyššieho a povedal im, ako je Najvyšší naklonený tejto Deve Márii z Nazareta podľa toho, ako mu bolo zjavené. Povedal im, že nakoľko je chovankou v chráme a je už bez rodičov, je teda ich povinnosťou zaopatriť Ju a nájsť vhodného manžela pre devu takú skromnú, cnostnú a s takým bezchybným správaním sa, aké mala Ona v chráme. Okrem toho, pretože Mária pochádzala zo šľachtického rodu a jej majetok i iné okolnosti robili tento sobáš zvlášť dôležitým, bolo potrebné dobre uvážiť, komu by Ju mohli zveriť. K tomu ešte dodal, že Mária z Nazareta netúži po manželstve, ale že predsa by to nebolo správne, keby Ju prepustili z chrámu nevydatú, pretože je sirota a prvorodená dcéra.

747. Po porade o tejto záležitosti kňazi a učení mužovia vedení božským vnuknutím usúdili, že v takej zložitej záležitosti, v ktorej sám Pán tak priaznivo zakročil, bolo by najlepšie spýtať sa Ho, aká je ďalej Jeho vôľa a požiadať Ho, aby nejakým spôsobom naznačil, kto by bol najvhodnejší stať sa ženíchom Márie. Vedeli, že Jej ženích musí byť z domu a rodu Dávidovho, aby sa vyhovelo zákonu, preto určili deň, kedy všetci slobodní a neženatí muži toho rodu, ktorí budú vtedy v Jeruzaleme, boli zvolaní na zhromaždenie do chrámu. Stalo sa, že určený deň bol práve deň, keď naša Kňažná mala dokončiť štrnásty rok svojho veku. Pretože bolo potrebné upovedomiť Ju o výsledku konferencie a požiadať Ju o súhlas, najvyšší kňaz Simeon Ju zavolal a oznámil Jej ich úmysel, že Jej mienia dať ženícha skôr, ako Ju prepustia z chrámu.

748. Najmúdrejšia Panna s tvárou prezrádzajúcou panenskú cudnosť odvetila kňazovi s veľkým pokojom a pokorou: "Pane, čo sa týka náklon-

nosti, prajem si zachovať ustavičnú čistotu po celý život; priala som si zasvätiť život Bohu v službe tohto chrámu z vďačnosti za tie veľké dobrodenia, ktoré som tu dostala; nikdy som nezamýšľala a nežiadala si vstúpiť do stavu manželského, pretože sa považujem za nespôsobilú plniť povinnosti tohto stavu. Taká bola moja náklonnosť; ale ty, môj majster, ktorý predo mnou zastupuješ Boha, pouč ma, aká je Jeho vôľa." Na to Jej kňaz odvetil: "Dcéra moja, Tvoje sväté žiadosti sú Pánovi príjemné, ale pamätaj, že žiadna izraelská deva sa nevyhýba manželstvu, pokiaľ v zhode s božskými proroctvami očakávame príchod Mesiáša. Preto všetci naši ľudia, ktorí majú deti, považujú sa za šťastných a požehnaných. I v stave manželskom môžeš Bohu slúžiť verne a veľmi dokonale. Aby si však dostala spoločníka podľa Božieho srdca a ktorý by bol aj podľa tvojho priania, budeme prosiť Pána, ako som ti povedal, aby ti vybral ženícha, ktorý sa Mu bude ľúbiť a bude z Dávidovho rodu; Ty sa tiež stále modli za to, aby Najvyšší splnil Tvoju žiadosť a všetkých nás riadil.

749. Toto sa stalo deväť dní predo dňom určeným pre vykonanie ich rozhodnutia. V tej dobe najsvätejšia Panna rozmnožovala svoje modlitby a bez prestania prosila Pána so slzami a vzdychmi, aby splnil podľa božského priania to, čo Jej toľko ležalo na srdci. Jedného dňa z tých deviatich dní zjavil sa Jej Pán a povedal Jej: "Nevesta a Holubička moja, rozšír svoje utrápené srdce, nech sa už neznepokojuje a nezarmucuje; ja si vezmem na starosť tvoje túžby a žiadosti a budem riadiť všetko, i kňazov budem riadiť svojím osvietením; dám ti ženícha, ktorého sám vyberiem a ktorý nebude klásť prekážky tvojim túžbam, ale ešte s pomocou mojej milosti ťa bude v nich podporovať. Ja ti nájdem dokonalého muža podľa svojho srdca a vyvolím ho z počtu mojich služobníkov; moja moc je nekonečná a moja ochrana a pomoc ti nikdy nebude chýbať."

750. Najsvätejšia Mária odpovedala: "Najvyššie Dobro a Láska mojej duše, Ty dobre poznáš tajomstvo môjho vnútra i moje túžby, ktoré si vo mne vzbudil od prvého okamihu mojej existencie, ktorú som obdržala od Teba; zachovaj ma teda, Ženích môj, čistú a nepoškvrnenú, ako som si to priala pre Teba a vďaka Tebe. Neodmietaj moje vzdychy a neodvracaj odo mňa svoju tvár. Pamätaj, môj Pane a Bože, že som iba neužitočný červíček, slabý a opovrhnutiahodný pre moju bezvýznamnosť; a keby som v stave manželskom odpadla od cnosti, sklamala by som Teba i svoje túžby; postaraj sa o moje zabezpečenie a nenechaj sa odstrašiť mojimi vinami. Hoci som iba neužitočný prach (Gn 18,27), budem vzývať Tvoju veľkosť, ó Pane, s dôverou v Tvoje nekonečné milosrdenstvo."

751. Najčistejšia Deva sa obrátila tiež na svojich svätých anjelov, ktorých prevyšovala svätosťou a čistotou a mnohokrát sa s nimi radila

o svojich obavách pred novým stavom, do ktorého mala vstúpiť. Jedného dňa Jej svätí duchovia povedali: "Nevesta Najvyššieho, pretože Ti tento titul nemôže byť neznámy a ešte lepšie je Ti známa láska, akú Ti ukázal Ten, ktorý je všemohúci a neomylný vo svojej pravde, upokoj svoje srdce, ó Pani; lebo skôr pominú nebo i zem, než splnenie Jeho sľubov (Mat 24,27). Všetky udalosti Tvojho života prichádzajú jedna za druhou podľa predpovede Tvojho Ženícha; a Jeho mocná ruka, ktorá riadi živly i všetko tvorstvo, môže zadržať silu dravých vĺn a zmierniť prudkosť živlov, takže ani oheň nebude páliť, ani zem nebude ukazovať svoju ťarchu. Jeho vysoké súdy sú tajné a sväté, Jeho nariadenia nanajvýš spravodlivé a podivuhodné a tvory ich nemôžu pochopiť, hoci ich musia ctiť. Keď si Jeho Majestát praje, aby si Mu slúžila v manželstve, bude lepšie pre Teba, keď Mu budeš slúžiť v ňom, než keby si sa mu zneľúbila v niektorom inom životnom stave. On zaiste pre Teba chystá to, čo je najdokonalejšie a najsvätejšie; dôveruj pevne v Jeho prisľúbenia." Táto anjelská rada trochu utíšila obavy našej Kňažnej. Požiadala ich znovu o pomoc a ochranu, aj aby Jej menom predložili Pánovi, že sa absolútne podrobuje tomu, čo Jeho božská vôľa pre Ňu určí.

Poučenie, ktoré mi udelila Kňažná nebies

752. Moja najdrahšia dcéra, súdy Pána sú vysoké a úctyhodné, a preto ich smrteľníci nemajú skúmať, pretože sú nevystihnuteľné. Jeho Majestát mi rozkázal, aby som vstúpila do stavu manželského, ale ukryl predo mnou tajomstvo, ktoré od toho záviselo. Manželstvo bolo potrebné preto, aby môj pôrod v očiach sveta bol počestný a Slovo, ktoré sa vtelilo v mojom lone, mohlo byť považované za syna môjho manžela a zároveň pred svetom ostalo toto tajomstvo utajené. Bol to tiež vhodný prostriedok pre ukrytie tohoto tajomstva pred Luciferom a diablami, ktorí s takou zúrivosťou chceli vyliať svoju zlosť na mne. Keď videli, že vstupujem do stavu manželského ako iné ženy, ich zlosť sa tým utíšila, lebo mysleli, že by sa to nezhodovalo, aby mala muža tá, ktorá mala byť matkou samého Boha. Aj Lucifer bol tým uspokojený a urobil prímerie so svojou nenávisťou. Pán mal ešte aj iné zámery, ako sa neskoršie ukázalo, čo však kvôli okolnostiam mi ostalo v tej dobe skryté.

753. Prajem si, dcéra moja, aby si vedela , že predstava toho, že mám byť zasnúbená nejakému mužovi a pritom som nepoznala tajomstvo, ktoré Pán predo mnou skrýval, mi spôsobovala najväčší zármutok a utrpenie, aké som do tej doby prežila; a keby ma v tých bolestiach božská moc nebola podporovala a keby som nebola dostala akúsi dôveru, hoci bola iba nejasná a neistá, bola by som od tej bolesti zomrela. Ale z toho môžeš po-

znať, ako úplne sa musí tvor odovzdať do vôle Najvyššieho a musí obmedziť svoj krátkozraký úsudok a chrániť sa pred skúmaním Božích tajomstiev, ktoré sú také vznešené a záhadné. Ak sa človeku zdá, že v tom, čo Pán prikazuje, sa vyskytujú nejaké nebezpečenstvá alebo ťažkosti, nech len v Neho dôveruje a pevne verí, že do takého postavenia nebol uvedený preto, aby sa naň zabudlo, ale preto, aby z neho vyšiel ako slávny víťaz, ak bude spolupracovať s pomocou, ktorú mu Pán poskytuje. Kedykoľvek sa duša snaží vyskúmať ustanovenia Jeho múdrosti a najprv sa uspokojiť, prv než poslúchne a uverí, nech si pamätá, že tým ukracuje Stvoriteľa o česť a slávu a zároveň stráca pre seba zásluhu toho skutku.

754. Ja som vedela, že Boh je povznesený nad všetko tvorstvo a nepotrebuje našu prezieravosť, ale chce iba poddanosť našej vôle, lebo tvor Mu nemôže radiť, ale Ho má iba poslúchať a chváliť. Hoci som nevedela, čo odo mňa Boh očakával a prečo mi určil stav manželský; a hoci láska, ktorú som mala k svätej čistote, mi spôsobila veľké utrpenie, napriek tejto zožierajúcej bolesti nebola som zvedavá a skúmavá; a moja poslušnosť v Jeho očiach bola tým vznešenejšia a príjemnejšia. Týmto príkladom musíš sa sama viesť k poddajnosti v tom, čo vidíš, že by bolo podľa vôle tvojho Pána a Ženícha a odovzdávaj sa úplne do Jeho ochrany a pevne dôveruj v Jeho prisľúbenia. A keď v niečom dostaneš schválenie od kňazov a predstavených, nechaj sa bez odporovania riadiť ich pokynmi a Božím vnuknutím.

K a p i t o l a 22.

Zasnúbenie presvätej Márie s prečistým svätým Jozefom

755. V deň, o ktorom sme písali v predošlej kapitole, keď naša Kňažná Mária dokončila štrnásty rok svojho života, muži z pokolenia Júdovho a z rodu Dávidovho, ktorí boli vtedy v Jeruzaleme, sa zhromaždili v chráme. Najvyššia Pani bola tiež z toho rodu. Medzi zhromaždenými mužmi bol tiež Jozef, rodák z Nazareta, bývajúci vtedy v Jeruzaleme; bol jedným z potomkov kráľovského rodu Dávidovho. Mal vtedy vek tridsaťtri rokov, peknú postavu a príjemnú tvár, ale bol aj neobyčajne skromný a vážny; nadovšetko však vynikal čistotou v myšlienkach i v správaní sa a bol veľmi svätý vo všetkých náklonnostiach. Od dvanásteho roku svojho života zachovával sľub čistoty, ktorý urobil. Bol v treťom stupni príbuzný Panny Márie a bol známy pre svoju veľkú čistotu života, svätosť a bezúhonnosť pred Bohom i pred ľuďmi.

756. Všetci títo neženatí muži sa zhromaždili v chráme a modlili sa k Pánovi spoločne s kňazmi, aby ich Duch Svätý riadil v tom, čo teraz mali urobiť. Najvyšší hovoril k srdcu najvyššieho kňaza a vnukol mu, aby dal do ruky každého mladého muža suchý prút a vyzval ich, aby každý so živou vierou prosil Boha, nech označí toho, ktorého vyvolil za ženícha Márie. A pretože všetci poznali ľúbeznú vôňu Jej cností a ušľachtilosti, povesť o Jej kráse, Jej majetok a skromnosť, Jej postavenie ako prvorodenej v rodine, každý z nich túžil po šťastí, aby Ju dostal za manželku. Iba jeden z nich, pokorný a nanajvýš spravodlivý Jozef sa považoval za nehodného pre také veľké požehnanie; pamätajúc na sľub čistoty, ktorý urobil, rozhodol sa znovu po celý život ho zachovávať; odovzdával sa úplne do vôle Božej a ponechal všetko Jeho rozhodnutiu; zároveň bol naplnený väčšou úctou a vážnosťou k najšľachetnejšej deve Márii ako ostatní.

757. Keď sa tak všetci modlili, bolo vidno, že prút, ktorý držal Jozef, rozkvitol a súčasne bolo vidieť čistú bielu holubicu, žiariacu podivuhodným jasom, ako sa vznášala a spočinula na hlave svätca a pritom vnútri Jeho srdca hovoril k nemu Boh: "Jozef, služobník môj, Mária bude tvoja nevesta; príjmi Ju s úctivou pozornosťou, lebo Ona je príjemná mojim očiam, je nanajvýš čistá na duši i na tele a učiň všetko, čo ti Ona povie." Na taký prejav a dôkaz z neba kňazi prehlásili svätého Jozefa za snúbenca devy Márie vyvoleného samým Bohom. Keď Ju zavolali k zasnúbeniu, vstala táto jediná Vyvolená ako slnko, krajšia ako mesiac a vošla do zhromaždenia s tvárou krajšou ako anjel, neporovnateľná v pôvabe svojej krásy, ušľachtilosti a milosti; a kňazi Ju zasnúbili s nanajvýš čistým a svätým Jozefom.

758. Nebeská Kňažná, čistejšia ako nebeské hviezdy, so slzami a smutnou tvárou, ale ako s majestátom kráľovnej, s najhlbšou pokorou, spájajúc v sebe všetky cnosti, sa rozlúčila s kňazmi, žiadala ich o požehnanie, i so svojou učiteľkou a spoločníčkami, prosiac ich o odpustenie. Ďakovala všetkým za dobrodenia, ktoré Jej preukázali v dobe Jej pobytu v chráme. Jej pokorné správanie zvyšovalo múdrosť a vhodnosť Jej slov pri konaní týchto posledných povinností v chráme, lebo pri každej príležitosti vyslovovala málo slov, ale vážnych. Opustila chrám s veľkým zármutkom, pretože tým obetovala svoje náklonnosti a túžby. V sprievode dvoch významnejších chrámových laických sluhov sa odobrala so svojím snúbencom Jozefom do Nazareta, rodného mesta týchto najšťastnejších novomanželov. Jozef, hoci sa tu narodil, vedený božským riadením i okolnosťami žil nejaký čas v Jeruzaleme. Tak sa stalo, že mal to šťastie a stal sa manželom Tej, ktorú Boh vyvolil za svoju Matku.

759. Keď prišli do svojho domova v Nazarete, kde nebeská Kňažná zdedila po svojich rodičoch majetok, uvítali ich priatelia a príbuzní s radostným blahoprianím, ako je to pri takých príležitostiach zvykom. Keď nanajvýš svätým spôsobom vyhoveli obvyklým povinnostiam priateľstva a zdvorilosti a odbavili svetské povinnosti spojené s rečami a hovormi so spolublížnymi, ostali najsvätejší manželia Jozef a Mária vo svojom domove osamote a ponechaní svojim myšlienkam. U Židov bolo zvykom, že novomanželia niekoľko prvých dní manželského stavu sa venovali akémusi štúdiu či skúmaniu zvykov a povahy jeden druhého, aby boli schopní robiť vzájomné ústupky v správaní sa jeden k druhému.

760. V tejto dobe svätý Jozef povedal svojej snúbenici Márii: "Moja snúbenka a Pani, ďakujem Pánovi, najvyššiemu Bohu za milosť, že ma určil za Tvojho manžela bez všetkých mojich zásluh, hoci som sa pokladal za nehodného byť v Tvojej spoločnosti; avšak Božia Velebnosť, ktorá prevyšuje nízkych, kedykoľvek si praje, preukázala mi toto milosrdenstvo a ja si prajem a dúfam, spoliehajúc na Tvoju múdrosť a cnosti, že mi budeš nápomocná a dáš Mu patričnú náhradu tým, že Mu budeme s úprimným srdcom slúžiť. Považuj ma teda za svojho služobníka a pre tú čistú lásku, ktorú má k tebe, prosím Ťa, aby si nahradzovala moje nedostatky v plnení mojich domácich povinností i v iných veciach, ktoré ako riadny manžel mám vedieť a konať; povedz mi, Pani, aké máš priania, aby som ich mohol splniť."

761. Nebeská Nevesta vypočula tieto slová s pokorným srdcom a s úprimnou vrúcnosťou a odvetila svätcovi: " Majster môj, som šťastná, že Najvyšší, ktorý mi určil tento životný stav, vyvolil teba za môjho manžela a tak zrejme mi ukázal svoju vôľu, aby som ti slúžila; ale ak mi dovolíš, poviem Ti svoje myšlienky a úmysly, ktoré Ti za tým účelom prajem vyjaviť." Najvyšší pripravil úprimné a spravodlivé srdce svätého Jozefa svojou milosťou a slovami najsvätejšej Márie bol roznietený novu božskou láskou a povedal: "Hovor Pani, Tvoj služobník počúva." Pri tejto príležitosti Paniu sveta viditeľným spôsobom obklopili tisíce anjelov strážnych. Ona ich požiadala, aby boli tak prítomní, lebo Pán, aby najčistejšia Panna mohla jednať s väčšou milosťou a zásluhou, nechal Ju pocítiť úctu a vážnosť, s akou je povinná hovoriť so svojím manželom, pritom Ju ponechal Jej prirodzenej ostýchavosti a obave, akú vždy cítila, keď hovorila samotná s mužmi, pretože to nerobievala, iba ak pri nejakej príležitosti s najvyšším kňazom.

762. Svätí anjeli poslúchli svoju Kráľovnú a stáli k službám viditeľní iba Jej. V tejto vznešenej spoločnosti hovorila so svätým Jozefom a povedala mu: "Môj pán a snúbenec, je spravodlivé, aby sme so všetkou úctou

vzdávali chválu a česť nášmu Bohu a stvoriteľovi, ktorý je nekonečný vo svojej dobrote a nevyspytateľný vo svojich súdoch. Nám, ktorí sme tak núdzni, ukázal veľkosť svojho milosrdenstva tým, že si nás vyvolil pre svoju službu. Pokladám si za povinnosť byť Mu zaviazaná väčšou vďačnosťou, ako všetky ostatné tvory, pretože som si menej zaslúžila, ale viac obdržala z Jeho štedrej ruky, než ony. Prinútená silou tejto pravdy, ktorú mi Jeho božské svetlo dalo poznať s poznávaním zvodnosti viditeľných vecí, zasvätila som sa Bohu v útlom veku ustavičnou čistotou tela i duše; Jemu náležím a Jeho uznávam za svojho Ženícha a Pána a som pevne rozhodnutá zachovať pre Neho svoju čistotu. Prosím ťa, pane môj, pomôž mi splniť tento sľub, avšak vo všetkom ostatnom budem tvojou služobnicou, ochotnou pracovať pre pohodlie tvojho života, pokiaľ budem žiť. Vyhovej, ženích môj, tomuto môjmu predsavzatiu a učiň podobne, aby nás - keď sa ako príjemná obeť budeme obetovať nášmu večnému Bohu - prijal ako ľúbeznú vôňu a udelil nám večné dobrá, ktoré od Neho očakávame."

763. Prečistý ženích Jozef, plný vnútornej radosti nad slovami nebeskej Nevesty, Jej povedal: "Pani moja, oznámením tvojho čistého a vítaného zmýšľania, si prenikla a rozšírila moje srdce. Neoznámil som Ti svoje zmýšľanie, kým som nepoznal Tvoje. Aj ja sa považujem Pánovi všetkého tvorstva byť viac zaviazaný vďačnosťou, než ostatní ľudia, lebo veľmi skoro ma volal svojím osvietením, aby som Ho úprimným srdcom miloval; a prajem si, aby si vedela, Pani, že vo veku dvanástich rokov som tiež sľúbil slúžiť Najvyššiemu v ustavičnej čistote. Preto teraz s radosťou potvrdzujem tento sľub, aby som neprekážal Tvojmu; za prítomnosti božskej Velebnosti sľubujem, že Ti budem pomáhať, pokiaľ mi bude možné, aby si Mu slúžila a milovala Ho podľa svojho priania. S pomocou Božou budem Tvojím verným služobníkom a spoločníkom a prosím Ťa, prijmi moju čistú lásku a považuj ma za svojho brata bez toho, aby si pestovala nejakú inú lásku okrem tej, ktorou si povinná Bohu a po Bohu mne." Pri tomto rozhovore Najvyšší znovu potvrdil cnosť čistoty v srdci svätého Jozefa a čistú svätú lásku, ktorou bol povinný svojej presvätej snúbenke Márii. Túto lásku svätec už mal vo vysokom stupni a presvätá Panna ju ešte zvýšila tým, že rozšírila jeho srdce svojimi múdrymi rozhovormi.

764. Božským pôsobením cítili títo dvaja nanajvýš svätí a čistí snúbenci nevýslovnú radosť a útechu. Nebeská Kňažná ako majsterka všetkých cností, ktorá sa pri všetkom snažila dosiahnuť najvyššiu dokonalosť všetkých cností, láskyplne súhlasila s prianiami svätého Jozefa. Najvyšší taktiež udelil svätému Jozefovi novú čistotu a úplnú moc nad Jeho prirodzenými náklonnosťami, takže bez prekážky alebo akejkoľvek stopy zmyselných žiadostí, s obdivuhodnou novou milosťou mohol slúžiť svojej

snúbenici Márii a skrz Ňu konať svoju vôľu a svoje priania. Ihneď sa dali do rozdeľovania majetku zdedeného po svätom Joachimovi a Anne, rodičoch najsvätejšej Panny; jeden diel darovali chrámu, v ktorom bola Mária vychovaná, druhý určili pre chudobných a tretí bol ponechaný v rukách svätého snúbenca Jozefa, aby s ním naložil podľa svojho priania. Naša Kráľovná si iba vyhradila výsadu, že mu bude slúžiť a robiť domáce povinnosti, lebo od styku s inými ľuďmi a od správy majetku, predávania alebo kupovania, sa zdržovala, ako sa zmienim neskoršie.

765. V predošlých rokoch svojho života sa svätý Jozef vyučil tesárskemu remeslu, ktoré bolo slušné a vhodné pre zarábanie na životné potreby. Ako som predtým povedala, na pozemské majetky bol chudobný. Preto sa spýtal svojej presvätej Snúbenky, či by s tým súhlasila, aby vykonával svoje remeslo, aby Jej mohol poslúžiť a získať niečo na podporovanie chudobných, pretože bolo potrebné niečo robiť a nezaháľať. Najmúdrejšia Panna schválila toto rozhodnutie vraviac, že Pán si nepraje, aby boli zámožní, ale chudobní a milovali chudobných a snažili sa im pomáhať, nakoľko im to prostriedky dovolia. Potom medzi týmito dvoma snúbencami nastalo sväté závodenie, ktorý z nich má poslúchať druhého ako vyššieho. Ale presvätá Panna, ktorá bola medzi pokornými najpokornejšia, zvíťazila v tomto závode pokory; pretože muž je hlava rodiny, nechcela pripustiť, aby bol tento poriadok obrátený. Vo všetkom chcela poslúchať svojho manžela, svätého Jozefa; vyžiadala si iba dovolenie pomáhať chudobným, ktoré Jej svätec rád udelil.

766. Pretože svätý Jozef v týchto dňoch pomocou božského osvietenia viac a viac poznával kvality svojej nevesty Márie, Jej neobyčajnú múdrosť, pokoru, čistotu a všetky iné cnosti, presahujúce ďaleko jeho odhad, unášal ho stále nový obdiv a veľká radosť ducha a neprestával znovu a znovu chváliť Pána a ďakovať Mu za to, že mu dal Spoločníčku a Nevestu oveľa lepšiu, než si zaslúžil. Aby toto dielo Najvyššieho bolo úplne dokonalé (lebo to bol začiatok toho najväčšieho diela, ktoré mala Jeho Všemohúcnosť vykonať), ustanovil, aby Kňažná nebies vštepila do srdca svojho snúbenca svätú bázeň a úctu, väčšiu, než možno slovami popísať. Toto sa u Svätého Jozefa dosiahlo leskom, a či vyžarovaním božského svetla, ktorým žiarila tvár našej Kráľovnej spolu s nevýslovným a vždy viditeľným majestátom. To Jej však prináležalo oveľa viac než Mojžišovi zostupujúcemu z hory (Ex 24,30), pretože Jej rozhovory a stretnutia s Bohom boli dlhšie a dôvernejšie.

767. Čoskoro potom sa najsvätejšej Márii ukázal Boh vo videní, v ktorom Jej povedal: "Moja najmilšia Nevesta a jediná vyvolená, viď, aký som verný vo svojich sľuboch k tým, ktorí ma milujú. Súhlasne

s mojou vernosťou čakám, že odpovieš tým, že zachováš všetky zákony manželky sväto, čisto a so všetkou dokonalosťou a nech ti v tom napomáha spoločnosť môjho služobníka Jozefa, ktorého som ti dal. Poslúchaj ho, ako sa patrí a riaď sa jeho radami." Najsvätejšia Mária odpovedala: "Najvyšší Pane, chválim a velebím Ťa za Tvoje obdivuhodné riadenie a starostlivosť o mňa, hoci som taký nehodný a biedny tvor; žiadam si poslúchať Ťa a odvďačovať sa Ti, lebo som Ti povinná väčšou vďačnosťou ako ktokoľvek iný. Udeľ mi, Pane môj, svoju božskú milosť, aby mi pomáhala vo všetkých veciach a riadila ma podľa Tvojho zaľúbenia a tiež aby som verne plnila povinnosti stavu, ktorý si mi určil, aby som sa nikdy, ako Tvoja otrokyňa, neodchýlila od Tvojich rozkazov a prianí. Ukáž mi svoju dobrú vôľu a daj mi svoje požehnanie a s ním sa budem snažiť poslúchať Tvojho služobníka Jozefa a slúžiť mu tak, ako to Ty, môj Pane a Stvoriteľu, prikazuješ."

768. Na takých nebeských začiatkoch bol založený domov a manželský život najsvätejšej Márie a svätého Jozefa. Od ôsmeho septembra, keď bolo uzavreté manželstvo, až do dvadsiateho piateho marca nasledujúceho roka, kedy bolo uskutočnené vtelenie Slova (ako budem hovoriť v druhom zväzku), žili títo dvaja manželia tak pospolu a boli počas tejto doby pripravovaní na dielo, ktoré Najvyšší pre nich určil.

769. Ale ja sa nemôžem v tejto chvíli zdržať, aby som negratulovala k veľkému šťastiu najšťastnejšiemu zo všetkých mužov, svätému Jozefovi. Čo je príčinou toho, ó Boží muž, že zo všetkých Adamových synov ty máš to šťastie, že tvoj vzťah k Bohu má byť taký, že On sám sa bude správať voči tebe ako tvoj Syn a budú Ho považovať za tvojho jediného Syna? Večný Otec ti dáva svojho syna a Syn ti dáva svoju skutočnú Matku a Duch Svätý ti zveruje svoju Nevestu a celá Najsvätejšia Trojica ti ešte prenecháva a tebe zasnubuje ako zákonitú manželku svoju jedinú vyvolenú ako slnko? Či poznávaš, svätec, svoju dôstojnosť? Poznávaš svoju vznešenosť? Či chápeš, že tvoja Nevesta je Kráľovná a Pani neba a zeme a že ty si opatrovníkom nesmiernych pokladov samého Boha? Pamätaj, Boží muž, čo ti bolo zverené a vedz, že ak ti anjeli a serafíni nezávidia, zaiste sú plní údivu a žasnú nad tvojím šťastím a posvätným tajomstvom, ktoré je spojené s tvojím manželstvom. Preto v mene celého ľudského pokolenia ti blahoprajem k takému veľkému šťastiu. Ty si archívom dejín božského milosrdenstva, pán a manžel Tej, ktorá je najvyššia po Bohu. Či poznávaš, že si zbohatol a stal sa požehnaný v očiach všetkých ľudí, ba i samotných anjelov? Pamätaj na nás, úbohých a núdznych a pamätaj na mňa, najneužitočnejšieho zemského červíka, lebo si prajem byť pod tvojou ochranou a dosiahnuť tvoj mocný príhovor.

Poučenie, ktoré mi dala Kráľovná nebies

770. Dcéra moja, v príklade manželského života, do ktorého ma Najvyšší postavil, nájdeš pokarhanie pre tie duše, ktoré sa vyhovárajú, že ich život vo svete im nedovoľuje žiť dokonale. Bohu nie je nič nemožné a podobne nie je nič nemožné tým, ktorí so živou vierou v Neho dúfajú a úplne sa odovzdávajú Jeho božskej Prozreteľnosti. Ja som žila v dome svojho manžela práve tak dokonale ako v chráme; lebo zmenou svojho stavu nezmenila som svoje zmýšľanie ani túžby a snahy milovať Boha a slúžiť Mu; naopak ešte som zvýšila svoju snahu, aby snáď povinnosti manželky mi neprekážali v Božej službe. Preto mi Boh pomáhal, zariadil a prispôsobil svojou mocou všetky veci podľa môjho priania. To isté učiní Pán všetkým ľuďom, ak budú sami spolupôsobiť. Oni však klamú sami seba a zvaľujú vinu na manželský stav. K svätému a dokonalému životu nie je prekážkou stav, ale márne a zbytočné starosti a obavy, do ktorých sa zaplietajú zabúdajúc na sladkosť Pána a radšej vyhľadávajú svoje vlastné sladkosti.

771. Ak nemajú žiadne ospravedlnenie tí, ktorí nežijú dokonale vo svete, tým menej sa budú môcť vyhovárať tí, ktorí neplnia svoje povinnosti v rehoľnom stave. Nikdy si nemysli, že sa nemusíš snažiť o dokonalosť, pretože si predstavená. Keď ťa Boh ustanovil do úradu z poslušnosti, nesmieš nikdy strácať nádej na Jeho pomoc a ochranu. On sám každý deň vezme na seba povinnosť posilňovať ťa a pomáhať ti v plnení povinností bez toho, aby si ochabovala v snahe po dokonalej láske, akú máš mať k Bohu. Prinúť Ho obetujúc Mu svoju vôľu, podrob sa v pokornej trpezlivosti všetkému, čo ti Jeho božská Prozreteľnosť určí. Ak nebudeš prekážať vedeniu Jeho Prozreteľnosti, ja ťa uisťujem Jeho ochranou a mocou Jeho božskej ruky, že ťa bude riadiť a pri všetkých tvojich skutkoch ťa bude viesť k dokonalosti.

Kapitola 23.

Vysvetlenie 31. kapitoly knihy Prísloví Šalamúnových, týkajúce sa života najsvätejšej Márie v manželstve, na ktoré mi Pán poukázal

772. Akonáhle sa Kňažná nebies, Mária, ocitla v novom stave, v manželstve, pozdvihla svoju čistú dušu k Otcovi svetla pre osvietenie a vedenie v plnení všetkých nových povinností podľa Jeho zaľúbenia. Pán, aby mi dal poznať Jej sväté myšlienky v tej dobe, odkázal ma na poslednú

kapitolu knihy Prísloví, v ktorej Šalamún naznačil cnosti našej Panej popisom vlastností a skutkov statočnej ženy. Rozoberiem túto kapitolu a poviem, koľko môžem o tom, čo mi bolo dovolené o Nej poznať. V 10. verši onej kapitoly začína popis slovami: "Ach, ktože nájde ženu dobrú? Jej cena je nad perly." Táto otázka obsahuje obdiv o našej veľkej a statočnej žene Márii a pochybnosť o všetkých ostatných ženách v porovnaní s Ňou; lebo žiadnu inú takú statočnú nemožno nájsť v celom poriadku ľudskej a prirodzenej existencie. Všetky ostatné sú slabé a nestatočné, ani jedna nebola vyňatá z diablovej poroby pre vinu hriechu. Kto teda nájde inú ženu? Nenájdu ju králi ani cisári, ani kniežatá tohoto sveta, ani nebeskí anjeli, ba ani sama božská moc nenájde inú, pretože nestvorila inú, Jej podobnú: Ona jediná je vznešená šľachtičná, čiže podobajúca sa Tej, ktorá bola povýšená na dôstojnosť podľa miery vlastnej Božej všemohúcnosti. Lebo Jej nemohol dať viac ako svojho večného Syna, rovnakej podstaty, rovného Jemu v nesmiernosti, nestvoreného, nekonečného.

773. Preto teda cena tejto Ženy je ako niečo, čo prišlo zďaleka, pretože na zemi a medzi tvormi nebolo nič také ako Ona. Cena vecí má takú hodnotu, za akú ju kúpili alebo odhadli; jej cena sa poznáva až potom, keď sa vie, aká hodnota sa jej prisudzuje alebo odhaduje. Cena tejto statočnej ženy, Márie, bola určená v rade Najsvätejšej Trojice, keď Boh sám si na Ňu robil nárok, čiže kúpil Ju pre seba pred všetkými tvormi, získajúc Ju skutočnou kúpou ako nejakú náhradu za stvorenie celej ľudskej prirodzenosti. Cena a výplata, ktorú za Máriu dal, bolo vtelené Slovo samo a večný Otec (podľa nášho spôsobu vyjadrovania) cítil sa Máriou dostatočne odmenený. Lebo keď vo svojom božskom duchu našiel túto statočnú ženu, prisúdil Jej takú veľkú cenu, že venoval svojho jediného Syna, aby bol súčasne Synom Jeho i Jej; a Syn sám vzal z Nej svoje ľudské telo a vyvolil si Ju za svoju Matku. Táto kúpna cena, za ktorú Ju Najvyšší získal a privlastnil si Ju, zahrňovala teda i Jeho múdrosť, dobrotu, všemohúcnosť, spravodlivosť i všetky ostatné vlastnosti a všetky zásluhy Jeho Syna, oslobodzujúce vopred celé ľudské pokolenie od dlžôb, takže keby celé ľudské pokolenie bolo stratené tak, ako bol stratený Adam, Jemu by ešte predsa ostala Mária a jej Syn. Preto bola odhadnutá za cenu takú vysokú, že všetko tvorstvo by nebolo schopné dosiahnuť odhad Jej ceny. Toto je myslené slovami, že "jej cena je nad perly".

774. Pod slovom „zďaleka“ sa rozumejú tiež končiny zeme, lebo Boh je konečným cieľom i počiatkom všetkého stvorenia, od ktorého pochádzajú všetky veci a ku ktorému sa všetky veci navracajú, ako sa navracajú rieky do mora (Eccl 1,7). Taktiež najvyššie nebo je konečným hmotným cieľom všetkého, čo má telo a toto sa zvláštnym spôsobom nazýva pod-

nožou Božích nôh (Iz 66,1). Končinami zeme sa môže nazvať ešte v inom zmysle tiež koniec prirodzeného života a plná dokonalosť cností, lebo v nich je splnený účel ľudskej prirodzenej existencie; Stvoriteľ povolal človeka, aby poznal a miloval Boha, ktorý sám je konečný a zrejmý cieľ života a skutkov. Toto všetko je zahrnuté v tom, keď sa hovorí, že cena najsvätejšej Márie je z najvzdialenejších končín. Jej milosti, dary a zásluhy prišli a začali tam, kde tieto prednosti iných svätých, panien, mučeníkov, apoštolov a patriarchov končili; tí všetci za svojho života a v celej ich svätosti nedošli k tomu bodu, kde Mária iba začala. Ak mohol Kristus, Jej Syn a náš Pán, nazvať seba cieľom skutkov Abrahámových, môže sa tiež rovnakým právom povedať, že cena najsvätejšej Márie je z najvzdialenejších končín, lebo všetka Jej čistota, nevinnosť a svätosť pochádza od Jej najsvätejšieho Syna, ako zo vzornej, predchádzajúcej a hlavnej príčiny Jej samotnej.

775. " Srdce jej muža jej dôveruje a koristi nemá nedostatok " (Prís 31,11). Isté je, že nebeský Jozef je nazývaný manželom tejto statočnej Ženy, pretože bol s Ňou zákonite zasnúbený a je tiež isté, že jeho srdce jej dôverovalo, lebo bol presvedčený, že pre Jej vynikajúce cnosti bude vo všetkom požehnaný. Ale najmä Jej dôveroval, keď spozoroval, že je ťarchavá, hoci ešte nepoznal toho tajomný pôvod; v tej dobe veril a dúfal proti nádeji (Rim 4,18), hoci všetky náznaky boli nepriaznivé a nemali žiaden iný podklad pre jeho nádejnú vieru, než svätosť takej manželky. A hoci sa odhodlal prepustiť Ju (Mat 1,19), keď na vlastné oči videl zjavné známky ťarchavosti a nepoznal ani najmenej príčinu toho, predsa nikdy sa neodvážil nedôverovať Jej cti a cudnosti, ani nikdy neochabol vo svätej a čistej láske, akou jeho nanajvýš úprimné srdce bolo pripútané k takej Manželke. Ani nebol v ničom sklamaný, ani nemal nedostatok zisku; lebo ak zisk je vec zbytočná, tak tento muž bol ním hojne zásobený, akonáhle sa dozvedel, kto je jeho Manželka a čo Jej prináleží.

776. Avšak táto nebeská Pani mala ešte iného Muža, ktorý Jej dôveroval, ktorého hlavne mal Šalamún na zreteli a týmto Mužom bol Jej vlastný Syn, pravý Boh i človek, ktorý dôveroval tejto Žene do takej miery, že Jej pred všetkým tvorstvom zveril svoj život i česť. Táto dôvera obsahovala veľkosť Jeho života i Jeho cti; lebo ani Boh sám Jej nemohol viac zveriť, ani Ona nemohla lepšie spolupôsobiť, aby zaistila hojnejší zisk. Ó, aký je to zázrak nekonečnej moci a múdrosti! Že Boh mal Seba zveriť obyčajnému tvorovi a to žene, keď prijal telo v Jej lone z Jej vlastnej podstaty! Že Ju mal nazývať Matkou s neochvejnou dôverou a Ona Ho mala nazývať Synom, chovať Ho pri svojich prsiach a On sa mal podrobovať Jej rozkazom! Že Ona mala byť Jeho spolupracovníčka pri vykúpení a obnovení

sveta, schránka Božstva, rozdávateľka nekonečných pokladov a zásluh Jeho najsvätejšieho Syna všetkých zásluh Jeho života, zázrakov, kázní, Jeho smrti a všetkých ostatných tajomstiev! To všetko zveril najsvätejšej Márii. Ale náš obdiv ešte vzrastie, keď zistíme, že nebol sklamaný vo svojej dôvere, lebo vidíme, že tento obyčajný Tvor poznal a bol schopný náležite obstáť v takej dôvere a pritom nesklamala ani v najmenšom a to takým spôsobom, že nemohla konať už s väčšou vierou, láskou, múdrosťou, pokorou a dokonalosťou všetkej svätosti. Tento Jej Muž zistil, že nemá nedostatok zisku, ale že je bohatý, prosperuje a požíva úctu a vážnosť. Preto Písmo Sväté dodáva:

777. " Odplatí jemu dobrým a nie zlým po všetky dni svojho života." To, čím sa najsvätejšia Mária odplatila svojmu mužovi, ako som vyrozumela, bolo to požehnanie, ktoré Jej udelil Kristus, Jej pravý Syn; čím sa Ona za to odplatila, bolo povedané predtým. Spravodlivosť, ktorou sa Pán riadi, že odmeňuje najväčším požehnaním a dobrodeniami i najmenší dobrý skutok, umožní nám urobiť si akúsi predstavu, v akej hojnosti stekali s Božou mocou na našu Kráľovnú v dobe Jej života. Začali hneď od prvého okamihu Jej existencie a bola nimi zaplavovaná hojnejšie ako najvyšší anjeli, ako vhodné doplnenie toho, že bola uchránená pred dedičným hriechom. Ona s týmito milosťami náležitým spôsobom spolupôsobila a spolupracovala až po najvyššiu mieru a všetky skutky Jej života boli bezchybné, bez nepozornosti alebo zakolísania. Preto niet divu, že iba Jej najsvätejší Syn Ju prevyšoval a všetky ostatné tvory ostali nesmierne ďaleko pozadu.

778. " Hľadala vlnu a ľan a robila podľa umenia svojich rúk ". Toto je veľmi primeraná chvála a hodna statočnej ženy: že bola pracovitá a usilovná vo svojej domácnosti, zamestnávala sa pradením ľanu a tkaním plátna pre ochranu a pohodlie svojej rodiny, zaopatrujúc týmito vecami domácich i iných, ktorí to potrebovali. Toto je užitočná rada, ktorá sa dá uskutočňovať iba pracovitými rukami, nie záhaľčivými, lebo záhaľčivosť ženy, ktorá žije iba z ruky do úst, poukazuje na nízku rozumnosť a iné necnosti, ktoré bez zahanbenia nemožno menovať. V tejto vonkajšej cnosti, ktorá je u vydatej ženy základom dobrého vedenia domácnosti, najsvätejšia Mária bola statočnou ženou, výborným príkladom pre všetky ženy. Mária nikdy nezaháľala, bola stále usilovne zamestnaná pripravovaním plátna a vlny pre svojho manžela a pre Syna, i pre mnohých chudobných, ktorým pomáhala prácou svojich rúk. Pretože však najdokonalejším spôsobom spájala zamestnanie Marty a Márie, venovala viac pozornosti radám svojho srdca, ktoré sa týkali vnútornej činnosti ako práci svojich rúk. Pamätala na božské zjavenia a výroky svätého Písma, nikdy nebola vo

svojom vnútri nečinná, ale stále využívala dary a rozmnožovala cnosti svojej duše. Preto text ďalej hovorí:

779. " Je ako kupecká loď, zďaleka dováža svoj chlieb." Pretože tento viditeľný svet sa nazýva nepokojným a búrlivým morom, ktorí na ňom žijú a sú na ňom zmietaní, sa môžu vhodne nazývať loďami. Všetci sa touto plavbou zaoberajú, aby si zadovážili chlieb, totiž potrebné veci pre zachovanie tohto života, čo sa nazýva chlebom. Loď prináša chlieb z najväčšej diaľky, ktorá je najviac vzdialená od toho, čo má obstarať; a tá, ktorá na to vynaloží viac práce, získa viac, pretože zďaleka to prináša oveľa s väčšími ťažkosťami. Je akási dohoda medzi Bohom a človekom, že keď človek ako sluha obrába pôdu a pracuje na nej v pote svojej tváre, používajúc druhotné príčiny, ktorými ich Pán živí, zem má za to živiť človeka a odplácať sa mu za jeho pot a námahu. Čo platí o tomto časnom kontrakte, platí tiež o veciach duchovných: kto nepracuje, nech ani neje.

780. Medzi všetkými Adamovými deťmi bola najsvätejšia Mária bohatou a prosperujúcou obchodnou loďou, ktorá priniesla svoj i náš chlieb zďaleka. Nikdy nikto nebol taký rozvážne obozretný a horlivý v správe svojho domu, nik natoľko nedbal o to, čo s božskou múdrosťou považovala za potrebné pre podporu a pomoc chudobným ako Mária. Všetko to si zaslúžila a získala nanajvýš múdrou starostlivosťou, s akou to priniesla zďaleka; lebo Ona bola ďaleko od našej pokazenej prirodzenosti a všetkých jej skutkov. Človek nemôže pochopiť, ako mnoho tak získala, zaslúžila a rozdala chudobným. Ale oveľa cennejší a obdivuhodnejší bol duchovný a živý Chlieb, ktorý pre nás stiahla z neba; lebo Ona Ho nielen stiahla z Otcovho lona, odkiaľ by nebol zostúpil, keby Ho nestiahla táto statočná Žena, nebol by nikdy prišiel na tento svet, tak veľmi nehodný toho, keby Ho nebola priniesla loď Mária. Hoci Ona ako obyčajný tvor nemohla mať zásluhy na príchode Boha na svet, predsa sa zaslúžila o urýchlenie Jeho príchodu a zaslúžila si, že mal prísť v bohatej lodi Jej lona; pretože však Boh nemohol prebývať v žiadnom tvorovi, ktorý by mal nižšie zásluhy ako Ona, teda jedine Ona ho prinútila, aby sa stal viditeľný a dával Seba a živil tých, ktorí boli ďaleko.

781. " A v noci vstala a dala korisť svojim domácim a pokrmy služobniciam svojim." Nie menej chvályhodná je i táto činnosť statočnej ženy, že sa pripravuje o odpočinok a sladký nočný spánok, aby sa postarala o svoju rodinu a vedie svojich domácich, svojho manžela, synov a tiež príbuzných i služobníctvo, aby plnili svoje povinnosti a konali všetko, čo je potrebné pre blaho rodiny. Táto statočná, múdra žena nehľadí na to, že je noc, čas, aby sa uvoľnila a zabudla v spánku na svoje povinnosti; lebo zanechanie práce sa nemá hľadať len pre uspokojenie náklonnosti, ale

hlavne je to potrebný prostriedok nadobudnúť sily a s tým väčšou horlivosťou sa vrátiť k práci. Naša Kráľovná bola skutočne obdivuhodná v takom hospodárení; hoci v domácností nemala žiadnych sluhov, lebo Jej láska k poslušnosti a pokore to nepripúšťala, aby služobné domáce práce ponechala niekomu inému; predsa však v starostlivosti o svojho najsvätejšieho Syna a svojho manžela Jozefa vynaložila všetku pozornosť obsluhe a nikdy sa neprevinila nejakou nedbalosťou, zabúdaním, zdĺhavosťou alebo nedopatrením v obstarávaní toho, čo potrebovali, ako budem mať príležitosť podrobnejšie povedať v ďalšom popisovaní.

782. Avšak ktorý jazyk by mohol kedy popísať neúnavnú bdelosť tejto statočnej Ženy? Vstávala a bdela v noci, i keď ešte božské tajomstvá boli pred Jej srdcom skryté; a v skrytej temnote tajomstva svojho manželstva trvala v bdelej nádeji jeho rozlúštenia, pripravená pokorne a poslušne vykonať, čokoľvek by sa Jej rozkázalo. Obstarávala živobytie pre svojich domácich a služobníkov, totiž pre svoje vnútorné mocnosti a vonkajšie zmysly, prideľovala každému jeho potravu v dennej práci, takže keď boli zamestnané vonkajšou službou, duch nebol bez pomoci a nezaopatrený. Rozkazovala mocnostiam svojej duše, aby zachovávali posvätné pravidlá vyhľadávaním svojej potravy v Božom svetle, vo dne - v noci stále zamestnané horlivým rozjímaním a uvažovaním o svätom zákone a nikdy nedopustila, aby im vonkajšie práce a zamestnania odňali ich životný stav. Tak riadila a živila služobníctvo svojej duše.

783. Taktiež ostatným služobníkom, vonkajším zmyslom, prideľovala oprávnené zamestnanie a potravu; používala svoju právomoc, ktorú mala nad svojimi schopnosťami a rozkazovala, aby ako slúžky slúžili duchu; hoci sú na tomto svete, aby boli pre svet mŕtve, nevšímali si jeho márností a žili iba toľko, koľko je potrebné pre prirodzenosť a milosť; aby sa nenechali uniesť zmyselnými útechami o nič viac, než koľko im vyššia časť duše dovolí a oznámi svojim pretekajúcim vplyvom. Určila medze a hranice všetkým svojim skutkom, takže bez najmenšej nedokonalosti prislúchali do oboru Božskej lásky, všetky Jej slúžili a spolupôsobili s Ňou bez odporu, neochoty alebo ťažkopádnosti.

784. Tiež iným spôsobom vstávala a riadila svoju domácnosť, lebo bol ešte iný druh noci, v ktorej táto statočná Žena vstávala aj s inými služobníkmi, o ktorých sa starala. Povstala v noci Starého zákona, v temnom rozvidnievaní blížiaceho sa svetla: prišla na svet na sklonku tej noci a s nevýslovnou prezieravosťou obstarala a rozdeľovala pokrm milosti a večného života všetkým svojim domácim a služobníkom, najmä svojmu ľudu a ostatnému ľudskému pokoleniu, svätým Otcom a spravodlivým svojho národa, i hriešnikom, otrokom a zajatcom celého sveta. A dala ho

naozaj a úplne, lebo ten pokrm vzala zo svojej vlastnej podstaty a zo svoje vlastnej krvi, pretože sa počal v Jej panenskom lone.

K a p i t o l a 24.

Pokračovanie v tom istom predmete; vysvetlenie ostatnej časti tridsiatej prvej kapitoly knihy Prísloví

785. Žiadna vlastnosť statočnej ženy nechýbala našej Kráľovnej, lebo Ona bola pôvodkyňa cnosti a milosti. V šestnástom verši text pokračuje: " Videla pole a kúpila ho; z úžitku svojich rúk zaštepila vinicu." Pole najvyššej dokonalosti, na ktorom sa pestuje veľa ľúbezného ovocia cností bolo to, ktoré najsvätejšia Mária uvidela; a keď ho prezerala a odhadovala jasnosťou božského svetla, poznala, že je v ňom zakopaný poklad. Aby to pole mohla kúpiť, dala zaň ako výmenu všetky svoje majiteľské práva na zem, ktoré Jej skutočne patrili ako Kráľovnej a Panej a dávala prednosť vlastneniu tohoto poľa pred všetkými ostatnými vecami a kvôli nemu sa zriekala používania a práva na všetok majetok. Táto Pani jediná sa mohla vzdať všetkého tvorstva, lebo iba Ona ho celkom vlastnila a jedine Ona mohla kúpiť to pole svätosti. Jedine Ona mohla preskúmať a odhadnúť jeho plnú cenu a jedine Ona, prvá po Bohu, si privlastnila pole Božstva a Jeho vlastnosti, kým ostatní svätí si mohli privlastniť iba jeho časť. "Vinicu vysadzuje zo zárobku svojich rúk." Ona zaštepila svätú Cirkev nielen tým, že nám dala svojho najsvätejšieho Syna, aby ju zostavil a založil, ale sama bola pomocníčkou a po Nanebovstúpení ostala Paňou Cirkvi, ako bude vysvetlené v treťom zväzku tohto životopisu. Ona zaštepila rajskú vinicu, ktorú tá zúrivá beštia Lucifer zničil a spustošil, ale jej starostlivosťou sa stala opäť úrodná. Ona zaštepila vinicu svojho veľkého a veľkomyseľného srdca tým, že do nej zasadila výhonky cností a najúrodnejšieho viniča, z ktorého Kristus vo vínnom lise kríža urobil najsladšie víno svojej lásky, aby ním napájal svojich milých a živil svojich priateľov. (Vľp 5,1).

786. " Prepásala silou svoje bedrá a posilnila svoje rameno ". Najväčšia sila tých, ktorí sa nazývajú silní, spočíva v ich rukách, ktorými vykonávajú ťažké a neľahké práce: a najobťažnejšia práca pozemšťanov spočíva v obmedzovaní ich náruživostí a náklonností a ich podriaďovaní rozumu. Preto sväté Písmo hovorí o tejto statočnej Žene, že prepásala svoje bedrá silou a posilnila tiež svoje rameno. Naša Kráľovná nepodliehala žiadnej náruživosti alebo nezriadenej náklonnosti, ktorú by vo svojej ne-

vinnej bytosti musela potlačovať; to Jej však nebránilo, aby sa statočnejšie obmedzovala ako ostatné Adamove dietky, ktorých vnútro je v dôsledku hriechu uvedené do zmätku. I keď to nepotrebovala, predsa Jej cnosti a láska Ju nútili, aby sa umŕtvovala viac, než by vyžadovali najhoršie náklonnosti. Nikto z tých, ktorí sa poškvrnili hriechmi, a preto boli povinní zadosťučiniť za ne, nikdy tak nenapínali sily k umŕtvovaniu svojich nezriadených vášní, ako naša Kráľovná Mária ich napínala v ovládaní a neustálym rozmnožovaním umŕtvovania svojich schopností a zmyslov. Svoje nevinné panenské telo stále trestala pokáním, bdením, pôstmi, padaním či kladením sa tvárou na zem s rozpätými rukami v podobe kríža, ako budem neskôr hovoriť (Zv. II. 12, 232, 442, 568, 898, 990, 991; zv. III. 581); svojim zmyslom odopierala všetok odpočinok a pohodlie, nie preto, že by boli neporiadne, ale aby stále robila to, čo bolo najsvätejšie a Bohu najpríjemnejšie a nebola nikdy unavená, ochablá alebo nedbalá konať všetky svoje skutky s plnou mierou a silou milosti.

787. " Okúsila a videla, že jej zamestnanie je dobré; preto nezhasne v noci jej svieca." Pán je taký láskavý a verný ku tvorom, že keď nám prikazuje, aby sme sa opásali umŕtvovaním a pokáním (pretože kráľovstvo nebeské trpí násilie a musí sa získať mocou Mt 11,12), za toto násilie, ktoré robíme svojim náklonnostiam, odmeňuje naše snahy radosťou a útechou, ktoré plnia naše srdce slasťou. Z tejto radosti poznávame, aká dobrá je výmena najvyššieho dobra za skutky sebaumŕtvovania, ktorými obmedzujeme svoju túžbu po dočasných útechách, lebo už vopred dostávame útechy z kresťanských právd a s nimi i záruky večného života. A čím viac sa venujeme takému obchodu, tým viac získame a tým viac si budeme tento obchod ceniť.

788. Keď my, ktorí sme poddaní hriechu, prežívame tieto pravdy, o čo viac ich poznala a oceňovala najsvätejšia Mária? A keď v nás, v ktorých noc hriechu je oveľa temnejšia a neustávajúca, sa s pomocou pokánia a umŕtvovania našich vášní môže udržať božské svetlo milosti, ako veľmi muselo potom toto svetlo žiariť v srdci tohto najčistejšieho Tvora? Ona nebola zaťažená nákazou našej hrubej a pokazenej prirodzenosti; nebola poškvrnená neposlušnosťou; nebola mučená výčitkami zlého svedomia ani bázňou skutočného hriechu; a okrem toho všetkého bola osvietená nad všetko pochopenie anjelov alebo ľudí. Presvätá Mária dobre poznala a milovala taký druh obchodu a nikdy v ťažkostiach a nebezpečenstvách života nezhášala svetlo Baránkovej sviece (Zjv 31,19).

789. " Svojou rukou natiahla k silným veciam a jej prsty uchopili vreteno." Táto statočná Žena, ktorá s námahou a prácou svojich rúk rozmnožuje cnosti a majetok svojej rodiny, ktorá sa opáše statočnosťou proti

svojim vášňam, ktorá nachádza radosť v obchode cnosti, mohla smelo siahnuť svojou rukou na veľké veci. Najsvätejšia Mária to urobila, Jej stav a povinnosti Jej v tom neprekážali, lebo sa povznášala nad seba a nad všetky pozemské veci, a tak zvýšila svoje snahy, rozšírila svoju činnosť na to, čo bolo v obvode božskej lásky a vedomosti najväčšie a najmocnejšie, povznášajúc sa nad všetok ľudský a anjelský život. A ako sa svojím zasnúbením viac a viac blížila k svojej dôstojnosti a materskému stavu, pokračovala v rozširovaní svojho srdca a naťahovala svoje ruky k novým skutkom svätosti, až sa prispôsobila k spolupôsobeniu v najťažšom a najvznešenejšom diele božskej Všemohúcnosti, totiž vo Vtelení Slova. O tom všetkom poviem viac v druhom zväzku, keď budem vysvetľovať prípravu našej Kráľovnej na toto veľké tajomstvo (Zv. II. 1-160). A pretože samé predsavzatie či rozhodnutie vykonať veľké veci, ale nesplnenie toho je bezcenné a bez praktického výsledku, preto sa hovorí: "A jej prsty uchopili vreteno," čím sa chce povedať, že naša Kráľovná skutočne vykonala všetky veľké, obtiažne a ťažké práce tak, ako mala v úmysle a ako si ich vo svojej dobre usporiadanej mysli predsavzala. Vo všetkom sa osvedčila ako poctivá a vzdialená od všetkého zveličovania a samého vonkajšieho sa ukazovania ženy, ktorá nosí praslicu, ale vretena sa nechopí. Preto sa ďalej hovorí:

790. " Svoju ruku otvorila núdznemu a svoje dlane natiahla k chudobnému ". Múdra žena a gazdiná prejavuje veľkú statočnosť, keď je k chudobným štedrá a nikdy nepovoľuje slabosti ducha alebo zbabelej nedôvere, že by snáď pre jej almužny rodina nejako trpela; lebo najmocnejším prostriedkom pre rozmnožovanie všetkého majetku je, štedro sa oň podeliť s Kristovými chudobnými, ktorý už v tomto živote vie stonásobne odplácať (Mk 10,39). Najsvätejšia Mária rozdala svoje dedičstvo po rodičoch chudobným a chrámu, ako som povedala vyššie (761); k tomu ešte pridala prácu svojich rúk pre konanie skutkov milosrdenstva, lebo Jej zbožnosť a štedrá láska k chudobným by nebola uspokojená, keby nebola prispela svojou osobnou námahou a prácou. Nie je div, že dnešný hrabivý svet cíti nedostatok a chudobu v dočasných veciach, keď u ľudí ochabla láskavosť a súcit k chudobným; lebo to, čo Boh stvoril pre výživu chudobných a pre spasenie bohatých, užívajú iba pre ukojenie svojej márnivosti.

791. Naša najláskavejšia Kráľovná a Pani však nielenže vystrela svoje vlastné ruky k chudobným, ale dokázala i to, že aj všemohúci Boh podal svoju ruku; lebo doteraz nepodal pomocnú ruku svojho božského Slova k smrteľníkom, ktorí si nezaslúžili, či lepšie povedané stali sa nehodní takého dobrodenia. Táto statočná Žena Mu podala ruky natiahnuté a otvore-

né pre dary pre nás úbohých zajatcov, sužovaných biedou hriechu. Pretože táto bieda a chudoba bola údelom všetkých ľudí, preto sväté Písmo používa slovo "chudobný" v jednotnom čísle, pretože celé ľudské pokolenie bolo ako jeden chudobný človek, neschopné zaopatriť sa lepšie než jeden chudák. Ruky nášho Spasiteľa Krista, nášho Pána, ktoré sa natiahli k nášmu vykúpeniu a otvorili sa pre rozdávanie svojich darov a zásluh, boli v skutočnosti ruky najsvätejšej Márie, lebo On ako Jej Syn, mal ich od Nej a bez Márie nešťastné ľudské pokolenie nikdy by ich nebolo videlo otvorené na svoju pomoc. Boli to Jej ruky i z mnohých iných ohľadov.

792. "Nebude sa báť o svoj dom pred snežnou zimou, lebo všetci jej domáci sú oblečení dvojnásobným rúchom." Keď naša prirodzenosť stratila Slnko spravodlivosti, teplota milosti a pôvodná spravodlivosť bola pochovaná pod zamrznutým snehom hriechu a všetka jej sila pre konanie dobra bola obmedzená, zdržovaná a zamrznutá. Z toho vznikali ťažkosti pre konanie svätých skutkov, zdĺhavosť v konaní, nepozornosť a nedbalosť, nestálosť a rôzne naše iné nedostatky pri konaní cností. Odtiaľ pochádza, že po spáchaní hriechu sa nachádzame olúpení o Božiu lásku, bez ochrany alebo úkrytu proti pokušeniam. Naša nebeská Kráľovná nemala žiadnu z týchto prekážok, ani nedostatky duše a tela; lebo všetci Jej domáci, to jest Jej vnútorné a vonkajšie mocnosti boli chránené pred mrazom hriechu dvojnásobným rúchom. Z jednej strany bola chránená pôvodnou spravodlivosťou a vliatymi cnosťami spolu s cnosťami získanými vlastnou námahou od prvého okamihu Jej činnosti, a z druhej strany bola tiež chránená dvojnásobným rúchom obyčajných milostí. Tieto obdržala pre jej vlastný význam z tých, ktoré dostala zvláštnym spôsobom pre svoju dôstojnosť Matky Božej. Nebudem sa zdržovať popisovaním Jej obozretnej starostlivosti o svoju domácnosť. Pri iných ženách starostlivosť, ktorú venujú tejto záležitosti, môže byť chválitebná, pretože je potrebná; ale v dome Kráľovnej nebies a zeme, najsvätejšej Márie, nebolo potrebné množstvo rúch: pre Jej Syna, lebo On mal iba jedno; ani pre seba a svojho manžela Jozefa, lebo chudoba bola ich najväčšou ozdobou i ochranou.

793. "Prikrývadlo si urobila, batist a purpur je jej odev." Tieto obrazné slová tiež naznačujú duchovné ozdoby tejto ženy. Bolo to rúcho rôznofarebné a pevné, ktoré úplne poslúžilo ako prikrývka a chránilo Ju pred nepriaznivým počasím a pred dažďom, lebo pre tento účel sú vyrábané silné pokrývky, kabáty a podobné veci. Dlhý plášť cností a darov Márie bol nepreniknuteľný proti mocným prúdom pokušení a útokov, ktoré veľký červený a krvavý drak chŕlil proti Nej, ako to videl svätý Ján v Zjavení (Zjv 21,15). Väčšia však ako pevnosť týchto rúch bola ich krása a rozmanitosť cností do nich votkaných, a to nielen zdanlivých, ale ktoré sa už

takmer stali časťou Jej tela a krvi a podstatou Jej prirodzenosti a to už od okamihu, v ktorom obdržala svoju existenciu v milosti a pôvodnej spravodlivosti. Bol v Nej purpur lásky, belosť čistoty a nepoškvrnenosti, blankyt nádeje so všetkými ostatnými darmi a milosťami, ktorými bola úplne zaodiata a ozdobená v celej svojej kráse. Tiež biela a červená, ktoré nevesta zvolila ako zvláštne znamenie človečenstva a Božstva Syna, Ju zdobili (Vľp 5,10); lebo ako Ona dala Slovu červeň Jeho človečenstva, On zase dal Jej skvelosť Božstva bez toho, aby zlúčil tieto dve prirodzenosti v Jej panenskom lone, ale ponechal svojej Matke vyžarovanie lúčov Božstva oveľa dokonalejšie ako zo všetkých ostatných tvorov.

794. " Povestný je v bránach jej muž, keď zasadá so starcami zeme". Ako za starých časov sa konával súd v mestských bránach, taktiež v bráne do večného života je vynášaný rozsudok nad každým zvlášť; kým posledný deň nás očakáva súd všeobecný nad celým svetom. Pri všeobecnom súde svätý Jozef ako jeden z mužov najsvätejšej Márie zasadne medzi šľachtou Božieho kráľovstva, lebo bude zasadať s apoštolmi pri súde nad celým svetom, túto výsadu dostane ako manžel statočnej Ženy, Kráľovnej všetkých a ako domnelý otec najvyššieho Sudcu. Druhým mužom tejto Panej je Jej Syn, ako som už povedala (774), a tento je oprávnený a uznávaný za najvyššieho Pána a pravého Sudcu ako pri zvláštnom súde tak aj pri tom, ktorý sa bude konať nad anjelmi a všetkými ľuďmi. Táto najvyššia moc spadá sčasti tiež na najsvätejšiu Máriu, lebo Ona to bola, ktorá Mu dala telo, ktorým vykúpil svet.

795. " Drahé plátno zhotovila a predala ho a opasok dala Kananejskému kupcovi". V tejto starostlivej práci statočnej ženy sú vyznačené dve prednosti našej veľkej Kráľovnej. Prvá, že zhotovila plátno také čisté a také veľké, že večné Slovo, hoci muselo uzavrieť a obmedziť svoju veľkosť, mohlo zostúpiť a zaodiať sa ním a Ona ho nepredala žiadnemu inému, iba samotnému Pánovi, ktorý Jej zaň dal svojho vlastného Syna. Lebo vo všetkom tvorstve nebolo nič také cenné, aby sa mohlo kúpiť toto plátno čistoty a svätosti Márie, ani žiaden človek si nemohol zaslúžiť, aby bol Jej synom, to mohol jedine sám Boží Syn. Ona tiež darovala, a nie predala, nanajvýš blahosklonne opasok Kananejskému, ktorému zlorečil jeho otec (Gn 9,25); lebo všetci tí, ktorí sa podieľali na zlorečení a boli olúpení a poddaní nezriadeným žiadostiam a náklonnostiam, mohli sa teraz znovu opásať opaskom, ktorý pre nich obstarala najsvätejšia Mária cez svojho prvorodeného a jediného Syna a cez zákon milosti. Takto sú teraz schopní polepšiť sa a opásať sa novou silou. Žiadna výhovorka neostáva predpovedaným a zatrateným, anjelom a ľuďom, pretože všetci mali prostriedky, aby obmedzili svoje nezriadené vášne rovnako ako predurčení. Veď mohli

používať milosti, ktoré pre nich dobrovoľne získala najsvätejšia Mária a za ktoré sa nežiada žiaden poplatok.

796. "Sila a krása je jej odev a smiať sa bude v deň najposlednejší." Ďalšou novou ozdobou a rúchom statočnej Ženy je sila a krása; sila Ju robí nepremožiteľnou v utrpení a v boji proti pekelným mocnostiam; krása Jej dodáva vonkajší pôvab a obdivuhodnú dôstojnosť vo všetkom Jej konaní. Pre tieto dve prednosti bola naša Kráľovná milá v Božích očiach a anjelov i sveta. Nielenže bola bez každej úhony hriechu a chyby, ale mala ešte milosť a krásu, ktorá sa natoľko páčila a tak okúzľovala Ducha Svätého, keď povedal, že je celá krásna a Jemu príjemná (Veľp 4,7). A kde nie je hriech na oplakávanie, tam niet ani žiadnej príčiny na zármutok v poslednom dni, kedy žiaden zo smrteľníkov nebude bez takých príčin, okrem tejto našej Panej a Jej najsvätejšieho Syna. Všetci ostatní boli poškvrnení nejakou chybou, ktorú musia ľutovať. V ten deň budú zavrhnutí plakať, pretože predtým náležite neplakali nad svojimi hriechmi. V ten deň táto statočná Žena bude plná útechy a radosti a bude ďakovať za svoje nevýslovné šťastie ako i za vykonanie božskej spravodlivosti na zlomyseľných a odbojných, ktorú uskutoční Jej najsvätejší Syn.

797. "Otvorila svoje ústa v múdrosti a zákon spravodlivosti je na jej jazyku." Táto veľká vznešenosť statočnej Ženy nespočíva v akomkoľvek otváraní úst, ale otvára ich, len aby učila Božej bázni alebo pre skutky lásky. Toto naša Pani a Kráľovná konala s najväčšou dokonalosťou. Otvorila svoje ústa ako učiteľka múdrosti, keď povedal a svätému archanjelovi: "Nech sa mi stane podľa tvojho slova " (Lk 1,38) a kedykoľvek hovorila, robila to ako najmúdrejšia Panna, plná vedomosti o Najvyššom, ako Učiteľka všetkých a ako Orodovníčka za úbohé dietky Evy. Zákon láskavosti bol vždy na Jej perách ako najláskavejšej Matky milosrdenstva a Jej príhovor a modlitby sú samy osebe nezrušiteľným zákonom, od ktorého závisí naša záchrana vo všetkých našich potrebách; sme bezpeční, len ak vieme, ako Ju pohnúť, aby otvorila svoje ústa a prehovorila za nás slovo orodovania.

798. " Sledovala chodníky svojho domu a chlieb záhaľčivo nejedla." Je to nemalá česť pre matku rodiny, ktorá prísne bdie nad všetkým, čo najistejšie vedie všetko k rozmnoženiu majetku a šťastia; ale v tejto božskej múdrosti jedine Mária dala úplne dokonalý príklad smrteľníkom. Jedine Ona vedela, ako objaviť a vynájsť všetky cesty vedúce k spravodlivosti a ako nájsť priame cesty, po ktorých sa môže s väčšou istotou a rýchlejšie dostať k Bohu. Ona dosiahla túto vedomosť tak rýchlo, že prekonala všetkých smrteľníkov, ba i samotných cherubínov a serafínov. Rozoznávala a vynašla dobré i zlé, výšku i hĺbku svätosti, veľkosť ľud-

skej slabosti, prefíkanosť našich nepriateľov, nebezpečenstvo ohrozujúce svet a všetko pozemské. Zároveň používala prakticky všetky svoje vedomosti a neprijala svoju dušu a milosti Božie nadarmo (Ž 23,4). A tým si zaslúžila, čo nasleduje:

799. "Povstali jej synovia a za najblahoslavenejšiu Ju vyhlasovali, i jej muž ju chválil." Synovia tejto Ženy povedali o Nej v bojujúcej Cirkvi veľké a slávne veci, nazývali Ju najpožehnanejšou medzi ženami; a tí, ktorí nepovstali a nechválili Ju, nech sa nenazývajú Jej dietkami, ani učenými, múdrymi alebo nábožnými. Hoci všetci svätí svätej Cirkvi, nadchnutí a pohnutí Jej Mužom a Ženíchom Kristom a z vnuknutia Ducha Svätého hovorili o Nej, predsa sa zdá, akoby Pán až doteraz mlčal a ešte nepovstal, aby oznámil svetu tie nespočetné vznešené tajomstvá týkajúce sa Jeho najsvätejšej Matky. Bolo mi oznámené, že tie tajomstvá sú také veľké, že ich zjavenie je vyhradené iba víťaznej Cirkvi po Poslednom súde, pretože by nebolo vhodné zjaviť ich tomuto svetu, ktorý nie je hodný ani schopný porozumieť takým divom. Potom bude Kristus, Muž Márie hovoriť a pre oblaženie svätých zjaví Svoju i Jej slávu a prednosti i vznešenosť tejto Panej; vtedy ich poznáme v celom rozsahu. Teraz stačí, keď ich úctivo uznávame pod závojom viery a žijeme v nádeji, že tie veľké požehnania pochopíme úplne v budúcom živote.

800. "Mnohé dcéry zhromaždili bohatstvo, ty si prevýšila všetky." Všetky duše, ktoré dosiahli milosť Najvyššieho, nazývajú sa Jeho dcérami; a všetky zásluhy, dary a milosti, ktoré mohli dosiahnuť, sú pravým bohatstvom, lebo pozemské statky neprávom si prisvojujú meno bohatstva. Počet predurčených bude veľký; to vie Ten, ktorý spočítal hviezdy podľa ich mien (Ž 144,4). Mária však nahromadila väčšie bohatstvo ako všetci, ktorí sú dietkami Adama i Jej; Ona jediná dosiahla zvláštne postavenie, že nielen akoby iba tak bola nazývaná ich Matkou a oni Jej dietkami, ale tiež, že sa stala Matkou Boha samého; a preto Ona ďaleko prevyšuje všetku slávu, akú celý počet predurčených dosiahol alebo ešte dosiahne. A pretože popri porovnávaní tohoto bohatstva a darov vnútorných milostí a im zodpovedajúcej slávy s vonkajším a navonok viditeľným bohatstvom a slávou iných žien, na ktorej si ony tak mnoho zakladajú, je všetko iba márnosť; Šalamún dodáva:

801. "Priazeň je klamná a krása márna; pretože žena, ktorá sa bojí Pána, bude velebená. Dajte jej ovocie jej rúk a nech ju jej práca chváli pri bráne." Svet klamne považuje mnohé veci za výborné a vzácne, ktoré také nie sú a ktoré nemajú viac krásy a prednosti, než akú im pripisuje nesprávny úsudok; ako napríklad vonkajšie zdanie cnosti pri našich prácach; blaživé pocity spôsobené sladkými a výrečnými slovami; vtip

a uhladenosť v reči a v správaní sa; blahosklonnosť predstavených alebo popularita. Toto všetko je klamné a ošemetné tak ako krása ženy, ktorá o krátky čas pominie. Žena, ktorá sa bojí Boha a učí iných, aby sa Ho báli, tá si naozaj zaslúži chválu od ľudí i od samého Pána. A pretože Boh sám si Ju praje chváliť, preto Písmo sväté hovorí: "Dajte jej ovocie jej rúk." On odmeriava svoju chválu tiež podľa hodnoty skutkov verejne známych a dodáva, že tieto skutky samé hlásajú jej chválu. Chvála ľudí má malú cenu pre tú, ktorá sa svojím správaním sama znižuje. Preto si Najvyšší praje, aby skutky Jeho najsvätejšej Matky boli zjavené až v bránach Jeho svätej Cirkvi, nakoľko je to možné a vhodné, ako som vyššie povedala; kým väčšia chvála a sláva je pre Ňu vyhradená až v nebeskej Cirkvi a bude trvať po všetky veky vekov. Amen.

Poučenie nebeskej Kráľovnej

802. Mnoho bodov tejto kapitoly svätého Písma môžeš použiť pre poučenie a správne poznanie; a hoci si sa nezmienila o všetkých, prajem si, aby si si dobre zapísala do srdca to, čo si oznámila i to, čo si vynechala a chcem, aby si podľa toho konala. Preto je potrebné, aby si žila v ústraní a sústredená sama v sebe, aby si zabudla na všetky viditeľné pozemské veci a veľmi dbala na nebeské svetlo, ktoré ti pomáha a chráni schopnosti tvojich zmyslov dvojnásobným rúchom proti vplyvu vlažnosti a ľahostajnosti na ceste dokonalosti; a je potrebné, aby si odporovala pudom svojich odbojných vášní. Bojuj proti nim a obmedzuj ich mocným prostriedkom Božej bázne. Odlúč sa od všetkého klamného vonkajšieho zdania a povznes svoju myseľ k pozorovaniu a poznaniu svojho vnútorného stavu a ciest, ktoré ti Pán ukázal, aby si Ho hľadala v skrytosti a bezpečne Ho našla. Len čo raz okúsiš sladkosť stykov s nebeskými vecami, nedopusť, aby si svojou nedbalosťou zadusila vo svojom srdci božské svetlo, ktoré ťa v tme osvecuje. Nejedz svoj chlieb záhaľčivo, ale pracuj usilovne bez prestania a potom budeš užívať ovocie svojej námahy. Posilňovaná Pánom vykonáš dielo hodné Jeho povšimnutia a zaľúbenia a budeš bežať za vôňou Jeho mastí, až dôjdeš k ich večnému užívaniu. Amen.

Citáty z knihy Prísloví pod B 772-801 sa v knihe Mystické Mesto Božie (v českom jazyku) odlišujú od prekladu starého zákona v slovenskej reči z r. 1996. Takto obsah odstavca nenaväzuje celkom na slová citovaného Príslovia. Porovnávajme:

A. Podľa Svätého Písma Starého zákona podľa slovenského prekladu z r. 1996.

B. Podľa českého prekladu uvedeného v Mystickom Božom Meste.

772. A. Ach, ktože nájde ženu dobrú? Jej cena je nad perly.
284. B. Ženu statočnú kto nájde? Jej cena je ako vecí privezené zďaleka a z najvzdialenejších pobreží.

775. A. Bezpečnosť nachodí srdce jej muža v nej, bo núdze o zisk niet.
775. B. Srdce jej muža jej dôveruje a koristi nemá nedostatok.

777. A. Gazduje mu dobre, a nie zle po všetky dni svojho života.
777. B. Odplatí jemu dobrým a nie zlým po všetky dni svojho života.

778. A. Dbá veľmi o vlnu a o ľan a radostne jej ide práca od ruky.
778. B. Hľadala vlnu a ľan a robila podľa umenia svojich rúk.

779. A. Hľa, podobá sa lodiam kupeckým, zďaleka dováža si výživu.
779. B. Je ako kupecká loď, zďaleka dováža svoj chlieb.

781. A. Veď vstáva ešte za noci a rozdeľuje pokrm svojej čeľadi a prácu svojim dievčatám.
781. B. A v noci vstala a dala korisť svojim domácim a pokrmy služobniciam svojim.

785. A. Zobzrie sa za poľom a (hneď) ho kupuje, vinicu vysádza zo zárobku svojich rúk.
785. B. Videla pole a kúpila ho; z úžitku svojich rúk zaštepila vinicu.

786. A. Chrabrosťou si prepasuje bedrá a zosilňuje svoje ramená.
786. B. Prepásala silou svoje bedrá a posilnila svoje rameno.

787. A. Tu sladko zakúša, aké dobré je jej podnikanie, nezhasína jej svetlo za noci.
787. B. Okúsila a videla, že jej zamestnanie je dobré; preto nezhasne v noci jej svieca.

789. A. Jej ruky siahajú po praslici, prstami drží vreteno.
789. B. Svoju ruku natiahla k silným veciam a jej prsty uchopili vreteno.

790. A. Kde bedár, tam svoju ruku otvára a k chudákovi ruky vystiera.
790. B. Svoju ruku otvorila núdznemu a svoje dlane natiahla k chudobnému.

792. A. Ľakať sa neľaká, čo s čeľaďou, keď (príde) sneh, bo všetka jej čeľaď má po dvoch oblekoch.
792. B. Nebude sa báť o svoj dom pred snežnou zimou, lebo všetci jej domáci sú oblečení dvojnásobným rúchom.

793. A. Má narobené prikrývadlá pre seba, batist a purpur sú jej odevom.
793. B. Prikrývadlo si urobila, batist a purpur je jej odev.

794. A. Navôkol povestný je jej muž pri bránach, na zasadaniach so starcami krajiny.
794. B. Povestný je v bránach jej muž, keď zasadá so starcami zeme.

795. A. Speňažuje tiež jemné šatstvo, ktoré vyrába a kupcom odpredáva opasky.
795. B. Plátno drahé zhotovila a predala ho a opasok dala Kananejskému kupcovi.

796. A. Ako jej svedčia moc a krása za odev, tak s úsmevom sa díva na budúci deň.
796. B. Sila a krása je jej odev a smiať sa bude v deň najposlednejší.

797. A. Prehovoria je ústa s múdrosťou, láskavé slová sú na jej jazyku.
797. B. Otvorila svoje ústa v múdrosti a zákon spravodlivosti je na jej jazyku.

798. A. Sleduje priebeh všetkej práce po dome a nejedáva z chleba záhaľčivo.
798. B. Sledovala chodníky svojho domu a chlieb záhaľčivo nejedla.

799. A. Keď prehovoria jej synovia, dobrorečia jej a jej manžel zahŕňa ju pochvalou.

799. B. Povstali jej synovia a za najblahoslavenejšiu ju vyhlasovali i jej muž ju chválil.

800. A. Rúče sa namáhalo veľa žien, lež ty si ich všetky predstihla.
800. B. Mnohé dcéry zhromaždili bohatstvo, ty si prevýšila všetky.

801. A. Spanilosť je klam a krása - daromnosť; chválu si zasluhuje žena, čo sa bojí Pána.
801. B. Priazeň je klamná a krása márna; pretože žena, ktorá sa bojí Pána, bude velebená.

O b s a h P r v e j k n i h y

Zvláštne upozornenie.....1

Schválenie.....12

Úvod.....14

- Tento životopis Panny Márie je rozdelený na 3 diely v ôsmich knihách

Prvý diel sa týka Jej skrytého a svätého života do 15 rokov

Druhý obsahuje tajomstvo Vtelenia, život a umučenie až po vystúpenie na nebesia nášho Pána. Čo robila Panna Mária, pokiaľ žila so svojím Synom

Tretí diel je život Matky milosti po nanebovstúpení Pána. I nám je predkladaná úloha snažiť sa napodobňovať Pannu Máriu a nasledovať Ju

K a p i t o l a 1.

O dvoch zvláštnych zjaveniach, ktoré Pán zveril mojej duši a o iných osvieteniach a tajomstvách, ktoré ma prinútili, aby som odvrátila pozornosť od vecí tohoto sveta a pozdvihla myseľ k veciam nadzemským.....26

K a p i t o l a 2.

Ako mi Pán, takto pripravenej, zjavoval tajomstvá života Kráľovnej nebies.....33
- *Pisateľka dostala dar bázne Božej. Tri stupne svetla rozumu, ktoré pomáhajú chápať tajomstvá*

K a p i t o l a 3.

O poznaní Božstva a o rozhodnutí sa pre stvorenie sveta.....40
- *Veda zjavená*

K a p i t o l a 4.

Aké sú božské ustanovenia roztriedené podľa okamihov a čo Boh určil v každom zvlášť.....45
- *Udalosti - okamihy. 1 Boh dáva tvorom účasť na svojom Božstve a daroch*
2) Tá ma slúžiť k Jeho velebeniu a oslave
3) Večné Slovo sa má stať Telom
4) Div stvorenia Panny Márie
5) Deväť anjelských zborov
6) Stvorenie ľudí. Všetko toto nové poznanie nabáda nás chváliť Boha

K a p i t o l a 5.

Vysvetlenie týkajúce sa Písma Svätého, najmä ôsmej kapitoly knihy Prísloví, na potvrdenie predchádzajúcich strán.....50
- *Pisateľka je uchvátená a obdivuje Božiu lásku k tvorom a zároveň je zarmútená nad ľahostajnosťou ľudí*

K a p i t o l a 6.

O pochybnostiach, ktoré som predložila ohľadne náuk obsiahnutých v týchto kapitolách a odpoveď na ne 58
- *Cieľ vtelenia bola sláva Božia. Keby Adam a Eva neboli zhrešili, Pán Ježiš by i tak prišiel na zem, ale s inou úlohou*

K a p i t o l a 7.

Ako Najvyšší začal svoje diela a stvoril všetky hmotné veci pre človeka, avšak anjeli a ľudia boli stvorení, aby boli Jeho ľudom pod vodcovstvom vteleného Slova.....62
- *Príčiny pádu Lucifera a jeho spoločníkov. Ako začal Lucifer strácať milosť pre vlažnosť v plnení Božích príkazov a ako sa v ňom rozmáhala sebaláska. Zúrivosť a nenávisť padlých anjelov*

K a p i t o l a 8.

Pokračovanie o predošlom predmete a vysvetlenie dvanástej kapitoly Zjavenia svätého Jána 69

K a p i t o l a 9.

Vysvetlenie ďalšej časti kapitoly zjavenia svätého Jána.....75
- *Tajomný začiatok evanjelia. Výklad slov, kto poslúcha predstaveného, poslúcha Boha*

K a p i t o l a 10.

Vysvetlenie, dokončenie dvanástej kapitoly Zjavenia svätého Jána 82
- *Diabli chcú prekážať účinkom Božej lásky voči ľuďom a chcú si podmaniť ľudstvo, aby mohli aj s pomocou pyšných mužov, ktorí budú šíriť vládu hriechu*

K a p i t o l a 11.

Pri stvorení všetkých vecí mal Pán na zreteli Krista a jeho najsvätejšiu Matku. Zvolil si svoj ľud a zahrnul ho milosťami.....88
- *Pri stvorení Adama a Evy Satan sa mylne domnieval, že je to večné Slovo a Matka. Rozhovor hada s Evou. Proroci horlili za Vykupiteľom a naša vlažnosť*

K a p i t o l a 12.

Ako s rozmnožovaním pokolení vzrastala túžba a volanie spravodlivých po príchode Vykupiteľa, a podobne rástli tiež hriechy, do tejto noci Starého zákona poslal Boh dve zorničky, ako predzvestovateľky zákona milostí 97
- *Anna a Joachim a ich činnosti, modlitby a vzťah k majetku*

K a p i t o l a 13.

Ako archanjel Gabriel oznámil počatie presvätej Márie a ako Boh na to pripravil svätú Annu zvláštnou milosťou.....103

K a p i t o l a 14.

Ako všemohúci upovedomil svätých anjelov o príhodnom rozhodnutí pre počatie presvätej Márie a ktorých z nich vybral za Jej ochrancov.....109
- *Všetko stvorenie je na slávu Najvyššieho a pre Slovo*

K a p i t o l a 15.

Ako bola božskou mocou bez škvrny hriechu počatá Matka Božia. 116
- *Deň nepoškvrneného počatia. Po siedmom dni počatia bol deň vdýchnutia duše. Stalo sa to v sobotu, preto sobota k Jej úcte. Obdržala najvyššie výsady*

K a p i t o l a 16.

O stave cností, ktorými Boh obdaril dušu presvätej Márii a Jej prvé cvičenie týchto cností v živote Jej matky Anny, sama ma poučila, ako Ju mám nasledovať.....123
- *Mária už v lone matky sa stáva božím veľdielom, je múdrejšia, rozvážnejšia a osvietenejšia ako všetky tvory a svätí. Naše prvé hnutia od užívania rozumu majú smerovať k Bohu. Povinnosťou rodičov je viesť deti k tomu, ale ich aj odvracať od detinskej ľstivosti, neúprimnosti a prevrátených zvykov. Ak sa toto premešká alebo zanedbá, má tvor tak konať hneď akonáhle spozná Boha svetlom viery*

K a p i t o l a 17.

Pokračovanie o počatí najblahoslavenejšej Panny Márie a vysvetlenie dvadsiatej prvej kapitoly Zjavenia svätého Jána 131
- *Odbojníci stávajú sa neschopnými konať dobré skutky a odlučujú sa od Boha. Matka Mária ako žriedlo presvätého života k nasledovaniu*

K a p i t o l a 18.

Pokračovanie o tajomstve počatia presvätej Márie, ako je popísané v druhej časti dvadsiatej prvej kapitoly Zjavenia svätého Jána.…143
- *Žiaden smrteľník mať výhovorku, pretože vstup do neba vedie viacerými bránami a on otáľal a neprial si hľadať cesty*

K a p i t o l a 19.

Obsahuje poslednú časť dvadsiatej prvej kapitoly Zjavenia svätého Jána, pokiaľ popisuje počatie najsvätejšej Márie.....151
- *Základy MMB sú z dvanástich drahých kameňov - čností, počnúc jaspisom, zafírom a končiac ametystom. Kto bojuje proti vášňam, tým bojuje i proti svojim nepriateľom. Pisateľke radí odumrieť pozemským veciam a niekoľko ďalších rád*

K a p i t o l a 20.

Čo sa prihodilo v deviatich mesiacoch ťarchavosti svätej Anny, skutky najsvätejšej Márie v živote Matky i skutky svätej Anny v tom čase 164
- *Luciferove úklady voči sv. Anne pri ťarchavosti. Pre kresťanský život sú potrebné dve dispozície: pokoj duše, svätá bázeň a bdelosť*

K a p i t o l a 21.

O šťastnom narodení najsvätejšej Márie, našej Panej, o milostiach, ktoré obdržal z ruky Najvyššieho, a ako Jej bolo dané meno v nebi i na zemi 170

- *Modlitba svätej Anny za narodenie. Dieťa Mária odnesená nakrátko do neba. Máriine ranné cvičenia začínali padaním na kolená, vďakyvzdávaním, chválou. Opakovaním cvičenia rastie návyk*

K a p i t o l a 22.

Ako svätá Anna zachovala Mojžišov zákon o pôrode dieťaťa a ako sa správala Najsvätejšia Mária v útlom detstve.....179

- *Pán dáva smrteľníkom všetko z lásky. Ľudia sú nevďační, neďakujú. Boh vernosť odmieňa ale nedbalosť trestá*

K a p i t o l a 23.

O symbolických obrazoch svätých anjelov strážnych, aké používali v styku s blahoslavenou Máriou o Jej dokonalosti.....187

- *Anjeli ako pomocníci, strážcovia a obhajcovia ľudí. Nevďak ľudí*

K a p i t o l a 24.

O svätých skutkoch a zamestnaniach Kráľovnej v prvom a pol roku Jej detstva.....193

- *Dieťa Mária trávi svoje detstvo v rozhovoroch s anjelmi a Najvyšším. Vďačnosti voči rodičom. Všetci sa máme pokorovať, lebo sami od seba nie sme ničím. Kto viac dostal, má byť väčším dlžníkom. Cnosť mlčanlivosti*

K a p i t o l a 25.

Ako presväté dieťa Mária začala hovoriť vo veku poldruhého roku a čím sa zamestnávala až do dňa svojho odchodu do chrámu.....198

- *Od dvoch cítila súcit s chudobnými. Celá spása alebo zatratenie duší spočíva na tom, či prijímajú pomoc a volanie Pána alebo nie. Patričné vzdelanie a poučenie veľmi napomáha dietkam, aby sa stali ochotnejšie k cvičeniam v cnostiach, tak získajú návyk ísť za istou a bezpečnou vedúcou hviezdou rozumu*

O B S A H

K N I H A D R U H Á - I/2

K a p i t o l a 1.

O obetovaní presvätej 3.-ročnej Márie v chráme 12
- *Archa zmluvy predobrazovala Máriu. Šťastný, koho Pán povoláva. Vstup do rehoľného života vzbudzuje u diablov hnev. Život zasvätených. Lótova žena.*

K a p i t o l a 2.

O zvláštnej milosti, ktorú Všemohúci udelil najsvätejšej Márii, keď sa usadila v chráme.....12
- *Mária prosí anjelov o pomoc, Otca o dar pokory a tichosti. Obliečka, zásnuby a 4 rehoľné sľuby. Náklonnosť. Rehoľný stav ustanovil Najvyšší s cieľom zachovať učenie kresťanskej dokonalosti.*

K a p i t o l a 3.

Poučenie o rehoľných sľuboch, ktoré mi udelila nebeská Kráľovná. 12
- *Niektoré duše zvedené horlivosťou zanedbávajú základné povinnosti. Klauzúra zmyslov.*

K a p i t o l a 4.

O dokonalosti, s akou najsvätejšia Mária prežívala dni v chráme a aké cvičenia dostala.....12
- *Program dňa. Mária veľa čítala posvätné knihy. Ostražitosť zvlášť u rehoľníkov. Pevné predsavzatie.*

K a p i t o l a 5.

O dokonalosti najsvätejšej Márie, s akou konala všetky cnosti a o jej pokroku v nich.....12
- *Cnosť - zvyk ku konaniu dobra. Jej cnosti vliate a získané. Naša povinnosť je spolupôsobiť pri cnostiach.*

K a p i t o l a 6.

O cnosti viery a ako sa v nej najsvätejšia Mária cvičila.....12
- *Videnia Jej napomáhali vo viere. Jej viera má trvácnosť, silu a múdrosť. Varovanie pre kresťanov, ktorí nasledujú slepých vodcov. Vieru treba zveľaďovať.*

K a p i t o l a 7.

O cnosti nádeje a ako sa v nej Mária cvičila.....12
- *Nádej dopĺňa vieru. Zúfalstvo. Veľkosť odmeny pôsobí na nádej. Potreba zbaviť sa nám ľahostajnosti.*

K a p i t o l a 8.

O cnosti lásky najsvätejšej Márie.....12
- *Matka krásneho milovania. Žriedlom jej lásky sú hlboké vedomosti a múdrosť. Čistá láska.*

K a p i t o l a 9.

O cnosti múdrosti a ako sa v nej cvičila najsvätejšia Kráľovná nebies.....12
- *Súdnosť je súčasť múdrosti. Päť činnosti múdrosti. Politická a vladárska múdrosť Panny Márie. Pravidlá múdrosti.*

K a p i t o l a 10.

O cnosti spravodlivosti a ako ju konala najsvätejšia Mária.....12
- *Nespravodlivosť vychádza z vášní. Láska k pravde. Prevracači poriadku spravodlivosti. Urážka Boha.*

K a p i t o l a 11.

O cnosti statočnosti a ako ju osvedčovala najsvätejšia Mária.....12
- *Statočnosť je vznešenejšia ako zdržanlivosť. Účinky vznetlivosti a ako ich mierniť. Hnev.*

K a p i t o l a 12.

O cnosti miernosti a ako ju osvedčovala najsvätejšia Mária.....12
- *Miernosť je cnosť na ovládanie zmyslov. Túžba vedieť viac ako je potrebné, škodí. Zvedavosť. Zdržanlivosť a pudy. Rozkoše a márnosti.*

K a p i t o l a 13.

O siedmych daroch Ducha Svätého a ako ich najsvätejšia Mária používala.....12
- *Dary Ducha Svätého a čnosti. Schopnosť vôle. Dar múdrosti je prvý. Cesta do zatratenia.*

K a p i t o l a 14.

Vysvetlenie rôznych druhov božských videní, aké mávala Kráľovná nebies a aké mali účinky.....12
- *Jedná sa o 5 druhov videní. Svetlo slávy. Diablov klam. ako si počínať pri videniach a zjaveniach.*

K a p i t o l a 15.

Popis iného druhu videní a obcovaní najsvätejšej Márie s jej anjelmi strážcami.....12
- *Láska, vernosť a starostlivosť anjelov o ľudí.*

K a p i t o l a 16.

Pokračovanie životopisu presvätého dieťaťa Márie v chráme. Pán ju pripravuje na ťažkosti a jej otec Joachim zomrie.....12
- *Panna Mária ako dieťa často čítavala zvlášť prorokov z Písma. Trpieť je vždy dobrodenie, Božie milosrdenstvo, za čo treba ďakovať. Škola kríža.*

K a p i t o l a 17.

Nebeská Kňažná cíti zármutok, Boh sa vzdialil od presvätej Márie; jej sladké, láskyplné a túžobné vzdychy.....12
- *Skúška opustenosťou Panny Márie. Zmiera túžbou po Bohu i po anjeloch. Iba najvyššie Dobro sa má uznávať a oceňovať.*

K a p i t o l a 18.

Ďalšie súženie našej Kráľovnej, z ktorých niektoré dopustil Boh skrz tvorov a starého hada.....12
- *Satana ničí Jej múdrosť, skromnosť a pokora. Pekelná horda Ju pokúša. Chce Ju zabiť. Ona zachováva vnútorný pokoj a volá k Pánovi. Had útočí pomocou tvorov. Jej čnosti vyvolali u dievčat z chrámu nevraživosť. Pomsta. Trpieť urážky a odpúšťať je záslužnejšie ako z vlastnej vôle volené najprísnejšie pokánie.*

K a p i t o l a 19.

Najvyšší osvietil a presvedčil kňazov o úplnej nevinnosti najsvätejšej Márie. Bolo jej oznámené, že jej matka, svätá Anna, čoskoro zomrie. Ona bola v hodine smrti u nej.....12
- *Anjeli preniesli Pannu Máriu k matke Anne v hodine smrti. Vzácnym umením človeka je poslušnosť voči Stvoriteľovi. Dôverovať viac Bohu ako sebe.*

K a p i t o l a 20.

Najvyšší sa zjavil svojej milovanej Márii, našej Kňažnej a udelil je neobyčajnú milosť.....12
- *Panna Mária prosí anjelov o to, čo má robiť, čo ešte neurobila. Je pre nás lepšie uprednostniť utrpenie kríža ako túžiť po útechách.*

K a p i t o l a 21.

Najvyšší nariadil najsvätejšej Márii, našej Kňažnej, aby vstúpila do stavu manželského a jej odpoveď na to.....12
- *Božie súdy sú tajomné a ľudia ich nemajú skúmať. Jej manželstvo bolo potrebné. Lucifer bol tým tiež uspokojený a urobil prímerie so svojou nenávisťou.*

K a p i t o l a 22.

Zasnúbenie presvätej Márie s prečistým Jozefom.....12
- *v chráme sa zišli slobodní muži z Dávidovho rodu. Jozefovi rozkvitol prút. V Nazarete. Jozef a Mária sú dôkazom, že aj vo svete možno žiť dokonale. Tým viac v rehoľnom stave.*

K a p i t o l a 23.

Vysvetlenie 31. kapitoly knihy Prísloví Šalamúnových, na ktoré mi Pán poukázal ohľadne života najsvätejšej Márie v manželstve.....12

K a p i t o l a 24.

Pokračovanie o tom istom predmete. Vysvetlenie ďalšej časti 31. kapitoly knihy Prísloví.....12
- *Povzbudenie pre pisateľku, aby žila v ústraní, uzobratá, dbala na nebeské svetlo a odporovala pudom odbojných vášní mocným prostriedkom bázne Božej.*

V obsahu znamienko „ - „ u Jednotlivých Kapitol z ľavej strany značí, že ide o rozšírený obsah slovenského prekladu.